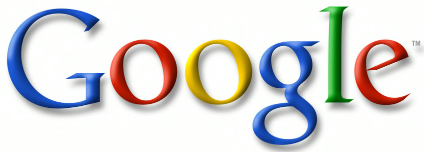
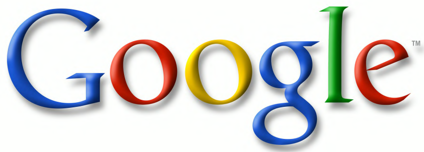
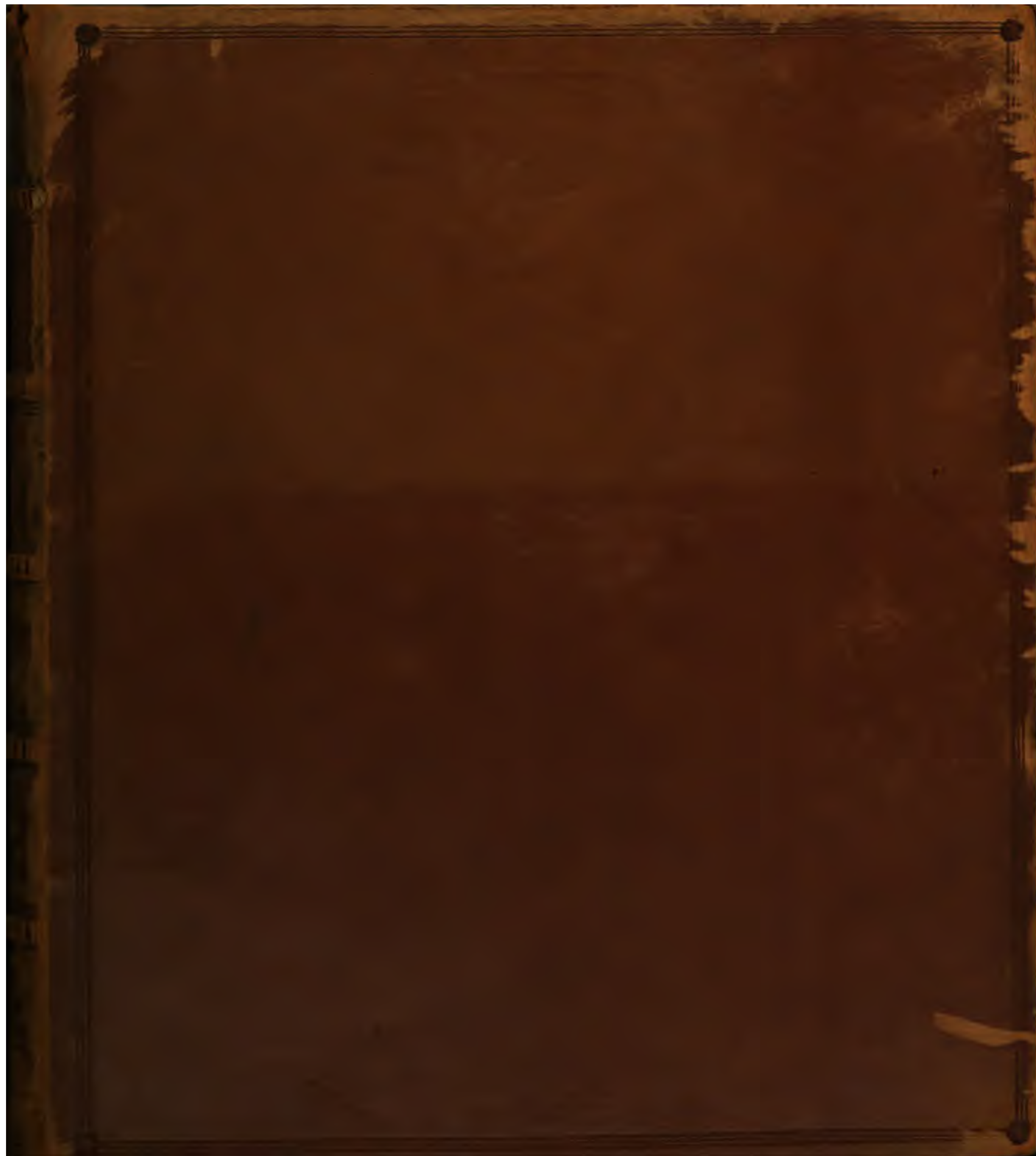
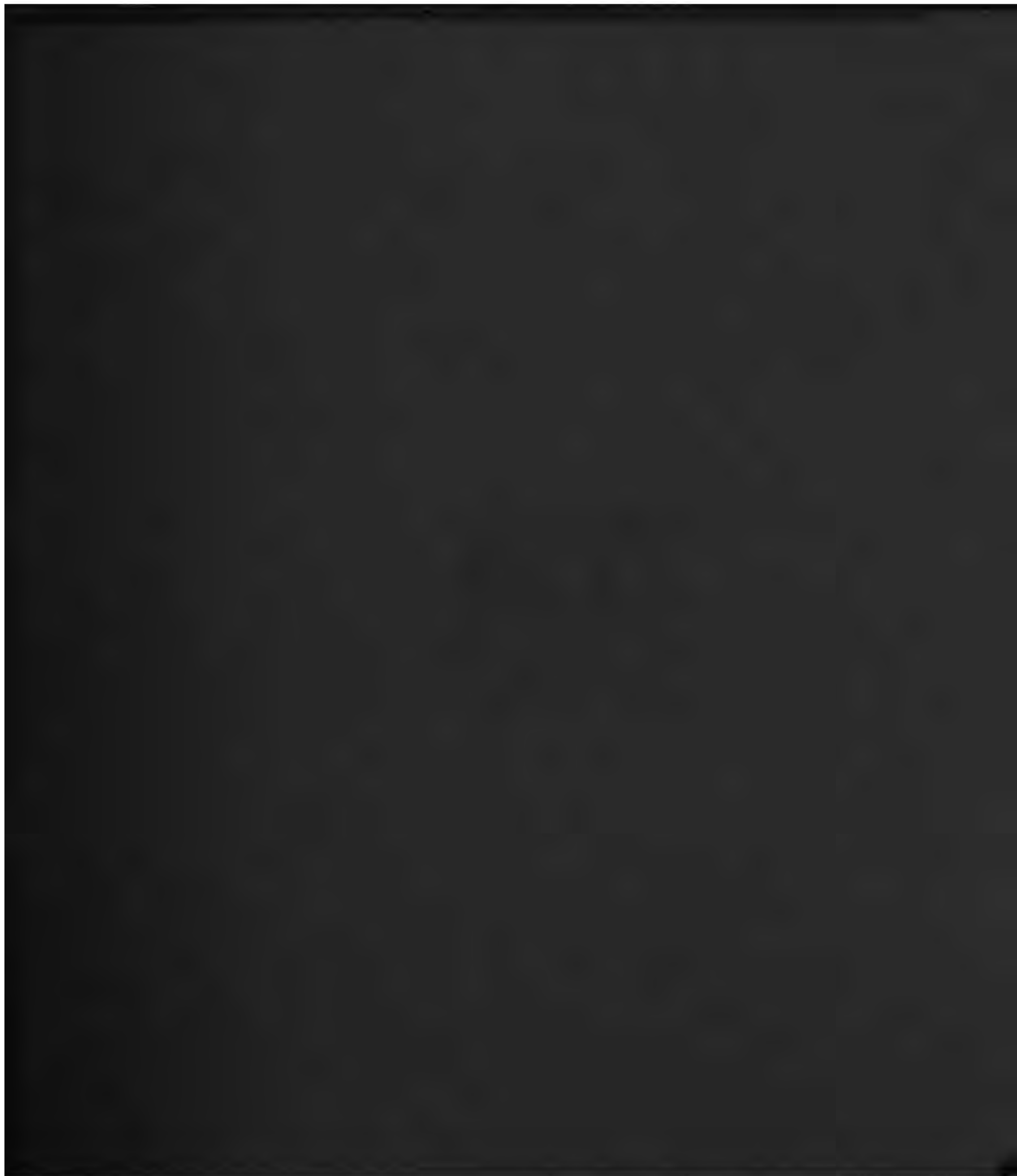
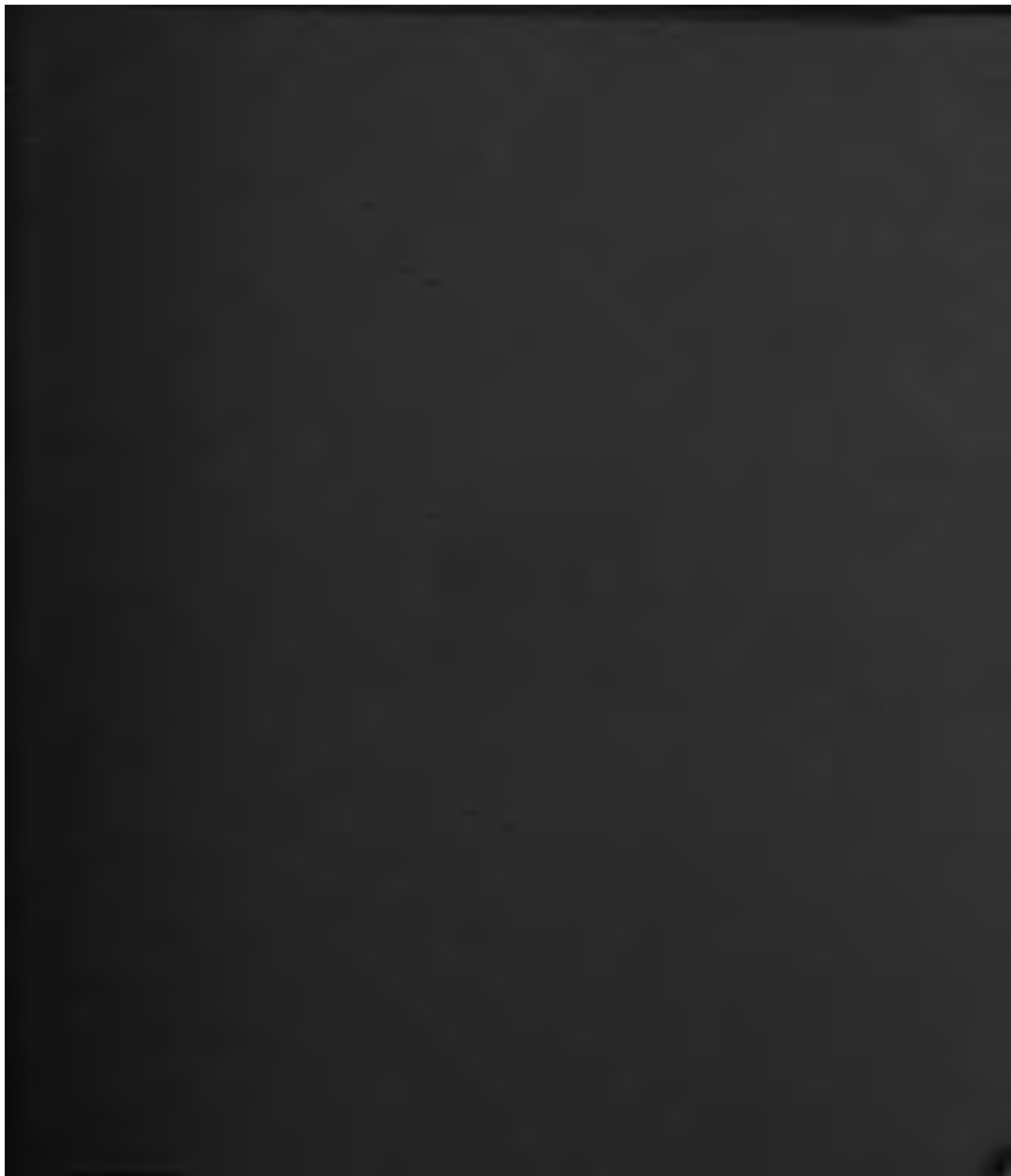

DOMI NUS ILLU
MINA TIO MEA
Taylor Institution.

KRIST.

Das älteste,

von

OTFRID

im neunten Iahrhundert verfaszte,

hochdeutsche Gedicht,

nach den

drei gleichzeitigen, zu Wien, München und Heidelberg befindlichen,

Handschriften

kritisch herausgegeben

von

E. G. Graff.

Mit einem Facsimile aus ieder der drei Handschriften.

Königsberg 1831.
Im Verlage des Gebrüder Bornträger.

SR. KÖNIGLICHEN HOHEIT

DEM

KRONPRINZEN VON PREUSZEN,

DEM ERHABENEN FREUNDE DES ALTERTHUMS UND FROMMER GESINNUNG,

WIDMET

DIE ÄLTESTE HOCHDEUTSCHE MESSIADE

IN UNTERTHÄNIGER VEREHRUNG

DER HERAUSGEBER,

ZUM BLEIBENDEN DENKMALE,

DASZ,

WIE DER BESZTE KÖNIG,

SO AUCH DER ERBE SEINES THRONES,

MITTEN UNTER DEN SORGEN FÜR RETTUNG UND SICHERUNG

DER DURCH EINE ÜBERALL VERBREITETE VERBLENDUNG GEFÄHRDETEN

RUHE UND WOHLFAHRT DER STAATEN,

DEN WISZENSCHAFTEN

SEINE HULDREICHE THEILNAHME UND PFLEGE NICHT ENTZOG.

Stimme der Vorzeit.

Ich ſaz ûf einem ſteine:
dô dahte ich bein mit beine,
dar ûf ſazt ich den ellenbogen;
ich hete in mîne hant geſmogen
daz kinne und ein mîn wange.
dô dâhte ih mir vil ange,
wie man zer welte ſolte leben:
deheinen rât kond ich gegeben,
wie man driu dinc erwurbe,
der keines niht verdurbe.
diu zwei ſint *êre* und *varnde guot*,
daz dicke ein ander ſchaden tuot,
daz dritte iſt *gotes hulde*,
der zweier übergulde:
die wolte ich gerne in einen ſchrîn.
jâ leider desn mac niht geſîn,
daz guot und weltlich êre
und gotes hulde mêre
zeſamene in ein herze komen.
ſtig und wege ſint in benomen,
untriuwe iſt in der ſâze,
gewalt vert ûf der ſtrâze,
fride unde reht ſint ſêre wunt:
diu driu enhabent geleites niht, diu zwei enwerden ê geſunt.

Walther von der Vogelweide.

Vorrede
des Herausgebers.

Bereits vor acht Jahren, als ich das vorliegende Werk, die älteste hochdeutsche Messiade, verfaszt von Otfrid *), nach der scherzischen Ausgabe für den althochdeutschen Sprachschatz durcharbeitete und mich zur Berichtigung des vielfach entstellten Textes genöthigt sah, beschlosz ich, falls ich zur Collation der Handschriften dieses Werks einst kommen könnte, eine kritische Ausgabe desselben zu besorgen. Die Reise, die ich, unterstützt von dem königl. preusz. Ministerium des Cultus und Unterrichts, zur Auffindung und Benutzung der altdeutschen Sprachdenkmäler im Jahre 1825 unternahm und bis zum Jahre 1827 fortsetzte, führte mich denn auch zu den Handschriften Otfrids, aus denen ich nicht nur alle Varianten mir samlete, sondern auch die Accente, mit denen das ganze Werk versehen ist, vollständig eintrug. So zur Ausgabe dieses Werks ausgerüstet, wagte ich sie, nach beendigter Collation der in Wien befindlichen Handschrift, zu der ich am Ende meiner Reise gelangte, im 3ten Bande der Diutisca (S. 159.) dem Publicum in der Voraussetzung anzukündigen, dasz mein Gesundheitszustand mir in den Stunden, in denen ich, erschöpft von meinem ermüdenden lexicographischen Geschäft, Erholung abwarten musz, diese Nebenarbeit gestatten würde. Augenschwäche und immer wiederkehrende Nervenübel entzogen aber meiner Hauptarbeit so viel Zeit, dasz ich diese Ankündigung zu widerrufen schon im Begriff stand. Allein nach reiflicher Erwägung fand ich, dasz ich nicht allein zur Berichtigung und Sicherstellung der nach dem gedruckten Texte und eigner Conjectur der in meine lexicographischen Samlungen eingetragenen otfridischen Wörter und Formen das ganze Werk von Anfang bis zu Ende aufs neue durcharbeiten muszte, sondern auch durch die zahllosen Abweichungen der Schreibart

*) Otfrid war, nach der Aufschrift seiner Verse an Hartmuat und Werinbraht, Mönch im (Benedictiner) Kloster zu Weiszenburg im Elsasz, und, nach dem Schlusze seines Schreibens an Liutbert, ein Schüler des Hrabanus Maurus; mehr wiszen wir von seinem Leben nicht.

ſowohl eines und deſſelben Codex, als aller Handſchriften unter einander zu denſelben Unterſuchungen des otfridiſchen Dialects, die für die Ausgabe Otfrids erforderlich waren, ſchon für den althochdeutſchen Sprachſchatz genöthigt ward; daſz aber auch die Zeit, die mir die anderweitigen Arbeiten einer Herausgabe Otfrids raubten, zum Theil wieder dadurch eingebracht würde, daſz ich, ſtatt alle Abweichungen des otfridiſchen Dialects dem Sprachſchatz einzuverleiben, nur auf meine Ausgabe und die ihr mitzugebenden Varianten verweiſen durfte. Ein Theil der wenigen Zeit, die mir bei meiner Kränklichkeit und meinem vorgerückten Alter für die Bearbeitung des althochdeutſchen Sprachſchatzes noch, vielleicht, übrig iſt, ward dieſem freilich entzogen; allein der Umſtand, daſz leider bis jetzt nur Wenige unſrer alten Sprache ein Studium gewidmet haben, das ſie zur Herausgabe des otfridiſchen Werks befähigte, und dieſe Wenigen nicht im Beſitz des dazu nöthigen Apparats ſind, ich aber ſchon auf meiner Reiſe mehr als 3 Monathe zur Collation der Handſchriften und Eintragung der Accente verwandt hatte, rechtfertigte nicht nur die Ausführung meines Unternehmens, ſondern machte ſie mir für ein Werk, wie das otfridiſche iſt, zur Pflicht.

Otfrids Werk iſt nämlich das Hauptdenkmal der althochdeutſchen Sprache *), nicht allein als das älteſte, in gereimten Verſen verfaſzte, poetiſche (die 3 kleinen Gedichte: das — lückenhafte — Lied von der Samariterin, das Fragment einer gereimten Ueberſetzung des 138ſten Pſalmes und das Lied auf den heiligen Petrus **), die mit Otfrids Gedicht beinahe gleichzeitig ſein mögen, ausgenommen), ſondern überhaupt als das älteſte Werk, das (die beiden kleinen Sprachdenkmäler: der Schwur Karls des Kahlen und des deutſchen Volkes, und, eine Grenzbeſtimmung Wirzburgs und Hettingesfeldes, abgerechnet) nicht als Ueberſetzung aus der lateiniſchen Sprache Farbe und Feſzeln derſelben trägt, ſondern ſelbſtändig und frei die hochdeutſche Sprache handhabt. Da eins der Zueignungsgedichte an den Mönchen Hartmuat gerichtet iſt, dieſer aber im Jahr 872 Abt zu St. Gallen ward, ſo iſt das Werk vor dem Jahre 872 geſchrieben ***), und gehört alſo noch dem 3ten Viertel des 9ten Jahrhunderts, d. h. einer Zeit an, in der Deutſchland unter Ludwig dem Deutſchen noch in ſeiner Kraft und Einheit daſtand, Karls des Groſzen Einfluſz auf Sitte und Wiſzen-

*) Als ſolches es zu ehren, haben auch die Herrn Verleger dieſe Ausgabe deſſelben auf eine ſeiner würdige Weiſe ausgeſtattet, wofür ich ihnen im Namen aller Freunde der deutſchen Literatur hiermit öffentlich Dank ſagen zu müſzen glaube.

**) Vielleicht auch von Otfrid; der letzte Vers

daz er uns firtanen giuuerdo ginaden

findet ſich wörtlich wieder in Otfrid I. 7, 28.

***) Die lateiniſche Zuſchrift an Liutbert, Erzbiſchof zu Mainz, der erſt 863 Erzbiſchof ward, beweiſt nur, daſz dieſe Zuſchrift nicht vor 863 abgefaſzt, nicht aber, daſz das Gedicht nicht ſchon vor 863 gearbeitet worden iſt; das Zueignungsgedicht an Ludwig den Deutſchen ſcheint nach der Stelle, in welcher die „fridoſamo ziti" gerühmt werden, dem Jahre 868 anzugehören.

schaft noch nicht durch innere Unruhen, Faustrecht und Raubsystem zerstört war, und — was vor allem dieses Werk interessant macht — die deutsche Sprache noch nicht das Leben und den Reiz ihrer Jugend ganz eingebüszt hatte.

Wie sticht die Härte unsrer zusammengeschrumpften Wörter, die Einförmigkeit ihres Sylbenfalls, die Eintönigkeit ihrer in *e* verdünnten Endungen gegen den Wohlklang ab, den die vollen Formen jener Zeit durch die Mannigfaltigkeit des Vocalwechsels und der Wortfüsze besaszen! Man halte z. B. folgende otfridische Wörter mit den neudeutschen zusammen: *ostarrichi*, Oestreich, *thero frankono*, der Franken, *mannogilih*, männiglich, *silabar*, Silber, *thiarna*, Dirne, *fianta*, Feinde, *felisa*, Fels, *akus*, Axt, *furisto*, Fürst, *blintilingon*, blindlings, *ginada*, Gnade, *luginari*, Lügner, *thiononti*, dienend, *angustitun*, ängsteten, *gibadoti*, gebadete, *bibinota*, bebte, *wuntorota*, wunderte, *betota*, betete, *mit wafanon*, mit Waffen, *bilidon*, bilden, *liobosta*, liebste, *gisungan*, gesungen etc., oder lese folgende Verse Otfrids:

lindo liobo druhtin min. laz thia kestiga sin.
giloko mir thaz minaz muat. so muater kindiline duat.

oder:

mit eftin thero unaldo. thaz uuir gangen baldo.

oder:

thaz kind uuuahs untar mannon. so lilia untar thornon.

Welche Mannigfaltigkeit, Geschmeidigkeit und Entschiedenheit der Bildungen und Biegungen in der Sprache jener Zeit gegen die unbestimmten und abgeschwächten Formen der heutigen Sprache! Z. B. bei uns ist *euch* und *uns* Dativ und Accusativ, damals war noch der Dativ *iu* und *uns* vom Accusativ *iuih* und *unsih* unterschieden; mit *sie* bezeichnen wir nom. und acc. sing. fem., nom. und acc. plur. in allen 3 Geschlechtern, damals hiesz der nom. sing. fem., nom. und acc. plur. neutr. *siu*, acc. sing. fem. *sia*, nom. und acc. plur. neutr. *sie*, nom. und acc. plur. fem. *sio*; bei uns lautet der Pluralis von *Seele* in allen casibus: *Seelen*, damals lautete der nom. und acc. *sela*, der gen. *selono*, der dat. *selon*; jetzt keine Spur mehr vom Instrumentalis und Dualis, damals noch dat.: *tode*, *droste*, *eide*, *nide*, *kinde*, *leide* etc., und instrum.: *todu*, *drostu*, *eidu*, *nidu*, *kindu*, *leidu* etc.; genit. plur. *unser*. genit. dual. *unker*; jetzt decliniert das adject. fem.: *selige*, *seliger*, *seliger*, *selige*. damals *saligiu*, *saligera*, *saligeru*, *saliga*; jetzt sagen wir: der gute, und: die gute, damals: *der guoto*, und: *diu guota*; *Erbe*, *Ende*, *Erde*, *Friede*, alle 4 verschiedenes Geschlechts und verschiedener Declination, lauten bei uns auf gleiche Weise in *e* aus, damals war in *erbo*, *enti*, *erda*, *fridu* die Verschiedenheit des Geschlechts und der Declination zu erkennen; *rieten* ist bei uns die 1ste und 3te pers. plur. im Indicativ und Conjunctiv, damals hiesz im Indicat. die 1ste

perſ. pl. *riatumes*, die 3te perſ. plur. *riatun*, im Conjunctiv die 1ſte perſ. pl. *riatimes*, die 3te perſ. plur. *riatin*; bei uns endigen alle Infinitive auf *en*, damals unterſchieden ſich die Infinitive der ſtarken und der 3 ſchwachen Conjugationen durch *an*, *ian*, *ôn*, *ên*, z. B. *faran*, *nerian*, *reganon*, *fragen*; bei uns iſt das Adjectiv von ſeinem Adverb nicht verſchieden, *recht* und *hart* z. B. gilt für beides, damals hieſz das Adj. *reht*, *hart*, das Adv. *rehto*, *harto*; eben ſo fehlen uns jetzt die Adverbialformen der Präpoſitionen und mehrere Adjectiv- und Subſtantivbildungen, z. B. die Adv. *miti*, *widari*, die Adj. *mittemo*, *rehtemo*, das Subſt. fem. *diu weſini* vom Part. Praet. *weſan*, *diu ubili* vom Adj. *ubil*.

Wie zeichnet ſich die Sprache jener Zeit noch durch eine gewiſze natürliche Unmittelbarkeit ihres Satzbaues vor der unſrigen aus! Faſt jedes Blatt des vorliegenden Werkes liefert Beiſpiele davon. Selbſt noch Conſtructionen, wie die den lateiniſchen Ablativis consequ. ähnliche: *duron ſo biſparten ſtuant er untar mitten*, oder: *ther io thih ſo irfaren giſunten uns thir derien*, und die des Ablativs nach dem Comparativ: *furira abrahame*.

Endlich welche Menge von Ausdrücken, die jetzt ganz verſchwunden ſind, lebten noch in der otfridiſchen Sprache! z. B. *abuh*, *agaleizi*, *afalon*, *anton*, *anſt*, *arunti*, *baga*, *balo*, *belgan*, *elibenzo*, *beiton*, *bora*, *blantan*, *blidi*, *brettan*, *bruttan*, *bruzi*, *gabiſſa*, *gaman*, *gatiling*, *galm*, *gorag*, *kuman*, *gund*, *klenkan*, *klekan*, *klinnan*, *knahan*, *grunni*, *delban*, *derian*, *thiggan*, *thiot*, *dolk*, *dougan*, *douuan*, *duſar*, *thrato*, *trado*, *druhtin*, *duala*, *duahan*, *thuerran*, *thuesban*, *egiſo*, *ekord*, *ellen*, *ferah*, *fergon*, *fillan*, *fina*, *fultar*, *fnehan*, *fram*, *frehti*, *freiſa*, *fruat*, *halz*, *haren*, *herton*, *hiuuilon*, *horo*, *hugu*, *gilari*, *liuzan*, *luzil*, *mammunti*, *mendan*, *merran*, *mornen*, *nendan*, *nioton*, *odi*, *quedan*, *quena*, *ramen*, *re*, *reſſan*, *rinan*, *ſar*, *ſelida*, *ſum*, *ſpunon*, *ſuegala*, *ſuichan*, *ſuinan*, *unz*, *unda*, *uuerran*, *uuitu*, *uuig*, *uuini*, *uuirs*, *zauuen*, *zerban*, *zeſſon*, *zinſera* etc.

Und wie viele Wörter, die jetzt nur als willkührliche, todte Zeichen erſcheinen, hatten damals noch urſprüngliche, lebendige Bedeutung! So iſt der urſprüngliche Sinn von *ſcrikkan*, wovon unſer jetziges *erſchrecken* herkommt, *aufſpringen* (daher Heuſchrecke = Heuſpringer); der Begriff von *gruozan* (grüſzen) iſt anregen, anreizen, anreden; *giſindi* (Geſinde) heiſzt das Reiſegefolge, von *ſind*, Reiſe; *herro* (Herr), zuſammengezogen aus *heriro*, iſt der Comparativ von *her* (hehr); *furiſto* (Fürſt) iſt eine Superlativbildung von *furi*, alſo *der vorderſte*; *fiant* (Feind) iſt ein Particip und heiſzt *der haſzende*; *baldo* (bald) bedeutet muthig, kühn; *ſero* (ſehr) ſchmerzlich.

Schon aus dieſen wenigen Zügen von der Lebensfülle und Jugendkraft der otfridiſchen Sprache wird einleuchtend geworden ſein, wie intereſſant und wichtig Otfrids Werk ſowohl für die Wiederbeſeelung unſrer heutigen Wörter iſt, als auch für etymologiſche und gram-

matische Untersuchungen und Feststellungen. Mögen folgende Bemerkungen dieses noch näher und eindringlicher uns vor Augen stellen.

Eben jener noch unentstellte Organismus in der otfridischen Sprache, jenes Haften der ursprünglichen Wortbedeutung giebt über eine Menge heutiger Wörter, in denen weder ihre Wurzel noch der Grund der jetzigen Bedeutung zu erkennen ist, einen überraschenden Aufschlusz, wie schon die eben ausgeführten Beispiele von schrecken, grüszen, Gesinde etc. zeigen. So springt theils der Stamm, theils der Sinn der Wörter: *zwar*, *gleich*, *immer*, *nicht*, *bleiben*, *Glaube*, *Gnade*, *Amt* unmittelbar hervor aus den otfridischen Wörtern: *zi ware*, *gi-lih*, *io-mer*, *ni-uuiht*, *bi-liban*, *gi-louba*, *gi-nada*, *am-baht*. Oder man nehme die Wörter: *Beichte*, *eilf*, *gerben*, *vertheidigen*, *Klobe*, *Menge*, *ähnlich*, *Dreskammer*, *Bräutigam*. *Beichte* ist *bi-giht* (V. 6, 38.), Bekenntnis von *bi-iehan*, con-fiteri; *eilf* ist eine Zusammensetzung aus *ein-lif* (I. 8, 36.), eins übrig, nämlich über 10; *gerben* ist *garauuen* (IV. 15, 11.), bereiten von *garo*; *vertheidigen* findet seinen Stamm in *daga-thing* (V. 19, 1.), Gericht, welches im Mittelhochdeutschen schon zu *teidinc* geworden ist; *Klobe* ist durch den Participialablaut *o* von *kliuban* (I. 20, 17.) spalten, gebildet; *Menge* ist zusammengezogen aus *menigi* (I. 3, 32.), dem Substantiv von *manag*, viel; *ähnlich* ist *ana-lih* (III. 13, 42.), an-gleich, wie *ana-guat* (II. 24, 16.), an-gut; *Dreskammer* ist (nicht, wie einige Theologen geschrieben wissen wollen, Trostkammer, sondern) Schatzkammer, von *treso* (I. 17, 68.), Schatz; *Bräutigam* ist *bruti-gomo* (II. 9, 7.), Brautmann, von *gomo* (I. 27, 27.), welches Wort auch die lateinische Sprache in der Form *homo* besitzt.

Durch dieses Verständnis der ursprünglichen Bedeutung, die der spätern, abgezogenen, unsrer Wörter zum Grunde liegt, wird unsre Sprache zugleich ein Spiegel deutsches Sinnes! Den Begriff des Eiteln hat der Deutsche durch das Wort *ital* bezeichnet, welches *leer* (IV. 19, 44.) bedeutet; den Begriff: Laster, durch das Wort *lastar*, dessen Bedeutung *Schimpf* ist (IV. 30, 23.); dem Deutschen waren eitel und leer, Laster und Schimpf gleichbedeutend. Redlich, *redilih*, bei Otfrid *redihaft* (IV. 15, 19.), heiszt ursprünglich nichts anders als *verständig*; verständig und redlich schienen dem Deutschen so nahe mit einander verwandt, dasz er den Begriff des Redlichen mit dem Namen des Verständigen bezeichnete, während jetzt oft beides einander entgegengesetzt wird; unsern Vorfahren war die Redlichkeit eine nothwendige Folge der Verständigkeit, und sie fühlten unmittelbar das, was unsre Philosophen uns erst vordemonstrieren müszen, dasz der wahrhaft verständige auch redlich sei. — Welche Achtung der Frauen spiegelt sich in dem Worte *Frau* ab! Frau, in der alten Sprache *frowa*, heiszt Herrin, von *fro* (II. 14, 89.), Herr. — *Elend* ist eine Entstellung des Wortes *elilenti* (III. 26, 16.), das aus *eli* (dem lateinischen ali-) und *lenti* zusammengesetzt ist und *anderständisch*, ausländisch, aus dem Lande vertrieben, bedeutet; konnte die Vaterlandsliebe unsres

Volkes sich deutlicher aussprechen als dadurch, dasz der Begriff: elend (miser) mit dem Worte, welches Trennung vom Vaterlande ausdrückt, bezeichnet ward?

Der Unkunde der alten Sprache ist es zuzuschreiben, dasz man *Acht* (proscriptio) von *ahton*, achten, herleitet, statt von *âhtian* (III. 22, 39.), verfolgen, *Gefahr* von *faran*, fahren, statt von *fâren* (III. 23, 31.), nachstellen, *geruhen* von *ruowan*, ruhen, statt von *ruahan* (II. 4, 93.), sich angelegen sein laszen, die Ausdrücke: *durchbläuen*, *abbläuen* von blau, statt von *bliuwan* (V. 6, 42.) schlagen.

Selbst Männer, wie Buttmann, muszten aus Unkunde der altdeutschen Sprachdenkmäler in ähnliche Irthümer verfallen. So hält dieser in seinem Lexilogus (bei der Erklärung des Wortes *χουρίδιος*) *Heurath* und *Hure*, und (bei der Erklärung von *ἐντρέπεσθαι*) *scheuen* und *schauen* für stammverwandt; Heurath (Heirat) ist aber *hi-rat*, von *hiwan*, nubere (II. 8, 5.), und Hure ist *huorra* (III. 17, 8.), zusammenhängend mit dem gothischen *hôrs*, Ehebrecher; scheuen ist *sciuhan* (V. 2, 18.), und schauen, *scouuon* (I. 9, 23.).

Läszt sich vollends die Etymologie auf Nachweisung der Verschwisterung unsrer Sprache mit der griechischen, lateinischen, persischen, indischen ein, so kann sie Sicherheit und Reichthum der Resultate nur von der Kenntnis der alten unentstellten Formen unsrer Wörter erwarten. So wird die neuerdings aufgestellte Behauptung, dasz das persische *kei* mit unserm *kö-nig*, das persische *nisti* mit unserm *Nichts* zu Einem Stamme gehöre, oder *Mensch* eine Zusammenziehung des indischen *mânush* sei, durch die altdeutschen Formen: *kun-ing* (I. 3, 20.), *ni-wihtes* (II. 11, 39.), *menn-isco* (V. 12, 46., mennisco gehört zwar mit manush zu Einem Stamme: *man*, ist aber nicht aus *manush*, sondern aus der deutschen Bildung *mennisco* zusammengezogen) zurückgewiesen, dagegen die Stammverwandtschaft von *gehen*, *ich*, *bieten*, *lieb*, *Ende*, *gerben*, *Amt*, *dulden*, *ziehen*, *bleiben*, *Zähre*, *zehn*, *samt* mit dem sanscritischen *gam*, *ah (am)*, *budh*, *lubh*, *anta*, *kri* (lat. *creo*), *bhakta*, dem lateinischen *tolerare*, *ducere* (sanscr. *duh*), dem griechischen *λοιπός*, *δάκρυ* (sanscr. *asru*), *δέκα* (sanscr. *desan*, lat. *decem*), *ἅμα* einleuchtend durch die Formen: *gangan* (I. 1, 47.), *ih* (I. 2, 1.), *biutan* (IV. 12, 87.), *liub* (I. 4, 38.), *enti* (I. 15, 67.), *gar-awen* (IV. 15, 11.), *am-baht* (I. 25, 8.), *dolen* (III. 23, 18.), *ziuhan* (I. 1, 102.), *leib* (III. 17, 49.), *zahar* (I. 20, 9.), *zehan* (II. 8, 33.), *sama* (I. 1, 62.); vor allem aber liefern sowohl die ursprünglichen Flexionen unsrer Sprache, als auch die alten, unsrer heutigen Sprache fehlenden Wörter die überzeugendsten Belege für den Zusammenhang der genannten Sprachen; man vergleiche z. B. die althochdeutschen Personenendungen -s, -t, -mes, -t, -nt, mit den griechischen und lateinischen, oder *unda* (III. 8, 18.) mit dem sanscrit. *und*, nasz sein, *uda*, Waszer, *ni* (I. 1, 23.) mit sanscr. *na*, *dagen* (III. 10, 16.) mit *tacere*, *redia* (III. 17, 6.) mit *ratio*, *gomo* (I. 27, 27.) mit *homo*, *kunni* (I. 3, 36.) mit *γένος*, *genus*, sanscr. *dschanna*, *quena*

(I. 4, 9.) mit γυνή; *michil* (II. 12, 90.) mit μεγαλ-, ſanſcr. *maha*, lat. *magn-*, *eigan* (II. 3, 50.) mit ἔχειν, *quedan* (I. 22, 52.) mit ſanſcr. *kath*, lat. *in-quit*, *riuzan* (I. 18, 23.) mit ſanſcr. *rud*, *ewa* (I. 5, 44.) mit *aevum*, *zeſewa* (IV. 19, 56.) mit ſanſcr. *dakſhina*, griech. δεξιά, lat. *dextra*, *in-ſuebjan* (I. 11, 42.) mit ſanſcr. *ſvap*, lat. *ſopio*, griech. ὑπνόω.

Auf gleiche Weiſe trit auch die Deutſchheit der nordiſchen Sprachen durch Otfrids Werk deutlicher ans Licht. Eine Menge Wörter, die z. B. die Schweden zum Beweiſe, daſz ihre Sprache eine andre als die deutſche ſei, als ſolche anführen, die wir nicht beſitzen, laſzen ſich hier geradezu als deutſche nachweiſen, wie *barm*, Buſen = *barm* (I. 11, 41.), *barn*, Kind = *barn* (I. 11, 13.), *broellop*, Hochzeit = *brutlouſti* (II. 8, 3.), *klyfwa*, ſpalten = *klluban* (I. 20, 17.), *dom*, Urtheil = *duam* (IV. 1, 50.), *trad*, Faden = *trada* (III. 9, 9.), *enwige*, Zweikampf = *einuuigi* (IV. 12, 64.), *halta*, hinken = *halzan* (V. 23, 141.), *wed*, Holz = *uuitu* (II. 9, 43.), *litel*, wenig = *luzil* (II. 9, 25.); *mat*, Eſzen = *maz* (II. 14, 22.), *blanda*, miſchen = *blantan* (IV. 12, 23.), *rita*, zeichnen = *rizan* (III. 17, 36.), *ſwälja*, ſchlucken = *ſuelgan* (V. 20, 266.) etc. — Eben ſo erſcheinen isländiſche Wörter, die uns jetzt fehlen, bei Otfrid noch als unſer Eigenthum, z. B. *lidr*, Glied = *lid* (II. 9, 6.), *magr*, Verwandter = *mag* (IV. 18, 21.), *hugr*, Verſtand = *hugu* (II. 11, 67.), *ballr*, kühn = *bald* (I. 1, 62.), *blidr*, froh = *blidi* (I. 9, 19.), *fradr*, verſtändig = *fruat* (I. 8, 10.), *ſvikan*, betriegen = *ſuichan* (V. 23, 260.), *ſigan*, fallen = *ſigan* (I. 11, 12.); *quedhan*, ſagen = *quedan* (I. 22, 52.) etc.

Wie viele von den Unrichtigkeiten und Schiefheiten der deutſchen Sprachregeln, die von unſern Schulgrammatiken und den ihnen nachbetenden Lehrern der deutſchen Sprache noch immer feſtgehalten und weiter fortgepflanzt werden, erhalten durch das Studium des otfridiſchen Werkes Beleuchtung und Berichtigung! Wenden wir uns gleich zu dem gröbſten und ſchmachvollſten dieſer Irthümer, der, den eigenthümlichen Organismus unſrer Sprache, ihre Hauptzierde und ihren weſentlichſten Bildungstrieb verkennend, diejenige Conjugation, welche durch Veränderung (Ablaut) des Vocals der Stammſylbe Praeſens, Praeteritum und Participium Praet. von einander unterſcheidet (wie: nehme, nahm, genommen; gebe, gab, gegeben; werde, ward, wurdeſt, geworden; bleibe, blieb, geblieben; biete, bot, geboten; lade, lud; falle, fiel; blaſe, blies; ſcheide, ſchied; laufe, lief), als unregelmäſzig anſieht und darſtellt, da ſie doch in der eigenſten Natur unſrer Sprache gegründet *) und auf die wunderbarſte Weiſe geregelt iſt. Nimt nämlich ein Stammverb in der Wurzelſylbe der 1ſten Perſon

*) Keine andere Sprache hat dieſen Bildungstrieb ſo entſchieden und regelmäſzig entwickelt, als die deutſche; in den ſlaviſchen Sprachen zeigt er ſich gar nicht, in der griechiſchen, lateiniſchen und litthauiſchen nur in einzelnen Spuren, und die ſanſkritiſche Vocalveränderung durch Guna und Vriddhi iſt von dem deutſchen Ablaut in Grund und Bedeutung verſchieden.

des Praesens den Vocal *i* an und folgt eine liquida darauf, so trit in der 1sten und 3ten perf. sing. praet. indicat. (der wahrscheinlich ursprüngliche Wurzelvocal) *a*, in allen Personen des plur., dem ganzen Conjunctiv praet. und der 2ten perf. sing. praet. indic. *â*, und im partic. praet. *o* ein, z. B. *nam*, *nâmun*, *ginoman* von *nimu* (I. 8, 15. II. 9, 84. V. 7, 29.); folgt aber eine muta auf *i*, so finden nur die Ablaute *a* und *â* statt, z. B. *gab*, *gâbun* von *gibu* (III. 14, 101. II. 11, 86.); folgt endlich doppelte liquida oder liquida cum muta auf *i*, so ist der Ablaut für die 1ste und 3te perf. sing. praet. indic. *a*, für den übrigen Theil des praet. *u*, und für das part. praet. auch *u* (*o*), z. B. *wan*, *wunnun*, *giwunnan* von *winnu* (II. 11, 58. I. 20, 16. I. 1, 76.), *ward*, *wurtun*, *giwortan* von *widu* (I. 6, 9. I. 3, 10. III. 10, 25.); ist der Stammvocal im Praesens *î*, so lautet er in *ei*, *i*, *ai*, z. B. *bileib*, *bilibun*, *biliban* von *bilîbu* (II. 2, 6. I. 27, 5. III. 23, 48.); ist er *iu*, so treten die Ablaute *ô*, *a*, *u* (*o*) ein, z. B. *bôt*, *butun*, *gibotan* von *biutu* (IV. 7, 62. IV. 3, 9. II. 4, 95.); ist er *a* und folgt ihm einfache liquida oder muta, so bildet sich nur das praet. durch einen Ablaut, nämlich durch *ua* (*uo*), das part. praet. behält *a*, z. B. *luad*, *giladan* von *ladu* (IV. 25, 11. IV. 24, 3.); ist der Stammvocal *a* mit folgender doppelter liquida oder liquida cum muta, oder ist er *â*, oder *ei*, oder *ou*, so wird auch nur das praet. (und nicht das part. praet.) durch einen Ablaut (in älterer Zeit durch Reduplication), nämlich durch *ia*, bezeichnet, z. B. *fial* von *fallu* (III. 10, 27.), *blias* von *blâsu* (V. 11, 9.), *sciad* von *sceidu* (I. 7, 14.), *liaf* von *loufu* (V. 5, 8.). — In unserm Neudeutschen ist freilich diese bewunderungswürdige Regelmäszigkeit durch die entstellten Vocale unkenntlich gemacht; so erscheint im praet. *lud* von *laden*, und *blies* von *blasen*, da beide, *laden* und *blasen*, jetzt *â* haben, nur eine Unregelmäszigkeit, eben so in *geboten*, mit jetzigem langen *ô*, von *bieten*, und *gesotten*, mit kurzem *o*, von dem gleichgebauten *sieden*; dagegen zeigt *blieb*, von *bleiben*, und *schied*, von *scheiden*, nicht mehr den Unterschied der Conjugation in *bileib*, von *biliban*, und *sciad*, von *sceidan* etc. — Aber auch eine Menge anderer Verirrungen, deren Berichtigung in vorliegendem Werke zu finden ist, zeigen sich in unsern grammatischen Lehren. So wird in *Gesinde*, *Bote*, *lange* etc. das End-*e* als ein *e* angegeben, das man den Wörtern *Gesinde* etc. als mildernd angehängt hat, da es doch eine Abschwächung anderer bedeutender, organischer Vocale ist, des *i*, als Zeichens der starken *I*-Declination in *gisindi* (IV. 18, 8.), des *o*, als Zeichens der schwachen männlichen Declination in *boto* (I. 5, 3.), des *o*, als Adverbialzeichens in *lango* (I. 15, 49.) etc., und umgekehrt wird *Gerüste* getadelt und in *Gerüst* gebeszert, obgleich das End-*e* in *Gerüste* der Stellvertreter des organischen *i* in *girusti* (V. 1, 15.) ist. — Die Ableitungssylbe *ig* soll, verschieden von *ing*, Substantiva bilden, wie z. B. in *Kön-ig*; *König* ist aber *kun-ing* (I. 1, 93.). — *Feier* wird zu den Wörtern gezählt, die mit der Ableitungssylbe *er* gebildet sind; das Wort heiszt aber *fira* (III. 4, 33.) und sein Stamm ist *fir* und nicht *fi*. — Unsre Orthographie lehrt,

daſz in der Mitte des Worts nach kurzem Vocal *ſſ* und nicht *ſz* geſchrieben werden ſoll; die Schreibung *ſſ* (doppelt *ſ*) oder *ſz* (althochdeutſch *z*, wie es in *waz*, *haz* gehört wird) hängt aber nicht von dem vorhergehenden Vocal ab, ſondern jeder dieſer beiden Buchſtaben gehört zur Natur des Worts, in dem er erſcheint; es heiſzt die *Eſſe* und ich *eſze*, obgleich in beiden Wörtern ein kurzes *e* iſt. Daher iſt *laſzen* (*lazan* IV. 37, 7.) eben ſo wie *ſaſzen* (*ſazun* I. 27, 44.) zu ſchreiben, und *wiſzen* (*wizan* I. 4, 55.), *müſzen* (*muozan* I. 28, 11.) mit *ſz*, dagegen *gewiſſe* (*giwiſſe* I. 15, 30.) und *miſſen* (*miſſan* II. 5, 18.) mit *ſſ*. — Man ſieht *e* nach *i*, und *h* nach andern Vocalen immer als Dehnungszeichen an; aber in vielen Wörtern ſind ſie dieſes keineswegs, ſondern gehören zum Stamme, wie *e* in *Dieb* (IV. 2, 29.), *lieb* (I. 9, 16.), *Miete* (III. 14, 90.), *riet* (I. 17, 49.) etc., und *h* in *zehn* (IV. 7, 63.), *Zähre* (I. 20, 9.), *Gemahl* (I. 8, 1.) etc. *)

Endlich als das älteſte, nahe an 15,000 mit Accenten verſehene Reimverſe enthaltende, poetiſche Denkmal unſrer Sprache bietet Otfrids Werk, wie Lachmanns hoffentlich bald erſcheinende altdeutſche Metrik auf das überraſchendſte darthun wird, eine unſchätzbare Fundgrube für deutſche Proſodie und Verskunſt dar. So ergiebt ſich aus ihm: daſz der urſprüngliche Vers deutſcher Lieder 4 Hebungen enthalte, z. B.:

Lúdowîg ther ſnéllô thes uuísdúames fóllô.
er óſtarríchi ríhtit ál, ſo fránkóno kúning ſcál;

daſz der ſtumpfe Reim der älteſte, der klingende der ſpätern Zeit aber nur durch die Abſchwächung des Accents, der früher noch auf der 2ten Sylbe langſtämmiger Wörter ruhte, entſtanden ſei; daſz zweiſylbige Wörter mit kurzer Stammſylbe auf den Hebungen einſylbig geſprochen werden können, z. B. *ſagen* wie *ſagn* in

thaz ſágen ih thír in ála uuár,

woraus ſich die Tauglichkeit dieſer Wörter zu ſtumpfen Reimen in den alt- **) und mittelhochdeutſchen Gedichten erklärt, z. B. *klagen* und *ſagen* in Nibelung. v. 3. 4.:

– , – : – – , – – von weinen und von klagen
– – – – , – – – muget ir nu wunder hœren ſagen;

daſz in zwei- und mehrſylbigen Wörtern die Haupttonſylbe, nur wenn ſie, durch den Vocal oder durch Poſition, lang iſt, die nächſtfolgende auch zur Arſis erheben kann, z. B. in zweiſylbigen Wörtern in der Mitte des Verſes, wenn auf dies zweiſylbige Wort eine tonloſe Sylbe folgt, wie *tódês* in

thiz iſt tódês giwált.

---

*) Die hier nur in einigen Beiſpielen flüchtig nachgewieſenen Irthümer unſrer Sprachlehren laſzen ſich ins Hundertfache vermehren; man ſehe Grimms Grammatik und mein Buch über die Praepoſitionen; eine noch gröſzere Menge wird mein althochdeutſcher Sprachſchatz, wenn mir ſeine Vollendung und Herausgabe möglich gemacht wird, aufdecken.

**) Auch in Otfrid II. 12, 31.

und immer am Ende des Verses, wie *drúhtin* in

thára léiti druhtín,

ein zweisylbiges Wort daher, wenn seine Stammsylbe kurz ist, nicht die beiden letzten aneinanderstoszenden Hebungen eines Verses bilden dürfe, z. B. nicht: *thára léiti fátér*, also auch nicht in der späteren Zeit zum klingenden Reime sich eigne, woraus die wichtige Bemerkung folgt, dasz zwar Accentuation das Princip des deutschen Versmaaszes, aber auch die Quantität der Sylben nicht ohne Einflusz darauf sei.

Diese Bemerkungen werden hinreichend sein, von dem Interesse zu überzeugen, welches, ganz abgesehen von „*der gelehrten und gemüthlichen Ausführung, den poetischen Stellen, der Anwendung auf die Sitten der Zeit* etc.", auf die schon Grimm in der Einleitung zur 1sten Ausgabe seiner Grammatik aufmerksam gemacht hat, nicht nur für Lehrer und Sprachforscher, sondern auch für jeden gebildeten Deutschen, dem deutscher Geist und deutsches Wort nicht gleichgültig ist *), der Lectüre des otfridischen Werkes beiwohnt, und daraus die Nothwendigkeit erkennen zu laszen, die Lesung und Erklärung dieses Werkes zu *einer stehenden Lection auf der Universität und den obern Claßen der Gymnasien und höhern Bürgerschulen zu machen.*

Die beiden bisherigen Ausgaben, die älteste von Flacius **) aus dem Jahre 1571, und die 2te von Scherz aus dem Jahre 1726 sind aber durch die Fehler und Entstellungen, mit denen sie angefüllt sind, unbrauchbar; auszerdem ist die erste kaum mehr zu haben, und die 2te in dem groszen, aus 3 Folianten bestehenden, schiltersehen *thesaurus antiquitatum teutonicarum* enthalten, auch fehlen in beiden Ausgaben die Accente Otfrids. Daher hat schon vor 10 Jahren Grimm („*daz Hauptwerk unsrer alten Sprache sollte in recht reiner Gestalt erscheinen*" und „*eine kritische Ausgabe deßelben bleibt wahres Bedürfnis*" Einl.

*) „Wann gleich kein andere ursach were, warumb die freye undt ehrliebende Teutschen solten das Buch lieb haben undt hochachten, so ist diese wichtig und gros genung, dass nachdem alle Menschen gern von ihren Eltern undt Vorfarn viel wissen wöllen, ouch alles so bey inen gewohnlich undt gebreuchlich hochhalten, weil auch alle Menschen gern etwas beydes von den uralten undt von frembden Sprachen wissen: so mus einer ihe gar ein Stock undt so zu reden kein rechter Teutscher seyn, der nit auch gern etwas wissen wolt von der alten Sprach seiner Vorfarn und Eltern, welches man dann aufs best undt leichtest aus diesem Buch haben und vernemmen kan." Vorrede des Flacius zu seiner Ausgabe des Otfrid.

**) Otfridi evangeliorum liber: veterum germanorum grammaticae, poeseos, theologiae praeclarum monimentum. *Evangelienbuch, in altfrenckischen reimen, durch Otfriden von Weißenburg, Münch zu S. Gallen, vor sibenhundert jaren beschriben: jetz aber mit gunst deß gestrengen ehrenvesten herrn Adolphen Herman Riedesel, Erbmarschalck zu Heßen, der alten Teutschen spraach und gottsforcht zu erlernen, in truck verfertiget.* Basileae MDLXXI. In der Vorrede nennt sich der Herausgeber (Matthias Flacius Illyricus). — Die Abschrift des Codex ist von Achilles Gassarus.

zur 1ſten Ausg. d. deutſchen Gramm.) zu einer kritiſchen Ausgabe dieſes Werkes aufgefordert und der Drang meiner lexicographiſchen Arbeiten mich nicht abhalten dürfen, dieſer Aufforderung zu genügen.

Drei Handſchriften, alle beinahe gleichzeitig und nicht viel jünger als das Gedicht ſelbſt *) (ſ. das fac ſimile), ſind uns von Otfrids Werke aufbehalten worden, deren eine, aus Freiſingen herſtammend, jetzt zu München (cod. germ. M.), die andere zu Heidelberg (nr. 52.) und die dritte zu Wien (ſ. Diutisca III, 2.) ſich befindet. Die erſte bezeichne ich mit F., die 2te mit P. (cod. palatin.), die 3te mit V.

Von dieſen Handſchriften iſt nur V., welche Scherz bei ſeiner Ausgabe Otfrids im ſchilterſchen theſaurus mit benutzt hat, vollſtändig; in F., von der bisher nichts weiter als die wenigen Proben in Beati rhenani inſtitut. rer. german. bekannt war, fehlen alle 3 Zueignungsgedichte und der 2te Geſang des 1ſten Buches; in P., die den beiden Ausgaben von Flacius und Scherz zum Grunde liegt, fehlen die erſten 75 Verſe des Zueignungsgedichts an den König Ludwig, die erſten 141 Verſe des Zueignungsgedichts an Hartmuat und Werinbraht, und im 5ten Buche die letzten 34 Verſe des 23ſten Geſanges und der 24ſte und 25ſte Geſang.

In allen 3 Handſchriften ſind, wie in der vorliegenden Ausgabe, immer je 2 Verſe (Halbverſe) in Einer Zeile (Langzeile) geſchrieben und durch einen Punct hinter dem Reimworte von einander abgeſondert; je 2 ſolcher Langzeilen bilden eine Strophe, die immer durch einen groſzen rothen Anfangsbuchſtaben bezeichnet iſt (ſ. fac ſimile). In der Handſchrift F. ſind von der 3ten Seite des Codex an die beiden Hälften der Langzeilen in 2 Columnen gebracht und alle einzelne Halbverſe haben einen groſzen Anfangsbuchſtaben (der aber kleiner als der Anfangsbuchſtabe der Strophen iſt), z. B.:

---

*) Aus den am Schluſze des Codex F. ſtehenden Worten: Uualdo epiſcopus evangelium fieri iuſſit. Ego ſigihardus indignus presbyter ſcripſi, ergiebt ſich, daſz dieſer Codex zwiſchen 883 — 906, in welchen Jahren Waldo Biſchof zu Freiſingen war, geſchrieben worden iſt. Manche Alterthümlichkeit dieſer Handſchrift, wie die alten Formen des *a* und *rt*, und die ungeregelte Abtheilung der Wörter, z. B. *themoſ erbi zeinit*, *nugi cherit*, *drofni zuui uelo thuthes*, *nimin notun*, *thiero zegemo*, die in den beiden andern Handſchriften nicht vorkommen, könnten zu der Annahme veranlaſzen, daſz dieſe beiden jünger ſeyen; allein der Umſtand, daſz in dieſen die otfridiſchen Synalöphen nur noch durch die Punctierung des Vocals angezeigt, in jener aber ſchon überall vollzogen ſind, z. B. *neigi* ſtatt *ni eigi*, *ſih* ſtatt *ſo ih*, *uuanter* ſtatt *uuanta er*, *ſauur* ſtatt *ſi auur*, ſcheint mir, ſo wie die Entſtellungen der Handſchrift F. in den 3 letzten Verſen des 27ſten und dem 1ſten Verſe des 28ſten Geſanges des 4ten Buches, ihr häufiger Auslaut *ch* ſtatt *h*, ihre abgeſchwächten Vocale (z. B. frideſam ſtatt friduſam), das von ihr in *ir*- und *ur* ſelten, im Stamme ſtatt *u* gar nicht gebrauchte *y*, dagegen zu ſprechen: oder man müſzte annehmen, daſz V. und P. zwar jünger, aber treue Abſchriften eines älteren und correcteren Codex ſind, als F. iſt, wodurch die oben im Text aufgeſtellte Annahme ihrer ungefähren Gleichzeitigkeit mit dem Gedichte ſelbſt wenig alteriert würde.

Theist súazi ióh oúh nuzzi. Inti lérit únsih uuizzi.
Himilis gamacha. Bi diú ist thaz ander racha.
Ziú sculun fráncon so ih quád. Zi thiu éinen uúesan úngimach.
Thie liutes uúiht ni dultun. Thia uúir hiar oba zaltun.

Alle 3 Handschriften sind mit Accenten versehen; doch nur in V. und P. sind diese Accente regelmäszig angewandt und haben theils eine metrische Bedeutung, theils sichern sie in den Sylben *ia*, *io*, *iu*, *ua* dem Anfangs-*i* und *u* seine vocalische Aussprache, wie z. B. *íó*, *iámer*, *úában* unterschieden von *ioh* (joh), *iamar* (jamar), *uaz* (faz) *). Trift auf solche Sylben der metrische Accent, so stehen auf ihnen 3 Striche, von denen der eine etwas gröszer ist; ich habe in diesem Falle nur 2 Striche, einen gröszeren und einen kleineren, drucken laszen. Die metrischen Accente sind in der Regel so vertheilt, dasz in jedem Halbverse der Langzeilen 2 stattfinden, oder in einem Halbverse 2, im andern 1; seltener enthält ein Halbvers 3 und der andre 2 oder 1; höchst selten finden sich alle 4 Hebungen des Halbverses durch einen Accent bezeichnet. In Cod. F. läszt sich nur den Accenten in den ersten und einigen andern Gesängen eine metrische Bedeutung abgewinnen; in den mehrsten Stellen stehen sie ganz ungeregelt, oder nur über *óú*, *úú*, *éí*, *íó* etc., oder auch, namentlich im 5ten — 10ten Gesange des 1sten Buches, fast über jeder Sylbe, ja sogar auf jedem einzelnen Vocalzeichen, wie z. B.: ióh héílág íntí gúátér.

In V. und P. sind die Synalöphen, auf die zu achten Otfrid in der lateinischen Zueignungsschrift an Liutbert ermahnt, zwar nicht immer (auch nicht in beiden Handschriften übereinstimmend), aber doch häufig dadurch bezeichnet, dasz der zu elidierende Vocal über- und unterpunctiert ist **); in F. ist ein solcher Vocal gleich beim Schreiben fortgelaszen.

An jeder der 3 Handschriften haben mehrere Hände geschrieben, wie sowohl die oft schwer zu erkennende Verschiedenheit der Schriftzüge als auch der Wechsel der Orthographie zeigt. Am correctesten ist die Handschrift V., welche auch, selbst bis auf die Accente, durchcorrigiert ist, am flüchtigsten und ungleichförmigsten die Handschrift F., in welcher sogar im 11ten Gesange des 1sten Buches der 14te Vers, und im 3ten Gesange des 3ten Buches der halbe 8te, der 9te und der halbe 10te Vers ausgelaszen, im 9ten Gesange des 2ten Buches die 2te Hälfte des 89sten Verses als 2te Hälfte des 90sten Verses wiederholt, im 14ten Gesange des 3ten Buches der 1ste Halbvers des 27sten Verses zum 2ten und der 2te zum 1sten gemacht, im 8ten Gesange des 3ten Buches v. 3 — 44. ausgelaszen und fälschlich hinter v. 14. des 10ten Ge-

*) In V. zeigen sich an einigen Stellen auch noch, auszer diesen Accenten, kleinere Striche und Häkchen, die ich in den Anmerkungen angezeigt habe.

**) Die Unterpunctierung eines Buchstaben ist in alten Handschriften ein gewöhnliches Zeichen für die Tilgung desselben.

sanges und ebenso in demselben Buche v. 16—57. des 18ten Gesanges schon hinter v. 18. des 12ten Gesanges geschrieben ist. Doch ist auch Einzelnes richtiger als in V. und P.

Die Schreibweise jeder Handschrift ist von der der andern verschieden. V. und P. weichen darin am wenigsten von einander ab; sehr bedeutend aber von beiden die Handschrift F., die, obgleich sie mit V. Eine Quelle zu haben scheint, in einem Nebendialect geschrieben ist, wie sich nicht nur aus den abweichenden Formen *werolt* statt *worolt*, *ar* statt *ir*, *enti* statt *inti* etc., sondern auch aus der in mehreren Stellen hervortretenden Annäherung an den strengalthochdeutschen Consonantismus ergiebt. So braucht sie bisweilen neben der vom otfridischen Dialect bewahrten gothischen media die tenuis (z. B. keba) und sehr häufig die media *d* statt der gothisch-otfridischen *th.* (z. B. denkan) u. s. w.

In allen 3 Handschriften stehen bei einigen Stellen die Worte des Evangeliums am Rande mit rother Tinte beigeschrieben. In der scherzischen Ausgabe sind diese Citate mit abgedruckt; ich habe sie als unnütz und den Druck nur erschwerend und entstellend weggelaszen.

Auszer diesen Handschriften des ganzen Werkes existiren noch folgende eben so alte Bruchstücke aus dem 1sten, 2ten und 3ten Buche desselben:

1) die von *Knittel* in: *Ulphilae vers. goth. nonnull. cap. epist. Pauli* etc. 1762, mitgetheilten, aus dem 20sten, 23sten und 24sten Gesange des 3ten Buches;
2) die von *v. d. Hagen* bekannt gemachten *kinderlingschen*, aus dem 14ten, 15ten, 16ten 18ten, 19ten und 20sten Gesange des 1sten Buches *);
3) die auch von *v. d. Hagen* herausgegebenen *diezschen*, aus dem 1sten, 2ten und 6ten Gesange des 2ten Buches;
4) die von *Hoffmann* herausgegebenen *bonner Bruchstücke* aus dem 22sten, 23sten, 27sten, 28sten Ges. des 1sten, und dem 2ten, 3ten, 4ten, 5ten u. 6ten Ges. des 2ten Buches.

Ich bezeichne nr. 1. mit Kn., nr. 2. mit K., nr. 3. mit D., nr. 4. mit H.

Nach diesen in sich selbst und untereinander abweichenden Handschriften Otfrids Werk, nicht als ein althochdeutsches Sprachdenkmal überhaupt, sondern als ein althochdeutsches des 9ten Jahrhunderts, mit allen bereits hervorbrechenden Uebergängen zu der spätern Sprache, und wieder nicht als allgemeinalthochdeutsches Sprachdenkmal dieser Zeit, sondern eben als ein otfridisches mit allen Eigenthümlichkeiten und Schwankungen seines Dialects, gereinigt von den Entstellungen der Abschreiber, herauszugeben, habe ich für meine Aufgabe angesehen. Vieles, wie z. B. das Schwanken des Geschlechts einiger Substantiva, die doppelten Formen von *unser* und *iuer* etc., gab sich leicht und unbezweifelt als otfridisch zu erkennen; aber bei weitem Mehreres konnte erst nach aufmerksamer Untersuchung aus den Abweichungen und Eigenthümlichkeiten der Abschreiber als otfridische Eigenthümlichkeit ausgeschieden werden. Die Hauptschwierigkeit war, die Ungleichförmigkeit des Consonant- Vocal- und Flexionssystems, die

*) Jetzt in Meusebachs Besitz.

nicht nur in jeder einzelnen Handschrift sich zeigt; sondern in der auch die Handschriften untereinander abweichen, mit Schonung der otfridischen Spracheigenthümlichkeiten zu tilgen. Hätte ich hiezu den ziemlich gebahnten und leichten Weg einschlagen und die Abweichungen der Handschrift nach althochd. Sprachgesetzen umgestalten wollen, so würde nicht nur das Versmasz verletzt, ja vernichtet worden, sondern in den hierdurch erzielten Sprachformen das Werk auch nicht mehr für ein otfridisches zu erkennen gewesen seyn. Um es als solches hervortreten zu laszen, habe ich auf mühsamerem Wege vorschreiten und ausmitteln müszen, zuerst, welche Abweichungen der Sprache in dem correctesten und durchcorrigierten Codex (Cod. V.) nur als Irrungen der Abschreiber, und welche als Spracheigenthümlichkeiten der einzelnen Individuen, die an diesem Codex geschrieben haben, anzusehen sind, sodann, worin die andern Codices mit diesem, Irrungen ausgenommen, übereinstimmen, und worin sie nach der Spracheigenthümlichkeit ihrer Abschreiber von ihm abweichen, um hiernach die Eigenthümlichkeit der otfridischen Sprache, ihre Uebereinstimmung mit der gemeinalthochdeutschen und ihre Abweichungen von derselben, mit Absonderung des Feststehenden und Schwankenden, feststellen zu können. Von den Resultaten, die ich diesen Untersuchungen verdanke und die ich in einen später erscheinenden Anhang vollständig niederlegen werde, theile ich hier bei der Angabe der Regeln, die ich mir für die Ausgabe Otfrids vorgeschrieben habe, vorläufig so viel mit, als ich zur Rechtferdigung dieser Regeln für nöthig halte.

Irrungen der Abschreiber und einzelne, nur in Einem Codex, oder nur hie und da vorkommende Abweichungen abgerechnet, erscheint in der otfridischen Sprache der *Consonantismus* geregelt und zwar auf folgende vom gemeinalthochdeutschen Lautsystem abweichende und dem gothischen treuer gebliebene Weise.

p entspricht im Anlaut dem gothischen p. Nur in Cod. F. lauten die Wörter: *palinza*, *pending*, *porzicha*, *pluagi* immer auf gemeinalthochdeutsche Weise mit *ph* an.

Als Inlaut kommt *p* nur dem Wort: *Josepe* zu.

Als Auslaut gebührt *p* nur den Wörtern: *korp*, *dreip*, *lamp*, *dump*, die niemals mit *b* auslauten; in den übrigen Wörtern, bei denen es in den Handschriften mit *b* wechselt, ist der Auslaut *b* als der regelmäszige anzunehmen, nicht nur, weil das otfridische Lautsystem gerne dem gothischen treu bleibt, sondern auch weil unter den wechselnden *b* und *p* Auslauten *b* häufiger vorkommt.

b entspricht als An- In- und Auslaut dem goth. *b*, cf. *p*. (In *hebig* u. *gabissa* steht es statt *v*).

f (*ph*) ist kein otfridischer Anlaut, cf. *p*.

Als In- und Auslaut stimmt es mit dem gemeinalthochdeutschen *f* (*ph*) überein *); nur wechselt die Bezeichnung zwischen *f* und *ph*, auszer in *greifon*, *houfe*, *drof*, *scif*, *scafan*, welche immer *f*, und in *harpha*, *sarphir*, *gelpher*, *kuphar*, *limphit*, *scepheri*, *scephe* (neben dem auch *scepfe* und *scefphe* vorkommt), in welchen niemals *f* steht. Unter den wechselnden *f* und *ph* läszt sich aber *f* als eigentliche Schreibweise Otfrids erkennen und daher ist auszer in *harpha* etc. immer *f* für *ph* zu setzen.

*) In *biscopha* des Cod. F. erscheint fälschlich die 1ste aspirata (ph) statt der 2ten (v).

Die (untheoretische) Gemination des f (ph) ist bei Otfrid schwankend; ich geminiere nur in den Wörtern, in denen V. und P. immer geminieren. Die vom Versmasze geforderte Länge der Sylbe wird dadurch nicht gefährdet, weil schon das einzeln stehende *f* (*ph*) ein doppelter Buchstab ist; cf. *z* und die Anmerkung zu *k*. — Auszer *ff* zeigt sich auch ein *pf*, welches mit *pph*, *fph* und *ph* wechselt. Die Bezeichung *fph* kommt nur ein Mal bei V. vor, daher ist nur *pph* und *pf* beizubehalten; *pph* in *uuipphe*, *gescepphes*, (welche nicht anders geschrieben werden, in *opphoron*, *oppher*, welche nur, und nicht überall mit *ph* wechseln,) *krippha* (neben welchem auch *krippa* vorkommt), *gilepphes* (nur F. hat gilephes) und *pf* in *kapfen*, *inslupfe* (immer so geschrieben) und *slipfit* (F. hat *sliphit*).

f (*v*, *u*) stimmt durchweg mit dem gemeinalthochdeutschen *f* (*v*); nur wechselt die Bezeichnung im An- und Inlaut zwischen *f* und *u* *), (im Auslaut wird immer F. geschrieben). Im Anlaut wechseln nur die Wörter: *falt*, *feigi*, *filu*, *fultun*, *fers* in allen 3 Codd. zwischen *f* und *u*, in einigen andern Wörtern setzen nur höchstens 2 codd. bisweilen *u* statt *f*, das einzige Wort *uina* zeigt nirgends f; daher ist nur *uina* und das lat. Wort *uers* mit *u* zu schreiben; allen übrigen Wörtern gebührt aber, weil die Schreibung *f* die häufigere, auch in Cod. V. *u* oft in *f* corrigiert ist, der Anlaut *f*. Als Inlaut hat *diufal* immer *f*, *reue*, *liuol*, *frauili*, *zuiual*, *brieuenti* immer *u*, in *auur* wechseln zwar alle codd. mit *afur* und *auur* ab, aber *auur* ist häufiger, in *auaron* findet sich nur in V. und P. Wechsel zwischen *u* und *f*; statt *uuolua* hat nur Cod. F. *uuolfa*, neben *finfi* nur Cod. F. *finui*, neben *zuelifi* nur P. und F. *zueliui*, statt *einlifo* nur F. *einliuo*; daher ist die Schreibung *auur*, *auaron*, *uuolua*, und *afolon*, *finfi*, *einlifo*, *zuelifi* als otfridisch anzunehmen.

w wird durch *uu* bezeichnet.

Im Anlaut bleibt dieses *uu* immer, auch wenn *u* darauf folgt (nur in F. stehen, wenn *uu* mit *u* zusammenstöszt, gewöhnlich nur 2 *u*, folgt aber hinter dem *u* noch *a*, so läszt F. nur bisweilen ein *u* aus). — Als Inlaut aber wechselt, auszer in *riuag* und *spiun*, die nie anders als so wie hier geschrieben werden, in allen Codd., sowohl vor allen Vocalen als auch hinter *u*, die Schreibung *uu* und *u*; doch nur in einigen Wörtern ist dieser Wechsel so schwankend, dasz weder auf ein regelmäsziges *uu*, noch auf ein regelmäsziges *u* zu schlieszen ist und dieses Schwanken als otfridisch unangetastet bleiben musz **). In den mehrsten Fällen ist *uu* als Regel zu erkennen und zu befolgen.

bt wechselt, auszer in *gidruabt*-, *firthuesbt*-, *irfurbt*-, welche immer *bt* haben, zwar mit *pt*, aber da *p* nicht otfridischer Inlaut ist, so nehme ich *bt* als Regel an, auszer in *uuarpt*-, *zorpt*-, *gikrumpt*-, die nie mit *bt* vorkommen.

pt s. *bt*.

ft steht immer sowohl für *pht* als *vt*.

dw (*thw*) ist immer *du* (*thu*), statt des bisweilen vorkommenden *duu* (*thuu*) zu schreiben.

sw ist immer mit *su* statt mit dem auch bisweilen vorkommenden *suu* zu bezeichnen. Nur F. hat, auszer *suillit*, *sueih*, *suigar*, fast immer *suu*.

zw. Auch hiefür gilt die Schreibung *zu*, da nur bisweilen *zuu* vorkommt. F. hat, auszer *zueinzug*, *zuiuolt*, *zuig*, *zuisgen*, gewöhnlich *zuu*.

---

*) Das Zeichen *v* kommt nur in Cod. F. bisweilen vor.

**) Dasz Otfrid selbst mit der Schreibung *uu* nicht ganz im Reinen war, scheint die Art, wie er sich in seinem Schreiben an Liutbert darüber ausdrückt, zu beweisen: interdum tria u u u ut puto quaerit (ling. theot.) in sono. priores duo consonantes ut mihi videtur. tertium vocali sono manente.

t wird aufzer in *tunicha* und dem Subftantiv: *tod*, unterfchieden vom adject. *dot*, von Otfrid nicht als Anlaut gebraucht (obgleich die Abfchreiber es bisweilen gefetzt haben). Nur F. hat, fchon im Anfange des Codex bisweilen, vom 22ften Gefange des 1ften Buches an gewöhnlich, *t*-Anlaut ftatt *d*-Anlaut; auch das adj. *dot* bleibt hier *tot*.

Als Inlaut entfpricht *t* dem gothifchen *d* (und *th*), und giebt fich als Regel kund in der Participialendung *nt*, in den Flexionsfylben der fchwachen Praeterita (aufzer *bigonda* und *onda*, welche immer mit *d* gefchrieben find), in *funti*, *funtun*, *funtan*, *uuurti*, *uuurtun*, *uuortan*, *quati*, *quatun*, in *altar*, *arunti*, *bittan*, *bitan*, *beitan*, *bintan*, *biutan*, *boto*, *geltan*, *thultan*, *enton*, *fater*, *haltan*, *hintar*, *ital*, *itis*, *leitan*, *lutan*, *milti*, *muater*, *gimunton*, *namiti*, *rotan*, *rinta*, *fcritan*, *ftantan*, *ftunta*, *fentan*, *fita*, *fitu*, *flintan*, *funta*, *funtar*, *untar*, *uualtan*, *uuanta*, *uuartan*, *uuintan*, *uuentan*, *uuintar*, *uuunta*, *uuuntar*, *zetan* und in allen Wörtern, deren Auslaut *t* ift. Auch als Auslaut entfpricht *t* der gothifchen *d* und gothifchen *th* und gilt in der 3ten perf. fing. und plur. praef., in *thu fcalt*, *maht*, in *alt*, *bant*, *blint*, *bluat*, *breit*, *brot*, *brut*, *giburt*, *kalt*, *got*, *guat*, *kurt*, *grunt*, *thiot*, *drut*, *githult*, *fart*, *fiant*, *friunt*, *fruat*, *hant*, *heilant*, *lant*, *leidunt*, *lioht*, *liut*, *lut*, *mit*, *muat*, *munt* (Schutz), *not*, *otmuati*, *rat*, *fcilt*, *fat*, *gifunt*, *ftrit*, *uuat*, *uuort*, *worolt;* (aufzerdem auch in *kurt*).

d entfpricht als Anlaut dem gothifchen *d* und althochd. *t*; aufzerdem erfcheint es auch, ungeachtet der Abweichungen, als odfridifcher Anlaut in *droft* und *druhtin* (ftatt *th*) und in *driwa* und *dretan* (ftatt *t*). Schwanken zwifchen *d* und *t* zeigt fich im Anlaut von *dihton*; weil aber im Allgemeinen die otfridifche Sprache den *t*-Anlaut vermeidet, auch *dihton* häuhäufiger mit *d* als mit *t* gefchrieben ift, fo fetze ich immer *dihton*; *drubo*, welches nur einmal vorkommt, fchreibt nur F. mit *d*, V. und P. mit *th*; da ihm ftrengalthochdeutfch *t* zukommt, fo befolge ich nach otfridifchem Lautfyftem, in welchem *d* dem ftrengalthochdeutfchen *t* entfpricht, F's Schreibweife *drubo; duzta* (kommt auch nur Ein Mal vor) lautet in P. mit *d*, in V. nud F. mit *t* an; ich fchreibe, übereinftimmend mit P., *duzta*, weil ich es für ftrengalthochdeutfches *tuzta* halte.

Als Inlaut entfpricht Otfrids *d* dem gothifchen *th* (und *d*). Es gilt in folgenden Wörtern: *adal*, *edil*, *ander*, *endin*, *badan*, *balden*, *bede*, *blidan*, *burdi*, *pending*, *bruader*, *gadum*, *kundan*, *erda*, *fandon*, *findan*, *fridu*, *fordoron*, *heidin*, *huldi*, *ladon*, *manod-*, *meldan*, *mendan*, *midan*, *muad-*, *ginad-*, *nard-*, *nendan*, *nidar*, *od-*, *ordo*, *quedan*, *red-*, *fedal*, *fceidan*, *fnidan*, *unda*, *uuedar*, *uuerdan*, *uuidaron* und allen Wörtern, die *d* zum Auslaut haben; aufzerdem *bigonda*, *onda* (f. *t*) und *fiardo*.

Im Auslaut entfpricht *d* theils dem gothifchen *d*, theils dem goth. *th* und gilt in *bald*, *pad*, *kind*, *gold*, *gund*, *hald*, *hold*, *iugund*, *lind*, *magad*, *manod*, *mund*, *nid*, *od*, *rad*, *fand*, *ftad*, *fculd*, *fid*, *find*, *uuegod*.

th entfpricht als Anlaut dem gothifchen *th* und althochd. *d* (aufzer in *droft* und *druhtin* f. *d*). Der cod. F. hat fchon bisweilen im Anfange und vom 18ten Gefange des 3ten Buches an gewöhnlich (aufzer in IV. 29—32.) *d*-Anlaut ftatt des otfridifchen *th*-Anlauts. Auch in V. und P. findet fich häufig *d*-Anlaut in *der*, *dar*, *do*: *danne*, *defer*, *du*, *din*, der jedoch bei V. oft in *th* corrigiert ift.

Als Inlaut kommt *th* nur in *ethes* und *mithont* vor. Als Auslaut ift *th* der otfridifchen Sprache fremd (wiewohl auch die Schreibung *oth* und in V. und F. *irbonth* fich zeigt).

z, als *z* und *zf* *), fteht wie im Anlaut, fo auch im In- und Auslaut feft; aufzer in der Affimi-

*) Mangel eines befondern Schriftzeichens für das unferm fz in der Ausfprache gleichkommende 2te alt-

lation des *so uuas so* (statt so uuaz so). Der sich bisweilen zeigende Wechsel zwischen *z* und *c* ist so selten, dasz er an gar keine Unentschiedenheit der Schreibweise denken läszt. Nur in dem Worte *kruzi* schwankt V. und P. (F. hat immer *kruci*) zwischen *z* und *c*, V. hat mehrentheils *c*, P. mehrentheils *z*; nach der Analogie aller übrigen *z*-Inlaute ist aber *kruzi* als otfridische Schreibweise anzunehmen.

Die (untheoretische) Gemination des *z* ist bei Otfrid schwankend; ich geminiere es nur in den Wörtern, die nie anders als mit *zz* geschrieben sind. [Position macht auch das einfach geschriebene *z* schon seiner Natur nach; cf. *f* (*ph*)].

k entspricht als Anlaut dem gothischen *k* und althochd. *ch*. Die Schreibung wechselt in den Handschriften zwischen *k* und *c*; doch ist *k* die regelmäszig otfridische, auszer in *incloub*, *corona*, *crut*, die immer nur mit *c* geschrieben sind.

Im In- und Auslaut steht es 1) nur nach *l*, *n*, *r*. wenn ihm gothisch *k*, althochd. *ch* entspricht, und 2) hinter kurzen Vocalen, wenn der Inlaut *k* oder *h* (z. B. in quek), für den Otfrid (auch hinter langen Vocalen) *ch* braucht, bei Otfrid zur Gemination übergeht. Dasz dieses *k* nur noch einen Uebergang zur Gemination anzeigt, ergiebt sich nicht nur daraus, dasz es noch neben der (durch ck, hkk, gk, gch) bezeichneten entschiedenen Gemination vorkommt, sondern auch neben der Nichtgemination (in *lokon* und *lochon*, *nakot* und *nachot*, *rekan* und *rechan*, *sekil* und *sechil*) erscheint. Ich wähle in beiden Fällen, eben um diesen Uebergang zur Gemination anzuzeigen, die Bezeichnung *k*, um so mehr, da in vielen Wörtern dieser Uebergang zur Gemination nie anders als mit *k* bezeichnet wird, wie in *akus*, *bekin*, *klekan*, *ekord*, *fakol*, *smekan*, *wekan* *). Nur *scrikkan* schreibe ich mit *kk*, weil in dieser Schreibart alle Handschriften übereinstimmen. — Ueber *gilechont*, *luchun*, *uuachar*, *erachar* siehe *ch*.

g steht als An- In- und Auslaut überall, wo gothisch *g*, althochd. *k* hingehört, und in *suigar*, *thagen* (statt goth. *h*) und in *gener*, *bigiht* und allen Formen von *gehan*, in denen nicht *a* auf den Anlaut folgt [statt *i* (*j*)].

ch ist weder otfridischer Anlaut, noch otfridischer Auslaut. Nur als Abweichung vom *k*-Anlaut zeigt es sich hie und da in allen Handschriften im Anlaut, und als Abweichung vom *k*-, *g*-, *h*-Auslaut bei F. in *abuch*, *brach*, *gianch*, *inganch*, *chuninch*, *thinch*, *thoch*, *dranch*, *truach*, *thuruch*, *ferach*, *fianch*, *floch*, *ioch*, *lanch*, *lich*, *mach*, *gimach*, *manach*, *noch*, *sprach*, *scalch*, *unsich*, *uuerch* etc.

Als Inlaut entspricht es dem gothischen *k* **) (und *h*) zwischen Vocalen, auszer wenn Gemination hervortritt [in welchem Falle *k* steht (s. *k*)]; [nur *gilechont*, dem nach dem nordischen *ck* in diesem Worte Gemination zukommt (doch könnte auch *h* ihm gebühren, des gothischen *laigon* wegen, nach Analogie von *zahar*, dessen *h* auch goth. *k* ist), habe ich, weil alle Handschriften so schreiben,

---

hochdeutsche *z* nöthigt mich zu der Bezeichnung, die in der althochdeutschen Uebersetzung des isidorischen Tractats de nativitate Christi gebraucht ist.

*) Dasz dieses *k* die Kraft eines doppelten Consonanten habe, zeigt das otfridische Versmaasz, welches die Stammsylben dieser Wörter als lang (durch Position) braucht, z. B.:

iz uuard tho ziklekit.

Aber schon entschiedene Gemination wird dadurch nicht bewiesen; denn auch offenbares *ch* = einfachem goth. *k*, macht bei Otfrid die Sylbe lang, z. B.:

thaz uuir sa ni brechen.

Es verhält sich mit diesem *k* wie mit dem *th* in *mithont*, welches, obgleich nur F. bisweilen Gemination (*dd* oder *tth*) zeigt, doch Position macht; conf. *f* (*ph*).

**) *michil* ist zwar bei weitem häufiger mit *h* als mit *ch* geschrieben; aber da in allen übrigen Wörtern, die gothisch *k* zwischen zwei Vocalen haben, Otfrids *ch* eintritt, so ist auch *michil* mit *ch* zu schreiben.

luchun, weil nur in P. *luckun*, in V., F., H. aber *luchun* steht,

uuachar (welches alle Handschriften bald *uuakar*, bald *uuachar* schreiben) *), um es mit *uuachorot*, welches nie mit *k* vorkommt, gleichförmig zu machen, und

erachar (welches von V. mit *c*, von F. mit *k*, von P. mit *ch* geschrieben wird) **), weil ich nicht für ein dem gothischen *k* entsprechendes *ch* in diesem Worte mich entscheiden konnte, und, beim Schwanken der Handschriften, den Reim auf *uuachar*, das ich mit *ch* schreibe, den Ausschlag geben liesz,

mit *ch* geschrieben].

h entspricht als An- In- und Auslaut dem gothischen *h*; als Inlaut auch dem goth. *g* in *zahar* (und dem goth. *k* in *abahon*?) und als Auslaut auch dem goth. *k* nach Vocalen. Folgenden Wörtern kommt es inlautend zu: *abahon* ***), *buhil*, *gah-*, *krahan*, *fahan*, *feh-*, *ferah-*, *fihu*, *fliuhan*, *hohan*, *hoh-*, *lihan*, *mahal*, *malaha*, *rihan*, *rouh-*, *spiohon*, *spihari*, *sciuhan*, *giscuahi*, *sehan*, *slahan*, *smah-*, *uuah-*, *uuih-* (sacer), *zahar*, *zihan*, *ziuhan*, *herizoho*.

x steht nur in *sextari* und *sexta* (*giuuunxsti* ist in *giuuunsgti* aufzulösen).

kt gehört den Wörtern, die *k* im Inlaut haben (F. hat oft *ct*).

gt kommt den Wörtern zu, die *g* im Inlaut haben.

ht / *hs* } behauptet sich als Regel unter den wechselnden *ht*, *hs*, und *cht*, *chs*.

sc behauptet sich als regelmäszige Anlaut unter den wechselnden *sc*, *sk*, *sg*, *sch*.

sg ist, auszer in *biscof*, *eiscon* und *fleisclich*, von denen das erste und letzte nie mit *sg*, und *eiscon* nur 2 mal mit *sg* geschrieben steht, als der regelmäszige In- und Auslaut unter den wechselnden *sk*, *sc*, *sg*, *sch* anzunehmen; daher schreibe ich auch *giuuunsgti* statt *giuuunxsti*.

Nach diesem otfridischen Consonantsystem, das durch die abwechselnde und sich widersprechende Schreibweise der Handschriften zwar verdunkelt, aber doch nicht unkennbar geworden ist, habe ich Gleichförmigkeit und Gesetzmäszigkeit in die Ansetzung der Consonanten bringen können. Nur dann bin ich von dieser Regelmäszigkeit abgewichen, wenn das Acrostichon dazu nöthigte. Was in den Handschriften als Abweichung von diesem otfridischen Consonantismus erscheint, habe ich in das Variantenverzeichnis gesetzt, mit Ausnahme des unbedeutenden Wechsels zwischen *c* und *k*, *ct* und *kt*, *sc* und *sk*, *u* und *f* in Cod. F., der im Cod. F. gewöhnlich vorkommenden *uu* statt *uuu*, *suu* und *zuu* statt *su* und *zu* (die Wörter, in denen auch F. *su* und *zu* schreibt, sind oben angezeigt), *t* statt *d*, *d* statt *th*, *sch* statt *sc*, des in F. regelmäszig erscheinenden *ch* statt *k*, *g*, *h* im Auslaut der bei *ch*, und *ph* statt *p* im Anlaut der bei *p* verzeichneten Wörter, des oft in V. und P. sich zeigenden *d*-Anlauts statt *th* in *der*, *dar*, *do*, *danne*, *deser*, *du*, *diu*, und der in allen Codd. gewöhnlichen Form *mihil*, für die ich *michil* im Text aufgenommen habe.

Diese gewöhnlichen Abweichungen habe ich lieber ein für alle Mal hier in der Vorrede anzeigen, als in den Varianten immer wiederholen wollen. Schwankend bleibt blos die Schrei-

*) In allen althochdeutschen Sprachdenkmälern kommt auch nur Ein Mal, bei Notker, *wacchar* neben dem allgemeingültigen *wachar* vor, und gl. paris. (Diutisca I.) zeigen sogar *uuahari*, vigilantia.

**) Auch *erachar* zeigt in allen übrigen althochdeutschen Sprachdenkmälern nur Ein Mal ein *cch*.

***) Ist *abuh* = gothisch *ibuks*, so steht in *abahon* unregelmäszig *h* statt *ch*.

bung *uu* und *u* in einigen Wörtern; diese Schwankung musz auch in der Ausgabe des Werks sichtbar bleiben; um mich aber für die Ansetzung des *uu* oder *u* zu entscheiden, habe ich da, wo alle Codd. von einander abweichen nach V., und da, wo 2 Codd. übereinstimmen, nach diesen beiden mich gerichtet.

Die Gesetzmäszigkeit, die sich für den otfridischen Consonantismus ausmitteln läszt, ist für die Vocalansetzung nicht zu erreichen, selbst nicht einmal die gleichförmige Schreibung eines und desselben Worts kann in Rücksicht der Vocale so durchgeführt werden, wie in Rücksicht der Consonanten, man müszte denn, um diese Gesetzmäszigkeit und Gleichförmigkeit hervorzubringen, den otfridischen Wörtern das Gepräge des strengalthochdeutschen Vocalismus (der auch nicht durchaus entschieden und gleichförmig ist) gewaltsam aufdrücken und dadurch die eigenthümliche Form der otfridischen Sprache entstellen und vertilgen wollen. Ueberall zeigt sich schon in den althochdeutschen Bildungen Schwanken der Vocale, ja dieses Schwanken liegt in der Natur dieser Laute; auszerdem sind die otfridischen Schwankungen die Vorgänger späterer Abweichungen vom ursprünglichen Vocalismus; Otfrid selbst war über die Verwendung der einzelnen Vocale in Zweifel, wie die Stelle in dem Schreiben an Liutbert zeigt: interdum uero nec a. nec e. nec i. nec u. uocalium sonos praecanere potui: ibi y grecum mihi uidebatur adscribi. Et etiam hoc elementum lingua haec horrescit interdum. nulli se characteri aliquotiens in quodam sono nisi difficile iungens; endlich die Assimilation der Vocale, die eben auch durch die Unentschiedenheit der Vocallaute, wenn auch nicht erzeugt, so doch befördert ward, widersetzt sich der Gleichförmigkeit des Vocalisierens. Daher musz nach vollendeter Zusammenstellung und Absonderung des Gleichförmigen noch ein beträchtliches Residuum von Schwankendem übrig bleiben.

Die Vocalabweichungen, die der Untersuchung und Regulierung bedürfen, sind der Wechsel der Vocale in den Ableitungssylben, der Wechsel zwischen *iu*, *io*, *ia*, *ie* im Stamme und in den Ablauten und zwischen *ua*, *uo*, *ue* (und *oa*) im Stamme (der Ablaut *ua* steht fest), der Wechsel zwischen *y*, und *u* oder *i*, im Stamme und in der Vorsylbe *ir*.

Um bei dem vielfachen Wechsel der Vocale in den *Ableitungs- und andern Bildungssylben* die Ungleichförmigkeit der Schreibweisen soviel es die otfridische Sprache erlaubt, aufzuheben, ohne das Schwanken der Vocale ganz zu verdunkeln, habe ich den Vocal, der am häufigsten in einer und derselben Ableitungssylbe desselben Wortes erscheint, als Regel angenommen, von der ich nur bei einstimmiger Assimilation der codd. abweiche; in den Fällen aber, wo ein Vocal fast eben so oft wie ein andrer vorkommt, den Vocal nach der jedesmaligen Uebereinstimmung aller oder der beiden Codd. V. P. angesetzt. Die Abweichungen von den im Text befolgten Schreibweisen sind unter die Varianten gesetzt; nur *nalas*, welches eine beständige Abweichung des Cod. F. von *nales* der andern Codd. ist, zeige ich hier, um es nicht immerfort in den Varianten zu wiederholen, ein für alle Mal an. — Hieher gehört auch der Wechsel des Ableitungsvocals beim nomen, wenn dieses als erstes Glied eines Compositi vorkommt. Der Ableitungsvocal *a* wechselt in dieser Stellung nur in der Sylbe *-lih*, und in *betahus* und *eragrehti*. Von den Wörtern mit *-lih* sind *missilih* und *sumilih* (wahrscheinlich Assimilationen) statt *missalih* und *sumalih* zu schreiben, weil sie nur so in allen Codd. vorkommen; *suma-*

lih ist überall zu laszen, weil es nur Ein Mal abweichend als *sumilih* erscheint; *armalih*, welches häufig mit *armilih* wechselt, ist, um diese schwankende Schreibung wiederzugeben, nach der jedesmaligen Uebereinstimmung der Codd. entweder als *armalih* oder *armilih* zu schreiben (*manno* in *mannolih* ist als gen. pl. zu erklären und die einmal vorkommende Form *mannalih* der in allen andern Stellen geltenden *mannelih* gleichzumachen); *betahus* (das Wort kommt nur einmal vor) steht als *betahus* in V. F., als *betohus* in P., also schreibe ich nach der Uebereinstimmung zweier Codd. *betahus* (dagegen *betoman*, weil dieses die Schreibweise aller Codd. ist); *eragrehti* nur einmal in V. und P., sonst immer durch Assimilation als *eregrehti*, welche Schreibung ich daher durchführe. Der Ableitungsvocal *o* wechselt nur in *botoscaf*; einmal steht in allen 3 Codd. *botoscaf;* dieses entschiedene Schwanken gebe ich auch wieder (dagegen zeigt sich nur die Form *gomaheit*). Der Ableitungsvocal *u* wechselt in *uuituuina*, welches in P. als *uuituuina*, in V. und F. als *uuitauina* erscheint; ich folge der gemeinschaftlichen Schreibweise zweier Codd. (Der Wechsel des *u* und *o* in *fridusam* und *fridosam* zeigt sich schon beim simplex *fridu*, *frido*; *fride* in *fridesam* ist Abschwächung des Vocals.) — Läszt man Grimms Compositionsvocal *a* gelten, so scheinen noch andre Vocalwechsel statt zu finden; aber sie sind nicht als solche anzunehmen, sondern sie geben sich als die organischen Ableitungsbuchstaben kund, wie z. B. in *redihaft*, *hugulust*.

Als Regel für die abwechselnden *ia*, *io*, *iu*, *ie im Stamme* hat die Untersuchung folgendes ergeben.

Alle starken Verba mit *iu* im Stamme bewahren dies *iu* im sing. praes., in allen übrigen Theilen der Conjugation tritt *ia* oder *ie* ein, doch ist das bei weitem häufigere *ia* als Regel anzusehen und daher *ie* nur dann zu setzen, wenn alle 3 Codd. darin übereinstimmen; *sciuhan* hat überall nur *iu*.

Von den übrigen Wörtern mit *iu* haben beständig

ia: *kriach-*, *driagari*, *fiant*, *fiara*, *hiar*, *hiafon*, *uuiari*.
iu: *thiu*, *diufal*, *diur-githiuto*, *fiur*, *friunt*, *hiutu*, *liut*, *niun*, *giriuno*, *spriu*, *gifiuni*, *sliumo*, *stiura*, *giziugi*.
io: *knio*, *thio-*, *thion-*, (F. hat auch *theon-*), *niot-*, *spiohon*, *uuio* (*uuia* F.)
ie: *biet*, *lied*.

Alle andern Wörter wechseln in den Vocalen *iu*, *ia* etc., doch so, dasz folgende Schreibart als die häufigere und regelmäszige erscheint: *briaf*, *thiob* und *githiuban*, *thiot*, *diuf*, *thiarna*, *fiora*, *liubi*, *liub*, *liuban*, *liublih*, *liobo*, *liobost*, *liobemo*, *liobon*, *liaba*, *liaban*, *liabera*, *liaber*, *liabes*, *liabu*, *liabun*, *liabun*, *liabe*, *liaben*, *lioht* und *liuthan*, *miata*, *riomon*, *scioro* und *gesciaran*, *sciura*, *fiach-* und *fiuchi*, *uuialih*, *zior-* und *zioro*. Nur im Falle noch andere Assimilationen als ich schon hierunter aufgenommen habe, oder, wenn alle 3 Codd. an derselben Stelle gleichmäszig einen andern Vocal haben, weiche ich von dieser Schreibart ab.

Der *Ablaut ia* ist auch bei Otfrid Regel, die ich nur in dem Falle, dasz alle 3 Codd. an derselben Stelle gleichmäszig abweichen, nicht befolge.

Von den im Stamme miteinander wechselnden *ua*, *uo*, *ue* (*oa* hat nur F. bisweilen) bebehauptet sich *ua* als Regel, von der ich nur dann abweiche, wenn Assimilation dazu nöthigt oder alle 3 Codd. gleichmäszig eine andere Schreibart befolgen.

In den *Vorsylben ir* oder *ur* haben alle 3 Codd. bisweilen *y*, F. am seltensten, P. am häufigsten; V. und P. zeigen dieses *y* auch bisweilen im Stamme statt *u* (in *gimyat*-, *ubarmyat*-, *syazo*, *blyent*). Die oben angeführte Stelle: — — — ibi y graecum mihi videbatur adscribi — —, hat mich genöthigt dieses *y* auch bisweilen in den Text aufzunehmen und zwar da, wo V. und P. darin übereinstimmmen.

Der Wechsel der übrigen Vocale im Stamme der Wörter ist unbedeutend und leicht zu behandeln. Eine beständige Abweichung von den andern Codd. zeigt der Cod. F. in dem Worte *uuerolt*, welches die andern Codd. *uuorolt* schreiben (in F. kommt nur Ein Mal uuorolt im 12ten Gesang des 3ten Buches vor). Diese beständige Abweichung F.'s führe ich daher in den Varianten nicht auf.

Die mehrsten *Flexionen* der Declination und Conjugation stehen fest; einige zeigen neben der regelmäszigen otfridischen Form auch Abweichungen (wie z. B. -*era* neben -*eru* im dat. sing. der starken adj. fem., -*is* und -*ist* in der 2ten pers. sing. praes. etc.). Diese Abweichungen finden sich entweder nur in Einem Codex (wie z. B. -*on* als dat. sing. des schwachen subst. masc. neben -*en* in Cod. F.), oder in 2 Codd. (wie z. B. -*un* als acc. sing. der schwachen adj. masc. neben -*on* in V. und F.) oder, welches der häufigste Fall ist, in allen 3 Codd. (wie z. B. *theru* oder *thero* neben *thera* im gen. sing.). In den beiden ersten Fällen sind diese Abweichungen in die Varianten zu bringen; im letzten Fall nur dann, wenn sie nicht auf dieselbe Stelle treffen; zeigen sie sich aber an Einer Stelle zugleich, so ist diese gemeinschaftliche gleiche Abweichung, um das Schwanken der Form erkennen zu laszen, in den Text aufzunehmen. So z. B. ist *iru* im dat. sing. Regel bei Otfrid; nur in F. kommt (einmal) die Abweichung *ira*, in V. und F. (1 oder 2 mal) die Abweichung *iro* vor, daher kommt dieses *ira* und *iro* nie in den Text, sondern nur in die Varianten; neben *ira*, den regelmäszigen otfriedischen gen. sing. haben alle Codd. bisweilen *iro* und *iru*; finden sich diese Abweichungen *iro* oder *iru* in allen 3 Codd. an derselben Stelle, so wird nicht das regelmäszige *ira*, sondern die übereinstimmende Abweichung *iro* oder *iru* in den Text aufgenommen; steht aber an einer und derselben Stelle in einem Cod. *iro*, in den beiden andern *iru*, oder umgekehrt, so wird die regelmäszige Form *ira*, obgleich sie kein Cod. an dieser Stelle hat, in den Text gesetzt.

Bei allen andern Verschiedenheiten der Form habe ich mich immer nach der Mehrheit der Fälle gerichtet und nur dann den seltneren Fall in den Text aufgenommen, wenn alle 3 Codd. darin übereinstimmen. So habe ich z. B. *an* als regelmäszige Infinitivendung der starken Verba, *en* als regelmäszige Infinitivendung der schwachen Verba erster Conjugation angenommen, *ekord* der Form *ekrod*, *anan* dem *ana*, *emmizigen* dem *emmizen* vorgezogen. Wo ein solches Schwanken zweier von einander abweichenden Formen statt findet, dasz keine von ihnen als Regel gelten kann, habe ich mich jedesmal nach der Uebereinstimmung der Codd. V. und P. gerichtet, wie z. B. bei dem Wechsel der 3 schwachen Conjugationen in denselben Verben. Bei einzelnen Abweichungen, in denen kein Cod. mit dem andern stimmt, habe ich mich, wenn kein Entscheidungsgrund in Analogien oder allgemeinen Gesetzen der otfridischen Sprache zu finden war, nach dem Cod. V. gerichtet. Stimmten V. und P., so bin ich immer diesen beiden gefolgt; in *andremo* habe ich bisweilen gegen V. und P. die Schreibung F's: *anderemo* mir erlaubt,

um dem Metriker die Wahl zwischen *andéremó* und *andrémó* zu laszen, und erlauben *dürfen*, da gewöhnlich die Zusammenziehung der Sylben in den Handschriften nicht vollzogen ist.

Das Wort *krist* schreibt P. immer χρς, V. wechselt zwischen χρς und *krist*, F. hat gewöhnlich *krist*, bisweilen *christ*. Ich habe die Schreibung *krist* aufgenommen, und die hier angezeigten Abweichungen der Codd. nicht weiter bei den Varianten angemerkt.

Die oben bei der Schilderung der Handschriften erwähnten Puncte, die V. und P. unter und über den zu elidierenden Vocal setzen, habe ich, um die schon mit Accenten beschwerten Zeilen nicht noch mehr mit Nebenzeichen anzufüllen, durch einen Punct unter dem Vocal wiedergegeben, nicht allein da, wo in beiden Codd., sondern auch, um nicht Synaeresis oder Aphaeresis vermuthen zu laszen, wo Synalöphe oder Apocope statt findet, selbst da, wo nur in einem Cod. diese Bezeichnung sich findet und der andre Cod. die Elision nicht vollzogen hat; ist aber der in einem Cod. punctierte Vocal im andern gar nicht geschrieben, so habe ich auch den Vocal nicht unterpunctiert, sondern weggelaszen.

In der Ansetzung der metrischen Accente bin ich immer der Handschrift V. gefolgt, nur in den wenigen, in den Anmerkungen angezeigten, Versen, wo die Accente in V. nicht zu erkennen sind, habe ich mich nach der Handschrift P. gerichtet. Die Accente über *io* habe ich immer gesetzt, wenn auch nur eine der beiden Handschriften V. und P. sie zeigte.

In die Varianten sind, mit Ausnahme
der durchgängigen oder ganz gleichgültigen Abweichungen, die ich hier in der Vorrede S. XVIII fgg. namentlich aufgeführt habe,
der Accente der Handschrift F. und
offenbarer Schreibfehler der Handschriften,
durchaus alle, auch die kleinsten Verschiedenheiten der Codd. V. P. F., (selbst alle von V. abweichenden Accente des Cod. P.) aufgenommen, um dem Sprachforscher sowohl überhaupt für das Studium unsrer noch mancher Untersuchung bedürfenden alten Sprache, als auch insbesondre für die Berichtigung der Irthümer, in die ich vielleicht verfallen bin, mit dieser Ausgabe zugleich in den Varianten den unveränderten urkundlichen Text der Codd. vorzulegen. Aus den Bruchstücken habe ich, da sie gedruckt zur Benutzung und Vergleichung vorliegen, nur das der Variantensammlung beigefügt, was mir für die Lesart, die ich in den Text aufgenommen habe, bestätigend oder sonst bedeutend schien.

Die vollständige Darlegung und Zusammenstellung der von jeder Handschrift eigenthümlich befolgten, und die Begründung aller einzelnen von mir aufgenommenen Schreibweisen, bei denen ich bisweilen aus einer und der andern Nebenrücksicht von den hier aufgestellten Grundsätzen habe abweichen müszen, so wie die Rechtfertigung und Erklärung einiger Textberichtigungen, behalte ich mir für den Anhang zu diesem Werke vor, der auszer dem Glossar eine Grammatik der otfridischen Sprache und eine Darstellung der otfridischen Prosodie, Versification und Accentuation enthalten, und, sobald ich den althochdeutschen Sprachschatz beendigt haben werde, von mir herausgegeben werden wird.

E. G. Graff.

DIGNITATIS CULMINE GRATIA DIUINA PRAECELSO

LIUTBERTO

MOGONTIACENSIS URBIS ARCHIEPISCOPO OTFRIDUS QUAMUIS INDIGNUS TAMEN DEUOTIONE MONACHUS PRESBYTERQUE EXIGUUS AETERNAE VITAE GAUDIUM OPTAT SEMPER IN CHRISTO.

Ueſtrae excellentiſſimae prudentiae praeſentis libri ſtilum comprobare transmittens. in capite cauſam qua illum dictare preſumpſi. primitus uobis enarrare curaui. ne ullorum fidelium mentes ſi uileſcet. uilitatis meae praesumtioni deputare procurent. Dum rerum quondam ſonus inutilium pulſaret aures quorundam probatiſſimorum uirorum. eorumque ſanctitatem laicorum cantus inquietaret obſcoenus. a quibusdam memoriae dignis fratribus rogatus maximeque cuiusdam uenerandae matronae uerbis nimium flagitantis nomine iudith. partem euangeliorum eis theotisce conſcriberem. ut aliquantulum huius cantus lectionis ludum ſecularium uocum deleret. et in euangeliorum propria lingua occupati dulcedine. ſonum inutilium rerum nouerint declinare. petitioni quoque iungentes queremoniam. quod gentilium uates. ut uirgilius. lucanus. ouidius. caeterique quam plurimi ſuorum facta decorarent lingua natiua. quorum iam uoluminum dictis fluctuare cognoſcimus mundum. noſtrae etiam ſectae probatiſſimorum uirorum facta laudabant iuuenci. aratoris. prudentii. caeterorumque multorum. qui ſua lingua dicta et miracula Chriſti decenter ornabant. nos uero quamuis eadem

fide. eademque gratia inſtructi. diuinorum uerborum ſplendorem clariſſimum proferre propria lingua dicebant pigreſcere. Hoc dum eorum caritati importune mihi inſtanti negare nequiui. feci non quaſi peritus. ſed fraterna petitione coactus. Scripſi namque eorum precum ſuffultus iuuamine euangeliorum partem franciſce compoſitam. interdum ſpiritualia moraliaque uerba permiſcens. ut qui in illis alienae linguae difficultatem horreſcit. hic propria lingua cognoſcat ſanctiſſima uerba. Deique legem ſua lingua intelligens inde ſe uel parum quid deuiare. mente propria pertimeſcat. Scripſi itaque in primis et in ultimis huius libri partibus inter quatuor euangeliſtas incedens medius. ut modo quid iſte quidue alius caeterique ſcriberent. inter illos ordinatim prout potui penitus pene dictaui. In medio uero ne grauiter forte pro ſuperfluitate uerborum ferrent legentes. multa et parabolarum Chriſti. et miraculorum eiusque doctrinae. quamuis iam feſſus.*) ob neceſſitatem tamen praedictam pretermiſi inuitus. et non iam ordinatim ut ceperam procuraui dictare. ſed qualiter meae paruae occurrerunt memoriae. Volumen namque iſtud in quinque libros diſtinxi. quorum primus natiuitatem Chriſti memorat. finem facit baptismo doctrinaque iohannis. Secundus iam accerſitis eius diſcipulis refert. quomodo et quibusdam ſignis et doctrina ſua praeclara mundo innotuit. Tertius ſignorum claritudinem et doctrinam ad iudaeos aliquantulum narrat. Quartus iam qualiter ſuae paſſioni propinquans pro nobis mortem ſponte pertulerit dicit. Quintus eius reſur-

---

*) *In* cod. palat. *ſteht zwiſchen* feſſus *und* ob: hoc enim nouiſſime edidi.

rectionem. cum discipulis suam postea conlocutionem. ascensionem et diem iudicii memorat. Hos ut dixi in quinque. quamuis euangeliorum libri quatuor sint. ideo distinxi. quia eorum quadrata aequalitas sancta nostrorum quinque sensuum inaequalitatem ornat. et superflua in nobis quaeque non solum actuum. uerum etiam cogitationum uertunt in eleuationem caelestium. Quidquid uisu. olfactu. tactu. gustu. audituque delinquimus. in eorum lectionis memoria. prauitatem ipsam purgamus. Uisus obscuretur inutilis. inluminatus euangelicis uerbis. auditus prauus non sit cordi nostro obnoxius. olfactus et gustus sese a prauitate constringant. Christique dulcedine iungant. cordisque praecordia lectiones has theotisce conscriptas semper memoria tangent. Huius enim linguae barbaries. ut est inculta et indisciplinabilis atque insueta capi regulari freno grammaticae artis. sic etiam in multis dictis scriptu est propter litterarum. aut congeriem. aut incognitam sonoritatem difficilis. Nam interdum tria. u u u. ut puto quaerit in sono. priores duo consonantes ut mihi uidetur. tertium uocali sono manente. Interdum uero. nec. a. nec. e. nec. i. nec. u. uocalium sonos praecanere potui. ibi. y. grecum mihi uidebatur adscribi. Et etiam hoc elementum lingua haec horrescit interdum. nulli se caracteri aliquotiens in quodam sono nisi difficile iungens. k. et. z. sepius haec lingua extra usum latinitatis utitur. quae grammatici inter litteras dicunt esse superfluas. Ob stridorem autem dentium interdum ut puto in hac lingua. z. utuntur. k. autem ob faucium sonoritatem. Patitur quoque metaplasmi figuram nimium. non tamen assidue quam doctores grammaticae artis uocant synali-

pham. et hoc niſi legentes praeuideant. rationis dicta deformius ſonant. litteras interdum ſcriptione ſeruantes. interdum uero ebraicae linguae more uitantes. quibus ipſas litteras ratione ſynaliphae in lineis ut quidam dicunt penitus amittere et tranſilire moris habetur. non quo ſeries ſcriptionis huius metrica ſit ſubtilitate conſtricta. ſed ſchema. omoeoteleuton aſſidue quaerit. Aptam enim in hac lectione et priori decentem et consimilem quaerunt uerba in fine ſonoritatem. et non tantum per hanc inter duas uocales. ſed etiam inter alias litteras ſaepiſſime patitur conliſionem ſynaliphae. et hoc niſi fiat extenſio ſepius litterarum inepte ſonat dicta uerborum. Quod in communi quoque noſtra locutione ſi ſolerter intendimus nos agere nimium inuenimus. Quaerit enim linguae huius ornatus. et a legentibus ſynaliphae lenem et conliſionem lubricam praecauere. et a dictantibus omoeoteleuton id eſt conſimilem uerborum terminationem obſeruare. Senſus enim hic interdum ultra duo uel tres uerſus uel etiam quatuor in lectione debet eſſe ſuſpenſus. ut legentibus quod lectio ſignat. apertior fiat. Hic ſepius. i. et. o. ceteraeque ſimiliter cum illo uocales ſimul inueniuntur inſcriptae. interdum in ſono diuiſae uocales manentes. interdum coniunctae priore transeunte in conſonantium poteſtatem. Duo etiam negatiui dum in latinitate rationis dicta confirmant. in huius linguae usu pene aſſidue negant. et quamuis hoc interdum praecauere ualerem. ob uſum tamen cottidianum ut morum ſe locutio praebuit dictare curaui. Huius enim linguae proprietas. nec numerum. nec genera me conſeruare ſinebat. Interdum enim maſculinum latinae linguae in hac feminino pro-

tuli. et caetera genera neceſſarie ſimili modo permiſcui. Numerum pluralem ſingulari. ſingularem plurali uariaui. et tali modo in barbarismum et ſoloecismum ſepius coactus incidi. Horum ſupra ſcriptorum omninm uitiorum exempla de hoc libro theotiſce ponerem. niſi inriſionem legentium deuitarem. Nam dum agreſtis linguae inculta uerba inſeruntur latinitatis planitiae. cachinnum legentibus praebent. Lingua enim haec uelut agreſtis habetur. dum a propriis nec ſcriptura nec arte aliqua ullis eſt temporibus expolita. quippe qui nec hiſtorias ſuorum anteceſſorum. ut multae gentes caeterae commendant memoriae. nec eorum geſta uel uitam ornant dignitatis amore. Quod ſi raro contigit aliarum gentium lingua. id eſt latinorum uel graecorum potius explanant. cauent aliarum et deformitatem non uerecundant ſuarum. Stupent in aliis uel litterula parua artem transgredi. et pene propria lingua vitium generat per ſingula uerba. Res mira tam magnos uiros prudentia deditos. cautela praecipuos. agilitate ſuffultos. ſapientia latos. ſanctitate praeclaros cuncta haec in alienae linguae gloriam transferre. et uſum ſcripturae in propria lingua non habere. Eſt tamcn conueniens ut qualicunque modo. ſiue corrupta. ſiue lingua integrae artis humanum genus auctorem omnium laudent. qui plectrum eis dederat linguae uerbum in eis ſuae laudis ſonare. qui non uerborum adulationem politorum. ſed quaerit in nobis pium cogitationis affectum operumque pio labore congeriem. non laborum inanem ſeruitiem. Hunc igitur librum ueſtrae ſagaci prudentiae probandum curaui transmittere. et quia a rhabano uenerandae memoriae digno ueſtrae ſedis quon-

dam praesule educata parum mea paruitas est. praesulatus uestrae dignitati sapientiaeque in uobis pari commendare curaui. Qui si sanctitatis uestrae placet optutibus et non deiciendum iudicauerit uti licenter fidelibus uestra auctoritas concedat. sin uero minus aptus parque meae negligentiae paret eadem ueneranda sanctaque contemnet auctoritas. Utriusque enim facti causam arbitrio uestro decernendam mea parua commendat humilitas. Trinitas summa. unitasque perfecta cunctorum uos utilitati multa tempora incolomem rectaque uita manentem conseruare dignetur. Amen.

Heidelberger Codex.

ERALLEN
UUOROLT
krefan · ioh éngilo
giscéfan · sorúmo ouh so
ináhton · mán nimag
gidrahton ·
Erst ioh himil uurti · ioh érda ouh so hérti ·
ouh uuíht indiu gifúarti · thaz siu álluthriu rúarti ·

Wiener Codex.

ER allen uuórolt krefan · ioh éngilo giscéfan ·
sorúmo ouh so ináhton · mán ni mag gidráhton ·
Er · st · ioh himil uurti · ioh érda ouh soherti ·
ouh uuíht indiu gifúarti · thaz siu éllu thriu rúarti ·

Freisinger Codex in München.

ERALLEN UUEROLTKREFTIN IOH ENGILO GISCEFTIN
Sorumo ouh so ináhton Manni mag gidrahton
Erst · ioh himil uurti Ioh erda ouh soherti
Ouh uuiht indiu gifuarti Thaz séllu thríu ruárti

LUDOUUICO ORIENTALIUM REGNORUM REGI SIT SALUS AETERNA. *)

Lúdouuig ther ſnéllo. thes uuíſduames fóllo.
er óſtarrichi ríhtit ál. ſo fránkono kúning ſca L.
Ubar fránkono lant. ſo gengit éllu ſin giuualt.
thaz ríhtit ſo ih thir zéllu. thiu ſin giuuált ell U.
Thémo ſi íámer héili. ioh ſálida giméini.
druhtin hóhe mo thaz gúat. ioh freuue mo émmizen thaz múa T.
Hóhe mo gimúato. íó allo zíti guato.
er állo ſtunta fréuue ſih. thes thígge io mánnogili H.
Óba ih thaz iruuéllu. theih ſinaz lób zellu.
zi thiú due ſtúnta mino. theih ſcribe dáti ſin O.
Úbar mino máhti. ſo íſt al thaz gidráhti.
hóh ſint ſo ih thir zéllu. thiu ſinu thíng ell U.
Uuanta er iſt édil franko. uuíſero githánko.
uuíſera rédinu. thaz dúit er al mit ébin U.
In ſínes ſelbes brúſti. iſt hérza filu féſti.
mánagfalto gúati. bi thiu iſt ſínen er gimúat I.
Cléinero githánko. ſo íſt ther ſelbo fránko.
ſo íſt ther ſelbo édiling. ther héizit auur lúdouui C.

v. 18. édilinc.

*) *In* cod. friſ. *fehlt dieſe ganze Dedikation; in* cod. pal. *ſtehen nur die* v. 75—96.

Ofto in nóti er uuas in uuár. thaz biuuánkota er ſár.
mit gótes ſcirmu ſcíoro. ioh hárto filu zíor O.
Óba iz uuard íóuuánne. in nót zi féhtanne.
ſo uuas er ío thero rédino. mit gótes kreftin óbor O.
Riat gót imo ofto in nótin. in ſuaren árabeitin.
gigiang er in zála uuergin thár. druhtin hálf imo ſá R.
In nótlichen uuérkon. thes ſcal er góte thankon.
thes thánke ouh ſin githígini. ioh únſu ſmahu nídir I.
Er uns ginádon ſinen ríat. thaz ſúlichan kúning uns gihíalt.
then ſpár er nu zi líbe. uns állen íó zi líab E.
Nu níazen uuir thio gúati. ioh frídoſamo zíti.
ſínes ſelbes uuérkon. thes ſculun uuir góte thanko N.
Thes mánnilih nu gérno. ginàda ſina férgo.
ſon gót er múazi haben múnt. ioh uueſan lángo giſun T.
Állo ziti gúato. ſo léb er íó gimúato.
ioh bimíde íó zála. thero fíanto fár A.
Lángo líobo druhtin mín. láz imo thie dága ſin.
ſúaz imo ſin líb al. ſo man gúatemo ſca L.
In ímo irhugg ih thráto. dauídes ſelbes dáto.
er ſelbo thúlta ouh nóti. íu manago árabeit I.
Uuant ér uuolta mán ſin. thaz uuard ſíd filu ſcín.
thégan ſin in uuáru. in mánageru zál U.

---

v. 26. gidígini. io.
v. 36. gúetemo.
v. 40. mánegeru.

Manag léid er thúlta. unz thaz tho gót gihángta.
ubaruuánt er ſid thaz frám. ſo gotes thégane giza M.
Ríat imo íó gimúato. ſélbo druhtin gúato.
thaz ſágen ih thir in ala uuár. ſélbo maht iz léſan tha R.
Éigun uuir thia gúati. gilicha théganheiti.
in théſſes ſelben múate. zi mánagemo gúat E.
Giuuiſſo thaz ni híluh thih. thúlta therer ſámalih.
árabeito ginúag. mit thulti ſáma iz ouh firdrúa G.
Ni liaz er ímo thuruh tház. in themo múate thenház.
er mit thúlti ſo er bigán. al thie fíanta ubaruuá N.
Oba es íaman bigan. tház er uuidar ímo uuan.
ſcírmta imo íó gilícho. druhtin líublich O.
Ríat imo íó in nótin. in ſuaren árabeitin.
gilihta imo éllu ſinu iár. thiu nan thúhtun filu ſuá R.
Únz er nan giléitta. ſin ríchimo gibréitta.
bithiu mág er ſin in áhtu. théra dauídes ſlaht U.
Mit ſo ſámaliche. ſo quám er ouh zi ríche.
uuas gotes drút er filu frám. ſo uuard ouh thérer ſo gizá M.
Ríhta gener ſcóno. thie gótes liuti in fróno.
ſo duit ouh thérer ubar iár. ſo iz gote zímit thaz iſt uuá R.
Émmizen zi gúate. íó héilemo múate.
fon iáre zi iáre. thaz ſagen ih thir zi uuár E.

---

v. 50. uberuuán.
v. 52. líoblicho.
v. 53. ſuuaren.
v. 57. ſámeliche.

Gihialt dauíd thuruh nót. thaz imo drúhtin gibót.
ioh gifáſta ſinu thíng. ouh ſelb thaz ríchi al umbirín G.
In théſemo iſt ouh ſcínhaft. ſo fram ſo inan lázit thiu kraft.
thaz ér iſt íó in nóti. gote thíonont I.
Selbaz ríchi ſinaz ál. rihtit ſcóno ſo ſo er ſcál.
iſt éllenes gúates. ioh uuola quékes muate S.
Ia farent uuánkonti. in ánderen bi nóti.
thiſu kúningrichi. ioh iro gúallich I.
Thoh habet thérer thuruh nót. ſo druhtin ſélbo gibót.
thaz fíant uns ni gáginit. thiz fáſto binágili T.
Símbolon biſpérrit. uns uuídaruuert ni mérrit.
ſichur múgun ſin uuir thés. lángo niaz er líbe S.
Állo zíti thio the ſín. kriſt lókomo thaz múat ſín.
bimíde ouh allo pína. got freuue ſéla ſin A.
Lang ſin dága ſine. zi themo éuuinigen líbe.
bimíde ouh zálono ſál. thaz uuir ſin ſíchur ubará L.
Uuánta thaz iſt ſúntan. unz uuir háben nan giſúntan.
thaz lében uuir ſo ih méinu. mit fréuui ioh mit héil U.
Símbolon gimúato. ioh eigun zíti guato.
niaz ér ouh mámmuntes. ni breſte in éuuon imo thé S.
Állen ſinen kíndon. ſi ríchiduam mit mínnon
ſi zi góte ouh mínna. thera ſelbun kúninginn A.

---

v. 64. ríhi.
v. 65. craft.
v. 71. toh.
v. 74. ſichor.
v. 76. bimíde. állo. P.
v. 77. themo. P.
v. 78. bimíde. V. ſichor. V. P. úbaral. P.
v. 80. leben. P.
v. 81. gúato. P.
v. 82. niazer. P. thes. P.
v. 83. kindon. P. ŕich duam *mit ausgekratztem Buchſtaben zwiſchen* rich *und* duam. P.

Éuuiniga drútſcaf. niazen ſẹ iámer ſo ſọ ih quád.
in hímile zi uuáre. mit lúdouuige thár E.
Themo díhton ih thiz búah. oba er hábet iro rúah.
ódọ er thaz giuuéizit. thaz er ſa léſan heizi T.
Er híar in theſen rédion. mag hóren euangélion.
uuaz kríſt in then gibíate. fránkono thíot E.
Régula therero búachi. uns zeigot hímilrichi.
thaz niaze lúdouuig íó thar. thiu éuuinigun gótes ia R.
Níazan múazi thaz ſin múat. íó thaz éuuiniga gúat
thár ouh íámer druhtin mín. láz mih mit ímo ſi N.
Állo ziti gúato. léb er thar gimúato.
inliuhtẹ imọ íó thar uuunna. thiu éuuiniga ſúnn A.

---

v. 85. Euuiniga. P. ſẹ́. P. quad. P.
v. 87. tíhton. P. buah. P.
v. 88. ódo. V. odọ. P.
v. 90. gibíete. V. P. thíete. V. P.
v. 91. thero. P. zéigot. P.
v. 92. nieze. V. thár. P. gotes. P.
v. 93. io. P.
v. 94. thar. P. íámer. P. imo. P.
v. 96. ímọ. P. imo. V. uuúnna. P.

SALOMONI EPISCOPO OTFRIDUS. *)

Si ſálida gimúati. ſálomones gúati
ther bíſcof iſt nu édiles. kóſtinzero ſédale S.
Allo gúati gidúe thio ſín. thio bíſcofa er thar hábetin.
ther ínan zi thiu giládota. in hóubit ſinaz zuíſalt A.
Lékza ih therera búachi. iú ſentu in ſuáborichi.
thaz ir irkíaſet ubar ál. oba ſiu frúma uueſan ſca L.
Oba ir hiar fíndet iá uuiht thés. thaz uuírdig iſt thes léſannes.
iz iúer húgu iruuállo. uuísduames fóll O.
Mir uuárun thio ió uuízzi. iú óſto filu núzzi.
íúeraz uuísduam. thes duan ih míchilan rua M.
Óſto irhugg ih múates. thes mánagfalten gúates.
thaz ír mih lértut hárto. iúes ſelbes uuórt O.
Ni thaz míno dohti. giuuérkon thaz ió móhti.
ódo in thén thingon. thio húldi ſo gilángo N.
Iz datun gómaheiti. thiu iúes ſelbes gúati.
íúeraz giráti. nales míno dat I.
Emmizen nu ubar ál. ih druhtin férgon ſcal.
mit lón er iú iz firgélte. ioh ſínes ſelbes uuórt E.

---

v. 4. zuíſualta. V. P.
v. 5. ſuáborihi. V.
v. 6. ſiú. P.
v. 17. Emmizigen ubaral. P.

---

*) *In* cod. friſ. *fehlt dieſe Dedikation; in* cod. pal. *ſtehen auſser über* iá, ió, iú *keine Accente.*

Páradyſes réſti. gebe íú zi gilúſti.
ungilónot ni biléib. ther gotes uuízode klei P.
In hímilriches ſcone. ſo uuérde iz íú zi lóne
mit géltes ginúhti. thaz ír mir datut zúht I.
Sínt in theſemo búache. thes gómo thehein rúache.
uuórtes odo gúates. thaz lích iu íúes múate S.
Chéret thaz in múate. bi thia zúhti íú zi gúate.
ioh zellet tház ana uuánk. al in íúuueran than C.
Ofto uuírdit oba gúat. thes mánnes iúngoro giduat.
thaz es líuuit thráto. ther zúhtari gúat O.
Pétrus ther rícho. lono íú es blídlicho.
themo zi rómu druhtin gráb. ioh hús inti hóf ga P.
Óbana fon hímile. ſént iú íó zi gámane.
ſálida gimýato. ſelbo kríſt ther gúat O.
Oba ih irbálden es gidár. ni ſcal ih firlázan iz ouh ál.
nub ih íó bí íúih gerno. ginráda ſina férg O.
Thaz hóh er íúo uuírdi. mit ſínes ſelbes húldi.
ioh íú féſtino in thaz múat. thaz ſinaz mánagfalta gúa T.
Firlíhe íú ſínes ríches. thes hohen hímilriches.
bi thaz ther gúato hiar íó uuíaf. ioh émmizen zi góte ria F.
Rihte íúe pédi thara frúa. ioh mih gifúage thara zúa.
tház uuir unſih ſréuuen thar. thaz gotes éuuiniga iá R.

v. 19. feſti. P.
v. 20. biléip. V. P. uuízzode. V. P.
v. 23. thelieiner. V.
v. 26. uuanc. V. P.
v. 28. leuuet. P.
v. 30. gráp. V. P.
v. 33. ni ſcal ih iz firlazan ouh al. P.
v. 34. ni ih biuih íó gerno. P.
v. 37. Firliche. P.
v. 38. emmizigen. P.

In hímile unſih blíden. thaz uuízi uuir bimíden.
ioh dúe uns thaz gimúati. thúruh thio ſíno guat I.
Dúe uns thaz zi gúate. blídemo múate.
mit héilu er gibóran uuard. ther íó thia ſálida thar fan D.
Uuanta es ni brístit furdir. thes gilóube man mír.
nirfréuue ſih mit múatu. íámer thar mit gúat U.
Sélbo krist ther guato. firlihe uns hiar gimúato.
uuir íámer fro ſin muates. thes éuuinigen gúate S.

---

v. 44. ther thia ſalida fand. P.
v. 47. firliache. P. firliche. V.
v. 48. myates. P.

OTFRIDUS WIZANBURGENSIS MONACHUS HARTMUATE ET WERINBERTO SANCTI GALLI MONASTERII MONACHIS. *)

Oba íh thero búacho gúati. hiar íáuuiht miſſikérti.
gikrúmpti thera rédino. thera quít ther euangéli O.
Thuruh kríſtes kruzi. bimíde ih hiar thaz uuízi.
thuruh ſína gibúrt. es íſt mir drúhtin thanne thúrf T.
Firdílo hiar thio dáti. ioh drúhtin mih giléiti.
thaz ih ni mángolo thes dróf. in hímilriches frítho F.
Rihti pédi mine. thar ſin thie drúta thine.
ioh minaz múat gifréuui mir. in euuon drúhtin mit thí R.
In hímilriches ſcóni. dúa mir thaz gizámi.
ioh mih íó thára uuiſi. thoh ih es uuírdig ni ſ I.
Drúhtin dúaz thuruh thíh. firdanan uuéiz ih filu míh.
thin gibót ih ofto méid. bithiu thúlta ih thráto mánag lei D.
Uueiz ih thaz giuuíſſo. thaz íh thes uuírdig uuas ouh ſó.
thiu uuérk firdilo mínu. ginráda druhtin thín U.
Sar íó nú giuuaro. thaz ih thir thíono zioro.
ellu iár innan thés. ioh dága mines líbe S.

v. 2. thero. v. 13. uuírthig.

*) *In* cod. friſ. *fehlt dieſe ganze Zuſchrift an die beiden Mönche; in* cod. pal. *ſtehen nur die* v. 142 — 168.

Uuanta unſer líb ſcal uueſan tház. uuir thíonoſt duen íó thínaz.
thaz húggen thera uuúnnu. mit krístes ſelbes mínn U.
Uuóla ſies íó ginúzzun. thie uuíllen ſines flízun
ioh ſínt ſie nu mit rédinu. in hímilriches fréuuid U.
In hímiles gikámare. mit míchilemo gámane.
mit míchileru líubi. thes uuórtes mir gilóub I.
Zi héllu ſint giſíarit. ioh thie ándere gikérit.
thar thultent béh filu héiz. ſo ih iz álles uuio ni uuéi Z.
Alla uuórolt zeli thu ál. ſo man in búachon ſcál.
thiz ſíndiſtu ana duála. thaz ſágen ih thir in uuár A.
Nim góuma in ála thrati. uuio ábel dati.
uuior húgu rihti ſinan. in ſelb drúhtina N.
Bigonda er góte thankon. mit ſínes ſelbes uuérkon.
ſínen uuerkon er íó kléib. uuiht ungidánes ni bilei B.
Uuio ther ánder miſſigíang. ioh harto híntorort giſíang.
thaz líſiſt thu ouh zi uuáru. ioh fon theru ſélbun far U.
Ríat er thes ginúagi. uuio er abélan ſluagi.
uuio er gidáti filu ſér. themo éinegen brúade R.
Giſréuuit iſt ther gúato. nu in hímilriche thráto.
thaz deta thero uuérko githig. ther ánder niſt es uuírdi G.
Er iſt gilóbot harto. ſelben kríſtes uuorto.
in búachon zi uuare. maht félbo iz leſan thár E.

---

v. 19. flizzun.
v. 34. brúather.
v. 36. uuírthig.

Ni bríſtit ni thu hórtiſt. uuio leid ther ánderer iſt.
niſt thér ſin habe rúachon. thaz líſiſtu ouh in búacho N.
Sih laméch ouh firlós. ioh zua quénun eriſt kós.
deta ander úbil ubar tház. uuant er gúater ni uua S.
In ímo iſt uns thiu fórahta. thia úns caín ouh uuórahta.
lis uuío er then quénon zéinti. ioh ſélbemo imo irdéilt I.
Súntar uuard enóch in uuar. drúhtines drút ſar.
uuanta ér uuialt múates ſínes. nu níuzit páradyſe S.
Mánagfalta léra. duat drúhtin uns in uuára.
in theſa uuíſun untar ín. theih híar thir zélle thaz firní M.
Oba thu es uuóla drahtos. in múate thir iz áhtos.
maht thánne thu giuuáro. giniazan béder O.
Ni láz thir in muat thín. thio dát thio gúoto ni ſín.
ioh láz thir zi bílidin. thie auur bézirun ſí N.
Allo zíti thanne. úábiz untar mánne.
ſo niuzis thú theih zálta. thia fruma mánagfalt A.
Chéri ouh thir in thráti. in muat thio uuóladati.
uuio noé bi guat githíg. uuard drúhtine uuírdi C.
Hína uuard thiu uuórolt funs. theiſt allen kúnd hiar untar úns.
in ſúnton uuard ſiu miſſilih. giuuíſſo thaz ni híluh thi H.
Uuas er éino ſcono. in liutin únhono.
deta éino er tho zi uuáru. uuerk ála uuar U.

v. 46. paradiſes. v. 56. githíc. uuírthic.
v. 52. bézzirun.

Sih kérta er zi góte ana uuánk. tho ellu uuórolt thar irdránk.
er éino ther intflóh thaz. thíu uuorolt uuírdig thes ni uua S.
Hóher oba mánnon. suébeta in then úndon.
uuánt er uuas gótes sumiríh. drút thaz ni híluh thi H.
Allaz mán kunni. thúlta thar tho grúnni.
uuas uuírdig er in uuára. zi bimídanne thia zál A.
Réhtor er iz ánafiang. tho iz zi nóti gigíang.
thanne thie mézzon in uuár. selbo lésen uuir iz thá R.
Thó sie thes bigúnnun. zi hímile gisúnnun.
uuanta íz uuas únredihaft. bi thiu zigíang in thiu kráf T.
Múatun sie sih thráto. thero íro selbon dáto.
giuuisso ságen ih thir éin. sie quámun filu scánt hei M.
Uuanta íz zi thíu íó irgéngit. ther uuidar góte ringit.
ist er íó in uuaru. in hónlicheru zál U.
Ábraham ther máro. uuas gótes drut giuuáro.
thoh thúlt er ofto in uuára. mánagfalta zál A.
Thoh riat imo íó druhtin. mit sines selbes máhtin.
sof er íó thémo duat. ther thíonost sinaz uuóla dua T.
Érata er nan filu frám. tho er zen alten dágon quam.
sar bi thémo sinde. zi díuremo kínd E.
Er ouh iácobe ni suéih. tho er themo brúader insléih.
uuas íó mit ímo thanne. in themo flíahann E.

---

v. 71. selbun.

Thaz íoſepe ouh gibúrita. tho er thie dróuma ſageta.
ther ſelbo níd inan firuuánt. rumo in ánderaz lan T.
Uuárun thar in lánte. thie liuti ſuíntante.
in fólgetun ſie in uuáru. mit míchileru pín U.
Uuio ſie auur gót thar dróſta. ioh móyſes irlóſta.
thaz ſagent búah zi uuáru. in ſínes ſelbes lér U.
Éigun ouh thio buáh thaz. then iro míchilanház.
then drúagun ſie íó in uuáre. unz themo fíarzeguſten iár E.
Riatun íó ubar thaz. in thaz férah ſinaz.
ther in dróſt uuas íó ſár. then uuóltun ſe oſto irſláhan tha R.
In dauídes dati. nim bílidi zi nóti.
uuio er thuruh ſíno guati. firdruag thaz hérot I.
Ni mág ih thoh ih uuólle. thie ſelbun líuoli alle.
thóh uuir thaz iruuéllen. ſo mámmonto gizélle N.
Bi thiu iſt nu báz zi uuare. thaz uuír gigruazen híare.
thaz ouh tház ni bileib. thaz íohanne ouh hiar léid klei B.
Eriſt áhtun ſie ſín. thaz ſágen ih thir in uuár min.
fiangun thó mit nide. zi ſelb drúhtin E.
Ríatun tho ginúagi. uuío man nan irſlúagi.
giuuiſſo ſágen ih thír uuár. thaz irfúltun ſe ſá R.
Thó ſie thaz gifrúmitun. thie iúngoroń firiágotun.
ſo uuar ſunna líoht leitit. ſo uuúrtun ſie ziſpréiti T.

---

v. 98. íóhane.

Óba thu es bigínnis. in búachon thu iz fíndis.
tház uuír nu niazen thráto. thero drúhtines drút O.
Sus in thésa uuiſun. ſo ſléif thiu uuorolt hérasun.
íó ahta uuíziſt thu tház. thes gúaten ther thar úbil uua S.
Aller líut ginoto. áhta tho thero drúto.
noh dages híutu in uuara. ſo uuónet íó thiu fár A.
Nim góuma nu gimúato. thero ſelbon gótes druto.
dráht es nu mit uuíllen. in ſélben ſancti gálle N.
Chórota er oſto thráto. thero ſelbon árabeito.
thes er nú ana uuánk. hábet fora góte thàn C.
Thénkemes in múate. uns állen nu zi gúate.
ioh uns hárto queme in múat. thiz ſelba drúhtines gua T.
Íſt uns hiar gizéinot. in béden íó thuruh nót.
in úbili inti in gúati. unſerero zúhto dat I.
Giuuár thu uuis íó thráto. thero béziron dato.
biſcóuuo thir íó umbiríng. éllu thiſu uuórolt thin G.
Álle thie ſirdánun. the únſitig uuárun.
thie míd thu íó in uuára. ioh állero iro fár A.
Láz thir in múat thin. thie thar bézirun ſin.
ſo bíſtu ſo ih thir ſágen ſcal. gotes drút ubar a L.
Lís thir in then líuolon. thaz ſélba theih thir rédinon.
ſon álten zitin hina fórn. ſo ſint thio búah al théſſes ſo L.

v. 111. góumo. ſelbun.
v. 113. ſelbun.
v. 114. uuanc.
v. 117. béthen.
v. 119. bézirun.
v. 126. thie. théſes.

In ín uuir leſen thára. thaz uuízun uuir zi uuáre.
thera mínna gimúati. ioh mánagfalto gúat I.
Mínna thiu díura. theiſt káritas in uuára.
brúaderſcaf ih ſágen thir éin. thiu giléitit unſih héi M.
Óba uuir unſih mínnon. ſo birun uuir uuérd mannon.
ioh mínnot unſih thráto. ſelb drúhtin unſer gúat O.
Ni duen uuir ſó ih ſagen thir éin. ſero químit uns iz héim.
ſérag uuir es uuérden. in thiú uuir iz ni uuólle N.
Altan níd theih rédota. then caín íó hábeta.
ther ſi uns léid in uuara. er íſt uns michil zál A.
Simes íó mit guate. ziſámane giſúagte.
ioh fólgemes thes uuáres. uuir kind ſin ábrahame S.
Thia mílti thia davíd druag. duemes hárto uns in thaz múat.
thia móyſes unſih lérit. thiu boſa iſt éllu niuuih T.
Euangélion in uuár. thie zéigont uns ſo ſáma thar.
gibíatent uns zi uuáre. uuir unſih mínnon hiar E.
Rédinot er ſúntar. then ſelbon iúngoron thar.
fon theru mínnu managaz ér. ſélbo druhtin únſe R.
In náht tho er uuolta in mórgan. bi unſih ſelbo irſtérban.
dúat uns thaz gimúati. bi ſínes ſelbes gúat I.
Ín gibot er hárto. ſínes ſelbes úuórto.
thaz man ſih mínnoti. ſo er uns iz bílidot I.

---

v. 130. thi.
v. 131. óbo.
v. 134. uuérthen.
v. 142. gibíetent. V. P.

Mit káritate ih férgon. ſo brúaderſcaf iſt giuuón.
thi unſih ſcóno ſo gizám. fon ſelben ſatanaſe na M.
Oſono thio gúati. ioh dúet mir thaz gimúati.
in gibéte thrato. íúes ſelbes dát O.
Ni lázet ni ir gihúgget. ioh mir ginráda thigget.
mit mínnon filu fóllen. zi ſélben ſancti gálle N.
Auur thára uuidiri. thiu mínes ſelbes nídiri.
duat íú gihúgt in uuara. thaz ír bimidet zál A.
Ci ſélben ſancte pétre. ther ſo gíang in then ſé.
thaz ér ſi uns ginádig. thoh íh es ni ſi uuírdi C.
Hóhi er uns thes hímiles. ioh muazin fréuuen unſih thés.
inſpérre thara giléite míh. ioh thár gifreuue ouh íúi H.
In hímilisgo ſcóni. thaz uuir thaz séltſani.
ſcóuuon thar in uuári. ioh thio éuuinigun zíar I.
Símbolon in éuuon. thes ſint thie ſíne thar giuuon.
uuir muazin fréuuen unſih thés. íámer ſínes thanke S.
Kriſt hálte hártmuatan. ioh uuérinbrahtan gúatan.
mit in ſí ouh mir giméini. thiu éuuiniga heili.
Ioh állen íó zi gámane. themo héilegen giſámane.
thie dáges ioh náhtes thuruh nót. thar ſancte gállen thíonont.

---

v. 149. brúederſcaf. V.
v. 155. afur. V. P. uuidari. P.
v. 158. ginâthic. V. uuírthic. V.

ERSTES BUCH.

Incipiunt capitula primi libri.

Expliciunt capitula libri primi.

ERSTES BUCH.

I.

CUR SCRIPTOR HUNC LIBRUM THEOTISCE DICTAVERIT.

Vuas líuto filu in flíze. in managemo ágaleize.
ſie thaz in ſcríb gikleibtin. thaz ſie iro námon breittin.
Sie thés in íó gilícho. flizun gúallicho.
in búachon man giméinti. thio iro kúanheiti.
Tharána dátun ſie ouh thaz dúam. óugtun iro uuísduam.
óugtun iro kléini. in thes díhtonnes reini.
Iz iſt ál thuruh nót. ſo kléino girédinot.
iz dúnkal eigun fúntan. ziſámane gibúntan.
Sie ouh in thíu giſagetin. thaz then thio búah nirſmáhetin.
ioh uuól er ſih firuuéſti. then léſan iz gilúſti.
Zi thiu mág man ouh ginóto. mánagero thióto.
hiar námon nu gizéllen. ioh ſúntar ginénnen.

---

v. 1. filo. F.
v. 2. ſcrip. V. P. F. gicleiptin. V. F. gikleiptin. P. ſe iro. P. ſiro. F. bréittin. P. breitin. F.
v. 3. flizzun. V. F.
v. 4. chúanheiti. V. P. F.
v. 5. tharana. P. ſie. V. F. óugdun. V. F.
v. 6. óugdun. V. F. cléini. V. F. tíhtonnes. V. P. réini. P.
v. 8. fundan. F. ziſamene. F.
v. 9. Sie. F. V. giſágetin. P.
v. 10. firuuíſſi. F.
v. 11. théoto. F. thioto. P.
v. 12. gioellen. F.

Sar kríachi ioh románi. iz máchont ſo gizámi.
iz máchont ſię al girúſtit. ſo thíh es uuola lúſtit.
Sie máchont iz ſo réhtaz. ioh ſo fílu ſléhtaz.
iz iſt gifúagit al in éin. ſelb ſo hélphantes béin.
Thie dáti man giſcríbe. theiſt mannes lúſt zi líbe.
nim góuma thera díhta. thaz húrſgit thina dráhta.
Iſt iz próſun ſlihti. thaz drénkit thih in ríhti.
odo métres kléini. theiſt góuma filu réini.
Sie dúent iz filu ſúazi. ioh mézent ſie thie fúazi.
thie léngi ioh thie kúrti. theiz gilúſtlichaz uuúrti.
Éigun ſie iz bithénkit. thaz ſíllaba in ni uuénkit.
ſies álles uuio ni rúachent. ni ſo thie fúazi ſuachent.
Ioh állo thio zíti. ſo záltun ſie bi nóti.
iz mízit ana bága. al íó ſúlih uuaga.
Yrfúrbent ſie iz réino. ioh hárto filu kléino.
ſelb ſo mán thuruh nót. ſinaz kórn reinot.
Ouh ſelbun búah frono. irréinont ſie ſo ſcóno.
thar liſiſt ſcóna giluſt. ána theheiniga ákuſt.
Nu iz fílu manno inthíhit. in ſína zungun ſcribit.
ioh ílit er gigáhe. thaz ſínaz íó gihóhe.
Uuánana ſculun fránkon. éinon thaz biuuánkon.
ni ſie in frénkiſgon bigínnen. ſie gotes lób ſingen.

---

v. 14. ſe. P. ſie. F. thi. F.
v. 15. Si. P. F. ſlehtaz. P.
v. 16. ſelp. F. V.
v. 17. mánnes. P. luſt. P. ci. F.
v. 18. díhtta. V.
v. 21. io. V. mézzent. F.
v. 22. gilúſtichaz. V. P. F.
v. 23. uénkit. F.
v. 24. fuázzi. F. ſúachent. P.
v. 25. alle thie. F.
v. 26. mizzit. F. ſolih. F.
v. 27. Urfurbent. F.
v. 28. réinot. P.
v. 30. líſiſt. P. liſit. F. gilúſt. P. ana. P. theheiniga. P. ácuſt. F.
v. 31. filo. F.
v. 32. ſinaz. P.
v. 34. frenkiſkun. F.

Níst ſi ſo giſúngan. mit régulu bithuúngan.
ſi hábet thoh thia ríhti. in ſcóneru ſlíhti.
Íli thu zi nóte. theiz ſcóno thoh gilute.
ioh gótes uuizod thánne. tharána ſcono hélle.
Tház tharana ſínge. iz ſcóno man ginenne.
in themo firſtántniſſe. uuir giháltan ſin giuuíſſe.
Thaz láz thir uueſan ſúazi. ſo mézent iz thie fúazi.
zít ioh thiu régula. ſo iſt gótes ſelbes brédiga.
Uuil thú thes uuola dráhton. thu métar uuolles áhton.
in thína zungun uuirken dúam. ioh ſconu uérs uuolles dúan.
Il io gótes uuillen. állo ziti irfúllen.
ſo ſcribent gótes thegana. in frénkiſgon thia regula.
In gótes gibotes ſúazi. laz gángan thine fúazi.
ni laz thir zít thes ingán. theiſt ſconi uérs far gidán.
Díhtọ íó thaz zi nóti. theſo séhs ziti.
thaz thú thih ſo girúſtes. in theru ſíbuntun giréſtes.
Thaz kríſtes uuort uns ſágetun. ioh drúta ſinẹ uns zélitun.
bifora lázu ih iz ál. ſọ ih bi réhtemen ſcal.
Uuánta ſie iz giſúngun. hártọ in édil zungun.
mit góte iz allaz ríatun. in uuérkon ouh gizíartun.
Theiſt ſúazi ioh ouh núzzi. inti lérit unſih uuízzi.
hímiles gimácha. bi thiu iſt thaz ánder racha.

---

v. 35. regula. F.
v. 36. ſlíhtti. V.
v. 37. gilúte. P.
v. 38. uuizzod. F.
v. 39. Thaz. P. ſcono. P. ginénne. P.
v. 40. thémo. P. firſtanniſſe. F.
v. 41. mezzént. F.
v. 42. ſoſt. F.
v. 43. ụuóla. P. drahton. P. uuoles. F.
v. 44. zúngun. P., ſcóni. P. ſcóniu. F. uúoles. F.
v. 45. Ili. F. Il. P. irfuallen. F.
v. 46. frenkiſkun. F. thie. P. V. régula. P.
v. 47. thína. F.
v. 48. férs. V. F.
v. 49. Diht. F.
v. 50. geruſtes. F. thero. F.
v. 51. thrúta. F. ſine. V.
v. 52. bifóra. P. laz. F. lazu. P. ſo. V. F.
v. 53. Uuanta. P. hartọ. P. hárto. V.
v. 55. lerit. P.
v. 56. hímilis. P. V. gamacha. F. taz. F.

Ziu ſculun fránkon ſo ih quád. zi thiu éinen uueſan úngimah.
thie líutes uuiht ni duáltun. thie uuir hiar óba zaltun.
Sie ſint ſo ſáma kuani. ſélb ſo thie románi.
ni thárf man thaz ouh rédinon. thaz kríachi in thes giuuídaron.
Sie éigun in zi núzzi. ſo ſámalicho uuízzi.
in félde ioh in uuálde. ſo ſint ſie ſáma balde.
Ríchiduam ginúagi. ioh ſint ouh fílu kuani.
zi uuáſane ſnelle. ſo ſínt thie thégana alle.
Sie búent mit gizíugon. ioh uuarun íó thes giuuón.
in gúatemo lánte. bi thíu ſint ſie únſcante.
Iz iſt fílu feizit. hárto iſt iz giuuéizit.
mit mánagfalten éhtin. níſt iz bi unſen fréhtin.
Zi núzze grébit man ouh thár. ér inti kúphar.
ioh bi thía meina. íſine ſteina.
Ouh thára zua fúagi. ſílabar ginúagi.
ioh léſent thar in lánte. góld in iro ſante.
Sie ſint fáſtmuate. zi mánagemo guáte.
zi mánageru núzzi. thaz dúent in iro uuízzi.
Sie ſint fílu redie. ſih fíanton zirrettinne.
ni gidúrrun ſies bigínnan. ſie éigun ſe ubaruuúnnan.
Líut ſih in nintſúarit. thaz iro lánt ruarit.
ni ſie bíro gúati. in thíonon íó zi noti.

---

v. 57. quúad. F.
v. 58. dultun. F. thia. F.
v. 59. chuani. V. chúani. P. ſelp. F. thio. F.
v. 60. kríahi. P. kríachi. V. es (*ſt.* thes). P. V. giuuíderon. P. uuídaron. F.
v. 61. nuzi. F.
v. 63. Ríhiduam. V. P. F. ſin. F. filo. F. chuani. P.
v. 64. ſnélle. P. ſint. P. thegan. F. thégana. V.
v. 66. thiu. P. ſie. F. ſe. P.
v. 67. feizzit. P. F. hárto. V. F. hartọ. P. is (*ſt.* iz). F. giuuéizzit. P. F.
v. 68. niſt. F. P. únſen. F. P. frehtin. P.
v. 70. ſtéina. P.
v. 71. ſilábar. P. ſilibar. F.
v. 72. ſánte. P. F.
v. 73. manegemo. F. gúate. P.
v. 74. managero. F.
v. 75. zirréttinne. P. zi retinne. F.
v. 76. ubaruunnan. V.
v. 77. nintſoarit. F. rúarit. P.
v. 78. ſe. P. bi ſro. V. guati. P. nóti. P.

Ioh ménniſgon álle. ther ſé iz ni untarfálle.
ih uueiz iz gót uuorahta. al éigun ſe iro forahta.
Niſt líut thaz es bigínne. thaz uuidar ín ringe.
in éigun ſie iz firméinit. mit uuáſanon gizéinit.
Sie lértun ſie iz mit ſuérton. náles mit then uuórton.
mit ſpéron filu uuáſſo. bi thiu ſórahten ſie ſe nóh ſo.
Ni ſi thíot thaz thes gidráhte. in thiu iz mit ín fehte.
thoh médi iz ſin ioh pérſi. núbin es thiuuírs ſi.
Lás ih íú in ala uuár. in einen búachon ih uueiz uuár.
ſie in ſíbbu ioh in áhtu. ſin alexándres ſlahtu.
Ther uuórolti ſo githréuuita. mit ſuértu ſia al giſtréuuita.
úntar ſinen hánton. mit ſílu herten bánton.
Ioh ſánd in theru rédinu. tház fon macedóniu.
ther líut in gibúrti. giſcéidiner uuúrti.
Niſt untar ín thaz thúlte. thaz kúning iro uuálte.
in uuórolti nihéine. ni ſi thíe ſie zugun héime.
Odo in érdringe. ánder es bigínne.
in thihéinigemo thíote. thaz ubar ſíe gibíate.
Thes éigun ſie io núzzi. in ſnélli ioh in uuízzi.
nintrátent ſie nihéinan. unz ſínan eigun héilan.
Er iſt gizál ubar ál. íó ſo édil thegan ſcál.
uuíſer inti kúani. thero éigun ſe íó ginúagi.

---

v. 79. ſê. F.
v. 80. vuorahta. F. ſe. V. fórahta. P.
v. 83. ſiez. F. ſie iz. P. ſuuérton. V. nálas. V.
v. 84. filo. F. fortent. F.
v. 86. medi. F. núbi nes thi uuírſi. V. nubínés thí uuírſi. F.
v. 89. ſi. F.
v. 90. untar. P. únthar. F. ſínen. P. ſinan. F. filo. F.
v. 91. thaz. P. fonne Macediu. F.
v. 92. liut. P. giſceidener. F.
v. 93. úntar. P. thulte. P.
v. 95. thes. F. V.
v. 96. thiheiningemo. F. thíete. V. F. gibiete. V. P.
v. 97. eigun. P. ſie. P. ſie. F. V. io *fehlt in* F. íó. P. nuzzi. P.
v. 98. ni intrátent. V. ſe inan. V.
v. 99. thégan. P. ſkál. V.
v. 100. ſie *ſt.* ſe io. F. ſie íó. V.

Uuéltit er githíuto. mánagero líuto.
ioh zíuhit er ſe réine. ſelb ſo ſíne heimẹ.
Ni ſínt thie ímọ ouh derien. in thiu nan fránkon uuèrien.
thie ſnélli ſinẹ irbiten. thaz ſíe nan umbiriten.
Uuanta állaz thaz ſies thénkent. ſiez al mit góte uuirkent.
ni dúent ſies uuíht in noti. ána ſin girati.
Sie ſint gótes uuorto. flízig filu hárto.
tház ſie thaz gilérnen. thaz in thia búah zellen.
Tház ſie thes bigínnen. iz úzana giſíngen.
ioh ſíẹ iz ouh irfúllen. mit míchilemo uuíllen.
Gidán iſt es nu rédina. thaz ſie ſint gúate thegana.
ouh góte thionontẹ álle. ioh uuísduames folle.
Nu uuill ih ſcríban unſer héil. euangéliono deil.
ſo uuír nu hiar bigúnnun. in frénkisga zungun.
Thaz ſié ni uueſen éino. thes ſelben ádeilo.
ni man in íro gizungi. kriſtes lób ſungi.
Ioh er ouh íro uuorto. gilóbot uuerde hárto.
ther ſie zímo holota. zi gilóubon ſinen ládota.
Iſt ther in íro lante. iz álles uuio nintſtánte.
in ánder gizúngi. firnéman iz ni kúnni.
Hiar hor er íó zi gúate. ùuaz gót imo gibíete.
thaz uuír imo hiar giſúngun. in frénkiſga zúngun.

---

v. 102. héime. P.
v. 103. ímo. V. dérien. P. inán. F. uuérien. P.
v. 104. ſine. F. V. irbíten. F. P. umbiríten. P.
v. 105. al. F. ſie iz. V.
v. 106. uuiht. P. nóti. P. ana. P. ſín. P. kírati. F.
v. 108. thaz (*ſt.* tház). P.
v. 110. íóh. P. ſie. P. ſíe. V. uuillen. P.
v. 111. ſíe. P. thégana. P.
v. 112. thionont. F. thiononti. V. ſólle. P.
v. 113. déil. P.
v. 114. bigunnon. F. zúngun. P.
v. 117. ér. P.
v. 118. thér. P. hóleta. P. holeta. V.
v. 121. hór. P. es (*ſt.* er). F. ió. P. F. ſo. V.
v. 122. ſungun. F.

Nu fréuuen ſih es álle. ſo uuer ſo uuóla uuolle.
ioh ſo uuér ſi hold in múate. fránkono thíote.
Thaz uuir kríſte ſungun. in únſera zungun.
ioh uuír ouh thaz gilébetun. in frénkiſgon nan lóbotun.

---

v. 124. thiéte. F.
v. 125. zúngun. P.
v. 126. gelebetun. F.

II. *)
INVOCATIO SCRIPTORIS AD DOMINUM.

Vuola drúhtin mín. iá bin ih ſcálk thin.
thiu arma múater min. eigan thíu iſt ſi thin.
Fíngar thínan. dua anan múnd minan.
then oúh hánt thina. in thia zúngun mina.
Thaz ih lób thinaz. ſi lútentaz.
giburt ſúnes thines. drúhtines mines.
Ioh íh biginne rédinon. uuio ér bigonda brédigon.
thaz íh giuuar ſi hárto. thero ſínero uuorto.
Ioh zeíchan thiu ér déta tho. thes uuir bírun nu ſo fró.
ioh uuío thiu ſelba héili. nuſt uuórolti giméini.
Thaz íh ouh hiar giſcríbe. uns zi réhtemo líbe.
uuio firdán er unſih fánd. tho er ſelbo tódes ginand.
Ioh uuío er fuar ouh thánne. ubar hímila alle.
ubar ſúnnun lioht. ioh állan theſan uuórolt thiot.
Thaz ih drúhtin thanne. in theru ſágu ni firſpúrne.
nóh in themo uuáhen. thiu uuórt ni miſſiſáhen.
Thaz ih ni ſcríbu thuruh rúam. ſúntar bi thin lóbduam.
thaz mír iz íóuuanne. zi uuíze nirgange.

---

v. 1. ia. P. ſcalc. V. P. F.
v. 2. mín. P. éigan. P. thín. P.
v. 3. ana. F. P.
v. 4. theni. V.
v. 5. lúdentaz. P.
v. 6. mínes. P.
v. 8. uuórto. P.
v. 9. thó. P.
v. 10. nu iſt. V.
v. 12. tho. P. dóthes. P. tóthes. V. ginánd. P.
v. 14. thíot. P.
v. 15. Tház. P. druhtin. P. thánne. P. firſpírne. V. P.
v. 16. noh. P.
v. 17. ſuntar. P.
v. 18. íóuuánne. P. nirgánge. P.

---

*) *Dieſes 2te Capitel fehlt in* cod. friſ.

Ob iz zi thíu thoh gigéit. thúruh mina dúmpheit.
thia ſúnta druhtin míno. ginádlicho dílo.
Uuanta ih zéllu thir in uuán. iz niſt bi bálauue gidán.
ioh íh iz ouh bimíde. bi nihéinigemo níde.
Then uuan zéll ih bi tház. thaz hérza uuéiſt thu filu báz.
thoh iz búe innan mír. iſt harto kúndera thir.
Bi thíu thu íó druhtin. ginado fóllicho mín.
húgi in mir mit kréfti. thera thínera giſcefti.
Hiar húgi mines uuórtes. tház thu iz harto háltes.
gizáuua mo firlíhe. ginada thín theiz thíhe.
Ouh ther uuídaruuerto thín. ni quém er innan múat min.
thaz ér mir hiar ni dérre. ouh uuíht mih ni gimérre.
Únkuſt rumo ſínu. ioh nah ginada thinu.
irſírrit uuerde bálo ſin. thu drúhtin rihti uuórt min.
Al gizúngilo thaz íſt. thu drúhtin éin es alles bíſt.
uuéltis thu thes líutes. ioh alles uuórolt thiotes.
Mit thíneru giuuélti. ſie dati al ſpréchenti.
ioh ſálida in gilúngun. thiu uuórt in iro zúngun.
Thaz ſíe thin íó gihógetin. in éuuon íámer lóbotin.
ióh ſie thih irknátin. inti thíonoſt thinaz dátin.
Sar thuzar théru ménigi. ſcéidiſt thin githígini.
ſo laz mih drúhtin min. mit druton thínen íámer ſin.

---

v. 19. thuruh. P.
v. 21. Uuánta. P. gidán. P.
v. 24. hárto kundera thír. P.
v. 25. drúhtin. P. ginádo. P. mín. P.
v. 26. giſcéſti. P. giſceiſti. V.
v. 27. thaz. P. dú. P.
v. 28. ginàda. P. thin. P.
v. 33. druhtin. P. éino. P.
v. 34. thíotes. P.
v. 35. dáti. P.
v. 39. thú uzar theru ménigi. P. ſceithiſt. P. gidígini. V.
v. 40. mín. P. ſín. P.

Ioh theih thir híar nu ziaro. in mína zungun thíono.
ouh in ál gizungi. in thíu thaz ih iz kúnni.
Thaz ih in hímilriche. thir drúhtin íámer líche.
ioh íámer freuue in ríhti. in thíneru giſihti.
Mit éngilon thínen. thaz niſt bi uuérkon minen.
ſuntar rého in uuaru. bi thíneru ginadu.
Thu hilſis íó mit kreſti. theru thíneru giſceſti.
dua húldi thino ubar míh. thaz íh thanne íámer lóbo thih.
Thaz íh ouh nu giſíto thaz. thaz mir es íámer ſi thiu baz.
theih thíonoſt thinaz ſúlle. uuiht álles íó ni uuólle.
Ioh mír íó hiar zi líbe. uuiht álles íó ni klíbe.
ni ſi drúhtin thaz thin uuíllọ iſt. thu íó ginádiger biſt.
Thih bíttụ ih mines múates. thaz mír quemẹ alles gúates.
in éuuon ginuagi. ioh zi drúton thinen fúagi.
Thaz ih íámer druhtin mín. mit themo dróſte megi ſín.
mit themo gúate ih frauuo thár. mina dága intị ellu iár.
Fon iáre zi iáre. ih íámer frauuo tháre.
fon éuuon unz in éuuon. mit then ſáligen ſélon.
Amen.

---

v. 41. thé. P. hiar. P. zíaro. P.
v. 43. íh. P.
v. 44. giſíhti. P.
v. 45. mínen. P.
v. 46. ſúntar. P. uuáru. P. ginádu. P.
v. 47. hílphis íó. P. kréfti. P. thínera. V.
v. 48. thíno. P.
v. 49. giſído. V. íomer. V. iámer. P. báz. P.
v. 50. uuolle. P.
v. 52. bíſt. P.
v. 53. bittu. P. queme. P.
v. 54. ginúagi. P.
v. 56. inti. P. éllu. P. iar. P.
v. 57. íámer. P.

III.

LIBER GENERATIONIS IESU CHRISTI FILII DAVID.

Thiz ſint búah frono. ſió zéigont filu ſcóno.
uns zéllent ſẹ ana bága. thie kriſtes áltmaga.
Zéllent ſịẹ úns filu frám. uuio félbọ er hẹra in uuórolt quam.
ioh michilo uuúnni. thaz ſin ádalkunni.
Ádam thero gómono. uuas manno ériſto.
áltfater márer. ſon drúhtine gidáner.
Bi énterin uuórolti. uuas er líut béranti.
kúnn er íó gibréitta. unz kríſt ſih uns yróugta.
Ni uuas noé ih ſagen thir éin. in then thaz mínniſta deil.
fon themo thie líuti thes uuas nót. uuúrtun auur gáuarot.
Ther thịạ árka ſinen kíndon. ríhtạ in then úndon.
thes uuáges er ſie uuíſta. thera fréiſun ouh irlóſta.
Sih ábraham gigúatta. ioh drúhtine ouh gilíubta.
uuánt er uuas gihórſam. bi thiu iſt er gịéret nu ſo frám.
Thio búah duent unſih uuíſi. er kriſtes áltano ſí.
ioh zéllent uns ouh mári. ſin ſún ſin fáter uuari.
Thaz uuas dauíd thero gomonọ éin. ther zi kúninge giréim.
er quam mit théganheiti. zi ſúlicheru gúati.

---

v. 2. zellent. P. ane. V.
v. 3. zellent. P. uns. P. úns hiar filu. F. ſélbo. V.
v. 4. io. V. míhilo. P.
v. 5. Adam. P.
v. 6. altfater. P.
v. 7. beranti. P.
v. 8. kunni. V. yrougda. F.
v. 10. thémo. P. giáuarot. P.
v. 11. tha. P. tharca. F. arca. V. P.
v. 12. yrlóſta. P. irluſta. F.
v. 13. Si. F. giguata. F. gilíupta. F.
v. 14. uuanta. V. gêrét. F. giéret. V.
v. 15. boah. F.
v. 16. ſun. P. uuári. P.
v. 17. gomono. V. giréin. P.
v. 18. ér. P. théganheitti. V.

Thaz lérta nan ſin milti. thàz er ſúlih uuurti.
thǽz er uuard githíuto. kúning thero líuto.
Niſt mán thoh er uuólle. thaz gumisgị al gizélle.
thoh ſint théſe noti. fúriſta thera gúati.
In thríu deil ana zuíual. ſo íſt iz giſcéidan.
thaz édil ingibúrti. fon in uuáhſenti.
Thie hohun áltfatera. éntont anan kúninga.
thiu thrítta zuahta thánana. thaz uuarun édil thegana.
Thie uuarun uuúrzelun. thera ſáligun blúomun.
múater thera márun. thera gotes drút thiarnun.
Húgi uueih thir ſágeti. ni uuis zi dúmpmuati.
firním theſa léra. ſo zéllụ ih thir es méra.
Ih méinu ſcā máriun. kúningin thia ríchun.
ſia ịſt éngilo ménigi. in himilẹ érenti.
So uuer ſọ in érdriche. ouh ſálida ſuache.
irbíat er ira gúati. michilọ ótmuati.
Fon ánagenge uuórolti. unz anan íra ziti.
zéli thu thaz kúnni. ſo iſt éinlif ſtunton ſibini.
Iro dágo uuard giuuágo. fon alten uuízagon.
tház ſị uns béṛan ſcolti. thér unſih gihéilti.
Giuuíhtan in éuuon. ginádot er uns then ſélon.
ioh állero uuórolti. ſo nu mánnilih iſt ſéhenti.

---

v. 19. uuúrti. P. uurti. V.
v. 21. gúmisgị. P.
v. 22. thóh. P. theſa. F. thero. P. F.
v. 25. éndont. P. ana. F.
v. 26. thégana. P.
v. 27. theru. P.
v. 28. thiarnum. P.
v. 31. meino. F.
v. 32. iſt. P. himile. V.
v. 33. uuér. P. ſo. P. ſúache. P.
v. 34. iro. P. mihilo. V.
v. 35. ana. F.
v. 36. ſíbini. P.
v. 37. alton. P. alt. F.
v. 38. thaz. F. ſi uns. V. ther. P. únſih. P.

Sih thaz héroti. theiſt imo thíomuati.
ſo uuíto ſo ſo uuórolt iſt. uuant er ther drúhtin iſt.
Er iſt giuuéltig filu frám. ioh héra in uuorolt zi úns quam.
uuúntarlichen thíngon. hera untar ménnisgon.
Thaz uuíll ih hiar gizéllen. gidríuuen ſinen állen.
ſo uuír nu hiar bigínnen. uuorton frénkisgen.
Thoh ſcríb ih hiar nu zi érift. ſo in euangélion iz íſt.
uuio gibóran uuard ouh ér. iohánnes thégan ſiner.
Ther ímo ingegin gárota. thaz uuórolt miſſiuuórahta.
thie uuega ríht er imo ubar ál. ſo man hérerен ſcal.

---

v. 41. thíohmuati. P.
v. 43. héra. V. zuns. F.
v. 45. zellen. F.
v. 47. ſcríbu. P. zi érift. V. zeris. F. in. P. iſt. P.
v. 48. iohannes. P.
v. 49. gareta. F.
v. 50. uuéga. P. riht. P. imo. P. mo. F.

IV.

FUIT IN DIEBUS HERODIS REGIS SACERDOS NOMINE ZACHARIAS. Luc. 1.

In dágon eines kúninges. ioh hárto firdánes.
uuas ein éuuarto. zi gúate ſi er ginánto.
Zi híun er mo quénun las. ſo thár in lante ſítu uuas.
uuanta uuarun thánne. thie biſcofa éinkunne.
Uuárun ſiu bédu. góte filu drútu.
ioh íógiuuar ſínaz. gibot fúllentaz.
Uuízod ſínan. íó uuírkendan.
ioh reht mínnonti. ana méindati.
Unbera uuas thiu quéna. kindo zéizero.
ſo uuárun ſe unz in élti. thaz lib léitenti.
Zít uuard tho giréiſot. thaz er gíangi furi gót.
ópphoron er ſcólta. bi thie ſíno ſúnta.
Zi góte ouh thanne thígiti. thaz er giſcóuuoti.
then líut ther ginída. thar uze béitota.
Thiu hériſcaf thes líutes. ſtuant thar úzuuertes.
ſie uuárun iro hénti. zi gote héſſenti.

---

v. 1. firdanes. P.
v. 2. guete. F. ſi. P. ginamto. F.
v. 3. hion. F. ſito. F.
v. 4. uuánta. P. biſcofa. V. biſkofa. F.
v. 5. bédiu. P. béthiu. V. bedu. F. gote. P. drudiu. P. drudiu. V. thiuru (ſt. drudiu). F.
v. 6. íó. P. goto uuar ſt. io giuuar. F. fullentez. F.
v. 7. uuizzod. V. P. ſinan. P. íó. P. uuirkendan. P.
v. 8. íó. F. reth. F.
v. 10. unz an. V. unz un. F. léindendi. P. leitendi. V. leitanti. F.
v. 12. ophoron. F. thie. V. de (ſt. thie). F. ſina. F. ſunta. P.
v. 16. uuáron íru. F.

Sinero éregrehti. uuarun thíggenti.
thaz er ouh gihórti. thaz ther éuuarto báti.
Ingiang er tho ſcíoro. góldo garo zíaro.
mit zínſeru in hénti. thaz hus róuhenti.
Thár giſah er ſtántan. gótes boton ſconan.
zi thes álteres zéſauui. uuas ſin béitonti.
Hintarquam tho hárto. ther gotes éuuarto.
intríat er thaz giſíuni. uuant íz uuas filu ſcóni.
Er irbléicheta. ioh fárauuun er uuánta.
ther éngil imo zúa ſprah. tho er nan ſcíuhen giſah.
Ni fórihti thir bíſcof. ih ni dérru thir drof.
uuanta iſt gibét thinaz. fon drúhtine gihórtaz.
Ioh ált quéna thinu. iſt thir kínd berantu.
ſún filu zéizan. iohánnes ſcal er héizan.
Er iſt thir hérzblidi. ouh uuírdit filu mári.
iſt ſínera gibúrti. ſih uuorolt méndenti.
Gúati ſo iſt er hóher. ioh góte filu líuber.
íſt er ouh fon iúgendi. filu fáſtenti.
Ni fúllit er ſih uuínes. ouh lídes nihéines.
fon réue thera múater. ſo íſt er íó giuuíhter.
Fílu theſſes líutes. in abuh írrentes.
iſt er zi gótes henti. uuola kérenti.

---

v. 17. ſin. F.
v. 19. ſkíoro. V. P. ſcíaro. F.
v. 21. ſcónan. P.
v. 24. uuánt iz. P. uuanta. F.
v. 27. térru. V. P. F. dróf. P.
v. 28. uuánta. P.
v. 29. quena. P. thínu. P. bérantiu. P.
v. 32. ſíneru. V. P. ſinero. F. uuórolt. P.
v. 33. ſo iſt. P. ſoſt. F. lióber. F.
v. 34. iúngendi. P. fona iugenti. F.
v. 37. ábuh. P. irrontes. F.
v. 38. chérenti. V. P. F.

Er férit fora kríſte. mit ſélbomọ géiſte.
then íú in ált uuorolti. helías uuas ouh hábenti.
Gikérit er ſcóno. thaz herza fórdrono.
in kíndọ ínbruſti. zi gotes ánaluſti.
Thie ungiloúbige. gikérit er zi líbe.
thie dúmbon duat. ouh thánne. zi uuíſemo manne.
Zi thíu thaz er gigárauue. thie liuti uuírdige.
ſelb drúhtine. ſtráza zi drétanne.
Thó ſprah ther biſcof. harto fórahtạ er mo thoh.
ni uuas imọ ánauuani. thaz árunti ſconi.
Kúmig bin ih íáro. iu filu mánegero.
ioh thiu quéna minu. iſt kindes úrminnu.
Uns ſint kínd zi béranne. íú dága furifárane.
áltduam ſuáraz. duit uns iz úruuanaz.
Iz hábet ubarſtígana. in unſ íúgund mánaga.
ni gíbit uns thaz álta. thaz thiu íúgund ſcolta.
Uuio meg ih uuízan thanne. thaz uns kínd uuerde.
int uns íſt iz in ther élti. binómàn unz in énti.
Sprah ther gótes boto thó. ni thoh irbólgono.
uuás er mo auur ſágenti. thaz ſelbạ árunti.
Íh bin ein thero ſíbino. thero gotes drút botono.
thie ịn ſíneru giſíhti. ſint íó ſtántenti.

---

v. 39. ſelbemo keiſte. F.
v. 40. iu. P. ió. F.
v. 41. ſkóno. P.
v. 42. kindo. P.
v. 47. biſkof. F. fórahta. V. foraht. F. thóh. P.
v. 48. mo. P. imo in anauúani. F.
v. 49. Chunig. V. P. F. binn ih. F.
v. 50. mínu. P. kinthes. V.
v. 51. iu. P. furiuarene. F.
v. 53. ubarſtigina. F.
v. 54. ſcólta. P.
v. 55. még. P. uuizan. P. uuízzan. V. F. tháune. P.
v. 57. ní. P. doh. V.
v. 58. ſelba. V.
v. 59. bótono. P.
v. 60. in. P. ió ſint (*ſt.* ſint ió). F.

Thi er héra in uuorolt séntit. thann er kráft uuirkit.
ioh uuérk filu hébigu. iſt iru kúndentu.
Sánt er mih fon hímile. thiz sélba thir zi ságanne.
fon hímilriches hóhi. the ih thir iz uuís dati.
Nu thu thaz árunti. ſo hárto biſt firmónanti.
nu uuird thu ſtúmmer ſar. unz thúz giſehes ála uuar.
Uuanta thu ábahonti. biſt gotes árunti.
int óuh thaz biſt firságenti. thaz ſélbo got iſt gébanti.
Iz uuírdit thoh irfúllit. ſo got giſázta thia zít.
unz tház tharbe hárto. thero thínero uuórto.
Úze ſtuant ther líut thar. uuás ſie filu uuúntar.
ziu ther éuuarto. duáleti ſo hárto.
Gibetes ántfangi. fon góte ni giſágeti.
mit ſíneru hénti. ſie ouh uuari uuíhenti.
Gíang er uz tho ſpáto. híntarqueman thráto.
theru ſprácha er bilémit uuas. uuant er gilóubig ni uuas.
Tho uuas er bóuhnenti. nales ſpréchenti.
thaz ménigi thes líutes. ſuari héimortes.
Sie ſuarun drúrenti. ioh ouh tho áhtonti.
uuant er uuíht zin ni ſpráh. thaz er thar uuúntar giſah.
Thes óppheres zíti. uuarun éntonti.
ſúar er ouh tho ſáre. zi ſinemo giſúare.

---

v. 61. cráft. V. uuírkit. P.
v. 62. iro. F.
v. 63. thaz. F.
v. 65. formónanti. V. F.
v. 66. uuirdu. V. F. ſár. P. thu iz. V.
v. 68. ferſágenti. V. F. iz. F. gébenti. V. P.
v. 69. zit. P.
v. 71. uuúndar. V.
v. 74. ſinero. F.
v. 75. Gieng. F.
v. 76. ſpráha. V. ſprácha. P. F. kiloubig. F.
v. 79. tho *fehlt in* F.
v. 80. uuith. F. giſáh. P.
v. 81. ópheres. V. F.
v. 82. ſínemo. P.

Thera ſprácha mórnenti. thes uuánes uuas ſih fréuuenti.
gilóubt er filu ſpáto. bi thiu béitota er ſo nóto.
Thiu quena ſún uuas drágenti. ióh ſih harto ſcámenti.
thάz ſiu ſcolta in élti. mit kínde gan in hénti.

---

v. 83. ſpráha. V.
v. 85. quéna. P. tragenti. F.
v. 86. ſcólto. F.

V.

MISSUS EST GABRIHEL ANGELUS AD MARIAM VIRGINEM. LUC. 1.

Uuard áfter thiu irſcrítan ſár. ſo móht es ſin ein hálb iar.
mánodo after ríme. thría ſtunta zuéne.
Tho quam bóto fona góte. éngil ir hímile.
bráht er therera uuórolti. diuri árunti.
Floug er ſúnnun pad. ſtérrono ſtráza.
uuega uuólkono. zi theru ítis frono.
Zi édiles fróuuun. ſélbun ſcā máriun.
thie fórdoron bi bárne. uuarun kúninga alle.
Gíang er in thia pálinza. fand ſia drúrenta.
mit pſálteru in hénti. then ſáng ſi unz in énti.
Uuáhero dúacho. uuerk uuírkento.
díurero gárno. thaz déta ſiu ió gérno.
Tho ſprah er érlicho ubarál. ſo man zi fróuuun ſcal.
ſo bóto ſcal ió gúater. zi druhtines muater.
Heil mágad zieri. thíarna ſo ſcóni.
állero uuíbo. gote zéizoſta.

---

v. 1. ſar. P. mohthes. F. hálp. V. P.
v. 3 u. 4 *ſind in* P. *mit Singnoten überſchrieben.*
v. 3. quám. P. fóna. P.
v. 4. théra. F. therera. V. P. díuri. P. diuri. V.
v. 5. phád. F.
v. 6. ítins. P.
v. 7. frouuon. P. fróuun. V. F.
v. 8. kuning. F.
v. 10. ſálteru. V. F. ſi. P. únz ún éntí. F.
v. 11. Uuáchero. P. uuírkendo. P.
v. 12. tíureró. F. déda. V. ſiu. P.
v. 13. ſprach. V. érlicho. P. fróuuru. P. F.
v. 14. drúhtines. P. múater. P.
v. 15. zíeri. P.
v. 16. uuibo. P. zéizaſto. P. zéizoſto. V.

Ni brútti thih múates. noh thines ánluzzes.
  fárauua ni uuenti. fol biſtu gótes enſti.
Fóraſagon ſúngun. ſon thir ſáligun.
  uuárun ſẹ allo uuórolti. zi thir zéigonti.
Gímma thiu uuíza. magad ſcínenta.
  múater thiu díura. ſcált thu uueſan éina.
Thú ſcalt beran éinan. ala uuáltentan.
  érdun ioh hímiles. int alles líbhaftes.
Scépheri uuórolti. theiſt min árunti.
  fátere gibóranan. eban éuuigan.
Got gíbit imo uuíha. ioh éra filu hóha.
  drof ni zuíuolo thu thés. dauídes ſez thes kúninges.
Er ríchiſot githíuto. kúning therero líuto.
  thaz ſteit in gótes henti. ána theheinig énti.
Állera uuórolti. iſt er líb gebanti.
  tház er ouh inſpérre. hímilrichi mánne.
Thiu thíarna filu ſcóno. ſprah zi bóten frono.
  gab ſimọ ántuuurti. mit ſúazeru giuuurti.
Uuánanạ iſt iz fró min. thaz ih es uuírdig bin.
  thaz ih drúhtine. ſinan ſún ſouge.
Uuio meg iz íó uuerdan uuár. tház ih uuerde ſuángar.
  mih íó gómman nihein. in min múat ni biréin.

---

v. 18. uuénti. P. fól. P.
v. 19. fóráſágún. F. fóroſagon. V. fón. P.
v. 20. ſie. F.
v. 21. uuízza. F.
v. 22. ſcalt. P. uuéſan. P. eina. P.
v. 23. uuáltenthan. F. uuáltendan. V.
v. 24. líphaftes. V. P. F.
v. 26. gibóronan. P.
v. 29. thero. F.
v. 30. theheining enti. P.
v. 31. uuorolti. P. gebenti. V. P.
v. 32. hímilríché. F. manne. P.
v. 33. bótón. F.
v. 34. ſi imo. V. ántuurti. V. P. ſúazera. V. F. giuurti. V. P.
v. 36. ſinén. F.
v. 37. mag. P. íó. P. thaz. P.
v. 38. nihéin. P. béréín. F. birein. P.

Háben ih giméinit. in múate bikléibit.
thaz ih éinluzzo. mina uuórolt nuzzo.
Zị iru ſpráh thó ubarlút. ther ſelbo drúhtines drút.
árunti gáhaz. ioh hárto filu uuáhaz.
Ih ſcál thir ſagen thíarna. rácha filu dóugna.
ſálida iſt in éuuu. mit thíneru ſélu.
Ságen ih thir éinaz. thaz ſelba kínd thinaz.
héizit iz ſcóno. gótes ſún frono.
Iſt ſédal ſínaz. in hímile giftáttaz.
kúning niſt in uuórolti. niſị imo thíononti.
Noh kéiſor untar mánne. nimo géba bringe.
fuaz fállonti. int inan érenti.
Ér ſcal ſinen drúton. thráto gimúnton.
then altan ſátanaſan. uuílit er gifáhan.
Niſt in érdriche. thár er imọ íó inſtríche.
noh uuínkil untar hímile. thár er ſih ginérie.
Flíùhit er in then ſé. thar gidúat er imo uué.
gidúat er imo frémidi. thaz hoha hímilrichi.
Thoh hábet er mo ịrdéilit. ioh ſélbo giméinit.
tház er nan in béche. mit kétinu zibréche.
Iſt éin thin giſíbba. reues úmberenta.
iú mánageru zíti. ịſt daga léitenti.

---

v. 39. Haben. P. bicléibit. V. P. F.
v. 40. núzzo. P.
v. 41. zírú. F. ubarlut. P. drut. P.
v. 42. gahaz. P. uuahaz. P.
v. 44. óuu. V. F. ſelu. P.
v. 45. Ságán. F.
v. 46. héizzit. V. F. ſcono. P. gotes. P.
v. 47. ſínéz. F. giſtattaz. P. giſtátaz. V. giſtátotaz. F.
v. 48. niſi. V. F. mo. F.
v. 49. kéiſér. F. ni imo. V. né ímo kéba. F.
v. 51. trátó gímúndón. F.
v. 52. alten. V. P.
v. 53. thar. P. ér mó. F. imo. P.
v. 54. undar. V. F. ginerie. P.
v. 55. dúát. F. mo. F. uue. P.
v. 56. frémédí. F.
v. 57. hér. F. imo. P. irdeilit. P. F.
v. 59. únbéréntá. F.
v. 60. iu. P. mánegeru. P. leidenti. P.

Nuſt ſiu gibúrdinot. kíndes ſo díures.
ſo fúrira bi uuórolti. niſt quéna beranti.
Niſt uuíht ſuntar uuérde. in thiu ịz gót uuolle.
nóh thaz uuidarſtánte. drúhtines uuórte.
Íh bin quad ſiu gótes thiu. zị erbe gibóraniu.
ſi uuort ſínaz. in mir uuáhſentaz.
Uuolagạ ótmuati. ſo gúat biſtu íó in nóti.
thu uuári in ira uuórte. zi follemo ántuuurte.
Drúhtin kos ſia gúater. zi éigeneru múater.
ſi quad ſi uuári ſin thíu. zi thíonoſte gárauuu.
Éngil floug zi hímile. zi ſelb drúhtine.
ſágatạ er in fróno. thaz árunti ſcóno.

---

v. 61. Nu iſt. P.
v. 62. berenti. V. P.
v. 63. iz. P.
v. 64. uuorte. P.
v. 65. ſi. V. érbe. P.
v. 66. uuórt. P. ſinaz. P. uuáhéntáz. F.
v. 67. Uuólaga. P. noti. P.
v. 68. ántuurte. V. P.
v. 69. eigineru. P. eigenero. F.
v. 70. díónóſté. F. gárauuiu. P. gáráuui. F.
v. 71. Ein éngíl. F. ſelbemo. F.
v. 72. ſcono. P.

VI.

EXURGENS AUTEM MARIA ABIIT IN MONTANA CUM FESTINATIONE. Luc. 1.

Fúar tho ſcā mária. thíarna thiu mára.
 mit ílu ioh mit mínnu. zi ther iru máginnu.
So ſi in ira hús giang. thiu uuirtun ſia érlicho intfiang.
 ioh ſpílota in theru múater. ther ira ſún gúater.
Spráh thiu ſin múater. héil uuih dóhter.
 uuóla uuard thih lébenti. ioh gilóubenti.
Giuuíhit biſtu in uuíbon. ioh untar uuórolt magadon.
 iſt fúriſt alles uuíhes. uuáhsmo réues thínes.
Uuio uuárd ih íó ſo uuírdig. fora drúhtine.
 thaz ſelba múater ſín. giangi innan hús min.
So ſlíumo ſo ih gihórta. thia ſtímmun thína.
 ſo blídta ſih ingégin thir. thaz min kínd innan mir.
Állo uuihi in uuórolti. thir gótes boto ſageti.
 ſie quément ſo giméinit. ubar thín houbit.
Nu ſíngemes álle. mánnolih bi bárne.
 uuola kínd diuri. fóraſago mári.

---

v. 2. ze. V̂. F. thériru. P. théró. F.
v. 3. Só. P. ſi. P. ſia. P. intſíang. P.
v. 4. thera ira. F. guater. P.
v. 5. heil uuíh dohter. P.
v. 7. mágadon. P.
v. 8. fúriſta. P. uuahsmo. P. thines. P.
v. 10. gíangi. P. giang. F.
v. 11. thina. P. tíná. F.
v. 12. ingegin thír. P. ínnár. F. mir. P.
v. 14. úbar thin hóubit. P.
v. 15. ſíngémús. F. mánnólích. F.
v. 16. díuri. P. mari. P.

Uuola kínd diuri. fóraſago mári.
ia kúndt er uns thia héili. er er gibóran uuari.

---

v. 17. díuri. P. mari. P. v. 18. ér er. P.

VII.

DE CANTICO SCAE MARIAE. Luc. 1.

Thó ſprah ſcā mária. thaz ſiu zi húge hábeta.
  ſi uuas ſih blídenti. bi thaz árunti.
Nu ſcal géiſt miner. mit ſélu gifúagter.
  mit lidin líchamen. drúhtinan díuren.
Ih frauuon drúhtine. alle dága mine.
  fréuu ih mih in múate. gote héilante.
Uuant er ótmuati. in mir uuas ſcóuuonti.
  nu ſáligont mih álle. uuórolt ió bi mánne.
Máhtig drúhtin. uuih námo ſin.
  det er uuérk maru. in mir ármeru.
Fon ánagenge uuórolti. iſt er ginádonti.
  fon kúnne zi kúnne. in thíu man nan irkénne.
Dét er mit giuuélti. ſíneru hénti.
  thaz er úbarmuati. giſcíad fon theru gúati.
Fona hóh ſedale. ziſtíaz er thie ríche.
  giſídalt eŕ in hímile. thie ótmúatige.
Thie húngorogon múadon. gilábot er in éuuon.
  thie ódegun álle. firliaz er ítale.

---

v. 3. géís. F.
v. 4. drúhtínén. F.
v. 5. alla. F.
v. 6. fréúuí. F. héílénté. F.
v. 8. alle. P. bimanne. P.
v. 9. máhtíh. F. ſínér. F.
v. 10. uuerk. P. máru. P. mariu. V.
v. 12. ín thú. F. erkénne. V. F.
v. 13. henti. P.
v. 14. úbarmúati. P. ther. V. P.
v. 17. húngorogun. V. F.
v. 18. alle. P.

Nú intſiang drúhtin. drut liut ſinan.
nu uuílit er ginádon. then unſen áltmagon.
Tház er allo uuórolti. zín uuas ſpréchenti.
ioh íó gihéizenti. nu hábent ſie iz in hénti.
Uuas ſịu áfter thiu mit íru ſar. thri mánodo thár.
ſo ſíar ſi ziro ſélidon. mit allen ſálidon.
Nu férgomes thia thíarnun. ſélbun ſca máriun.
thaz ſí uns allo uuórolti. ſi ziru ſúne uuegonti.
Iohannes drúhtines drut. uuílit es bithíhan.
tház er uns firdánen. giuuérdo ginádon.

---

v. 21. zị in. V.
v. 22. ſíéz (ſt. ſie iz). F.
v. 23. ſị. P. ſi. F. mánotho. P. mánódá. F. thar. P.
v. 24. zị iro. V. ziro. P. F.
v. 26. tház. P. ſi. P. zi íru. V. uuégonti. P.
v. 27. Iohánnes. P. druhtines. P. drúht. P. bíthíán. F.

VIII.

CUM ESSET DESPONSATA MATER IESU. MATH. 1.

Ther mán theih noh ni ſágeta. ther thaz uuíb mahalta.
uuas ímo iz harto úngimah. tho er ſia háſta giſah.
Ih ſágen thir in uuar mín. ſí ni mohta inbéran ſin.
in flúhti ioh in zúhti. theiz álles uueſan móhti.
Ouh ſo iz zi thíſu uuurti. iz díufal ni biſúnti.
ioh thiu rácha ſus gidán. nam thes húares thana uuán.
Ér ſia érlicho zóh. in aegýptum miti flóh.
ioh bráhta ſa afur thánne. zi themo ira héiminge.
Gidar ih lóbon inan frám. er uuas ſúlih ſo er gizám.
er uuas in ſítin fruater. ioh héilag inti gúater.
Iz uuas imo úngimuati. thúruh ſino gúati.
ioh tháhta iz imo ſázi. ób er ſia firlíazi.
Er tháhta imo ouh in gáhi. thia mánagfaltun uuíhi.
ioh thia hóhun uuirdi. ni uuólta thaz iz uuúrti.
Er nam góuma líbes. thes héilegen uuíbes.
ioh híntarquam bi nóti. thera míchilun gúati.
Tháht er bi thia gúati. er ſih fon íru dati.
ioh theiz gidóugno uuurti. er ſíh fon iru irfírti.

---

v. 1. Thér. P.
v. 2. ſa. V. F.
v. 3. máhtá ínbérén. F.
v. 4. nóh. F.
v. 5. Óuh. P. ſo. P. íz. P. diuſal. P.
v. 6. thána uuan. P.
v. 7. Er. P.
v. 8. ſa. P. ſafur. F. híéímíngé. F.
v. 9. ínnán. F. ſo. P.
v. 10. frúater. P.
v. 11. thuruh. P.
v. 12. thahta. V. iz *fehlt in* F. ob. P.
v. 13. imo. P. úh. F.
v. 14. ióh. P. hohun. P. uuírdi. P. éz. F. uuurdi. V. P. F.
v. 15. uuibes. P.
v. 16. guati. P.
v. 17. Tháhta. P.
v. 18. gídóúgánó uúrtdí. F. ſih. P. íru. P. irfirti. P.

Unz er thára thahta. ther éngil imo náhta.
kúndt er imo in droume. er thes uuíbes uuola góume.
Ěr quad thes ni tháhti. ni ér ſih iru náhti.
ioh thára zua ouh hógeti. mit thíonoſtụ iru fágoti.
Quad állaz thaz gizámi. fon ſelben góte quami.
ioh ther héilego géiſt. fon imo uuéhſit iz meiſt.
Si birit ſún zeizan. ther ófto iſt íú gihéizan.
thio búah fon imo ſíngent. uuioz fóraſagon zéllent.
Er gihéilit thiz lant. héiz inan ouh héilant.
gihéilit thiu ſin gúati. allo uuórolt liuti.

---

v. 19. nahta. P.
v. 20. hér. F. dróume. P.
v. 21. Er. P. quád. P. er. P. íru. P. nahti. P.
v. 22. thionoſtu. P.
v. 24. héiligo. P. F. héilogo. V. keiſt. F.
v. 25. zéizan. P. iu. P.
v. 26. thie. V. P. uuio iz. P. uúia iz. F. zellent. P.
v. 27. gihélit. V. thaz. F. heiland. V. P.

IX.

ELISABETH AUTEM IMPLETUM EST TEMPUS PARIENDI. LUC. 1.

Thes ér íú uuard giuuáhinit. tho uuard irfúllit thiu zít.
thaz ſáliga thiu álta. thaz kind tho béran ſcolta.
Gihórt iz filu mánag friunt. ioh áller ouh ther lántliut.
uuárun ſie ſih fréuuenti. thera drúhtines gífti.
Tho géiſcotun thie mága. thia drúhtines ginắda.
tho zemo ántdagen ſár. ſo uuárun ſe alle ſámant thar.
Sie quámun al ziſámane. thaz kíndilin zi ſéhanne.
tház ſie ịz ouh giquáttin. ioh imo námon ſcáftin.
Stúant tho thàr umbiríng. fílu manag édiling.
ſih uuarun ſịẹ éinonti. uuio man thaz kínd nanti.
Sie ſpráchun thuruh mínna. al éinera ſtimna.
theiz uuari giáuaronti. then fáter in ther élti.
Quátun iz ſo zámi. er ſinan námon nami.
tház man in ther námiti. thes álten íó gihógeti.
Tho ſprah thiu múater ubarlut. uuas iru ther ſún drut.
thiz iſt líub kind mín. iohánnes ſcal ther námo ſin.

---

v. 1. iu. P. giúúahanit. F.
v. 2. kínd. P.
v. 3. Gihórta iz. P. Gihorthaz. F.
v. 4. ſi. P. theru. V. P. dero. F.
v. 5. giéiſgotun. P. thruhtines. F.
v. 6. ze demo. F. ſar. P. ſie (*ſt.* ſe). F. al. P.
v. 7. quamun. P. ál. P. ziſamene. F. chindilin. F. ſehenne. F.
v. 8. iz. P. qualtin. F. ſcaptin. P.
v. 9. thar. P. managh. F.
v. 10. uuárun. P. ſeinonte. F. khind. F.
v. 11. ſtímma. F. (*in* V. *iſt* ſtimma *in* ſtimna *korrigiert*).
v. 12. giáforónti. P. giáfaronti. V.
v. 13. quádun. V. P. F.
v. 15. ubarlút. P. obarlut. V. uuás. P.

Thes fater námon in min uuár. then firſágen ih iú ſar.
ir ſculut ſpréchan thaz mín. ſús ſcal ió ther námo ſin.
Sie ſpráchun filu blíde. zi themo ſáligen uuíbe.
quátun iz ni zámi. ni uuas in ther námo námi.
In thínemo kúnne. zéliz al bi mánne.
ſo níſt ther gihógeti. thaz ío then namon hábeti.
Giſtúantun ſie tho ſcóuuon. in then fáter ſtúmmon.
ſie uuarun bóuhnenti. uuio ér then namon uuólti.
Nám er in thaz zuíual. thana ſár ubar ál.
tho ſcréib er theiz ther líut ſah. ſo thiu múater giſprah.
Uuúntar uuas thia ménigi. áuur thara ingégini.
thaz zúnga ſin uuas ſtúmmu. thoh uuarun éinſtimmu.
Tho uuard múnd ſiner. ſar ſpréchanter.
ioh uuas ſih lóſenti. theru zúngun gibenti.
Then drúhtin uuas er lóbonti. ther thaz uuas máchonti.
thes man nihéin ió gimáh. in uuorolti ér ni giſah.
Yrfórahtun tho thie líuti. thio uuúntarlichun dáti.
ioh ſíe gidatun mári. thaz ſcona ſéltſani.
Állaz thaz gibírgi. inti allo thio búrgi.
ioh dales ébonoti. ſo uués iz allaz lóbonti.
Ioh álle thie iz gihórtun. ih ſágen thir uuio ſie dátun.
ſie gikléibtun ſar thaz gúat. filu fáſto in iro múat.

---

v. 17. fáter. P. ferſagen. F.
v. 19. Si. P. uilu. V.
v. 20. quádun. P. nami. P.
v. 22. íó. P. habeti. P.
v. 23. ſi. P. ſtummon. P.
v. 24. er. P. námon. P. uuolti. P.
v. 25. cuúiual. F. ubar al. P.
v. 29. Thó. P.
v. 31. lóbenti. P. thér. P.
v. 32. gimah. P. uuórolti er. P.
v. 33. Érfóráhtún. F. (*in* V. *iſt* E *in* Y *korrigiert*). thie. F. dati. P.
v. 35. inti. V. thia. V. F.
v. 36. ebénoti. F.
v. 37. thiz (*ſt.* thie iz). F.
v. 38. ſi. P. gicléiptun. V. F. gikléiptun. P. uáſto. V. muat. P.

Sie ſpráchun filu balde. uuaz uuániſt thaz er uuérde.
thiu zúht uuas uuáhſenti. in drúhtines hénti.

---

v. 39. bálde. P. uuerde. P. v. 40. henti. P.

X.

CANTICUM ZACHARIAE. Luc. 1.

Tho uuard ther fáter alter. gótes uuihi irfúlter.
ſpráh er thaz uns thie áltun. fóraſagon záltun.
Si drúhtin got gidíurto. therero lántliuto.
ther únſih irlóſta. ioh ſelbo uuíſota.
Zi uns ríht er horn héiles. nales féhtannes.
in kúnne eines kúninges. ſines drút theganes.
Sóſ er thuruh álle. thie fóraſagon ſine.
theru góregun uuórolti. uuas íó gihéizenti.
Ríht er zi uns ouh héilant. thaz únſih miti fíant.
ioh álle thie líuti. thie ſint unſer áhtenti.
Nu uuílit er ginádon. then unſen áltmagon.
gihúgit thaz er hér iz liaz. thaz er in óſto gihiaz.
Sof ér gihiaz íú uuánne. themo drútmanne.
thaz ér uns ſin giſíuni. in líchamen gábi.
Tház uuir ſo gidróſte. fon fíanton irlóſte.
únfórahtenti. ſin imo thíononti.
In uuíhi inti in ríhti. fora ſíneru giſíhti.
álle daga fríſti. thi er úns iſt líhenti.

---

v. 1. uuihi. V. irfulter. P.
v. 2. thie. P. zaltun. P.
v. 4. thér unſih irloſta. P. ſélbo. P.
v. 5. zuns. F.
v. 6. kúnne. P. drúht. P.
v. 7. ſine. P.
v. 8. thera. F. góregon. P. gorugun. F.
v. 9. zuns. F. zi uns. P. midi. V.
v. 10. thíe ſint. P.
v. 12. ér in. P. gihíaz. P.
v. 13. Soſo. P. iu. P.
v. 14. líchámón. F. gabi. P.
v. 15. fonna. F. irloſte. P.
v. 16. unfórahtenti. P.
v. 17. inti. P.
v. 18. alle. P. allá. F. thi er. P. ther (ſt. thi er). F. líchéntí. F.

Int ih ſcál thir ſagen kínd min. thu biſt fóraſago ſín.
thu ſcalt drúhtine. rihten uuéga ſine.
Thaz uuízin theſe líuti. thaz er iſt héil gebenti.
inti ſę óuh iruuénte. fon díufeles gibénte.
Ginâda ſino uuárun. thaz uuír nan harto rûuuun.
bi thiu íſt er ſelbǫ in nóti. nu unſer uuíſonti.
Mit dróſtu ouh thie giſpréche. thie ſízent innan béche.
únſe fuazį ouh ríhte. in ſíne uuega réhte.
Uuúahs thaz kind in édili. mit gote thíhenti.
ioh fáſtota íó zi nóte. in uualdes éinote.

---

v. 19. chínd. V. ſín. P.
v. 22. ínti. P. ſie. F. ouh. P. gibente. P.
v. 24. ſelbo. P.
v. 25. ſízzent. V. P. F.
v. 26. unſe. P. fuazi. V. fúazi. P. fuazzi. F. in ſine uuégá rehte. P.
v. 28. faſteta. F.

XI.

EXIIT EDICTUM A ĆESARE AUGUSTO. Luc. 2.

Uuúntar uuard tho máraz. ioh filu séltſanaz.
 gibót iz ouh zi uuáru. ther kéiſor fona rúmu.
Sánt er filu uuíſe. ſelbes bóton ſine.
 ſo uuíto ſoſọ in uuórolti. man uuári búenti.
Thaz ſiẹ érdrichi záltin. óuh uuíht es íó nirdúaltin.
 in bríaf iz al ginámin. ínt imọ es zálạ irgábin.
Thaz ſi gómmán ióh uuíb. in thíu ſe uuóllen haben líb.
 in thíu ſe tház gilíazen. thaz ſẹ érdriches níazen.
Iúnger ióh álter. thárana ſi er gizálter.
 ni ſi mán nihein ſo féigi. ni ſinan zíns ẹigi.
Héime quad zi uuáre. zi ſinemo ált gilare.
 ſo uuíto ſo giſíge. ther himil ínnan then ſe.
Búrg ni ſi thes uuénke. noh bárn thes íó githénke.
 in félde noh in uuálde. thaz es íó irbálde.
Ellu uuórolt enti. zi míneru henti.
 ſo uuár man ſehẹ in uuaron. ſtérron odo mánon.
So uuara ſọ in érd ente. ſúnna ſih biuuénte.
 al ſit iz bríeuenti. zi míneru henti.

---

v. 1. Uunthar. F.
v. 2. rumu. P.
v. 4. uuari. P.
v. 5. ſíẹ erdrichi. P. ouh. P.
v. 6. int. P. irgabin. P.
v. 7. gómman ioh. P. thiu. P.
v. 8. ſi thaz. P. gilíezen. V. érdrihes. V. niezen. V. P.
v. 9. ioh. P. tharána. P.
v. 10. uéigi. V. P. F.
v. 12. ſé. P.
v. 13. niſt (*ſt.* ni ſi). V.
v. 14. *fehlt in* F. irbalde. P.
v. 15. énti. P.
v. 16. ſehe. P. uuáron. P. manon. P.
v. 17. uuára. P. ſo. P.
v. 18. ál. P.

Tho fuarun líuti thuruh nót. ſo ther kéiſor gibot.
zi éigenemo lánte. filu ſúorgente.
Ouh uuídorort ni uuántin. er ſiro zíns gultin.
zi nóti thar man uuéſti. thero fórdorono féſti.
Ein búrg iſt thar in lánte. thar uuarun íó ginánte.
hús inti uuénti. zi édilingo hénti.
Bi thíu uuard thih nu ſágeta. thaz íóſeph ſih irbúrita.
zi théru ſteti fúart er. thia drúhtines múater.
Uuant ira ánon uuarun thánana. gotes drút thegana.
fórdoron alte. zi ſálidon gizálte.
Unz ſíu tho thar giſtúltun. thio zíti ſih irfúltun.
thaz ſi kínd bari. zi uuorolti éinmari.
Sún bar ſi tho zéizan. ther uuás uns íó gihéizan.
ſin uuás man allo uuórolti. zi gote uuúnſgenti.
Uuár ſinan gibádoti. ioh uuár ſinan gilégiti.
ni uuánu thaz ſiz uuéſſi. bi theru gáſtuuiſſi.
Biuuánt ſinan thoh tháre. mit láchonon ſáre.
in thia kríppha ſinan légita. bi nóte thih nu ſágeta.
Tho bót ſi mit gilúſti. thio kíndisgun brúſti.
ni méid ſih ſuntar ſie óugti. then gotes ſún ſougti.
Uuóla uuard thio brúſti. thio kríſt íó gikúſti.
ioh múater thiu nan quátta. inti émmizigen thákta.

---

v. 20. zi. P. éiginemo. P. zeigenemo. F. ſuuór-gente. F.
v. 21. uuírdorort. F. uuídorot. V. círs. F.
v. 22. fordróno. F. feſti. P. uéſti. V. F.
v. 23. uuárun. P.
v. 24. henti. P.
v. 25. the ih. F. thi ih. V. ſágata. V.
v. 26. muater. P.
v. 27. uuanta. P. uuánta. F. iro. F.
v. 28. Thie fordoron. F. gizalte. P.
v. 29. irfultun. P. iruúltun. V. F.
v. 30. chínd. V. uuorolti. P. uuoralti. V.
v. 32. uúnſgenti. V.
v. 33. giléiti. F.
v. 34. ſi iz. V.
v. 35. lachonen. F. ſare. P.
v. 36. krippa. F. theſh. F.
v. 37. kíndiſcun. F.
v. 38. ſie. P. ſi. F.
v. 40. thagta. V. P. F.

Uuóla thiu nan dúzta. intị in ira bárm ſazta.
  ſcóno nan inſuébita. inti bị íru nan gilégita.
Sálig thiu nan uuátta. inti nan fándota.
  ioh thiu in bétte liget ínne. mit ſúlichemo kínde.
Sálig thiu nan uuérita. than imo fróſt derita.
  árma ioh hénti. inan hélſenti.
Er niſt in érdringe. ther ira lób irſinge.
  noh mán íó ſo gimúati. ther irzéllẹ ira gúati.
Dág inan ni rínit. ouh ſúnna ni biſcínit.
  ther iz íó bibringe, thóh er es biginne.
Uuanta ira ſún guato. díurit ſia gimúato.
  iſt ira lób ioh giuuáht. thaz thụ irrímen ni máht.
Múater iſt ſiu máru. ioh thiárna thoh zi uuáru.
  ſi bar uns thúruh nahtin. then hímilisgon drúhtin.

Myſtice.

Drúhtin queman uuólta. tho man alla uuórolt zalta.
  thaz uuír ſin al gilíche. gibriaſte in hímilriche.
In kríppha man nan légita. thar man thaz fíhu nerita.
  uuant er uuílit unſih ſcóuuon. zí then éuuinigen góumon.
Ni uuari thó thiu giburt. tho uuurti uuórolt firuuúrt.
  ſia ſátanas ginámi. ób er tho ni quámi.

---

v. 41. túzta. V. F. inti. P.
v. 42. ínnan. F. bí iru. P.
v. 43. ínan. F.
v. 48. irzélle. P.
v. 50. íó. P. bibrínge. P. bigínne. P.
v. 51. gúato. P. gimýato. P.
v. 52. thu. V. irrímen. V. maht. P.
v. 53. ſi. V. F.
v. 54. drnhtin. P.
v. 55. quéman uuolta. P.
v. 56. gibríaſte. P. gibrieſte. V.
v. 58. zi. P. goumon. P.
v. 59. gibúrt. P. uurti. V. uuórolti. V. fir-uuurt. P.

Uuir uuárun in gibéntin. in uuídaruuerten héntin.
thu̦ uns hélfa druhtin dáti. zi theru̦ óberoſtun noti.

---

v. 61. hentin. P.

v. 62. thu. P. hélpha. V. P. F. ze. F. ze thero. V. óbóroſtún. F.

XII.

PASTORES ERANT IN REGIONE EADEM. Luc. 2.

Tho uuárun thar in lánte. hirta háltente.
thes féhes datun uuárta. uuidar fíanta.
Zị ín quam bóto ſconi. engil ſcínenti.
ioh uuúrtun ſie inlíuhte. fon hímilisgen líohte.
Fórahtun ſịẹ in tho gáhun. ſọ ſinan ánaſahun.
ioh híntarquamun hárto. thes gotes bóten uuorto.
Sprah ther gótes boto ſár. ih ſcal íú ſagen uuúntar.
íú ſcal ſin fon góte heil. nales fórahta nihéin.
Ih ſcál íú ſagen ímbot. gibot ther hímilisgo got.
ouh níſt ther er gihórti. ſo fronisg árunti.
Thes uuirdit úuórolt ſinu. zị éuuidon blídu.
ioh ál giſcaft thiu in uuórolti. theſạ érdun iſt ouh drétenti.
Níuuui boran habet thiz lánt. then hímilisgon héilant.
theiſt drúhtin kriſt gúater. fon iúngeru múater.
In béthleem thiue kúninga. thie uuárun alle thánana.
fon ín uuard ouh gibóran íú. ſin múater magad ſcọnu.
Ságen ih íú gúate man. uuio ír nan ſculut fíndan.
zéichan ouh gizámi. thuruh thaz ſéltſani.

---

v. 1. hírti. F.
v. 2. uuirdar. F.
v. 3. zi in. P. zín. F.
v. 4. uúrtun. V. uúrton. F. hímilesgen. F. líahte. V. F.
v. 6. boton. F.
v. 7. ter. F. ſcál. P.
v. 8. nihein. P.
v. 9. inbot. F. der. F.
v. 10. er *fehlt in* F.
v. 11. ſínu. P. zi. P.
v. 12. giſcáſ. F. ouh iſt. F.
v. 13. níuui. F. tiz. F.
v. 15. béthlem. V. thie. F.
v. 16. in. P. mágad ſconu. P. ſcóniu. V. F.

Zi theru búrgi faret hínana. ir fíndet ſọ ih íú ſágeta.
kínd níuuui boranaz. in krípphun gilégitaz.
Thó quam unz er zín tho ſprah. éngilo hériſcaf.
hímilisgu ménigi. ſus alle ſíngenti.
In hímilriches hóhi. ſi gote gúallichi.
ſi in érdu fridụ ouh állen. thie fól ſin guates uuíllen.

Myſtice.

Sie kúndtun uns thia frúma frúa. ioh lértun ouh thar ſáng zua.
in hérzen hugi thụ ínne. uuáz thaz uers ſínge.
Ni láz thir innan thina brúſt. arges uuíllen gilúſt.
thaz er fon thír nirſtríche. then fridu in hímilriche.
Uuir ſculun úáben thaz ſáng. theiſt ſcóni gotes ántfang.
uuantạ éngila uns zi bílide. bráhtun iz fon hímile.
Bíſcof ther ſih uuáchorot. ubar kríſtinaz thíot.
ther íſt ouh uuirdig ſcónes. éngilo giſíunes.
Thiẹ éngila zi himile. flugun ſíngante.
in giſíht frono. thar zámun ſe ſcono.

---

v. 19. ſo. P. iu. V. P.
v. 20. kind. P.
v. 21. heriſcaf. P.
v. 22. menigi. P.
v. 24. ſin (*ſt.* ſi in). F. fol. P. gúates uuillen. P.
v. 25. frua. P. lerdun. F.
v. 26. thu. P. uuaz. P. férs ſinge. P. férs. V. P.
v. 27. uuíllún. F. giluſt. P.
v. 28. ér. P. thir. P.
v. 31. kriſtaniz. F. thiot. P.
v. 33. Thie. P. hímile. P. ſíngente. V. P.
v. 34. zamyn. F.

XIII.

PASTORES LOQUEBANTUR AD INUICEM. Luc. 2.

Sprâchun tho thie hírta. thie ſelbun féheuuárta.
ſie áhtotun thaz ímbot. thiu ſelbun éngiles uuort.
Ílemes nu álle. zi themo káſtelle.
thaz uuír ouh mit then góuuon. thaz gotes uuórt ſcouuon.
Thaz drúhtin dúan uuolta. int iz hérạ in uuorolt ſánta.
ia óugtạ uns zị éríſt thaz gibót. ther ginádigo got.
Tho fuarun ſịẹ ílenti. ioh filu gáhonti.
irhúabun ſie ſih fílu frua. ſie thahtun hárto thar zua.
So ſie tho thára quamun. thia múater giſáhun.
in ira bárm ſi ſazta. barno béziſta.
Ioh ther ſiu thára fuarta. thar íro zueio húatta.
thaz ſcólta ſin bi nóti. thaz er in thíonoti.
Giſáhun ſie thaz uuórt thar. ioh irkántun iz ſar.
thaz thịẹ éngila in iróugtun. thar ſie thes féhes goumtun.
Álle thie ịz gihórtun. hárto ſie iz intríetun.
ioh fórahtun mér ouh habetun. ſo thie hírta thiz giſágetun.
Thiu múater barg mit féſti. thiu uuórt in iru brúſti.
in hérzen mit githáhti. thiz ébonọ áhtonti.

---

v. 1. féheuuarta. P.
v. 2. ahtoton. F. ínbót. F.
v. 3. Ilímes. F. cáſtelle. F.
v. 5. druhtin. P. herạ. P. uuórolt ſanta. P.
v. 6. íá. F. ougt. F. ougta. P. zi. V.
v. 7. ſie. P. ilinti. F.
v. 8. filu frúa. P. thahton. F. tharạ zua. V. thara zua. F.
v. 9. giſahun. P.
v. 10. ſiu. F.
v. 11. thér. P. thara fúarta. P. thaz. F.
v. 14. ſi. P. F. goumptun. P.
v. 15. thie iz. P. thiez. F. harto. P. ſiez. F.
v. 16. mer. P. hábetun. P. giſagetun. P.
v. 18. ébono. P. ébéno. F. ahtonti. P.

Uuio thiu uuórt hiar gágantin. thiu er fóraſagon ſágetin.
ioh thíz al mit gizámi. ouh thára zua biquámi.
Fúarun ſar thes ſíndes. thie hirta héimortes.
thẹro uuárono uuorto. blídtun ſie ſih hárto.
Sie ịz állaz thar irkántun. ſo thịẹ éngila in gizáltun.
thes lóbotun ſiẹ íó gilicho. drúhtin gúallicho.

---

v. 19. foraſagun. F.
v. 21. ſindes. P. ſínthes. V.
v. 22. harto. P.
v. 23. Siez. F. thie. P.
v. 24. ſie. V. íó *fehlt in* V. druhtin. P.

XIV.

DE CIRCUMCISIONE PUERI ET PURIFICATIONE SCAE MARIAE. Luc. 2.

So ther ántdag ſih tho óugta. thaz ſiu thaz kínd ſougta.
tho ſcóltun ſiu mit uuíllen. then uuízod irfúllen.
Then ſítụ ouh then íó thịe áltun. fórdoron irfúltun.
thes namen uuéſtun ſịe ouh giuuánt. híazun nan héilant.
So ther éngil iz gizálta. int in iz zéigota.
er ſí zi theru gibúrti. thes kindes háft uuurti.
Iſt uuóla ſo giméinit. uuantạ er then líut heilit.
ther engil kúndt iz er tho ſár. ioh giſpúnot iſt ther námo thar.
Uuízod thero líuto. gibót in filu nóto.
thaz uuír ouh nu mit uuíllen. íó émmizigen fúllen.
So uuelih uuíb ſo uuari. thaz thégan kind gibári.
thaz ſị únreini thera gibúrti. fíarzug dago uuurti.
Sih ínnan thes inthábeti. in themo gótes hus ni-bétoti.
after thíu thanne ſár. gióugti thaz kínd thar.
Tház kind ouh thaz uuurti. fon gómmannes gibúrti.
bi thíu ni drafun tháraſun. thiu thíarna noh ther íra ſun.

---

v. 1. ándag. P.
v. 2. uuillon. F. uuízzod. P. irfullen. P.
v. 3. ſítu. V. io *fehlt in* V. thie. V. thi. F. iruúltun. V. irfultun. P.
v. 4. ūueſſun. F. ſe. P. F. inan. V. F.
v. 5. intị. P. inaz (*ſt.* in iz). F.
v. 7. uuanta. V. uuant. F.
v. 8. éngil. P. kundtạ. P. ér. P.
v. 9. uuízzod. V.
v. 10. fullen. P.
v. 12. ſi. P.
v. 15. uuúrti. P. fonne gommanes. F.

Si quám thoh ſo ſi ſcólta. ſo ther uuízod iz gizálta.
ſo thia fárt iru ni uuéritun. thie dága thie uuir nu ſágetun.
Siu fúarun fon theru búrg úz. zi themo drúhtines hús.
thes gibótes ſiu githáhtun. thaz kind ouh thára brahtun.
Uuánta uuas iz thégan kind. thes uuibes érifta kind.
ih ſcál iú ſágen uuúntar. iz uuas gótes ſuntar.
Thaz ſiu ouh furi thaz kínd ſar. ópphorotin góte thar.
ſo ther uuízod hiaz iz máchon. zua dúbono gimáchon.

---

v. 17. uuízzod. F. V.
v. 18. iru *fehlt in* F. the dága. F. ſageton. F.
v. 19. thero. F. burg. P. hus. P.
v. 23. ophóratín. F.
v. 24. uuízzod. V. F. hiazziz. F.

XV.

DE OBVIATIONE ET BENEDICTIONE SYMEONIS. Luc. 2.

Thar uuas ein mán alter. zi ſálidon gizálter,
er uuas thíononti thár. góte filu mánag iar.
Er uuas góte forahtal. ioh rehtọ er lébetạ ubaral.
béitota er thar ſúazo. thero drúhtines gihéizo.
Ther gótes geiſt ther mọ ána uuas. ther gihíaz imo tház.
thaz kríſt er druagi in hénti. er ſines dáges enti.
Er todes íó ni kóreti. er er then dróſt habeti.
thiu uuíhi gotes géiſtes. giuuérotạ inan thes gihéizes.
Tho quam ther ſáligo man. in ſinen dágon uuas iz frám.
in hús thaz ih nu ſágeta. thar er émmizigen bétota.
Múater thiu gúata. thaz kind ouh thára fuarta.
thar gáganta in gimúato. ſymeón ther gúato.
Ginéig er imo filu frám. ioh húab inan in ſinan árm.
tho ſpráh ouh filu blíder. ther alto ſcálk ſiner.
Nu lázift thu mit frídu ſin. ſo gihíaz mir íó thaz uuórt thin.
mit dágon ioh ginúhtin. thinan ſcálk druhtin.
Uuánta thiu min óugun. nu thaz giſcóuuotun.
thia héili thiạ thụ uns gárotos. er thu uuórolt uuorahtos.

---

v. 1. gizalter. P.
v. 3. forahtar. F. íó. F. rehto. P. rehto, V. lébeta. V. lebeta. P.
v. 4. ſuazzo. F.
v. 5. kéiſt. F. imo. P. F. mo. K. thaz. P.
v. 7. tóthes. P. tothes. V. dothes. K. coreti. K. chóreti. V. P. F.
v. 8. uuihi gótes geiſtes. P. giuuérota. V. gíuuéreta. F. ínnán. F.
v. 9. Thó. P. fram. P.
v. 12. thara. F. gimýato. P. Simeon. F.
v. 13. ſinén. F.
v. 14. ſcálc. V. P.
v. 15. io. V. uuort. P.
v. 16. ſcalc. V. P.
v. 17. tház. P. giſcouuotun. P. giſcóuuuótun. F.
v. 18. thuns. F. er du. K. F. uuórohtos. F. uuarahtos. K.

Líoht thaz thar ſcínit. intị alla uuórolt rínit.
ioh gúallichi githíuto. therero lántliuto.
Uuúntorota ſih tho hárto. thiu múater thero uuórto.
thiu ịn allen thén ſtunton. giſpróchanu uuurtun.
Ioh thér thar uuas in uuáni. thes kindes fáter uuari.
bitháht er ſiu ió gilícho. filu fórahtlicho.
Tho uuíhta ſiu ther álto. thar fórna iu ginánto.
ioh ſpráh ouh zi theru múater. ther fóraſago gúater.
Nim nu uuórt minaz. in herza mágad thinaz.
ioh huges hárto ubar ál. thu thíarna theih thir ſágen ſcal.
Thiz kínd iſt untar mánne. zi mánagero falle.
ioh then zirſtántniſſe. thie zi líbe ſint giuuíſſe.
In zéichan filu hébigaz. thoh firſpríchit man thaz.
thiu frúmạ iſt hiar iróugit. ſo uuémo ịz ni gilóubit.
Drúhtin iſt er gúater. ioh thíarnạ iſt ouh ſin múater.
er tod ſih anauuéntit. in themo thrítten dagẹ irſténtit.
Férit er ouh thánne. ubar hímilạ álle.
ubar ſúnnun líoht. ioh állan theſan uuórolt thiot.
Er químit mit giuuélti. ſar ſọ iſt uuórolt enti.
in uuólkon filu hóho. ſo ſcóuuon uuir nan ſcóno.
Mit ímọ iſt ſin githígini. ioh éngilo ménigi.
er habet thár ih ſagen thir tház. thíng filu hébigaz.

---

v. 19. inti. V. alla *fehlt in* K. rinit. P.
v. 21. Uuuntoroto. V. P.
v. 22. in. P. ſtuntun. V. giſprohanu. F.
v. 27. hérza. P.
v. 28. ubar al. P.
v. 29. mánegero. V. P. K.
v. 31. céichan. P.
v. 32. uuémọ iz. P. uuémoz. F.
v. 34. ánauuentit. P. dage. V.
v. 35. himil. F. alle. P.
v. 36. lioht. P.
v. 37. uuorolti. K.
v. 38. ſcono. P.
v. 39. imo. P.
v. 40. hábet. P. ſagan. P. thaz. P. ting. F.

Ófan duat er tháre. thaz uuir nu hélen híare.
  iſt iz úbil odo uuar. unfirhólan iſt iz thár.
Thie ungiloúbige. thie ábahont iz álle.
  firſpréchent íó zi nóti. thio uuúntarlichun dati.
Ioh uuuntot férah thinaz. uuáfan filu uuáſſaz.
  bítturu pina. thia ſelbun ſéla thina.
Thu ſihis ſín liaban. zi mártolonne zíahan.
  ſo ríuzit thir thaz hérza. thuruh míchila ſmerza.
Thar ſprichit fílu manno. thaz ſẹ ér íú halun lángo.
  giborgan níd in mánne. al óugit er ſih thanne.

---

v. 41. Óffan. V. P. F. uuír. P. helen. P.
v. 42. uuár. P. únforholan. P. unforhólon. F. unfarholan. K.
v. 43. alle. P.
v. 44. thie. P.
v. 46. pína. P.
v. 47. liuban. F. zihan. F. ziachan. K.
v. 49. ſe ér. P. K. ſer. F. iu. P.

XVI.

DE ANNA PROPHETISSA. Luc. 2.

Ánna hiaz ein uuíb thar. ſi thíonota thar mánag iar.
ált uuas ſi iáro. ioh filu mánagero.
Si uuas fóraſagin gúat. zi gote ríhta ſira múat.
uuítua gimúati. gihíalt ſi fram thio gúati.
Sid ſi thárben bigan. thes híobes ziro gómman.
ſo hábeta ſi in githáhti. uuar ſi then dróſt ſuahti.
Zi themo gotes hús fuar ſi ſár. ioh léitta ſira dága thar.
kúmta thár thaz ira ſér. ni ruahta gómmannes mér.
Déta ſi tho then githánk. zi gotes thíonoſte ana uuánk.
ioh thíonota íó gilícho. thar gote dríulicho.
Si állo ſtunta bétota. ioh filu ouh fáſteta.
gótes uuillen húatta. ioh thíonoſt ſinaz úabta.
Dáges inti náhtes. fléiz ſi thar thes réhtes.
in iúgundi uuard ſi uuítua. mit thíſu irálteta.
Tho quam ſi in théſen ſtunton. thih zálta bi then álton.
thaz kíndilin ſi thar giſáh. ioh lob ouh drúhtines ſpráh.
Si kundta thár ſoſiz uuás. thaz ín thiu fruma quéman uuas.
ſálida zi líbe. gómmanne ioh uuíbe.

---

v. 1. thiamota. F.
v. 2. mánegero. V. P. mánagero. K.
v. 3. ſiru. P. ſi iru. K. ſi ira. F. ſi iru. V.
v. 4. gimýati. P. gihialt. P. frám. P.
v. 5. zi iro. V.
v. 6. habata. V. ſi. P. K.
v. 7. léita. V. F. K. ſiro. P. ſi iru. K. ſi ira. V. F. dar. F.
v. 8. thar. P. gommanes. V. K. gómménes. F. mer. P.
v. 9. Deda. P. thó. P. githánc. V. P. F. uúanc. V. P.
v. 10. io (*ſt. ió*). V. gilicho. P.
v. 11. ſtúnto. F. filu. V. fílu. P.
v. 13. enti. F.
v. 14. iúngúndi. F. aralteta. F.
v. 15. theſan. K. thi ih. V. thi ih. K. den. F.
v. 16. ſprah.
v. 17. kúndta. P. thar. P. diu. F. frúma queman. P.
v. 18. gommane. K.

Álte ioh iúnge. in thíu ẹr thar zua githínge.
níotot er ſih líbes. ioh éuuiniges líobes.
So ſíu tho thar irfúltun. ſo in thio búah gizaltun.
ſie flízun ſar thes ſíndes. thes iro héiminges.
Thaz kínd uuuahs untar mánnon. ſo lília untar thórnon.
ſo blúama thar in krúte. ſo ſcóno theh zi gúate.
Uuízzi theh imo ana ſár. thaz uuas gilúmflih in uuar.
ſih uuísduames irfúlta. ſo gotes ſún ſcolta.
Gótes geiſt imo ána uuas. ni tharft thu uuúntoron thaz.
uuant iz uuás imọ anan hénti. zi ſíneru giuuelti.

---

v. 19. er. P. thinge. F.
v. 21. thiu. K. gizáltun. P.
v. 22. flizzun. V. P. F. ſinthes. V. P. F. thes *vor* iro *fehlt in* F.
v. 23. uuhas. F.
v. 24. crúte. V. P. F.
v. 25. Uuizzi. P. théh. P. gílúmphlíh. F. gilúmplih. V. uuár. P.
v. 27. Gotes. P. kéíſt. F. géiſt. P. anauuas. P. tharſtu. P. tharſthu. F.
v. 28. uuanta. P. F. imo. P. ana. F. giuuélti. P.

XVII.

DE STELLA ET ADVENTU MAGORUM. MATH. 2.

Niſt mán nihein in uuórolti. thaz ſáman al irſageti.
uuio manag uuúntar uuurti. zi theru drúhtines gibúrti.
Bi thíu thaz ih irduálta. thar fórna ni gizálta.
ſcál ih iz mit uuíllen. nu ſúmaz hiar irzéllen.
Tho drúhtin kriſt gibóran uuard. thes méra ih ſágen nu ni thárf.
thaz blidi uuórolt uuurti. thera ſálígun gibúrti.
Thaz ouh gidán uuurti. ſi in éuuon ni firuuúrti.
iz uuás iru anan hénti. tho dét es druhtin énti.
Tho quamun óſtana in thaz lánt. thie irkantun ſúnnun fart.
ſtérrono girúſti. thaz uuárun iro líſti.
Sie éiscotun thes kíndes. ſar íó thés ſindes.
ioh kúndtun ouh tho mári. thaz er ther kúning uuari.
Uuarun frágenti. uuar er gibóran uuurti.
ioh bátun íó zi nóti. man in iz zéigoti.
Sie zaltun ſéltſani. ioh zéichan filu uuáhi.
uuúntar filu hébigaz. uuanta er ni hórta man thaz.
Thaz íó fon mágad burti. man gibóran uuurti.
inti ouh zéichan ſin ſcónaz. in hímile ſo ſcínaz.

---

v. 2. giburti. P.
v. 5. mera. P. tharf. P.
v. 6. blídi. P. uuorolt. P. theru. V. P. giburti. P.
v. 9. thí érkántún. F. irkántun. P.
v. 10. liſti. P.
v. 11. éiskotun. P. ſinthes. V. F.
v. 14. ín. P.
v. 15. záltun. P.
v. 16. ér. P.
v. 18. int. F. ſcinaz. P.

Ságetun thaz ſie gáhun. ſtérron einan ſáhun.
ịoh dátun filu mári. thaz er ſín uuari.
Uuir ſáhun ſinan ſtérron. thoh uuir therạ búrgi irron.
ioh quámun thaz uuir bétotin. ginída ſino thígitin.
Óſtar filu férro. ſo ſcéin uns ouh ther ſtérro.
iſt íaman hiar in lánte. es íauuiht thoh firſtánte.
Giſtirri záltun uuir íó. ni ſáhun uuir nan ér íó.
bi thiu bírun uuir nu giéinot. er niuuan kúning zeinot.
So ſcríbun uns in lánte. man in uuóroltị alte.
thaz ír uns ouh gizéllet. uuio ịz íuuo buah ſinget.
So thíſu uuort tho gáhun. then kúning anaquámun.
híntarquam er hárto. thero ſélbero uuorto.
Ioh mánniliches hóubit. uuárd es thar gidrúabit.
gihórtun úngerno. thaz uuír nu niazen gérno.
Thie búacharạ ouh tho tháre: giſámanotạ er ſare.
ſie uuas er frágenti. uuar kríſt giboran uuurti.
Er ſprah zen éuuarton. ſélben theſen uuórton.
gab ármer ioh ther rícho. ántuuurti gilícho.
Thia burg nántun ſie ſár. in féſtiz datun álauuar.
mit uuórton then ér thie áltun. fóraſagon záltun.
So er giuuíſſo thar biſánd. uuar drúhtin kríſt gibóran uuard.
tháht er ſar in féſti. michilo únkuſti.

---

v. 21. thera. V.
v. 22. ſíná. F.
v. 24. firſtante. P.
v. 25. Giſtírri. P. er. P.
v. 26. géínót. F. kuninc. F. zéinot. P. zeigot. F.
v. 28. gícéllét. F. iz. P. iuuo *fehlt in* F.
v. 29. kunínc. F. anaquamun. P.
v. 32. Gihortun. P. Gihórton. V. níazen. P. gerno. P. kérnó. F.
v. 33. buachara. P. gíſámónót. F. ſáre. P.
v. 34. kriſt gibóran. P. uurti. V.
v. 35. uuorton. P.
v. 36. ántuurti. V. gilicho. P.
v. 37. búrg. P. nantun. P. ſe. V. F.
v. 38. uuortún. F. er. P. zaltun. P.

Zi ímo er ouh tho ládota. thie uuíſun man thih ſágeta.
mit ín giſtuant er thíngon. ioh filu hálingon.
Thia zít éiſcota er fon ín. ſo ther ſtérro giuuon uuas quéman zin.
bat ſie iz ouh birúahtin. bi thaz ſelba kínd irſúahtin.
Gidúet mih quad er ánauuart. bi thes ſtérren fart.
ſo fáret eiſcot tháre. bi thaz kínd ſáre.
Sin éiſcot íó gilícho. ioh filu giuuáralicho.
ſlíumo duet ouh thánne. iz mir zi uuízanne.
Ih uuíllu faran béton nan. ſo ríat mir filu mánag man.
thaz íh thar zúa githinge. ioh imo ouh géba bringe.
Lóug ther uuénego mán. er uuánkota thar filu frám.
er uuólta nan irthuésben. ioh uns thia frúmạ irlesgen.
Thaz ímbot ſie gihórtun. ioh iro fértị íltun.
yrſcéin in ſar tho férro. ther féltſano ſterro.
Sie blídtun ſih es gáhun. ſár ſie nan giſáhun.
ioh filu fráuualicho. ſín uuártetun gilicho.
Léit er ſie tho ſcóno. thar uuas thaz kínd frono.
mit ſíneru ferti. uuas er iz zéigonti.
Thaz hús ſie tho giſáhun. ioh ſar tharạ ín quamun.
thar uuas ther ſún guater. mit ſíneru muater.
Fíalun ſie tho frám hald. thes guates uuárun ſie báld.
thaz kínd ſie thar tho bétotun. ioh húldi ſino thígitun.

---

v. 41. thẹ ih. V. thíé íh. F.
v. 42. giſtuat. P. giſtuand. V. hálíngun. F.
v. 43. zit. P. éisgota. P. giuuón. P. queman. P. zị in. V.
v. 44. bát ſie. P. arſúáhtín. F.
v. 45. anauuárt. P.
v. 46. eiskot. P. F. ſare. P.
v. 47. éiskot. P. F. guuárílíchó. F.
v. 48. uuízzénné. F. uuízzanne. V. P.
v. 49. uuíllá. F. beton nán. P. ríet. V. F.
v. 50. thar zua thínge. P. ímo. P.
v. 51. man. P. fram. P.
v. 53. ínbot. F. férti. V. iltun. P.
v. 55. ſar. P. ſíe. P. giſahun. P.
v. 56. uuárteton. F.
v. 58. ér. P: ís. F.
v. 59. ſár thara. P.
v. 60. thár. P. múater. P.
v. 61. bald. P.
v. 62. thígithun. F.

Indátun ſie tho thäre. thaz iro dréſo ſare.
  réhtes ſie githáhtun. thaz ſimo géba brahtun.
Mýrrun inti uuírouh. ioh gold ſcínantaz ouh.
  géba filu mára. ſie ſúahtun ſine uuára.
Ih ſágen thir thaz in uuára. ſie móhtun bringan méra.
  thiz uuás ſus gibari. theiz géiſtlichaz uuári.
Kúndtun ſie uns thánne. ſo uuir firnémen alle.
  gilóuba in giríhti. in theru uuúntarlichun gífti.
Thaz er úrmari. uns éuuarto uuari.
  ouh kúning in gibúrti. ioh bunſih dót uuurti.
Sie uuurtun ſláfente. fon éngilon gimánote.
  in dróume ſie in zélitun. then uueg ſie fáran ſcoltun.
Thaz ſíe ouh thes ni tháhtin. themo kúninge ſih náhtin.
  noh gikúndtin thanne. thia frúma themo mánne.
Tho fúarun thie ginóza. ándara ſtráza.
  hárto ílente. zi éiginemo lánte.

---

v. 63. tríſó. F.
v. 64. ſi ímó. F. ſie imo. V.
v. 65. kóld. F. ſchínántáz. F. ſcínentaz. P.
v. 66. uuara. P.
v. 67. mera. P.
v. 68. thíz. P. uuas. P. gibári. P. géíslích. F. uuari. P.
v. 69. uuír firnemen. P.
v. 70. gifti. P.
v. 72. bi unſih. V. bi unſih. F.
v. 73. ſláfénti. F. fónné. F.
v. 74. uuég. P.
v. 75. nahtin. P.
v. 76. manne. P.
v. 77. thia. V. F. ſtraza. P.
v. 78. harto. P. lante. P.

XVIII.

MYSTICE DE REVERSIONE MAGORUM AD PATRIAM.

Mánot unſih thiſu fárt. thaz uuír es uueſen ánauuart.
uuir únſih ouh birúachen. int eigan lánt ſuachen.
Thu ni bíſt es uuan ih uuís. thaz lánt thaz heizit páradys.
ih meg iz lóbon hárto. ni girínnit mih thero uuórto.
Thóh mir megi lídolih. ſprechan uuórto gilíh.
ni mag ih thóh mit uuorte. thes lóbes queman zi énte.
Ni biſt es íó giloubo. ſélbo thu iz ni ſcóuuo.
ni mahtu iz óuh noh thanne. irzellen íómanne.
Thar iſt líb ana tód. líoht ana fínſtri.
éngillichaz kúnni. ioh éuuinigo uuúnni.
Uuir éigun iz firlázan. thaz mugun uuir íó riazan.
ioh zen ínheimon. íó émmizigen uuéinon.
Uuir fúarun thanana nóti. thuruh úbarmuati.
irſpúan unſih ſo ſtíllo. ther unſer múatuuillo.
Ni uuóltun uuir gilós ſin. harto uuégen uuir es ſcín.
nu riazen élilente. in frémidemo lante.
Nu ligit uns úmbitherbi. thaz unſer ádal erbi.
ni níazen ſino gúati. ſo duat uns úbarmuati.

---

v. 1. thúú. F.
v. 2. húnſih. F. enti. F. inti. V.
v. 3. páradis. V. F.
v. 4. mág. P. lobon. P. girimit. K. uuorto. P.
v. 5. uuórtó lih. F.
v. 6. mág. P. thoh. P. zi. V.
v. 7. gilóubo. P. iz. P.
v. 8. máhtu. P. mahthu. F. iz. P. ouh. P. thánne. P. ircellen. F.
v. 9. lióth. V.
v. 10. engilo. K. uuuuni. P.
v. 11. ríazan. P. ríazen. F.
v. 12. ze. F. émizigen. F.
v. 14. yrſpúan. P.
v. 15. ſcin. P. ſchín. F.
v. 16. ríazen. P.
v. 17. unbitherbi. K.

Thárben uuir nu léuues. liebes filu mánages.
ioh thúlten hiar nu nóti. bittero ziti.
Nu bìrun uuir mórnente. mit séru hiar in lánte.
in mánagfalten uuúnton. bi únseren sunton.
Árabeiti mánago. sint uns hìar ió gárauuo.
ni uuollen héim uuison. uuir uuénegon uuéison.
Uuolaga élilenti. hárto bistu hérti.
thu bist hárto filu suár. thaz ságen ih thir in ála uuar.
Mit árabeitin uuérbent. thie héiminges thárbent.
ih haben iz fúntan in mír. ni fand ih liabes uuiht in thír.
Ni fand in thír ih ander gúat. suntar rózagaz muat.
séragaz herza. ioh mánagfalta smérza.
Ob uns in múat gigange. thaz únsih héim lange.
zi thémo lante in gáhe. ouh iámar gifáhe.
Farames so thíe ginoza. ouh ándera straza.
then uuég ther unsih uuénte. zi éigenemo lánte.
Thes selben pádes suazi. suachit réine fuazi.
si thérer situ in mánne. ther thar ána gange.
Thu scalt haben gúati. ioh michilo ótmuati.
in hérzen ió zi nóti. uuarò káritati.
Dua thir zi giuuúrti. scono fúriburti.
uuis hórsam ió zi gúate. ni hóri themo muate.

---

v. 19. leuues. P. máneges. P. K.
v. 20. hiá. F.
v. 21. Nú. P.
v. 23. mánego. V. sínt. P. hiar. P.
v. 25. Uuólaga. P. herti. P.
v. 26. sagen. P.
v. 27. tharbent. P.
v. 28. im mir. P. líobes. P. liebes. K. líebes. V. F.
v. 29. fánd. P. thir. P. ánder guat. P. rózzagaz. P.
v. 30. smerza. P.
v. 31. gigánge. P.
v. 32. ingahe. P. gifahe. P.
v. 33. Fárames. P. ándara. V.
v. 34. zi. P. éiginemo. V. P. lante. P.
v. 35. selbun. F. fuazzi. F.
v. 37. Thú. P.
v. 39. Dúa. P. Tua. F.
v. 40. ouh (*st.* íó). P. múate. P.

Ínnan thines hérzen kuſt. ni láz thir theſa uuórolt luſt.
  fliuh thia géginuuerti. ſo quimit thir frúma in henti.
Húgi uuio ih thar fóra quad. thiz iſt ther ánder pad.
  gang théſan uueg ih ſagen thir éin. er giléitit thih héim.
So thú thera héimuuiſti. níuzist mit gilúſti.
  ſo biſtu góte liaber. nintratiſt ſcádon niamer.

---

v. 41. la. F.
v. 44. gáng. P. ein. P. heim. P.
v. 45. thu. P. thera. P. heimuueſti. P.
v. 46. liober. P. V. ni intratiſt. V.

XIX.

DE FUGA IOSEPH CUM MATRE IN AEGYPTUM. MATH. 2.

Ioſeph ió thes ſindes. er húatta thes kindes.
uuas thíonoſtman guáter. biſúorgeta ouh thia múater.
Ther engil ſpráh imo zúa. thu ſcalt thih héffen filu frúa.
fliuh in ánderaz lánt. bimíd ouh theſan fíant.
In aegýpto uuis thu ſár. unz ih thir zéigo auur thár.
uuanne thu bigínnes. thes thines héiminges.
Ni laz iz nu úntar muari. thia muater thára fuari.
thaz kínd ouh ió gilicho. biſuorge hérlicho.
Ther kúning uuilit ſlíumo. inan ſuachen ín giriuno.
mit bízenten ſuérton. náles mit then uuórton.
Húgi filu hárto. thero mínero uuórto.
in hérzen giuuaro uuártes. thaz thúns thia frúma haltes.
Er fuar ſar théra ferti. náhtes mit giuuúrti.
thaz íz ni uuurti mári. ioh baz firhólan uuari.
Er ouh baz ingíangi. ſiu uuáſan ni biſíangi.
bi thiu uuas er ſo érachar., ioh hárto filu uuáchar.
Siu ſúart er noh ni duálta. in lánt thaz ih nu zálta.
thar uuas ther ſún guato. unz ſtarb ther góteuuuóto.

---

v. 1. Ioſeph. P. ſínthes. V. P. F.
v. 2. theonoſt. F. biſúorgata. V. biſorketa. F. thie. P.
v. 3. zua. P. frua. P.
v. 4. Flíuh. P. ántheraz. V. F. anderez. K. lant. P. fiant. P.
v. 5. aegyptu. F. ſar. P. thar. P.
v. 6. uuánne. P.
v. 7. láz. P. lazziz. F. untar. P. núari. P. múater. P. thara. P.
v. 8. érlicho. F.
v. 9. kuninc. F. ſniumo. F. innan. F. ſúachen. P. gríuno. F.
v. 10. nalas. V. F. uuortun. F.
v. 11. harto. P. uuorto. P.
v. 12. thu úns. V. thú úns. F.
v. 13. giuúrti. V.
v. 14. tház iz. P. uurti. V.
v. 15. Ér. P.
v. 16. ſo. P. éracar. V. érákér. F. uuachar. P.
v. 17. íh. P. `zalta. P.
v. 18. gúato. P. góteuuuoto. P. F.

Thó uuard thar irfúllit. thaz fóraſago ſíngit.
fon gote ſéltſanaz. ioh uuúntar filu uuáraz.
Er quád er uuolti héraſun. ſínan éinigan ſún.
ladon thánanạ ir lánte. er ſinan líut halte.
In búachon duat man mári. er fiar iar thár uuari.
ſúme quédent ouh in uuár. tház es uuarin zuéi iar.
Thia gilóubạ ih ſagen thir uuár. thia láz ih themọ iz líſit thar.
ni ſcríb ih hiar in úrheiz. thaz ih giuuíſſo ni uueiz.
Ob ih giuuíſſo iz uuéſti. ih ſcríb iz hiar in féſti.
thoh mag man uuízan thiu iár. uuío man ſiu zélit thar.

---

v. 19. Tho uuárd. P. uuart. K. ſingit. P.
v. 21. eiganan. K. ſun. P.
v. 22. ládon thanana. P. thánana. V. lánte. P.
v. 23. fíar. P.
v. 24. quedent. P. thaz. P.
v. 25. gilóuba. P. themo. V. liſit. P.
v. 26. ſcribu ih. V. uuiſſi. F.
v. 27. ſoríbi. V.
v. 28. uuízzan. P. iar. P.

XX.
DE OCCISIONE INFANTUM.

So heród ther kúning tho bifánd. thaz ér fon in bidrógan uuard.
  inbrán er ſar zi nóṭi. in michil héizmuati.
Er ſanta mán mánage. mit uuáſanon garauue.
  ioh dátun ſẹ ana féhta. míchila ſláhta.
Thiu kínd giſtuantun ſtéchan. thiu uuíht ni mohtun ſpréchan.
  ioh uuúrtun al firlóranu. míthont gibóranu.
So ſih thaz áltar druag in uuar. thánan unz in zuéi iar.
  ſo uuit thaz géuuimez uuás. ni firlíazun ſie nihéinaz.
Thie múater thie rúzun. ioh zahari úz fluzun.
  thaz uuéinon uuas in léngi. hímilo gizéngi.
Thie brúſti ſie in óugtun. thaz ſahs thána rouftun.
  niſt ther íó in gahi. then iámar giſáhi.
Siu zalatun ſiu íó ubar dág. thár iz in theru uuágun lag.
  ioh anan themo bárme. theru múater zi hárme.
Niſt uuíb thaz íó gigíangi. in merun góringi.
  odo merun grúnni. mit kíndu íó giuuúnni.
Inklóub man mit then ſuérton. thaz kínd ir then hánton.
  ioh ziro léidluſti. ném iz fon ther brúſti.

---

v. 2. inbránn. F.
v. 3. manege. P. F. uuáſónón. F. gárauue. P.
v. 4. ſe. P. ſie. F. fehta. P. ſlahta. P.
v. 5. giſtuatun. V. ſtéhán. F.
v. 6. fillóriniu. P. firloraniu. F. fillorinu. V. mítthont. P. mithon. F. gibóriniu. F. gibóraniu. P. gibórinu. K. V.
v. 7. uuár. P. thanan. P. thanana. F. unzun. F.
v. 8. uuít. P. géſuuímez. F. uuas. P.
v. 9. zachari. P. fluzzun. P. F. fluzun. K.
v. 10. gizengi. P.
v. 12. níſt. P. nis. F. íó. P. gáhi. P. giſahi. P.
v. 13. zálatun. P. thar. P.
v. 14. ánan. P. thera. V.
v. 16. giuúnni. V.
v. 17. Inclóub. V. P. F. ſuuérton. V. hanton. P.
v. 18. zi iro. V. F. nim. F. der. V. F. bruſti. P.

Ira férah bot thaz uuíb. thaz iz múaſi haben líb.
ni funtun thía meina. gináda niheina.
Uuíg uuas olto mánagaz. ioh filu mánagſaltaz.
ni ſáh man íó ih ſagen thir tház. théſemo gilíchaz.
Iz ni habent líuola. noh iz ni leſent ſcribara.
thaz iúngera uuórolti. ſulih mórd uuurti.
In then álten éuuon. ſo ſáget theſan uuéuuon.
thar zaltaz ér ubarlut. ther ſelbo drúhtines drút.
Ér quad man gihórti. uuéinon theſo dáti.
fílu hohen ſtímmon. uuíb mit iro kíndon.
Quád ſie thaz ni uuóltin. ſúntar ſiu ſih quáltin.
noh dróſt gifahan líndo. ſo mánagero kíndo.
Ther iro kúning iungo. ni míd iz íó ſo lángo.
thaz uuíg er ni firbári. in thiu ſin zít uuari.
Er giſcéintaz filu frám. ſo ér zi ſinen dágon quam.
tho goz er búnſih ſinaz blúat. thaz kuning ánder ni duat.
Nu folget ímo thuruh thaz. githígini ſo mánagaz.
thaz thér niſt hiar in líbe. ther thia zála irſcribe.

---

v. 19. lib. P.
v. 21. manegaz. V. P.
v. 22. ſah. P. gílíchiz. F.
v. 23. ſcríbora. P.
v. 24. iungero. F. uuorolti. P.
v. 25. euuon. P. theſen. F.
v. 26. drut. P.
v. 27. dati. P.
v. 28. ſtimmon. P.
v. 30. mánegero. P. F. mánagoro. V. kindo. P.
v. 31. mít. P. midit. F.
v. 32. fárbari. F.
v. 33. giſchein thaz. F. er. P.
v. 34. góz. P. bi únſih. V. F.
v. 35. fólget. P. imo. P. mánegaz. P.

XXI.

DE MORTE HERODIS ET REVERSIONE IOSEPH CUM MATRE ET PUERO. MATH. 2.

Tho irſtarb ther kúning heród. ioh hina fúarta nan tod.
mit tódu er dága fulta. ther ió in ábuh uuolta.
Thar ióſeph uuas in lánte. hina in élilente.
quam ímbot imo in dróume. er thes kíndes uuola góume.
Thia múater ouh bibrínge. ziro héiminge.
ioh uuiſon héimortes. éiganes lantes.
Ni ſi thír es quad er nót. ther iro ſíant ther iſt dót.
bithiu ili ió thés ſindes. thes iro héiminges.
Fuar er ſár heimort. firnam ouh gérno thiu uuort.
ſáman mit theru múater. ſo fuar ther ſún guater.
Tho gihort er mári. thar ander kúning uuari.
ioh ouh théro uuorto. híntarquam er hárto.
Kért er tho in ſíara. in eina búrg ziara.
thaz kínd er ſcóno thar irzóh. ioh then ſíanton intfloh.
Uuúahs er filu zíoro. in uuizzin uuola ſcíoro.
in uuísduam theh ió thánne. mit góte ioh mit mánne.

---

v. 1. Thorſtarp. F. erſtarp. V. P. iman. V. F.
v. 2. tóthu. P.
v. 5. zi iro. V.
v. 7. dot. P.
v. 8. ſinthes. V. P.
v. 9. Fúar. P. ſar. P. héimort. P. kerno. F.
v. 10. ſamant. F. ther. V. F. thera. P.
v. 12. harto. P.
v. 13. Khert. F.
v. 14. ſcono. P. iz zoh (*ſt.* irzoh). F.
v. 15. Uúahs. V. P. F. uuízzén. F. ſkíoro. V. P. ſchíaro. F.
v. 16. uuíſtuam. F. manne. P.

XXII.

CUM FACTUS ESSET IESUS XII ANNORUM. Luc. 2.

Sọ er thó uuard áltero. zuiro ſéhs iaro.
ſie flízun thaz ſie gíltin. zen hóhen gizítin.
Thie zíti ſint ſo héilag. thaz man irzéllen ni mag.
uuir fórahtlichọ iz uuéizen. ioh óſtoron héizen.
Zen uuíhen zitin fúarun. ſo ſiu giuuón uuarun.
thes uuízodes gihúgitun. thaz kind mit ín frumitun.
So ſíe tho thar gibétotun. thia ſira gịéntotun.
ſo íltun ſie héim ſar. drof ni duáletun thar.
Thaz kínd giduálta thia ſart. ni uuurtun ſiu es ánauuart.
ioh then éinegon ſun. góumiloſan líazun.
Ióſeph uuanta frúater. er uuári mit theru múater.
ſi uuantạ in ála uuari. thaz er mit ímo uuari.
Ni ſi thih thés uuuntar. thiu uuib thiu giangun ſúntar.
thie gómman fuarun thánne. in themọ áfteren gange.
Thiu kind thiu fólgetun. ſo uuédar ſo ſiu uuóltun.
líafun miti ſtíllo. ſo ſin uuas múatuuillo.
Sus mit únredinu. ſo uuurtun ſiu bidróginu.
gigíangun ſi es in érnuſt. in thráta michilạ ánguſt.

---

v. 1. So. P. zuuiror. F.
v. 2. ſi. V. P. flizzun. V. P. F. gịiltin. V. F. gizitin. P.
v. 3. ircellen. F.
v. 4. fórahtlicho iz. P. heizen. P.
v. 6. uuízzodes. P. guhugitun. F.
v. 7. thie. V. P. ſíra. P. giéntotun. V. gịentotun. P.
v. 8. duélétun. F.
v. 9. kind. P. gịtuuálta. F. fárt. P. uuúrtun. P. F.
v. 10. einegen. F. liazun. P.
v. 11. thera. F. ther. V. P.
v. 12. ſiu. F. uuanta. V.
v. 13. ſí. P. thes. P. uuúntar. P. uuíb. P. gíangun. P. ſuntar. P.
v. 14. themo. P.
v. 15. kínd. P. uuérdár. F. uuoltun. P.
v. 16. liufun. F. ſtillo. P. ſo ſị in. P.
v. 17. uuúrtun. P. bidróginiu. P.
v. 18. dráta. V. F. mihila. V. mihil. F.

So ſiu tho héim quamun. ſih úmbibiſáhun.
ſar ió thés ſindes. ſo míſtun ſiu thes kíndes.
Sie ſúahtun untar kúndon. ioh untar gátilingon.
ni fúntun ſie nan uuergin thár. ſie ni bráhtun nan ſar.
Tho híntarquam thiu múater. ther ſún ther iſt ſo gúater.
ioh rúartun thio ira brúſti. tho manago ánguſti.
Thio ſlúag ſi mit then hánton. bigan iz hárto anton.
kumta ſéro then grun. iz uuas ira éinego ſun.
Siu uuuntun érnuſtin. mit grozen ánguſtin.
ſar ió thía uuila. hébig uuas in thiu íla.
Theru muater uuás es filu not. bi thiu íltun ſiu ſar uuídorort.
rúarta ſia thiu ſmérza. ínnan ira hérza.
Siu fúarun filu gáhun. zi theru búrg thar ſiu uuárun.
tho thes thrítten dages ſár. ſo fúntun ſiu thaz kínd thar.
Er uuas thár er giang ſar ín. mit then brédigarin.
ſih fuagt er ió zi nóte. zi themo hérote.
Er lóſeta iro uuórto. ióh giuuáro hárto.
in mitten ſaz er éino. inti frágeta ſie kléino.
Uuúntar uuas ſie hárto. thes iúngen kindes uuórto.
ioh lóſetun mit giuuúrti. thero ſinero ántuuurti.
In lánte uuarun mánage. uuísduames biládane.
ni uuas er ió ſo mari. ni thiz bifóra uuari.

v. 19. ſíu. P. úmbiſahun. P.
v. 20. íó. P. ſinthes. V. P. F.
v. 21. ſiu. F. unthar kindon. F. unthar katilingon. F.
v. 22. funtan. F.
v. 24. roartun. F. thi. F. iro. V. P. iru. F. mánego. P.
v. 25. Thio[h]. V. hárto. V.
v. 26. ira. P.
v. 28. ſa. F. hebich. F. ila. P.
v. 29. múater. P. nót. P. thiu. V. hiltun. F. uuídarort. V. uuídorot. P.
v. 30. herza. P.
v. 31. burk. F.
v. 32. ſar. P. kind. P.
v. 34. fúagt. P. note. P.
v. 35. lóſota. P. lóſota. V. uuortó. P. harto. P.
v. 36. ìm mítten. P.
v. 37. uuúntar. F.
v. 38. there. F. ſinero. V. ántuurti. V.

So ſíu giſah then líobon man. int iru thaz hérza biquam.
tho ſpráh ſi zi themo kínde. mit gidróſtemo ſinne.
Uuio uuárd thaz ih ni uuéſta. manno líoboſta.
tház thu hiar iruuúnti. mir úntar theru hénti.
Ioh tház thu hiar giduáltos. min múat mir ſo irfáltos.
min ſún guater. thera éinigun muater.
Ruarta mih ouh thes thiu mér. in min hérza thaz ſér.
thaz ih iz ér ni uueſta. ſo gáhun thin firmíſta.
So ih eriſt míſta thin ſún. ſo ílt ih ſar hérasun.
ioh hintarquám ih ſar thín. thu biſt éinego min.
Uuir uuarun ſúorgenti. thera thínera giſúnti.
uuaz mág ih quedan méra. min éinega ſéla.
Uuaz íſt quad er ſo hébigaz. thaz ir mih ſúahtut bi thaz.
ia límphit mir theih uuérbe. in mines fáter erbe.
Siu ſo héim quamun. es uuíht ni firnámun.
zi nihéineru héiti. uuaz ér mit thiu méinti.
Untarthío uuas er ín. ni uuas er drúhtin thes thiu mín.
noh ſin giuuált ſih uuánota. thaz er in thíonota.
Er uuólta unſih léren. uuir unſan fáter eren.
ioh thia múater thar mít. bi thiu íſt iz hiar gibílidit.
Tház kind théh íó filu fram. ſo ſélben gotes ſúne zam.
in uuáhsmen ioh giuuízze. uns állen íó zi núzze.

---

v. 41. líoban. V. erza. F.
v. 43. uuíſſa. F.
v. 44. unthar. F. ther. P. henti. P.
v. 45. gituuáltos. F.
v. 46. múater. P.
v. 48. uuiſſà. F. gahon. F. firmiſta. P.
v. 49. ſun. P. heraſun. P.
v. 50. thin. P.
v. 51. ſorgenti. F. theru thíneru. P. ther thíneru. V. H. ther thinera. F. giſunti. P.
v. 52. meg. F. mín. P. einega ſela. P.
v. 56. ér. P. thíu. P. meinti. P.
v. 57. Untarthioh. P. Untarthío. H. min. P.
v. 58. ſín. P. giuualt. P.
v. 59. uuólta. V.
v. 60. mit. P. bi thíu. P. iſt. P.
v. 61. kínd. P.
v. 62. íó (*ſt.* ioh). F. nuzze. P.

XXIII.

DE PREDICATIONE IOHANNIS ET BAPTISMA EIUS.

Tho thiſu uuórolt ellu. quám zi theru ſtúllu.
ouh zi theru zíti. thaz kríſt ſih iru irougti.
So quam thiu gótes ſtimna. in thia uuúaſtinna.
in themo éinote ínne. zi thes éuuarten kinde.
Thaz er fúari thanan frám. úz untar uuórolt man.
then líutin ouh gikúndti. thio drúhtines kúnfti.
Thaz er thie uuénege. ni fínde ſo firdáne.
ioh mánnilih thes gáhe. zi búazu giſahe.
Fúar er tho in thia uuórolt in. liaz thaz uuúaſtuueldi ſín.
ioh fuar er kúndenti tház. ſo uuíto ſo thaz lánt uuas.
Zi gilóubu giſíangin. in ríuua gigíangin.
ſih mánnolih bitháhti. quad hímilrichi náhti.
Mit uuérkon ſih gigárotin. ioh érlicho imo gágantin.
ellu uuórolt ubar ál. ſo man drúhtine ſcál.
Er fuar brédigonti. ioh dóuſta thie líuti.
ſcóno er iz giſúazta. thar ſih ther líut buazta.
Lis fóraſagon áltan. thar fíndist inan gizáltan.
thar uuard ſus ér ſin giuuáht. ſo thú thir thar léſan maht.

---

v. 1. Tho *fehlt in* F. quam. P. ſtulto. F.
v. 3. ſtimma. F. uuáſtinna. F. H.
v. 4. themo. P. inne. P. *In* zithes *iſt* i *und* th *unterpunktirt*, *alſo* zes *zu leſen*. V.
v. 6. líuten. V. kunfti. P.
v. 7. uuénage. F. firdane. P. F.
v. 9. thia *fehlt in* F. uuúaſtuuelde. P. uuaſt-uuélde. H. uuuaſtuúaldi. F. ſin. P.
v. 10. kúndinti. V. F. H. thaz. P.
v. 12. nahti. P.
v. 13. gagarotin. F. ingágantin. H.
v. 14. elliu. V. P. ubar al. P. ſcal. P.
v. 15. thio. P. V. H.
v. 16. giſuuazta. F.
v. 17. findistu. F.
v. 18. uuárd. P.

Stimma rúaſentes. in uuúaſtinnu uuáldes.
  ſus théſen uuorton. ingegin uuídaruuerton.
Gibot man áfoloti. thie uuéga gote gároti.
  thia hériſtraza in ſcíere. ouh ſcóno gizíere.
Bérga ſculun ſuínan. ther nol then dál rinan.
  irfúllent ſih zi nóti. thes dales ébonoti. *)
Íſt thár uuiht ſó ſárphes. odo íauuiht ouh ſo gélphes.
  iz uuírdit in giríhti. zi ſcóneru ſlíhti.
Thie uuéga rihtet álle. thie zi hérzen iú gigánge.
  mit uuérkon filu réhten. ſo ílet ſie giſlíhten.
Ób iz uuerde uuánne. thaz er thar ána gange.
  thaz er íú zi grúnne. thar ána ni firſpúrne.
Ni uuárd er íó zi mánne. ni ér giſehe uuánne.
  ouh ellu uuórolt ubar lánt. then drúhtines héilant.
Fúar er mit theru brédigu. mit míchileru rédinu.
  ioh ráffta ſie íó gilícho. filu kráftlicho.
Er ſpráh zi thén és rúahtun. thíe ſinan dóuf ſúahtun.
  zi líutin filu mánagen. ioh uuórton filu hébigen.
Uuer óugta iú quad firlórane. fón nátaron gibórane.
  thaz ír intflíahet héile. themo gotes úrdeile.
Ni thárf es man bigínnan. ſo er ſíh bigínnit bélgan.
  er uuérgin ſih gibérge. fon ſínemo ábulge.

v. 20. uuídaruuárton. F.
v. 21. thia. F. uuega. P. góte. P. garoti. P.
v. 22. thie. V. F. ſkíere. P. V. ſchiere. P.
v. 24. yrfúllent. P.
v. 25. thar. P. ſo. P. od. F.
v. 26. girihti. P. ſlihti. P.
v. 27. Thie. P. the zi. V. F. giganne. F.
v. 28. rehten. P. ſie. P.
v. 30. firſpyrne. P.
v. 32. hellu. F. heilant. P.
v. 33. mit. P. ther. V. P.
v. 34. ſie. P. io. V. ſio (*ſt.* ſie io). F.
v. 35. es. P. thie. P. ſuahtun. P.
v. 36. liutin. P. mánegen. P.
v. 37. Uuér ougta. P. óugta. F. fillorane. V. P. fon. P. natoron. F.
v. 38. ir. P. intfliahet. P.
v. 39. biginnit. P.
v. 40. ſinemo. P.

*) *Von* v. 24 — 51 *iſt in* V. *über folgende Sylben ein* c *geſetzt:* v. 24. dales. v. 25. odo. v. 26. (ſco)neru. v. 27. uuega. v. 28. il(et). v. 34. (kraft)licho. v. 35. then. v. 36. (man)egen. v. 38. themo gotes (ur)deil(e). v. 40. (ſin)e(mo) (a)bulge. v. 51. (uuurz)elun.

Biginnet góte thankon. thaz mégit ir biuuánkon.
thesọ égislichun grúnni. ir nátarono kúnni.
Thu ſcált thih íó mit drìuuon. ſora góte riuuon.
theiz thír ſi uuáhſenti. in ſíneru giſíhti.
Ni dróſtet íúih in thiu thíng. thaz íágilih iſt édiling.
odo fórdorono gúati. biſcírmen thiuuo dáti.
Gót mag theſe kíſila. ioh álle theſe félisa.
ioh theſe ſtéinạ alle. irquíken io zi manne.
Thaz ſíe ſint ouh in áhta. ther íuuuera ſláhta.
ioh béziron zi nóti. theru íúuueru gúati.
Iſt thịu ákus íú giuuézzit. ẓi theru uuúrzelun giſézzit.
ouh hárto giſlímit. thémo then ſi rínit.
Niſt bóum nihein in uuórolti. niſt er frúma beranti.
ſuntar ſiu nan ſuénte. inti fiur ánauuente.
Bi thiu búazet íúih ſlíumo. ouh mánnilih ſih ríuuo.
ioh hárto nemet góuma. thaz ír ni ſít thie bóuma.
Húgget therero uuórto. thúrfti ſint es hárto.
thaz íágilih bimíde. inan thiu ákus ni ſnide.
Ioh mánnilih ſin góume. thaz ſinan ni hóuuue.
thaz thu thes uuáldes alles. zị áltere ni falles.
Thaz thih thaẓ fíur uuanne. íámer ni brénne.
noh thih dáti thino. in éuuon ni pino.

---

v. 41. thanchon. F.
v. 42. Theſo. P. natorono. F. nátorun. P. kunni. P.
v. 43. ſcaltih. F. ouh (*ſt.* íó). P. fore. V.
v. 44. thir. P. giſihti. P.
v. 45. íágilih. P.
v. 46. fordrono. F. thi uuólatati. F. dati. P.
v. 47. mag alla theſe. F.
v. 48. ſtéina. V. yrquícken. P. irquígken. V. irquichen. F. io *fehlt in* F. *und* V. manne. P.
v. 49. thera. V. therra. F. ſlahta. P.
v. 50. iúuuero. P. íúúuera. F.
v. 51. thiu. P. thakus. F. uúrzulun. F.
v. 52. giſlimit. P. rinit. P.
v. 53. ther (*ſt.* er). P.
v. 55. iuih. V. riuuo. P.
v. 56. ſit. P.
v. 57. thero. F.
v. 58. íágilih. P.
v. 59. Ioh *fehlt in* P. mannilich. F. tház. P.
v. 60. thu *fehlt in* F. zi. V.
v. 61. thíh. P.

Thiz ist gispróchan allaz sús. thir ságen ih fon ther ákus.
ni uuánne theih thir gélbo. drúhtin ist iz sélbo.

---

v. 63. Thaz. F. sus. P. thero. F. v. 64. selbo. P.

XXIV.

INTERROGABANT IOHANNEM TURBAE, QUID FACIEMUS. Luc. 3.

Tho bátun nan thie líuti. er in ſon góte riati.
  uuío ſie ingíangin álle. themo égislichen fálle.
Német quad er hárto. góuma thero uuórto.
  thiu íh íú nu gizélle. ioh iágilih ſiu irfulle.
Ni ſi mán nihein ſo féigi. ther zuei giſáng eigi.
  ſuntar in réht deila. giſpénto thaz éina.
So uuer ſo ouh múas eigi. gébe themo ni éigi.
  thaz mit mínnu gidúa. ioh gib thaz drínkan thar zua.
Uuírket óuh thaz thar mít. thaz uuízod íúih lérit.
  noh úngidan bilíbe. thaz ther fóraſago ſcribe.
Mit thíu gidúet ir uuidar gót. tház er íú ginádot.
  ioh ób ir es bigínnet. thio húldi giuuinnet.
Uuir ſcúlun thiu uuórt ahton. thara hárto ouh zúa drahton.
  ioh ſcúlumes ſiu irfúllen. mit míchilemo uuíllen.
Thaz er ſe híar lérit. theiſt zúns nu gikérit.
  nĭ múgun uuir thar uuénken. uuir ſcúlun iz bithénken.

---

v. 2. ſe. P. alle. P. egislichan. F. falle. P.
v. 3. góumo. V. uuorto. P.
v. 4. iu. P. íágilih. P. irfúlle. P.
v. 6. rehta. F. eina. P.
v. 7. uuér. P. neigi. F.
v. 9. ouh. P. uuizzod. V. P. F. iuih. V.
v. 10. ſcríbe. P.
v. 11. thiu. P. thaz. P. iu. V.
v. 12. giuuínnet. P.
v. 13. ſculun. P. hárto. V. zua dráhton. P.
v. 14. uuillen. P.
v. 15. ér P. hiar. P. zi úns. V.

So uuer mánno ſo ſih búazit. ioh ſúnta ſino ríuzit.
thaz thanne uuárlicho dúat. gihóufot er mo mánag guat.
Ouh thanne irfúllit ana nót. thaz got hiar óbana gibót.
ther iſt ih ſágen thir ubarlút. ſélben druhtines drút.

---

v. 18. gihuofot. F.
v. 19. gibot. P.
v. 20. íſt. P. ſagen. P. ſelben drúhtines drut. P. thruhtines. F.

XXV.

VENIT IESUS A GALILEA AD IOHANNEM UT BAPTIZARETUR AB EO. MATH. 3. MARC. 1. LUC. 3.

Fon themo héiminge. quam kríſt zi themo thínge.
thaz iohánnes thar ingágenti. mit dóufu ịnan gibádoti.
Híntarquam tho ſlíumo. ther fóraſago díuro.
al fol ſprah er uuórto. ioh uuídorotạ iz hárto.
Drúhtin quád er uuio mag ſín. ia bín ih ſmaher ſcálk thin.
thaz thih hénti mine. zi dóufenne birine.
Zi thiu ſcalt thú mih rínan. ioh doufen ſcálk thinan.
uuio meg ih biuuánen thanne míh. theiz ſi mìn ámbaht ubar thíh.
Zi ímo ſprah tho líndo. ther gotes ſún ſelbo.
kúndtạ imọ er iz uuólta. iz ouh ſo uuéſan ſcolta.
Laz iz ſús thuruh gán. ſo uuir éigun nu giſpróchan.
uns límphit uuir mit uuíllen. gúatalih irfúllen.
Slíum er iz irfúlta. ſo drúhtin kríſt uuólta.
tho douftạ er ínan thuruh nót. ſo ſọ er mo ſélbo gibot.
Tho uuard hímil ofan. then fáter hort er ſpréchan.
ioh zált er thar gimúati. thes ſelben ſúnes guati.

---

v. 2. ingáginti. F. inan. V.
v. 4. ſpráh. P. uuorto. P. uuídorotiz. F. harto. P.
v. 5. quad. P. binn. V. ſcalg. V. ſcalc. P. F.
v. 6. dóufene. V. toufe. F. biríne. P.
v. 7. thíu. P. rinan. P. dóufen. P. ſcálc. V. ſcalg. P. thínan. P.
v. 8. mág. P. biuuánin. F. mih. P. thih. P.
v. 9. ter gótes ſun. P.
v. 10. kundta. P. kundt. F. ér. P. uuolta. P.
v. 12. mir (ſt. uuir). P.
v. 13. Slíumo. V. Sliumo. F. ſó ſo. F. uuolta. P.
v. 14. dóufta. P. doufta. V. inán. P. ſo er mo. P. ſoſermo. F.
v. 15. offan. V. P. F.
v. 16. ſelbes. F. gúati. P.

Thiz íſt min ſún diurer. in hérzen mir ouh líuber.
in imo líchen ih mir ál. theih inan ſúlichan gibár.
Ádam er firkós mih. ioh ſélbon ouh firlós ſih.
ih uuanu thérer fulle. állaz thaz ih uuílle.
Gifúar er ſọ er ni ſcólta. ioh déta ſọ ih ni uuólta.
therer uuílit auur ál. ſo ſun min éinigo ſcal.
Giſáh er queman gótes geiſt. fon hímilríche ſo thu uuéiſt.
in kríſt er ſih giſídalta. ſo ſlíum er nan gibádota.
Er uuas dúbun gilíh. tház uuas ſo gilúmflih.
thuruh thia íra guati. ioh thaz mámmunti.
Thar niſt gállun ana uuíht. ouh bítteres níauuiht.
mit ſnábulu ni uuínnit. ouh ſúazin ni krímmit.
So iſt ther héilego géiſt. thiu ſconi iſt al in ímo meiſt.
ſúazniſſị inti gúati. ioh mámmunti gimúati.

---

v. 17. iſt. P. díurer. P.
v. 18. ímo. P. lichen. P.
v. 19. ſelben. F.
v. 20. uuanne. P. V. thér irfulle. P. uuólle. P. uuélle. F.
v. 21. ſo. P. deta. P. ſih (*ſt.* ſo ih). F. íh. P.
v. 22. al. P. ſún. P.
v. 23. fonne. F. hímilrichc. P.
v. 24. kriſte. P. criſt. F. giſídolta. P. ſlíumo. P.
v. 25. gilih. P. gilúmplih. P.
v. 26. ira gúati. P.
v. 27. biteres. F.
v. 28. fuazzin. F. krimmit. P.
v. 29. heiligo. F. ſcóni. P. al *fehlt in* F. imo méiſt. P.
v. 30. ſúazniſſi. V.

XXVI.

MORALITER.

Ther dóuf uns allen thíhit. thaz uuázar theiſt giuuíhit.
ſid druhtin kríſt quam uns héim. int iz mit ſinen lídin rein.
Sid ér thar inne bádota. then brunnon réinota.
ſid uuácheta allen mánnon. thiu ſálida in then úndon.
So uuer mánno ſo gilóufe. zi themo héilegen dóufe.
hiar mag er lérnen ubar ál. uuio er gilóuben ſcal.
Thu liſiſt híar in ala uuár. then ſun then dóufta man thar.
thar ſprah ther fáter ſo thu uuéiſt. thiu duba uuas ther gótes geiſt.
In dóufe thiu unſih réinot. ther ginádigo got.
ſo iſt thiſu kráft ellu. zir héilegun undu.
Thaz ſcúlun uuir gilouben. ioh hárto iz uns gilíuben.
thaz uns in gótes uuihe. ther douf íó uuóla thihe.
Tház uuir gangen héile. fon thémo bade réine.
thiu gilouba unſih ouh réhte. in thíonoſt ſinaz ríhte.

---

v. 1. uuázzer. F.
v. 2. drúhtin. P. kriſt. P. inti. V.
v. 3. brunnun. F.
v. 4. ſih (*ſt.* ſid). P. ſálida. P.
v. 6. mág. P. lirnen. F. al. P.
v. 7. líſiſt. P. hiar. P.
v. 8. ter. F. dúba. P. thes. F.
v. 9. thi. F. the. V.
v. 10. iſt. P. allu. V. P. heiligun. F.
v. 11. gilóuben. P. hárto. V.
v. 12. dóuf. P. uuola thíhe. P.
v. 13. Thaz. P. uuír. P. kangen. F.
v. 14. gilóuba. P. gilouba. V. uns. V. P.

XXVII.

COGITANTIBUS TURBIS NE FORTE IOHANNES ESSET CHRISTUS ET QUOMODO MISERUNT PRINCIPES AD EUM. Luc. 3. Ioh. 1.

Thie líuti datun mári. thaz iohannes kríſt uuari.
ioh uuarun áhtonti. theiz uuóla uueſan móhti.
Sie áhtotun thia gúati. ioh ſina gómaheiti.
ouh híntarquamun méra. theru kréſtigun léra.
Uuanta ér ni uuas ſo hébiger. thaz er mo líbi thes thiu mér.
in uuísduame ſo uuáhi. ther ímo iz untarſáhi.
Alle thie fúriſtun. ioh thie iúngiſtun.
árme ioh ríche. giangun imo al gilíche.
Tho ſántun in then ſtúnton. thie ríchun lántuualton.
ſélbun ouh thie fúriſton. ioh thie uuíſoſton.
Uuánu ſie iz intríatin. int iz bi thíu datin.
ther mán uuas filu mári. irfrágen uuer er uuári.
Sie thaz árunti gíriatun. ioh iro férti iltun.
tho ſpráchun ſie bi hértón. ſus théſen uuorton.
Biſtu kríſt guato. ſáge uns iz gimúato.
tház uuir hiar ni duéllen. thaz árunti ni mérren.

---

v. 2. thaz (ſt. theiz). F.
v. 3. ſine. V.
v. 4. ioh (ſt. ouh). F. mera. P. lera. P.
v. 5. Uuant. F.
v. 6. ímo iz. P.
v. 7. Álle. P.
v. 8. giangun. P. ál. P. giliche. P.
v. 9. richun. P. F.
v. 11. iz. P. ſiez. F. indríatin. V.
v. 13. Si. P. F. iru. F.
v. 15. gúato. P. ſáge. P. ſag. F.
v. 16. thaz. P.

Iáh er tho ſoſ iz uuás. ni giang in ſtrít umbi tház.
in lóugna noh in bága. ſúlichera fràga.
Ni bín ih kríſt quad er zi ín. noh ih es uuírdig ni bín.
ni giduant iz mán alle. theih ſo hóhan mih gizélle.
Ni uuánụ iz uuola intfíangin. ioh náhor ouh gigíangin.
fragetun ſię áuur thuruh nót. ſo màn in héime gibot.
Oba thu helías auur bíſt. ther uns kúnftiger iſt.
thaz gizéli thụ uns nu ſár. thaz uuír iz auur ſágen thar.
Then námon er irkánta. ſó man nan ginánta.
tho gab er zi ántuuurte tház. thaz ér ther ſelbo mán ni uuas.
Ther gómo then ir záltut. ioh námahafto nántut.
ni bin ih thér ih ſagen íú ęín. bi iaron químit er íú héim.
Gidua únſih quátun thoh nu uuís. oba thu fóraſago ſís.
uns záltun ſię ofto uuáhaz. ioh manag ſéltſanaz.
Gúates er in ónda. ſóſ er uuola kónda.
bi thiu gáb er mit giuuúrti. ſuazaz ántuuurti.
Ni bín ih thero manno. thę ir éiſcot nu ſo gérno.
noh then námon in min uuár. then ni félgụ ih mir ſár.
Sprachun ſie áuur ſliumo. ioh thrato ín giriuno.
gáhero uuórto. frágetun nan hárto.
Thes gidúa thu nụ unſih uuís. uuer thoh mánno thu ſís.
thaz uuír iz thén gizaltin. thie unſih héra ſantin.

---

v. 17. tho. P. thaz. P.
v. 18. fraga. P.
v. 19. bin. P. bin. P.
v. 21. uuánu. V. uuan. F.
v. 22. frágetun. P. fragotún. V. F. ſie. P. ſauur. F. auur. P.
v. 24. thúus. F. ſagen. P.
v. 25. irchanta. F.
v. 26. zu. F. ántuurte. V. man. P.
v. 28. bín. P. binn. F. ther. P.
v. 29. quadun. P. quádun. V.
v. 30. ſie. V.
v. 31. unda. F. ſoſ. P. konda. P. kunda. F.
v. 32. ſuazzaz. F. ántuurti. V.
v. 33. binn. F. mánno. P. the ir. P. thir. F. éisgot. P. kerno. F.
v. 34. félgu. V.
v. 35. Spráchun. P. ſe. V. auur ſlíumo. P. drato. V. griuno. F. V.
v. 36. harto. P.
v. 37. nu unſih. P. nunſih. F. ſis. P.
v. 38. then gizáltin. P.

Gáb er mit giuuurti. in áuur ántuuurti.
thaz dét er ió gilícho. filu báldlicho.
Ih bin uuúaſtuualdes. ſtimma rúafentes.
rihtet góte ſinan pád. ſo ther fóraſago quad.
Ni firnámun ſie thia léra. bi thiu fragetun ſię áuur mera.
nirthróz ſe thero uuórto. ſie inſázun iz hárto.
Ziu féris thu inti dóufiſt. nu thu ther héilant ni biſt.
noh théro manno ouh thánne. in therọ ámbaht iz gigange.
Gab er gómilicho. in ántuuurti ió gilícho.
ófonotạ in ſar thaz. theiz ſín ámbaht uuas.
So uuér ſo uuilit mánno. ſo dóufụ ih inan gérno.
ouh íágilichan uuíhu. ther úndono nirzíhu.
Ir ni thúrfut thoh bi thíu. ther man iſt nú untar íú.
thaz ſínu uuort giméinent. uuaz thiſu uuérk zeinent.
Uuiht ni uuízut ir ſín. thaz iſt thoh árunti min.
tház ih íú gizálti. uuáz er hera uuólti.
Áfter mír ſo químit er. intị allo zíti uuas er ér.
ſo uuér ſọ in lantẹ iſt fúriſto. thes iſt er héroſto.
So hoh iſt gómaheit ſín. thaz mih ni thúnkit megi ſín.
theih ſcúah riómon ſiné. zinbíntanne biríne.
Odọ íh gikneuue ſúazo. fóra ſinen fúazon.
zi thíu thaz ih inklénke. thie ríomon thi er giſcrénke.

---

v. 39. giuuúrti. P. giuurti. V. auur. P. ánt-uurti. V.
v. 41. Íh. P.
v. 42. pad. P.
v. 43. thie. F. frágetun. P. ſẹ áuur. P. ſauur. F.
v. 44. nirdróz. V. harto. P.
v. 45. fériſt. P. fériſtu. V.
v. 46. thero ámbaht. P. gigánge. P.
v. 47. gómelicho. F. ántuurti. V. gilicho. P.
v. 48. offonota. P. óffonotạ. V. offonot. F.
v. 49. doufu. P. toufi. F. nan. F.
v. 50. íágilichan. P. nị irzíhu. V.
v. 53. Uuíht. P. uuízzut. F. uuizut. P. íſt. P.
v. 54. thaz'íh. P. iu. V. uuaz. P. héra uuolti. P.
v. 55. mir. P. inti. V. uuáſſer ér. F.
v. 56. ſo uuer ſo. P. ſo uuerſ in. F. lante iſt. V. thés. P.
v. 57. hóh. P. gómeheit. P. ſin. P. ríumon. P. H.
v. 59. Oda. V. F. H. fuázzon. F.
v. 60. thio (*ſt.* thie). V. giſchrénke. V. giſkrénke. P. H.

Er doufit thih ſo thu iz ni uuéiſt. thuruh then héilegan géiſt.
ioh réinot iuih ſáre. in ſcinentemo fiure.
Hábet er in hánton. ſina uuintuuanton.
tház er filu kléino. thaz ſin kórn reino.
Sin dénni gikérre. thiu ſpriu thána uuerre.
thaz thaz kórn ſcine. int iz gábiſſa ni rine.
Thaz ér iz filu gárauuo. in ſinu gádum ſámano.
ioh thiu ſpriu thanne. in fiure firbrénne.
Ih uueiz thie boton rietun. ſo thaz árunti gidátun.
thaz ſie ſih irhúabin. inti héimortes fuarin.

v. 61. dóuſit. P. heiligon. F.
v. 62. ſkínentemo. V. F.
v. 64. ſín korn réino. P.
v. 65. denne. F. thana. P.
v. 67. ſamano. P.
v. 68. thánne. P.
v. 69. uuéíz. P. ioh (*ſt.* ſo). P. H.
v. 70. ſíe. P. fúarin. P.

XXVIII.
SPIRITUALITER.

Mit állen unſen kréftin. bíttemes nu drúhtin.
er únſih uns zi léide. fon then gúaten ni giſcéide.
Tház uuir fon then blíden. mit léidu ni giſcéiden.
uuír únſih in then ríuuon. ni múazin íó biſcóuuon.
Thaz ſí uns thiu uuíntuuorſa. in themo úrdeile hélfa.
iz únſih mit giuuélti. ni firuuáhe unz in énti.
Ioh in fíure after thíu. thar ni brínnen íó ſo ſpríu.
uuír mit ginádon ſínen. then uuéuuon bimíden.
Thaz hírta ſine uns uuárten. intí únſih íó gihálten.
ioh únſih ouh niruuánnon. uzar then gótes kornon.
Uuír únſih muazin ſámanon. zen gotes drút théganon.
mit uuérkon filu riche. zi themo hohen hímilriche.
In hoho gúallichi. theiſt auur thaz hímilrichi.
bimíden theſo grúnni. thuruh thio éuuinigun uuunni.
Ioh múazin mit then drúton. thes hímilriches níoton.
then ſpíhari íámer ſúazan. mit ſálidon níazan.
Thaz héilega kórnhus. thaz uuir ni fáren furdir úz.
mit ſínen unſih fáſto. fréuuen thero réſto.

---

v. 1. bittemus. F.
v. 2. ci. F. fonne. F. gúathen. F. giſkeíde. F.
v. 4. ríuon. V. muazzin. F. ſo. P. biſcouuon. P.
v. 5. ſi uns. P. H. élfa. V.
v. 6. firuuáe. V. P. H.
v. 7. brinen. F. io. V.
v. 8. ſínen. P.
v. 9. ſine. V. inti. V.
v. 10. ouh *fehlt in* P. *und* H.
v. 11. múazin. P. theganon. P.
v. 12. uuérchon. F. ríche. P.
v. 13. áuur. P.
v. 14. theo (*ſt.* thio). F. éuuinigon. V. H. éuuinigo. P. éuuigon. F. uuúnni. P.
v. 15. muazzin. F.
v. 16. ſpichari. F. ſpíhiri. V. P. H. ſuazen. F. niázen. F.
v. 17. héiliga. P. H. uuir *fehlt in* F.

Ioh uuir thar múazin untar ín. blíde fora góte ſin.
fon éuuon unz in éuuon. mit then héilegon ſélon.
Amen.

Explicit liber evangeliorum primus theotiſce conſcriptus.

---

v. 19. uuír. P. v. 20. héiligon. F.

ZWEITES BUCH.

Incipiunt capitula libri ſecundi.

De verbo ſine principio et quibusdam ſignis et doctrina eius.

Expliciunt capitula libri ſecundi.

ZWEITES BUCH.

I.

IN PRINCIPIO ERAT VERBUM ET VERBUM ERAT APUD DEUM ET DEUS ERAT VERBUM. IOH. 1.

Er allen uuórolt kreftin. ioh éngilo gifcéftin.
fo rúmo ouh fo in áhton. mán ni mag gidráhton.
Er fé ioh hímil uuurti. ioh érda ouh fo hérti.
ouh uuíht in thiu gifúarit. thaz fiu éllu thriu rúarit.
So uuas ió uuórt uuonanti. er állen zitin uuórolti.
thaz uuír nu fehen ófan. thaz uuas thanne úngifcafan.
Er alleru ánagifti. theru drúhtines gifcéfti.
fo uués iz mit gilústi. in theru drúhtines brústi.
Iz uuas mit drúhtine far. ni bráft imos ió thar.
ioh ift ouh drúhtin ubar ál. uuanta ér iz fon hérzen gibar.
Then ánagin ni fúarit. ouh énti ni birúarit.
ioh quam fon hímile óbana. uuaz mág ih fagen thánana.

---

v. 2. rúmo. V. gidrahton. P.
v. 3. uurti. P. herda (*ft.* erda). F.
v. 4. féllú (*ft.* fiu ellu). F.
v. 6. óffan. V. P. F. ungefchaffen. F.
v. 7. alle. F. gifcefti. P.
v. 8. uuás. P. brufti. P.
v. 9. thrúhtíne. F. fár. P. imo es. P. ió. P.
v. 10. ióh. P. thrutin. F. uuanta. V. er. P.
v. 11. ánagimmi ni. P.
v. 12. danna. F.

Er máno ríhti thia náht. ioh uuúrti ouh ſúnna ſo glát.
ódọ ouh hímil ſo er gibót. mit ſtérron gimálot.
So uuas er íó mit ímo ſar. mit imo uuóraht er iz thar.
ſo uuás ſes íó gidátun. ſie iz allaz ſáman rietun.
Er ther hímil umbi. ſus émmizigen uuúrbi.
odo uuólkan ouh in nóti. then liutin régonoti.
So uuas er íó mit ímo ſar. mit imo uuóraht er iz thar.
ſo uuás ſes íó gidátun. ſie iz allaz ſáman rietun.
Tho er déta thaz ſih zárpta. ther hímil ſus íó uuárpta.
thaz fúndament zi hóuſe. thar thiu érda ligit úſe.
So uuás er íó mit ímo ſar. mit imo uuóraht er iz thar.
ſo uuás ſes íó gidatun. ſie iz allaz ſáman rietun.
Ouh hímilrichi hóhaz. ioh páradys ſo ſcónaz.
éngilon ioh mánne. thiu zuei zi búanne.
So uuas er íó mit ímo ſar. mit imo uuóraht er iz thar.
ſo uuás ſes íó gidatun. ſie iz allaz ſáman rietun.
So er thára iz tho giſíarta. er theſa uuórolt ziarta.
thar ménniſgon giſtátti. er thíonoſt ſinaz dáti.
So uuas er íó mit ímo ſar. mit imo uuóraht er iz thar.
ſo uuás ſes íó gidatun. ſie iz allaz ſáman rietun.
Sin uuórt iz al giméinta. ſus mánagfalto déilta.
al íó in théſa uuiſun. thuruh ſinan éinegan ſun.

---

v. 13. mano. P. maníó. F. uurti. V. ſúnna ouh. F.
v. 14. ódo. V. odọ. P. gimalot. P.
v. 15. íó. P. imo. P. ſár. P. uuorht. F.
v. 17. emizigen. F.
v. 19. imo ſár. P. thár. P.
v. 20. ſamant. F. ríetun. P.
v. 23. uuas. P. imo ſár. P.
v. 24. gidátun. P. ſamant. F. ríetun. P.
v. 25. paradyſi ſo. P. paradíſó. F. ſconaz. P.
v. 26. zí buenne. P. zi *fehlt in* F. buanne. F.
v. 27. imo ſár. P.
v. 28. gidátun. P. ſamant. F. ríetun. P.
v. 29. thaz (*ſt.* thara iz). F. zíarta. P.
v. 30. dati. P.
v. 31. uuás. P. imo ſár. P.
v. 32. gidátun. P. ſamant. F. ríetun. P.
v. 34. ál. P. éinigan. P. éinagan. F.

So uuaz ſo hímil fuarit. ioh érdun ouh biruárit.
ioh in ſéuue ubar ál. got détaz thuruh ínan al.
Thés niſt uuiht in uuórolti. thaz got an ínan uuorahti.
thaz drúhtin íó gidáti. ána ſin giráti.
Iz uuard állaz íó fár. ſo ſọ er iz gibót thar.
ioh man iz állaz ſar giſáh. ſoſ er iz ériſt giſprah.
Tház thar nu gidán iſt. thaz uuas íó in góte ſoſ iz iſt.
uuas gịáhtot íó zi gúate. in themo éuuinigen múate.
Iz uuas in imọ íó quékaz. ioh filu líbhaftaz.
uuíalih ouh ioh uuánne. er iz uuolti iróugen manne.
Thaz lib uuas líoht gerno. ſúntigero mánno.
zi thíu thaz ſie iz intfíangin. int írri ni gíangin.
In fínſteremọ iz ſcínit. thie ſúntigon rínit.
ſint thie mán al firdán. ni múgun iz biſáhan.
Sie bifíang iz alla fárt. thoh ſíes ni uuurtin ánauuart.
ſo iz blíntan man birínit. then ſúnna biſcínit.

---

v. 35. uuas. P. fúarit. P. herdun. F.
v. 36. detaz. P.
v. 37. ana. V.
v. 38. druhtin. P. thruhtin. F.
v. 39. ſo ſo er. V. ſoſ er. F.
v. 40. giſpráh. P.
v. 41. íó. P. ſóſ. P.
v. 42. éunigen. F.
v. 43. in *fehlt in* F. ímọ. P. imo. V. quegohaz. F. quégkaz. V. P. libhaftez. F. liphaftaz. D.
v. 44. uuíelih. P. ioh *fehlt in* F. yróugen. P. mánne. P.
v. 45. líb. P. lioth. F.
v. 46. ſíe. P. inti. P. F.
v. 47. fínſteremo. V. finſtremo. F. ſuntigun. F.
v. 48. magun. F.

II.

FUIT HOMO MISSUS A DEO. IOH. 1.

Thó ſánta got giuuáran. gómon filu máran.
mán mit uns giméinan. ſinan drút einan.
Íz uuas ther hiar fórna. thie líuti brédigota.
ioh ſinero uuórto. ſie ráffta thar ſo hárto.
Zi thémo ouh thie éuuarton. thie iro bóton ſantun.
iz ungidán ni bileib. ſoſo ih hiar fórna giſcreib.
Ér quam untar uuórolt thiot. thaz er in kúndti thaz líoht.
ioh gizálta in ſar tház. thiu ſálida untar ín uuas.
Er lérta thie líuti. thaz mánnilih gilóubti.
thaz íágilih inſtúanti. thes ſélben liohtes gúati.
Ni uuas ér thaz líoht ih ſagen thir éin. thaz thar then líutin irſcéin.
ſuntar quam ſie mánoti. ioh thánana in giſágeti.
Thaz líoht iſt filu uuár thing. inlíuhtit theſan uuórolt ring.
ioh ménniſgon ouh álle. ther hera in uuórolt ſinne.
Ih ſágen thir uuer thaz líoht iſt. thaz thu iz báz uuízist.
ioh zéllu iz hiar gimúato. iſt drúhtin kriſt ther gúato.
Ér quam in giríhti. ín theſa uuórolt ſlihti.
in thiz lánt breita. ál ſo ſo er giméinta.

---

v. 3. Iz. P. thér. P. forna. P. liuti. P.
v. 4. ſínero. P. harto. P.
v. 5. thémo. V. thie. P.
v. 6. úngidan. P. bileip. V. P. F. ſoſ. F. ſo. P. giſcréip. P. giſcreip. V. F.
v. 7. lioth. F.
v. 8. gizálta. V.
v. 9. thia. F.
v. 10. íágilih. P. ſelben líohtes. P.
v. 11. lioth. F. irſkéin. V. irſcein. P.
v. 12. ſúntar. P. thánana. V. thanna. F.
v. 13. lioth. F.
v. 14. héra. P. hera. V.
v. 15. lioth. F. tház. P. thu iz. P. thuz. F. uuizift. P.
v. 16. zelluz. F. iz. V. thruhtin. F.
v. 18. thíz lant. P. bréita. P. ſo er. P. ſer. F.

Theiſt al giuuís nalas uuán. theiz thuruh ínan iſt gidán.
thaz uuas nu uuórolt ſcanta. tház ſinan nirkánta.
Er quám ſoſ er ſcólta. ioh uuíſota tho ẹr uuólta.
in éigan ioh in érbi. thaz lag al úmbitherbi.
Thie ſine lántſidilon. ſie dátun ſo ih thir rédinon.
ni uuás ther nan intfíangi. in gilóuba gigiangi.
Zi gilóubu ſih giuuánti. thaz ínan ouh irkánti.
odọ inan éreti ubar ál. ſo man gotes ſún ſcal.
Thie ínan thoh irkántun. ioh múates ſih biuuántun.
gịéretạ er ſe in thén ſind. tház ſie uuarin gótes kind.
Ni quámun ſie fon blúate. noh fon fléiſclichemọ múate.
ſie uuárun er firlórane. nu ſint fon góte erbórane.
In búachon íſt nu fúntan. thaz uuort theiſt mán uuortan.
iz uuard héra in uuorolt fúns. ioh nu búit in úns.
Uuir ſáhun ſinaz ríchi. ioh ſina gúallichi.
thaz uuas ſcónị al ſo frám. ſo ſélben gotes ſúne zam.
Iſt ſin gúati ubar ál. ſo in kinde zéizemo ſcál.
then fater éinegan innót. drútlicho minnot.
Follan gótes enſti. ſélb ſọ iz man giuuúnſgti.
uuáreṣ inti gúates. ioh drúhtines gimúates.

---

v. 19. kiuuis. F.
v. 21. Ér quam. P. ſkolta. V. thi (*ſt.* tho). F.
v. 22. érbe. F. úmbitherbe. F.
v. 24. gigíangi. P.
v. 25. giloubo. F. erkanti. F.
v. 26. odo. V. ſkal. V.
v. 27. nan. F.
v. 28. giéreta. V. giéret. F.
v. 29. fléislichemo. V. F.
v. 31. uuórt. P.
v. 32. uuórolt funs. P.
v. 34. tház. P. ſcóni. V. ſconị. P. ſune. P.
v. 35. ſcal. P.
v. 36. einagan. F. éinigan. V. P. H. minnot. P.
v. 37. ſo iz. V. ſiz. F. giuuúnxſti. V. P. F. H.

III.

RECAPITULATIO SIGNORUM IN NATIVITATE CHRISTI.

Er quam uns ſúlih hera héim. thes niſt lóugna nihéin.
thaz duent búah feſti. nu níazet mit gilúſti.
Tharána ſint giſcríbene. úrkundon mánage.
drúta ſíne in ala uuár. ſélbo maht thu ịz léſan thar.
Uuúntar filu mánagaz. thaz uuir iz bithénken thes thiu báz.
thaz uuard állaz mari. theiz únfirholan uuari.
Uuío mag ſín méra uuuntar. thanne in théru ịſt thiu nan bár.
thaz ſí iſt ekord éina. múater inti thíarna.
Ni uuárd ſị íó in gibúrti. thiu íó ſúlih uuurti.
in érdu noh in hímile. thiu íámer ſia irbílide.
Maht léſan uuio ịz uuúrti. zi theru drúhtines gibúrti.
thaz éngil mit giuuúrtin. iz kúndta ſar then hírtin.
Ioh theiz ni uuás ouh bóra láng. thaz hériſcaf mit ímo ſang.
uuio éngilo ménigi. fúar thar al ingégini.
Thie hírta ịrhúabun ſih ſár. ioh fúntun ſie thaz kínd thar.
giſíunị iz ni duálta. ſo ther éngil in gizálta.
Thie mági quamun gáhun. thaz kíndilin ſie ſáhun.
ſie bráhtun imọ in hánton. dréſọ ir iro lánton.

v. 1. quám. P.
v. 2. tuant. F. níazent. P. giluſti. P.
v. 3. manege. F.
v. 4. ſine. P. ſiua. F. ála. P. uuar. P. mahtu. P. iz. V. thír (*ſt.* thar). F.
v. 5. Uuúntar. F.
v. 6. tház. P. allaz mári. P. únfarholan. V. F. H.
v. 7. *) Uuio. P. ſin. P. uuntar. V. iſt. V.
v. 8. ſin. F. ekard. V. F.
v. 9. uuard. P. íó. P. thiu íómer. F.
v. 10. erdo nohc. F.
v. 13. lang. P. heriſkaf. V.
v. 15. ſar. P.
v. 16. giſíunị. V. tuuálta. F.
v. 18. ſe. F. imo. V. tréſo. P.

*) *In* V. *ſteht auſser den gröſseren Accenten auch noch über folgenden Sylben in dieſem Capitel ein kleinerer Accent:* v. 7. mag. than(ne). v. 11. uuio. ther(u). v. 12. ſar. then. v. 13. the. v. 14. al. v. 15. thie. (gi)zal(ta). v. 16. in. v. 17. quam(un). v. 18. ir. v. 19. ther. v. 20. ſin. v. 21. thaz. àl(a). v. 24. (in)geg(in). them(o). hus. v. 25. tho. v. 26. uuas quem(an). v. 27. ſluag. v. 28. uuas.

Sie quámun filu férro. iz zéigotạ in ther ſtérro.
uuio mág thaz ſin firlóugnit. thaz hímil theru uuórolti ougit.
Er kúndtạ uns thaz in ala nót. thaz ándere uns ni zéinont.
thaz góuma man es námi. bi thiu uuas er ſéltſani.
Symeón ther gúato. ioh ánna quam gimúato.
ſie giangun kúsgo ingegin úz. thár zi themo gótes hus.
Sie kúndtun thar then líutin. thóh ſies tho ni rúahtin.
thaz ín uuas queman hérafun. ther gotes éinigo ſun.
Ther euangéliọ ouh giuuúag. uuio man thiu kíndilin irſluag.
uuio kúrt in uuas thes líbes fríſt. tho ſiu irſtúrbun thuruh kríſt.
Maht léſan ouh hiar fórna. uuio er kóſon bigonda.
uuíslichen uuórton. mit then éuuarton.
Thiu uuórt thiu uuurtun mári. thoh er tho kínd uuári.
theru múater ſágeta er ouh tho thaz. théiz állaz ſines fáter uuas.
Thie liuti irquamun hárto. iohánnis ſelbes uuórto.
ther lántliut al githágeta. thar er fon ímo ſageta.
Sie uuúrtun ál giruarit. in múate gidrúabit.
uuánt er deta mári. thaz druhtin quéman uuari.
Thaz ſie zị ímo ouh gíangin. ſín ni miſſifíangin.
then fingar thénitạ er ouh ſár. quad thérer iſt iz thaz iſt uuár.
Thérer iſt íúer héili. ioh ſálida giméini.
ſit íó uuáchar filu frúa. ioh thara gihábet íúih zua.

v. 19. Si. V. zéigota. V.
v. 20. thero. P.
v. 21. kundt. F. ándeř. P. F. zéinot. P.
v. 22. mannes. V. P. F.
v. 24. gigiangun. F.
v. 25. Si. F.
v. 27. euangélio. V. gíuuág. F.
v. 28. friſt. P. kriſt. P.
v. 30. uuíslichon. V. F.
v. 31. uurtun. V. uuari. P.
v. 32. thero. F. ſagat. F. tház. P. the iz. P.
v. 33. líuti. P. uuorto. P.
v. 35. al. P. girúarit. P.
v. 37. zi. V.
v. 38. thénita. V. thenit. F. uuar. P.
v. 40. uuákar. V. P. dara. F.

v. 33. (ir) quam (un). v. 36. de (ta). v. 38. fing (ar). v. 50. uuir (es). *Auch ſteht hier in* V. *das ſchon im 23ſten Cap. des 1ſten Buchs vorkommende* o *über folgenden Sylben:* v. 24. kusk (o). (in) geg (in). them (o). v. 29. kof (on). v. 36. de (ta).

Ni uuárd íó ubar uuórolt ring. uns giuuíſſara thing.
thaz iz íó ſus uuari. in érdu ſo mári.
Thoh thiſu uuúntar ellu. uuárin filu ſtíllu.
ther búachari iz firlíazi. inti ſcríban ni híazi.
Thaz ther fáter ougta. thar man then ſún douſta.
thaz éina uuari uns núzzi. hábetin uuir thie uuízzi.
In thiu uuari uns ál ginuagi. iz drági uns ni bilúagi.
fon hérzen iz ni intſúarti. thiu unſer úbarmuati.
Sin ſelbes ſtímma ſprah uns tház. theiz ſun ſin éinego uuas.
uuir eigun ſíne lera. uuaz éiscon uuir es méra.
Ther ſelbo héilego geiſt. er óugta iz after ímo meiſt.
er quam in ínan thaz man ſáh. thar ther fáter zimo ſprah.
Nu iſt drúhtin kriſt gidóufit. thiu ſúnta in uns biſóufit.
thaz unſih íó ſankta. er ál iz thar irdránkta.
Nu gárauuemes unſih álle. zi themo féhtanne.
ingegin uuidaruuínnon. ſo ſcúlun uuir unſih uuárnon.
Thaz íſt uns hiar gibílidot. in kríſte girédinot.
gibádoſt thu thar ínne. er uuidar thír íó uuinne.
Er fuar in éinoti. ni déta er iz bi nóti.
thar kórata ſin ſar hárto. ther ſelbo uuídaruuerto.
Thaz dét er thaz thu iz uuéſſis. thih thára ingegin rúſtis.
uuant er híar in libe. thin áhtit íó zi nide.

---

v. 41. uuorolt ríng. P.
v. 42. tház. P.
v. 43. thíſu uuuntar éllu. P. uúntar. V. uuárun. P.
v. 45. óugta. P.
v. 46. uuari. V. hebetin. F.
v. 47. uuári. P. al ginúagi. P.
v. 48. nintſuarti. F.
v. 49. éinigo. P. éinogo. V.
v. 50. léra. P. eiskon. V. P. F. mera. P.
v. 51. heilogo. V. F. géiſt. P. óugta. V. aftar. V.
v. 52. tho (*ſt.* thar). F. zi ímo. V. F.
v. 53. kríſt druhtin. F.
v. 54. únſih. P. ſangta. P. irdrángta. V. P. F.
v. 56. uuírdaruuinnon. F. uuídaruuinnon. P. ſkúlun. V. F.
v. 58. uuínne. H.
v. 59. déta. V.
v. 60. koróta. F.
v. 61. tu. F. iz. V. uuíſſis. F.
v. 62. líbe. H. níde. P.

Bi thiu ílemes íó gigáhon. zi then drúhtines ginádon.
er unſe uuéga iruuénte. fon themo fíante.
Er únſih ni biſoufe. áfter themo dóufe.
ioh íágilih biuuénke. thaz ér nan ni firfénke.
Thes gináda uns ſcírmen. ioh uuir nan ouh irbarmen.
ther nan ſélbo ubaruuánt. ſo thu thir hiar nu leſan ſcalt.

---

v. 64. iruuénte. P.
v. 65. biſóufe. P.
v. 66. íágilih. P.
v. 67. ginâda. V. uuír. P. irbármen. P. H.
v. 68. thú. P. léſan. P. H.

IV.

DUCTUS EST IESUS IN DESERTUM. Math. 4. Marc. 1. Luc. 4.

Giléitit uuard tho druhtin kríſt. thar ein einoti iſt.
in ſtéti filu uuúaſte. fon themo gótes geiſte.
Er faſteta únnoto. thar niun húnt zíto.
ſéhszug ouh thar míti in uuár. ſo rúarta nan tho húngar.
Tho ſleih ther fárari. irfíndan uuer er uuári.
thaz zirſúachenne ubar ál. ſélber ther díufal.
Er tháhta odouuila tház. thaz er ther dúriuuart uuás.
er íngang therera uuórolti. biſperrit ſélbo habeti.
Er thar niheina ſtígilla. ni firliaz ouh únfirſlagana.
then íngang ouh ni ríne. ni ſi ékordi thie ſíne.
Thier in themo ériſten man. mit ſinen lúginon giuuan.
mit ſpénſtin ſies gibéitta. ioh zi áltere firléitta.
Uuar imo ſúlih man thihéin. ſo quami uuísheiti héim.
thia lúchun uuolt er fíndan. ioh gérno nan giuuínnan.
Er uuolta in ála uuari. thaz ér ouh ſín uuari.
tho ni uuárd imo ther ſánd. ouh uuiht thar ſínes ni fand.

---

v. 1. éinoti. P. einoti. V.
v. 3. fáſteta. P. niuuan. V. F. H. zito. P.
v. 4. míti. V. uuar. P.
v. 5. ſléih. H.
v. 6. zirſúahenne. P. zi irſuahénne. F. zi irſúachenne. V. H.
v. 7. uuas. P.
v. 8. thera. H. biſpérrit ſelbo hábeti. P.
v. 9. thár. P.
v. 10. ingánk. F.
v. 11. Thiér. P. mán. P. giuuán. H.
v. 12. zi. V. firléita. F.
v. 13. heim. P.
v. 14. lúckun. P.
v. 15. er. P.
v. 16. uuard ímo. H. uuíht. P.

Uuíoz ió mohti uuérdan. thaz uuólt er gerno irfíndan.
thaz mán ió so gizámi. in thesa uuórolt quami.
Uuio ér thar untar sínen. móhti thaz irlíden.
thaz ér ekord éino. lebeti so réino.
Odo ouh únhono. sih drágeti so scóno.
spráh er odo déta uuaz. tház uuas al githíganaz.
Fon uuélicheru gibúrti. er ió súlih uuurti.
uuar uuórolt ió giuuúnni. sulih ádal kunni.
Thoh ér ni uuari gúater. thoh giéiscota er thia múater.
ni hórt er uuergin mári. uuer ther fáter uuari.
Uuanta ér nan harto fórahta. in álla uuisun kórata.
bi thiu móht er odo dráhton. in thésa uuisun áhton.
Oba thíz ist thés sun. ther líuti fuarta hérasun.
thuruh thaz éinoti. in mánageru nóti.
Mit uuáti si thar uuérita. fon hímile sie ouh nérita.
bi mánagemo iáre. sie prúantota thàre.
Nu scephe er ímo hiar brót. ther hungar dúit imo es nót.
bílido nu in nóti. thès sines fáter guati.
Untar thésen ahton. ioh mánagen gidráhton.
ni uuán ih imo brústi. grozara ángusti.
Thoh er si úbiles so báld. tház imo ió zi scáden uuard.
thoh uuán ih blúgo er rúarti. thía míchilun gúati.

---

v. 17. Uuío iz. P. uuólta. P. gerno. V.
v. 20. ekordi. H. V. P. lébeti. P.
v. 22. thaz. P. ál. P.
v. 23. uuélichero. F.
v. 24. giuúnni. V.
v. 25. Tho er. F. giéiskota. V. H. giéiskota P. gieiscót. F. ér. H.
v. 26. no. F.
v. 27. Uuanta. V.
v. 30. thúruh. P.
v. 31. si er thar. P. H. sie. V.
v. 32. manegemo. F. prúontota. P. H. phrúantota. F.
v. 33. skefphe. V. scepfe. P. ér. P. imo. P. not. P. H.
v. 34. bílida. P. H.
v. 35. thesen áhton. H.
v. 36. grózara. P. grozara. V. angusti. P.
v. 37. thaz. P.
v. 38. blúogo. P. thio. P.

Tho ſprah er zi ímo in théſa uuis. óba thu gotes ſún ſis.
quid theſe ſtéina thanne. zi bróte uuerden álle.
Nim góuma uuaz er uuólti. uuaz ſulih béta ſcolti.
uuaz kriſte ſcólti thaz brot. ni uuás imo es nihein nót.
Uns érrent ſine plúagi. bi iáron ió ginúagi.
thoh bát er nan zi nóte. thie ſtéina duan zi bróte.
Iz déta imo thiu fáſta. thaz ínan es gilúſta.
thoh uuólt er in theru fári. irfíndan uuer er uuári.
Thó quad kriſt giſcríban iſt. in bróte ginúag niſt.
noh in thíu ginuhti. zi thes ménniſgen zúhti.
Thiu prúanta ſimo méra. theru drúhtines léra.
thiu uuórt thiu er irfínde. fon themo gótes munde.
Thánana er nan fúarta. in eina búrg guata.
fon then ſtétin thanana úz. zi themo drúhtines hús.
Er ínan in thie uuénti. ſazta in óbanenti.
thar ríaf er ímo filu frúa. thrato rúmana zúa.
Oba thu ſís quad gótes ſun. laz thih nídar héraſun.
in lúfte filu ſcóno. ſo ſcal ſún frono.
Iz iſt giſcríban fona thír. thaz faren éngila mit thír.
ſie thih biſcírmen állan. ioh thíh ni lazen fállan.
Sie thín giuuaro uuárten. ióh thih harto hálten.
thaz thin fúaz ió uuánne. in ſtéine ni firſpúrne.

---

v. 39. ſpráh. P. er *fehlt in* F. zi. P. H.
v. 41. ſkolti. V.
v. 42. brót. P. és io. F. nihéin not. P.
v. 44. tho bat her nán. F. thia. V. P.
v. 45. déta. V. H.
v. 46. thera. F. ther. V. P. H.
v. 47. kríſt. P.
v. 48. ginúhti. P. zuhti. P.
v. 50. finde. F.
v. 51. gúata. P. *)
v. 52. thanana. V. hus. P.
v. 53. ſazta. V.
v. 54. riaf. P. zua. P.
v. 58. thíh. P. biſcirmen. P. fallan. P. fállen. F.

---

*) *In* V. *finden ſich auch in dieſem Capitel folgende Sylben mit einem kleinern Nebenaccent verſehen*: v. 51. guat(a). v. 63. them(o). iz. v. 66. uuoll(e). v. 68. bi (tharf). fuar(a). ſtiur(a). v. 69. nim. v. 80. ioh. v. 84. quam(i). v. 98. ſi.

Er ſpúnota ſoſ er uuáſ. thaz giſcríb thaz er láſ.
er kérta iz íó gilícho. zi kriſte lúgilicho.
Iz méinit híar then gotes drút. in themo uérſẹ iſt iz lút.
then éngila íó gilícho. haltent blídlicho.
Thaz imo uuíht ni dérre. thes uuéges ouh ni mérre.
odọ ouh uuíht ni duélle. then uueg ther fáran uuolle.
Kriſt ther drúhtin unſer íſt. er ríhtit thaz in uuórolt iſt.
ni bitharf thiu ſín fuara. thero éngilo ſtiura.
Nim nu gouma hárto. thes ſátanaſes uuórto.
uuialicha únredina. er zi ímo ſprah hiar óbana.
Ob er ſpráchi ubar ál. ſo man zi gótes ſụne ſcál.
ſpráchi thanne in théſa uuis. thaz uuári ſo gizámlih.
Oba thu ſis gótes ſun. far thanne héimortſun.
hina ubar hímilạ alle. ſo irkénnit man thih thánne.
Thó ſprah kríſt zimo ſár. giſcríban iſt in ála uuar.
thaz mánnilih giuuéreti. ſelb drúhtines ni kóroti.
Ih mag iz uuóla midan. mag hiar nídarſtigan.
ziu ſcal ih íóuuanne. gótes koron thánne.
haz ih mih híar irréke. inti hina nídar ſcrikke.
ioh farẹ in lúfte thara zi thír. ſulih únthurft iſt es mír.
Tho fúar er thuruh ſuórga. mit ímo hohe bérga.
thar óugta in ánalichi. imo ellu uuórolt richi.

v. 61. ſoſọ. V. giſcríp. P. F. H.
v. 62. cherta. F.
v. 63. meinit. P. gótes. P. ferſe. V. F. H. férſẹ. P. lut. P.
v. 66. odo. V. uuélle. F.
v. 67. Kríſt. P. unſer trúhtin. F. uuóroltị. P.
v. 68. éngila. V. P. ſtíura. P.
v. 69. Ním. P.
v. 70. cimo. F.
v. 71. ſkál. V. ſcal. P.
v. 73. *) ſís gotes ſún. P.
v. 74. himil. F. irchennit. F.
v. 75. zi imo. V.
v. 76. giuuériti. F.
v. 79. hiar mich irréche. F. hinana. F.
v. 80. fare. V. únthurf. V. undúrft. F. mir. P.
v. 81. ſuuórga. F.
v. 82. álalichi. P. (*in* V. *iſt* álalichi *in* ánalichi *korrigiert*).

*) *In* V. *findet ſich hier wieder* c *über folgenden Sylben:* v. 73. (heim) ort (ſun). v. 80. far (e). v. 96. for (ahtlicho).

Éra ioh thiu ríchi. inti manag gúallichi.
theiz uuár imo gizámi. int imo in múat quami.
Thiz lázu ih quad zi hénti. zi thíneru giuuélti.
in thiu thu nídarfalles. ioh mih béton uuolles.
Er fpénit unfih álle. zi míchilemo fálle.
in uuórton ioh in uuérkon. thaz múazin uuir biuuánkon.
Then fálidon fie intfállent. thie inan béton uuóllent.
ioh thúltent fie in éuuon. then mánagfalton uuéuuon.
Tho gab er imo ántuuurti. thoh uuírdig er es ni uuúrti.
ioh dét er thaz hiar ófto. filu mézhafto.
Far hína uuídaruuerto. ni rúah ih thero uuórto.
in búachon ift irdéilit. ioh álles uuio giméinit.
Thar íft gibotan hárto. félben gotes uuórto.
thaz mán imo íó gilícho. thiono fórahtlicho.
Man óuh bidráhtoti. er ánderan ni bétoti.
in uuórolti nihéinan. nifi felbon drúhtin einan.
Fuar ther díufal thana fár. tho uuarun éngila thár.
ni bráft iro íó uuánne. imo zi thíononne.
Ther díufal fin ni kóroti. furi mán er nan ni hábeti.
thie engila quámun thuruh tház. uuant er drúhtin iro uuás.
Éllu thifu rédina. uuir híar nu fcribun óbana.
thaz ínan ther uuídaruuerto. grúazta thero uuórto.

---

v. 83. rihi. F.
v. 84. uuári. P. uuári. F. imo. V.
v. 85. lázu. V. lázzu. P. laz. F.
v. 86. níthar. V. uuélles. F.
v. 88. uuérchon. F.
v. 89. uuollent. P. uuellént. F.
v. 90. *In* V. *fcheint* mánagfaltan *aus* mánagfalten *korrigiert*.
v. 93. uuidaruuérto. P. rúachu. P. ruah thih. F.
v. 95. gótes uuorto. P.
v. 96. man. P. imo. V. gilicho. P.
v. 97. bitráhtoti. P. bithráhtoti. F. ánderen. F.
v. 98. fi *fehlt in* F.
v. 99. thanaua. F. thána far. P. thar. P.
v. 101. kórati. V. chóroti. F.
v. 102. uuas. P.
v. 104. uuorto. P.

Ni quám iz in ſin múat in uuar. thaz ni mohta uuésan ſar.
odọ óuh thes hérzen guati. uuiht ínnana birúarti.
Ni móht er nan birúaren. noh uuérgin ouh gifúaren.
ouh ſélbun theſo férti. ni uuúrtin er ni uuólti.

---

v. 105. tház. P.
v. 106. odo. V. gúati. P.
v. 107. her. F. uuérgi. F.

V.
SPIRITUALITER.

Uuir ſcúlun uns zi gúate. nu kéren thaz zi múate.
mit uuiu ther díufal ſo fram. biſueih then éríſton man.
Uuir ſculun dráhton bi tház. thaz uuir giuuárten uns thiu báz.
ioh uuir iz giuuárilicho. bimíden ió gilícho.
Ádaman then álton. biſuéih er mit then uuórton.
ther iúngo ioh ther gúato. giráh inan gimúato.
Spúan er ió zi nóti. génan zi úbarmuati.
zi gíri ioh zi rúame. zi ſuaremo ríchiduame.
Níazan ſáh er inan thàz. thaz ímo íú giſuás uuas.
tho irbónd er imo io thés ſindes. thes ſconen héiminges.
Fiang er thó ſo er then giuuán. mit thíu zi themo ándremo man.
er bifánd theiz uuas niuuíht. ni záuueta imo es níauuiht.
Er uuolta in thémo ana uuánk. duan ſo ſámalichan ſcránk.
génan ſo bifált er. hiar uuárd er filu ſcánter.
Themo álten det er ſúazi. thaz er thaz óbaz azi.
giſpuan thaz ér ouh thaz firlíaz. thaz drúhtin inan dúan hiaz.
Gilih quad góton uuarin. in thíu ſiu iz ni firbárin.
quad gúat ioh úbil uueſſin. thes gúates thoh ni míſſin.

---

v. 2. biſuéih. P.
v. 3. tráhton. P.
v. 4. bimiden. P. gilicho. P.
v. 6. giréh. V. H. girech. F. gimýato. P.
v. 7. ienan. P. iénan. V. F. ínan. H. úbarmyati. P.
v. 8. rúome. F.
v. 9. ſah. P.
v. 10. irbónth. V. F. H. irbonda. P. ſinthes. F. ſkonen. V.
v. 11. ánderemo. H. mán. H.
v. 12. imo. V.
v. 13. uuolta. V. thémo. V. ſámilichan. P. ſkráng. F. ſkrank. P. ſkránk. V. H.
v. 14. ienan. P. yénan. H. ſcanter. P.
v. 15. Themo. V.
v. 16. giſpúan. P. óuh. P. duan. P.
v. 17. Gilíh. P. gotón. P. ſie. V. F. H.

Bat thésan ouh zi nóti. thóh er mes ni hórti.
ni dét er iz bi gúate. thie ſtéina duan zi bróte.
Er ſíh ouh fon ther hóhi. thes huſes nídarliazi.
quad hérduames irfúlti. in thiu er nan béton uuolti.
In ſelben uuórton er then mán. tho then éríſton giuuán.
ſo uuard er híar thes uuas nót. fon théſemo firdámnot.
Thaz ér theru ſélbun ferti. fon uns firdríban uuurti.
ther unſih éríſt biſuéih. ioh zi hérzen giſléih.
In thémo pade ouh fíali. ioh ſálidon ingíangi.
ther únſih iu biſcránkta. fon hímilriche iruuánta.

---

v. 19. mos. H. imo es *ſt*. mes. P.
v. 20. déta. P. thia. V. H.
v. 21. ſíazi. P.
v. 24. er *fehlt in* F. firdamnot. P.
v. 25. uurti. V.
v. 26. eriſ. F.
v. 27. pade. V.
v. 28. iú. P. biſkránkta. V. H. bikrankata. F.

VI.

ITEM DE EODEM.

Ih állaz ſoſọ ih uuólta. thar fórna ni gizálta.
thaz unſer mánagfalta ſér. bi thiu zéllụ ih íú nu ịz híar mer.
Tho drúhtin themo mán luag. thes ih hiar óbana giuuúag.
óbaz theih hiar fóra quad. thaz er mo hárto firſpráh.
Hárto ſagetạ er ịmo tház. thaz er mo bórgeti thiu baz.
ioh mit thráuuon thuruh nót. iz filu uuáſſo firbot.
Quád ob er iz ázi. imo úbilọ iz giſázi.
ioh ób er iz firſlúnti. fon tóde niruuúnti.
Tház imo ouh ni uuári. thaz gibót zi filu ſuári.
ióh iz mohti irfúllen. mit gilúſtlichemo uuíllen.
Liaz ínan uualtan álles. thes uuúnniſamen féldes.
núzzi thera gúati. zi thiu er thíz gihialti.
Thiu nátara ió gilícho. ſpuan ſiu drúgilicho.
tház ſies uuíht nintſázin. ioh thaz óbaz azin.
In tód quad ni gigíangin. thoh ſiu thara zúa fiangin.
noh bi thía meina. in fréiſa niheina.
Thaz ér iz ouh nintríati. zalta imo thia gúati.
quad thánana in quami uuízzi. ioh mánagfálto núzzi.

v. 1. ſoſo ih. V. ſoſ ih. F.
v. 2. unſar. P. zéllu. V. iu. V. F. nu iz. V. nuz. F.
v. 4. firſprah. P.
v. 5. Harto. P. ſágeta. P. ſageta. V. ſaget. F. imo. V. báz. P.
v. 7. úbilo. V.
v. 8. firſlúndi. P. dóthe. V. H. tóthe. P. thode. F. ni irauúnti. V.
v. 10. luſtlichemo. F.
v. 11. Hiaz. H.
v. 12. gihíalti. P.
v. 16. nihéina. P.
v. 17. ni intríati. V. nintrieti. F.

Quad uuúrtin thanne indániu. thiu óugun iro ſcóniu.
ioh giſáhin thanne tház. thaz nóh tho ſiu firhólan uuas.
Gilíh quad uuurtin thánne. góton nales mánne.
ioh thánne in iro brúſtin. gúat ioh ubil uuéſtin.
Er uuas thes áphules fróu. ioh uns zi léide er nan kóu.
ioh uns zi ſére er nan nám. uuaz uuan ther uuénego man.
Zi uuéuuen uuárd uns iz kund. thaz er nan ſcóub in ſinan múnd.
uuant er nan kóu ioh firſlánt. nu buen ánderaz lánt.
Uuard tho ménnisgen uué. thaz er nan úz thoh ni ſpe.
iz uuídorort niruuánta. inti únſih ſo firſánkta.
Inti ér er iz firſlúnti. theiz uuídorort iruuúnti.
ioh tház er es firléibti. iz auur thára kleibti.
In then bóum thar ſi iz nám. ni miſſigíangin uuir ſo frám.
harto uuégen uuir es ſcín. thaz ér iz ni liaz in zít ſin.
Óba er iz firlíazi. ódo iz got bilíazi.
ouh uuórolt ni gigíangi. in theſa góringi.
Ér giſtuant uns méron. then mánagfaltan uuéuuon.
bálo ther uns klíbit. ioh léidor nu ni líbit.
Thia frúma er uns intſúarta. uuánt er nan birúarta.
deta únſih úruuiſe. fon themo páradyſe.
Fon ſcínenteru uuúnni. uuáz er leuues uuúnni.
tho irfirta uns mér ouh thaz gúat. thaz er lóugnen giſtúant.

---

v. 19. uúrtín. V.
v. 21. uurtin. V.
v. 22. úbil uueſtin. P.
v. 23. frou. P. ir. P.
v. 24. ci. F. uuán. P.
v. 25. kúnd. P. ſchóub in then mund. F. mund. P.
v. 26. ér. P. chou. F. lant. P.
v. 27. ſpé. P.
v. 28. ni uuánta. F. firſánkta. P. firſchánta. F.
v. 30. firléipti. V. P. F. kleipti. V. P. cleipti. F.
v. 32. uuége. F. cít. F.
v. 33. Óba. V. odo. P. ódo. V. gót. P.
v. 35. mánagfaltun. V. managfalton. F. mánagfaltan. D.
v. 36. bilíbit (ſt. ni líbit). V. D.
v. 38. únſih uruuiſe. P.
v. 39. ſcínenderu. V. F. D. uúnni. V. uúnni. V.
v. 40. irfírta. P. louginén. F. giſtúat. V. P.

Thaz ér gigiang in bága. thera gótes fraga.
ioh fon ímo iz uuanta. thaz uuíb iz anazálta.
Ob ér ſih thoh biknáti. iáhi ſoſ er dáti.
zaltiz állaz ufan ſíh. ni uuúrtiz alles ſo égislih.
Íz irgiangi thánne. zi béziremo thínge.
got ginádoti ſín. léidor thaz ni ſcólta ſín.
Uuant er es thó ni uuard biknát. nu iſt es béziro rat.
tho ſanta drúhtin ſinan ſún. fon hímilriche hérаſun.
Ér íó man ni giſáh. thera mínna gimáh.
thero uuérkọ er uns irbót. tho uns uuas hárto ſo nót.
Then gáb er ana uuanka. bị únſih muadun ſcálka.
thaz ſin líaba houbit. bị unſih mánahoubit.
Thoh ádam ouh bi nóti. zi thiu éinen miſſi dáti.
thaz ſulih úrloſi. fora gótẹ unſih firuúaſi.
Nu birun uuir gihúrſgte. zi gotes thíonoſte.
uuir uuízun uuaz ther ſcádo uuas. thaz uuír got mínnon thes thiu báz.
Ioh bírumes mit rédinu. in zuífalteru fréuuidu.
nu uuir thaz uuízi miden. ioh hímilriches bliden.

---

v. 43. dati. P.
v. 44. uúrtiz. V. allaz. P.
v. 45. bézziremo. P. bezéremo. F.
v. 46. ſin. P.
v. 47. Uuanta. F. ér. P. tho. P. bézziro. P. H.
v. 49. *) gimah. P.
v. 50. uuérko. V. uuercho. F.
v. 51. uuáncha. F. uuánka. P. bi. V. múadun. P. muaden. D. ſcalka. P. ſcalcha. F.
v. 52. líoba. P. H. líuba. F. houbit. P. bi. V. máno. V. P. hobit. V.
v. 55. bírun. P. ci. F.
v. 56. uuízzun. V. P. F. baz. P.
v. 57. biremes. F. zuíuáltero. F.
v. 58. blíden. P.

*) *Auch hier wieder in* V. *über* man (v. 49.) *und* got(e) (v. 54.) *ein kleiner Nebenaccent.*

VII.

STABAT IOHANNES ET EX DISCIPULIS EIUS DUO. IOH. 1.

Bigínnu ih hiar nu rédinon. uuio ér bigonda brédigon.
ioh méiſtera ther uns ónda. ſámanon bigónda.
Mit zúhtin ſier mo húldta. ioh uuísduames irfúlta.
ſant er thíe tho in alla hánt. ſo himil thékit thaz lant.
Stuant iohánnes gomono éin. mit ſinen iúngoron zuein.
giſáh er gangan thárasun. then ſelben drúhtines ſun.
Uuás iz ouh giuuáro. gótes drut ther máro.
ther gote ríhta filu frám. ſine uuéga ſoſ iz zám.
Er fíngar ſinan thénita. then iúngoron ſar tho zélita.
ioh ſár in tho giſágeta. thia ſálida in thar gáganta.
Séhet quad er hérasun. uuar geit ther drúhtines ſun.
ſin lámp thaz er íó méinta. ther uuízod ouh bizéinta.
Oba tház thiu liuti nérita. ioh húngeres biuuérita.
irrétit thiz mit uuórton. thia uuórolt fon then ſúnton.
Thiu uuórt ſie ſar intfíangun. ioh after ímo giangun.
er kérta ſih ſar uuidar zín. quad gúate man uuaz ſcel iz ſín.
Spráchun ſie tho zimo ſár. meiſtar zéllen uuir thir uuár.
uuir uuoltun uuízan in giuuís. uuar thu émmizigen bíruuuis.

---

v. 1. Bigínnu. V. er bigónda. P.
v. 2. meſtera. F. bigonda. P.
v. 3. húlta. P.
v. 4. théchit. F.
v. 5. gomono. V. zuéin. P. F.
v. 7. gotes drút. P. maro. P.
v. 8. zam. P.
v. 10. goſageta. F. ſálida. V.
v. 12. uuízzod. V. P. F. bicéinta. F.
v. 13. thie. F.
v. 15. gíangun. P.
v. 16. cherta. F. cin. F. ſkel. V. F. ſcal. P. ſin. P.
v. 17. zi imo. V. ímo ſar. P. meiſter. F. cellen. F. dir. V. F.
v. 18. uuízzan. V. P. F. emizigen. F. biruuuis. P.

Ih dúan es quad er rédina. intị óug iu mina ſélída.
ioh íúih únfarholan dúan. állan minan ſuásduam.
So ſie tho thára quamun. thaz héimingi giſáhun.
ſie núzzun thera héimuuiſti. then dág tho mit gilúſti.
Théro zueio ánder. uuas pétruſe gilánger.
brúader ſin gimúater. nu ịſt gótes thegan gúater.
Imọ ílt er ſar giſágen thaz. uuant er imo líobosto uuas.
thaz ér ni uuurti héilo. thero frumono ádeilo.
Éigun quad er líobo man. thia fruma uns fúntan filu fram.
uuízun ouh theiz uuár iſt. ſelbon drúhtinan kriſt.
Bruader zéllu ih thir uuár. ni móht ih mih inthában ſar.
nih hera gíilti zi thír. thaz thú tharạ gíangis mit mír.
Thaz íh thih thes gibéitti. thara zi ímo leitti.
thaz thu giſáhis then man. er ſcal thir líchen filu fram.
Ér imo ịz gizéinta. ioh ſár zímo leitta.
bruader ſín ſo ih zálta. dróf her es ni duálta.
Druhtin kríſt ſar zimo ſprah. ſo er nan éríſt giſah.
ſýmon biſtu muates línd. ioh biſtu ouh dúbun kind.
Pétrus ſcalt thu héizen. mit gilóubu iz ouh giuuéizen.
in thiu ſis ſtárk íó ſo ſtéin. thaz thú ſis miner drút ein.
Tho uuólt er ſar in morgan. in galiléa ſinnan.
gibot er phílippuſe thár. thaz er mo fólgeti ſar.

---

v. 19. óugiu. V. F. óúgu. P. mino. F.
v. 21. ſíe. P. heiminga. F.
v. 24. iſt. V. gotes thégan. P.
v. 25. Imo. V. giſagen tház. P. uuanta. F.
v. 26. uurti. V. frúmono. P.
v. 27. er *fehlt in* F.
v. 28. uuízzun. P. thaz (*ſt.* the iz). F. ſelbun. V. P.
v. 29. Brúader. P.
v. 30. thir. P. tu. F. thara. P. thar. F. mir. P.
v. 31. cimo. F.
v. 32. mán. P.
v. 33. iz. P. ſar. P. zi ímo. V. F.
v. 34. brúader. P.
v. 35. Drúhtin. P. kriſt. P. zímo. P. zi imo. V. F.
v. 36. múates lind. P. bíſtu. P.
v. 37. héizen *aus* héizan *korrigiert*. V. P. giúúeizan. F.
v. 38. thar (*ſt.* ſtark). F.
v. 39. mórgan. P. mórgen. F. ſinnén. F.
v. 40. ịmo. P.

Er fand brúader ſinan. ni móht er iz bimídan.
nub ér iz imo zéliti. ioh ſlíumo ſar giſágeti.
Then móyſes quad íó ſágeta. ioh alt giſcríb uns zelita.
thiu ſálida iſt uns uuórtan. thaz uuír nan eigun fúntan.
Fon názareth then gótes ſun. nu íſt er queman hérasun.
tho ſprah er auur zímo ſar. quad uuio mag íó thaz uueſan uuár.
Mag íáuuiht queman thánana. thaz ſí thiheining rédina.
gúati giliches. fon lúzili thes uuíches.
Iz mág thoh ſin in uuáni. ther námo iſt filu ſcóni.
iz heizit blúama ſo thu uuéiſt. thaz mag thes uuánes uueſan méiſt.
Biſcóuuo quad er inan ſár. ioh kíus thir ſélbo thaz uuár.
ſélbo thenki thánne. ob ih thir uuár zelle.
So er nan zímo brahta. kríſt inan irknáta.
tho ſpráh er zimo ſcióro. ioh lóbota nan zíoro.
In thir háben ih mir fúntan. thegan éinfaltan.
ther ouh únkuſti. ni hábet in theru brúſti.
Gab er mo ántuuurti. mit ſúazeru giuuúrti.
uuan iz quámi imo in ſin múat. thaz er nan zálta ſo guat.
Meiſtar ſáge mir in uuár. uuío bin ih thir kúnd ſar.
niſí nu in thereru gáhi. mih ér íó ni giſáhi.
Sliumo ſágeta er mo tház. tház er mo er kúnd uuas.
ioh zéichan er mo zálta. thaz er uuóla irkanta.

---

v. 41. moht. P.
v. 42. nob. F. er. P.
v. 43. íó. F. zélita. P.
v. 45. názaret. V. P.
v. 46. ſprach. V. er *fehlt in* P. afur. V. P. F. zi imo. V. F. íó. P. uuar. P.
v. 47. íáuuiht. P. íauuiht. V. ſi. P.
v. 48. guataliches. F. gilíches. P. lucilí. F. uuiches. P.
v. 49. námo. V.
v. 50. bluma. F. meiſt. P.
v. 51. chius. F.
v. 52. ténki tanne. F.
v. 53. zi ímo. V. F. kriſt. P.
v. 54. zi imo. V. F. ſkióro. V. P.
v. 55. éinfalten. F.
v. 57. erm (*ſt.* er mo). F. er mo. V. ſúazlicheru. P.
v. 60. ſi. P. tu (*ſt.* nu). F. nú. P. théreru. P.
v. 61. Slíumo. P. imo tház. P.
v. 62. zéihan. V.

Ih ſáh thih er thih hóloti. ioh phílippus giladoti.
úntar themo lóube. zi themo fígboume.
Irkánta ih thino gúati. íú mánageru zíti.
er ér thih thes gibéitti. thaz er thih héra leitti.
Thú biſt quad er héraſun. queman drúhtines ſun.
biſt kúning ouh githíuto. therero lántliuto.
Uuanta íh thir quad er zálta. thaz ih thih ér irkanta.
nu hábes thu thuruh thie bóuma. féſtirun gilóuba.
Ih zéll iu hiar ſus ſúntar. ir ſehet méra uuuntar.
himil ſéhet ir indán. thie éngila ouh hera nídar gan.
Ni múgut iz bimídan. ſéhet ir ſe ſtígan.
hérot inti tháraſun. ubar then ménnisgen ſun.
Lis ſélbo uuio er gihólota. ioh ſume ouh zí imo ladota.
zi zúhti ioh zi uuízze. fon themo físgizze.

v. 63. giládoti. P.
v. 65. iu. P. managero. F. ziti. P.
v. 66. thaz ér thih héra. P.
v. 67. Thu. P.
v. 68. thérrero. F.
v. 69. Uuanta. V.
v. 70. tu. F.
v. 72. hímil. P.
v. 75. ſúme. P. zimo. P. ládota. P.

VIII.

NUPTIAE FACTAE SUNT. IOH. 2.

After thíu in uuar mín. ſo mohtun thrí daga ſin.
ſo thes thrítten dages ſár. ſo uuárd thiz thaz ih ſágen thar.
Úabtun thar thie líuti. eino brútloufti.
themo uuírte ioh theru brúti. in ſáligeru zíti.
Ni uuard ió in uuórolt zitin. thiu ziſámane gihítin.
thaz ſih gésto guati. ſúlichero rúamti.
Thar uuas kríſt guater. ioh ſélba ouh thiu ſin múater.
óuh man thara ládota. thie iúngoron thi er tho hábeta.
Thiu hiun uuárun filu fró. giuuerdan móhta ſiu es thó.
ſie habetun thár ſelbon kríſt. ther álles blides fúriſta iſt.
Thó zigiang thes lídes. ioh bráſt in thar thes uuínes.
maría thaz bihúgita. ioh kríſte ſi iz giſágeta.
Ih ſcal thir ſágen min kínd. then híon filu hébig thing.
the ih míthont ouh nu uuéſta. thes uuínes iſt in bréſta.
Spráh tho ziru ſúazo. ther ira ſún zeizo.
ſconen uuórton ubar ál. ſo ſun zi múater ſcal.
Uuib ih zéllu thir ein. uuaz dríſit ſulih zi úns zuein.
ni quam min zít noh ſo frám. theih óuge uueih fon thír nam.

---

v. 1. móhtun. P.
v. 2. thrittan. F. ſuúard. F. ih thir ſagen thar. F.
v. 3. Úaptun. V. P. F.
v. 4. ſaligero. F. ziti. P.
v. 5. uuárd. P. ziſamene. F.
v. 6. tház. P. ſúlihhero. V. P. ſulihéro. F.
v. 7. gúater. P. ſélba. V.
v. 9. híhun. P. uuarun. P. giuuérden. F.
v. 10. fúriſta. V.
v. 11. zigianc. P. F.
v. 13. thinc. F.
v. 14. then ih mithunt. F. míthon. V. P. ni (*ſt.* nu). F.
v. 15. zi iru. V. zí íro. F. zéizo. P.
v. 17. éin. P. thaz (*ſt.* ſulih). F. zi. V.

Sar ſo tház irſcínit. uuaz mih fon thír rinit.
ſo iſt thir állan then dag. thaz hérza filu ríuuag.
Thaz thu zi mír nu quáti. inti eina klága es dati.
mit gótkundlichen ráchon. ſcal man ſúlih machon.
Thiu muater hórta thaz tho thár. ſi uuéſſa thoh in ála uuar.
thaz íru thiu ſin gúati. nirzígi thes ſiu báti.
Gibót ſi then ſar gáhun. then thes lídes ſahun.
ſo uuas ſo er in giquáti. iz íágilicher dati.
Thar ſtuantun uuázarfaz. ſo thár in lante ſítu uuas.
then mánnon ſus íóuuánne. ſih zi uuáſganne.
Thaz uuarun ſéhs kruagi. zi thíu uuas thar ginúagi.
tho zi thén rachon. thio drúhtin uuolta máchon.
Thaz méz uuir ofto zéllen. ioh ſéxtari iz nénnen.
nam íágilih ir redinu. thrízug ſtunton zéhinu.
Odo zuíro zéhanzug. thes duent búah thar gihúgt.
uuarun ſtéininu thiu fáz. ſiu mohtun uuéren thes thiu báz.
Gibót tho ſelbo drúhtin. ſiu uuázares irfúltin.
thaz dátun ſie giuuurtig. unz in óbanentig.
Tho quád er thaz ſie ſcánktin. zi themo héreſten ſih uuántin.
ther thero thrío ſezzo. uuas fúriſto gimazzo.
Drank ér tho ſo nan lúſta. er uuíht es thoh ni uuéſta.
es uuiht ni quám imo ouh in uuán. theiz uuas fon uuázare gidan.

---

v. 19. irſcinit. P. uuáz. P.
v. 20. allen. V. P. dág. P.
v. 21. quati. P. klága. V. dáti. P. F.
v. 23. ſiu. V.
v. 26. quati. F. íágilicher. P. íágiliher. V. dáti. P.
v. 27. thar. P.
v. 31. ſéxtari. V. iz *fehlt in* F. nennen. P.
v. 32. íágilih. P. rédinu. P. thrízzug. P.
v. 33. Ódo. P. zuiro. P. cehanzug. F. gihúct. P.
v. 34. ſtéininiu. V. faz. P. baz. P.
v. 35. irfultin. P.
v. 36. giuúrtig. P.
v. 37. ſkánctin. V. ſcánctin. P.
v. 38. fúriſta gimázzo. P.
v. 40. iz (*ſt.* es). P. fónne uuázzere. F.

Thie mán thoh thie thar ſcánktun. iz fílu uuola irkántun.
theiz uuazar lútaraz uuas. tho ſie fúltun thiu faz.
Then uuírt er thara ládota. ioh zímo nan gihólota.
ſih harto uuúntorota ſin. bi then frónisgan uuin.
Ságe mir nu friunt mín. uuio dati ſó bi then uuin.
thih ſus es nu inthábetos. ſo lángo nan giſpáratos.
Gíbit giuuelih mánno. ther friunta freuuit gérno.
ih uueiz thu es ínnana biſt. then fúriſton ió ſar zi ériſt.
So thie mán ſih thanne iruuínnent. ioh drúnkanen bigínnent.
ſo ſcenkit állan then dag. ſúlih ſoſ iz uuéſan mag.
Ia giſpáratos auur thú. then guaton uuín unz in nú.
ih ſcál thir ouh nu ráchon. ni drénk ih thes gimáchon.
Thiz zéichan deta druhtin kríſt. ménnisgon zi ériſt.
ſíd er hera in uuórolt quam. ioh mannes líchamon nam.
Er óugta ſina kráft thar. ioh ſina gúallichi theiſt uuár.
tho gilóubtun ekord éine. thie iúngoron ſíne.

---

v. 42. uuazer. F. uúltun. P. uaz. V.
v. 43. zi ímo. V. F.
v. 44. den fronisgon. F.
v. 45. tate. F. uuín. P.
v. 46. ſús. P. inhabetos. F.
v. 48. ſar ſó. P. zí. P. eriſt. P.
v. 49. drúnkenen. P. drúkanen. V. drunkane. F.
v. 50. ſkenkit. V.
v. 51. gúaton. P. nu. P.
v. 53. drúhtin kriſt. P. zi. V.
v. 56. ekordi. V. F. ſine. P.

IX.

SPIRITUALITER.

Thíſu ſelba rédina. theih zálta nu hiar óbana.
  bréitit ſiu ſih hárto. géiſtlichero uuórto.
Thoh uuíll ih es mit uuíllen. hiar éthesuuaz irzéllen.
  thaz uuír ni uuerden éinon. thero goumono ádeilon.
Thes uuázares giſméken. ioh uuir then ſéns intheken.
  thaz frouuon lídi thine. fon themo héilegen uuine.
Fernémet ſar in ríhti. thaz kriſt ther brútigomo ſi.
  ioh drúta ſine in lánte. zi theru brúti ginante.
Thier in hímil kamaru. irfúllit ió mit gámanu.
  blídliches múates. ioh éuuiniges gúates.
Zéllu ih thir ouh hiar tház. bi thiu ſtéininun fáz.
  hérza iz ſint githigano. thero gotes drút thegáno.
Siu ſint ínnana hól. héileges giſcríbes fol.
  mit thiu ſie únſih iágilícho. drenkent fráuualicho.
Lútaran brúnnon. ſo ſcénkent ſie uns mit uuúnnon.
  ſcal iz géiſtlichaz ſín. ſo ſcénkent ſie uns then gúatan uuin.
Uuidar thiu ouh thánne. thie man firnément alle.
  ſo múgun ſie mit rúachon. uns ſágen in then búachon.

---

v. 1. Thíſi. F.
v. 2. uuorto. P.
v. 3. uuílluh (*ſt.* uuill ih). P.
v. 4. góumono. P. goumano. V. gómónó. F.
v. 5. uuázeres. F. inthéken. P.
v. 7. thar (*ſt.* thaz). V.
v. 8. ginánte. P.
v. 11. faz. P.
v. 12. gidígano. V. F.
v. 14. ſie. V.
v. 15. ſkénkent. V. ſuns. F.
v. 16. ſkal. V. ſkénkent. V. gúátón. F.
v. 17. Uuídar. P. mán. P. firnement. P. firnemen. F. álle. P.

Séhſu ſint thero fázzo. tház thu es uueſes uuízo.
thaz uuórolt iſt gideilit. in ſéhſu giméinit.
Irſúachiſt thu thiu uuúntar. inti ellu uuóroltaltar.
erzéliſt thu ouh thia gúati. uuaz-iágilicher dáti.
Thar ana maht thu irthénken. mit brúnnen thih gidrénken.
gifréuuen ouh thie thíne. mit géiſtlichemo uuíne.
Ih zéllu thir in ala uuár. luzil dránk ih es thar.
lúzil ih es móhta. ioh górages giſmákta.
Ni thúhta mih theih quámi. thar ſulih uuín uuari.
odo íó in ínheimon. zi ſúazeren goumon.
Nu uuíll ih hiar gizéllen. ein bílidi ginénnen.
thaz tház firſtántniſſi. uns allen líhtera ſi.
Druhtin kós imo einan uuíni. untar uuórolt menigi.
mán filu mári. thaz er ſin drút uuari.
Gibót thaz er irſlúagi. in thiu uuás imo ginúagi.
in óppheres uuíſun. ſinan éinegan ſun.
In bérge ther mo zéinti. thaz er nan thára leitti.
es ílti ſar in gáhi. thera líubi ni ſáhi.
In ímo er ſuazo lébeta. zi hérzen er mo klébeta.
uuárd er mo ouh zi rúame. in ſinemo áltduame.
Uuárd imo ouh thaz uuúntar. zi ſconen éron gidan.
theiz uuurti ubar uuórolt lut. thaz er bi réhte uuas ſin drút.

---

v. 19. thaz. P. thá. P. uuízzo. P. F.
v. 21. Irſuihiſt. F. úntar. F. inti. V. int. F. alter. F.
v. 23. Tharána. P. mahtu. P.
v. 25. ála. P.
v. 27. thaz (*ſt.* thar). V. F.
v. 28. góumon. P.
v. 29. hiar *fehlt in* F.
v. 30. állen. P.
v. 31. Drúhtin. P. kos. P. ménigi. P.
v. 32. ér. P.
v. 34. ópheres. V. P. F. éinigan. V. P. einagan. F.
v. 35. the ermo. V. ér. P. léitti. P.
v. 36. ſahi. P.
v. 37. ſuazzo. F. chlébéta. F.
v. 39. uúntar. V. ſkonen. V.
v. 40. uuúrti. P. drut. P.

Fúart er ſar tho thárаſun. then ſélbon ſinan drút ſun.
uuólt er ſar mit uuíllen. thaz ſin gibót irfullen.
Thaz kínd thaz druag thaz uuítu mit. ioh er iz hábeta furi niuuíht.
er fon thes fáter henti. tho thar dót uuurti.
Er auur uuídorort ni uuánt. er er nan fásto gibant.
er ſúorgata thero uuórto. bi thiu ſcéint er iz ſo hárto.
In then álteri er nan légita. ſo drúhtin imo ſágeta.
thia liabun ſéla ſina. ufan thia uuítauina.
Ióh es ouh ni dualti. ſuntar nan firbránti.
er al irfúlti thuruh nót. ſo druhtin ſélbo gibot.
So er thaz ſuért thenita. ther éngil imo háreta.
er híaz inan iruuíntan. thaz kínd lag thar gibúntan.
Quád er ſih inthábeti. ouh uuíht imo ni dároti.
íoh thaz er iz firbári. quad thar ginúag uuari.
In thíu quad uuari fóllon. zi erkénnenne mánnon.
thaz er gót forahta. tho er ſúlih uuerk uuórahta.
Ioh ſínero uuórto. er hórta filu hárto.
tho er in ſúlih thing gigíang. ſo nah zi hérzen gifiang.
Ein ſcaf er ſtántan giſah. thaz uuas zem ópphere gimah.
er ſáh iz thar uuérnon. in brámon mit then hórnon.
Thaz gifíang er tho ſár. inti ópphorota iz góte thar.
uuéhſal gimúati. bi ſines ſúnes guati.

---

v. 41. ſelben. F.
v. 42. irfúllen. P. irfuállen. F.
v. 44. thó. P. tót. P.
v. 45. afur. P.
v. 46. ſuórgeta. F. uuorto. P. ſkeint. V.
v. 48. liubun. F. ufin. V. P. uuítu. P.
v. 49. duálti. P.
v. 54. ioh. P. tház. P.
v. 56. ſulih uuérk uuorahta. P. uuérh. F.
v. 57. uuorto. P.
v. 59. zemo ophére gímách. F.
v. 60. ſah. P. ten (*ſt.* then). F.
v. 61. in (*ſt.* inti). F. óppherota. V. óphérota. F.
v. 62. gimýati. P.

So uuer thiz firnéman uuolle. héra loſen ſie álle.
ioh héra zua thénke. thaz ſúazo er ſih gidrénke.
Drahto íó zi gúate. ſo uuaz thir gót gibiate.
il iz íó irfúllen. mit míchilemo uuíllen.
Bilido íó filu frám. theſan héilegon man.
ſo drínkiſt thu íó mit uuíllen. thes lúteren brunnen.
Uuil thu iz kléinor reken. in uuíne giſméken.
fon kríſte ſcalt thu iz zéllen. giſteiſt thu tház iruuellen.
Lis ſélbo theih thir rédion. in ſínen euangélion.
thar líſiſt thu íó zi nóti. ſo ſámalicho dáti.
Láng iſt iz zi ſáganne. uuio iz químit al ziſámane.
iz mág man thoh irrénton. mit kúrzlichen uuórton.
Firnim in ála uuari. thaz got ther fáter uuari.
ioh thaz kínd eino. kríſtan bizéino.
Then er zi tóde ſalta. bi únſih ſoſ er uuólta.
noh themo éinegen ni leib. íó ſo páulus giſcréib.
Uuio er ſélbo druag thaz krúzi. tho er thúlta thaz uuízi.
ioh irſtarb tháre. in thes kruzes áltare.
Ther líchamo iz thúlta. thaz gótniſſi ni uuólta.
ſélb ſo untar génen thár. uuard thaz uuéhſal gidan.
Háftetun thie ármon. in thes krúzes hórnon.
thie líuti inan thar námun. ſo ſélb thie ſelbun brámun.

---

v. 64. ſuazzo. F. gitrénke. P. gidrenhe. F.
v. 65. Dráhto. P. gibiete. P. F.
v. 66. ili. V.
v. 67. íó. P. mán. P.
v. 68. trinkhiſt. F. lútteren. P. brunnon. F. brúnnen. P.
v. 69. duz (ſt. du iz). F. rechen. F.
v. 70. fonne. F. ſcaltu. F. giſtéiſt thu. P. V. giſteiſthu. F.
v. 71. redinon. F.
v. 72. liſiſt. P. noti. P. ſamílicho. F.
v. 73. ſagāne. F.
v. 74. churtlichen uuórten. F.
v. 77. tóthe. P. dóde. V.
v. 78. einigen. P. V. leip. V. P. F. giſcréip. V. P. F.
v. 79. crúci. P. F. uuízzi. F.
v. 80. irſtarp. V. P. F. cruces. V. P. F.
v. 82. ſelbo (ſt. ſelb ſo). F. géinen. P. gienen. F. thar. P.
v. 83. Haftetun. P. crúces. V. P. F. hornon. P.
v. 84. namón. F. bramon. F.

Sie háftun nan mit uuúnton. bi únſen ſuaren ſúnton.
ioh hóntun nan bi hérton. mit iro ſcéltuuorton.
Firnim in théſa uuiſun. thaz ih thir zálta bi then ſún.
ni drunki thu ió in uuar mín. ala béziron uuin.
Ni tharft es dróf duellen. uuil thu alla uuórolt zellen.
ſus máht thih al bithénken. in zuá uuiſun drénken.
Thaz giſcríb in ríhti. irfúlli thu ió mit máhti.
ſo kúaliſt thu thih ófto. mit brunnen rédihafto.
Ióh húgi filu hárto. thero géiſtlichero uuórto.
ſo drenkiſt dráhta thine. mit fróniſgemo uuine.
Thiu fáz thiu namun lídes. zuéi odo thríu mez.
thaz thu námis in thin múat. uuio thie héilegon duent.
Sie ſcríbent fáter ioh then ſún. zi héilegeru uuíſun.
ſumes óuh ſo thu uuéiſt. then ſelbon héilegon géiſt.

---

v. 88. ió. P. beiziron. F. uuín. P.
v. 89. zellén. P.
v. 90. math. F. bidénchen. F. *Der zweite Halbvers fehlt in* F., *ſtatt deſſen iſt der zweite Halbvers von* v. 89. *wiederholt.*
v. 91. giſcríp. V. P. F.
v. 92. chúálift. F. dih. V. brúnnen. P.
v. 93. keiftlichero. F.
v. 94. trenchift. P. thrahta. P. uuíne. P.
v. 96. heilegen. F. héilegun. V. P. dúent. P.
v. 97. ſcríbent. P. héiligeru. V. P.
v. 98. ſúmes. P. héiligon. V. F.

X.

CUR EX AQUA ET NON EX NIHILO VINUM FECISSET.

Ni uuolt ér fon níauuihti. thoh er ſo dúan mohti.
ob ér thes uuolti thénken. then ſelbon uuín uuirken.
Suntar hiaz mit uuíllen. thiu ſehs fáz gifullen.
uuázares thie ſíne. thaz uuóraht er thar zi uuíne.
Thaz man thés íó koroti. thie ſéhs ziti uuórolti.
in gúates nio ni uuánkta. mit uuísduamu dránkta.
Tho uns uuard thiu ſálida ſo frám. er ſélbo in theſa uuórolt quam.
thaz thiu ſin géginuuerti. zi ſálidon uns uuúrti.
Thaz ſie láſun er in ríhti. in thero búahſtabo ſlíhti.
ioh núzzun tho thie ſíne. ſo nu uuázar iſt bi uuíne.
Deta er iz ſcónara alſo zám. ioh zíarara ouh ſo fílu fram.
uuir góum es néman uuollen. ſo uuín iſt uuidar brúnnen.
Thie zi thíu giuuizzent. zi héroſt ouh nu ſízent.
iz óuh nu uuola uuéizent. ioh bíſcofa héizent.
Sie kíeſent uns mit rúachon. then uuín in then búachon.
ioh ínan íó gilícho. uns lobont géiſtlicho.
Sie lóbont inan hárto. frónisgero uuórto.
ioh thánkont es mit uuórte. kriſte themo uuírte.

---

v. 1. máhti. F.
v. 2. thénchén. F. uuírchen. F.
v. 3. Súntar. P.
v. 5. kóroti. P. goroti. F.
v. 6. uuángta. V. P. uuístuame. F.
v. 7. Tho. P.
v. 8. thíu. P. geginuuárti. F. uúrti. V.
v. 10. nuzun. F.
v. 12. góuma. P. nemen. V. P.
v. 13. giuuízzent. P. ſízzent. V. P. F.
v. 14. uueizzent. F.
v. 15. chieſent. F.
v. 17. uuorto. P.
v. 18. danchont. F. kríſte. P.

Uuant ér unſih fréuuita. then gúaton uuin uns ſpáreta.
ther fúrdir uns ni uuénkit. ioh géiſtlicho drénkit.
Thaz únſih es gilúſte. thera fréuuida ni bréſte.
ioh uuír zi theme gúate. íó uueſen fáſtmuate.

---

v. 19. Uuánt er. P. ſpárota. V. P.
v. 20. uuénohit. F.
v. 22. uueſan. F.

XI.

PROPE ERAT PASCHA IUDAEORUM. Ioh. 2.

Tho fuar ther ſún guater. thar ínan zoh ſin múater.
in ſíneru iúngi. zi theru héimingi.
Thar tho théro gango. ni uuás er bora lángo.
ſo fúar er fon theru búrg uz. zi themo drúhtines hus.
Er tho ſár thara íngiang. ioh filu hébigo iz intfíang.
thaz ſíe iz zugun ófto. ſo unrédihafto.
Ih ſágen thir in uuára. er fand thar mézalara.
ioh ouh múnizara in uuár. ſo fand er ſízente thar.
Só thiu ſelben kríſtes kráft. eina géiſlun thar gifláht.
uzſtíaz er ſie íó gilícho. ioh filu kráftlicho.
Er giang ínnan thaz hús. ioh uuarf ſę álle thanana úz.
ziuuarf állaz thaz girúſti. ni uuás iz ío ſo féſti.
Thie dísgi thie thar ſtúantun. thar ſie tho múnizotun.
thie ſtúala ouh thar ſie ſázun. inti iro kóuf mazun.
Thaz uuarf er állaz ſar in hóuf. thaz ſie firmídin thar then kóuf.
thiu ſcáf ioh thiu ríndir. ni hángta er in iz fúrdir.
Ziſtíaz er thie ſcránnon. then ſelben kóufmannon.
ioh állaz thaz giſídili. ſo dét er filu nídiri.

---

v. 2. thero. F.
v. 3. Thár. P.
v. 5. Ér. P. ſar. P.
v. 7. fánd. P. ſízzente. V. P. F.
v. 9. So. P. ſélben. P. kriſtes. P. géiſilun. F.
v. 10. úzſtiaz. P. ſe. V. P. íá. V.
v. 11. gianc. F. hus. P. uuarpf. P. ſe. P. *fehlt in* F. thanna. F.
v. 12. *Ueber* uuarf *in* ziuuarf *steht in* V. *ein kleiner Nebenaccent.* ziuuárf. P. allaz. P. uuas. P.
v. 13. ſíe. P.
v. 14. inti ouh iro. P. int iro. F.
v. 15. firmitín dar. F. firmíden. V. P. kouf. P.
v. 16. rinder. F. hancta. F.
v. 17. dia. F. ſkránnon. V. P. ſelbon. F.
v. 18. níderi. F.

Er uuarf iz állaz thanana úz. reinota thaz gótes hus.
irfúrbta thiu ſin gúati. iro allero úndati.
Uuérfet quad er thíz hina uz. iz ſcólta uueſan bétahus.
ioh man drúhtin thanne. íó lóboti thar ínne.
Nu dúent iz man ginúage. zi ſcáchero lúage.
zi thíobo ánauuelti. thoh mán es íó nintgúlti.
Intérent iz ouh fílu fram. álle theſe kóufman.
ioh theſe mézalara. thaz ſágen ih íú in uuára.
Ni uuárd ther thar tho fúntan. ther uuólti uuidar ſtántan.
thaz zi thíu gigiangi. zi uuéri thoh gifíangi.
In imo ſáhun ſe odo uuán. gótes kraft ſcínan.
tház ſie thar irfórahtun. bi thíu ſih ouh ni uuéritun.
Sprâchun tho thie líuti. ioh uuarun frágenti.
uuaz zéichono er in óugti. ingégin theru dáti.
Thiz hús quad er ziuuérfet. ioh ſcíoro ouh thes gihélfet.
irſézz ih iz mít lúſti. in thrío dágo friſti.
Slíumo tho thie líuti. gabun ántuuurti.
álle thie fúriſton. ioh thie héroſton.
Thero iáro uuas íú uuánne. in themo zímboronne.
thiu zála iſt uns giuuíſſu. fíarzug inti ſéhſu.
Bihéiziſt thih ni uuíhtes. thaz thú thaz irríhtes.
ſar in théru noti. in thrío dágo zíti.

---

v. 19. uuerf. P. thannana. F.
v. 20. yrfúrbta. P.
v. 21. Uuerfet quád. P. thiz. P. hinan. F. hina. P. úz. P. bétohus. P.
v. 22. thánne. P.
v. 23. ſchache. F. ſcáhero. V. P.
v. 24. anauuélti. P. ni intgúlti. V.
v. 25. filu frám. P.
v. 26. mézelara. V. F. iu. V.
v. 27. uuidor. F.
v. 28. gigíangi. P.
v. 30. fórahtun. P.
v. 32. dero. F. thera. V. P. dati. P.
v. 34. thrio. P.
v. 35. ántuurti. V.
v. 37. iu. P.
v. 38. fiarzeg. F.
v. 40. dero. F. trio. F. dríо. V. thrio dágo ziti. P.

Thaz uuír ni miſſiſíangin. ouh ſó ni miſſigíangin.
rihta úns then ſín hiar filu frám. thérer gotes drútman.
Er lérta unſih ioh zéinta. thaz drúhtin unſer méinta.
thaz uuir ni kértin thanana úz. thaz ſines líchamen hús.
Thaz drúhtin habet fúriſta. ioh uuíhes hoboſta.
ouh uuísduames thánne. thaz búit al thar ínne.
Thaz ziuuúrfun ſe lés. mit bíttiri tódes.
mit uuáfanu ana rédina. zilóſtun ſie thia ſélida.
Er yrríht iz ſcíoro. ioh hárto filu zíoro.
thes thrítten dáges ſo er gihíaz. ioh then tód ouh ziſtíaz.
Er ál iz umbitháhta. ioh fáſtor giſtátta.
giuuáro iſt thaz bithénkit. theiz élichor ni uuénkit.
Tho er then tód ubaruuán. thes thrítten dages thánan quam.
braht uns ſálida ioh guat. tho er úf fon themo grábe irſtuant.
Tho irhógtun filu blíde. thie iúngoron ſíne.
thaz er iz ér hiar méinta. ioh thiz giſcríb iz zeinta.
Gilóubtun ſie tho ſcóno. themo giſcríbe frono.
ioh állero thero uuórto. thier híar giſprah ſo hárto.
Ioh fílu ouh in then líutin. zi then óſtrigen gizítin.
gilóubtun thar tho gáhun. ſo ſie thíz giſahun.
Ni firlíaz ſih kriſt in uuára. in thero líuto fara.
tho zi thémo ſinde. ſie uuárun imo kunde.

---

v. 42. ríhta uns. P.
v. 44. chertin. F. hus. P.
v. 46. ioh (*ſt.* ouh). F. tar. F.
v. 47. ziuúrſun. V. P. F. dóthes. V. F.
v. 49. irriht. F. ſcíaro. V. zíaro. V.
v. 50. dages. P. dód. V. F.
v. 51. alliz. F.
v. 53. dód. P. tritten. F. drítten. V.
v. 54. bráht. P. yrſtuant. P.
v. 55. irhougtun. F. ſine. P.
v. 56. thaz ér. P. giſcrip. F. zéinta. P.
v. 58. ther (*ſt.* thier). F. hiar giſpráh. P.
v. 59. zitín. F.
v. 60. ſíe thiz giſáhun. P.
v. 62. ſínde. P. kúnde. P.

Ér irkanta fóllon. in ín then iro uuíllon.
ioh thio húguluſti. thie in uuárun in theru brúſti.
Uuíziſt ana baga. ni uuas ímo thurſt thera frága.
thaz imo íáman zalti. uuaz mánnes herza uuólti.
Uuanta ímo iſt al inthékit. thaz mánnes hugu rékit.
ioh tház er mit gilúſtin. drégit in then brúſtin.

---

v. 63. yrkanta. P. irchanta. F.
v. 64. thie hugiluſti. F. ín uuarun. P.
v. 65. bága. P. uuás. P. imo. P.
v. 66. ímo. P. zálti. P. uuolti. P.
v. 67. ímo. V. réchit. F.
v. 68. thaz ér. P.

XII.

ERAT HOMO EX PHARISAEIS NICODEMUS. IOH. 3.

Thar uuas ein mán fruater. ioh édil thegan gúater.
 uuás ouh ther gidíurto. fúrifto thero líuto.
Ih uuán er therero dáto. híntarquami thráto.
 ioh ouh thaz féltfani. zi hérzen imo quámi.
Quám er zimo náhtes. thar tháht er filu réhtes.
 fie thíngotun bi hérton. fus tho théfen uuorton.
Meiftar zélluh thir éin. nift es zuíual nihein.
 uuir uuízun thaz gizámi. tház thu fon góte quami.
Níft ther thes bigínne. thaz fúlih íó bibringe.
 gilih far thémo uuerke. mit gót er iz ni uuirke.
Drúhtin krift irkánta. thaz er mo uuár zalta.
 uuant er gilóubig zimo quám. bi thiu zalt er ál thaz imo zám.
Nálas thaz er firnámi. er gotes fún uuari.
 firnam er fús thia fina máht. thaz bizéinot thiu náht.
Ih fágen thir in uuára. racha féltfana.
 thiu mánnilichan rúarit. ther líchamon fuarit.
Ér ni uuerde uuánne. irbóran auur thánne.
 núb er thaz bimíde. fih hímilriches blíde.

---

v. 1. Thár. P. eimán (*ft.* ein mán). V. frúater. P. tegan. F.
v. 2. gitíurto. V.
v. 4. quami. P.
v. 5. zì imo. V.
v. 6. tho *fehlt in* F.
v. 7. Méiftar. P. zellu ih. V. F. thes (*ft.* és). V. nihhein. V. nihéin. P.
v. 8. uuízzun. F. fón gote. P.
v. 9. er (*ft.* ther). P. bibrínge. P.
v. 10. gilíh. P. uuérche. F. uuirche. F. uuírke. P.
v. 11. irchanta. F.
v. 12. zi imo. V. quam. P. zált. P. zam. P.
v. 14. firnám. P. naht. P.
v. 15. *zwifchen* thir *und* in *fteht* quad. F.
v. 16. fúarit. P.
v. 17. yrbóran. P. afur. P.

Then íngang er ni rúarit. nóh ſih thes ni rúamit.
thaz ér ſih freuue múates. thes éuuinigen gúates.
Híntarquam tho hárto. ther gúato man thero uuórto.
quad uuío iz ió mohti uuérdan. er uuólt iz gerno irfíndan.
Uuio mag ther mán quad thuruh nót. queman auur uuídorort.
álter inti frúater. in uuámba thera múater.
Thaz er zi théru uuiſun. bimíde ſo thia fréiſun.
ioh er thaz biuuérbe. er ſúlih es ni thárbe.
Gab er mo ántuuurti. mit míchileru mílti.
ioh ér mo iz al giſúazta. ſo uués ſoſo er nan grúazta.
Ih ſágen thir in uuára. ni thárft es eiscon méra.
ni intuuirkit uuórolt ellu. thes uuíht thes ih thir zéllu.
Niſt ther in hímilrichi quéme. géiſt ioh uuázar nan nirbére.
ther ſcóni ſina irlúage. thaz er ſih thára fuage.
Thaz hera in uuórolt ió giſán. fon themo brúzigen man.
theiſt allaz fléisg ſo thu uuéiſt. bitharf thera réinida méiſt.
Uuázar ioh ther gótes geiſt. ſcal ſiu irbéran auur méiſt.
in thíu ſie thes ginénden. ſih hímilriches ménden.
Ni uuúntoro thu thih friunt mín. nubiz uuóla megi ſin.
núbiz uuerde uuánne. thaz ſih es uuórolt mende.
Ióh ſi iz ni bimíde. ſúntar ſih es blíde.
mit ſcóneru giuuúrti. thera zuísgun gibúrti.

---

v. 19. ióh. V. F.
v. 21. Hinthar. F. er tho. P.
v. 22. uuólta. V. uuolt. P. gérno. P. irfindan. P.
v. 23. Uuío. P. thuruht. V. quéman. P. afur. P.
v. 25. Tház. P. ſo *fehlt in* F.
v. 26. ioh ér. P.
v. 27. mo. V. ántuurti. V. mihilero. F.
v. 28. mo. V. ſoſo. V.
v. 29. darft. V. éiskon. P. eiskon. V. mera. P.
v. 30. nintuuírchit. F. intuuírkit. P.
v. 31. Níſt. P. queme. P. *vor* geiſt *steht* ther. V. P. nirbere. P.
v. 32. ér. P. thara. P. fúage. P.
v. 34. fléisc. P. tu. F. bithárf. P. meiſt. P.
v. 35. uuázzar. F. ſcál. P. auur *fehlt in* P. meiſt. P.
v. 36. menden. P.
v. 37. dih. V. fríunt. P. nobiz. F.
v. 38. nobiz. F. uuérde. P.
v. 39. Ioh. P.

Ther géift ther blafit ftíllo. thara imo ift múatuuillo.
er thánana ni uuénkit. fofo imo rát thunkit.
Ferit óuh fo thu iz ni uuéift. ther felbo héilego géift.
fin kúnft ift íá gilícho. ungiféuuanlicho.
Ni firnímift thu ouh thánne. uuar er fáran uuolle.
ioh uuánana thih ríne. thie felbun kúnfti fine.
Al íó fúlicha giuuúrt. fo duat thes géiftes giburt.
thén zi thiu gigángent. fon imo irbóran uuerdent.
Tho frágeta ther guato mán. uuio tház íó mohti uuérdan.
ioh uuío man óúh firnámi. fo michil féltfani.
Scono zált er imo tház. fo drúhtin íó giuuón uuas.
ioh tház er tho méinta. er fcóno imo iz gizéinta.
Thú bift hiar githíuto. méiftar therero líuto.
húgi thoh nu hérа méift. thu theffes uuíht far ni uuéift.
Zéllen uuir íú ubar iár. tház uuir uuizun ála uuar.
tház uuir fehen réhtaz. thiu hált nintfáhet ir thaz.
Ób ih thaz iruuéllu. thiz írdifga íú gizéllu.
noh nihéin niruuelit tház. thaz thoh gilóube bi thaz.
Uuio mín giloubet thánne. ób iz uuirdit uuánne.
thaz íh biginne brédigon. fon hímilriche rédinon.
Nift mán nihein fo ríchi. ther ftige in hímilrichi.
ni fi ther ménnifgen fun. ther thánana quam oúh hérafun.

---

v. 41. keift. F.
v. 42. thanna. F. uuénchit. F. fof. F. thúnchit. F.
v. 43. tu. F. geift. P.
v. 49. gúato. P. guotó. F. man. P. dáz. V. uuerdan. P.
v. 50. ouh *fehlt in* F. ouh. P.
v. 51. thrúhtin. F. giuuon. P.
v. 52. thaz. P. thó meinta. P.
v. 54. meift. P.
v. 55. Zellen. P. uuír. P. uuizzun. P. F.
v. 56. halt. P. nintfáhent. P. ni intfáhet. V.
v. 57. thaz irdífga. P. írtifgá. F. zellú. F.
v. 58. thaz. P.

So móyses ìu zi thiu gifiang. thaz er thia nátarun irfiang.
in theru uuúasti thuruh nót. so druhtin sélbo gibót.
Then éitar thar bifiangi. thaz er thára giangi.
in thes tódes gahi. thara zíru sahi.
So límphit thaz man sáhe. ioh hóho nan irháhe.
zi súlichera uuísun. then selbon ménnisgen sun.
So uuér so thes bigínne. thaz thára zua githínge.
sih nioto fráuues muates. ioh éuuiniges guates.
Drúhtin déta so so zám. thia uuorolt mínnota er so frám.
bi thía so sant er hérasun. then sinan éinegon sun.
Tház si sih bitháhti. ginráda sina súahti.
ióh ouh thes giflízi. thaz sị íamer sin ginúzzi.
Ni sánt er nan zi uuaru bi nihéinigeru fáru.
thaz thiu sin félbes gúati. thia uuorolt pínoti.
Odo ínan thes gilústi. er ménnisgon firthuásbti.
thaz kráft sin thaz giméinti. thaz ér in sar irdéilti.
Suntar se zímo leitti. ioh álle giheilti.
in thíu se thes bigínnen. thaz sie zímo thingen.
Ther mit gilóubu thaz gidúat. thaz zimo gikérit sinaz múat.
nist themo sér bizeinit. noh léides uuiht giméinit.
Ther auur thés ni uuartet. in theru úngiloubụ irhártet.
théist ìu sar giméinit. thaz thémo ist giuuisso irdéilit.

---

v. 63. iu. P.
v. 64. uuásti. F. gibot. P.
v. 65. éittar. V. P. F. gigíangi. F.
v. 66. tóthes. V. P. ziro. F. zi iru. V.
v. 69. thínge. F.
v. 70. níoto. P. gúates. P.
v. 71. Druhtin. P. mínnota. V.
v. 72. thíu. P. einogon. V. F. éinigon. P.
v. 74. giflízzi. V. P. F. sị *ist in* P. *mit Accent verſehen*; *in* F. *fehlt* si. íamer. P.
v. 75. uuáru. P. níheinigeru. P. niheinίngeru. F.
v. 76. uuórolt pinoti. P.
v. 78. er ín. P. irdeilti. P.
v. 79. Súntar. P. zị ímo. V. gihéilti. P.
v. 80. zị ímo. V.
v. 81. zị imo. V. zímo. P. gicherit. F. muat. P.
v. 82. bizéinit. P.
v. 83. afur. P. ụuártet. P.

Bi thíu ſie ni gilóubtun. in then gotes éinogon ſun.
in ſinan éinboronon. in múate iz uuoltun uuídoron.
Noh ni mínnotun ſo fram. thaz líoht thaz hera in uuórolt quam.
ſo ſíe duent in giuuíſſi. thaz ſelba fínſtarniſſi.
Sie ſint úbil thrato. uuérko ioh thero dáto.
míchil iſt ir úbili. thuruh thaz hérza fráuili.
Ther ni thuíngit ſinaz múat. ioh thaz úbil al gidúat.
zélluh thir in ala uuár. ther házzot íó thaz líoht ſar.
Bi thíu thaz ſiner ſcímo. ni meldo dáti ſino.
thaz er iz zímo íó fuage. thes ſcáden uuíht ni híage.
Ther auur uuóla uuirkit. er álles uuio iz bithénkit.
er lazit ſcínan ſiu ana uuán. ſiu ſint mit drúhtine gidan.

---

v. 85. gilóuptun. V. P. F.
v. 87. frám. P.
v. 90. frauili. P.
v. 92. zéllu ih. V. F. ála uuar. P. líóth. F.
v. 93. méldon. P. meldon. V.
v. 94. zi imo. V. zi *fehlt in* F. io *fehlt in* P. fúage. P.
v. 95. afur. P. uuírchit. F. bíthénchít. F.

XIII.

DE QUESTU DISCIPULORUM IOHANNIS. CUR IESUS BAPTIZARET ET DE RESPONSIS EIUS. IOH. 3.

Fuar druhtin brédigonti. ioh dóufta ouh tho thie líuti.
gizáltun thaz iohánne. thie iúngoron felbon fíne.
Méiftar ther zi thír fof iz zám. thuruh ámbaht thinaz quám.
ther liut nu zímo loufit. ioh ér fe alle doufit.
Ih gíhu quad er in iúih. tház ir hortut quédan mih.
ni ságen iz nu ouh thes thiu mín. tház ih felbo kríft ni bin.
Ih bin felbes bóto fin. fora imo ift bótofcaf ouh mín.
tház ih fon niuuíhte. then liut zi uuége rihte.
Ther brút habet in uuar mín. ther fcal ther brútigomo fin.
ioh héltit er thia mínna. bi fina drútinna.
Sin fríunt thar thés fartes. fteit lófet fines uuórtes.
ioh hórit er mit mínnu. thes brútigomen ftimnu.
Er uuíhtes ni firféchit. thes ér mo zua gifpríchit.
húgit íó gilicho. zi theru ftímmu fráuualicho.
Theift thaz mínáz heila múat. ioh óuh min fréuuida fo gúat.
in ímo fint mir fóllo. thia mina fréuuida allo.

v. 1. tóufta. P. tóufta. V. tho *fehlt in* F.
v. 2. félbon. P.
v. 3. fo. V. F. iz. V. zam. P. quam. P.
v. 4. líut. P. zi ímo. V. toufit. V. dóufit. P.
v. 5. íúih. P. thaz ír. P.
v. 6. thaz. P.
v. 7. Íh. P. min. P.
v. 8. Thaz. P. íh. P. fone. F.
v. 9. fín. P.
v. 12. ftimmu. P. F.
v. 13. zuo fpríchit. F.
v. 14. gilícho. P.
v. 15. Théift. P. héila muat. P. ouh. P.
v. 16. fréuuida. V.

Er ſcal uuáhſan thrato. ſínes ſelbes dáto.
thaz mínu uuerk ſuínen. ingegin kréftin ſínen.
Ther fon ther érdu hinana íſt. ther ſcal ſpréchan thanana er iſt.
er ſcál giuuiſſo ráchon. fon írdisgen ſáchon.
Ther áuur ni ferit thánana. ioh quam fon hímile óbana.
giſtentit hárto ſin giuuált. ubar ellu uuórolt lant.
Min brédiga thiu níſt. niſi tház mir ſus gibótan iſt.
thaz ér auur lérit. thaz ſíhit er al ioh hórit.
Thóh ni uuóllent líuti. intfáhan thaz gimúati.
in hérzen thaz ouh úáben. thaz ſíe mo thoh gilóuben.
Thie thoh zi thíu gigahent. gilóuba ſina intfáhent.
giduent ſie lútmari. thaz ér íó drúhtin uuari.
Ther fater mínnot ſinan ſún. then ſánt er ſelbo héraſun.
ioh gáb imo al zi hénti. zi ſíneru giuuélti.
Ni mízit er ímo ſinaz gúat. ſo er uns ſúntigon duat.
er ímo thaz giméine. then ſinan géiſt deile.
Uuant ér ſin ſelbes kínd iſt. thaz imo al líebeſten iſt.
giuuíſſo ſágen ih íú tház. thaz gíbit er imo allaz álangaz.
Ther mán ſih thaz gilérit. thia gilóuba in ínan kerit.
giduat er húgu ſinan. in éuuon filu blídan.
Themo auur tház ni gidúat. quimit féragaz muat.
ioh uuónot inan úbari. gotes ábulgi.

---

v. 17. Ér. P. drato. V. dato. P.
v. 19. erdo hinnana. F. thánana. P.
v. 20. írthisgen. V.
v. 21. áfur. P.
v. 22. giſténtit harto. P.
v. 24. ſíhit. P. ál. P.
v. 25. uuollent. P. intfahen. F.
v. 26. úáben. P.
v. 27. gigáhent. P.
v. 28. gidúent. P. er. P.
v. 30. géb. V.
v. 31. mízzít. F. ſuntigen. F.
v. 32. ſinen keiſt. F.
v. 33. Uuánt er. P. líobeſten. P.
v. 34. iu. P.
v. 35. inan. P. kérit. P. chérit. F.
v. 36. gidúat. P.
v. 37. afur. P.
v. 38. íó. F.

Ni lag iohánnes noh tho in uuár. in themo kárkare thar.
tho thíz uuard ſus gibrédigot. fon ímo al ſo girédinot.

---

v. 39. to. V. kárkere. P. charkare. F.

XIV.

IESUS FATIGATUS EX ITINERE. IOH. 4.

Sid tho théſen thingon. fuar kriſt zen héimingon.
in ſelbaz géuui ſinaz. thio buah nénnent uns tház.
Thera férti er uuard irmúait. ſo ofto fárantemo duit.
ni lazent thie árabeit es fríſt. themo uuárlicho mán iſt.
Fúar er thuruh ſamáriam. zi einera búrg er thar tho quám.
in themo ágaleize. zi éinemo giſáze.
Tho giſaz er múader. ſo uuir gizáltun hiar nu ér.
bi einemo brúnnen. thaz uuir ouh púzzi nennen.
Ther euangélio thar quit. theiz móhti uueſan ſéxta zit.
theiſt dages héiziſta. ioh árabeito méiſta.
Thie iúngoron iro zílotun. in kóufe in múas tho hólotun.
tház ſie thes giflízin. mit ſelben kríſte inbizzin.
Unz drúhtin thar ſaz éino. ſo quam ein uuíb thara thó.
tház ſi thes gizíloti. thes uuázares gihóloti.
Uuíb quad er innan thés. gib mir thes drínkannes.
uuírd mir zi giſúare. thaz íh mih nu gikúale.
Uuio mág thaz quad ſi uuérdan. thu biſt iúdeisger mán.
inti ih bin théſſes thiotes. thaz thú mir ſo gibíotes.

v. 2. ſélbaz. P. thaz. P.
v. 3. írmúit. F̃. yrmúait. P. fárentemo. F. dúit. P.
v. 4. thíe. P. thie. V. arabeiti. P. man. P.
v. 5. ſámariam. P. zi. P. zeinera. F. thara. F.
v. 6. ágileize. V. F. zeinemo. F.
v. 7. Thó. P. giſazz. F. nu hiar er. P.
v. 8. éinemo. P. enemo. F. uuir. P.
v. 9. quít. P.
v. 10. thaz iſt. P. héizeſta. V. F.
v. 11. choufe. F. muas. P. holetun. V. P.
v. 12. giflízzin. V. P. F. inbízzin. P.
v. 13. quám. P.
v. 15. ér. P. mír. P. trínchannes. F.
v. 16. gichúale. F.
v. 17. thu. P. man. P.
v. 18. thíotes. P. theotes. F. thietes. V. gi-bíetes. V. F.

Thaz ófonot iohannes thár. bi hiu ſi ſó quad in uuár.
bi uuíu ſi thaz ſo zélita. thaz drínkan ſo firſágeta.
Uuánta thio zua liuti. ni eigun múas gimúati.
uuérgin ziro mázze. in éinemo fázze.
Óba thu quad er dátiſt. thia gotes gíft irknátiſt.
ioh uuér thih bitit thánne. ouh hiar zi drínkanne.
Thu batis ínan odo ſár. er gábi thir in ala uuár.
zi líebe ioh zi uuúnnon. ſpríngentan brúnnon.
Ni hábes quad ſi fró min. fazzes uuíht zi thiu hera ín.
thu hera zúa gilepphes. uuiht théſſes ſar giſcépphes.
Uuaz mag ih zéllen thir ouh mér. ther púzz iſt filu díufer.
uuar nimiſt thu thánne ubar tház. uuazar flíazantaz.
Fúrira uuán ih thu ni bíſt. thanne únſer fater iácob iſt.
er dránk es ſo ih thir zéllu. ioh ſinu kínd ellu.
Er uuóla iz al bitháhta. thaz er mit thíu nan uuihta.
ioh gáb uns ouh zi núzzi. théſan ſelbon púzzi.
Quad unſer drúhtin ziru thó. firnim nu uuíb theih rédino.
firním thiu uuórt ellu. thiu íh thír hiar nu zéllu.
Ther thuruh thúrſt githénkit. thaz théſſes brunnen drínkit.
niſt láng zi themo thínge. nub áuur nan thúrſt githuínge.
Ther áuur untar mánnon. niuzit mínan brunnon.
then íh imo thánne. gibu zi drínkanne.

---

v. 19. iohánnes. P. bi híu. P. uuar. P.
v. 20. trínchán. F.
v. 22. zi iro. V. F. fazze. P.
v. 23. gótes. P. gift. P. irknátis. F.
v. 25. bátis. P. ſar. P.
v. 27. hera. V.
v. 28. héra zua. P. gilépphes. P. gilephes. F.
v. 29. mág. P. zellen. P. díofer. V.
v. 30. nímiſt. P. fliazzantaz. F.
v. 32. ſih (ſt. ſo ih). F.
v. 33. íz. V. ér, P. uuíhta. P.
v. 35. thruhtin. F. zí iru. V. F. redinon: F.
v. 36. firnim. P.
v. 37. githenchit. F. brunnon. V. P. F. trinchit. F.
v. 38. áfur. P.
v. 39. áfur. P. níuzit. P. níuizít. F.
v. 40. trínchanne. F.

Thúrst then mer ni thuíngit. uuant er in ímo spríngit.
ist imo kúali thrato. in éuuon mámmonto.
Thu mohtis quád siu einan rúam. ioh ein gifúari mir gidúan.
mit themo brúnnen thu nu quíst. mih uuénegun gidránktist.
Theih zes púzzes diufi. sus émmizen ni liafi.
theih thuruh thíno guati. bimidi thio árabeiti.
Hólo quad er sar zi érist. thinan gomman thar er íst.
so zílot íúer héra sar. ih zellu íú béden thaz uuar.
Ih ni háben quad siu in uuár. uuiht gómmannes sár.
gab ántuuurti gimúati. sínes selbes gúati.
Thu sprachi in uuár nu so zám. thú ni habes gómman.
giuuisso zéllu ih thir nú. finfi hábotost thu íu.
Then thu auur nú úabis. ioh thír zi thíu liubis.
uuant ér giuuisso thín nist. bi thíu sprácht thu so iz uuár ist.
Min múat quad si dúat mih uuís. thaz thu fórasago sís.
thinu uuórt nu zelitun. thaz mán thir er ni ságetun.
Unsere áltfordoron. thie bétotun hiar in bérgon.
giuuisso uuán ih nu thés. thaz thú hiar bita ouh súaches.
Quédet ir ouh iúdeon nu. thaz sí zi hierosólimu.
stát filu ríchu. zi thiu gilúmflichu.
Uuíb quad er ih ságen thir. thaz gilóubi thu mir.
quément noh thio zíti. ménnisgon bi nóti.

---

v. 41. Turst. F. mér. P. springit. P.
v. 42. mámmonto. P.
v. 43. móhtis. P. si. F.
v. 44. gitránohtíst. F.
v. 45. Thé ih zi thes. P. díusi. P. émmizigen. P. émizen. F. liafe. F.
v. 46. gúati. P. bimíti. P.
v. 47. ér. P. zi. V. zerist. F. gómman thár. P.
v. 48. zilet. F. íú er. V. sár. P. zéllu. P. iu. P. béthen. V. P. F.
v. 49. si. F. sar. P.
v. 50. ántuurti. V.
v. 51. sprachi. P. thu. P.
v. 52. fínfi. P. habotost. P. habétost. F. iu. P.
v. 53. afur. V. P. úábis. P. líubis. P.
v. 55. duat. P. sis. P.
v. 56. thini. F. zélitun. P.
v. 58. bíta. P. bitta. V.
v. 59. no. F. hierusolimo. F.
v. 60. gilimphlicu. F. gilúmpflichu. V. P.
v. 61. ér. P. sagen. P. tház. P. mír. P.
v. 62. thío ziti. P.

Thaz ir noh híar noh ouh thár. ni betot then fáter thaz ist uuár.
giuuisso ir bétot alla frist. thaz íú únkundaz ist.
Uuir selbe béton auur thár. tház uuir uuizun ála uuar.
uuanta héil so ih rédinon. thaz químit fon then iúdeon.
Thoh químit noh thera zíti frist. ioh si óuh nu géginuuertig íst.
thaz bétont uuare bétoman. then fater géistlicho frám.
Uuant er súachit filu frám. thráto rehte bétoman.
thaz sie nan géistlicho. béton íó gilícho.
Ther géist ther ist drúhtin. mit fílu hohen máhtin.
mit uuáru uuilit ther gótes geist. tház man inan béto meist.
Sí nam gouma hárto. thero drúhtines uuórto.
ioh kérta tho mit uuórte. zi diafemo ántuuurte.
Ein mán ist uns gihéizan. ioh scal ouh kríst heizan.
uns duit sin kúnft noh uuánne. thaz al zi uuízanne.
Irrékit uns sin gúati. allo théso dati.
ouh scóno ioh giríngo. mánagero thíngo.
Gáb iru mit mílti. tho druhtin ántuuurti.
thaz bin íh giloubi mír. ih hiar spríchu mit thír.
Tho quamun thie iúngoron innan thes. sie uuuntar uuas thes thínges.
sih uuúntorotun harto. iro zueio uuórto.
Thaz síh liaz thiu sin díuri. mit ótmuati so nídiri.
thaz thaz éuuiniga líb. lérta thar ein armaz uuíb.

---

v. 63. ír. P. ir hiar. F. bétot. P.
v. 64. unchundaz. F.
v. 65. sélbun. F. afur. P. uuizzun. P. F.
v. 66. rédion. V.
v. 67. óuh (*st.* si ouh). V. souh. F.
v. 68. keiſtlicho. F. fram. P.
v. 69. her. F.
v. 70. gilicho. P.
v. 73. uuorto. P.
v. 74. charta. F. díafemo. P. tiáfomo. K. ánt-uurte. V.
v. 75. gíhéízzán. F.
v. 76. uuanne. P. ál. P. uuízzanne. F.
v. 77. Irréchit. V. F. állo theso dáti. P. desa. F.
v. 78. manakero. F. mánegero. P.
v. 79. thruhtín. F. ántuarti. V.
v. 81. quámun. P. thés. P. uuúntar. P.
v. 82. íro. P.
v. 84. líb. P. ármaz uuíb. P.

So ſlíumo ſiu gihorta tház. firuuarf ſi ſár íó thaz fáz.
ílta in thia búrg in. zen liutin ſágeta thiz al ín.
Quémet quad ſi ſéhet then mán. ther mir thaz állaz brahta frám.
mit uuórton mir al zélita. ſo uuas ſih mit uuérkon ſitota.
Scal iz kríſt ſin fro min. ih ſpríchu bi then uuánin.
thaz ſelba ſprích ih bi thíu. iz iſt gilíh filu thíu.
Bi then gidóugnen ſéginin. ſo thúnkit mih theiz megi ſín.
er ál iz untaruuéſta. thes míh noh íó gilúſta.
Sie íltun tho bi mánne. fon theru búrg alle.
íltun al bi gáhin. tház ſie nan giſáhin.
Innan thés batun thár. thie iúngoron then méiſtar.
tház er thar giſázi. zi dágamuaſe inti ázi.
Er quad er múas habeti. ſoſ ér in thar tho ſágeti.
mit ſúazlichen gilúſtin. thóh ſies uuiht ni uuéſtin.
Ín quam tho in githáhti. thaz man imo iz bráhti.
unz ſe odo uuárun zi theru búrg. koufen iro nótthurft.
Min múas iſt quad er fóllo. mines fáter uuillo.
theih émmizen irfúlle. ſo uuás ſo er ſelbo uuólle.
Ir quedet in ála uuari. thaz mánodo ſin noh fíari.
thaz thanne ſí ſo man quít. reht árno gizit.
Nu ſehet mit then óugon. biginnet úmbi ſcouuon.
niſt ákar hiar in ríche. nub ér zi thiu nu bléiche.

---

v. 86. al in. P.
v. 87. mír. P. allaz bráhta fram. P.
v. 88. uuorten. F. ſo uuáz ſih. P. F. uuérchon. F. ſítota. P.
v. 89. mín. P.
v. 90. ſpríchu. V. F.
v. 91. thén gidougnen. P. dunkit. P. thunchit. F. míh. P.
v. 92. alliz uuntar. F.
v. 95. Ínnan. P.
v. 96. inti. V.
v. 97. tho thar. F.
v. 98. thoh ſí. P. uuíſſin. F.
v. 99. In quám. P. imo. V.
v. 100. ſe. V. nótthurf. P.
v. 102. émmizigen. P. yrfúlle. P. ſo uuáz ſo. V. ſo uuáz ſer. F. ſo uuas ſo. P. ſélbo uuolle. P.
v. 103. quédet. P. uuári. P. noh ſin. P.
v. 104. thánne. P.
v. 105. ſéhet. P. óugun. F. bigínnet umbi ſcóuuon. P.
v. 106. áckar. P. áchár. F. nu *fehlt in* F. bliche. F.

Ni ſie zi thiu ſih máchon. ſoſ íh íú hiar nu ráchon.
thaz frúma thie gibúra. fuaren in thia ſcíura.
Íh ſanta íúih árnon. ir ni ſátut thoh thaz kórn.
gíangut ir bi nóti. in ánderero árabeiti.
Gilóubta thero líuto. fílu thar tho thráto.
thie thara zi ímo quamun. thia léra firnámun.
Gimuatfágota er tho ín. uuas zuene dága thar mit ín.
mílti ſino iz dátun. ſo ſíe nan thar tho bátun.
Gilóubta iro ouh tho in uuára. fílu harto méra.
uuanta ſín ſélbes lera. thiu uuás in harto méra.
Spráchun ſie tho blíde. zi thémo ſelben uuíbe.
thiu eriſt thára in thia búrg. déta ſina kúnft kund.
Ni gilóuben uuir in uuára. thuruh thia thína lera.
nu uns thiu frúma irreimta. thaz ér uns ſelbo zéinta.
Nu uuízun in ala uuari. thaz er iſt héilari.
thaz ér quam hera zi uuórolti. er ménnisgon ginériti.

---

v. 107. ſo. F.
v. 108. fúaren. P. ſcúra. F.
v. 109. Ih ſánta. P. iuih. V. tho. V.
v. 110. ánderero. P.
v. 111. Gilóúpta. F. dráto. V.
v. 113. Gimuatſagota. P.
v. 114. iz. P.
v. 115. tho. V.
v. 118. érift. P.
v. 120. irréimta. P. irréinta. F.
v. 121. uuízzun. V. P. F. ála. P. ér. P.

XV.

FAMA EXIIT QUOD IN GALILAEAM VENIT. MATH. IV, 23. MARC. VI. FIN. LUC. IV, 14. IOH. IV, 43.

Fúar tho druhtin thánana. ſid tho thérera redina.
ſid tho thémo thinge. zi themo héiminge.
Es máru uuort tho quámun. ſo uuit ſo ſýri uuarun.
ſo uuít ſo galiléa bifiang. ther liut ingégin aller gíang.
Thaz mári uuard ouh mánagfalt. ubar iúdeono lant.
ubar líuti manage. thie fúarun al ziſámane.
Sie gérotun al bi mánne. inan zi rínanne.
ioh ſih zen ſínen guatin. íó éthesuuaz gifúagtin.
Thie bráhtun imo ingégini. ſíechero manno ménigi.
bifangan mit úmmahtin. ioh míſſilichen ſúhtin.
Sie héilt er ſoſ er móhta. thio ſúnta ouh thána fluhta.
leh in líb inti gúat. ioh harto fráuualichaz múat.
So er thó giſah thia ménigi. al quéman imo ingégini.
mit ougon blíden er ſíe intfíang. ioh úfan einan bérg giang.
So druhtin ſélbo thar giſáz. thes uns íámer iſt thiu báz.
uuir íámer blíde in uuara. ſúlichera léra.

---

v. 3. uuíht. F. ſiri. F.
v. 4. uuíht. F. biſiang. P.
v. 6. zíſáméné. F.
v. 8. gúatin. P. étthesuuaz. P.
v. 10. biſángan. P.
v. 11. ſlúhta. P.
v. 14. óugon. P. ſie. V. ſe. F.
v. 15. íámer. P.
v. 16. uuára. P. lera. P.

Tho gíangun thie giſuáſon. náhor ſo ſie múaſun.
liob héreron mine. thie iúngoron ſine.
Indét er tho then ſinan múnd. theiſt íámer ubar uuórolt kund.
thar ínne lag ſo er uuéſta. dreſo díuriſta.
Bigónd er thaz tho ſpénton. ſínes ſelbes uuórton.
det er then líutin mit thiu dróſt. then iúngoron thoh zi héroſt.
Sié bigan er ſcóuuon. fráuualichen óugon.
grúazt er ſie zi gúate. ſus ſuáslichemo múate.

---

v. 18. míne. P.
v. 19. thes iſt. F. íámer. V.
v. 20. ſoſ er. F. díurofta. F.
v. 22. ór. P. droſt. P.
v. 24. her. F.

XVI.

DE VIII BEATITUDINIBUS. MATH. 5.

Sálig birut ir árme. in thiu thaz múat iz uuolle.
in thiu ir thio ármuati. githúltet ió mit gúati.
Uuanta íúer ift ih fagen íú tház. thaz hímilrichi hóhaz.
thiu uuúnna ioh ouh mánag guat. bi thiu mag fih fréuuen íúer múat.
Sálige thie mílte. ioh muates mámmunte.
thie iro múates uualtent. ioh brúaderfcaf gihältent.
Búent fie in uuára. érda filu mára.
ther híar then bú biuuirbit. er íámer thar nirftirbit.
Sálig fint zi gúate. thie rózegemo múate.
uuanta in firdílot thaz fér. dróft filu mánager.
Ioh gifreuuit in thaz múat. hárto filu mánag guat.
firdílot in thia fmérza. ioh rózagaz hérza.
Gúataliches uuáltent. thie thúrft ioh húngar thultent.
thie ió thes réhtes gingent. ioh thára zua githíngent.
Sie uuerdent éthesuuanne. mit féti es filu fólle.
thaz gúates fie ginúagon. éigun unz in éuuon.
Salig thie ármherze. ioh thie ármu uuihti fmérze.
then múat zi thiu gigánge. thaz iro léid fie irbarme.

v. 1. iz *fehlt in* F. uuólle. P.
v. 2. in thín. P. thie. V. P.
v. 3. íuer. V. uuer. F.
v. 6. uuáltent. P.
v. 8. biuuírbit. P. íámer. P. nirflírbit. P. ní flirbit. F.
v. 10. firtílot. V. F. manáker. F.
v. 11. gifrouuit. F.
v. 12. firtílot. V. P. F. herza. P.
v. 15. étthesuuanne. P. féto. P. fet. F.
v. 17. Sálig. P. ármun. P.
v. 18. giganne. F. fe. F. irbárme. P.

Sie quement ſcíoro ana nót. thár man in ginádot.
thar man gihéilit iro múat. ioh filu líebes giduat.
Iú iſt ſálida giméinit. in thiu ir herza réinaz eigit.
ir ſculut mit ſúlichen óugon. ſelbon drúhtinan ſcouuon.
Ir ſcúlut íó thes gigáhen. mit ſúlichu íúih náhen.
mit réinidon ginuagen. zi drúhtine íúih fúagen.
Thie frídusame ouh ſálig. thié in herzen ni éigun niheinaz uuíg.
mit thíu ſie thaz giuueizent. ſie gotes kínd heizent.
Got gíbit in zi lónon. thenſelbon námon ſconon.
ioh dúit in thaz gimúati. mit thes námen guati.
Sálig thie in nóti. thultent árabeíti.
then man bíro guati. duit ofto uuídarmuati.
Sie uuérdent filu riche. in themo hohen hímilriche.
in thíu ſie iz íó gilícho. firdragen fráuualicho.
Ni dúet íú iz ouh zi rúachon. oba íú thie líuti flúachon.
íú quimit ſálida thiu mer. thaz ſíe ſo ahtent íúer.
Thanne ſie zéllent thuruh mih. al úbil ánan íúih.
tház ni híluh íúih. thaz líagent ſe ál thuruh mih.
Blídet íúih múates. ioh harto fréuuet íúih thes.
íú iſt in hímile thuruh tház. michil lón garauuaz.
Iro ánon ouh ſo dátun. thero fóraſagono áhtun.
bi thiu ni lázet íú iz in uuár. uueſan hárto filu ſuar.

---

v. 20. giddúat. P.
v. 21. éigit. P.
v. 22. óúgon. P. drúhtin. V. tráhtin. F.
v. 23. íúih. P.
v. 24. redinon (ſt. reinidon). F.
v. 25. frideſame. F. ni. V. éigen. P. F. nihéinaz. P.
v. 26. giuuéizzen. F. heizen. F.
v. 30. bi íro. V.
v. 33. íuz. F.
v. 34. íú. P. mér. P. ſie. P. áhtent. P. íúer. P.
v. 35. ſe. V. P. zellen. F. míh. P. íúih. P.
v. 36. ní hiluh íúih. P. liegent. P. líegent. V. ſie. V. ſie. F.
v. 37. Blíthet. V. íúih. P. íúih. P. thés. P.
v. 38. íú. P.
v. 39. Iro. V.

XVII.

VOS ESTIS SAL TERRAE ET VOS ESTIS LUX MUNDI. MATH. 5.

Ir bírut michil uuérda. ſalz therera érda.
íúeraz giráti. ſcal ſalzan uuórolt dati.
Tház ſie mit then uuúnton. nirfúlen in then ſúnton.
noh mit thémo meine. ni uuerden zi áz eine.
Ir ſíe ſo ih íúih héize. giduet mir filu ſúaze.
ioh íó mír in múate. ſie líubet zi gúate.
Oba iz zi thíu uuirdit. thaz thaz ſálz firuuirdit.
uuer fíndit untar mánne. mit uuiu man giſálze iz thanne.
Zi uuíhtu iz ſid ni hílfit. ni ſi tház man iz firuuírfit.
zi thíu iſt iz thoh gimúati. theiz dréten thar thie líuti.
Ir birut óuh ubar thaz. in lioht ſcínantaz.
in theſemo érdringe. thaz uuorolt írri ni ge.
Niſt búrg thaz ſih gibérge. thiu ſténtit ufan bérge.
in hóhemo nólle. thoh ſiz gérno uuolle.
Ni brénnit man ouh thuruh tház. giuuíſſo ſinaz líohtfaz.
tház er iz biuuélze. mit múttu biſtúrze.

v. 1. ſálz. P. erda. P.
v. 2. íúeraz. P.
v. 3. Thaz. P. ni fúlent. F.
v. 4. uuérdent. F.
v. 5. ſo. P. ſih (*ſt.* ſo ih). F. íúih. P. iuh. F.
v. 6. íámer (*ſt.* íó mir). F. mir. P.
v. 7. Oba. V.
v. 8. tház (*ſt.* iz). F.
v. 9. ſíd. P. hílphit. P. firuuírphit. P.
v. 11. ubur. F. lioth ſchinántaz. F. ſcíuentaz. V. P.
v. 13. berge. P.
v. 14. thóh. P. kerno. F.
v. 15. óuh. P. liothfaz. F.
v. 17. Súntar thes gihélfe. P. tház. P.
v. 18. chérzíſtal. F. líuhte. V.

Suntar thés gihelſe. thaz er iz irhéſſe.
úfan hohaz kérziſtal. thaz iz líuhtę ubar al.
Sáma ni mag iz uuérdan. tház ir ſit gibórgan.
ófan uueſet thrato. íúes ſelbes dáto.
Ni liuhte líoht íuer. man íúih lóbon thes thiu mér.
odo man thío mehti. zéllen íú zi kréfti.
Suntar thie ſiu ſcóuuon. ſih fora góte frouuon.
ioh góte thero uuérko. mánnilih githánko.

---

v. 20. drato. V. thráto. P. íúes. P. ſélbes. P. dato. P.
v. 21. lioth. F. íúer. P. íúih. P.
v. 22. ódo. P. zellen. P. íú. P.
v. 23. Súnthar. F. Súntar. P.
v. 24. ío. F. uuerko. P. uuercho. F. gidancho. F.

XVIII.

NOLITE PUTARE QUIA VENI SOLVERE. MATH. 5.

Ni uuánet thaz gizámi. thaz ih zi thíu quami.
ih mih in thíu rachi. then uuízod firbrachi.
Ódo ſo ih nu rédino. theheinan thero fóraſagono.
ſúntar ih mit thúlti. ſiu bédiu uuola irfúlti.
Giuuíſſo ih ſagen íú in ála uuar. thaz ni híluh íúih ſar.
ni éigut ir merun gúati. thanne thiz héroti.
Ni giſáhit íúih íó tház héil. thaz eigit hímilriches deil.
zi themo ſcónen lante. íó íúer fúaz giuuente.
Uuízut ir thia rédina. thio búah thio ſagent thánana.
uuio ther uuízod thuruh nót. alten líutin gibot.
Sie quédent er giuuúagi. thaz mán mán ni ſluagi.
quit gót ſih belge thráto. ſúlichero dáto.
Íh zell iu auur thánana. mínes ſelbes rédina.
ſelbon bán minan. then íh heizu auur ſcríban.
Thaz mánnilih gibórge. ſih zi íámanne ni bélge.
ioh ouh thaz bimíde. er mán nihein ni níde.
Thaz ſelba uuérk uueltit. er génaz baz gihéltit.
mit giháltniſſu giuuéizit. thaz uuízod inan héizit.

---

v. 2. uuizzod. V. P. firbráchi. P.
v. 3. theih ein. F. thehein. V. thehéinan. P.
v. 4. ſunthar. F.
v. 5. íú. P. hilu ih. F. íúih. P.
v. 6. éigúnt. F. thánne. P.
v. 7. giſagit. F. íúih íó. P. déil. P.
v. 8. thémo. P. ſconen. P. íó íúer. P. fuaz. P. giuuénte. P.
v. 9. uuizzut. V. P. thie. P. thie ſagent. P. thannana. F.
v. 10. uuizzod. P. V.
v. 11. giuuági. F. man mán. P.
v. 12. dráto. V. dato. P.
v. 13. zellu. P. F. afur. V. P. F.
v. 14. heizu. V. afur. V. P. F.
v. 15. mannilich. F. zi íamanne. P. zi niamenne. F.
v. 16. tház bimide. P.
v. 17. iénaz. P.
v. 18. uúizzod. V. P. heizit. P.

Óba thu thes bigínnes. thaz thu géba bringes.
gífti gimuate. zi themo gótes biete.
Yrhugis thar thoh éines man. ther thir ſi irbólgan.
thoh iz ſo lúzil uuári. in muat thir ér ni quami.
Ni biut iz fúrdir thara mér. far biſúani thih er.
iz iſt ér ih ſagen thir tház. góte filu léidaz.

---

v. 20. gimúate. P. demo. V.
v. 21. yrhúgis. P. ſí irbolgan. P.
v. 22. uuari. P. múat. P. er. P.
v. 23. bíut. P. ér. P.

XIX.

QUI VIDERIT MULIEREM. ET NON IURARE ET DILIGERE INIMICOS. MATH. 5.

Zalt er óuh tho thuruh nót. uuio ther uuízod gibot.
giuuíſſo thar gifúaro. thaz mán nihein ni húoro.
Íh quad auur ſágen íú. ther uuib biſcóuuot zi thíu.
thaz ſar in thémo friſte. zi thíu nan es gilúſte.
Er húarot ſia giuuáro. in herzen íu ſar ſuáro.
mit únreinemo múate. nirgéit imo iz zi gúate.
Thaz mán ſih ni firſuérie. thaz uuan ih uuízod uuerie.
mínu uuort thiu uuérrent. tház ir ſar ni ſuérrent.
Thaz iſt giuuára mera. thaz ſágen ih íú in uuára.
man báz in ſo giuuártent. íóh ſih baz giháltent.
Ther uuízod gibiutit grázzo. man ſinan fíant hazzo.
ioh íágilicher mánno. ſinan fríunt minno.
Uuio íh íu hiar gibíate. thaz hóret íó zi gúate.
ih íúih nu ni hílu thaz. harto ſízit íú iz baz.
Íuan fíant minnot. ſo gibíutit druhtin gót.
mínnot íó thie grázzo. ſo uuér ſoſo íúih házzo.

---

v. 1. uuízzod. V. P. gibót. P.
v. 3. afur. P. ſagen. P.
v. 4. friſto. F. giluſte. P.
v. 5. huorot. V. P. hérzen. P. iu. P.
v. 7. uuizzod. P.
v. 9. íú. P.
v. 10. giuuárten. F. ioh. P. báz. P. gihaltent. P. hazzo, P. giháltén. F.
v. 11. uuizzod. P.
v. 12. íágilicher. P. minnu. F.
v. 13. ih. P. híar. P. íó. P.
v. 14. íú. P. báz. P.
v. 15. Íúan. P.
v. 16. ſo uuér ſo ſo. P. ſo uuer ſo. F. íúih. P.

Betot gérno ió bi thíe. ſo uuer ſo íú úbilo gidue.
thaz ir gót ió thuruh nót. in théſen datin bílidot.
Sit ió in dátin filu línd. tház ir uueſet gótes kind.
ſi drúhtin íú zi bílide. ther búit ufan hímile.
Er lazit ſúnnun ſina. ſcínan filu blída.
ioh régana gilíche. allemo érdriche.
Giuuíſſo thaz ni híluh thih. thoh ſínt thie liuti míſſilih.
féhemo muate. úbile ioh gúate.
Oba íú thio mínna ſint nu héiz. zi then ir bírut filu zéiz.
ziu ſcal íú lón ſin thanana gúat. thaz ouh héidiner duat.
Thaz fullent óuh filu frám. ſelb thie ſúntigon man.
ſie lazent ín ió then in múat. ſo uuer ſo in liobes filu duat.

---

v. 17. kerno. F. ſo uuer ſo. V. íú. P.
v. 19. Sít. P. thaz. P. ír. P.
v. 23. ſint. P. líuti. P.
v. 24. múate. P.
v. 25. Oba. V. íu. P. zeiz. P.
v. 26. zíu. P. ſu. P. héithiner. V. P. F.
v. 27. ſuntigun. V. P.
v. 28. lázent. P. in. P. thén. P. muat. P. líobes. P.

XX.

ATTENDITE NE IUSTITIAM VESTRAM FACIATIS CORAM HOMINIBUS. MATH. 6.

Oba thu ármen uuihtin. dueſt droſt mit éregrehtin.
ioh thir uuólles ana rúam. elemóſyna giduan.
Odo uuérk guatu. ioh drúhtine gimúatu.
uuólles ió mit uuíllen. fora góte irfúllen.
Dúa ſo ih thir zéllu. thiu ſelbun thíng ellu.
gibórgenero uuerko. thaz thir es gót githanko.
Ni duas thu ſó ih ſagen thir éin, lon ni hábes thu es nihéin.
ouh fona góte ana uuánk. ſo ni químit thir es thank.
Oba thu in réht redina. thir uuírkes elemóſyna.
thir zéllu ih ein gizámi. ni duaz zi lútmari.
Líchizera in uuara. thie duent ſia lútmara.
ófono untar' mánne. thaz ſie ſe lóbon thanne.
Sie eigun uuízit ir thaz. thár thaz lon állaz.
ih ſagen iú in ála uuara. ni uuírdit in es méra.

---

v. 1. thu óúh. F.
v. 2. elémoſina. F.
v. 3. guatiu. P. guati. F. gimuatiu. P. gímúáti. F.
v. 4. irfullen. P.
v. 5. Dúa. F. *Ueber* thiu *und* ſelb(un) *ſteht in* V. *ein kleiner Nebenaccent.*
v. 6. uuérko. P. uuérchó. F. githáncho. F.
v. 7. duaſt. P. duaſtu. F. nihein. P.
v. 8. fora. P.
v. 9. reth. F. elemoſyna. P. elémóſina. F.
v. 10. zélluh. P. zellíh. F. dua iz. P.
v. 11. Líchicera. V. P. F. uuára. P. ſie. P.
v. 12. óffono. P.
v. 14. íu. P. mera. P.

XXI.

QUOMODO SIT ORANDUM ET DE ORATIONE DOMINICA. MATH. 6.

Óha thu ouh bigínnes. thaz thu zi góte thinges.
ínti thu githénkes. thaz thin gibét uuirkes.
Thaz ſi in hérzen thanne. thaz thír es uuiht nintfálle.
gidóugno in themo múate. theiz thír irge zi gúate.
In hérzen ſi iz ſcono. thaz íú es gót gilono.
ſi ther githánk íú feſti. ínnan theru brúſti.
Thaz íó bi themo méine. thaz múat ſi faſto héime.
then húgu in then githánkon. ni lázet uuergin uuánkon.
Ni lazet fáran íú thaz múat. ſo then dríagarin duat.
úmbikérit ſih thaz múat. ſélb ſo mo ther háls duat.
Thaz duent ſe állaz zi thíu. ther liut ſe lóbo bi thíu.
ioh ſie ſe éren thuruh tház. bithiu niſt es uuíht in thiu baz.
Uuéiſt thu uueih thir rédinon. thaz ſelba lób theiſt thaz lón.
giuuiſſo uuíziſt thu thaz. in thíu giſteit iz állaz.
Thanne ir bétot uuizit tház. duet iz kúrzlichaz.
ni rúachit druhtin hárto. thero mánagfalton uuórto.

---

v. 1. thu. V.
v. 2. inti. P. githenches. F.
v. 3. ni intfálle. V. F. nintfalle. P.
v. 4. gitóúgono. F. thaz thír iz. P. thaz thir (iz *fehlt*). F.
v. 5. ſcóno. P.
v. 6. githáng. V. P. bruſti. P.
v. 7. thémo. P. meine. P.
v. 8. githánchon. F. uuanchón. F.
v. 9. lázet. P. íu. P.
v. 10. úmbikerit. P. umbicherit. F. ſelb. P.
v. 11. ſie. V. F.
v. 12. uuith. F.
v. 14. giuuíſſo. P. uuízziſt. F. tház. P.
v. 15. kurzilicház. F.
v. 16. uuorto. P.

In hérzen betot hárto. kúrzero uuórto.
ioh lútoro tháre. thaz iz gót gihore.
Thaz lón laz imo állaz. thaz thes gibétes ſi thiu báz.
thaz thu in théru dati. ni firlíaſeſt thio árabeiti.
Ir ni thúrfut bi thíu. got irkénnit in íú.
ér ir imo iz zéllet. állaz thaz ir uuóllet.
Gináda ſina grúazet. ſo minu uuórt íú iz ſúazent.
mines ſélbes lera. ni thárf es uueſan méra.
Soſ ih íuih ubar ál. hiar nu léren ſcal.
firfáhent íó gilícho. thiu iz allaz gáralicho.
Fáter unſer gúato. biſt drúhtin thu gimúato.
in hímilon íó hóher. uuíh ſi námo thiner.
Biquéme uns thinaz ríchi. thaz hoha hímilrichi.
thára uuir zua íó gíngen. ioh émmizigen thíngen.
Si uuíllo thin hiar nídare. ſoſ ér iſt ufan hímile.
in érdu hilf uns híare. ſo thu éngilon duiſt nu tháre.
Thia dágalichun zúhti. gib híutu uns mit ginúhti.
ioh fóllon ouh theiſt méra. thínes ſelbes lera.
Scúld bilaz uns állen. ſo uuír ouh duan uuóllen.
ſúnta thia uuir thénken. ioh émmizigen uuírken.
Ni firláze unſih thin uuára. in thes uuídaruuerten fára.
thaz uuír ni miſſigángen. thar ána ni gifállen.

---

v. 17. uuorto. P.
v. 18. thare. P.
v. 19. allaz. P. baz. P.
v. 20. théra. V. P. der. F. thie. V. P. thia. F.
v. 21. ſrchénnít. F.
v. 22. imo. V. uuéllet. F.
v. 23. mínu uuort. P. ſúezent. V. ſúazzent. F.
v. 24. mínes ſelbes. P. mera. P.
v. 25. iúh. F.
v. 26. garalicho. P.
v. 28. hoher. P.
v. 30. thingen. P.
v. 31. nidáre. P. ufin. V.
v. 33. uns. V.
v. 35. uuollen. P.
v. 36. denchen. F. uuirken. P. uuírchén. F.
v. 37. fara. P.
v. 38. gangen. P. thara. V. F. bifallen. P.

Lóſi unſih ió thánana. thaz uuir ſin thíne thegana.
ioh mit ginádon thinen. then uuéuuon ió bimíden.
Ob ir in múat iú lazet. thaz ſúnta ir ió bilázet.
ſo dilont ſíno guati. thio iúó miſſidati.
Ther thar auur ſo ni dúat. lazet quéman iú iz in múat.
gizélit ſint themo in thráti. allo thio úndati.

---

v. 39. thégana. P.
v. 41. lázet. P. ſunta. V.
v. 42. dílont. P. ſino gúati. P. thio. V.
v. 43. afur. V. P. F. ſó. P. ſu. P. ſz. P.
v. 44. dráti. V. P. F. állo. P. thúndati (*ſtatt* thio úndati). F. undati. P.

XXII.

NEMO POTEST DUOBUS DOMINIS SERVIRE. MATH. 6.

Ni mag thaz mán duan nihéin. thaz thiono héreren zuein.
thaz er irfúlle ió follon. bédero uuillon.
Ni thúrfut ir biginnan. thaz ír ouh megit bríngan.
thaz ir góte thionot. ioh thóh thia uuórolt minnot.
In múate ſi íú giféſtit. thaz múaſes íú ni bríſtit.
mit ſuórgon ouh ni rátet. mit uuíu ir íúih uuátet.
Fúrira iſt thiu ſéla. thaz múas ni ſi íú méra.
thes líchamen dati. thánne ſin giuuáti.
Séhet theſe fógala. thie hiar flíagent óbana.
zi ákare ſie ni gángent. ioh ouh uuíht ni ſpínnent.
Thoh ni bríſtit in thes. zi uuáru thoh ginúages.
ní ſie ſih ginérien. ioh ſcóno giuuerien.
Biginnet ána ſcouuon. thie frónisgon blúomon.
thar líuti after uuége gent. thie in themo ákare ſtent.
Sálomon ther rícho. ni uuátta ſih gilícho.
thaz ſágen ih íú in ala uuár. ſo ein thero blúomono thar.
Nu er tház ſo uuilit uuérren. thaz míthont ſcal irthórren.
thie fógala ouh zi uuáre. thie íú ſint úndiure.

---

v. 1. mag man thaz. F. zuein. F.
v. 2. ér irfulle. P. fóllon. P.
v. 3. thurfut. P.
v. 4. thoh. P.
v. 5. iu. P. briſtit. P.
v. 6. ſuórgen. F. íúih. P. uuatet. P.
v. 7. mera. P.
v. 8. dáti. P.
v. 10. akere. F. uuíth. F. ſpinnent. P.
v. 11. thés. P.
v. 12. giuuérien. P.
v. 13. Bigínnet. P. froniskon. F. bluamon. F.
v. 14. kent. F. achére. F.
v. 15. Salamon. F. uuáta. P.
v. 16. iu. V. éin. P. thár. P.
v. 17. mitthon. F.
v. 18. fógala. V.

XXIII.

OMNIA QUAECUNQUE VULTIS UT FACIANT VOBIS HOMINES. ET CAVENDUM A FALSIS PROPHETIS. MATH. 7.

Nu lér ih íúih hárto. kúrzero uuórto.
uuio ír giduet fóllon. then drúhtines uuíllon.
Ni dúa zéllu ih thir éin. uuidar mánno nihein.
uuíht in uuorolti álles. ni ſo thu thír uuolles.
Mit thíu ir thanne irfúllet. thaz fóraſagon ſíngent.
ioh uuírket íó gilícho. then uuizod fóllicho.
Uuártet íú íó hárto. fon dríagero uuórto.
fon fóraſagon lúggen. thes ſcúlut ir íó gihúggen.
Sie ſínt íú in ánaratin. in ſcáfinen giuuátin.
thar buent ínne in uuáre. uuólfa filu ſúare.
Ni múgun ſie íú uuánkon. ſéhet ziro uuérkon.
ioh in ála thrati. ſcóuuot iro dáti.
Ni dúit man untar mánnon. thaz drúbon leſe ir thórnon.
in hiafon fígun thanne. thóh man es bigínne.
Úbil boum birit tház. thaz ímo iſt íó giſláhtaz.
ſo dúat ouh ther gúato. iz límphit ſo gimúato.

---

v. 1. léru. V. F. íúih. P. uuorto. P.
v. 2. follon. P. uuillon. P.
v. 3. dua. P.
v. 4. uuiht. P. uuórolti alles. P.
v. 7. uuorto. P.
v. 8. luggen. P.
v. 10. uuare. P. uuólua. V. P.
v. 11. uuánchón. F. zi iro. V. F. uuerkon. P.
v. 12. drati. V. dati. P.
v. 13. drubon. F. thrúbon. V. P. leſe. V.
v. 14. fígon. V. mann. F.
v. 15. Ubil. P. bóum. P.
v. 16. límpit. V. gimuato. P.

Then úbilon ſie brénnent. iz mán ouh al ſo uuóllent.
then gúaton áuur ana uuan. lázent ſie mit frídu ſtan.
In hímil al ni géngit. ioh iz gót ni hengit.
iz uuírdit noh giuuéizit. thaz mih drúhtin heizit.
Giuuiſſo uuízit ana uuan. thie lázit man thar íngan.
thie híar giuuirkent fóllon. mines fáter uuillon.
Ih ſágen íú in ála uuár. klagont mánage ſih thár.
mit ſéren mánagfalton. ioh léidlichen uuórton.
Quit íógilih in thráti. thaz er zéichan dati.
in mínes namen námiti. thaz ih thoh thés gihogeti.
Ih zéll in thanne in gáhun. thaz ſie mir kúnd ni uuarun.
theih er ſie hál íu lango. ni rúachuh iro thíngo.
Fare in ála thrati. ſo uuer ſo íó úbil dati.
fon mír in ala gáhe. ioh ſih mir ni náhe.

---

v. 18. áfur. V. afur, P. uuán. P. ſtán. P.
v. 21. uuán. P.
v. 22. hiar giuuírkent. P. giuuirchen. F. follon. P.
v. 23. iu. V. mánege. P. thar. P.
v. 24. ſeren. P. uuorton. P.
v. 25. íó. P. gilicho. F. dráti. V.
v. 26. námati. V. P.
v. 27. zellu. P. thánne. P. gahun. P. 'ſíe. P. kund. P.
v. 28. ér. P. hal. P. lángo. P. rúach ih. V. F. thingo. P.
v. 29. drati. V. ſo uuér íó. F.
v. 30. mir. P. ála gahe. P. mír. P. nahe. P.

XXIV.
CONCLUSIO LIBRI SECUNDI.

Thiz lerta kríſt in uuara. ioh mánagfalto méra.
ih ſágen thir zi uuáre. maht ſélbo iz leſan tháre.
Sina mánunga álla. ioh léra filu fólla.
thráuua ouh filu ſuára. thaz ſágen ih thir in uuára.
Ni mág man thaz irzéllen. thóh uuir es bigínnen.
thera léra guati. uuas hárto thiu gimuati.
So er zi thíu tho gifíang. fon themo bérge er nídargiang.
fólgeta mo githíuto. al ménigi thero líuto.
Er ſélbo tho giméinta. thar hórngibruader héilta.
mit ſinen uuórton gahun. thar al thie líut iz ſahun.
Tház ſies uuola lúſti. thiu léra in uuari féſti.
thia ſe thár innan thés. hortun mithontes.
Thaz ſíe iruuáchetin frúa. ioh hogtin hárto thara zua.
ióh iz uuari féſti. ínnan iro brúſti.
Thaz in thiu múat ni uuánkon. ſin fáſto in then githánkon.
in húge ióh in múate. zi allemo ánaguate.
Dua drúhtin uns zi núzze. thaz uns iz uuóla ſize.
biſcírmi unſih thes léides. fon thínen ni giſcéides.

---

v. 1. lérta kriſt. P. uuára. P. mera. P.
v. 2. uuare. P. thare. P.
v. 3. alla. P. folla. P.
v. 4. ſuara. F. ſuuára. P.
v. 6. gimúati. P.
v. 7. gifianc. F. fonne. F. nidar. P.
v. 9. heilda. F.
v. 10. líuti. V.
v. 11. feſti. P.
v. 13. Tház. P. ſíe. P. frua. P.
v. 14. bruſti. P.
v. 15. ſn. P. uuánchon. F. faſto. P. gidánchón. F.
v. 16. állemo. P.
v. 17. thaz úns. P. ſizze. V. P. F.
v. 18. giſceides. P.

Tház uuir ni bifállen. fon thinen líobon allen.
fon ſelben drúton thinen. thia zála uuir bimíden.
Giréino uns thia githánka. uuir bírun thine ſcálka.
mit ginádono ginúhti. fon ſúntono ſúhti.
Hált unſih in nótin. fon allen uuídarmuatin.
thaz múazin uuir biuuánkon. then ábahon githánkon.
Biſcírmi unſih in thráti. fon alleru úndati.
fon égislichen ſúhtin. mit thínes ſelbes máhtin.
Thinu uuórt hiar óbana. thi uns zéllent alla rédina.
thara zúa firlih uns múates. ioh húges filu gúates.
Firlíh uns druhtin állen. thaz uuir thaz thín íó uuollen.
mit uuérkon íó irfúllen. thaz thínu uuort uns zéllen.
Thaz uuir thar zúa húggen. in hérzen uns iz léggen.
uuíht es ni firléiben. ni uuir iz thár gikleiben.
Firdríb fon uns in thráti. allo míſſidati.
thiz féſtino uns in múate. theiz úns irge zi gúate.
Thaz uuír thar ana uuérkon. mit uuácharen githánkon.
ioh uuír thaz íó áhton. mit lúteren gidráhton.
Ther ſcádo fliahe in gáhe. ioh thíz ſih uns íó náhe.
ioh mit thíu giuuerkon. thaz thu úns es muazis thánkon.
Thaz uuir mánahoubit. zi thínen ſin gifúagit.
thie thíonoſt thin hiar dátun. ſo ſíe thih druhtin bátun.

v. 19. liobon. P.
v. 20. drúten. V.
v. 21. gidáncha. F. dine. F. ſcalka. P. ſcálcha. F.
v. 22. ſuhti. P.
v. 24. bíuuánchon. F. githankon. P. gidánchón. F.
v. 25. drati. V.
v. 26. hegislichen. F. ſuhtin. P. thínen. F. mahtin. P.
v. 27. thiu uns. V.
v. 28. thara. P. firlíh. P. firli. F.
v. 29. drúthtin. F.
v. 30. uuérchon. F. irfullen. P. thinu. P. uuort. P. zellen. P.
v. 31. uuír. P. zua huggen. P. leggen. P.
v. 33. dráti. V. míſſodati. V. miſſotati. F.
v. 35. uuérchon. F. uuákaren. V. uuácheren. P. F. gidánchón. F.
v. 36. ahton. P. gitrahton. P.
v. 37. fliehe. P. flihe. F. gahe. P. gáge. F. io. V. nahe. P.
v. 38. thu *fehlt in* F. thankon. P. thánchón. F.
v. 40. batun. P.

Ióh uuir uueſen blíde. in themo éuuinigen líbe.
mit ſcalkon thínen íámer. uuir ni géron uùihtes mér.
Mit éngilon thínen. thaz uuir then uuéuuon miden.
in hímilriche in ríhti. in thíneru giſíhti.
Fon éuuon unz in éuuon. mit then drút ſelon.
fon uuórolti zi uuórolti. ſín thih íámer lóbonti.
Amen.

---

v. 41. Ioh. P. uuéſen blide. P. libe. P.
v. 42. ſcálkon. P. ſchalchon. F. thinen. P. mer. P.
v. 43. thinen. P.
v. 44. in himilríchti (*ſt.* in hímilriche in ríhti). F.

DRITTES BUCH.

Incipiunt capitula libri tertii de miraculis domini et de doctrina ad iudaeos.

Expliciunt capitula libri tertii.

DRITTES BUCH.

I.

PRAEFATIO LIBRI TERTII.

Mit ſelben kríſtes ſegenon. uuíll ih hiar nu rédinon.
in einan líuol ſuntar. thiu ſéltſanun uuuntar.
Fon themo uuúntarliche. thiu er déta hiar in ríche.
unz ér uuas hiar in uuórolti. er tódes bi unſih kóroti.
Thiu zéichan ſéltſanu. ſúmu thoh zi uuáru.
uuanta thoh er uuólle. niſt mán ther ſiu al irzélle.
Ni ſcríbu ih nu in ala uuár. ſo ſih ther órdo dregit thár.
ſúntar ſo thie dáti. mir quément in githáhti.
Gináda ih ſina férgon. mit fórahtlichen ſúorgon.
er ouh in théſemo uuerke. zéichan ſinaz uuírke.
In theſen búachon uuanne. ih áuuiggon ni gánge.
ih réhto ioh hiar ſcóno. giſcribe dáti frono.

v. 4. uuorolti. P. tóthes. V. P. bi. V. koroti. P.
v. 5. zeichan. P.
v. 6. uuánta. P. ſiu. V.
v. 7. ſcribu. P. nú. P. thar. P.
v. 8. ſunthar. F. githahti. F.
v. 10. uuirke. P.
v. 11. théſen. P. buachon uuánne. P. gange. P.

Er déta thaz hálze líafun. ioh ſtúmme man ouh ríafun.
er dúe theih hiar ni hínke. thes ſénſes ouh ni uuénke.
Hórngibruader heile. er míh ouh hiar giréine.
fon éitere ioh fon uuúnton. fon mínen ſuaren ſúnton.
In ín irhuggu ih léuues. léides filu ſéres.
ríuzit mir thaz hérza. thaz dúat mir iro ſmérza.
Drúhtin fon then ſtánkon. thaz muaz ih ſér biuuánkon.
mih ním ni dua iz zi ſpáti. ſo lázarum thu dáti.
Fon tóde inan irquíktos. then líchamon iruuáktos.
irquiki in mír theiſt méra. thia mína muadun ſéla.
Theih híar in libe iruuízze. zi thinemo díſge ouh ſize.
ſo er déta after thíu. ih muazi thíngen zi thiu.
Tház ih íó mit rúachon. zi góumon ſi in then búachon.
tharana húgge ouh fóllon. thínes ſelbes uuíllon.
Ioh tház ih hiar nu zéllu. thin gíft iſt iz mit állu.
thie uuízzi dua mir méron. zi thínes ſelbes éron.
Ni rih ſúnta druhtin mino in thíu. ſuntar mir uuízzi líh zi thíu.
ni fréuuit uuiht hiar unſer múat. ſo thin áblazi dúat.
Líndo liobo druhtin mín. laz thia kéſtiga ſin.
gilóko mir thaz mínaz múat. ſo muater kíndiline dúat.
Thóh ſi iz ſero fílle. niſt niſi áuur uuolle.
ſúntar ſi imo múnto. theiz íáman thoh ni uuúnto.

---

v. 13. deta. P. halza. F. liafun. P.
v. 15. héile. P.
v. 16. ſuáren. F. funton. P.
v. 17. írhúgg. F. ſeres. P.
v. 18. ſmerza. P.
v. 19. múaz. P. ſer. P. biuuankon. P.
v. 20. dati. P.
v. 21. dóthe. V. tóthe. P. irquíctos. V. P. F. iruuágtos. V. iruuagtos. P. iruuactos. F.
v. 22. irquícki. V. irquícki. P. irquichi. F. mera. P. ſela. P.
v. 23. ſizze. V. P. F.
v. 24. thiu. P.
v. 26. ána. P. hugge. P. uuillon. P.
v. 27. allu. P.
v. 28. eron. P.
v. 29. mina. F.
v. 30. freuuit. P. duat. P.
v. 32. duat. P.
v. 33. niſt *fehlt in* F. afur. P. uuólle. P.
v. 34. ſúnthár. F.

Thia hánt duat ſi fúri ſar. ob íáman rámet es thar.
gihúgit ſar thés ſindes. thes íra liaben kíndes.
Mit hénti ſiu mo ſcírmit. mit theru ſi iz míthont fillit.
ni mag giſéhan ira muat. thaz imo fíant giduat.
Ther ſelbo fáter ouh ſo dúat. thoh er mo ſére ſinaz múat.
thoh dúat er mo auur bithérbi. thaz ſinaz ádal erbi.
Scírmi druhtin mir ouh ſó. theih ſí thin ſcálk giuuiſſo.
thin hánt mih ouh biuuérre. thaz fíant mir ni dérre.
Firlíh ouh mir githínges. thes mines héiminges.
uuis fáter mir ioh múater. thu biſt min drúhtin guater.

---

v. 35. íámen. F.
v. 36. ſinthes. V. P. lioben. P. lieben. V. kindes. P.
v. 37. middónt. F.
v. 39. duat. P. muat. P.
v. 40. afur. P. ſínaz adal. P.
v. 41. Scirmi. P. drúhtin. P.
v. 42. biuuére. P. derre. P.
v. 44. 'gúater. P.

II.

ERAT QUIDAM REGULUS CUIUS FILIUS INFIRMABATUR. IOH. 4.

Tho kríſt in galiléa quam. uuard thaz tho mári ſoſ iz zám.
 ioh uuard gikúndit ſin giuuált. ubar állaz thaz lant.
Ein kuning giéiſcot iz in uuár. ioh fúar ingegin ímo ſar.
 uuaz mag ih zéllen thir es mér. ſin ſún uuas filu ſiecher.
Bat ér ſih ſar irhúabi. mit imo héim fuari.
 thaz er thár gimeinti. then ſún imo gihéilti.
Quad er ío bi nóti. lagi dáuualonti.
 ioh uuári in theru ſúhti. mit grozeru úmmahti.
Gab er mo ántuuurti. mit míchileru mílti.
 mit uuórton uuolt er ſúazen. thia gilóuba in imo búazen.
Ir zéichan ni giſcóuuot. thanne íú uuírdit ſo nót.
 uuuntar ſéltſanu. ni gilóubet ir zi uuáru.
Uuanta ob er gilóubti ubar ál. ſó iz bi rehte uuéſan ſcal.
 in hérza imo quámi. ſo iz fora góte zami.
Gilóubt er ſelbo thánne. ſo zimit gótes manne.
 thaz íágiuuar iſt drúhtin. mit ſínes ſelbes máhtin.

---

v. 3. kúning. P. imo. P.
v. 4. mág. P. zellen. P. ſiecher. P.
v. 7. Quád. P.
v. 8. únmahti. V.
v. 9. ántuurti. V. milti. P.
v. 10. uuórten. F.
v. 11. ſchóuuót. F.
v. 12. uúnthar. F.
v. 13. ób. P. ſo iz. P.
v. 14. hérza. V. quami. P.
v. 16. mahtin. P.

Thaz thén ni tharf man béiten. after ſtétin leiten.
ther ſo kréftiger íſt. bihábet thaz in uuórolti iſt.
Drúhtin quad er zilo thín. oba thu ginádon uuili mín.
thin gúatiz er biuuérbe. er mir ther ſún irſterbe.
Sprah druhtin zímo ſinaz uuórt. tház er fuari héimort.
thház er fuari thárafun. quad ſunti gánzan ſinan ſún.
Gilóubt er themo uuórte. ioh kérta ſih zi lánte.
ſar bi thémo thinge. zi themo héiminge.
Unz ér fuar áhtonti. thes ſélben uuortes máhti.
gágantun imo blíde. thie holdun ſcálka ſine.
Záltun imo ouh innan thés. thráto filu líabes.
thaz rehto in ála uuari. ſin ſun ginéran uuari.
Thia zít er éiſcota tho. uuas er es hárto filu fró.
thia ſtúnta ouh mit giuuúrti. uuanne imo báz uuurti.
Hérero zéllen uuir thir tház. tho ſíbunta zit thes dáges uuas.
géſteren ſo ſie ſáhun. tho uuard er gánzer gahun.
Ni zuiuolo múat thinaz. ſus fíndiſt thu iz gidánaz.
findiſt zí ala uuare. then liobon dróſt ſus tháre.
Irkánta tho ther fater ſár. theiz thiu zít uuas in uuár.
thaz imo iz drúhtin ſo gilíaz. thia ſelbun gánzida gihíaz.
Gilóubta ſar tho ſélbo. ther kuning írdisgo tho.
mit ſínemo githígine. themo hímilisgen kúninge.

v. 18. iſt. P.
v. 19. zile. F.
v. 20. ér mir. P.
v. 21. drúhtin zimo. P. zi ſímo. V. F.
v. 22. thaz. P. fúari. P. ſun. P.
v. 23. chérta. F. lante. P.
v. 27. liobes. P. líebes. V. F.
v. 29. thó. P. fro. P.
v. 30. uuánne. P. uuan. F.
v. 32. gáncér. F.
v. 33. zuíuolo. P. F.
v. 34. líobon droſt. P.
v. 35. Yrkanta. F. fáter ſar. P.
v. 36. ímo. P. thie. P.
v. 37. Giloupta. F. kúning. P. kuninc. F.
v. 38. thigine. F.

III.

MORALITER.

Thiz íſt uns úngizami. ſo íh iz nu firnámi.
noh ni químit uns thiz gúat. in unſer ármilichaz múat.
Thoh hábet er uns gizéigot. ioh ouh mit bílide gibót.
uuio uuir thoh dúan ſcoltin. óba uuir iz uuóltin.
Iu quam ein ſcúldheizo. bi nótthurfti héizo.
bat ér ſin uuórt gimeinti. er ſinan ſcálk heílti.
Er quad er ſélbo quami. then úmmahtin binámi.
thoh géner thara ni géroti. *) ſin ſelbes géginuuerti.
Ther kúning bat er quámi. ni uuas kríſte thaz gizámi.
ther ſcúldheizo es ni géroti. er thara thoh fáran uuólti.
Hiar ſtréuuit thiu ſin gúati. in uns thio úbarmuati.
thia únſera dúmpheit. ſo uuár ſo iz íó zi thíu gigeit.
Uuir lázemes uns líchan. mán then filu ríchan.
firmónames zi nóti. anderero ármuati.
In ín iſt uns gimúati. góld ioh diuro uuáti.
ni némen in thía ahta. manno ſcálkſlahta.
Ni bidráhtot unſer ſúmilih. thaz uuir bírun al gílih.
éinera gibúrti. thoh íz ſid ſúlih uuurti.

---

v. 1. ungizámi. P. ih. P.
v. 2. ármalichaz. P. muat. P.
v. 3. gibot. P.
v. 4. uuír. P.
v. 5. quám. P. ſcúldhéizo. F.
v. 8. ſélbes. P.
v. 9. quami. P.
v. 10. thára. P.
v. 11. úns. P.
v. 12. thie. F. dumpheit. P.
v. 13. lazemus. F.
v. 14. firmánémes. F. noti. P. ánderero. P. ára-muati. P.
v. 15. uns iſt iz (*ſt.* iſt uns). P.
v. 16. thia áhta. P. mánno. P.
v. 17. ál. P.
v. 18. giburti. P. iz. P. uurti. V.

---

*) *Von* ſin *bis* géroti v. 10. *fehlt in* F.

In ſúmen duen zi nídiri. thera giſcéfti ebini.
in ſúmen thuruh thia éra. iſt uns ther ſcáz mera.
Bi thiu hábet unz iz ſelbo gót. hiar fórna nu gibílidot.
natúra in uns ni flíahen. ioh zi ébine gizíahen.
Er uuolta ſínes thankes. uuíſon thar thes ſcálkes.
zemo ſúne ſih nu zálta. giládoter ni uuólta.
Ob únſih auur ladot héim. man ármer thehéin.
thuruh úbarmuati in uuár. ſo fuíllit uns thaz múat ſar.
Thes uuizun thánk thanne. ríchemo manne.
githankon uuórton ſinen. ioh díofo imo ouh ginígen.

---

v. 19. ſchéfti. F.
v. 22. flihen. F. flíehen. V. P. gizíehen. V. P. gizihen. F.
v. 24. uuolta. P.
v. 25. afur. P. thehein. P.
v. 28. githanchon. F. díofo imo. V. ginigen. P.

IV.

PROPE ERAT PASCHA IUDAEORUM. Ioh. 5.

Thio zíti ſih bibráhtun. thaz óſtoron tho náhtun.
fúar tho druhtin héilant. in hieroſólimono lant.
Thar quád man thaz tho uuári. ſihu uuíari.
ſo iz thio búah thar zéllent. in kríachisgon nan nénnent.
Uuánta man ſus uuánne. uuuaſg thaz fléisg tharinne.
thánne man ſo uuólta. zemo ópphere ſcolta.
Thén biſiangun úmbi. pórzicha fínfi.
thie lagun fól al mannes. ſíaches inti hámmes.
Thie ſelbon béitotun thár. uuízift thaz in ála uuar.
thes uuarun fárenti. thaz ſih thaz uuázar ruarti.
Engil gótes guato. fuar thar ín gimuato.
thaz uuázar er yrſcútita. ioh in zi héilẹ iz gárota.
Ther thánne thaz giſítota. thar érift inne bádota.
ſo uuard er ſar íó gánzer. fon ſo uuíu ſọ er er uuas hálzer.
Thar zi thén gizaltan. giſáh er einan áltan.
kúmigan ſuaro. iu mánagero iáro.
Uuankta zuéin ih ſagen thir tház. thero iaro ſíarzug ni uuas.
tház er lag zi uuáre. in thémo ſelben ſére.

---

v. 1. nahtun. P.
v. 2. thruhtin. F.
v. 3. ſíhu. P.
v. 4. zéllent. P. kríahhiſgon. V. P. F.
v. 6. óphere. V.
v. 7. finfi. P.
v. 8. ſíeches. P. hammes. P. hálces. F.
v. 9. ſelbun. V. P. béitoton. P. thar. P.
v. 10. tház ſih. P. rúarti. P.
v. 11. Engil gotes gúato. P. fúar. P.
v. 12. irſchútita. F. zí. P. héile. V. heilẹ. P. garota. P.
v. 13. thanne tház giſitota. P.
v. 14. ſár. P. ganzer. P. fon uuíu ſọ er. P. fon ſo uuíu ſo er. V. fón ſo úuíú ſér. F. er ér. P. halzer. P.
v. 15. einen. F. altan. P.
v. 16. gumigan. F. ſuaro. F.
v. 17. Uuangta. V. P.
v. 18. ſere. P.

Thie langun zíti kriſt giſáh. ióh ouh ſelbo zi ímo ſprah.
ób inan giuuúrti. thaz er héil uuurti.
Ódo er uuanta méinti. zi themo uuázare imo zéinti.
tho kúmt er ſina fréiſun. ſus in théſa uuiſun.
Drúhtin quad er gúato. niſt níaman thero fríunto.
thaz mír zi thiu gihélfe. in thaz uuázar mih firuuérfe.
Ih ílu thara in thráti. min úmmaht duit iz ſpáti.
thara ándere er gigáhent. thaz bád mir untarfáhent.
Stant úf quad er gihori mír. ioh nim thin bétti mit thir.
thes ſár nu thu ginéndes. ioh gáng ouh thines ſíndes.
So er ériſt ſínu uuórt inſuab. er thaz bétti ſar irhúab.
ioh ſar iz thána fuarta. ſo ſlíumo er thiu gihórta.
Irſtuant er úf tho ſnello. ſo uuas kríſtes uuillo.
er ſar zi thíu tho giſíang. mit themo bétte thana giang.
Thes dáges uuas in uuára. ſámbazdages fíra.
*) tho drúhtin thio únganzi nám. fon themo kúmigen man.
Quátun tho thie líuti. er únrehto dati.
thaz er únnotag. intéreta then díuran dag.
Ther míh quad er héilta. er ſús iz al giméinta.
giuuiſſo ſágen ih iz íú. er hiaz mih gángan mit thiu.
Frágetun ſe thuruh nót. uuer ther uuári the iz gibót.
er ſar zi théru friſti. quad es uuíht ni uueſti.

---

v. 20. oba nan. F.
v. 22. kúmpt. P. kund. F.
v. 25. dráti. V. úmmáth. F.
v. 27. ér. P. ním. P.
v. 28. du *fehlt in* F. ouh *fehlt in* F. ſínthes. P.
v. 29. irhuab. P.
v. 30. ſár. P.
v. 31. Erſtuant. V. P. Yrſtuant. F. ſnéllo. P.
v. 32. thánna. F.
v. 33. uuara. P. ſira. P.
v. 34. thrúhtin. F.
v. 35. Quádun. V. P. F.
v. 36. tíuron. F. díuren. V. P.
v. 38. híaz. P. gangan. P. thíu. P.
v. 39. nót. uuér. P. gibot. P.
v. 40. théra. V. F. uuíth. F. uuíſti. F.

---

*) *In* V. *ſind* v. 34 — 37. *faſt ganz ausgekratzt und nur Accente in* kúmigen. dág. giméinta *zu erkennen; daher ſetze ich hier die Accente des* cod. pal. *an.*

Drúhtin ſelbo in uuára. giang ſár in eina fíara.
ér ioh ſin githígini. ſúntar fon theru ménigi.
Fand er áfter thiu then mán. thó er in thaz hús quam.
thar ther líut ió bétota. ginâda gotes thígita.
Ia bíſtu quad er héiler. nu ni ſúnto thu mér.
mit thiu thin múat ſih uuérie. thir uuírs ni gibúrie.
Er tho in ála uuari. then líutin deta mári.
tház iz uuas ther héilant. ther inan thes ſéres înbant.

---

v. 42. ther. P. der. V.
v. 45. mer. P.
v. 46. thíu. P.
v. 47. mari. P.

V.

MORALITER.

Hiar múgun uuir inſtántan. thaz éigun uuir ouh fúntan.
thaz quement úmmahti. fon ſúntono ſuhti.
Tho er mo firbót thio dáti. thaz er ni ſúntoti.
thes giuuárteti. thaz uuírs imo ni uuúrti.
Tho ríht unſih thiu rédina. thaz uuír uns uuarten thánana.
thaz ſúht ni derre uns méra. then lídin ioh theru ſéla.
Bi ſúslicho dáti. ſo áhtun ſin thie líuti.
ioh íagilih in imo ráh. thaz er then ſámbazdag firbrah.
Er uuialt thera fíra ſo iz gizám. thaz iro nihéin ni firnám.
thaz ér mit ſinen máhtin. uuas thes dáges druhtin.
Sie ahtun óuh bi thiu ſin mér. uuanta in thaz uuás filu ſér.
quátun dati mari. thaz got ſin fáter uuari.
Ióh er íó bí nóti. ſih druhtine ébonoti.
in uuérkon íó gîlíchan. noh uuergin míſſilichan.
Iz íſt ſo giuuíſſo. thoh ſie iz ábahotin ſó.
thoh iro múates herti. iz émmizigen zúrnti.
Ioh íó in ábuh kerti. thio drúhtines dati.
thiu zéichan filu máru. thaz uuízift thu zi uuáru.

v. 4. uúrti. V.
v. 5. rith. F. thánnána. F.
v. 6. líden. F.
v. 7. dati. P.
v. 8. íágilih. P.
v. 9. uuíalt. P. firnam. P.
v. 10. ſínen. P. mahtin. P.
v. 11. uuás thaz. F. ſer. P.
v. 12. quádun. V. P. gót. P. fater. P.
v. 13. Ioh. P. ſo. V. drúhtine. P. ebenoti. F.
v. 14. uuérgin miſſilichan. P.
v. 15. abohótín. F. ſo. P.
v. 16. emizigen. F. zuruti. P.
v. 17. chérti. F.
v. 18. uuízzis. F.

Giuuerdọ únſih druhtin héilen. mit líaben drúton thinen.
ioh uns gidua thu ſýazo. thio unſe thúrfti grozo.
Thaz uns ni uuéſe thaz zi ſuár. uuir únſih íó firdrágen hiar.
ioh ſcóno untar mánnon. íó émmizigen minnon.

---

v. 19. Giuuérdo. P. Giuuerdo. V. liobon. P. lieben. F. líoben. V. thínen. P.
v. 20. úns. P. ſúazo. F.
v. 21. ſuár. F.
v. 22. émizigen. F.

VI.

ABIIT IESUS TRANS MARE GALILAEAE. IOH. 6.

Tház ih hiar nu zéllu. thaz uueiz thiu uuórolt ellu.
  uuúntar filu máraz. ioh thrato ſéltſanaz.
Uuio kriſt nam ſínf leiba. ioh zuene fíſga thara zua.
  fon thén gab follon múaſes. finf thúſonton mánnes.
Fuar drúhtin inti ſíne. úbar einan lántſe.
  thio búah iz thar zéllent. ioh galiléa iz nennent.
Bi managemo ſéltſane. ioh uuúntoron zi uuáre.
  fuar ímo thar ingégini. michil uuórolt menigi.
Unfirſlagan héri in uuar. fúar ingegin ímo thar.
  uuorolt míchil ſo gizám. uuíb inti gómman.
Nam drúhtin ſine thégana. inti gíang mit in tho thánana.
  in einan bérg hoho. mit ín giſaz thar ſcóno.
Uuás iz ouh giuuíſſo. fora einen óſtoron ſo.
  théſo ſelbun dáti. fóra theru uuihun zíti.
So er thó mit ſinen óugon. then líut bigonda ſcóuuon.
  thia ſelbun ménigi giſáh. zi phílippuſer ſús ſprah.
Uuar múgun uuir nu bíginnan. mit kóufu brót giuuinnan.
  thaz ther líut giſazi. únz er hiar nu gázi.

---

v. 1. cellu. F.
v. 2. maraz. P. drato. V.
v. 3. kríſt. P. físka. V. fisca. F. zúa. P.
v. 4. duſonton. V. mannes. P.
v. 6. ióh. P.
v. 7. manegemo. V. F. mánagemo. P.
v. 9. uuár. P.
v. 10. gomman. P.
v. 12. ſcono. P.
v. 13. éinen. P. oſtoron. P. ſó. P.
v. 14. theſe. F. fora. P. uuíhun ziti. P.
v. 15. ougun. F. bigunda. F.
v. 16. thie. P. giſah. P.
v. 17. bigínnan. P.
v. 18. unz. P. híar. P. gazi. P.

Korata er thía uuarba. thera uuéichun gilouba.
thoh uuéſt er ſoſ er ſcólta. uuaz er es dúan uuolta.
Er quád ni mohti uuérdan. mit kóufu ſie biuuérban.
mit míchilemo ſcázze. ther líut zi thiu giſíze.
Thaz íágilichen thánne. thoh foller múnd uuerde.
then múnd zi thiu irréken. thes brótes uuiht giſméken.
Andréas ſprah tho éiner. pétruſe gilánger.
brúader ſin gimýato. ther kriſtes thégan guato.
Hiar iſt knéht einer. ni uuéiz ih uuiht es híar mer.
ther drégit hiar in ſinan nót. finf gírſtinu brot.
Ouh zuene físga thar mit. the iſt zi thíu thoh niuuíht.
thaz man ſúlih biete. themo mánagfalten thíete.
Dúet quad ér tho ubarlút. thaz hiar giſíza ther líut.
unz er hiar giréſtit. thes brótes in ni bríſtit.
Thar uuas in ála uuari. gráſes ouh giſúari.
mámmunti ginúagaz. thia buah zéllent uns tház.
So thaz héri tho giſáz. thaz brot giſégonotaz áz.
iz uuúahs thar théra ferti. in múnde ioh in hénti.
Iz uuúahs in ala gáhun. thar ſie alle zúaſahun.
ſih mérota iz ginóto. zi ſéti thero líuto.
Zi ſúazeru gilúſti. thaz ín es thar ni brúſti.
álten inti iúngen. ioh ſelb then uuíbon allen.

---

v. 19. Korota. F. gilóuba. P.
v. 20. tho. V. P. uueſſ. F. ſcolta. P. uuáz. P. duan. P.
v. 22. ſcazze. P. giſízze. V. P. F.
v. 23. íágilichen. P.
v. 24. gíſméken. F.
v. 25. gilanker. F.
v. 26. gimúato. F. kríſtes thegan. P.
v. 27. knét. V. P. knéth. F. uuíht. P. hiar. P.
v. 28. trégit. P. trékit. F.
v. 29. fisca. F. niuuiht. P.
v. 30. manácfaltén. F.
v. 31. giſizze. V. P. F.
v. 32. únz. P.
v. 33. thár. P.
v. 34. buah. P. buch. F. zellent. P. thaz. P.
v. 35. giſégenotaz. P. az. P.
v. 37. uuuahs. P. ála gahun. P. álle. P. al. F.
v. 38. mérata. V. merat. F.
v. 40. enti. F. ſélb. P.

Er ſélbo ouh tho giméinta. thie físga in thar gideilta.
thie uuuahſun óuh thuruh nót. ióo ſo ſélbaz tház brot.
Só ſie thar tho gázun. thie in themo gráſe ſazun.
ioh mánnilih thar ſát uuard. ſo ſie thes brótes giuuard.
Gibót tho druhtin ſínen. thaz uuóla ſie thes gílen.
thie líuti thes firuuáſin. thie bróſmun thar giláſin.
Thaz ſie giháltan uuurtin. ióh ouh ni firuuúrtin.
thar láſun ſie tho álle. zuélif korbi fólle.
Thie líuti thar in gáhun. thiz zéichan tho giſáhun.
bigóndun mit githánkon. tho drúhtine thánkon.
Thiz quátun iſt giuuáro. ther fóraſago máro.
mit íauuihtu álles uuio iz níſt. ther kúnftig héra in uuórolt iſt.
Er múaſes ſid gab fóllon. fiar thúſonton mánnon.
ſeti ſíbun broto. mit físgon ouh gimúato.
Ioh uuard thero áleibo. thero físgo ioh thero léibo.
ni frázun ſie iz állaz. ſibun kórbi ubar tház.

---

v. 41. fisga. V., fisca. F.
v. 42. uuúahſun. P.
v. 45. giſlen. V. F. gilen. P.
v. 47. ſie. P.
v. 48. zuelif kórbi folle. P.
v. 50. thankon. P.
v. 51. quádun. V. P. F. maro. P.
v. 52. hera. P.
v. 54. féti. P. ſiſchon. F. gimýato. P.

VII.

SPIRITUALITER.

Drúhtin min ther gúato. nu ríhti mih gimúato.
zi thíſu mir then húgu dua. ioh thaz hérza thar zua.
Tház ih hiar gizéine. uuaz thiu thin góuma méine.
mit géiſtlichen rédinon. then thínen liobon théganon.
Giuuiſſo uuízun uuir tház. theiz fora then óſtoron uuás.
tho drúhtin uuoltes uuáltan. fon themo grábe irſtántan.
Símes ouh giuuíſſe. fora themo irſtántniſſe.
mit mínnon íó ginúagen. ziſámanę unſih fúagen.
Scóuuomes ouh thánne. uuára druhtin gánge.
uuir únſih imo íó náhen. thaz uuír ni miſſiſáhen.
Ni ſi uns uuíht méra. thánne thiu ſin léra.
ni mínno uuiht ſo ſúazo. íó ſo ſpór thero ſúazo.
Galiléa thaz ih quád. theiſt in frénkisgon rád.
thaz ſih íó úmbizerbit. ioh émmizigen uuérbit.
Ther ſé iſt zéſſonti. ſih ſélbon miſſihábenti.
ſtózot ſih íó in thráti. mit michileru únſtati.
Thiu méinent uuio ſih zérbit. ioh thiſu uuórolt uuerbit.
mit úngimachu thuruh nót. ſih émmizigen ſtózot.

---

v. 1. gimýato. P.
v. 2. thara. F.
v. 3. thíu. P.
v. 4. thégenon. V. P.
v. 5. uuízzun. V. F. fóra. P. uuas. P.
v. 6. irſtantan. P.
v. 7. irſtánniſſe. V.
v. 8. ziſámane. V.
v. 9. uuara drúhtin gange. P.
v. 10. ímo. P.
v. 11. ſí. P. uuíth. F. mera. P. thanne. P. dénne. F. thíu. P. lera. P.
v. 12. minno. P. uuíht. P. uuíth. F.
v. 13. rad. P.
v. 14. ſíh. P. umbizérbit. P. emizigen. F.
v. 18. úngumachu. V. emizigen. F.

Tho ſelben drúhtines máht. ſúlih untar ſúaz drat.
mit ſínes ſelbes tódu. úbarfuar thiu bédu.
Tho folgeta ímo thuruh tház. ſo er ufan hímile giſaz.
gilóubtun ſino gúati. manogo uuórolt liuti.
Thes ſarphen uuízodes nót. bizéinot thiſu fínf brot.
mit thíu er íó in nóti. thuángta thie líuti.
Gidar ih zéllen ubarlút. hért iſt gerſtun kórnes hut.
iſt óuh ſo ih forn iu uuéſta. ſínes léibes kruſta.
Thoh findu ih mélo thar ínne. in thíu ih es bigínne.
ioh brósmun ſúaza in ala uuár. thes ſenſes léib indue ih thár.
So iſt ther uuízod alter. úzana hérter.
thar iſt ínne manag gúat. thaz géiſtlicho uns íó uuóla duat.
*) Thaz deta drúhtin thaz man uuéiz. tho er thia krúſtun firſléiz.
thaz mán thia fruma thar giſáh. tho ér thia ríntun firbrah.
Thie ſelbun fíſga zeinent. uuaz fóraſagon méinent.
thiu góuma loſget tháre. ſo fíſg in themo uuáge.
Óba thura rúachis. thu thar ſia díofo ſuachis.
ioh thar irfísgot thinaz múat. harto mánagfaltaz gúat.
Ther knéht ther thaz allaz drúag. er es uuíht ni giuuúag.
er ímo iz ni ginúzta. furi ándere ouh ni ſázta.
So duent thie iúdeon in uuár. ſie drágent iro búah thar.
noh ín thia fruma níazent. noh ándere ni lázent.

---

v. 19. máth. F. fuaz drát. P.
v. 20. ſin. F. todu. P. ubarfúar. P. bediu. P.
v. 21. fólgeta. P. húfan. F.
v. 22. gilouptun. F. líuti. P.
v. 23. uuízzodes. F.
v. 24. thuáncta. F.
v. 26. ſines. P.
v. 27. fíndu. P.
v. 28. broſmun. P. ſuuaza. F. leibi. F.
v. 29. íſt. P. uuízzod. V. P. herter. P.
v. 33. ſélbun. P. zéinent. P.
v. 35. thu ira. P. dura. F. thár. P.
v. 36. thár. P.
v. 37. kneth. F. uuith. F. giuúag. F.

---

*) v. 31 *und* 32 *ſind in* cod. vind. *faſt ganz ausradiert; Accente ſind nur über* kruſt(un) *und* rint(un) *zu ſehen; daher accentuire ich in dieſen beiden Verſen nach* cod. pal.

Thaz ſpéntot druhtin híare. thaz ſágen ih thir zi uuáre.
nim es hárto gouma. thiz ſínt thio ſelbun góuma.
Thaz ſpéntot er in múate. uns zi allemo ánaguate.
ioh ouh uuórolti ubarál. er unſih uuíhtes ni hál.
Uuaz fóraſagon zéllent. ioh uns thie ſélmi ſingent.
ouh gibót thaz álta. er géiſtlicho uns iz zálta.
Thaz ſpéntot er nu líutin. mit géiſtlichen dátin.
mit géiſtlicheru léru. thaz ſágen ih thir zi uuáru.
Ob iz uuar zi thíu gigat. thaz man thía díuſi ni firſtát.
thero brósmono kléini. ioh thes brótes reini.
Léſent zi ín thia rédina. thie hóhun gotes thégana.
in giſcríb iz kléibent. thaz mine gilichon léibent.
So uuár ſo iz íó zi thíu gigeit. thaz míno gilícho iz ni firſtéit.
in búah ſie iz duent ziſámane. giháltan thar zi hábanne.
Thaz man iz léſe tháre. giháltan íó bi iáre.
thaz ſíe uns ſcono zélitun. ìnti in thie kórbi legitun.
Sie éigun thaz giuuéizit. bi hiu man ſie kórbi heizit.
uuanta thiu íro guati. hiar thultit ármuati.
Kórp theiſt ſcálklichaz fáz. thoh ni rúachent ſie bi tház.
ni mán ſie ſus íó uuánne. zi kórbin ginenne.
Uuánta ſie ſint álle. thera krístes lera fólle.
thia ſelba kléinun uuizzi. thia ſcríbent ſię uns zi núzzi.

---

v. 42. ním. P. harto góuma. P.
v. 43. állemo. P.
v. 44. ubural. F. uuíthtes. F.
v. 45. ſíngent. P.
v. 47. keiſtlichen. F.
v. 48. keiſtlicheru F.
v. 49. Ób. P. gigát. P. thio. P.
v. 50. broſomono. F.
v. 51. in. P. hohun gótes thegana. P.
v. 52. ſcrip. F. míne. P.
v. 53. íó. P. gilícho. V.
v. 55. mán. P. leſe. P. io. V.
v. 56. tház ſie. P.
v. 57. bi thíu. F. bi híu. P.
v. 58. uuantha. F.
v. 59. Korp. P. ba (*ſt.* bi). F.
v. 60. io. V. ginénne. P.
v. 61. Uuante. F.
v. 62. uuízzi. P. ſie. V.

Thaz gras ſint ákuſti. thes líchamen lúſti.
ſie blýent hiar in mánne. ſar zirthórrenne.
Uuir ſcúlun thes bigínnan. ſúlih gras ió thuíngan.
ióh thio ſino ſúazi. al drétan untar fúazi.
Thaz ſiu mit thémo uuerke. al untar úns iruuélke.
ioh ſíh ouh uuidar réhte. fúrdir zi úns ni irríhte.
Ni múgun uuir thoh uuir quóllen. thoh uuír es ouh bigínnen.
zi then kriſtes góumon ſizen. uuir ſélbon ni giuuizzen.
Fírdrít ſo ih quád thia ſúazi. al úntar thine fúazi.
thaz ſiu thir uuíht ni derre. thera góuma ni gimérre.
*) So thu thaz thánne giduas. ſo uuehſit thir thaz kriſtes múas.
in múnde ioh in múate. zi thínes ſelbes gúate.
Lís thir mit giuuúrti. in thero búahſtabo hérti.
grúbilo in giríhti. in thes giſcríbes ſlihti.
Thar findiſt thu ió thuruh nót. filu géiſtlichaz brót.
úntar themo gikrúſte. in thiu thih es uuóla luſte.
Oba thu iz thíko filu dúas. ſo uuéhſit thir thaz kriſtes múas.
émmizigen thanne. ſo quimit iz uuola manne.
So thú ió in thía redina. thar lángor ſizis óbana.
ſo thir ther ábaho githank. uuelket mér ana uuank.
Ioh ſih thaz grás thar untar thír. min irríhtit uuidar thír.
thio argun gilúſti. gébent thir furdir fríſti.

v. 63. grás. P. luſti. P.
v. 64. blúent. F. zi thórrenne. P. zerthórrenne. V. F.
v. 67. unthar. F. íruuélché. F.
v. 68. furdir. P. nirríhte. F.
v. 70. kríſtes goumon ſízzen. P. ſizzen. V. F. giuuízzen. P.
v. 71. Furdrít. F. quad. P. thio. P. thino. V. P.
v. 72. uuith. F. dérre. P. thero. V.
v. 73. kríſtes. P.
v. 74. din (*ſt.* thines). F.
v. 76. grihti. F.
v. 77. ſíndiſtu. P. findis thu. F. íó. P. keiſtlichaz. F.
v. 78. krúſte. F.
v. 79. thicho. F. kríſtes muas. P.
v. 80. thánne. P. uuóla. P.
v. 81. ſizzis. P.
v. 82. githánk. P. uuélket mer. P. uuánk. P.
v. 84. árgun. P.

*) *Die erſte Hälfte von v. 73 iſt in* V. *faſt ganz ausradiert; daher iſt hier im Text der Accent aus* P. *aufgenommen.*

Ioh findiſt thu óuh ana tház. thar dréſo filu díuraz.
then fóraſagon máron. ther ſih thiu brót hiaz meron.
Thie líuti datun mári. thaz fóraſago er uuári.
quam úns gilóuba héraſun. thaz ér iſt ſelbo gótes ſun.
Er uuérd unſih giblíden. íó zen góumon ſinen.
húngere biuuérien. ioh ouh fon tóde nerien.

---

v. 85. findiſtu. P. findiſt du. F. tréſo. P. v. 90. dode. V.
v. 89. uuérdo. P. F.

VIII.

VOLUIT EUM POPULUS REGEM FACERE. ET QUOMODO AMBULABAT SUPER MARE. Ioh. 6.

Uuóltun tho thie líuti. fáhan nan bi nóti.
giuuíſſo thaz ni híluh thih. duan zi kúninge ubar ſíh.
Er flóh in thaz gibírgi. thaz ér ſih thar gibúrgi. *)
giuuiſſo er détaz thuruh tház. bi thiu ſin zít noh tho ni uuas.
Thaz er nóh tho uuolti. ſin kúning mit giuuélti.
ófono zi uuáre. bi thiu flóh er ſie tho tháre.
Er tho then iúngoron gibot. tház ſie fuarin uuídorort.
thaz ſie ouh giuuár uuarin. ioh ubar thaz fár fuarin.
Síe ouh tho ſo dátun. ioh ánguſti ſie rúartun.
michil úngiuuitiri. uuás in harto uuídari.
So ſíe in thaz ſcíf gigiangun. ſie uuétar ſar biſíangun.
ioh féritun ſie giuuáro. in then úndon filu ſuáro.
Ther uuint thaz ſcíf fuar iágonti. thio undun bliúenti.
uuás in thrato hérti. thaz uuétar in theru férti.
Druhtin after ín tho giang. ſo ther líut tho zigiang.
ioh thíé nan firliazun. thie thar zen góumon ſazun.

v. 2. hílu ih thih. V. F. ſih. P.
v. 3. gibirigi. F.
v. 4. uuás: P.
v. 5. kúnig. V. chúninch. F.
v. 7. Ér. P. gibót. P. thaz. P. fúarin. P. uuídorot. P.
v. 11. ſchef. F. gigíangun. P.
v. 13. uuínt. P. ſchéf. F. thie. V. P. úndon. P. undon. V.
v. 14. drato. V. thráto. F. ferti. P.
v. 15. Drúhtin. P. in. P. gíang. P. zigíang. P.

*) v. 8 — 44 *fehlen in* cod. F. *und ſtehen dort im* 10*ten Capitel hinter* v. 14.

Gíang er after ín tho ſar. oba themo uuázare thar.
fáſto oba ther úndu. ſo uuír duen hiar in érdu.
Giang er uuégerihti. ſúahta ſin gikníhti.
ſine líabun thégana. in then úndon thar tho óbana.
Bizóh ſe tho iz zi dáge uuant. er ſie quámin in lant.
unz ſie in ála thrati. uuárun in ther nóti.
Sie mér ouh hintarquámun. ſo ſíe nan thar giſáhun.
firnámun in giuuári. the iz ein gidróg uuari.
Sie tho lúto irháretun. thuruh thia ſuárun fórahtun.
thuruh thaz míchila úngimah. uuanta ér man ſúlih ni giſáh.
Thaz mán íó thes githáhti. thaz ſúlih io bibráhti.
ódo ouh thaz gidáti. thaz uuazar er ſo drati.
Sprah tho drúhtin innan thíu. quad uuiht ni fórahtet ir íú.
gihábet íúih báldo. bin íh giuuiſſo iz ſélbo.
So petrus tház tho giſáh. fon themo ſcíf er zimo ſpráh.
gruazta báldo ih ſagen thir tház. then méiſtar ſo er giuuón uuas.
Drúhtin quád er oba thu iz biſt. ioh ſélbo thu thar géngiſt.
thanne quad gibíut mir. thaz ih quéme thar zi thir.
Quím quad druhtin zimo in uuár. uuiht ni duálta er es ſar.
nub er zi gánne in thrati. ſih fon themo ſcífe dati.
Er eriſt uuóla ſih gifnah. ſo er auur then uuínt tho giſah.
ioh uuaz thio úndun uuorahtun. ſo rúartun inan fórahtun.

v. 18. hérdu. F.
v. 19. uuéra rihti (ſt. uuege rihti). F.
v. 20. líebun. V. P. thegana. P.
v. 22. drati. V.
v. 25. Síe. P. luto. P. thúruh. P.
v. 26. er. P. giſah. P.
v. 27. io. V.
v. 28. odo. P. uuázar. P. dráti. P.
v. 29. thrutín. F. ni uuíht (ſt. uuiht ni). P.
v. 30. iuih. P. ih. P. íz giuuíſſo (ſt. giuuiſſo iz). F. giuuíſſo. P.
v. 31. pétrus thaz. P. ſcíff. V. P. ſcheffe. F. zi imo. V. F.
v. 32. grúazta baldo. P.
v. 33. iz. P.
v. 34. thánne. P. thír. P.
v. 35. drúhtin. P. thruhtin. F. zi imo. V. F. ſár. P.
v. 36. gange. F. drati. V. dráti. P. ſcheffe. F.
v. 37. giſnáh. P. afur. P. giſáh. P.
v. 38. uuáz. P.

Ther ſe nan ſár tho ſankta. ſo imo ther hugu uuankta.
ni drúag inan thaz zuíual. ſo thiu gilóuba ubar ál.
Drúhtin quad er hílf mir. theih thuruh quéme thara zi thír.
theih híar nu ni firuuérde. firlóran ouh ni uuérde.
Er ſína hant tho thénita. then ſinan knéht thar nerita.
ráffta nan tho uuórto. thera úngilouba hárto.
Ziu er ſcólti íó thes githénken. ioh múates íó giuuénken.
ouh forahten tódes ſuari. unz er mit ímo uuari.
In thaz ſcíf er giang tho zín. ni fórahtun ſie in thes thiu mín.
tho uuard in théru ſtulli. thaz uuétar filu ſtílli.
Inan ál tho betota. thi er fón then fréiſon retita.
quátun ouh ſoſ iz íſt. thu ſélben gotes ſun biſt.

---

v. 39. ſé. P. ſancta. P. húgu. P.
v. 43. ſina hánt. P. nérita. P.
v. 44. úngalouba. V. F.
v. 45. gidenchen. F.
v. 46. tothes. P.
v. 47. zi ín. V. F.
v. 48. uuárd. P. theru ſtúlli. P.
v. 49. Ínan al. P. bétota. P.
v. 50. Quádun. V. Quadun. P. óuh. P. ſún. P.

IX.

OBTULERUNT EI OMNES MALE HABENTES. MATH. 14.

Ther líut tho géiſcota thaz. thaz drúhtin thara quéman uuas.
ingégin fuarun fólkon. zen ſéltſanen uuérkon.
Sie quamun ál ziſamane. thiu zéichan thar zi ſéhanne.
manag ſéltſani. bithiu uuérd iz thar ſo mári.
Sie brahtun úmmahti. ioh ellu krúmbu uuihti.
ouh hórngibruader ſuáre. thaz ſágen ih thir zi uuáre.
Blínte ioh ouh dóube. thaz mánnilih gilóube.
ouh thara zímo quamun. thie in únuuizzin uuarun.
Sie uuúnſgtun muaſin rínan. thoh ſinan drádon einan.
in ſínen giuuátin. thaz méra ſie ni bátin.
So uuér ſo nan birúarta. er fruma thána fuarta.
ſálida inti héili. thaz uuás in thar giméini.
Sie héili thar íó ſcúafun. thie mit gilóubu riafun.
álles guates íó ginúht. uuanta ér iſt thiſu uuórolt zuht.
Uuanta ér giſcuaf theſa érda. ioh hímilisga uuúnna.
ouh then ſé hiar nídana. bi thiu gíang er thar ſo óbana.
Thaz uuas bi thíu in uuar mín. ther ſelbo uuág ther uuas ſín.
ther ſelbo ſé thaz iſt uuar. bi thiu nintuuéih er mo thár.

v. 1. giéiſcota. P. giéiſchota. F. tház. P. thar. F.
v. 2. fólchon. F. uuerkon. P. uuérchón. F.
v. 3. ziſámane. P. ziſámene. F.
v. 4. mánag. P. uuard. F. mari. P.
v. 5. unmahti. F.
v. 8. zi ímo. V. F. únuuizin. F. únuuizzi. P. uuárun. P.
v. 9. traron. F. trádon. V. P.
v. 14. alles gúates. P.
v. 15. er giſcúaf. P. theſa. V.
v. 18. uuár. P. her. F. thar. P.

Er uuas íó in théru friſti. zi ſinen fúazon féſti.
nintuueih imo íó uuanne. zi ſínes ſelbes gánge.

---

v. 19. théra. V. F. ſínen fuazon feſti. P. v. 20. imo. P.

X.

DE MULIERE CHANANAEA. MATH. 15.

Sus in uuége quam ein uuíb. uuéinota thaz íra lib.
  fólgeta in then lóuftin. mit grozen ánaruaftin.
Ni quam er drúhtine. fon héidinemo uuibe.
  in gánge odo in lóufti. ſulih ánaruafti.
Si quam rúafenti. kúmta thio ira thúrfti.
  klágota ira uuéuua. bira dóhter liaba.
Mit míchilon ríuuuon. íó ſo uuíb ſint giuuón.
  íó mér inti mér. zálta imo thaz ira ſér.
Ginádo druhtin quad ſi mír. bi thiu rúafu ih zi thir.
  hélfa thino uns ráten. dauídes ſun thes gúaten.
Min dóhter iſt mit ſéru. in únuuizzin zi uuáru.
  ther díufal iſt iru ínne. ther fíant iſt íó mánne.
Thaz fuar ſi rédinonti. after ímo harenti.
  klágota íó gilícho. thia dohter uuénaglicho. *)
Thiu drúhtines mílti. ni gab es ántuuurti.
  thaz uuíb íó ſuslih rédota. ſélbo druhtin thágeta.
Tho ſprachun thár ſo gizám. thie uuola uuílligun man.
  thie ſelbun drúta ſine. húlfun themo uuíbe.

---

v. 1. ira líb. P.
v. 3. ér druhtine. P. heidemo. F. uuíbe. P.
v. 4. odo. V. ſulihc. F.
v. 5. kumpta. P. thio. V. íro. P. iro. V. F.
v. 6. klágota. V. iro. F. bi ira. V. F.
v. 7. riuuuon. P.
v. 8. íra ſer. P.
v. 11. uuaru. P.
v. 12. inne. P. manne. P.
v. 13. fúar. P. imo hárenti. P.
v. 15. ántuurti. V.
v. 16. thruhtin. F.
v. 18. uuibe. P.

---

*) *Zwiſchen* v. 14 *und* 15 *ſtehen in* cod. freiſ. *die Verſe* 3 — 44 *des* 8*ten Capitels.*

Frumi drúhtin thaz uuib. thaz ſi unſih láze haben líb.
ſi hérą ſus ni lóufe. ioh after úns ni ruafe.
Ia hilfiſt thu ío mit uuillen. theſen líutin allen.
ríchen ioh ármen. laz ſía thih ouh irbármen.
Ih ni bín quad er tho zín. giſéntit hera in uuórolt in.
niſi théih gidue githíuti. thie mines fáter liuti.
Íro iſt filu iruuórtan. ni ſínt ouh noh nu fúntan.
ih quam bi théru noti. theih thíe giſámanoti.
Si uuas es ágaleizi. ioh fíal in ſine fúazi.
klagota ío thaz ira ſér. thaz iz irbármeti inan mér.
Drúhtin quad ſi hílf mir. then droſt uuéiz ih in thir.
ginádo in thereru ríuuui. thinera múadun thiuuui.
Heili dóhter mina. thuruh gináda thina.
dúa mir thaz gimúati. thuruh thin ſélbes guati.
Níſt quad er tho fruma tház. thaz man zúke thaz maz.
then kíndon ir then hánton. inti uuérfez úz then húnton.
Drúhtin quad ſi al iſt iz ſó. thaz uuízun uuir giuuíſſo.
álle man nintnéinent. thaz thínu uuort giméinent.
Giléchont thoh thie uuélfa. theiſt lába in ioh ouh hélfa.
thero bróſmono ſih fúllent. thie fon then díſgin fallent.
Thar héreron thie uuíſe. ſizent ziro múaſe.
giſmékent thoh thía méina. thera ſelbun áleiba.

v. 19. lib. P.
v. 20. loufe. P.
v. 23. zi ſn. V. F.
v. 26. thíe giſamanoti. P.
v. 29. hílpf. V. dróſt uueiz. P. thír. P.
v. 30. diuui. F. thíuuui. P.
v. 33. zúkke. V. P. zuhkke. F. máz. P.
v. 34. uuérpfez. V. húz. F.
v. 35. ſiu. P. uuízzun. V. P. F.
v. 37. uuélpfa. V. uuélpha. F. lába. V. hélpfa. V. helpha. F.
v. 39. herereron. F. ſizzent. V. P. F. zi iro. V.
v. 40. meina. P.

Thera gilóubun féſti. irkánt er in theru brúſti.
uuas drúhtine iz gimúati. ioh lóbota ſus thio gúati.
In thiu uuérk minu. ſo iſt ſtárk gilóuba thinu.
nu uuérden al thio dáti. ſo thú mih hiar nu báti.
Tho uuard bi théru uuilu. thiu dóhter ſar íó héilu.
gibot iz kríſt guater. thes bát iru thiu múater.

---

v. 41. in ther. V. P.

v. 43. uuérg. V. P. F. míniu. F. ſtark. P. thiniu. F.

XI.

MORALITER.

Si hábeta ſo er uuéſta. gilóuba filu féſta.
thaz giſcéinta ſi thár. thaz ſágen ih thir in ála uuar.
Fúar ſi thérero dato. rédihaftor thráto.
ioh báz in thereru nóti. thanne ther kúning dati.
Er bát thaz druhtin fúari. thar ther ſún uuari.
ioh er thar giméinti. tház er nan thár gihéilti.
Ni deta ſíu es auur mér. giklágota ekrodo ira ſér.
thaz ira mánagfalta léid. íoh ſih es uuiht thar ni méid.
Ni bat ſi thés thaz iſt uuár. thaz er fuari thára ſar.
ni uuánu ſi ouh thes tháhti. thaz ſiu ſia thára brahti.
Suntar ſús betota. ginâda ſino thígita.
gilóubta er ſia gihéilti. ób er iz thár giméinti.
Ioh ób er thaz gidáti. thaz er ſin uuórt giquati.
thaz ſár íó ſin gizámi. theru dóhter biquámi.
Giuuiſſo uuízíſt thu tház. bi thiu giſcéinta ſiu thaz.
ſliumo fúar ſi ſar héim. ſo ér giſprah ſin uuórt ein.
Hábeta ſiu óuh in thia ſtúnt. filu míchila thult.
thúltigaz hérza. úbar ira ſmérza.

v. 1. féſta. P.
v. 3. therero. P. dáto. P. thrato. P.
v. 4. therero. P.
v. 6. thár gimeinti. P. thaz ér. P. thár *fehlt in* P.
v. 7. afur. P. giklagota. P. ekrodo. F.
v. 8. meid. P.
v. 9. hes (*ſt.* thes). F. ſár. P.
v. 12. giloupta. F. obo. F.
v. 13. ér ſin. P.
v. 15. uuízziſt. F.
v. 16. ſlíumo. P.
v. 17. ouh. P.
v. 18. herza. P. ſmerza. P.

Selbo kríſt ſo er uuólta. zi húnton er ſia zálta.
ni gab ſi thóh ubar ál. íó thes rúafennes ſtal.
Sih uuíht ouh thes ni ſcámeta. thaz er thaz rédinota.
ni firlíaz ouh in theru nóti. ni ſi imo fólgeti.
Ni ſi áuur thaz iruuéliti. then nót imo gizéliti.
thia thúrfti mo giklágoti. íó after rúafenti.
Selbon kríſt thar bétota. ioh ſinaz uuórt ouh lóbota.
intfíang iruz zi gúate. mámmuntemo múate.
Bi thiu gihólota ſiu thár. uuíziſt thaz in ala uuár.
uuanta ſiu hábeta ſulih múat. theru dóhter thaz gúat.
Giuuan mit ágaleize. mit míchilemo flize.
ſar íó thía uuila. thia héilida ana duála.
Ioh fúar ſi ſines uuórtes. fro tho héimortes.
ioh ſi ſár githageta. gilóubta thaz er ſágeta.

---

v. 20. rúaffennes. V. P.
v. 21. ér. P.
v. 22. thera. P. ther. V. ſi. V. ímo. P. folgeti. P.
v. 23. *In* áuur *iſt* a *unterpunktiert*. P. gicelíti. F.
v. 24. thúrfti imo. P. F. áfter ruafenti. P.
v. 25. Sélbon krift. P.
v. 27. ála uuar. P.
v. 28. ſi. V. guat. P.
v. 29. Giuuán. P. flíze. P.
v. 30. tuuála. F.
v. 32. githágeta. P. giloupta. F.

XII.

VENIT IESUS IN PARTES CAESAREAE. Math. 16.

Bigan drúhtin eines rédinon. giſuáſo mit then théganon.
frágeta ſie mit mínnon. fon then uuórolt mannon.
Éiſcota ſie in thráti. uuaz thiu uuórolt quati.
uuaz ſie fon ímo redotin. ioh uuío fon imo zélitin.
Uuíht quad er ni hélet mih. thes ih nu frágen íúih.
giuuíſſo ſáget mir iz ál. thes íúih éiſcon hiar nu ſcal.
Uuaz quít fon mir ther líutſtam. thaz gizéllet mir nu frám.
uuer quédent ſie theih ſculi ſín. odo ouh rácha uueſe mín.
Sie imo rédinotun. uuáz ſies alle hórtun.
zaltun míſſilih gimáh. uuío ther liut fon ímo ſprah.
Súme quatun duent ſie uuís. tház thu hieremías ſís.
iohánnem ſume ouh nénnent. ioh thih zi thíu gizellent.
Quedent ſúm giuuaro. helías ſis ther máro.
ther thiz lánt ſo tharta. then hímil ſo biſpárta.
Ther iú ni liaz in nótin. régonon then líutin.
thuángta ſie giuuáro. hárto filu ſuáro.
Ioh ſpréchent hiar in ríche. thie liut ouh ſúmiliche.
thu ſís giuuiſſo héiler. thero fóraſagono éiner. *)

v. 1. giſuuáſo. P.
v. 3. dráti. V.
v. 5. Uuith. F. ſh. P.
v. 6. ſaget. P. eiſchon. F.
v. 9. Siemo. F. uuaz. P.
v. 10. uuio. P.
v. 11. quadun. V. P. thaz. P.
v. 14. lant. P. thárta. P.
v. 15. reginon. F.
v. 16. duancta. F. ſuaro. P.
v. 17. riche. P.

*) *Zwiſchen* v. 18 *und* 19 *ſtehen in* F. *die Verſe* 16 — 57 *des* 13*ten Capitels.*

Thie iú bi alten uuóroltin. then liutin uuúntar zelitin.
kúnftigo dáti. ioh drúhtines giráti.
Nú quad er ni hélet mih. uuio ír firnoman éigit míh.
nu ſie bi míh ſo zéllent. ſo hárto miſſihéllent.
Deta éiner thes tho rédina. firſpráh thie ſelbun thégana.
pétrus ſpráh thar ubar lút. ther furiſto drúhtines drut.
Uns állen thaz giuuis iſt. tház thu ſelbo kríſt biſt.
fon góte uns quami hérafun. ſelbo drúhtines ſun.
Githánkota er mo hárto. théro ſelbon uuórto.
ioh géreta inan uuiziſt tház. ouh filu hóho ubar thaz.
Thir gáb nu quad zi gúate. min fáter thaz zi múate.
ni theiz mán gidati. thaz thu nu ſúlih quati.
Nu uuíllu ih thir gihéizan. pétrus ſcalt thu héizan.
thaz thu in gilóubu ih ſagen thir éin. ſis ſo féſti íó ſo ſtéin.
Thar ih óba uuille. thie mine líobon alle.
gizímboron thaz min hús. thaz ſie nirgángen thanan úz.
Nirméginot ſih uuiziſt tház. thiu hellipórta ubar thaz.
díufeles girúſti. iz ſténtit in theru féſti.
Thir uuilluh gében innan thés. ſlúzila hímiles.
tház thu uualtes álles. thes ſelben ínganges.
Thaz then thio dúri ſin bidán. thie thar ín ni ſculin gán.
ioh ouh thén inſlíazes. thie thú thar zua gilázes.

v. 19. bi. V.
v. 20. dati. P.
v. 21. Nu. P.
v. 23. Deta. V.
v. 24. fúriſto. P.
v. 27. Githankota. V. ſélbónó. F. uuorto. P.
v. 28. giéreta. P. gerota. F. géreta. V. ínan. P.
ioh (*ſt.* ouh). F.
v. 29. gap. F.
v. 30. thú. P.
v. 31. uuill. F. ih. V.
v. 32. ſis feſti. F.
v. 33. uuélle. F. míne liobon. P.
v. 35. uuizziſt. F. héllaporta. F. tház. P.
v. 36. ſteit. F. ther. V. P.
v. 37. uuillu ih. V. F. ſluzila. P.
v. 38. thaz. P. uuáltes. P. ſelbon. F.
v. 39. thén. P. ſculun. V.
v. 40. gilíazes. V.

Gibínt then man mit uuórton. ther ſtánte ſo in then bánton.
ni uuíll ih themo ouh uuídoron. then thú giſteiſt intrédinon.
Só uuás ſo thu es bizeines. in érda hiar giméines.
ſo uueſez ál in hímile. thir níaman thes ni uuídire.

---

v. 42. thémo. P.
v. 43. uuaz. F. herdu. F.
v. 44. himile. P. uuidere. F.

XIII.

PRAECEPIT NE CUI DICERENT QUIA IPSE ESSET CHRISTUS. ET INCREPAT PETRUM. ET DE VISIONE IN MONTE. MATH. 16. 17.

Er tho then iúngoron gibót. thaz ſie iz hálin thuruh nót.
théiz ni uuurti mári. thaz er kríſt uuari.
Zált er in tho fóllon. then ſinan múatuuillon.
ioh ouh hárto filu frám. bi híu er hera in uuórolt quam.
Mih ſcál man quad gifáhan. ufan krúzi hahan.
biſpíuuan ioh bifíltan. ioh héiſtigo biſcóltan.
Dúent thaz theſe fúriſton. ioh thie héreſton.
irgébent mih zi nóte. frémidemo thíote.
Ih irſtán after thíu. drof ni fórahtet ir íú.
niſt iz láng zi uuare. thes thrítten dages ſare.
So pétrus thaz tho uuéſta. er inan ſúntar raffta.
ioh ouh fílu harto. ſúlichero uuorto.
Ni giuuáhines druhtin fúrdir. ginado ſélbo thu thoh thir.
thaz uuórolt ni biſinde. thaz thir íó ſúlih uuerde.
Drúhtin thu iz ni uuólles. thaz thú ſo íó bifálles.
*) ioh thu iz ſélbo firbíut. thaz thir ni dúe ſo ther liut.

v. 2. uúrti. V.
v. 4. hera. V.
v. 5. crúzi. P. krúci. F.
v. 6. biſpíuan. V. biſpian. F.
v. 8. thiote. V. F.
v. 9. forrehtet. F. iu. V.
v. 10. tritten. F. dritten. V.
v. 11. uuiſſa. F.
v. 14. biſínde. P.

*) v. 16 — 57 *ſtehen in F. zwiſchen* v. 18 *und* 19 *des* 12*ten Capitels.*

Thu únſih ſo biſuíches. thaz thu uns íó giſuiches.
gót iz ni giuuérde. thaz thir íó ſúlih uuerde.
Gab ér tho ántuuurti. thaz pétrum thuhta hérti.
thaz ínan tho giuuíſſo. rúarta filu uuáſſo.
Far after mír thanne. thu ſátanas zi mánne.
thu thes girátes uuiht ni uuéiſt. thaz ſelbo drúhtin uuilit méiſt.
Hábet er giméinit. mít mir thia uuórolt heilit.
ni még iz uuerdan álles. thu quíſt thaz thu iz ni uuólles.
Sint mer thir mánnes dati. thanne ſín girati.
ſoſ iz thíh githunkit. nales ſo ér githenkit.
So uuér ſo uuolle mánno. gan after mír íó gerno.
firlóugner filu fóllon. then ſinan múatuuillon.
Ioh neme krúzi ſínaz. thara zúa ouh ubar tház.
fólge mir íó thánne. thar ih fora ímo gange.
Uuaz hílfit nu then muadon mán. ther hiar gihéret ſo frám.
thaz ſínt imo untar hénti. ellu uuórolt enti.
Ob er in thía uuila. firlíuſit ſina ſéla.
ioh ſih ſélbon thuruh nót. mit ſúnton firdámnot.
Ni mág er thaz iſt al niuuíht. findan uuéhſeles uuiht.
in allen ríchin thaz iſt uuár. er ſélbo ſcal iz uueſan thár.
Uuanta drúhtin giltit. ſo er ſin úrdeili duit.
állen ſo ſie dátun. ioh hiar giuuérkotun.

---

v. 17. biſcuíches. P. giſcuíches. P.
v. 19. ántuurti. V.
v. 22. meiſt. P.
v. 23. mír. P. heilet. F.
v. 25. mér. P.
v. 26. githunchit. F. githenchit. F.
v. 29. kruci. F. crúzi. P. óuh. P. *fehlt in* F. thaz. P.
v. 30. thanne. P.
v. 31. hilphit. F. múadon. P. híar. P.
v. 32. ſint ímo. P.
v. 33. Oba. V. F.
v. 35. fíndan. P. uuéhſales. F. uuíht. P.
v. 36. uuéſan thar. P.
v. 37. thrutin. F. gíltit. P. dúit. P.
v. 38. giuuérchotun. F.

Hiar ſtantent ſúme untar íú. giuuiſſo ſágen ih iz íú.
thie tódes ni koront ér. noh ni thúltent thaz ſér.
Ér ſie ſehent ſcóno. then gotes ſún frono.
in ſunnun ánaliche. in ſínemo riche.
Er ahto dágon after thíu. thaz zelluh híar nu bi thíu.
thaz thu thir ſélbo leſes thár. thaz ſéltſana uuuntar.
Zi hiu er ſár tho giſíang. er úfan einan bérg giang.
thar liſiſt thu ouh ana uuán. thaz thrí er hiaz mit ímo gan.
Ioh ſie thar in gahun. ſcóni ſino ſáhun.
uuio ſie ouh mit únredinon. in uuóltun thar giſélidon.
Ther fater iz giſúazta. then ſinan líobon grúazta.
quad er uuári uueiſt es mér. éinego ſíner.
Moyſes giuuaro. helías ouh ther máro.
fon heilegero ménigi. quámun thara ingégini.
Zélit thir ouh lúcas. uuaz iro thíng thar tho uuás.
uuaz ſine ſcálka in feſte. thar kóſotun mit kríſte.
Thie iúngoron thar tho gáhun. thera ſcóni hintarquámun.
ioh ſie tho théro dato. irfórahtun ſih thráto.
Er in ſélbo gibot. thaz ſie iz hálin thuruh nót.
unz thiu ſín guati. uf fon tóde irſtuanti.

---

v. 39. ſtánten. F. ſtántent ſume úntar iú. P.
v. 40. tóthes. V. P. chorent. F. kóront er. P. ſer. P.
v. 43. áhto. P. zellu ih. V. F. v. 43 — 51 *iſt in* V. *beinahe ausgekratzt.*
v. 46. líſiſt. P.
v. 47. Ióh. P. gáhun. P.
v. 48. uuío. P.
v. 49. fáter. P. liobau. F. . gruazta. P.
v. 50. mer. P. éinigo. P. ſiner. P.
v. 51. Móyſes giuuáro. P. helia. F. óuh *fehlt in* F.
v. 52. héilegero. P. heiligero. F. thara. V.
v. 54. ſchalcha. F. féſte. P. choſotun. F.
v. 56. ſíe. P. dráto. V.
v. 57. gibót. P.
v. 58. tóthe irſtúanti. P.

XIV.

BREVIS ADMONITIO DE SIGNIS.

Thes nist zála noh ouh rím. uuio manag uuúntar ist ſín.
uuio manag ſéltſani. ist ubar uuórolt mari.
Thaz duent lútmari. thie ſcríptora fiari.
thie ſcríbent euangélion. lis ſélbo theih thir redion.
Thar máhtu anafíndan. uuío er ouh einan gómman.
irquíkta in theru báru. thaz ſágen ih thir zi uuáru.
Irquíkt er ouh ſo móhter. thes hérosten dóhter.
in themo hús zi libe. then híon zi liabe.
Unz drúhtin ſelbo thára giang. ein uuib er iz untarſíang.
ſi ganz ſih thánna fuarta. ſo ſlíumo ſiu nan rúarta.
Thoh ni uuás giuuiſſo ér. árzat nihéiner.
thoh ſi ira al ſpéntoti. ther húlfi iru in theru nóti.
So druhtin thárafun tho fúar. ſo ínan ira fáter ſpuan.
bi thia dóhter dati. ſo ér nan thar tho báti.
Thráng inan thiu ménigi. thiu thár uuas tho ingégini.
thár thie ſelbon líuti. drúhtin krist zi nóti.
Bigonda génu dráhton. in ira múate ouh áhton.
ſi ſih zi thíu giſiarti. tház ſiu inan birúarti.

v. 3. fíari. P.
v. 4. redinón. F. thir *fehlt in* V.
v. 6. irquícta. V. P. F.
v. 7. Irquíct. V. P. F. héresten. V. P.
v. 8. líebe. P. F.
v. 9. thara gíang. P. uuíb. P. iz er. P. F.
v. 10. gánz. P. thana. P. F. fúarta. P.
v. 12. ſí. P. ira al. V. ſpéntonti. V. P. F. hulfi. V. théru noti. P.
v. 15. Tránk. P.
v. 16. ſelbun. V. P.
v. 17. Bigónda. P. genu. P. thráhton. P. múate. V. ahton. P.
v. 18. giſiarti. P. thaz ſíu inan. P. ſi. F.

Thoh bi thía meina. thia drádun ekord éina.
ſi iz zi thíu giſítoti. thaz méra uuiht ni géroti.
Thaz ſár íó mit giuuúrti. ſi uuola gánz uuurti.
ioh ób iz zi thíu uuurti. thaz blúat iru firſtúlti.
Si iz zi thíu bibrahta. ioh drúhtine ſih náhta.
ioh iz zi thíu gifiarta. thes giuuates drádon ruarta.
Mit míchileru ílu. ſo uuárd ſi ſár íó heilu.
ſar íó thía uuarba. in allen ánahalba.
Sar gab ſtál thaz iſt uuár. mer zi rínnanne thár.
brúnno thes blúates. ſi fúalta ſar thes gúates.
Sih drúhtin kerta uuídorort. ther thia héili thar gibót.
ioh frágeta bi nóti. uuér nan thar tho rúarti.
Ziu iſt drúhtin quad tho pétrus. thaz thu es éiſcos nu ſús.
ioh thu therero dáto. fráges nu ſo thráto.
Thih thringit mán bi mánne. in théſemo ſelben gánge.
álle theſe líuti. thu fráges uuer thih rúarti.
Íh quad er infúalta. thaz éthesuuer mih rúarta.
ih irkánta ih ſágen thir. thia kraft hiar fáran fona mir.
So ſíu tho thaz gihórta. thaz er iz ántota.
ioh thiu ſelba dát ſin. ni móhta tho firhólan ſin.
Ioh er tho ſpráh ubar ál. bi frúma thía ſi thar firſtál.
tho míthont in theru fríſti. thaz uuánta ſi er ni uuéſti:

---

v. 19. trarun. F.
v. 20. ſar. P.
v. 23. bibráhta. P. nahta. P.
v. 24. giſíarta. P. trádon. V. P. trarun. F.
v. 25. héilu. P.
v. 26. allahalba. F.
v. 27. rinnenne. F. thar. P.
v. 31. ſus. P.
v. 32. thu. P. dráto. V.
v. 35. íntfúalta. F.
v. 36. kráft. P. fone. F.
v. 37. thaz tho. P.
v. 38. ſélba dat. P.
v. 39. ér. P.
v. 40. middont. F. theru. V.

Quam ſi fórahtalu ſár. ioh zálta mo thiu uuérk thar.
iáh tho thar gimúato. ſínes ſelbes dáto.
Thero drúhtines uuérko. ioh óuh iro githánko.
bi hiu ſi irbáldota ſo frám. ióh zi thiu ſi thára quam.
Ioh ziu ſi fáreta. thaz ſi thia drádun ruarta.
gilóuba iz deta in uuára. ni gidórſt es ruaren méra.
Fár quad er tho innan thés. dohter héimortes.
mit frídu ioh mit gúatu. mit gilóubu ſo gihéiltu.
Gilóuba thin in uuára. thiu déta thih hiar héila.
thiu déta thaz gizámi. thu hiar thia fruma nami.
Maht léſan in theru rédinu. zéichan filu mánagu.
giuuíſſo ſo ih thir zéllu. thiu er déta ſáman ellu.
Uuio fuarun thiu díufilir úz. thar zi pétruſes hus.
tho drúhtin thaz giméinta. er ſina ſuígar heilta.
Thie ſíechun quamun álle. tho zemo ábande.
firdreib er ál thio ſuhti. ioh iro úmmahti.
Ér gibot then uuínton. then undon zéſſonton.
ſo ſlíum er es giuuúag thar. ſie giſtíltun in ſar.
Tho ſin githígini zimo ríaf. tho ér in themo ſcífe ſliaf.
iruuágtun thuruh fórahta. tho er thaz zéichan uuorahta.
Héilt er ouh iu blínte. thie uuárun mórnente.
thie ſus in uuége gahun. míthont zímo quamun.

---

v. 41. Quám. P. ſiu forahtiliu. F. imo. F.
v. 42. gimýato. P. dato. P.
v. 44. híu. P. diu (*ſt.* hiu). F. irbaldota. P.
v. 45. Ióh. P. zi hiu. V. zi diu. F. trádun. V. thrádon. P. trárun. F. rúarta. P.
v. 46. gilóuba. V. gidórſta. P.
v. 47. thóhter. P.
v. 50. frúma. P.
v. 52. ſo. V. ſh. P.
v. 53. fúarun. P.
v. 56. firdréib. P. al. P. ſúhti. P.
v. 57. gibót. P. céſſonton. P. F.
v. 58. ſlíumo. P. giſtúltun. P.
v. 59. Thó. P. zi imo. V. F. ſkífe. V. ſchiffe. F. ſlíef. F.
v. 61. uuarun. P.
v. 62. middont. F. zi ímo. V. F.

Thíe ouh zimo ſúnnun. thie mit díufele uuúnnun.
hórngibruader thánne. thie héilt er ſár íó alle.
Lis thir mátheuſes déil. uuio uuard ein hórngibruader héil.
in lúcaſes deile. uuio zéhini uuurtun héile.
Thár ſint ouh gizálte. béttiriſon álte.
úmmahtige mán. thie heilt er ál ſo gizam.
Firdílota er in ſúntar. thia ſúnta thaz uuas uuúntar.
ſirgáb in thiu ſin gúati. thio iro míſſidati.
Thara ouh zúa gifuagi. blíntero ginúagi.
hálzero ménigi. ioh krúmbero giſámani.
Thie ih al irzéllen ni mag. thoh ih thar zúa due then dág.
ouh thaz iár allaz. ioh minaz líb ubar thaz.
Thaz uuas in ínouuon. ioh úze in then góuuon.
ſo uuár ſo ſie ſih klágotun. ioh míthont imo gágantun.
So heilt er ſe álle druhtin ſár. thaz ſágen ih thir in ala uuár.
er blíder thána uuanta. ſo uuér ſo zimo nándta.
So uuer ſo thés ruahta. thaz frúma zimo ſúahta.
uuízift iz in ala uuár. es ni bráſt imo thár.
Uuant ér iſt ſelbo brúnno. ioh alles gúates uuunno.
állaz guat zi uuáre. ſo flóz fon imo tháre.
Allen líutin íó ginúag. ſo uuér ſo es thanne thar giuuúag.
ther thara in thíu giliaſi. thaz thara zímo riaſi.

---

v. 63. Thie óuh. P. zi imo. V. F.
v. 66. déile. P. uurtun. V.
v. 67. ſin. F.
v. 68. ummáhtige. P. héilt. P.
v. 69. Firdílota. V.
v. 70. míſſodati. V.
v. 72. menigi. P. giſamini. F.
v. 73. The ih. P. mág. P.
v. 75. inin óuón. F. in ínouon. V. P.
v. 76. middont. F.
v. 77. héilter. P. heilte. V. F. alle. P. ála uuar. P.
v. 78. thana uuánta. P. zi imo. V. F.
v. 79. zi imo. V. F.
v. 80. ála uuar. P. er (*ſt.* es). P. F. thar. P.
v. 81. Uuanta. F. Uuánt er. P.
v. 82. allaz gúat. P. thare. P.
v. 83. ſo uuér ſo es. V. ſo uuer ſes. F.
v. 84. thára. P. thiu. P. gilíaſi. P. zi ímo. V.

In ſúslicha rédina. ſo ſánt er zuelif thégana.
 ni thoh zi uuórolt ruame. zeíchan ouh zi dúanne.
Thaz ſie díufal fluhtin. in ármilichen ſúhtin.
 ioh in állen nótin. húlfin io then líutin.
Gibót thaz ſie firnámin. ouh uuíht mit ín ni namin.
 tho zi thémo friſte. in zi uuégeneſte.
Sékil noh thia málaha. thaz ſús ſie fuarin thánana.
 noh óuh ni fúartin in thiu thíng. mit ín niheinan pénding.
Thaz ſie zi thíu gifiangin. ſus mit ſtábon giangin.
 mit gértun in henti. harto ílenti.
Thaz ſíé ouh thes ni rúahtin. zua dúnichun in ſúahtin.
 noh ouh in théra gahi. mánagfalt giſcúahi.
Détạ in thaz zi núzze. thaz fuarin ſie éinluzze.
 untar uuórolt mannon. zi ſúslichen thingon.
Uuíht quad ſágen ih íú thaz. ni nemet ſcázzes umbi tház.
 íú lazet únthrata. thero uuórolt líuto míata.
Éra theſſes uuérkes. gab ih íú mínes thankes.
 ir mir uuízụt ir thaz. ni gabut dróf umbi thaz.
Ír ouh thaz ni uuóllet. thaz ir zi thíu giganget.
 odọ ouh zi thíu giloufet. thaz ír es uuiht firkóufet.
Bi ſúslicho dáti. ſo áhtun ſín thie líuti.
 fáretun thes férahes. ſine fíantạ innan thés.

---

v. 85. ſant. P. zuélif. P. thegana. P.
v. 86. ní. P. uuérort. F.
v. 87. ſuhtin. P.
v. 88. notin. P. húlphin. P. F. húlpfin. V.
v. 89. uuíth. F.
v. 91. Séchil. V. P. F.
v. 92. fuartin. P. díne. F. in. P. pénthing. P. phendinch. F.
v. 93. giſſangin. P.
v. 94. hénti. P.
v. 97. Déta. V.
v. 99. ſagen. P. tház. P. thaz. P.
v. 100. úndrata. V.
v. 101. gáb. P.
v. 102. uuízzut. F.
v. 103. Ir óuh. P.
v. 104. odo. V. ódọ. P. ir. P. uuíht. P.
v. 105. dati. P. thio. V. P.
v. 106. fíanta. V.

Ióh ſie datun mári. thaz ér firnóman uuari.
ioh er then díufal habeti. bi thíu thiz allaz ſítoti.
Tház firdruag er állaz. ioh ouh méra ubar tház.
al thiz úngimuati. thúruh ſino gúati.
Thuruh ſino mílti. uuas er in mámmunti.
óugta in íó in giuuíſſi. michil ſúazniſſi.
Er ougta in íó filu frám. bi híu er hera in uuórolt quam.
mit uuérkon in girihti. bi ſinera éregrehti.
Mit uuérkon filu fóllon. thoh ſie óugtin argan uuíllon.
émmizen thiu ménigi. áuur thára ingegini.
Níd filu hébigan. then firdrúag er allan.
uuanta nídigaz muat. hazzot émmizen thaz gúat.
Hazzot íó thio gúati. thuruh úbarmuati.
nintfáhent thés gilúſti. thio ármilichun brúſti.

---

v. 108. ér. P.
v. 109. Thaz firdrúag. P. allaz. P. thaz. P.
v. 110. thuruh ſíno guati. P.
v. 111. Thúruh. P. milti. P. ér. P.
v. 112. óugta. V. *Das zweite* in *fehlt in* P.
v. 113. óugta. P. íó. P. bi uuiu. F.
v. 114. uuerchon. F. giríhti. P.
v. 115. follen. F.
v. 116. afur. P. ingégini. P.
v. 117. then. P.
v. 118. múat. P.
v. 120. thes. P. bruſti. P.

XV.

AMBULABAT IESUS IN GALILAEAM. IOH. 7.

Thie iúdẹon méid er tho bi tház. thuruh then míchilan haz.
  uuanta ſie uuárun thuruh nót. ſines tódes gịéinot.
In gálilea er uuóneta. ni thóh thuruh thia fórahta.
  er áltaz ſoſ er ſcólta. unz er thia zít uuolta.
Sih náhtun eino zíti. thaz man tho fíroti.
  eina uuéchun thuruh nót. ſọ ther uuízod gibot.
Thaz ther liút zi flíze. ſazi uuéchun úze.
  mit ſpíſono ginúhtin. ſo ín gibot iú druhtin.
Iz uuard ér iu ana uuán. zi einen gihúgtin gidan.
  thera ſámanungu. zi eíneru mánungu.
Tház ſie thes irhógetin. ioh iro múat íó manotin.
  uuio fon egýpto fuarun. thie fórdoron iro uuárun.
Uuío ſie in théſa redina. uuarun ana ſélida.
  in hútton giuuaro. ſazun fiárzug iaro.
Tho bátun ſine ſíbbon. ſo ofto mága ſint giuuon.
  thén iſt íó gimúati. thero náhiſtono gúati.
Lértun ſie nan einan rúam. thaz er gidáti imo einan dúam.
  ímo ein gizámi. thaz er zeru fíru quami.

v. 1. iúdeon. V. míhilon. P.
v. 2. tóthes. V. giéinot. V.
v. 3. galiléa. P. ní thoh. P.
v. 4. allaz. F.
v. 6. uuéchu. F. uuízzod. V. P. gibót. P.
v. 7. uuéhun. P. F. uze. P.
v. 8. in gibót. P. iu. P.
v. 9. uuan. P. éinen. P.
v. 10. manungu. P.
v. 11. ouh (ſt. io). P. mánotin. P.
v. 12. Égypto. P. fúarun. P. uuarun. P.
v. 13. ſe. P. uuárun. P.
v. 15. batun. P. ſin (ſt. ſint). F.
v. 16. guati. P.

Tház er thar giſcéinti. thia ſina gómaheiti.
mit zéichonon gidáti. thaz inan ther líut irknati.
Ioh ouh thaz fólk inſtúanti. ſínes ſelbes gúati.
thie iúngoron ouh irknátin. bi théſen ſelben dátin.
Ni dúit thaz quatun níoman. ther ſih ófonon ſcál.
ér ſár thes githénke. gidóugno ſulih uuírke.
Ni gilóubtun ſo ſie ſcóltun. thie tház fon imo uuóltun.
in ímo uuas in méra. thiſu uuóroltera.
Firſágeter in thaz gizámi. ſín zít quad noh ni quámi.
er ſih mit gúalliche. iróugti in themo ríche.
Ni mag thiu uuórolt uuizit tház. haben in iú theheinan ház.
in ábuh kéren zíú thaz múat. ſó ther liut zi mír duat.
Uuanta íh zellu in nóti. iro ármilichun dáti.
thia míſſidat ſo ſágen ih. bi thiu inkúnnun ſie mih.
Quad thaz ſíe thara fúarin. ioh iro zítiz uuarin.
ſie ſíh tho ſar irhúabun. zen uuíhen zitin fúarun.
Er áfter thiu gidóugno. nales ófono tho.
fuar thára mit then ſínen. zen ſtétin filu uuíhen.
Thie iúdeon ágaleizo. ſúahtun nan thar héizo.
ſie uuarun éiſconti. uuar er uuéſan ſcolti.
Thar uuard thó ih ſágen thir. múrmulunga míchil.
ſpráchun thar tho hérton. míſſilichen uuórton.

---

v. 19. thar *fehlt in* F.
v. 20. ſnan. P.
v. 21. Ióh. P. fólc. P.
v. 22. datin. P.
v. 23. tuat. F. quadun. V. P. F. *Das Anfangs-*n *von* nioman *iſt in* V. *unterpunktiert.* óffonon. P. ofanon F. ſcal. P.
v. 24. ſar. P. uuirke. P.
v. 25. gilóuptun. V. F. ſe. V. P. dia. F. thaz. P. ſmo uuoltun. P.
v. 28. ſſh. P.
v. 29. théinan. F.
v. 30. abuh. P. zi ſú. V.
v. 31. Uuánta. P. Uuanta. V. Uanta. F. ih. P. zellu. V. dati. P.
v. 32. thio. V. P. ſe (*ſt.* ſie). P.
v. 33. ſie thára fuarin. P.
v. 35. óffono. V. P.
v. 37. iudon. F.
v. 38. eiſchónti. F.
v. 39. Thár. P. tho. P.
v. 40. uuorton. P.

Súm fon imo záltun. thie thar uuóla uuoltun.
mit uuórton ioh mit múate. lóbotun nan zi gúate.
Ándere thaz in záltun. thie in ábuh uuoltun.
quátun ni gisuíchi. nub er then líut bisuichi.
Ioh ér ſe thes gibéitti. zi áltere firléitti.
zi áltemo uuéuuen. oba ſíe mo uuollent hóren.
Ni ſpráchun thie thaz zaltun. thie ſino gúati nantun.
uuorton ófonoro. bi fórahtun thero iúdeono.
Ioh thaz héroti. ſulih ni ábahoti.
thaz ín iz ni uuari zála. thaz ſágen ih thir in uuára.
Ioh iágilih thes uuánkti. in fiántſcaf ni giángti.
in ſúlichemo nóte. fon themo hérote.

---

v. 41. dia. F.
v. 44. quádun. V. P. F.
v. 45. Ióh er. P. thés. P.
v. 46. uuéllent. F.
v. 48. óffonoro. V. P.
v. 51. uuángti. V. P. F. giháncti. F.
v. 52. note. P.

XVI.

IAM DIE FESTO MEDIANTE. IOH. 7.

Tho thiu uuécha ſo got gibót. uuas hálbu gifírot.
in thaz hús tho druhtin giáng. ioh thar zi léru gifiang.
Thar brédigota ſcóno. ther gotes ſún-frono.
thie líuti ió thar bi nóti. ioh ſelb thaz héroti.
Sie tho uuúntar gifiang. ſo iz zi thíu tho gigíang.
hintarquámun innan thés. thes ſines uuísduames.
Ioh sinera kúnſti. uuio er thio búah konſti.
hintarquámun thes ouh mér. uuantạ er ni lérneta ſiọ er.
Ni ſáhun ſio nan ſízen. untar ſcúalarin ér.
noh klíban themo mánne. ther ſe inan lérti uuanne.
Drúhtin ſprah tho zị ín ſar. ioh iróugtạ in thaz uuár.
yróugter in thár filu frám. uuánana thiu frúma quam.
Thiſu léra minu. uuízit niſt ſi mínu.
er thera léra uueltit. fon thémo ih bin giſéntit.
So uuér ſo uuolle thénken. then gótes uuillon uuírken.
ioh húggen ió thuruh nót. thaz er ſélbo gibót.
Yrkénn er thesa léra. ioh ſéhe tharána in uuára.
ſi fon góte queme thír. od ih ſia éigene mir.

---

v. 1. halbiu. F.
v. 3. ſcono. P.
v. 5. Síe. P. giſíang. P.
v. 6. híntarquamun. P.
v. 7. ſíneru. P. ſinero. V. F. kunſti. P.
v. 8. uuanta. V. ſio. V.
v. 9. ſculárin. F.
v. 10. ſia. P.
v. 11. zi. V. iróugta. V. uuar. P.
v. 12. uuanna. F.
v. 13. uuiziſt. F.
v. 14. théra lera. P.
v. 15. denchen. F. uuirchen. F.
v. 16. huggen. P. gibot. P.
v. 17. lera. P. thar ana. P. uuara. P.
v. 18. thir. P. odọ. P. F. éigine. V. P.

Ther fon ímo ſaget uuáz. ther ſuáchit íó thaz ſínaz.
  uuílit thes gigáhen. thaz ſínaz íó gihóhen.
Ther auur thára iz uuéntit. ſúachit thes nan ſéntit.
  ther férit íó gilícho. in thiu giuuáralícho.
Móyſes gab íú uuízod. thes ni uuírket ir drof.
  ſuntar get ziſámane. inti rátet mih zirſláhanne.
Giuuiſſo uuízit ir thaz. móyſes er ni déta thaz.
  mit dátin odo mit uuórton. mir uuolti uuídaruuerton.
Thó ſprah thara ingégini. áuur thiu ſelba ménigi.
  liazun úz in uuaron. thes ſelben múates uueuuon.
Thu habes then díufal in thir. giuuíſſo thaz firnémen uuir.
  uuér iſt thes hiar thénke. thaz thir tód giuuirke.
Gab ántuuurti er then líutin. thoh ſíe nan ni éretin.
  er zálta bi hiu ſi es flízun. ioh uuáz ſie imo alle uuízun.
Ih deta ein uuérk maraz. giuuiſſo uuízit ir thaz.
  theih bi einan mán gimeinta. in ſámbazdag giheílta.
Gibot móyſes ir ni mídet. nir íú kínd biſnidet.
  thaz gibót uuas thoh mér. bi alten fórdoron er.
Uuirdit tház ouh ana uuán. ofto in ſámbazdag gidán.
  zi thíu thaz ſie giflízen. thaz ſin gibót ni ſlizen.
Ioh thaz ouh heíli thanne. quéme themo mánne.
  ioh ouh ſálida ginúag. uuant es ther uuízod giuuuag.

---

v. 21. thára. V. thés. P. inan. F. ſentit. P.
v. 23. uuízzod. V. P.
v. 24. ſúntar. P. zirſlahénne. F.
v. 25. tház. P. deta tház. P.
v. 28. líazun uz. P. uuáron. P.
v. 29. hábes. P. thír. P.
v. 30. denche. F. giuuirche. F.
v. 31. ántuurti. V.
v. 32. ſi. V. imo. V. mo. F.
v. 33. giuuíſſo. P.
v. 35. midit. F. ni ir. F.
v. 36. bi. V. ér. P.
v. 37. Uuírdit. P. thaz óúh. P.
v. 38. ſlízen. P.
v. 39. óuh. P. *fehlt in* F.
v. 40. uuízzod. V. P.

Nu ir ſámbazdag ni mídet. nir íú kínd biſnídet.
thaz man irfúlle thuruh nót. ſo ther uuízod gibót.
Ziu iſt thánne íú uuidarmuati. thíſu ſelba gúati.
theih einan mán allan. in thén dag deta héilan.
Nirdeilet únrehto. thaz íáman ádal ahto.
duet rehtaz úrdeili. úns zuein hiar giméini.
Zi ímo thih ni bílgis. oba thu in ſámbazdag thaz dúis.
ouh ni bélget uuidar míh. óbạ ih duan ſo ſámalih.
Quatun ſúmiliche. fon thémo ſelben ríche.
thíz iſt then ſie zéllent. ioh then ſie ſláhan uuollent.
Er ſprichit ófono hiar nu zi ín. ioh filu báldo untar in.
er dúit hiar untar ín then ſtrít. inti iro nihéin es uuiht ni quít.
Sie thaz ábahotun. thaz ſie then héime habetun.
then ſẹ er irſláhan uuoltun. inti in nú ſus giſtiltun.
Firſteit thaz héroti. thaz er ſi kríſt zi noti.
thaz míchil únredina íſt. uuir uuizun uuóla uuanan er iſt.
Uuir uuizun in thía ahta. álla ſine ſláhta.
fáter inti múater. ſcolt ér ſin kriſt guater.
Thanne uns kríſt quimit héim. ni uueiz iz mánno nihein.
thes kúnnes gizami. uuánana er ſelbo quámi.
Riaf er thó ubarlút. thar iz hórta ther líut.
quad inan irknátin untar ín. ioh uuizut uuóla uuananạ ih bín.

---

v. 41. ſu. P. biſnidet. P.
v. 42. uuízzod. V.
v. 43. thanne. P. iu. V.
v. 45. nirdéilet. P. unréhto. P.
v. 46. rehthaz. F.
v. 48. óba. V. oba. P. íh. P.
v. 49. Quadun. V. P. F.
v. 51. ín. P.
v. 52. ſtrit. P.
v. 54. ſe. V. ſẹ *mit Accent*. P. ín nu. P. giſtíltun. P.
v. 55. ér. P.
v. 56. uúánana. F.
v. 57. uuízun. P. thia áhta. P. ſlahta. P.
v. 59. heim. P.
v. 60. quami. P.
v. 61. Ríaf. P. liut. P.
v. 62. ínan. P. irknatin. P. irknáti. F. uuanana. V. bin. P.

Uuizit tház ouh filu frám. theih fon mir sélbemo ni quám.
ist uuárhaft ther mih sánta. ni uuízut sin giuuánta.
Ni uuéiz ih inan thes thiu mín. uuánta ih ouh fon ímo bin.
ioh er mih sánta hera zíu. ir ni gilóubet thoh bithíu.
Fáhan sie nan uuóltun. ioh thóh in thes gistúltun.
iz ouh uuóla so gizám. bi thiu sin zít noh ni quam.
Fílu thero líuto. giloubta in drúhtinan tho.
ioh sprách un ouh in ríhti. uuio thaz uuésan mohti.
Thaz selben krístes guati. mera uuúntar dati.
méra gizami. sar so er sélbo quami.
*) Thie fúriston thaz gihórtun. ioh ein giráti datun.
mit uuórton tho ginúagi. tház man nan gifíangi.

---

v. 63. Uuízit. P. selbomo. F. quam. P.
v. 65. uueiz ſh. P. innan. F. uuápta. V.
v. 67. ſi. F.
v. 68. gizam. P.
v. 69. gílóúpta. F. giloubta. V. gilóubta. P. druhtinan thó. P. truhtínín. F.
v. 71. sélben. P.
v. 72. gizámi. P. sár. P.
v. 73. hortun. F. grati. F.

---

*) *In* v. 73, 74. *und dem ersten Halbverse von* v. 1. *des folgenden Capitels habe ich die Accente nach* cod. P. *angesetzt, weil diese Verse in* V. *halb ausgekratzt sind und nur über* fur(iston), (gi)rat(i) *und* (gi)fiang(i) *die Accente erkennen lassen.*

XVII.

PERREXIT IESUS IN MONTEM OLIUETI. Ioh. 8.

Er áfter uuórton managen. ioh léron filu hébigen.
thaz uuas kráftlichaz uuérk. ſo gíang er in then óliberg.
Er fílu frua in thaz hús quam. ioh lerta ſę áuur ſo ịmo zám.
ſcónero uuórto. ioh mánagfalten hárto.
Zi then hérorton állen. ſo ſprah er uuórton follen.
ſcónera brediga. hort ál ther liut thia rédia.
Sie thára tho in fárun. ſo ſię úbil uuillig uuárun.
eina húarrun brahtun. ſo ſíó in ábuh thahtun.
Brahtun ſía tho in thaz thíng. tharạ in mítten then ring.
in mítte thie líuti. tház man iru irdéilṭi.
Frágetun zi uuáre. unſan drúhtin ſare.
thérera ſelbun dáti. ioh uuaz er es giquati.
Meiſtar uuízist thaz thiz uuíb. firuuoraht hábet ira lib.
bifángan iſt ſi ịn dráti. in huares úndati.
Selbo móyſes er quít. thaz uuíb thaz hiar ſúlih duit.
es mán nihein ni hélfe. mit ſtéinon ſia biuuerfe.
Nu zéli uns auur fóllon. hiar then thínan uuillon.
thaz thínaz girati. uuáz iz theſſes quáti.

---

v. 1. hebigen. P.
v. 3. lérta. P. ſe. V. imọ. V.
v. 4. uuorto. P. harto. P.
v. 5. allen. P. ſprách. P. ſprach. V. F.
v. 6. horta. F. redina. F.
v. 7. ſie. V.
v. 8. ſio. P.
v. 9. thara. V.
v. 12. uuáz. P. giquáti. P.
v. 13. Méiſtar. P. uuízziſt. F. firuuóraht. P. foruuórath. F. líb. P.
v. 14. in. V.
v. 16. helfe. P. biuuérfe. P.
v. 18. giráti. P. théſſes. P. theſes. V. quati. P.

Thaz uuir uuízin ana uuánk. then thínes muates githánk.
thu unſih ni héles uuiht thes. ioh únſih es giríhtes.
Sie ſpráchun thaz in uuárụ. bị éineru fáru.
ſię uuóltun thar gifúagen. thaz ſíe nan mọhtin rúagen.
Ioh thia ſína guati. giláſtoron bi nóti.
ſínu uuórt uuiſu. ſus zi thérerụ uuiſu.
Uuantạ unſer drúhtin zalta. ginada íó mánagfalta.
ginádigero uuórto. ſúalen uuir es hárto.
Quáti er man ſia liázi. uuantạ iſt ginúda ſuazi.
thes úrdeiles inbúnti. iz álles uuiọ ni uuúrti.
Sie zígin nạn in uuára. thaz er thia áltun lera.
then uuízod ſo man hórti. in abuh rédinoti.
Quát er ouh bi nóti. thaz man ſia ſtéinoti.
ſo uuídorit er in uuáru. ſines ſélbes leru.
Ódo ſprachin bi thạz. ther er ginádiger uuas.
thaz ſúazes er gilérti. zi ſárphidụ iz bikérti.
Sélbo druhtin nídarſah. tho man zímo thiz giſpráh.
in érdu thó ſo man uuéiz. mit themo fíngare reiz.
Sie frágetun tho héizo. ioh auur ágaleizo.
irríhter ſih mit thúltin. mit thesen ántuuurtin.
So uuér quad untar íu ſi. thaz er ſúntiloſer ſí.
ther uuerfe zélluh íú eín. in ſia then ériſton ſtein.

v. 19. Tház. P.
v. 20. uns. V. uuith. F. thés. P.
v. 21. bi. V. faru. P.
v. 23. Ióh. P. ſina gúati. P.
v. 25. Uuanta. V. únſer druhtin zálta. P. ginád a. P.
v. 27. Quáti. V. uuanta. V.
v. 28. uuurti. P.
v. 30. uuízzod. V. ábuh redinoti. P.
v. 32. ſínes ſelbes. P.
v. 33. Odo. P. uuás. P.
v. 34. ſárphidu. V. bichérti. F.
v. 35. zí ſmo. F.
v. 38. ántuurtin. V.
v. 40. uuérfe. P. zellu ih. F. zelluh. P. ſía. P.

Er ſih ſar nídarneigta. ſo ſliumo er thiz giméinta.
mit themo fíngare auur réiz. ioh íagilih ſar úzſmeiz.
Nihein thar ínne ni bileib. unz er thar nídare tho ſcréib.
íágilih ſin zílota. unz er ſo nídarſtareta.
Ioh íágilih zi thiu giſíang. ein after ánderemo giang.
ſih thanana úz tho ſíartun. ſó ſie thaz gihórtun.
Uuanta íágilíh tho thar instúant. thaz thér man scólta-uuesan gúat.
zi gúaten ſih gizéliti. ther ſúntigan ſo quéliti.
Tház ni uuarun ſíe in uuar. bi thiu ſo ſcíuhtun ſe thár.
ſar íó thés ſindes. intzúgun ſih thes thínges.
Uuard drúhtin thar zi léibu. ioh ſí ekrodo éinu.
uuas iru ſér thaz ira múat. noh thar in míttemen ſtuant.
Uuíb quad er nu zéli mir. uuar ſínt thie uuídorotun thir.
thie ſih zi thíu hiar fuagtun. ſo leidlícho nu rúagtun.
Firmónet thih hiar nu íáman. ſi gab ántuuurti ſo zám.
níaman quad ſi drúhtin. theiſt al mit thínen mahtin.
Noh íh quad er ſirmónen thih. nu gang thu frámmort inti ſíh.
thaz thu bigóumes íámer thír. thaz thu ni ſúntos furdir.
Ginádo druhtin thu óúh mín. íh bin ſuntig ſcálk thin.
bin ſúntig in githánkon. ioh léidlichen uuérkon.
Uuaz uuari rácha minu. ni uuari ginâda thinu.
thuruh thio míno ubili. ioh mánagfalto fráuili.

---

v. 41. ſíh. P. nidar néigta. P.
v. 42. íágilih. P.
v. 43. Nihéin. P. biléip. P. F. ér. P.
v. 44. ér. P.
v. 45. áfter. P.
v. 46. thánana. P. ſó. P. tház gihortun. P.
v. 47. Uuanta. V. iágilih. P. ſcolta. P.
v. 49. Thaz. P. uuár. P. ſkíuhtun. V. P.
v. 50. ſár. P. inzugun. F.
v. 51. ſí ékrodo. P.
v. 52. iru múat. V. P.
v. 53. ſínt. P.
v. 54. ſíh. P. fúagtun. P. léidlicho. P.
v. 55. hiár. P. íámen. F. ántuurti. V.
v. 57. gánk. P. gank. V. kang. F.
v. 58. thú. P.
v. 59. thrutin. F. ouh. V. ih. P. ſúntig. P.
v. 60. gidanchon. F. uuerchon. F.
v. 62. thúruh. P. mino úbili. P.

Hilf drúhtin mir in nóti. ſo thu hiár nu dati.
théſemo armen uuíbe. thaz húarluſt mir ni klíbe.
Thaz íh ni miſſigánge. ioh zi thír íó thinge.
ioh ih ſi drúhtin íó mín. émmiziger ſcálk thin.
Auur zalta in drúhtin tház. thaz er iſt líoht iruuélitaz.
ioh ſínero dato. unláſtarbarig thráto.
Yróugt er in thar mánag guat. uuiht ni gíang in es in múat.
thera frónisgun léra. ni gíang in uuiht in óra.

---

v. 65. ío. P. thínge. P.
v. 66. íh. P. druhtin. P. emiziger. F. ſcalk. P.
v. 67. Afur. V. P. F. zalt. F. lioth. F. iruuelitaz. P.
v. 68. unlaſtarbarih. F. thrato. P.
v. 70. fróniskún F. lera. P.

XVIIII.

QUIS EX VOBIS ARGUET ME DE PECCATO. Ioh. 8.

Untar uuórton mánagen. ioh thíngon filu hébigen.
mit ſínes ſelbes máhtin. zi ín tho ſprah ſus drúhtin.
Uuer íſt quad híar untar íu. thaz mih ginénne zi thíu.
ther untar íu thaz uuolle. thaz ſúnta in mih gizélle.
Oba ih iu ſágen hiar thaz uuár. bi híu ni gilóubet ir mir ſár.
bi hiu nintdúat ſih iúer múat. thar ih íú zéllu thaz guat.
Ther fon góte iſt uuizit tház. ther horit uuórt ſinaz.
ioh rihtit íú filu frúa. ſin ſelbes hérza thar zua.
Ni bírut ír fon imo in uuár. bi thiu ni hóret ir iz ſar.
noh ni químit íú in múat. thaz ſínaz mánagfalta guat.
Bigondun ſie ántuuurten. uuórton filu hérten.
uuorton úngiringon. mit ímo thar tho thíngon.
Uuaz quátun miſſiquéden uuir. oba ther díufal iſt in thir.
uuir zéllen thír es ouh mér. biſt élibenzo frémider.
Uuízit quad er ubar ál. ni háben ih then díufal.
gibórgen ih thes réino. thaz ér níſt min giméino.
Suntar éren ubar ál. minan fáter ſo ih ſcál.
thaz ni híluh íúih. ir intéret auur mih.

---

v. 1. managen. P. hebigen. P.
v. 2. mahtin. P. zi. V. druhtin. P.
v. 3. iſt. P.
v. 4. íú. P.
v. 5. ſu. P. bi hi ungiloubet F. ſar. P.
v. 6. ſh. P. iu. P.
v. 9. imo. V.
v. 10. iu. P.
v. 11. ántuurten. V. P. herten. P.
v. 12. uuórton. P.
v. 13. quádun. V. P. F. miſſiquédan. V. P.
v. 14. elebenzo. F. fremider. P.
v. 16. giborgan. F. giteilo. F.
v. 17. Sunthar. F.
v. 18. iuih. P. mih. P.

Ni ſúah ih hiar nu ríchi. noh mino gúallichi.
min fáter thaz giméinit. ioh er ouh ſélbo irdeilit.
Giuuiſſo uuízit ir thaz. thie haltent uuórt minaz.
mit uuíllen thaz irfúllent. thaz minu uuórt in zellent.
Ni fórahten ſie then uuéuuon. nirſtérbent ſie in éuuon.
ni uuírdit in thaz úngimah. ſo ih hiar míthont giſprah.
Sie gabun ántuuurti. mit grozeru úngiuuurti.
mit míchilemo níde. ſo uuurtun ſię úmblide.
Nu uuízun uuir uuaz iz íſt. thaz thu in únuuizzin bíſt.
thaz uuéltit thin ubar ál. ſélber ther díufal.
Ábraham ther máro. ther iſt dót giuuaro.
thie fóraſagon gúate. thie ſínt ouh alle dóte.
Thanne quíſtu ther gidúit. thaz thínaz uuort giméinit.
ſo uuér ſo thaz biuuérbe. er íamer ſar nirſtérbe.
Biſtú nu zi uuáre. furira ábrahame?
ouh thén man hiar nu zálta. ioh ſię alle tod bifalta.
Nu bigín uns rédinon. uuémo thih uuolles ébonon.
uuénan thih zélles ana uuán. nu genę al éigun ſus gidán.
Er gáb in thes mit thúlti. ſuazaz ántuuurti.
ríhta ſi es in uuar mín. thoh uuíht ſies ni firnámin.
Óba ih mih mit rúachon. biginnų éino gúallichon.
mit ſúorgon dúan ouh thanne tház. thaz iſt ni uuíht allaz.

---

v. 21. tház. P.
v. 22. uuíllon. F.
v. 23. forahtent. F.
v. 24. middont. F.
v. 25. ántuurti. V. úngiuurti. V. P.
v. 26. ſie. V.
v. 27. uuizun. P. uuír. P. únuuizín. F. biſt. P.
v. 29. maro. P.
v. 31. thinaz uuórt. P.
v. 32. íamer. P. ní ſterbe. F.
v. 33. Biſthu. F. fúrira. P. habrahame. F.
v. 34. ſie. V. ſi. F. álle. P. bifálta. P.
v. 35. Nú. P. bigin. P.
v. 36. génę. P. gene. V. eigun. P. ſús gidan. P.
v. 37. ſúazzat. P. ſuázza. F. ántuurti. V. P.
v. 38. uuith. F. farnamin. F.
v. 39. biginnu. V.
v. 40. ſorgon. F. thanne *fehlt in* F. thánne. P.

Min fáter iſt ther tház giduat. ther mir gifórdorot thaz gúat.
gifórdorot er fóllon. then minan múatuuillon.
Then quedet ír uueiſt es mér. thaz er ſi drúhtin unſer.
zi thíu ir inan nénnet. ioh uuíhtes tho nirkénnet.
Íh irkennu inan ío. ſpríchu ih auur álles uuio.
bin ih thanne in lúginon. gilicher íúen redinon.
Ih uuéiz inan giuuíſſo. thaz niſt álles ſuntar ſó.
ioh ih in uuára mina. gihaltu léra ſina.
Ábraham ther álto. er blídta ſih thes hárto.
er thés ſih muaſi fróuuon. then mínon dag biſcóuuon.
Giſah er dág minan. thes fréuuita er húgu ſinan.
thes blidt er hérza ſinaz. giuuiſſo uuízit ir tház.
Sie namun thía meina. thes líchamen góuma.
ſáhun ſinaz áltar. bi thiu uuás ſíes filu uuuúntar.
Thú ni biſt giuuáro. noh alter fínfzug iaro.
hiar untar uuórolt manne. uuar ſáhi thu inan thánne.
Gab druhtin ántuuurti. mit ſúazlicheru mílti.
uuólta thes bigínnan. thaz muat zi uuége bringan.
Er huab in úf tho thaz múat. ſo er uns émmizigen dúat.
zi thes gótniſſes gúati. thaz uuas in úngimuati.
Ih ſágen quad íú in uuar mín. er ímo ſo iſt thaz uuéſan min.
íh bin mit giuuúrti. er thanne ér íó uuurti.

---

v. 41. tuat. F. fordorot. F. guat. P.
v. 42. uóllon. V. follon. P.
v. 43. ér. P. thruhtin. F.
v. 44. nennent. F.
v. 45. Ih. P. irkénnu. P. íó. P. ſpríchu. V.
v. 46. bín. P. gilícher. P. íúen rédinon. P.
v. 47. ſo. P.
v. 49. harto. P.
v. 51. freuuita. P. freuuſt. F.
v. 52. blídt. P. uuízzit. F. thaz. P
v. 53. námun. P. thia méina. P. gouma. P
v. 54. uuntar. P.
v. 55. álter. P.
v. 56. ínan. P. nan. F. thanne. P.
v. 57. ántuurti. V. P. milti. P.
v. 59. húab. P. tho *fehlt in* F. duat. P.
v. 60. guati. P.
v. 61. uuár min. P. iſt. P.
v. 62. er íó. P.

Uuarun zíti mino. er uuúrtin ió thio ſíno.
  min uuéſan uuízit ir tház. er ímo filu rúmaz.
Mi móhta thó thaz iro múat. firdragan thaz éuuiniga gúat.
  thia éuuinigun léra. uuízift thaz in uuára.
Thaz ſtéinina hérza. rúarta tho thiu ſmérza.
  ruarta thó thiz ſelba léid. thaz émmizigen frúma meid.
Námun ſie tho ſtéina. ſar ió thía meina.
  thaz ſliúmo ſies gihúlfin. ioh inan ánauuurfin.
Thaz ſie gikúaltin in thaz múat. ſo man in fíante duat.
  in thiu giráchin iro zórn. ſie thahtun ér thes filu fórn.
Gibárg er ſih zi uuáre. ioh giang ouh úz tho ſáre.
  úzar íro hánton. fon ſinen fíanton.

---

v. 63. ſino. P.
v. 64. uuizit. P. rumaz. P.
v. 65. muat. P. firdrágan. P. guat. P.
v. 66. uuizzift. F.
v. 67. herza. P.
v. 68. rúarta. P. tho. P. ſélba. P. emizigen. F.
v. 69. ſár. P.
v. 73. ſare. P.
v. 74. uzer. F.

XIX.

MORALITER.

Hiar mánot unſih druhtin kríſt. ſo ſin giuuónaheit íſt.
hiar lérit unſih dát ſin. thaz uuir thúltige ſin.
Niſt untar úns theiz thúlte. thaz únſih íaman ſcélte.
theiſt ſar fílu redi thaz uuír thar ſprechen uuídari.
Ni uuollen óuh ubar tház. firdragan zórn nihéinaz.
uns thúnkit in giuuíſſi. thaz iz hónida ſi.
tház uuir thes bigínnen. uuir hónida gihéngen.
odọ in thes uuórtes uuige. uuiht íamanne firſuige.
Thaz duat unſ úbarmuati. nálas unſu gúati.
michilu gélfheit. ioh unſer hérza gimeit.
Lérne hiar thia gúati. uuio unſer drúhtin dati.
ſínes ſelbes mílti. ioh muates mámmunti.
Hiár iſt ana fúntan. thaz ér hiar uuard biſcóltan.
ioh er íro uuorto. interet uuard hiar hárto.
Sie quátun íó zi nóti. thaz er then díufal hábeti.
thaz firdrúag er allaz. ſelbo líſiſt thu thir thâz.
Dét er ouh tho méra. óugt in ſina léra.
Giuuíſſo tharạ ingégini. thár thera ſelbun ménigi.

---

v. 1. iſt. P.
v. 3. unter. F. íáman. P. ſkélte. V. ſkelte. P.
v. 4. ſár. P. filu rédii. P.
v. 5. niheinaz. P.
v. 8. oda. V. óda. P. uuith. F. firſuíge. P.
v. 9. únſu guati. P.
v. 10. míhilu. P. gélpfheit. V. P.
v. 11. Lérna. F. P.
v. 12. múates. P.
v. 15. ér. P.
v. 16. ſélbo liſiſt. P.
v. 17. óúgt. P. ſine. P. F.
v. 18. thára. P. thara. V.

Sie iz allaz ábahotun. thie thár iz tho gihórtun.
er uuolta in ió mit uuíllen. mámmonto giſtíllen.
Er zéigota in in ala uuár. thio ſino éuuinigi thár.
thia ſina hóhun gibúrt. thaz uuás in allen úngiuuurt.
Sie líafun zi iro ſtéinon. ſar íó thén meinon.
mit then íó thén uuilon. ſo uuóltun ſie nan pínon.
Tho méid er ſie mit thúlti. theiz uns zi frúmu uuurti.
thaz émmizen in nótin. uuír ſo ſáma datin.
Ni uuólt er uuiht thes ſpréchan. thoh ér ſih mohti réchan.
ſie dúan ouh ob er uuólti. innan ábgrunti.
Uuír duen auur zi ériſt. ſó uuir mugun uuírſiſt.
bríſtit uns thera dáti. ſo thréuuen uuir zi nóti.
Fúrira iſt in uuára. thiu drúhtines lera.
ſo ih hiar fórna giuuúag. er ſine fíanta firdrúag.
Bílidon thaz ouh álle. ſo uuer ſo uuóla uuolle.
ſo uuér ſo thes githénke. then díufal biſcrénke.
Thaz iſt kúsgi ioh ouh gúat. habe mámmuntaz múat.
in thíu ni giuuánko. thaz thir es gót githanko.
Thaz er híar in libe. auur thír noh libe.
thu thuruh thiu ſínu bilidi. firdrégiſt thero manno fráuili.

---

v. 19. állaz. P.
v. 20. uuólta. P. uuolta. V. íó. P.
v. 21. zéigota. V. in *nur einmal in* F. thar. P.
v. 22. giburt. P. úngiuuurt. P.
v. 24. middont íó. F. mit thén. P.
v. 25. uurti. V. P.
v. 26. emizen. F. uuir. P.
v. 27. thés. P. ſprechan. P.
v. 28. obar. V.
v. 29. zi. V.
v. 32. íh. P. firdruag. P.
v. 34. gidenche. F. biſkrenke. V. P. biſkrénche. F.
v. 36. giuuancho. F. githánko. P. gidancho. F.
v. 38. thúruh. P.

XX.

DE COECO NATO. IOH. 9.

Giſah tho drúhtin einan mán. blíntan gibóranan.
uuás er fon gibúrti. in thera ſelbun ungiuuurti.
Frágetun tho thánana. thie ſíne holdun thégana.
óba thiu ſelba blínti. fon ſúnton ſinen uuúrti.
Odọ iz firuuórahtin ouh ér. fáter inti múater.
ſie fram ſo ſúntig uuarin. thaz ſúlih kind gibárin.
Gab er tho uuórton bliden. ántuuurti then ſínen.
zálta in thịạ úngimacha. thes ſélben mannes ſácha.
Ni ſint theſọ úmmahti. tház er iz firuuórahti.
ni dátun ouh giuuáro. iz uuérk thero fórdorono.
Suntar uuárd iz bi thíu. giuuiſſo ſágen ih iz íú.
thaz uuurti in ímo thuruh tház. gótes uuerk íó ſcínaz.
Mir límphit thaz ih thénke. theih ſinu uuérk uuirke.
thes mih zi thíu uuanta. hera in uuórolt ſanta.
Unz ther dág ſcinit. ioh náht inan ni rínit.
noh mán ni thultit úmmaht. thera fínſterun naht.
Thiu naht thiu químit ubar tház. giuuiſſo uuízit ir thaz.
thaz mán niſt ther in gáhe. zi uuérke gifáhe.

---

v. 1. Giſáh. P. éinan. P. giboranan. P.
v. 2. uuas. P. úngiuuurti. P.
v. 3. ſíne hóldun. P.
v. 5. Ódọ. P.
v. 6. frám. P.
v. 7. ér. P. uuorton blíden. P. ántuurti. V. P.
v. 8. zaltạ. P. zálta. V. thia. P. thungimacha. F. ſacha. P.
v. 9. ſínt. P. theſo. V. ummáhti. P.
v. 12. uuúrti. P. ſcinaz. P.
v. 13. denche. F. ſiniu. F. uuirche. F.
v. 14. ther. P.
v. 15. rinit. P.
v. 16. man. P. thúltit. P. ummaht. P.
v. 17. náht. P.
v. 18. gifahe. P.

Ódouh thúrfi thénken. thaz mégi er uuiht giuuírken.
in themo fínſtarniſſe. thés ſin ſie íó giuuiſſe.
Unz íh bin hiar in uuórolti. ſo bin ih líoht beranti.
zi frónifgen thíngon. allen ménnifgon.
Uuóraht er tho ein hóro in uuar. mit ſineru ſpéichelu ſar.
thaz kléibt er ímo ſo er es ni bát. in thero óugono ſtat.
Nánt er ímo ein uuázar. hiaz faran uuaſgan iz thar.
mit uuáſgu ſo iz gizámi. thaz horo thána nami.
Er fuar ſár ſo er es giuuúag. ióh thaz horo thána thuag.
brahta imo ſélben guat gimáh. uuant er ſcóno giſah.
Tho híntarquamun gáhun. thie nan ér giſahun.
ni uuóltun nan irkénnen. ioh ſús giſtuantun zéllen.
Iſt thiz ther bétalari in uuar. ther hiar ſaz blínter ubar iár.
thér bi ſino thúrfti. hiar deta uns ánaruafti.
Quatun ſúme thero knéhto. iz iſt ther ſélbo rehto.
giuuiſſo uuízit ir tház. ther blínter untar úns ſaz.
Súme datun mári. thaz iz thér ni uuari.
quatun íó gilícho. theiz uuari ſín gilicho.
Ih bín iz quad er uuizit tház. ther blínt hiar bétolonti ſaz.
ih íó mit ſtábu noti. giang uueges gréifonti.
Zi mánniliches uuénti. íó brotes bétolonti.
klágota íó binóti. min ſelbes ármuati.

---

v. 19. Ódo ouh. P. F. denchen. F. giuuirchen. F.
v. 20. thes ſín. P. giuuíſſe. P.
v. 21. lioth. F.
v. 22. frónifgon. P. F.
v. 23. ſpeichulu. F.
v. 24. imo. P. na (*ſt.* ni). F.
v. 25. imo. P. uuaſkan. F.
v. 27. ioh. P. hóro thana. P.
v. 28. brahta. P. braht. F.
v. 29. inan. P.
v. 30. zellan. F.
v. 31. uuár. P.
v. 32. deta. V.
v. 33. Quadun. V. Quádun. P. ſume. P.
v. 34. uuízzit. P. thaz. P. unter. F. uns. P.
v. 36. quadun. V. P.
v. 37. blint. P.
v. 39. mánnoliches. P. uuenti. P.
v. 40. ármmuati. V.

Thio ármilichun uuizzi. uuas thes tho fíriuuizzi.
uuas ſi es uuúntar thrato. ioh frágetun thero dáto.
Ságe uns nu giuuáro. uuio ſíhiſt thu ſo zíoro.
ioh uuer thir dáti thia máht. thaz thú ſo ſcono ſéhan maht.
Thes zelluh íu quad er giuuánt. then uuír thar heizen héilant.
íh uuiht zímo thes ni ſpráh. ſo er mih híar tho giſáh.
Sar íó thía uuarba. ſo ſpé er in thia érda.
githuar ein hóro thar in uuár. inti kléibta mir thar ána ſar.
So ih thaz hóro thana thúag. thes er mir ſélbo giuuuag.
ſo quam giſíuni míner. theiſt gótes thank ioh ſíner.
Dua únſih quatun uuíſi. uuár ther ſelbo mán ſi.
er ſar zi théra friſti. quad es uuíht ni uueſti.
Leittun ſie nan ubar tház. thar thaz héroti uuas.
thára zi themo thínge. zi thero fúriſtono rínge.
Thio búah duent thar mári. theiz ſámbazdag tho uuári.
tho kríſt thes uuolta thénken. thiz ſelba uuúntar uuirken.
Tho frágetun thie fúriſton. ioh thie héroſton.
uuío er in thera gáhi. ſo ſcóno giſáhi.
Ih ſagen íu quád er thaz iſt uuár. er kléibta mir ein hóro thar.
giſah ih ſár ſo iz gizám. ſo ſlíumo ſo ih iz thána nam.
Sum quad er dáti uuidar got. ioh er firbráchi ſin gibót.
thaz ſin únuuizzi ſo uuíalt. thaz er then ſámbazdag ni híalt.

---

v. 41. ármalichun. P. uuízi. P. F. firuuízi. F.
v. 42. uuás. P. ſie es. V. dato. P. tati. F.
v. 44. maht. P. thu. P.
v. 45. ér. P. heilant. P.
v. 46. ih. P. ſprah. P. giſah. P.
v. 47. Sár. P. thia uuárba. P.
v. 48. giduht er (*ſt.* githuar). F. kléipta. V.
v. 49. thána thuag. P.
v. 50. miner. P. thang. V. P.
v. 51. quadun. V. P. uuar. P.
v. 52. uuiſſi. F.
v. 53. Leitun. F.
v. 54. ringe. P.
v. 55. Thie. V. P. uuari. P.
v. 56. denchen. F. úúntar. P.
v. 57. héreſton. V. Kn. heroſtun. F.
v. 58. uui er. F. giſahi. P.
v. 59. íú. P. kleipta. V. Kn. horo. P.
v. 61. Súm. P. er *fehlt in* F. dati. P. gibot. P.
v. 62. uuialt. P. hialt. P. gihialt. F.

Thannę óuh fon ther ménigi. ſpráchun thara ingégini.
áhtotun iz réinor. ioh hárto filu kléinor.
Uuio ſúntig man thaz móhti. odouh zi thíu ſo dohti.
thaz er in thérera noti. ſúlih zeichan dáti.
Thar uuas ſtrít umbi tház. ioh giſlíz hébigaz.
thie úbile ioh thie dóhtun. ſih giéinon thar ni móhtun.
Bigóndun thes tho bágen. ioh genan áuur fragen.
ioh uuorton únſuazen. bigóndun inan grúazen.
Uuaz quis thú fon themo mán. ther thir gilíubta ſo frám.
ther thir ſo múat fagota. thaz lioht thir heim gihólota.
Er iſt quad gótes holdo. thes zíhuh inan báldo.
gihéizit mir thaz mínaz muat. thaz ér iſt fóraſago guat.
Ni móhtun ſie gilóuben. thia ſelbun dát ubar thén.
thaz ér in theru gáhi. ſo níuuanes giſáhi.
Er thar zi ſtéti uuarun. thiu ſélbun thiu nan bárun.
fáter inti múater. thar ouh ther ſún guater.
Sie híazun thiu gan fúri ſar. thaz ſiu gizáltin thaz uuár.
thaz ſiu álles uuio ni dátin. in thíu ſię nan irknátin.
Bigínnet quatun ſcóuuon. giuuáralichen óugon.
iſt thiz kínd iúer. ther blínter uuard gibóraner.
Ir bédu datut mári. thaz er tho blínt uuari.
ioh ímo in thera frísti. thes giſíunes gibrúſti.

---

v. 63. Thanne. V.
v. 64. filo. F.
v. 65. odo ouh. F.
v. 66. ſulih zéichan dati. P.
v. 67. hebigaz. P.
v. 68. dia ubile. F. thohtun. F.
v. 69. frágen. P.
v. 71. quistu. Kn. giliupta. F.
v. 72. thír. P. lioth. F. héim. P. holota. F.
v. 74. minaz. P. múat. P. moat. F.
v. 75. then. P.
v. 76. níuuenes. F. giſahi. P.
v. 78. thár. P.
v. 79. uuar. P.
v. 80. ſie. V.
v. 81. quadun. V. P.
v. 82. gíboraner. P.
v. 83. bediu. F. mari. P. ér. P. blind. V. P
v. 84. frifti. P. kibrusti. F.

Nu ſáget uns in thráti. uuer auur thíz dáti.
thaz ér nu mag giſcóuuon. ſo lúteren óugon.
Bigóndun ſie tho rénton. fórahtelen uuórton.
ſíe in thar tho zélitun. uuio ſíez firnoman hábetun.
Uuir uuízun ſágen uuir íu éin. thes niſt lóugna nihein.
ſúlih ſo uuir uuárun. thaz uuir nan blíntan barun.
Niſt kúnd uns thaz giráti. uuer thiụ óugun imo indáti.
thes léuuen ouh ni uuóllen. ſo uuír íu hiar nu zéllen.
Fraget ínan es in uuár. er hábet iu thaz áltar.
thaz er in théſen thingon. firſpréchan mag ſih ſélbon.
Thiu ſelbun ántuuurti. gábun ſie bi nóti.
ſie fórahtun in thráto. thérero ſelbun dáto.
Ther liut déta ſo man uuéiz. míchilan úrheiz.
in thémo uuarun féſte. uuídar ſelben kríſte.
So uuér ſo thaz iruuéliti. zi kríſte nan gizéliti.
er íámer ſar bi nóti. iro thárbeti.
Bi thiu uuúrfun ſiu in ínan ſar. thiu ſelbun ántuuurti thar.
uuánta ſie thaz fórahtun. thaz ſię untar ín er uuórahtun.
Síe tho therero dáto. ánguſtitun thráto.
uuás in harto úngimah. thaz ther blínto giſah.
Ladotun áuur tho then man. ther thes giſíunes biquam.
quátun ſih thera dáti. noh tho báz biknati.

---

v. 85. dráti. V. P. F. Kn.
v. 87. ſe. F. uuorton. P.
v. 88. ſiez. P. ſíe iz. V. ſirnóman habetun. P.
v. 89. ſagen. P. iu. P. louguna. F.
v. 90. nen. F.
v. 91. thiu. V.
v. 92. uuellen. F. íú. P.
v. 94. ér. P. theſen thíngon. P.
v. 95. Thio. V. P. Kn. ſelbon. V. Kn. ántuurti. V. P. gabun. P. ſe. F.
v. 96. dráto. V. dato. P.
v. 97. michilen. F. urheiz. P.
v. 98. uuider. F.
v. 99. nen. F. gizeliti. P.
v. 101. ántuurti. V.
v. 102. ſiu thaz. F. ſie untar. V. F. Kn. uuorahthun. P.
v. 103. dato. P. augustotun. F. drato. P. F. Kn. dráto. V.
v. 104. uuas. P. hárto. P. ungimah. P.
v. 105. mán. P.
v. 106. quádun. V. P. Kn. dero. F.

Thank es góte filu frám. ni kér iz ufan théſan man.
  unir uuízun inan dato. firdánan filu thráto.
Er gab tho ántuuurti. then líutin mit giuuúrti.
  zálta uues er fúalta. ioh uuaz thar ínan rúarta.
Sih thar tho báldo firſpráh. ther er íó mán ni giſah.
  fóra themo líute. mit míchilemo nóte.
Únkund iſt mir thráto. ob er ſi úbil dato.
  rúarent mih in thráti. thio ſino uuóla dati.
Ih uuánt ih ſcolti nóti. ſin íámer mórnenti.
  blíntilingon hóno. nu ſíhuh auur ſcóno.
Mir déta thaz gimúati. ſínes ſelbes gúati.
  nam míh fon úmmahtin. bi ſinen éregrehtin.
Sie áuur tho ginóto. éiſcotun thero dáto.
  fon thémo ſelben uuérke. fóra themo fólke.
Uuío mo ſo gizámi. giſíuni ſin biquámi.
  ioh ſéhenti auur uuúrti. ther blínt uuas fon gibúrti.
Uuas uuollet ír nu quad er thés. ih ríht es íúih álles.
  uuaz ſcal es áuur thanne. nu ſo zi frágenne.
Ih zalta íú nú thaz uuára. uuaz uuóllet ir es méra.
  zíu ſint íúó uuízzi. thes mera fíruuuizzi.
Ir uuóllet odo in uuár mín. uuerdan iúngoron ſin.
  thaz ír bi thaz ſo báget. ioh émmizigen fráget.

---

v. 107. gót. V. P. fram. P. deſen. F.
v. 108. dato. P. filo. F. dráto. V. drato. P. F. Kn.
v. 109. ántuurti. V.
v. 111. thár. P. firſpralı. F. ér. P.
v. 112. michilero. F. note. P.
v. 113. drato. Kn. ér. P.
v. 114. rúerent. V. P. F. Kn. dráti V. P. F. Kn.
v. 115. iámer. P.
v. 116. ſíuh. P. ſí ſh. F. afur. P.
v. 117. kimuati. F.
v. 118. ſínen. P.
v. 119. éiſchotun. F. datò. P.
v. 120. folke. P.
v. 121. Uuío. V. imo. P.
v. 122. uúrti. V.
v. 123. uuóllet. P. ir. P. iuih. P.
v. 124. ſcál. P. ſchall. F. auur. P. thánne. P. ſo *fehlt in* F. Kn. fraganne. F.
v. 125. uuara. P.
v. 127. uuar. P.
v. 128. emizigen. F. fraget. P.

Inbrúſtun ſie zi nóti. tho ſar in héizmuati.
bigóndún imo thráto. flúachon tho ginóto.
Thú ſis iungoro ſín. thaz quémẹ ouh thir in múat thin.
bimídan thu ní uuólles. ſuntar thụ ímo folges.
Fólgen uuir in uuára. móyſeſes léra.
fullen uuízod ſinan. ioh uuollen théſan midan.
Uuir uuizun álle thaz gimáh. thaz got zi móyſeſe ſprah.
ioh ougt er ímo follon. thén ſinan múatuuillon.
Uuanana thérer auur íſt. thes uuíht uns ſar íó kúnd niſt.
ni uuízun uuir in uuára. ſínes ſelbes fúara.
Oba thu ſcóuuoſt thaz múat. thánne niſt thaz uuórt guat.
uuánta uuántun harto thés. thaz ſíe mo batín úbiles.
In réhtemo múate. erge úns iz íó zi gúate.
thaz uuír íó muazin blíde. uuesan ſcálka ſine.
Bigónd er in tho rédion. ſélb theſe euangélion.
ioh mit théſen rédinon. ſie ófono bredigon.
Thaz íſt quad er nu uuúntar. thaz ir nirknáhet then man.
ther mir ſo frám giliubta. thiu óugun mir inlíuhta.
Uuer hortạ ér íó thaz gimáh. ih ſunnun ér ni giſah.
thoh ſcóuuot ir nu álle. theih ſíh al ſoſ ih uuílle.
Ninthéizit mir iz muat mín. ni ther fon góte ſculi ſín.
es álles uuio ni thénkit. ther ſúlih uuerk uuírkit.

---

v. 129. ſia. F. heizmoati. F.
v. 130. dráto. V. P. F. fluachen. F.
v. 131. iúngoro. P. quéme. V. moat. F.
v. 132. thu. P.
v. 133. lera. P.
v. 134. uuízzod. V. uuellen deſen. F.
v. 136. óugt. P. imo fóllon. P.
v. 137. uuanna. F. theſer. Kn. iſt (*ſt.* niſt). F.
v. 138. uuizzun. F. fuara. P.
v. 139. Óba. P. ſcouuoſt. P. thanne. P.
v. 141. io *fehlt in* F. ſo. P.
v. 142. unéſan. P. uueſen. F. ſchalcha. F. ſcalka ſíne. P.
v. 144. redion. P. prédigon. F.
v. 146. gilſubta. P. giliupta. F.
v. 147. horta. V. giſáh. P.
v. 148. ſíhu. V. ſoſo. V. alſo ih uuillo. F.
v. 149. múat min. P. fone. F. ſin. P.
v. 150. er. P. denchit. F. uuirkit. P. uurchit. F.

Giuuiſſo uuéiz thaz unſer múat. uuio got then ſúntigen duat.
thaz ér ſe ſar ni hórit. ouh uuiht ſih zị ín ni kerit.
Er auur thémo liubit. ther ſinan uuíllon úabit.
ioh thémo iſt íó gimúati. ther uuónet in therú gúati.
Leſet állo buah thio ſín. ni fíndet ir in uuar mín.
fon eriſteru uuórolti. ther er íó ſúlih uuorahti.
Er ouh mit hórouue iz biklán. ni giéiſcotạ er thaz uuórolt man.
thaz dét er ouh tho ſúntar. theiz uuari méra uuuntar.
Ih ſágen íú híar ubar lút. ni uuári therer gótes drut.
fon ímo quami ouh ſúntar. ni dátị er ſulih uuúntar.
Sie irbúlgun ſih in uuára. thera frónisgun léra.
thero ſcónero uuórto. ſus ſpráchun zi imọ ouh hárto.
Thú biſt al hóner. in ſúnton gibóranẹr.
mit allen únredinon. thu únſih thanne bredigon.
Sie nan ſlíumo tho in uuár. uuúrfun fon in úz ſar.
er íro ſid zi nóti. íamer thárbeti.
Ioh er bi tház mari. firméinſamot uuári.
íamer giſcéidan. uuant er det in dágleidan.
Drúhtin tho gihórta. uuio er thar uuérnota.
ioh ér bifand iz állaz. thaz ſie firuuúrfun nan bi thaz.
So drúhtin inan tho giſáh. er ſélbo ſar tho zi ímo ſprah.
theru ſélu det èr giméini. thes líchamen héili.

---

v. 151. uuia. F. ſuntigon. P.
v. 152. uuíht. P. zi. V. cherit. F.
v. 154. dero guati. F. ther gúati. V. P.
v. 155. álle. P. diu. F. uindet. F. uuár min. P.
v. 156. fon ériſtera. P. eriſtero. F. eriſtera. V. er. P. io. P. uuorachti. F.
v. 157. gieiſcot. F. ér. P.
v. 158. det. P. óuh. P. ſuntar. P. daz iz ouh. F.
v. 160. fone. F. ni that er. F.
v. 161. Síe. P. froniſkun. F. lera. P.
v. 162. uuorto. P. imo. V.
v. 163. Thu. P. ál. P. honer. P. ſunton. P.
v. 164. dane. F.
v. 165. Sia inan. F. inan. V. dar (*ſt.* ſar). F.
v. 166. noti. P. íámer. P.
v. 167. ſirmeinſamat. F. uuari. P.
v. 168. íámer. P. uuanta er in teta. F. deta. V.
v. 169. ér. P. uuerneta. F.
v. 170. inen firuurfun. F.
v. 172. dera. F. ther. V. P. teta. F. heili. P.

Gilóubiſtu in then gótes ſun. ther quam fon hímile heraſun.
gab er ántuuurti thó. uuas thes giſíunes filu fró.
Uuer íſt iz quad er drúhtin. theih mit gilóubu uuerde ſín.
er ſélbo ſo ſọ iz dóhta. ſcònones giríhta.
Iz iſt in ála nahi. tház thu nan giſáhi.
ióh iſt gilóubi thu mir. ther hiar ſpríchit nu mit thir.
Iáh ih quad er druhtin dúan. giloub ih fáſto in thinan dúam.
frámbald fial tho tháraſun. ioh bétota then gótes ſun.
Si áhtun ſin zi nóti. bi ſúſlicho dáti.
then níd gidetạ ouh méra. thiu fílu hoha lera.
Sar after thén meinon. ſo uuóltun ſie nan ſtéinon.
thaz uuard ál íó thuruh tház. uuant er in zálta uuer er uuás.
Mit uuórton iz giméinta. mit zéichonon giſcéintạ.
ál thaz iro frúma uuas. ſie ni rúahtun bi thaz.

---

v. 173. quám. P.
v. 174. ántuurti. V. tho. P. fro. P.
v. 176. ſoſo. V. ſo. F.
v. 177. thaz thú. P. giſahi. P.
v. 178. ioh. P.
v. 179. dinen. F. duam. P.
v. 181. dati. P.
v. 182. gideta. V. filo. F.
v. 183. ſia nan. F.
v. 184. uuanta. F. uuas. P.
v. 185. kimeinta. F.
v. 186. ruohtun. F.

XXI.

SPIRITUALITER.

Firlíhe mir nu ſelbo kríſt. ther únſer liobo drúhtin iſt.
thaz íh nu hiar giméine. uuénan ther mán bizeine.
Ther blínter uuard gibóraner. ioh uuíht ni mohta ſéhan ér.
er ther ſúntiloſo mán. thaz hóro in thiu óugun giklan.
Er ér zi thíu iz gifiarta. mit hánton ſinen rúarta.
thes bétalares óugun. thaz ér ſid mohti ſcóuuon.
Allaz mán kunni. thaz thúlta grozo grúnni.
ouh ubar mánag úbilaz. fínſtarniſſi ſéraz.
Súnta filu ſuáro thaz ſágen ih thir giuuáro.
ni líazun ſe unſih fróuuon. thaz rehta líoht biſcouuon.
Thiu blínti uns uuan ih uuúrti. fon ádames gibúrti.
ouh ménniſgon állen. fon ſúnton then uuir fállen.
Giſáh tho druhtin nóti. thio unſero ármuati.
thio blíntun gibúrti. er uns ginádig uuurti.
Nót héiz ih hiar tház. uuant es rát tho ni uuás.
lába noh gizámi. fon ímo uns iz ni quámi.
Tho uuard thaz uuórt ſinaz. zi líchamen gidánaz.
zi fléiſges giſcéftin. mit állen ſinen kréftin.

v. 1. ſélbo kriſt. P. unſer líobo. P.
v. 3. kiſehan. F.
v. 4. ér. P. ſúntoloſo. V. horo. P. kiklan. F.
v. 5. thiu. P. kifiarta. P.
v. 6. óugon. V.
v. 7. grunni. P. krunni. F.
v. 8. ubilaz. P. ſeraz. P.
v. 9. filo. F.
v. 10. ſe. V. lioth. F.
v. 11. blínti. V. fonne. F.
v. 12. menniſkon. F. allen. P.
v. 13. drúhtin noti. P. dia. F. unſaro. F.
v. 14. giburti. P.
v. 15. uuanta rat. F. uuánt. P. uuas. P.
v. 16. ímo. V. quami. P.
v. 17. gidanaz. P.
v. 18. fleiſkes. F. kiſcheftin. F. giſcéiftin. P. khreftin. F.

Tho er zi thíuz gifiarta. mit ſúlichụ unſih rúarta.
mit ſíneru gibúrti. theiz uns zi frúmu uuurti.
Thio dátị uns uuola dóhtun. ioh ſid giſéhan mohtun.
in líuhte giuuíſſe. foṇ themọ alten fínſtarniſſe.
Mánnilih nu lóufe. zi thémo ſconen dóufe.
thara inan kríſt tho uuánta. ioh ſélbo thara ſánta.
Uuízift tház in ala uuár. thaz uuazar héiziṭ ouh ſo thár.
uuanta kríſt es uueltit. ther héra uuard giſéntit.
Ni uuurti mán niheiner. fon ſúnton ſinen ḥéiler.
ther fáter nan ni ſánti. ioh hera in uuórolt uuanti.
Inliuht er únſih filu frám. ióh er hera in uuórolt quam.
thaz uns thiu ſín guati. thiu óugun indáti.
Tház uuir thaz irkántin. uuara uuir gángan ſcoltin.
pédin in giríhti. zi ſinerụ éregrehti.
Ioh uuír nan muazin ſcóuuon. ófenen óugon.
indanemọ ánnuzze. thaz uns iz uuóla ſize.
Ófenemo ṃúate. theiz úns irge zi gúate.
mit thes hérzen ougon. muazin íámer ſcóuuon.
Amen.

---

v. 19. thíu iz. P. iz *fehlt in* F. giſſiarta. P. kifiarta. F. ſúlichu. V. ſulicho. F.
v. 20. ſinero. F. gibúrti. P. fruma. F. uurti. V.
v. 21. Thie. V. P. dáti. V. tóhtum. V. tatun. F.
v. 22. giuuiſſe. P. themo. V. álten. P.
v. 24. ſelba. F.
v. 25. Uuizit. F. thaz. P. uuázar. P. thar. P. uuázar. P. thar. P.
v. 26. uualtit. F. giſentit. P.
v. 27. nichheiner. F. heiler. P.
v. 28. inan. F. ſanti. P.
v. 29. Inliuht. P. unſih. P. filo. F. ioh. P.
v. 30. úns. P. ſin gúati. P. indati. P.
v. 31. irknatin. F.
v. 32. ſiner. F.
v. 33. nen. F. óffenen. V. P. óugun. V.
v. 34. indánemo. P. indanemo. V. úns. P. uuola. P. ſizze. V. P. F.
v. 35. muate. P.
v. 36. óugon. P. múazin. P.

XXII.

FACTA SUNT ENCAENIA. IOH. 10.

Giſtúantun in thera náhi. thes gótes huſes uuíhi.
 thio ſélbun hoho zíti. fírotun thie líuti.
Ther euangélio thar quít. theiz uuari in uuíntiriga zít.
 thiſu dát ubar ál. thia íh ſú hiar nu ſágen ſcal.
Giang tho drúhtin innan thés. in pórziche thes húſes.
 ther námo detaz mári. er ſálomones uuári.
Thaz móhta ſin in uuári. thúruh ſina zíari.
 thaz man zi thíu nan zelita. then námon imo iruuélita.
Thie iúdeon nan biſtúantun. ni uuéſtun uuaz ſie fúartun.
 ſprachun zi ímo in fárun. ſo ſie giuuón uuarun.
Uuio lángo ſo firdrágen uuir. thaz thu unſih ſpénis ſus zi thír.
 ſus nimis éinizen. uuil thu íámer thes íruuizen.
Oba kriſt ſi námo thin. thaz laz thanne ófanaz ſin.
 thaz gizél uns hiar nu ſár. thaz uuir uuízin thaz uuar.
Ob ih iz ſágen quad er íú. ir ni gilóubet thoh bi thíu.
 ni firnímit íúar múat. thanne ih ſú zéllu thaz gúat.
Thiu uuérk thiu ih uuírku innan thés. in namon fáter mines.
 irgéhent ſó gilícho. mih filu fóllicho.

---

v. 1. uuihi. P.
v. 2. ziti. P. liuti. P.
v. 3. zit. P. ziit. F.
v. 4. al. P.
v. 6. uuari. P.
v. 7. ziari. P.
v. 8. zélita. P.
v. 9. iudon. F. nen. F. uueſſun. F. uuas. V.
v. 10. ſpráchun. P. imo. P.
v. 11. thu *fehlt in* F. únſih. P. thir. P.
v. 12. éinizzen. P. einezen. F. du. P. du. V. iruuizen. P. íruuizzen. V. giuuizzen. F.
v. 13. kríſt. P. namo thín. P. láz. P. thanne. V. denne. F.
v. 14. gizeli. F.
v. 15. oba ih iz quad er ſagen ſú. F. íú. P.
v. 16. íúer. P. iu. V. zello. F. guat. P.
v. 17. uuircho. F.
v. 18. mih *ſteht vor* ió. F.

Ir ni gilóubet thoh thiu hált. thaz iſt íú ófto gizált.
giuuíſſo ni bírut ir. thero ih iruuéllu zi mir.
Thie ih zi thíu gizellu. ioh ſúntaṛ mir iruuéllu.
thie eigun mín íó mínna. ioh hórent mina ſtímma.
Íh ouh ſie irkénnu. ioh fólgent mir mit mínnu.
gíbuh ouh in uuar mín. thaz éuuiniga líb in.
Ni firuuérdent ſie in éuuon. firmídent ouh then uuéuuon.
ſint fáſto ana enti. in mínes ſelbes hénti.
Ni nímit ſe ménniſgenház. giuuiſſo uuízit ir thaz.
unz anan uuórolt enti. fon mines fáter henti.
Thes fáter min mir gịónſta. theiſt álles gerates fúriſta.
niſt tház ſih íó giébono. thera ſínera gifti frúmono.
Íh inti fáter min. ioh thiu éuuinigi ſín.
ni miduh íúer nihéin. iſt únker zueio uuéſan ein.
Ther liut thia ſprácha al firdrúag. unz ſin uuórt tho thés giuuuag.
tho íltun ſar bi nótin. thaz ſie nan ſtéinotin.
Ér gab tho mit thúlti. then liutin ántuuurti.
lerta ſię áuur tho thaz gúat. ioh kert in frámmort thaz múat.
Ih ougt íú quad gimúatu. manigu uuérk guatu.
fon mines fáter guati. ſúazlicho dáti.
Min áhtet ir mit nídu. thuruh thiu uuérk minu.
íágilih bi mánne. mit íúomo ſtéinonne.

---

v. 19. gizalt. P.
v. 20. birut. P. deru. F.
v. 21. ze. F. gizello. F. iruuellu. P. iruuello. F.
v. 22. eigun min. P. io. V. ſtimma. P.
v. 23. ſia. F.
v. 24. gibu ih. P. gib ih. F. lib. P. min (*ſt.* in). F.
v. 25. ſia. F. uueuuon. P.
v. 26. énti. P. henti. P.
v. 27. haz. P.
v. 28. mínes fater. P.
v. 29. fater mín. P. giónſta. V. giunſta. F. des iſt. F. gotes. F.
v. 30. gífti ſrumono. P.
v. 31. ſin. P.
v. 32. mithuh. V. P. F. uncher. F.
v. 33. líut. P. ál. P. thes giuuúag. P.
v. 34. ſiá ínen. F. ſíe. P.
v. 35. gidulti. F. ántuurti. V. P.
v. 36. lérta. P. ſie. V. frámmor. P. muat. P.
v. 37. óugt. P. ougta. F. V. iu. P. gimýatu. V. gimuatiu. F. manigiu. F. guatiu. F.
v. 38. ſuuazlicho. F. dati. P.
v. 40. íúuuemo. P.

Mit úbilemo muillen. [illegible]
bigóndun sie sih reckan. [illegible]
Ni dúen uuir iz thiu [illegible]
uuir dúen iz [illegible]
Thu bist man [illegible]
ebonot thin [illegible]
Unser druhtin [illegible]
er sie thar [illegible]
Iuo búah quat [illegible]
giuuisso [illegible]
Nu thie zi gote [illegible]
then gotes [illegible]
Ouh mán [illegible]
niz allo [illegible]
Then got [illegible]
gab sine [illegible]
Ir quédet thaz thiu [illegible]
tház ih thes [illegible]
Ni dúan ih [illegible]
noh ir thes ni [illegible]
Ob ih [illegible]
ob ih ni bin iu thes [illegible]

41. [illegible] P. [illegible] funarbi
42. [illegible] P. [illegible]
44. [illegible] P.
45. [illegible] P. [illegible] rúdinna. P.
[illegible]
46. [illegible] P.
47. [illegible] V.
48. [illegible] V. [illegible] la er (st. thier). V.
49. [illegible] P. [illegible] P.
52. [illegible] P.
53. [illegible] P. [illegible]

Tház ir thaz irkénnet. ioh ouh gilóuben uuollet.
thaz uuir eín ſculun ſin. íh inti fáter min.
Fáhan ſie nan uuóltun. tho ſinu uuórt thiz zaltun.
er giang ſar thén ſtunton. úzar iro hánton.
Tho thaz uuard állaz ſo gidán. ſo fúar er ubar iórdan.
ſie thar giſuáſo uuarin. unz ſino zíti quamin.

---

v. 64. ſchulun ein ſin. F. enti. F.
v. 65. ſiniu. F. ſínu. P. uuort. F. záltun. P.
v. 66. gíang. P.
v. 67. tház. P.
v. 68. iarin (*ſt.* uuarin). F. unzi. F.

XXIII.

ERAT QUIDAM LANGUENS LAZARUS. IOH. 11.

Ero iſt filu thrato. thero drúhtines dato.
ioh mánagfalt ouh mánne. al zi zéllenne.
Thoh uuilluh hiar nu ſúntar. zéllen einaz uuúntar.
iz íſt thaz ni híluh thih. then ánderen allen úngilih.
Lázarus ther gúato. uuard kúmig filu thráto.
kréftigera ſúhti. ioh grozera úmmahti.
Thir zell ih híar ubar lút. er uuas kríſte filu drút.
er uuas ſíner liobo. thes ſíſt thu mir gilóubo.
Er uuas fon káſtelle. thaz uuízun uuir ouh álle.
thar mártha uuas ioh mária. ioh héizit ouh bethánia.
Thiz uuas uuíziſt thu thaz. thiu íu inbánt thaz ira fáhs.
ioh uuás iru thaz ſúazi. mit thiu ſuárb ſi kriſtes fúazi.
Uuaz mag ih zéllen thir es mér. thaz uuárun ſino ſuéſter.
habetun kríſtes minna. ſin ſelbes drútinna.
Sie ſántun bi then brúader. zi kriſte kúnden iro ſér.
uuás in thar ginúagi. man ékrod es giuuúagi.
Er ékrodi thaz uuéſti. ſar zi théru friſti.
thia úmmaht thi er thar thóleta. then er ſo mínnota.

v. 2. manne. P. zellanne. F.
v. 3. uuillih. F. ein. F.
v. 4. híluh. V. anneren. F.
v. 5. kumih. F. drato. V. P.
v. 6. ſuhti. P. grozera. V.
v. 7. zéll ih. P. zelloh. F.
v. 8. ér. P. ſiner líobo. P. ſiiſt. F.
v. 9. uuás. P.
v. 11. Thíz. P. Daz. F. tház. P. intbant. F. iru. F.

v. 12. ira. F. ſunazi. F. ſuarb. P. ſunarbi (*ſt.* ſuarb ſi). F. kríſtes ſuazi. P.
v. 13. mág. P. zellan. F.
v. 14. hábetun. P. minne. F. drúdinna. P.
v. 15. kúndan. F.
v. 17. Er er. F. uuiſſi. F.
v. 18. diu (*ſt.* thia). F. thia er (*ſt.* thier). V. thia er. Kn. dia er. F. ér. P.

Níſt quad er thiu úmmaht. ſo fram zi tód imo bráht.
ió ſo in ála uuari. zi drúhtines díuri.
Thaz in thera úmmahti. thes gótes ſunes máhti.
uuérden filu máro. thaz uuízit ir giuuáro.
Hábeta er in uuar mín. minna líublicho ſín.
ioh théro zueio uuíbo. thes ſíſt thu mir gilóubo.
So drúhtin tho gihórta. thaz er ſo zórkolota.
tho inthábet er ſih ſár. giuuíſſo zuene dága thar.
Er ſprah zen iúngoron thó. uuíſomes thero iúdono.
farames áuur thara zi ín. hína in iro lánt in.
Spráchun tho mit mínnon. thie ſíne liobon hóldon.
ſi erquámun odo in thráti. thera érerun dáti.
Méiſtar quátun hugi thés. ſie fárent thines férahes.
mit ſelb ſtéinonne. nu ſúachiſt ſie auur thánne.
Ia ſínt quad er bi nóti. zuelif dágo ziti.
thio iro ſtúnta uuerbent. ioh themo dáge folgent.
So uuer ſo dáges gengit. giuuíſſo er ni firſpúrnit.
uuant ér ſih mit then óugon. fórna mag biſcóuuon.
Drof ni zuíuolot ir thés. bigínnit er es náhtes.
ni er blíntilingon uuérne. ioh ſéro firſpúrne.
Mír quad er ſo fólge. ther réhto gangan uuólle.
giuuiſſo ió in ála thrati. ſo ſcóuuer mín girati.

v. 19. ér. P. dod. V. dode. P. tode. Kn. F.
v. 20. ſo. P. diuri. P.
v. 22. uuerthen. V. P.
v. 23. Habet. F.
v. 24. zuéiaſ. F.
v. 26. inthabeta. Kn. F. daga. P.
v. 27. ſpráh. P.
v. 28. uuir (ſt. auur). F.
v. 29. dia ſina. F. liobun. Kn.
v. 30. ſie irquamun. F. do (ſt. odo). F. drati. V. P. dati. P.
v. 31. Meiſtar. P. quadun. V. P. Kn. ferehes. V. P. Kn.
v. 32. ſteinone. F. ſuahiſt auur ſie. F. ſie. V. afur. V.
v. 34. ſtunto. F. folkent. F.
v. 35. firſpirnit. V. F. Kn.
v. 37. ziuuiuolot. F. biginnet. F.
v. 38. firſpurne. P. biſpurne. F.
v. 39. gangen. F.
v. 40. ſcouu er. P. ſcouuo er. Kn.

Sprah tho drúhtin ubarlút. bi then ſínan ſiachan drút.
  uuórton ouh tho blíden. zen iúngoron ſínen.
Ther unſer fríunt guato. ſláfit nu gimúato.
  uuir ſcúlun nan iruuéken. fon themo ſláfe irréken.
Uuóla iſt druhtin quatun tház. thanne uuírdit imo báz.
  nu quimit líhtidạ imon múat. ſo ofto ſíochemo dúat.
Sie uuántun druhtin méinti. er ſinan ſláf zeinti.
  er ſelbo méinta auur tház. tház er tho bilíban uuas.
Det er ófan in tho ſár. uuio bi nan gilégan uuas thaz uuár.
  ih uuillẹ íú iz zéllen quad er ér. iſt lázarus bilíbaner.
Thoh uuillih fréuuen es nu míh. giuuíſſo thuruh íúih.
  thaz ir gilóubet bi thíu. uuanta ih hiar nu uuás mit íú.
Ioh uuéiz thoh thia gimácha. ſínes ſelbes ſácha.
  uuio iz állaz fuar thare. thaz ſágen ih íú zi uuáre.
Thóh er nu bilíban ſí. farames thóh thar er ſí.
  zi thíuz nu ſar gilígge. thoh er bigrában ligge.
Quad thómas ein thero knéhto. farames uuír ouh rehto.
  nu er ſo uuílit ſelbo in uuár. irſtérbemes mit ímo thar.
Nu er then tód ſuachit. thẹs líbes ouh ni rúachit.
  nu ſimes gárauuẹ alle. mit ímo zi themo fálle.

v. 41. ſiuchon. F.
v. 42. ſinen. P.
v. 44. nen. F. iruuechen. F. irrechen. F.
v. 45. quadun. V. P. danna. F.
v. 46. líhtida. V. imọ in. P. ſiuchemo. F.
v. 48. thaz. P.
v. 49. bi inan. Ku. kilegan. F.
v. 50. unillo. F. uuíllẹ. P. uuille. V. íú. P.
v. 51. uníllih. P. íúuuih. F.
v. 52. uuas. P.
v. 53. uueiz ih. F.
v. 56. zi diu iz. F.
v. 57. fárames. P. uuir *fehlt in* F. rechto. F.
v. 58. ér. P.
v. 59. ér. P.
v. 60. garue. F. gárauue. V.

XXIV.

VENIT ERGO IESUS ET INUENIT EUM IAM IV DIES IN MONUMENTO HABENTEM.

Quám tho druhtin héilant. thara in iúdeono lant.
thar ther ſin fríunt uuas iu ér. lag fíardon dag bigrábaner.
Quam ménigi thero iúdeono ér. dróſtun thar thio ſuéſter.
bátun ſie in giſtúltin. fon then únthultin.
Mártha thiu gúata. ſo ſíu thia kúnſt gihórta.
firliaz ſi ſár thia menigi. ioh ilta kríſte ingégini.
Heíme ſaz thiu ſuéſter. inti kúmta thaz ſér.
uuéinota íó gilícho. then bruader íamarlicho.
Giuuiſſo ſo thár untar ín. ſérlichen záharin.
ſéragemo múate. irgiáng iruz zi gúate.
Mártha ſih tho kúmta. ſo ſi zi kríſte giilta.
ſérlichero uuórto. ſia rúartaz filu hárto.
Drúhtin quad ſi quamiſt thu ér. uuir ni thúltin thiz ſér.
ginádaz thin ni hángti. thaz tód uns ſus íó giángti.
Theiz íó zi thíu irgiangi. ſus náher uns gifíangi.
ſus léides unſih fúlti. ioh ſerera únthulti.

---

v. 1. iudono. F.
v. 2. thér. P. friunt. P. íó. F. fiordon. F. bigrabener. F.
v. 3. iudono. F. Kn. iudeono. P.
v. 5. ſiu. P. ſi. F. gihorta. P.
v. 6. firlíaz. P. ſar. P. ménigi. P. ílta. P. kriſte. P.
v. 7. enti kumpta. F. ſer. P.
v. 8. brúader iamarlicho. P.
v. 9. Giuuíſſo. P. ſerlichan. F.
v. 11. kumpta. F.
v. 12. uuorto. P. harto. P.
v. 13. quámiſt. P. thu. V.
v. 14. ginada iz. F. Kn. hancti. F. giángti. V.
v. 15. irgíangi. P. irgianki. F. kiſiangi. F.

Uuéiz ih thoh in thráti. thoh ſi thin kúnſt nu ſpati.
  thaz got iſt álles thir gilós. ſo uués ſo thu nan férgos.
Ioh állaz thin giráti. frúmit ſar zi ſtáti.
  állaz ſo thir líub iſt. ioh ſo thu ſélbo giquíſt.
Ni láz thir iz quad er ſér. irſténtit ther thin brúader.
  zi líb er ſo gikérit. thaz múat ſih thin ni ſérit.
Iz iſt drúhtin quad ſi ſó. gilóubu ih thaz giuuíſſo.
  theiz ouh ínan ni firgéit. thann éllu uuorolt úffteit.
Sprah tho drúhtin zi iru ſár. thaz uuír gilouben ála uuar.
  ioh ellu uuórolt ubar ál. in hérzen thaz ió háben ſcal.
Ih bin irſtántniſſi. thaz uuízíſt thu in giuuíſſi.
  bin líb ouh filu féſti. zi éuuinigeru fríſti.
So uuér ſo in mih gilóubit. theiſt álles guates hóubit.
  zi líb er thoh biuuírbit. ſíd er hiar irſtírbit.
Inti álle thaz ni híluh thih. thie gilóubent in mih.
  ni fórahti drof then uuéuuon. nirſtirbit er in euuon.
Gilóubiſt thu ſo ih zéllu. thiu minu uuórt ellu.
  ſint drúhtin quad ſi féſti. in mines hérzen bruſti.
Gilóub ih thaz gimúato. thaz thu biſt kríſt ther gúato.
  gótes ſun gizámi. thu hera in uuórolt quami.
So ſi tház gizelita. thia ſuéſter ſi ſar hólota.
  ther méiſtar quad ſi híar iſt. gibót thir thaz thu quámiſt.

---

v. 17. ih iz. F. dráti. V P.
v. 18. gót. P. ínan. F. fergos. P.
v. 20. líob. V. P. giquiſt. P.
v. 21. líbe. F. Kn.
v. 23. Íz. P.
v. 24. firget. F. thanne. F. P. elliu. F. uf-ſtet. F.
v. 25. kilouben. F.
v. 26. ſó. P.
v. 27. uuiziſt du daz. F.
v. 28. ze euuigero. F. friſti. P.
v. 29. uuer. P. míh. P. des iſt. F. goates. F.
v. 30. biuuerbit. F.
v. 32. nirſtírbit. P. éuuon. P.
v. 33. ſo. V. miniu. F. elliu. F.
v. 34. ſínt. P. mínas herzen brúſti. P.
v. 37. hóleta. V.

Úfirſtuant ſi ſnéllo. thaz détaru ther uuíllo.
ni déta ſi thes tho bíta. ſi ſlíumo zi imo gíilta.
Ni quám noh tho unſer drúhtin. in thaz káſtel ín.
er noh ſih thár inthabeta. thar imo mártha gaganta.
Quam then iúdeon thaz in múat. thaz ſí ſo gahun úfirſtuant.
ſie ouh zi thíu gifiangun. ioh after íru giangun.
Quátun ſilti lóufan. zi themo grábe uuuafan.
tház ſi thes giflízi. ſih ſáta thar girúzi.
Si zi fúaze kriſte fíal. unz thaz múat iru ſo uuíal.
mit záharin ſí thie bigóz. thar ſi then brúader liobon róz.
Iróugta ſi tho ſeraz múat. ſo uuib in ſúlichu ofto dúat.
irbéit ſi thes er kúmo. ioh ſprah zi drúhtine thó.
Uuáriſt thu híar druhtin kríſt. ni thúltin uuír nu theſa quíſt.
ther brúader min nu lébeti. ioh ih thiz léid ni habeti.
Intſúab er tho thaz úngimah. ſo er ſa ríazan giſah.
thie líuti ouh ruzun álle. thie quámun zemo thínge.
Thar ſtúantun thio giſuéſter. ſaman uuéinotun thaz ſér.
óugtun thar thia ſmérza. thaz íro ſera hérza.
Ther fúriſt iſt alles gúates. ſih drúabta tho thes múates.
ſih záharin er ninthábeta. thar man then brúader klagota.
Thaz drúhtin ouh giſcéinta. uuaz er mit thíu meinta.
thaz ínan ſo ginóto. irbármeta ther dóto.

---

v. 39. detaro. F.
v. 40. ſliumo. P. zí. P. giilta. P.
v. 41. káſtel in. P.
v. 42. nóh. P. thar inthábeta. P.
v. 43. iudon. F. gahon ufarſtruant. F.
v. 45. Quádun. V. P. ſi ilti. P. F. uuufan. V.
v. 46. giflízzi. V. P. F. giruzzi. V. F.
v. 47. Sí. P. fuaze. P. kriſtes. F.
v. 48. ſi. P. dia. F.
v. 49. Yróugta. P. féraz muat. P. ſulichiu. F.
v. 50. thrutine. F. tho. P.
v. 51. Uuariſt. P. uuir. P. nu *fehlt in* F. théſa quiſt. P.
v. 52. hábeti. P.
v. 53. Intſueb. F. riozan. F. giſáh. P.
v. 54. ioh (*ſt.* ouh). F. ze demo. F.
v. 55. ſamant. F. ſer. P.
v. 56. herza. P.
v. 57. furiſto. F. doch. F.
v. 59. óuh. P. ér. P.

Gibót er ſiemo zélitin. uuára ſie nan légitin.
  drúhtin quatun ſe ſár. ſélbo mahtuz ſéhan thar.
Quam tho drúhtin unſer. thara ríazanter.
  thára zi themo líoben màn. thár er lag bidólban.
Thár lag oba félisa. ſo nóh nu in lant iſt uuíſa.
  búrdin filu ſuáru. thaz ſágen ih thir zi uuáru.
Uuás tho thar ingégini. hárto michil ménigi.
  líutes filu thráto. in mítten lag ther dóto.
Then iámar allan ſáhun. thie míthont quamun gáhun.
  thaz úngimah ſo rúarta. thie ſíne ſelbes fríunta.
Tho áhtotun thie líuti. uuio er nan mínnoti.
  tho ſie in ála gahun. thie záhari giſáhun.
Tho ſprachun ſúmiliche. óuh ir themo ríche.
  in ábuh ſie iz kértun. ſo ſie thíz gihortun.
Sie áhtotuu thaz ſinaz ſér. bi hiu er ni bidráhtot iz ér.
  bi híu er ſih thes léides. er ni uuárnoti les.
Bi híu er ni biuuúrbi. thaz ther ſin fríunt nirſtúrbi.
  ther kreftig ér uuas ſo frám. then blínton deta ſéhentan.
Tho drúhtin mit then óugon. thaz gráb bigonda ſcóuuon.
  uuorton blídlichen. ſpráh er tho zen ſínen.
Nemet thána ſar then ſtéin. ioh ſliumo dúet inan in éin.
  inthéket mir thaz kétti. thes mines fríuntes betti.

---

v. 62. druhtin quádun. P. quadun. V. ´ſie. F. maht duz. F.

v. 63. Quám. P. druhtin únſer. P.

v. 64. liobon. F. mán. P. thar. P. bídolben. P.

v. 65. lante. V. F.

v. 66. giuuaru (ſt. zi uuaru). F.

v. 68. liutef fílu drato. P. drátho. V. mitthen. F.

v. 69. íámer allen. F. middon. F.

v. 70. ſe. F. dia ſina. F. ſélbes friunta. P.

v. 72. giſahun. P.

v. 73. ſpráchun. P.

v. 74. kihortun. F.

v. 75. ſínaz. P. bi híu. P. bi diu. F.

v. 76. lés. P.

v. 78. kréftig. P. ſehanton. F.

v. 81. ſlíumo. P.

v. 82. daz (ſt. thes). F.

Drúhtin quad thiu ſuéſter. ther líchamo iſt iu fúler.
bi thiu zélluh thir iz ér. iſt fiardon dag bigrábaner.
Thih deta ih míthont quad er uuís. oba thu gilóubis.
thaz thu giſíhis gotes kráft. ioh ſelben drúhtines máht.
Sie namun thána thuruh nót. then ſelbon ſtéin ſo er gibot.
thaz gráb ſie thar indátun. ſo ſínu uuórt giquatun.
Stúant er thar tho nídare. huab thịụ óugun uf zi hímile.
zi thes fater bárme filu frám. thánanạ er hera in uuórolt quam.
Fáter quad thir thánkon. mit uuórton ioh mit uuérkon.
thaz thu émmizen íó fóllon. irfúllis minan uuíllon.
Ih hábet iz íó giuuíſſaz. fater ſágen ih thir tház.
thaz thụ álles uuio ni dáti. niſi ál ſoſ ih thih báti.
Thoh zélluh thino gúati. thúruh theſo líuti.
ſie uuízin thu mih ſántos. ioh hera in uuórolt uuantos.
Er ſprah tho uuórton lúten. thára zi themo dóten.
zi themo fúlen thegane. erſtúantị ir themo légare.
Ioh er uuúrbi thuruh nót. fon béche hera uuídorort.
fon héllono thiote. auur zi théſemo liohte.
Quek uuard ſár imo thaz múat. ióh fon themo grábe ịrſtuant.
mit láchanon biuuúntan. ioh fúnon ſo gibúntan.
Inbintet ínan quad er ſár. tho zen iúngoron thár.
ſliumo irlóſet inan thés. thaz gé er ſines ſíndes.

---

v. 84. fiardo. F.
v. 85. déta. P. deta. V. middonti. F.
v. 86. thú giſihis gótes kraft. P. giſihiſt. F. maht. P.
v. 88. ſine. F. giquadun. P.
v. 89. thíú. P. do (*ſt.* uf). F.
v. 90. fáter. P.
v. 91. danchon. F.
v. 92. thu *fehlt in* F. emizen. F.
v. 93. hábeta iz. V. habetaz. F.
v. 94. thu. V. ní dati. P. bati. P.
v. 95. theſe. V.
v. 96. uuizun. F.
v. 97. ſpráh. P. luten. P.
v. 98. ar (*ſt.* ir). F.
v. 99. uuidarort. F.
v. 100. thíote. P.
v. 101. ioh P. gráb erſtuant. P.
v. 103. Intbintet. P. inan. P. quad er inan. F. thar. P.

Mánage thie thar quámun. then uuibon dróſt ouh uuarun.
gilóubtun ſar ió gáhun. ſo ſie tho thiz giſahun.
Bigondun ſúme iz zellen. mit úbilemo uuillen.
then fúriſten éuuarton. zórnlichen uuórton.
Ioh themo hérote. állemo ió zi nóte.
ſo ſlíumo ſie iz gihórtun. iz allaz ábahotun.
Ánguſtitun thráto. thérero ſelbun dáto.
thir zéllih hiar nu ſúntar. uuas hárto in leid thaz uuúntar.

---

v. 105. dia. F.
v. 106. ſíe. P. giſáhun. P.
v. 107. ſúme. P. uuillen. P. uuillon. F.
v. 108. uuorton. P.
v. 109. ío. P. note. P.
v. 111. dráto. V. drato. P. dato. P.
v. 112. zélluh. F. híar. P. leidaz. F. uún-tar. V. uuntar. P.

XXV.
COLLEGERUNT PONTIFICES ET PHARISAEI CONCILIUM.
IOH. 11.

Thie bíscofa bi nóti. ioh al thaz héroti.
thuruh théſa rácha. dátun eina ſprácha.
Thára zi themo rínge. ioh zi thémo ſelben thínge.
quam michil uuórolt menigi. thèn hérofton ingégini.
Thie éuuarton alle. quámun zi themo thínge.
ſie ni duáltun es tho dróf. in káiphaſes fríthof.
Uuaz mugun uuir quátun theſſes dúan. ther man ther máchot ſinan rúam.
mit zéichonon maren. ioh thrato ſéltſanen.
Álle these liuti. gilóubent ıó zi nóti.
ni ſi óba uuir bigínnen. thaz ſúslih uuir ni héngen.
Irgeit iz zi ángufti. oba uuír mes duen thie fríſti.
thaz ér in themo múaze. then líutin ſih giſúaze.
Gifáhent ſih zímo thanne. thie gilóubigun álle.
uuóllent haben nóti. zi ímo thaz héroti.

---

v. 1. biſcopha. F.
v. 2. racha. P. ſpracha. P.
v. 3. ſelbin. F.
v. 4. hérefton. V. P. ingegini. P.
v. 6. caiphaſſes. F. frithof. P.
v. 7. quadun. V. P. ſie des (*ſt.* thesses). F. ruam. P.
v. 8. zechinon. F. drato. V.
v. 9. lfuti. P. gilouben. F.
v. 10. uba. F.
v. 11. Irget. F. tuan dia. F.
v. 12. muate. F. giſuuazze. F.
v. 13. Gifahent. P. zi ímo. V. F. danna. F. dia. F. alle. P.
v. 14. zi. P. imo. P.

So quément románi ouh ubar tház. nement thaz lánt allaz.
  ióh ouh thes giflízent. iz ítalaz lázent.
Mit uuáfanu unſih thuíngent. óba ſies bigínnent.
  mit kréftigera hénti. duent únſih élilenti.
Uuánent ſie bi nótin. thaz uuir then úrheiz dátin.
  ióh uuir thes bigínnen. thaz uuidar ín ringen.
Gab éiner tho giráti. thuruh thaz héroti.
  bihíaz ſih ther thes uuáres. ther bíſcof uuas thes iáres.
Ni bithénket quad in uuára. únſerero állo zala.
  ioh ír ouh uuiht thes ni áhtot. ouh dróf es ni bidráhtot.
Thaz báz iſt man biuuérbe. thaz éin man bi unſih ſtérbe.
  ioh éiner bi unſih dóuue. ther líut ſih thes gifróuue.
Thaz ſi giſúnt ther ſelbo fólk. thuruh thes éinen mannes dólk.
  thuruh ſino éino dóti. thaz thúnkit mih giráti.
Giuuiſſo uuízit thaz gimáh. fon ímo er ſúlih hiar ni ſpráh.
  thiu ſprácha ouh ſo gizámi. fon ímo hiar biquámi.
Uuas bíſcof er thes iáres. thaz mánota nan thes uuáres.
  thes ſelben ſtúales era. ſín ni uuas es mera.
Bi thiu uuas er fóraſago thár. thoh er ni uuéſti thaz uuar.
  er únthankes in zálta. uuio iz allaz uuéſan ſcolta.
Thaz drúhtin ſelbo uuólta. bi unſih ſtérban ſcolta.
  ioh ſines blúates rínnan. uns ſíchurheit giuuínnan.

v. 15. quement. P. rómani. P. óuh. P. diz. F.
v. 16. giflizzent. F. lazent. P.
v. 17. uuafano. F.
v. 18. henti. P. unſih. P.
v. 19. datin. P.
v. 23. unſerero. P. alle. F.
v. 24. des (*ſt.* es). F.
v. 25. *Zwiſchen* iſt *und* man *ſteht* doz. F.
v. 26. thouue. F.
v. 27. einan. F. dolk. P.
v. 28. ſino. V. doti. P. dunchit. F.
v. 29. er ſulich fon imo. F.
v. 30. ſpracha. V.
v. 31. nen. F.
v. 33. thíu. P. uuessi. F. uuár. P.
v. 34. undanches. F. zalta. P.
v. 35. uuolta. P.
v. 36. blúetes. V. P. ſíhurheit. V.

Fon théſſes dages fríſti. ſo uuás in thaz ſid féſti.
in múate ginúagi. thár man nan irſlúagi.
Inzóh ſih drúhtin tho fon ín. ni giang ſo ófono untar ín.
ioh fuar mit ſínen thanana. in eina uuúaſtinna.

---

v. 37. friſti. P. ſid feſti. P.
v. 39. giang er ſo. F.
v. 40. eine. F.

XXVI.

MORALITER.

Nu kríſt in therera rédinu. zéichan duit ſo ménigu.
ſo thiẹ éuuarton quátun. iz al in úbil datun.
Nu duemes uuír thaz zuíual. thana ſár ubar ál.
gilóubemes thero dáto, iz ſízit uns ſo thráto.
Kéremes in múate. uns ſélben íó zi gúate.
frámmortes thia gotes dát. ſó ſiu thar giſcríban ſtat.
Sie ríetun uuas ſies uuóltin. ioh uuas ſiẹs dúan ſcoltin.
hárto ginóto. thero ſelbun gótes dato.
Thoh ni ſpráchun ſie in uuár. thaz ſie gilóubtin gote ſár.
thaz ſiro hérzạ iz lértin. ioh frámmortes iz gikértin.
Uuir ſcúlun unſih ſámanon. zi réhteren rédinon.
uuir unſih góte líuben. ioh réhtor gilóuben.
Ioh quédemes in ríhti. thaz iz lóboſamaz ſí.
állo ſino dáti. thoh ſín ſi únthrati.
Sie quátun thes ginúagi. óba man nan nirſlúagi.
tház ſie mit giúuélti. uuurtin élilenti.
Ioh thárbetin thes ſíndes. thes iro héiminges.
ſar íó thés fartes. thes éigenen lántes.

v. 1. tuat. F.
v. 2. thie. P. de. F.
v. 3. danana. F.
v. 4. dráto. V. P. F.
v. 6. ſo. P.
v. 7. ſies duan. P.
v. 8. ther. P. thera. V. dera. F.
v. 10. ſiẹ iṛo. V. ſi iro. F. herza. V. daz (ſt. iz). F. ohertin. F.
v. 11. redinon. P.
v. 12. liuben. P. gilouben. P.
v. 13. ſi. P.
v. 14. ſi ſin. V. F.
v. 15. quadun. V. P. nen. F.
v. 16. uúrtin. P. uurtin. V.
v. 17. thés. P.
v. 18. eiganin. F. lantes. P.

Uuir ſcúlun auur áhton. uuir uuóla iz ni bidráhton.
thaz uuir thiu uuérk éren. in múat uns ſiu gikéren.
Tház uuir ana énti. uuerden élilenti.
tharben ſcónes riches. thes hohen hímilriches.
Ioh birun mórnente. in ſuaremo élilente.
in githuíngniſſe. thes ſín uuir ío giuuíſſe.
Thénkemes zi gúate. ouh héilemo múate.
ioh frámmortẹs iz kéren. thaz cáiphas uuolta léren.
Er ríat thaz man biuuúrbi. thaz ther man éino irſtúrbi.
thaz ſin éinẹn dóti. al then líut gihíalti.
Ioh thuruh ſínan einan dólk. uuar al giháltan ther fólk.
mámmonto ſázi. ſid er thaz líb firliazi.
Giuuiſſo uuízun uuir tház. thaz úns iz harto uuóla ſaz.
ioh uns iz théh filu frám. thaz drúhtin hera in uuórolt quam.
Er bi únſih uuolta ſtérban. ioh éino thaz biuuérban.
thaz uuir niruuúrtin furdir ál. thuruh then ſínan einan fál.
Ioh únſih thiu ſin gúati. al giſámanoti.
uuir íó írri fuarun. ziſpréitite uuarun.
Thaz íſt nu uuúntarlichaz thíng. úbar theſan uuórolt ring.
ubar állo dáti. uuúntarlih giráti.
Thanne uuórolt kuninga. ſtérbent biro thégana.
in uuíge íó gilícho. douuent théganlicho.

---

v. 19. bitrahton. F.
v. 20. gicheren. F.
v. 22. hohin. F.
v. 25. ioh (*ſt.* ouh). P. muate. P.
v. 27. tház ther. P.
v. 28. doti. P. todi. F. allen den. F.
v. 29. uuari. V. F. gihaltán. F. folk. P.
v. 30. firlíazi. P.
v. 31. uuir tház. P. uns. P.
v. 32. druhtin héra. P. uuorolt. P.
v. 34. niruúrtin. V. P. then *fehlt in* F.
v. 37. dino. F. ubar. P. deſen. F.
v. 38. dati. P. uuúntarlich. P. girati. P.
v. 39. Thanna. F. ſterbent. P. bi iro. V. thégena. V.
v. 40. thouuent. F. dóuuent. P. thegánlicho. P.

So ſint ſe álle gírrit. thes uuíges gimérrit.
thér in thera nóti. thar imo fólgeti.
Ioh fállent ſie ginóton. fora iro fíanton.
úntar iro hánton. ſpéron ioh mit ſuérton.
Sie ſint in ála thrati. flúhtig thera dáti.
irquéman thero uuérko. flúhtigero githánko.
Starb auur thérer noti. er unſih ſámanoti.
ioh ſines tódes guati. ziſámane giſúagti.
Ioh thuruh ſína ſmerza. uuir háhetin baldaz hérza.
fíanton íó thánne. zi uuidarſtántanne.
Thaz uuir fró thes tódes. faren héimortes.
in éiganaz githíngi. ſid thera góringi.
Síd man nan bifálta. ſo cáiphas uns zálta.
íóh man nan gidótta. ſo er thar rédinota.
Nu birun fró in múate. bi ſínemo einen gúate.
mit ſínemo einen fálle. ſo irlóſt er unſih álle.
Nu buuuen báldo thuruh tház. kúningrichi ſínaz.
blíde in giríhti. in ſíneru giſíhti.
Thaz ſelba mámmunti. thaz dúit uns thiu ſin gúati.
uuant er éino thaz biuuárb. thaz er bi únſih irſtárb.
Nu ílemes thes thenken. ioh émmizigen uuírken.
thaz imo íó liche. zemo hóhen hímilriche.

---

v. 41. ſé alle. P. gimerrit. P.
v. 44. ùntar. P. ſro. P. ſperon. P.
v. 45. drati. V. P. dati. P.
v. 46. erquéman. V. F. uuercho. F. gidancho. F.
v. 47. Stárb. P. afur. V.
v. 48. tóthes. V. P.
v. 49. ſine. F. baldiz. F.
v. 50. ſiantinne. F.
v. 51. tóthes. V. P. faran. F.
v. 52. éiginaz. V. P.
v. 53. zalta. P.
v. 55. muate. P. éinen guate. P.
v. 56. ſinemo éinen falle. P.
v. 57. buuuen. P. buen. F.
v. 59. ſelba. P.
v. 60. uuanta. F.
v. 61. ilimes. F. emizigen. F.
v. 62. zi themo *mit unterpunktiertem* th. V.

Ioh unſih thára íó alle. bi námen druhtin zélle.
állẹ íó bi mánne. er unſih thára nenne.
Thaz ſín tód ubar ál. ni uuéſe in uns ſo ítal.
thúruh unſero úbili. ioh mánagfalto fráuili.
Suntar thés ginénden. mit ſínen íámer ménden.
mit ſínen íamer blíden. ióh iz ni bimíden.
Tház iſt in giféſtit. thaz in es mer ni bríſtit.
So ſíz ouh úns allen. mít kríſtes ſelbes uuíllen.
Amen.

Explicit tertius liber evangeliorum.

---

v. 63. únſih thara. P.
v. 64. álle. V.
v. 65. Tház. P. idal. V. P.
v. 66. thuruh únſero ubíli. P.
v. 67. ginenden. P.
v. 68. íámer. P. bimíthen. P.
v. 69. ſn es. P.
v. 70. uns állen. P.

VIERTES BUCH.

34

Incipiunt capitula libri quarti.

VIERTES BUCH.

I.

PRAEFATIO LIBRI QUARTI.

Nu thie éuuarton bi nóti. máchont thaz giráti.
ioh kriſtes tódes thuruh nót. ther líut ſih habet giéinot.
Bigínnent frammort uuíſen. uuío ſie nan firlíaſen.
ioh thaz íó thénkit iro múat. uuio ſie firthuésben thaz gúat.
Nu uuíll ih ſcriban frámmort. er ſelbo ríhte mir thaz uuórt.
uuio druhtín ſélbo thaz biuuárb. er ſínes thankes bi únſih ſtárb.
Uuio ér ſih thara náhta. tho ſih thiu zít bibrahta.
thár er thaz tho uuólta. ioh iz uuéſan ſcolta.
Uuio er ſélbo giang zi hánton. ſinen fíanton.
uuas únfluhtig thráto. thero iúdeono dáto.
Er ſínes thankes thára quam. ioh ſie thar lérta filu frám.
íó gidágo fora thíu. thaz ſie irkántin thoh bi thíu.

---

v. 1. *Der erſte Halbvers fehlt in* P.; *für ihn und den groſsen Anfangsbuchſtaben iſt leerer Raum gelaſſen.*
v. 2. kríſtes. P. giénot. V.
v. 3. uuia. F. ſia. F. inan. V. inen. F. firlioſen. F. firlíeſen. V. P.
v. 4. thaz. P. thenkit. P. denchit. F. firduésben. P. guat. P.
v. 6. danches. F. bi. V. ſtarb. P.
v. 7. er. P. rahta. P. bibrachta. F.
v. 8. daz (*ſt.* thár). F.
v. 10. dráto. V. drato. P. dato. P.
v. 11. danches. F. fram. P.

Thaz ér uuas druhtin héilant. ubar állaz thaz lánt.
ioh ſie álles uuio ni dátin. ni ſie inan mínnotin.
Tház bigond er rédinon. mit frónißgen bílidon.
tház ſie iz mer intríatin. zi ímo ſih gikértin.
Er zált iz in ouh hárto. ófonoro uuórto.
thia ſálida íó gilícho. filu ſúazlicho.
Er zálta ouh dages uuúntar. then iúngoron ſus íó ſúntar.
thaz gihíalt er uuiziſt tház. harto míchiles baz.
Sie hórtun iz mit uuíllen. ioh uuóltun iz irfúllen.
thara zúa ſie harto tháhtun. mit uuérkon ouh bibráhtun.
Giuuiſſo uuíziſt thu tház. ni ſcríb ih thaz hiar állaz.
ioh híar ouh ni firláze. nub íh es uuaz gigrúaze.
Nub íh es thoh bigínne. es éthesuuaz gizélle.
ióh oúh thanne giíle. zi thes krúzonnes héile.
Hiar ouh fórna biléib. thaz ih iz állaz ni giſcréib.
al ni gizálta. tház ih gerno uuólta.
Firliaz ih fílu thrato. ſínero dáto.
mánagfaltu uuúntar. ioh ſinu zéichan in uuár.
Bílidi thiu er zálta. then líutin thann er uuólta.
léra filu uuára. ín alla uuórolt mara.
Thaz déta ih bi einen rúachon. theih líbi in theſen búachon.
thaz iz zi ſuár ni zálti. ther iz léſan uuolti.

v. 14. ſie. V.
v. 15. bigund. F.
v. 17. ofono. F. uuorto. P.
v. 18. ſuuazlicho. F.
v. 19. zalta. P. dáges uuuntar. P. ſús. P. ſuntar. P.
v. 24. ioh ouh hiar. F. gruaze. F.
v. 26. ouh. P. dana. F. heile. P.
v. 27. houch. F. bilúp. V. P. ál. V. giſcrip. V. P. F.
v. 28. ál. P. thaz. P. gérno. P. kerno. F. uuolta. P.
v. 29. drato. V. P. dato. P.
v. 30. managfaltiu. F. ſiniu. F. uuar. P.
v. 31. dan. F.
v. 32. al. F.
v. 33. déta. V. einan. F.
v. 34. íz. P.

Bi thíu firliaz ih thráto. thero drúhtines dáto.
uuórto ioh uuérkes. mines únthankes.
Iz drúhtin ni bilíbe. thaz íh es thoh giſcríbe.
ni iz hiar in érdriche. fora thinen óugon liche.
Thaz ih giſcríbez hiar ſo frám. theiz thír ió uueſe lóboſam.
thínera kréfti. fon thínes ſelbes gífti.
Ih híar giſcribe fóllon. then thinan múatuuillon.
thínaz giráti. thaz thu ubar únſih dati.
Uuío thu thultos uuízi. thaz hónlícha krúzi.
in mánagfalten uuúnton. bi únſeren ſúnton.
Thuruh únſer ubili. ioh mánagfalto fráuili.
thár uuir analágun. ioh hartes ſcín uuagun.
Ni móhtun uuir in uuára. irthénken thio gináda.
thia thú in thera nóti. drúhtin bi únſih dati.
Thaz uuas íó ana uuánk. állaz druhtin thíner thank.
drúhtin allaz thín duam. thaz éuuiniga uuísduam.
Íz zi thiu ni uuúrti. ni uuárín thino mílti.
al bi thínen mahtin. ioh hohen éregrehtin.
Thes múazin niazan íámer. ioh midan ſúntono ſér.
fréuuen in giríhti. ín thínerú giſíhti.

Amen.

---

v. 35. dráto. V. P. dato. P.
v. 36. uuerches. F. úndanches. F.
v. 37. kiſcribe. F.
v. 39. io. V.
v. 40. thines ſélbes gifti. P.
v. 42. girati. P. kirati. F.
v. 43. krúci. V. kruzi. P. cruci. F.
v. 44. ſunton. P.
v. 45. managfalta. F.
v. 46. harto (*ſt.* hart es). F.
v. 47. irdenchen. F.
v. 48. unſih dáti. P.
v. 49. uuás. P. uuano. F. danch. F.
v. 50. euuiga. F.
v. 51. milti. F.
v. 52. ál. P. hohe. F.
v. 53. miden. F. ſúntino. V. ſer. P.
v. 54. giſihti. P.

II.

ANTE SEX DIES PASCHAE VENIT IESUS BETHANIAM.
IOH. 12.

Tho drúhtin thaz giméinta. er theſa uuórolt heilta.
then ménniſgon in nóti. ouh tho ginádoti.
Sọ er thára iz tho bibráhta. thaz ſih thiu zít náhta.
er únſih tho gidróſti. fon fíanton irlóſti.
Séhs dagon fora thíu. quám er zi bethániu.
thar er fon tóde iruuákta. lázarum irquíkta.
Tho zemo ábande ſár. gáretun ſie ſin múas thar.
fró uuárun ſie ſín. ther uuíllo deta iz fílu ſcin.
Mártha thiu gúata. thar tho thíonota.
ſi ſcóno ịz al bitháhta. thaz muạs fúribrahta.
Ni uuáni ſi ọuh thes uuánkti. ní ſi thar giſcánkti.
thaz iz ál gizámi. drúhtine biquámi.
Lázarus er uuas irọ éin. then thiu ſálida giréin.
thaz thar zi díſge ſazin. mit imo ſáman azin.
Nám maria nárdon. fílu diuren uuérdon.
uuas íru thaz thíonoſt ſuazi. thia góz ſi in ſine fúazi.

---

v. 3. So. V. nahta. P.
v. 4. 'irloſti. P.
v. 6. dóthe. V. eruuagta. F. iruuágta. V. P. irquíckta. P. irquícta. V. F.
v. 7. abunde. F. ſar. P.
v. 8. fro. P. ſilu ſcín. P.
v. 10. iz. V. bidachta. F.
v. 11. ouh. V. uuancti. F. uuángti. V. P. ni. P.
v. 12. iſt (*ſt.* iz). F. gizami. P.
v. 13. er *fehlt in* F. 'iro. V. gireim. P. girein. F.
v. 14. ſament. F.
v. 16. ſuuazi. F.

So ſiu thaz ſálbon tho biuuárb. mit ira fáhſe ſie giſuárb.
  thie ſelben ſúazi frono. mit lókon ira ſcóno.
Thiu díuri thera ſálba. ſtank in ála halba.
  irfúlta thiu ira gúati. thes ſelben húſes uuiti.
Tház biſprah tho iúdas. ther íó in themo árgeren uuas.
  quad mán ſia mohti ſcíoro. firkóufen filu díuro.
In thíu man thaz iruuéliti. man árme miti nériti.
  ióh man thes gihógti. ouh nákote githákti.
Ouh thén thar after lánte. farent uuállonte.
  tház man then in nóti. mit thiu ginádoti.
Thóh er thaz tho quáti. ni dét er iz bi gúati.
  odọ ínan thiu ármuati. uuiht irbármeti.
Er uuas thíob hébiger. ioh ſékilari ſíner.
  uuolt ér thar uuaz irſcáboron. bithiu bigán er ſúlih rédinọn.
Láz ſia quad ther méiſtar duan. thiu uuérk thiu ſi bigán.
  thaz ſiu iz nirfúlle nu thiu mín. ni múaz ſi ſih bigrában bin.
Mit iú éigut ir ginúhto. íó ármero uuíhto.
  náles auur míh in uuar., ni éiguṭ émmizigen hiar.

---

v. 17. ſíu. P. iru. V. P. iro. F.
v. 18. locon. V. P. F. iro. V. P. iru. F. ſcono. P.
v. 21. argerin. F.
v. 2[illegible]. man *fehlt in* F. ſi. F. mohti. F. firchoufen. F.
v. 24. kihogti. F. nachote., F. gidachti. F. githágti. V. P.
v. 27. teta. F. thaz (*ſt.* iz). P.
v. 28. odo. V. inan. P. thie. V. P. armoti. F.
v. 29. diub. F. hebiger. P. ſechilari. F. ſiner. P.
v. 30. uuolta. F. irſcaberon. F. bigann. P. F. redinon. P.
v. 31. dúan. P. ana unan *ſchlieſst den erſten Halbvers, der zweite fängt mit* duan *an.* F. uuerk. P.
v. 33. eigit. F. uuihto. P.
v. 34. eigut. P. eigit. F. hemizigen. F.

III.

CUM AUDISSET POPULUS. Ioh. 12.

Gihórta tho ther líut thaz. thaz drúhtin kríst thara quéman uuas.
quám tho thara ingégini. michil uuórolt menigi.
Nales thén meinon. bi drúhtinan éinon.
fúntar ſie in then fértin. ouh lázarum irkántin.
Uuanta inan drúhtines uuort. fon tóde fuarta uuídorort.
tho quam ther líut mit dríuuon. thaz ſéltſani ſcouuon.
Thaz ſie giſáhin ouh tho tház. thaz thér man ther íú dót uuas.
in ſelben míchila giuuúrt. leben ándera ſtunt.
Thie furiſton éuuarton. gibútun iro uuórton.
es níaman ni giuuúagi. ér man nan irſlúagi.
Uuanta mánag man in uuár. gilóubta thuruh ínan thar.
thuruh théſo dati. in ſelben gótes guati.
Bi híu ſe thes ni hógetin. óba ſie thaz gifrúmitin.
thaz er nan móhta ana uuán. heizan áuur úfſtan.
Ioh mit théru krefti. áuur nan irquíkti.
ther ér nan tóde binam. hiaz úzar themo grábe gan.
In mórgan tho ther líut ál. ther zen óſtoron quam.
thés uuas michil ménigi. fúar thara ál ingegini.

---

v. 3. einon. P.
v. 4. irchántin. F.
v. 5. inen. F. unórt. P.
v. 6. dríuon. V. P. tház. P. ſcouon. P.
v. 7. giſahin. P. iu. V.
v. 8. giuuurt. P.
v. 9. iru. F.
v. 11. manac. F.
v. 14. mohti. F. héizan. P. átur. V. auur. P.
v. 15. chrefti. F. irquícti. V. irquicti. P. F.
v. 16. binám. P. úzer. V. P. uzzar. F.
v. 17. al. P.
v. 18. al ingégini. P.

Fuar thar ál ingegini. thes lántliutes ménigi.
  ſo ther líut tho giéiſcota. thaz ér thara quéman ſcolta.
Sie drúagun in then hánton. pálmono gértun.
  ingégin imo rúmo. zuig òuh ólibouma.
Mit thiu méintun thie mán. thaz ér in tode ſígu nam.
  ioh er frídes uuunnon. ſíd gab íámer mánnon.

---

v. 19. menigi. P.
v. 20. queman. P.
v. 21. gertun. P. gerton. F.
v. 22. zuig. P.
v. 23. thíu meintun. P. dode. V. P.

IV.

CUM APPROPINQUASSET HIEROSOLIMIS. MATH. 21.

Uuólt er tho biginnan. zi hieruſalém ſinnan.
tház er thaz biuuúrbi. bi únſih thar irſtúrbi.
Thaz uuas fínf dagon ér. er er thúlti thaz ſér.
er iz zi thíu irgíangi. tház man nan gifíangi.
Giſtúant er tho gibíatan. uuant ér thar uuolta rítan.
tház ſie thes gizílotin. imo einan éſil holotin.
Gibot er tház ih ſagen thir éin. ſinen iúngoron zuein.
tház ſie ſih irhúabin. zi themo káſtelle fúarin.
Thar uuírdit fon íú fúntan. ein éſilin gibúntan.
thia inbíntet ir thár. ioh bríngeт ouh thaz fúlin ſar.
Ob íaman thes bigínne. thaz ér iz íú ni hénge.
ſaget thio thúrfti imo in uuár. ſo lázit er iz uuéſan ſar.
Fúarun ſie thó iro pád. ioh funtun állſoſ er giquád.
ſie thara zúa tháhtun. ioh thaz fúlin bráhtun.
Namun ſie tho iro uuát. legitun thar úf ingidát.
in mámmunti int in ſúazi. thaz er thar óba ſazi.
Thó fleiz thara ingégini. thiu míchila ménigi.
zi kúninge ſie nan quáttun. ioh imo then uuég thaktun.

---

v. 1. bigínnan. P.
v. 2. dar. F. bi. V.
v. 4. nen. F.
v. 5. gibiotan. F. uuanta. F.
v. 6. holetin. V. giholotin. F.
v. 7. zuéin. P.
v. 10. intbintet. F. bríngat. P.
v. 11. íaman. P.
v. 13. ſar. P. alſo. F.
v. 14. thára zua. P. brahtun. P.
v. 15. légitun. P. ingithad. F.
v. 16. int. P. inti. F. ſuazi. P. ſuuazi. F. ér. P.
v. 17. Tho fléiz. P.
v. 18. nen quatun. F. imo. P. thogtun. V. P. dactun. F.

Thaz dátun ſie bi nóti. thaz ros ni kránkoloti.
ioh iz ni firſpúrni. ſo ér thera réiſa bigunni.
Ioh dátun iz in uuáru. zi frónisgeru éru.
zi ſíneru héri. er uuás in filu díuri.
Níſt ther ío gihogeti. in álleru uuórolti.
thaz kúning thihein fúari. mit fúlicheru zíari.
Then íó líuto dati. ſo ſcono gihéreti.
thaz thíonoti imo in uuáru. mit ſúlicheru fúaru.
Ther ſelbo líut thaz iſt uuár. bréitta ſina uuát thar.
thaz er then uuég mit uuáti. mámmuntan gidáti.
Tháktun ſie imo ſcíoro. then uuég thar filu zíoro.
thes íltun ſie íó zi nóti. thie mán mit iro uuáti.
Sie ſtréuuitun thaz uuas uuúntar. then uuég thar imo ſúntar.
ſéltſani racha. bréittun iro láchan.
Uuas thémo thes gibrúſti. ſo bráh er ſar íó thie éſti.
tház er in gíríhti. then uueg mit thén giſlihti.
Námun ſie thes góuma. inti bráchun thar thie bóuma.
thaz ſíe ſih thes gifréuuitin. then uuég imo giſtréuuitin.
Thar fuarun mán manage. fóra themo kúninge.
hérị ouh rédihafter. ſo fólgeta thar áfter.
Er reit in mítte ſo gizám. ſo iz thó zi theru réiſu biquam.
érlicho ſọ er uuólta. ioh ſelbo kúning ſcólta.

---

v. 19. ſkrancoloti. F.
v. 20. ióh. P. er. P.
v. 21. froniskeru. F.
v. 22. heri. P.
v. 23. Niſt. P. íó. P. gihógeti. P. allero. F. uuorolti. P.
v. 24. dichein. F. thihhein. V. P. ſulichero zieri. F.
v. 25. ſcóno. P. giéreti. P. giheriti. F.
v. 28. ér. P. mammunten. F.
v. 29. Thágtun. V. P. Thacton. F. thar *fehlt in* F.
v. 30. ci. F.
v. 31. ſuntar. P.
v. 32. breitton. F.
v. 33. Uuaz. F.
v. 34. uuég. P. then giſlihti. P. ten. F.
v. 35. enti. F.
v. 36. gifréuuetin. V. gifronuitin. F. giſtrouuitin. F.
v. 38. herị. P. héri. V. óuh. P. fólgata. F.
v. 39. thero reiſo. F.
v. 40. ſo. V. ſcoltạ. P.

Húabun ſie tho hóhaz. ſáng filu ſcónaz.
ímo tho gimáchaz. ioh filu rédihaftaz.
Thu uueltis líutes manages. dauídes ſun thès kúninges.
biſt kúning ouh githíuto. therero lánt liuto.
Zi uuórolti ſimo héili. ioh ſálida giméini.
ioh frúma in gúallichi. ubar állaz ſinaz ríchi.
Giuuíhit ſí er filu frám. uuant er in gótes namen quám.
iſt kúning uns gimúato. ſelbo kríſt ther gúato.
Héili ouh thu thia hóhi. mit théru ſelbun uuíhi.
bréiti ouh thinaz ríchi. in thaz hoha hímilrichi.
Thaz thúnſih hiar giháltes. ioh éngilo ouh giuuáltes.
ioh ſelben páradyſes. mit giuuélti thar irſcínes.
Ther ſelbo líut gúato. ſang giméinmuato.
théſſes liedes uuúnna al éinera ſtímna.
Thaz ſúngun íó zi nóti. thie fórdoron líuti.
thaz ſélba ingégin ouh inquád. thiu áftera heríſcaf.
Sie quámun mit githrénge. in thémo ſelben gánge.
ioh mit théru krefti. in thia búrg in giríhti.
Híntarquamun álle. thie bíruuun thar ínne.
in múat iz uuan ih rúarti. thie ſelbun búrgliuti.
Uuér iſt quatun therer mán. ther unſih drítit hiar ſo frám.
mit héri uns ſus hiar engit. ioh úzar ther búrg thringit.

---

v. 41. ſánk. V. P. ſanch. F. ſconaz. F.
v. 42. gimachchaz. F.
v. 43. uuéltis. P.
v. 46. richi. P.
v. 47. ſi. P. uuarta. F. quam. P.
v. 49. dineru (*ſt.* theru). F.
v. 50. bréiti. V. hóha. P.
v. 51. kihaltes. F. éngilo. V.
v. 52. kiuualtes. F. paradiſes. V. P. giuualti. F.
v. 53. guoto. P. guato. F. ſank. V. P. ſanch. F. kimein. F. muoto. V.
v. 54. theſſes líedes uuunna. P. ſtimma. P. F.
v. 55. thio. P. fórdorun. V. P. liuti. P.
v. 56. ſelba. P. heriſcaf. P.
v. 58. ióh. P. dero. F. girihti. P. girihcti. F.
v. 59. bíruun. V. P. biruuan. F.
v. 61. quadun. V. P. tritit unſih. F. fram. P.
v. 62. éngit. P. uzar. P. dringit. V. P. F.

Gab ántuuurti ther líut ſar. thiz iſt ther fóraſágo in uuár.
fon názareth ther héilant. ther thanana héra quam in lánt.
Gíang er in thaz gótes hús. dreib ſe ál thanan úz.
ziuuárf er al bi nóti. thio iro bósheiti.
Dáges er ſe lérta. ioh ſelbo brédigota.
náhtes uuas íó thánne. in themo óliberge.
Thaz uuas nu úngimacha. ioh égislichu rácha.
ſiemo ínnouuo ni óndun. ioh ſélidono irbóndun.
Thie fúriſton thiz giſáhun. es hárto hintarquámun.
ioh ouh théro dato. fílu ſprachun thráto.
Niſt únſer racha quatun uuíht. ſi frámmort uuiht ni thíhit.
ni múaz ſi thihan uuánne. fora thémo ſelben mánne.
After ímo gengit. óba man thiz gihéngit.
bi éinera ſtúllu. thiſu uuórolt ellu.

---

v. 63. uuar. P.
v. 64. thánana. P. quam hera. F. lant. P.
v. 65. hus. P. dreip. V. P. F. ſe. V.
v. 67. predigota. F.
v. 69. racha. P.
v. 70. ſiemo. V. innóuuo. P.
v. 72. ióh. P. déro. V. P. dráto. P. F. drato. P. F.
v. 73. unſer rácha. P. quadun. V. P. uuiht quatun ni dihit. F.
v. 74. thíhan. P. manne. P.
v. 75. oba. P. obo. F. thíz gihèngit. P.
v. 76. ſtullu. P. diſiu. F.

V.

SPIRITALITER.

Hiar ſcál man zellen nóti. thie géiſtlichun dáti.
in férti intin gánge. ioh in thero líuto ſange.
Uuaz thaz fíhu meine. thiu uuát ouh hiar bizéine.
ioh thie éſti thie ſe zétitun. inti in then uuég legitun.
Thaz ſelba fíhu birun uuír. irkenn iz ſélbo bi thír.
thuruh dúmpheiti. ſo bírun uuir iz nóti.
Éſil uuízun uuir tház. theiſt fíhu filu dúmbaz.
ni míduh mih thero uuórto. iſt húarilinaz hárto.
Íz mag ouh in uuára. búrdin dragan ſuára.
mag ſcádon harto lídan. ni kánn inan bimídan.
Uuir uuárun ió firlórane. ioh ſúntono biládane.
druagun bi únſen uuirdin. thero úmmezlicha búrdin.
Ioh uuárun uuir giſpánnan. mit ſéru bifángan.
mit úbilu gibúntan. ni múaſun unſer uuáltan.
Uuir uuarun úmbitherbe. ioh hárto filu dúmbe.
ſo thie ſar gót nirknaent. ouh ímo ſih ni náhent.
Uuárun uuir firhúarot. mit ábgoton thuruh nót.
mit míſſidatin mánagen. bigan úns iz harto gáganen.

---

v. 1. cellen. F. géiſlichun. V. P. dati. P.
v. 2. enti in. F. derero. F.
v. 4. the. V. enti. F.
v. 5. thir. P.
v. 6. biron. F. noti. P.
v. 7. uuizun. P.
v. 8. huaralinaz. F. harto. P.
v. 9. tragen. F.
v. 12. burdin. P.
v. 13. ſero. F. bifangan. P.
v. 14. uualtan. P.
v. 15. dumbe. P.
v. 16. thíe. P. nirknáent. P. nahent. P.
v. 17. abgoten. F.
v. 18. mánegen. P. gaginen. F.

So er tház tho uuolta uuérkon. ginádon ſinen ſcálkon.
er unſih héilti thuruh nót. thaz ther óliberg bizéinot.
Er zeinot hóhi in uuára. thera ſínera ginàda.
thaz ólei ouh thia ſlíhti. thera ſinera éregrehti.
Tho ſant er druta uns ſine héim. mit ſínen gibóton zuein.
thaz bizéinont thare. thie iúngoron zuéne.
Thaz ſie líuti lértin. untar in ſih mínnotin.
ouh álles uuio ni dátin. mit mínnu got irknátin.
Thaz ſie únſih muadon fúntin. fon úngiloubu inbúntin.
mit brédigu gibéittin. thaz ſie unſih zímo leittin.
Mit léru ſie unſih tháktin. fon úngiloubu iruuáktin.
thaz kríſte iz uuurti ſúazi. in hérzen unſen ſázi.
Giuuiſſo ſo firnémen uuir. thaz kriſt ni búit in thír.
thia uuát ſie in thih ni léggen. mit brédigu bithéken.
Sar ſo iro ſíto bilidi. ſie thíh gileggent úbari.
thes gilóubi thu mír. ſo buit drúhtin in thír.
Er léitit mit gilúſti. thih zer héimuuiſti.
ioh ríhtit unſih álle. zi themo káſtelle.
Zi fílu hohen múron. ioh zi éigenen gibúron.
zi féſti thes uuíches. thes hohen hímilriches.
Thaz ander ál theiſt ni uuíht. theiſt frides fúriſta giſíht.
ſélben gotes náhuuiſt. ſo uuóla nan ther thár iſt.

---

v. 19. er. V. ſchalchon. F.
v. 20. not. P. bizeinot. P.
v. 21. ginada. P.
v. 22. ſínera eregrehti. P.
v. 23. drúta. V. giboton zuéin. P.
v. 24. zuéne. P.
v. 25. Tház. P. ín. P.
v. 26. irknatin. P.
v. 27. ſie. V. úngiloubu. V.
v. 28. gibreittin. F. ſie. V. únſih. P. zi ímo. P. F.
v. 29. thágtin. P. dagtin. F. iruuactin. F.
v. 30. kriſt. F. uurti. V. P. F. ſúazi *fehlt in* F. ſazi. P.
v. 31. ſo *fehlt in* F. thir. P.
v. 32. bidechen. F.
v. 33. íro ſito bilidi. P. gilegkent. F. uberi. F.
v. 34. thir. P.
v. 35. leit. F.
v. 37. éiginen. V. giburon. P.
v. 39. frídes furiſta. P.
v. 40. ſelben. P. nen. F.

Thiu míchila ménigi. thia uuát thar breitta ingégini.
mártyro hériſcaf. then uueg man fórahten ni thárf.
Sie uuurfun nídar ana uuánk. iro ſélono gifáng.
thes líchamen brúzi. thes gánges thih nirthrúzzi.
Sie ſturbun báldo ſo man uuéiz. ni dátun ſie iz in úrheiz.
ouh ni dátun ſulih dúam. thúruh theheinan uuórolt ruam.
Ther tód uuas in uuúnna. thuruh gótes minna.
iz kríſt in deta ſúazi. thaz in iz uuóla ſazi.
Simes uuír ouh bálde. ob es thúrft uuerde.
tház uuir thaz iruuéllen. thaz férah bi inan ſéllen.
Mag únſih thera férti. gilúſten mít giuuúrti.
nu uuír ſie híar zi guate. ſo ſehen gihérete.
Slíhtit uns ingégini. then uuég thiu ſelba ménigi.
mit éſtin thero uuáldo. tház uuir gangen báldo.
Theiſt giſcríb héilag. thaz uuir léſen ubar dág.
mit thiuns then uuég ſoſo zám. ſtréuuent thie gótes man.
Uuir múgun thero uuérko. ioh ſúazi thero githánko.
then húgu uuir giuuézzen. thar báldo ánaſezzen.
Thar dúent ſe uns íó zi múate. ſítu filu gúate.
maht léſan íó in áhtu. uuérk filu réhtu.
Thaz ſélba thaz thie ſúngun. thie thar fóra giangun.
thaz ſélba inquad in uuára. thiu áftera ſúara.

---

v. 41. menigi. P.
v. 42. heriſcaf. P. uuég. P. dárf. V. darf. P faran den ni daraf. F.
v. 43. uurfun. V. P. F. gifank. P. kifanch. F.
v. 44. bruzi. P. kanges. F.
v. 45. ſiez. F.
v. 48. ſuuazi. F.
v. 49. Símes. P. balde. P.
v. 50. bi. V. ínan. P.
v. 51. giluſtan. F.
v. 52. nuuir. F. uuír. P.
v. 55. giſcrip. F. heilag. P. leſan. F. dag. P.
v. 56. thiu uns. P. F. then uueg *fehlt in* F. ſtreuent. P.
v. 57. dere uuercho. F. gidancho. F.
v. 58. ánaſizen. P.
v. 60. rehtu. P.
v. 61. dia dar. F.
v. 62. aftara. F. fuara. P.

Sin drút thehein ther uuúrti. er ſíneru gibúrti.
farnám thaz ſcolti uuérdan thaz. thaz uuír nu eigun gárauuaz.
Firſáhun ſih zi uuáru. zi ſíneru ginádu.
ſo uuír ouh iz firnámun. uuir thar ſídor quamun.

---

v. 63. ér ſineru giburti. P.
v. 64. uuírdan tház. P. uuerdan ſcolti thaz. F.
v. 66. ſidar. F.

VI.

ABIIT IESUS IN BETHANIAM ET DE DOCTRINA IN CRASTINUM.

Fúar tho druhtin thánana. zi ſélidon in bethánia.
in búachon thu iz léſan maht. thar uuas er thó thio ſiar náht.
Gíang íó in mórgan thanan úz. thára zi themo gótes hus.
maht léſan uuio er dáti. ioh uuío er ſe brédigoti.
Zi bílide er iro hárta. then fígboum irthárta.
uuánta ſie firbárun. thaz guatu uuérk ni barun.
Uuio thie ſcálka ſíh irhúabun. ioh thie gótes boton ſlúagun.
ióh then adalérbon. ſid tho théſen uuarbon.
Thes héreren ſún in uuara. thoh ni hábet er iro méra.
ioh uuurfun úz ſo er eriſt quám. then éinegon ſinan.
Uuio óuh thio méindati. nihéin nirbármeti.
thes héreren fórahta. ſie uuíht nirégiſota.
Sie iz óuh tho giméintun. ioh in ſélbo irdéiltun.
thaz man thia frúma in námi. inti ánderen gábi.
Ouh zálta in thiu ſin gúati. bi eino brútlouſti.
uuio kúning ein thio ſítota. ioh zioro máchota.

---

v. 2. uuás. P. tho. P. thia ſiar naht. P. fior. F.
v. 3. morgan. P. thannan. P. danana. F.
v. 4. uui. F. dati. P. ſo (*ſt.* ſe). F.
v. 6. guat. F.
v. 7. ſchalolia. F.
v. 8. ioh. P. adalherbon. F.
v. 9. ſun. P. uuára. P. hábat. V. P. méro. V.
v. 10. uuúrfun. P. uurfun. V. uz. P. éinigon. V. P. ſínan. P.
v. 11. nihein. P. nihhein. F.
v. 12. uuiht. P.
v. 13. irdeiltun. P.
v. 14. frúma. V. nami. P inti. V. in (*ſtatt* inti). F. gabi. P.
v. 15. eine. F.
v. 16. ſchono (*ſt.* zioro). F. machota. P.

Uuío er thaz allaz uuórahta. ioh scóno iz al biforata.
sínemo lieben mánne. themo éinigen kínde.
Uuio sine bóton sluagun. thie thara giládot uuarun.
uuánta sie in iz ságetun. zi góumon thara ládotun.
Tho man zímo thaz tho spráh. er slúag sie fár ioh sie ráh.
ni uuás ther sih firbúrgi. ioh bránta ouh iro búrgi.
Gibót thaz sies gizílotin. ioh ármu uuíhtir hólotin.
so uuar síe thar úze sazin. mit imo thíe thoh ázin.
Nihéin quad thoh thero mánno. thi ih héra nu bat so gérno.
thaz ságen ih íú in ala uuár. so ninbízit es hiar.
Bédu thisu bílidi. so méinit thio iro frauili.
sie slúagun thie sie mánotun. zi hímilriche ládotun.
Sie uuoltun dúan in einan dúam. ioh gérno imo ángust giduan.
frágetun thes síndes. thes kéisores zínses.
Ioh frágetun zi uuáre. bi eina quénun thare.
thiu habeta íu uueist es mér. zi kárle sibun brúader.
Lis thar in ántreita. uuio scóno er thaz giméinta.
ioh uuío er in thar gizálta. uuio thaz al uuésan scolta.
Er zalta in óuh tho in ala uuár. thaz iro rúamisal thár.
thia míchilun giméitheit. siu uuas álles zi breit.
Uuio se mínnotun thár. thaz mán sie hiazi méistar.
zi góumon thar sie ouh ázin. zi héroft íó gisázin.

v. 17. biforota. F.
v. 18. liebin. F. kinde. P. chínde. F.
v. 20. tuanta. P. ladotin. F.
v. 21. zi imo. F. sluag. P. se sar. F.
v. 22. bránta. V. ouh *fehlt in* F.
v. 24. thio. P. dacht die. F.
v. 25. Nihhein. F. die. F. kerno. F.
v. 26. iu. P.
v. 29. heinan (*st.* in einan). F. imo. V.
v. 30. kéiseres. V. cheiserés. F.
v. 32. hábeta. P. des (*st.* es). F.
v. 34. zalta. F.
v. 35. rumisal. F. thar. P.
v. 36. si. F.
v. 37. Uuio. P.
v. 38. gisazin. P.

Uuio íagilih ouh dáti. thaz ziarti ſin giuuáti.
ioh ſúahtin fon then líutin. thaz nígin ſie in bi nótin.
Mánota er ouh tho ſúntar. thie ſine iúngoron in uuar.
tház ſie thaz firbárin. ioh ſúliche ni uuárin.
Quad ſie mit ótmuati. ſuahtin héroti.
iz álles uuio ni dóhti. ioh uuérdan ni mohti.
Er uuíht es ouh tho ni álta. ioh manag uué in zalta.
thaz hórtun ſié íó thuruh nót. ſo mátheus iz rédinot.
Zált er in ſum ſíbun uue. in éinemo iſt zi fílu lé.
ſie hábetun áuur thuruh nót. iz ſus gimánagfaltot.
Ioh ſár in ouh gizálta. bi hiu ín iz uuéſan ſcolta.
uuanta ſie ál firliazun. thaz búah ſie dúan hiazun.
Ouh dátun ſo ſie uuóltun. ál thaz ſie ni ſcóltun.
uuidar gótes éuuon. bi thiu zált er in then uuéuuon.
Firuuéiz in ouh tho thare. bi fóraſagon ſíne.
uuío ſie thíe gidottun. ioh alle mártolotun.
Zalt er óuh then mannon. uuio ér ſe uuolti mínnon.
íó then ſelben líutin. oba ſíe iz ni uuídorotin.

---

v. 39. íágilih. P.
v. 40. ſe. V. ſie. F. notin. P.
v. 45. des (ſt. es). F. ni. V.
v. 46. ſie. P.
v. 47. ſiban. V. P. uílu. V. P.
v. 49. híu. P. in. P.
v. 50. firlíazun. P. duan. P. híazun. P. hiazzon. F.
v. 51. ſo ſe. F.
v. 54. uuio. P. gidóttun. P. gototun. F. martorotun. F.
v. 55. ſie. F.
v. 56. ioh. F. íó. P. ſelbon. F. ſe. F.

VII.

DE DOCTRINA DOMINI IN MONTE AD DISCIPULOS. MATH. 24.

Giang tho drúhtin thánana. mit ímo ouh ſine thégana.
óugtun ſie ímo innan thés. gizímbri thes húſes.
Quad ér giuuiſſo ih ságen íú. thie ſteina uuérdent noh zi thíu.
thaz ſie ſint ſo únthrate. hiar líggent al zi ſáte.
Er ſáz ſid thémo gánge. in themo óliberge.
frágetun ſie nan ſúntar. ſie uuás es filu uuúntar.
Ságe uns meiſtar thánne. uuío thiu zít gigánge.
zéichan uuio thu quéman ſcalt. ioh uuio thiu uuórolt ouh zigát.
Góumet quad ér thero dáto. ioh uueſet gláuue thrato.
thaz íú ni dáron in fára. thie mánagon lúginara.
Yruuéhſit íamarlichaz thíng. úbar theſan uuórolt ring.
in húngere int in ſúhti. in uuénegeru flúhti.
Tho zált in thiu ſin gúati. thio ſelbun árabeiti.
thíe ſie ſcoltun ríinan. thuruh námon ſinan.
Mánno haz ouh mánagan. úbar ſíe giléganan.
níd filu ſtréngan. ſo frám ſie íz múgun bríngan.

---

v. 1. druhtin. P. ſina. F.
v. 2. gizímbiri. V.
v. 3. ſtéina. P.
v. 4. úndrate. V. P. F.
v. 5. themo. P.
v. 7. Ságe. V. uuio. P.
v. 8. zigat. P.
v. 9. gilauue. F. drato. P.
v. 10. ſu. P. daron. P. tharon. F. mánegun. V. P.
v. 11. deſen. F.
v. 12. hungere inti. F. uuenegero. F. fluhti. P.
v. 14. thie ſie. P.
v. 15. managen. F. úbar ſie. P. gilégenan. V. P.
v. 16. ſtrengen. F. fram. P. bringan. P. bringen. F.

Uuío ſe ſcoltun fáhan. zi hérizohon zíahan.
gibúntan furi kúninga. thie ſíne liabun thégana.
Det ér in dróſt tho álles. thes íro tódes fálles.
quad théiz ni uuári bị álles uuaz. ni ſi thuruh ſínan éinan haz.
Ni ſórget fora themo líute. thár ir ſtet in nóte.
in fórahtun ni uuéntet. uuaz ir in ántuuurtet.
Ih uuíſero uuórto. giuuárnon íúih hárto.
réhtera rédina. ir birut míne thegana.
Ih bin ſélbo zi thíu. ioh thár ouh ſpríchu uzar íu.
giuuárnon hérzen guates. ioh thráto feſtes múates.
Ságet in ouh zi uuáre. fon themo éndidagen tháre.
giuuúag in ouh ginóto. thes ántikriſten zíto.
Thes githuíngniſſes. thes uuórolt thúltit thanne lés.
giuuíſſo thaz ni híluh thih. theiſt zítin allen úngilih.
Sie ſínt thanne in uuéuuen. in árabeitin ſéren.
thaz ér ni uuard íó ſúlih fal. ouh íámer uuérdan ni ſcál.
Thaz kúrzit druhtin ſáre. thuruh thie drúta ſine.
thuruh then góteleidon. mit ſínen ginádon.
Duit máno ioh thiu ſúnna. mit ſinſtere únuuunna.
ioh fállent ouh thie ſtérron. in érda filu férron.
Sih uueinot thánne thuruh thia quíſt. ál thaz hiar in érdu iſt.
thúruh thio ſelbun grúnni. al thiz uuórolt kunni.

---

v. 17. Uuio. P. ſcóltun. P. ziahan. P.
v. 18. ſine líobun. P. *liobun. V. liebun. F.
v. 19. er. P. alles. P. dóthes. V. P. falles. P.
v. 20. theiz. P. þi. V. alles. P. ſinan. P. éinen. P.
v. 21. ſúorget. P. thar. P. nòti. F.
v. 23. uuorta. P. giuuarnan. F.
v. 24. redina. P. bírut. P. mine. P. mina. F. thégana. P.
v. 25. thar. P. thar *ſteht hinter* ſprichu. F. íú. P.
v. 26. herzen gúates. P.
v. 27. Ságeta. P. enditagon. F.
v. 28. giuúag. V. giuuahinin. F.
v. 29. uuerolt. P.
v. 31. ſeren. P.
v. 32. íó *ſteht zwiſchen* er *und* ni. F. ſcal. P.
v. 34. thúruh. P. ginadon. P.
v. 35. ouh (*ſt.* ioh). F. únuunna. V.
v. 36. ſternon. F.

So ſéhent ſe mit githúinge. quéman thara zi thínge.
fon uuólkonon hérafun. then ſelbon ménniſgen ſun.
Sine éngila ouh in ala uuár. ſie bláſent iro hórn thar.
thaz dúent ſie ió gilícho. filu kráftlicho.
Thaz ſíe thes thar giáfalon. ſine drúta al ſámanon.
thaz ſie quémen thara zi ín. ſo uuar in uuórolti ſie ſín.
Thaz íuer íagilih nu quít. bi theſa iúngiſtun zít.
níſt ther thia gizéino. ni ſi min fáter eino.
Ódo iz uuizi uuórolt man. uuánne iz ſculi uuérdan.
uuanne iz gót uuolle. thaz uuórolt al zifálle.
Thoh uuírdit in giuuíſſi. ér michil ſtílniſſi.
ſo íu uuas untar líutin. bi alten nóes zítin.
So ſie thaz uuázar thar biſíang. ſo er ériſt thia árka ingigíang.
ſo gáhun quimit hérafun. ther ſelbo ménniſgen ſun.
Bi thíu ſit ió ginóto. uuáchar filu thráto.
uuanta iſt firhólan iuih ál. uuánne druhtin quéman ſcal.
Oba ther mán uueſti. ther héime iſt in ther féſti.
al thaz úngizami. uuio ther thíob quami.
Er uuácheti bi nóti. thanne in théru ziti.
dribi then thíob thanana úz. ni liazi irgrában ſinaz hús.
Bi thiu uuahtet álla thia náht. thoh er iz dúe ubar máht.
thaz er thaz ſín ginerie. ioh ſíanton biuuérie.

---

v. 39. queman. P.
v. 40. uuolkanun. F. mennisgon. F.
v. 41. ouh *fehlt in* F.
v. 42. íá. F.
v. 43. Tház ſie. P. giáualon. V. giafolon. P. giauolon. F. drúta. V.
v. 44. zi. P. ſin. P.
v. 45. iagalich. F. iunguſtun. F. zit. P.
v. 47. iz. V. uuánne. V. uuenne. F. ſcul. F.
v. 48. uuanne. V. zifalle. P.
v. 49. er. P.
v. 50. íú. P. zitin. P.
v. 51. ſíe. P. árcha. V. archa. P. F. íngigiang. P.
v. 53. uuákar. V. dráto. V. P.
v. 54. íúih. P. uuanne drúhtin. P. queman. P.
v. 55. uuéſti. P. uuiſſi. F. dera. F.
v. 56. ungizámi. P. diub. F.
v. 58. diub. F. liazi. V. hus. P.
v. 59. thíu. P. naht. P. maht. P.
v. 60. gineriae. F. biuueriae. F.

Duet ír ouh ſo ſo thér duit. uuanta ir ni uuízut thia zít.
  ſit uuáchar íó ſo ih gibót. thaz ir bimídet then nót.
Ságeta er tho then líobon. fón then zehen thíarnon.
  bílidi biquámi. ioh thára zua gizámi.
Uuio thío fínſi fuarun. thie úngiuuare uuárun.
  . ni uuárun uuola uuáchar. bi thiu míſſigíangun ſie thar.
Uuio uuola iz thén gifuar ouh thár. thio híar íó uuarun uuáchar.
  thes hérzen ſie hiar uuíaltun. ioh réino gihíaltun.
Er zálta ouh bilidi ánder. thaz ſie ſih uuárnotin thiu mér.
  uuio fuar ein mán richi. in ander kúningrichi.
Uuio ér iz er giméinta. ſinaz dréſo deilta.
  úntar ſinen ſcálkon. zi ſúorglichen uuérkon.
Gibót thaz ſie iz bifóratin. ióh thar ana uuórahtin.
  uuúachar gizámi. únz er auur quámi.
Thie zuéne es uuola zílotun. ioh uuola iz mérotun.
  ther thrítto uuas nihein héit. thúruh ſina zágaheit.
Er uuard firdámnot thuruh nót. thár man inan pínot.
  giuuiſſo réhto thuruh tház. uuant er uuáchar ni uuas.
Thie ándere zuene ſíne. gidét er filu blíde.
  gifreuuet in hárto iro múat. ſo guat hérero duat.
Giſázt er ſie tho ſcóno. ubar búrgi ſino.
  gideta ér ſe filu ríche. thaz in thaz thíonoſt liche.

---

v. 61. uuizzit. F. zit. P.
v. 62. uuákar. V. P..
v. 63. Ságeta. V. fon. P. then *fehlt in* F. zéhen. P. zehan. F. thíornon. V. P.
v. 65. die finfi. F. uuarun. P.
v. 66. uuákar. V. P.
v. 67. uuóla. P. then. P. dia. F. íó. P. uuákar. V. P.
v. 68. hiar *fehlt in* F.
v. 69. bilidi. V. uuárnetin. V.
v. 72. untar. P. ſchalchon. F. ſúorlichen. V. uuerchon. F.
v. 73. biforahtin. F. dara. F.
v. 74. unz ér. P. quami. P:
v. 76. *Zwiſchen* thritto *und* uuas *ſteht noch* der ni. F.
v. 78. rehcto. F. uuákar. V. P.
v. 80. gifreúueta. P. muat. P.
v. 82. filu. P. riche. P.

Bi thiu ſit ió uuáchar. állaz íúer lib hiar.
dáges inti náhtes. ſo thénket ió thes réhtes.
Thaz ir thés ió giilet. thia zála bimidet.
ioh ió thes gigáhet. themo égiſen intfliahet.
Tház ir uuerdet uuirdig. ſar ſo quimit minaz thing.
thaz ir ſtét in rihti. in mineru giſihti.
Lert er dáges ubarlút. ofono állan then liut.
ſie quámun ió ginóto. zi imo ſar gizito.
Fuar thánne mit then knéhton. in then óliberg zen náhton.
uuas ió thár ubar náht. ſo hiar fóra uuard giuuáht.

---

v. 83. uuákar V. P.
v. 84. enti. F. denohet. F.
v. 85. Tház. P. thes. P. ió. P.
v. 86. íóh íó. P. intflihet. F.
v. 89. Lért. P. dages. P. ófono. P. allen. F.
v. 91. oliberc. F.
v. 92. giuuaht. P.

VIII.

APPROPINQUABAT DIES FESTUS AZYMORUM. MATH. 26.

Náhtun ſih zi nóti. thio hóhun gizíti.
thio uuir hiar fóra zaltun. inti óſtoron nántun.
Bigóndun thie éuuarton. áhton kléinen uuórton.
dátun ein githíngi. uuío man nan giuuúnni.
Gibútun fílu harto. ſélbero iro uuórto.
ſo uuár ſo er lántes giangi. tház man nan gifíangi.
So uuér ſo inan inſúabi. er uuíg er zi imo irhúabi.
ióh inan irſlúagi. ér er imo íó ingíangi.
So uuár ſo er uuari thánne. tház er uuari in bánne.
ſus álles uuio ni tháhtin. ni ſi álle ſin íó áhtin.
Ríatun thes ginúagi. uuío man inan irſlúagi.
ſie fórahtun áuur innan thés. ménigi thes líutes.
Quátun iz ni dátin. in then hóhen gizítin.
tház ther ſelbo líutſtam. thar uuíg nirhuabi zi frám.
Uuir ſcúlun quatun húggen. thaz ſie nan uns nirzúken.
bi thiu ſcál iz uueſan nóti. in ándero gizíti.
Iúdas iz ouh giſítota. mit in iz áhtota.
er uuolta dúan imo einan dúam. ſo ther díufal inan ſpúan.

---

v. 1. die. F.
v. 2. uuír. P. óſtorun. P. nantun. P.
v. 3. kleinen. P.
v. 4. nen. F.
v. 5. filu hárto. P. uuorto. P.
v. 6. lantes gíangi. P.
v. 7. er uuig zi. F.
v. 8. inen. F. ér er. P. io *fehlt in* F.
v. 10. ſies. V. ſi. V. io. P. io *fehlt in* F. ahtin. P.
v. 11. Ríetun. V. uan. P.
v. 12. thes. P. menigi. P.
v. 13. Quádun. V. P.
v. 14. nirhúabi. P. fram. P.
v. 15. quadun. V. P. nirzuchen. F.
v. 16. ſcél. V.
v. 17. ſítota. P.
v. 18. imo tuan. F. ſpúan. P.

Mit ín uuas ſin giráti. thaz ſélbo er nan firláti.
mit iro bóton giangi. thár man nan giſíangi.
Gimáchon quad in uuára. thaz thar niſt mánno mera.
ni ſi ékordo in giríhti. ſin emmizig gikníhti.
Sie imo ſár thuruh tház. gihíazun míchilan ſcaz.
in thíu er thaz gidáti. ſo giſuáſo inan giláti.
Er iz fáſto gihíaz. ioh iz óuh ni firlíaz.
thára zua er húgita. ioh ál ouh ſo gifrúmita.
Sie tháhtun thes giſúares. ſid tho frámmortes.
uuas ér ouh in ther fári. ther líut thar mít ni uuari.

---

v. 19. thíu (ſt. ſu). P. inan (ſt. nan). V.
v. 22. ekrodo. F. érkordo. P. émmizig. P. emizig. F. giknehti. F.
v. 23. mihilan. P. michilun. F. ſcáz. P.
v. 24. giſúáſo. P.
v. 25. ióh. P. ouh. P.
v. 28. mit. P. uuári. P.

IX.

VENIT AUTEM DIES AZYMORUM IN QUA NECESSE ERAT OCCIDI PASCHA. Luc. 22.

Giſtúant thera zíti guati. thaz man ópphoroti.
ioh man zi thíu giſazi. thaz lamp thes náhtes azi.
Tho ſant er pétruſan ſár. iohánnem ouh thar míti in uuar.
gibót thaz ſies gizílotin. thie óſtoron in gigárotin.
Bigondun ſie ántuuurten. uuara múgun uuir unſih nuénten.
thaz uuír zi thiu gigángen. uuir ſúliches bigínnen.
Uuir ni eigun ſár theiſt es méiſt. húſes uuíht ſo thu uuéiſt.
noh uuíht ſélidono. thaz uuír iz gimachon ſcóno.
Thes ni bríſtit quad er zi ín. fáret in thia burg ín.
uns duat ein man gilári. líhit ſinan ſólari.
Sin iágiuuedar zílota. ioh fúntun al ſo er ſágeta.
ther man biſúorgeta tház. ioh léh thaz gádum gárauuaz.
Iz uuas gáro zíoro. giſtréuuitero ſtúolo.
mit réinidu álſo filu frám. ſo géſtin ſúlichen gizám.
Íltun ſie tho hárto ſár. ſines thíonoſtes thár.
thes zílotun ſe íó thuruh nót. ſie hogtun gérno uuio er gibót.

---

v. 1. tház. P.
v. 2. lámp. P. nahthes. F.
v. 3. ſar. P. míti. V.
v. 5. ántuurten. V. P.
v. 6. uuír. P. thíu. P. biginnén. P.
v. 7. huſes. P.
v. 8. uuiht. P. uuir. P. gimáchon-ſcono. P.
v. 9. búrg-in. P.
v. 11. iágiuuedar. P. funtan. F. ſo. V.
v. 12. biſorgeta. F. gadam. F. garauuaz. P.
v. 13. zioro. P. cioro. F. ſtuolo. P. ſtualo. F.
v. 14. renidu. F. alſo. P. geſtin. P. gizam. P.
v. 15. harto. P. dar (*ſt.* ſar). F. ſar (*ſt.* thar). F. thar. P.
v. 16. ſe. V. ſie. F. io. P. kerno. F. gibot. P.

So ſie giríhtun allaz tház. ioh er zi múaſe giſaz.
gibót er thaz ſie ſázin. mit imo al ſáman azin.
Uuóla thaz githígini. thaz nóz tho thaz giſídili.
thia ſúazi ſines múaſes. giuuerdan móhta ſie thés.
Ni uuard íó nihéin ézan. mit ſúlichen biſézzan.
noh diſg in ála halbón. ni ſi áuur mit then ſélbon.
Thár ſaz michil uuúnna. thiu éuuiniga ſúnna.
ni fon ímo ouh férron. einlif dágaſtérron.
Drúhtin ſelbo in uuára. uuaz zéllu ih thir es méra.
ioh thie mit ímo in nóte. uuarun uuállonte.
Sint ſie úntar ménnisgon. after góte fúriſton.
in himilríche ouh thaz iſt uuár. thaz githíonotun ſe thar.
Irthíonotun ſe hárto. fruma mánagfalto.
thia ſelbun éra thih nu quád. ioh éuuiniga drútſcaf.
Nu íſt uns thiu iro gómaheit. ſo iz zen thúrftin gigeit.
zi gote uuégod hárto. ioh thrato mánagfalto.
Ni múgun uuir thoh uuir uuóllen. iro lób irzellen.
bi thiu fáhemes mit fréuuidu. nu frámmort zi theru rédinu.

---

v. 17. giſáz. P.
v. 18. imo. V. ſamant. F.
v. 20. ſuuazi. F. thes. P.
v. 21. ezzan. P. ezzen. F. biſezzen. F.
v. 22. díſg. P. ſi. V.
v. 23. ſunna. P.
v. 24. ní. P. imo. P. férron. P. éinlif. P. ſterron. P.
v. 25. Druhtin ſélbo. P.
v. 26. thíe. P.
v. 27. fúriſton. P.
v. 28. hímilriche. P. himilrichi. F. ouh *fehlt in* F.
v. 29. ſe *fehlt in* F. harto. P. manachfalto. F.
v. 30. dia ih. F. euuiga. F. drutſcaf. P.
v. 31. íſt úns. P. iru. F.
v. 32. hartó. P. manachfalto. F.
v. 33. thoh uuollen. F.

X.

DESIDERIO DESIDERAUI HOC PASCHA. Luc. 22.

Bigán tho druhtin rédinon. then ſélben zuelif théganon.
  then thár umbi ínan ſázun. mit imo ſáman azun.
Thes múaſes gérota ih bi thíu. thaz ih iz ázi mit íu.
  er ih thaz uuízi thulti. ioh bíúih dót uuurti.
Ni drínku ih rehto in uuára. thes rébekunnes méra.
  fon themo uuáhsmen fúrdir. thaz gilóubet ir mir.
Er íh iz ſo bithénku. mit íú ſáman auur drínku.
  níuuuaz thaz íu iz líche. in mines fáter riche.
Nam er tho ſélbo thaz brót. bót in iz giſéganot.
  gibót thaz ſies ázin. álſo ſie thar ſázin.
Ir ezet quád er ana uuán. líchamon mínan.
  allen zéllu ih iu tház. thaz éigit ir giuuíſſaz.
Nemet then kélih ouh nu zíu. thaz drinkan déilet untar íú.
  thar drínket ir thaz minaz blúat. thaz íu in euuon uuóla duat.
Iz héilit liuto uuúnta. ioh mánagero ſúnta.
  iz iſt mánagfaltaz thíng. yrlóſit theſan uuórolt ring.

---

v. 1. Bigon. F.
v. 2. ſamant. F.
v. 3. ih kerota. F. íh iz ázi. P. íú. P.
v. 4. ér. P. bi íúih. V. F. bíuih. P. uurti. V. P.
v. 5. trinchu. F. mera. P.
v. 6. furdir. P.
v. 7. ſamant. F. drinku. P. trinchu. F.
v. 8. níuuuuaz. P. niúuaz. F. íú. P.
v. 9. ér. P. giſégenot. V. P.
v. 11. ézet. P. quad. P. ane. F.
v. 12. íú. P.
v. 13. Német. P. chelich. F. zi íu. V.
v. 14. íú. P. éuuon uuola. P.
v. 15. heilit líuto uuunta. P. manakero. F. ſunta. P.
v. 16. manachfaltaz. F. irloſit. F.

XI.

ANTE DIEM FESTUM PASCHAE SCIENS IESUS. IOH. 13.

So ſíe tho thar gázun. noh tho zi dísge ſazun.
ſpíohota ther díufal. ſelbon iúdaſan thar.
Dét er ſoſer ió duat. uuárf iz hárto in ſinaz múat.
thes náhtes er giſítoti. er drúhtinan firſéliti.
Kriſt mínnota thie ſíne. unz in énti themo líbe.
thí er zi zúhti zi imo nám. tho er eriſt brédigon bigan.
Er uuéſſa thaz ſin fáter gab. ſo uuit ſo hímil umbiuuárb.
ál imo zi hénti. zi ſíneru giuuélti.
Uueſt er ſélbo ouh ſo iz zám. tház er uns fon góte quam.
ioh áuur ſoſ er uuólta. zi ímo faran ſcólta.
Er ſtúant ir themo múaſe. tho zi themo ábande.
légita ſin giuuáti. er in mandát dati.
Nám er einan ſában thar. umbigúrta ſih in uuár.
nam áfter thiu ein békin. goz er uuázar thar in.
Fíang tho zi iro fúazin. gibót ſie ſtíllo ſazin.
thio ſíno diurun hénti. uuúaſgun ſe unz in énti.
Druhtin ſélbo thaz biuuárb. mit themo ſábane ouh giſuárb.
thíu ſin hoha gúati. lerta ſie ótmuati.

---

v. 1. Só. P. ſie. P.
v. 2. ſpíota *und darüber geſchrieben:* ſpuan. F.
v. 3. uuarf. P.
v. 4. firſeleti. F.
v. 5. dia ſina. F.
v. 6. thier. P. nan. P.
v. 8. giuuelti. P.
v. 9. ſélbo. V. fone. F.
v. 10. zi. V. imo. P. fáran ſcolta. P.
v. 11. apande. F.
v. 12. mandatum. F. gitati. F.
v. 14. nam er. F.
v. 16. ſino. P. tiuren. F. diurun henti. P. uuúasg in. V. P.
v. 17. giſuarb. P.
v. 18. thiu. P. hóha. P.

So er es ériſt bigán. er ſar zi pétruſe quam.
yrſcíuht er filu dráto. ſúlichero dáto.
Iſt drúhtin quad gilúmflih. thaz thú nu uuáſges mih.
inti íh bin eigan ſcálk thin. thu biſt hérero min?
Thuruh thin héroti. níſt mir iz gimúati.
thaz íó ſúazi mine. zi thiu thin hánt birine.
Gab er mo ántuuurti. mit mámmenteru mílti.
thaz uuérk er thar tho ſízota. iz ſúazo ímo giſágeta.
Thaz íh nu méinu mit thíu. unkund hárto iſt iz íu.
iz uuirdit éthesuuanne. thoh íú zi uuízanne.
Firſágen ih iz quad er frám. ouh ío ni meg iz uuérdan.
theiz íó ſi thíu gigange. theih thíonoſt thir gihénge.
Ni uuaſgu ih ſíe quad er thír. ni habeſt thu déiles uuiht mit mír.
ouh bi thía meina. giméinida nihéina.
Drúhtin quád er uuáſg mih ál. ob iz ſúlih uueſan ſcál.
hóubit ioh thie ſúazi. thin náhuuiſt iſt mir ſúazi.
Thaz iz ío ni uuerde. thaz ih thín githarbe.
noh liobo drúhtin min. theih íó gimángolo thin.
Quad tho zi ímo druhtin kríſt. thér man ther githuágan iſt.
thie ſúazi reino in uuára. ni thárf er uuaſgan méra.
So drúhtin tho gideta tház. mit ín er auur ſáman ſaz.
ſlíumo er in tho zéinta. uuaz er mit thíu meinta.

---

v. 19. bigan. P.
v. 20. irſchiuht. F. drato. P. dato. P.
v. 21. gilimplih. F. gilúmplih. V. P. thu. P.
v. 22. ih. P.
v. 24. thiu. P.
v. 25. milti. P.
v. 26. ſuuazo. F. imo. V. ſageta. F.
v. 27. meinu. P. únkund. P. harto. P. íú. P.
v. 31. ſe. P. habestu. F.
v. 32. gimeinada. F.
v. 33. quad. P. uuaſg. P. ſcal. P.
v. 34. ſuuazi. F.
v. 35. githárbe. P.
v. 36. gimankolo. F.
v. 37. ther. P.
v. 38. mera. P.
v. 39. thruhtin. F. ſamant. F. ſaman ſáz. P.
v. 40. gizeinta. F. ér. P.

Er nám er ſin giuuáti. tho zálta in ſar thio dáti.
thes ſelben uuérkes guati. thoh iúdas es ni hórti.
Uuízit quad er theſa dát. thaz ſi in íuih gigát.
thaz ír ni ſit zi fráuili. thaz zéigot íú thiz bílidi.
Ir héizet állaz thaz iár. mih drúhtin inti méiſtar.
rehto ſpréchet ir thár. ih bín ouh ſó thaz iſt uuár.
Nu ih ſúlih thultu. uuidar thíe thih uuáltu.
mit ſúslicheru rédinu. then mínen mih ſus nídiru.
Uuio harto mér zimit íú. ir ginozon bírut untar íu.
thaz ein ánderemo. fúazi uuaſge gérno.
Ioh untar íu mit gúati. irbiatet ótmuati.
mit míchilen mínnon. iz frámmort zeigot mánnon.

---

v. 41. drati. P.
v. 42. horti. P.
v. 43. gigat. P.
v. 45. heizet. P.
v. 46. ſo. P.
v. 48. nideru. F.
v. 49. ginózon. P. íú. P.
v. 50. éin. P. andremo. V. P. kerno. F.
v. 51. íú. P. irbietet. V. P.
v. 52. minnon. P.

XII.

CONTRISTATUS EST IESUS SPIRITU ET DIXIT EIS DE TRADITIONE EIUS. Ioh. 13.

So ér in gizéigota thár. ſo uuard er únfrauuer ſár.
ſih drúabta ſines múates. ther fréuuida iſt alles gúates.
Róu thio ſino gúati. thie uuénegon líuti.
thes óuh ni uuas tho duála. thero iúngorono zála.
Ih zéllu íú quad er ubarlút. alle uuárut ir mir drút.
ih zuéliſi iuih zélita. ioh ſúntar mir iruuélita.
Uzar uuórolt menigi. ir uuárit min githígini.
thaz íh ouh min giráti. íú allaz kúnd dati.
Ioh ſo iz zi thíſu uuurti. thaz ír mir leiſtit húldi.
bi thiu méiſtig zóh ih íúih. ir mír ni datit áſuih.
Thoh habet ſúmilih thaz múat. mir hinaht ánarati duat.
ioh gíbit mih zi hánton. then minen fíanton.
Sah ein zi ánderemo. in hérzen uuas in ángo.
in muat irquamun hárto. thero drúhtines uuórto.
In múate uuas in thráti. thie égislichun dáti.
ioh fórſgotun zi nóti. fon uuémo er ſulih quáti.

---

v. 1. er ín. P. thar. P. ſar. P.
v. 4. tuuala. F. zala, P.
v. 5. iu. P. quád. P.
v. 8. gund. F.
v. 9. ſo. V. uurdi. V. P. uuurdi. F. ir. P. léiſiit. P. huldi. P.
v. 10. zóg. V. P. zo. F.
v. 11. ſumelich. F. muat. P. hinath. F.
v. 13. andremo. V. P.
v. 14. uuorto. P.
v. 15. dráti. V. P. F. dati. P.
v. 16. forſkotun. F. fórſpotun. V. P. ſúlih quati. P.

Íó untar ín umbiríng. fon uuémo quami ſúlih thing.
  ſo uuélicho dáti. ioh ſulih ánarati.
Tho ſprachun ſie álle fon ín. ia íh iz drúhtin ni bín.
  ia iz hérza min ni rúarit. noh ſúlih balo fúarit.
Thoh ſíe ſih uueſtin réinan. úzana then éinan.
  gilóubtun ſie mer hárto. thero ſínero uuorto.
Quad tho iúdas ther iz ríat. ioh állan theſan ſcádon bliant.
  er ſprah mit únuuirdin. meiſtar ia íh iz ni bin.
Thaz quistú quad er ſár. thoh ſágen ih íu in ála uuar.
  thér man thultit íámer. filu mánagfaltaz ſér.
So kráftlichan uuéuuon. ſo thúltit er in éuuon.
  thaz ímo ſazi thánne. ni uuúrti er io zi mánne.
Pétrus bat iohánnan. thaz er iréiscoti then mán.
  er zi imo irfrágeti. uuer ſúlih balo ríati.
Thaz bóuhnita er giuuíſſo. uuas náhiſto giſézzo.
  thes méiſteres in uuára. hábetun ſie michila héra.
Uuánta thar ſaz thágeta. pétrus ſo ih nu ſágeta.
  ni gidórſta ſprechan lúto. héroſto thero drúto.
Tho frágeta er thio dáti. ioh thaz ánarati.
  bat ér in iz giſágeti. fon ſúorgon ſie al irrétiti.
Thaz ſítot quad er ana nót. themo ih bíutu thiz brót.
  tho nám er eina ſnítun thar. inti bot ſa iúdaſe ſar.

---

v. 17. Íó. P. untar *fehlt in* F. uuemo quámi ſulih. P.
v. 18. dati. P.
v. 19. ſpráchun. P. druhtin. P.
v. 20. ſulih bálo fuarit. P.
v. 21. uuiſſin. F.
v. 23. allen. F.
v. 24. ſpráh. P. bín. P.
v. 25. quísdu. P. quisdú. V. íú. P.
v. 26. íámer. P. ſer. P.
v. 28. imo ſázi thanne. P. uúrti. V. P. uurt. F. íó. P.
v. 29. pat. F. ér. P. iréiskoti. V. P.
v. 30. ímo. P. ſulih bálo riati. P. rieti. F.
v. 31. giſezzo. P.
v. 32. mihile. F.
v. 33. Uuanta. P.
v. 36. ſageti. F. ſorgon. F. ſie. V.
v. 37. brot. P.
v. 38. enti. F. bót. P.

After thémo muaſe. ſo kleib er ſátanaſe.
ioh uuíalt ſin ſár ubar ál. ſélbo ther díufal.
So er zi thíu tho giuuánt. thaz er thia ſnítun thar firſlánt.
úzgiang ſar tho líndo. ther díufeles giſíndo.
Spráh tho drúhtin zimo ſár. ni tház er iz gibúti in uuar.
thaz thu in múate fuaris. ſlíumo ſo giſcíaris.
Ni uuás thar ther firſtúanti. uuaz er mit thíu meinti.
ouh thia múatdati. thehéino mezzo irknáti.
Súme firnámun iz in tház. uuant er ſékilari uuás.
thaz híazi er íó then uuórton. uuaz ármen uuihtin ſpénton.
Ódọ er thes giſúnni. zen óſtoron uuaz giuuúnni.
tház ſie thanne hábetin. thes dáges ſih gidrágotin.
So ſlíumo ſoſ er úzgiang. finſtar náht nan intfíang.
fon themo líohte uuas ther mán. in éuuon giſcéidan.
Er fuar ílonto. zi fúriſten thero líuto.
máchota zi nóti. thaz kríſtes ánarati.
Bigán ſih freuuen líndo. ther kuning éuuinigo tho.
thóh er ſcoltị in mórgan. bi ríchi ſin irſtérban.
Ni hábat er in thía redina. ni ſi ékord einlif thégana.
ih meg iz báldo ſprechan. ther zuélifto uuas giſuíchan.
Ni ſtúant thiu maht thes uuíges. in ménigi thes héries.
iz uuas ál in rihti. in ſínes einen kréfti.

v. 39. kléib. P.
v. 40. al. P.
v. 41. firſlant. P.
v. 42. tiufales. F.
v. 43. zi imo. V. F.
v. 44. tház. P. giſchiariz. F.
v. 47. Sume. P. uuanta. V. F. uuas. P.
v. 48. io. P.
v. 49. Ódo. V.
v. 52. giſkéidan. V.
v. 53. Ér. P. ilento. F. ze. F.
v. 54. kriſtes. P.
v. 55. kúning. P.
v. 56. ſcolti. V.
v. 57. habat. P. habet. F.
v. 58. giſuuihchan. F.

Er quam ſo ríſi hera in lánt. ioh kréftiger gígant.
in éinuuigi er nan ſtréuuita. ther ríchi ſinaz dárota.
Then fúriſton therera uuórolti. nótagan gihóloti.
in bánt inan gilégiti. er fúrdir uns ni dériti.

---

v. 61. quám. P. ríſi. P.

XIII.

PETRUM DIXIT NEGATURUM. Luc. 22.

Zi ſineru ſpráchu druhtin fíang. ſo iúdas thanan úz gigiang.
thes náhtes er in zálta. reda mánagfalta.
Giuuiſſo quad er uuízit nú. kíndilin mínu.
theih bín mit íú in uuára. lúzila uuíla.
So ſúachet ir mih héizo. ioh harto ágaleizo.
ni hílfit íúih thiu íla. thanne in thía uuila.
Ih lazu ſágen ih íu tház. gibót ala níuuaz.
ir íúih mínnot untar íú. ſo ih iz bílidta fora íú.
Thaz mánnilih irkénne. in themo mínnonne.
ioh ellu uuórolt ouh in thíu. mih méiſtar habetut zi thíu.
Súntar gruazt er óuh in uuár. pétrum ſinan thégan thar.
ſprah ímo thero uuórto. in múat tho filu hárto.
Símon húg es ubar ál. thés ih thir nu ſágen ſcal.
ioh harto thénki thara zúa. thaz muat in fíara ni dua.
Gérota íuer hárto. ſelb thér uuídaruuerto.
thaz múaſi er rédan íú thaz múat. ſó man korn in ſíbe duat.
Iz uuas hárto égislih. tho betota ih ſélbo bi thíh.
in gilóubu ni giuuánktis. ioh múates thih gihártis.

---

v. 1. danana. F. uzgianch. F.
v. 3. Giuuíſſo. P. nu. P.
v. 4. iu. P. uuilla. P.
v. 7. lázu. P. iu. P.
v. 8. iuih. P. fóra. P.
v. 10. elliu. F. habetit. F.
v. 11. ouh. P.
v. 12. ſpráh. P. imo. P.
v. 13. Simon. P. ſagan. F.
v. 14. hárto. P. zua. P.
v. 15. iuer. P. ther. P. uuidaruuarto. P.
v. 16. muaſi. P. muat. P. ſo. P.
v. 17. egislih. P. egislihc. F. thih. P.
v. 18. giuuanctis. F. giuuángtis. V. P.

Uuis ouh dróſt ſéres. ſár thu thih bikéres.
bruádoron thínen. thaz ſcádon ſie firmíden.
Ér ſprah báldlicho. ioh harto théganlicho.
quad ió gihárteti. mit ímo in theru nóti.
Mit thír bin garo drúhtin. mit múatę ioh mit máhtin.
in kárkari zi fáranne. ioh tódes ouh zi kóronne.
Giſuíchen ſie thir álle. nub íh ió thíz uuolle.
núb íh giuuéizez ubar ál. ſo man méiſtere ſcal.
Ni ſí thir in githánke. thaz íh thir ió giuuénke.
drúhtin min líobo. thes dúan ih thih gilóubo.
Tho zálta kriſt thia hérti. theiz álles uuio uuúrti.
báldi ſines múates. ioh éllenes gúates.
Pétrus zellu ih thir tház. thaz uuíg thaz iſt ſo hébigaz.
thaz thú gilougnis hárto. noh hínaht thero uuórto.
Tház thu quis zi léziſt. thaz thú mih ſar ni uuíziſt.
ioh ſuéris filu héizo. ni ſís thero ginózo.
Thu lóugnis min zi uuáre. er hinaht háno krahe.
in nótlichemo thínge. er thaz húan ſinge.
Lóugnis thrín ſtunton. mit thínes ſelbes uuórton.
gihúgi uuórtes mines. thes héreren thines.
Zi ſpéri irquam er hárto. ſúlichero uuórto.
thoh ſpráh er uuórton héizen. thia kúanheit uuolt er uuéizen.

---

v. 19. Uuís. P. droſt. P.
v. 20. bruadron. F.
v. 21. Er. P.
v. 22. giherteti. F.
v. 23. garu. F.
v. 24. tóthes. V. P. chorone. F.
v. 25. io. P.
v. 26. giuueizzet. F. meiſtare. F.
v. 27. io. P.
v. 28. druhtin. P. mín liobo. P.
v. 29. uuurti. P.
v. 30. ellines. F.
v. 31. Petrus zéllu. P.
v. 32. thu. P. gilóugnis. P. gilouginis. F. harto. P.
v. 33. Thaz thú. P. quiſt. F.
v. 34. deru. F.
v. 37. Lougnis. P. Louginis. F. din. F. uuorton. P.
v. 38. gihugi. P.
v. 39. ſpéri. V. uuorto. P.
v. 40. do. F. ſprah. P. heizen. P. chuanheit. F.

Drúhtin min ginádig. thi íh es uuurti uuírdig.
mit thíonoſtu ih biuuúrbi thaz ih mit thír irſturbi.
Thaz ſuért ni uuari in uuórolti. ſo harto bízenti.
odo ouh ſpér thehein ſo uuás. thaz ih rúahti bi tház.
Uuáfan ni uuári. thaz ih in thíu firbari.
ni ih gabi ſéla mina. in uuéhſal bi thia thína.
Ther fíant íó ſo hébiger. then ih intríati thiu mér.
thaz mih ío ginotti. theih thin firlóugneti.
Sie ſprachun álle ſo man uuéiz. ſo ſámalichan úrheiz.
bihíazun ſih zi nóti. thera ſelbun kúanheiti.
In ſélben thaz ni hángtin. thaz ſimo ío giuuanktin.
thehéin thes múate horti. in ſúlicheru nóti.
Níſt er quatun tháre. ther ío thih ſo irfáre.
giſúnten uns thir dérien. uuir uuóllen thih in uuérien.

---

v. 41. uuurdi. P.
v. 42. dionoſto. F. biuúrbi. P.
v. 44. thaz. P.
v. 47. io. P. inrieti. F. mer. P.
v. 48. íó. P. ginótti. P. firlougeneti. F.
v. 50. chuanheiti. F.
v. 51. hanctin. F. ſie mo. V. ſie imo. F. íó. P. giuuanctin. F. giuuangtin. V. P.
v. 52. noti. P.
v. 53. quadun. V. P.
v. 54. tergen. F. iruuerien (*ſt.* in uuerien). F.

XIV.

IUBET UT CUI DESIT GLADIUM EMAT. LUC. 22.

Thánne ih quad er ſánta. in min árunti íúih uuánta.
uuard iz íó uuánne. thaz brúſti íú uuihtes thánne.
Ni uuérd iz quatun drúhtin ni uuir fúarin mit ginúhtin.
thoh unſer nihéin uuiht drúagi. thoh hábetun uuir ginúagi.
So tuuer ſékil quad er éigi. ni ſí imo in thiu ginúagi.
uuanta íú nu nót uuirdit. neme thia dásgun thar mit.
Gibót er tho in then nótin. thaz ſie ſih uuárnotin.
thaz nihéin thes fártes. tho thárbeti thar ſuértes.
So uuélih ſo iz ni hábeti. gibót er thes gizíloti.
er úmbi thaz in gáhi. thia dúnichun gigábi.
Thaz héilege íó girédotun. ouh búah fon mir giſágetun.
ioh fóraſagon zéllent. thio zíti iz nu irfúllent.
Drúhtin quátun ſe ſár. uuir éigun zuei ſuért hiar.
nu zi thérera friſti. in thina fólluſti.
Ginúag iſt thár quad er zín. thiu mugun úrkundon ſin.
thaz uuír in mugun uuérren. in thíu uuir tház uuollen.
Nóh ni tharf man zéllen. in thiu uuir tház iruuellen.
ni bunſih uuáfan nerien. giſtén uuir unſih uuérien.

v. 2. thanne. P.
v. 3. quadun. V. P.
v. 4. nihhein. F.
v. 5. ſechil. F. ſi ímo. P. thar (*ſt.* in thiu). F.
v. 6. nú. P. néme. P. mít. P.
v. 7. ſíe. P.
v. 8. nihhein. F.
v. 11. ſagetun. F.
v. 12. zellent. P.
v. 13. quadun. V. P.
v. 14. friſti. P.
v. 15. Ginuagi. F. thar. P. zi ín. P. F.
v. 16. thiu. P. uuellen. F.
v. 18. bi únſih. P.

XV.

CONSOLATUR DISCIPULOS DE MORTE SUA. Ioh. 14.

Dróſt er ſie tho uuórto. ſines tódes harto.
  er iz zi thíu uuurti. es uuárun in tho thúrfti.
Ni ſí iuz quad er ſmérza. ni ríaze óuh íúer hérza.
  in got gilóubet ioh in míh. giuuíſſo theiſt gilúmflih.
Mines fáter hus iſt bréit. uuard uuóla then thar íngeit.
  ther ſih thés muaz fróuuon. ioh ínnana biſcóuuon.
Thar iſt in ála uuari. mánagfalt gilári.
  húgget therero uuórto. ioh ſelida mánagfalto.
Uuariz álles uuar in uuár. ſliumo ſáget ih íú iz ſár.
  uuérgin thaz gizámi. ſih íúih iz ni háli.
Ih faru gárauuen íú ſár. frónisgo íú ſtát thar.
  ir thés ni miſſidrúet. mit mír thar iamer búet.
Thaz thar min géginuuerti íſt. ſi íamer íúer náhuuiſt.
  thaz ir uuízit mina fárt. thero uuégo ouh uueſet ánauuart.
Zi ímo ſprah tho thómas. er ein thero éinlifo uuas.
  thes uuéges ni birun uuir ánauuart. ouh ni uuízun thina fárt.
Giríhti unſih es álles. uuara thu fáran uuolles.
  thaz uuára zált er imo ſár. ioh ſpráh ouh zimo ſús in uuar.

---

v. 1. tóthes. V. P.
v. 2. uurti. V.
v. 3. uz (*ſt.* iuz). V. ouh. P.
v. 4. gilumplih. V. P. gilimplich. F.
v. 5. iſt ſo breit. F.
v. 6. ſíh thes. P. inana. F.
v. 9. ſágeti. V. F. ſu. P. ſz. P.
v. 10. uuerkin. F. ſo ih (*ſt.* ſih). V. iu (*ſt.* iuih). F.
v. 11. ſar. P. fronifco. F.
v. 12. miſſedrúet. V. íámer. P.
v. 13. thár. P. iuar. F.
v. 14. tház. P. uuizit. P. uuégo. V.
v. 15. éin. P.
v. 16. fart. P.
v. 17. uuára. P.
v. 18. ſar. P. ſprah. P. zi imo. V. ſus zi imo. F. zímo ſus. P. uuár. P.

Íh bin uueg réhtes. ioh alles rédihaftes.
bin ouh líb inti uuár. bi thiu ni gírrot ir thar.
Niſt mán nihein thaz iſt uuár. ther quéme zi themo fáter ſar.
thaz íaman inan gibéite. íh inan ni léite.
Ób ir mih irknátit. ir ſélbon thaz inſtúantit.
ana lánglicha fríſt. uuíolih ouh min fáter iſt.
Quad tho phílippus iro éin. thiz ſelba uuás imo untar zuéin.
giloubt er únredina. ther fáter uuari fúrira.
Then fáter druhtin éinon. then láz unſih biſcóuuon.
thin uuórt ſin ófto giuuúag. ſo iſt uns álles ginuag.
Nám tho druhtin thánana. thia ſelbun únredina.
uuant er in ábuh iz inſtúant. kert er mo álles uuio thaz múat.
So mánagfalto zíti. ih mit íú bin hiar in uuórolti.
mit múatu ir mir ni náhet. ioh míh nóh nirknáhet?
So uuér ſo thaz iruuélle. then fáter ſehan uuólle.
thánne thaz ni híluh thih. giuuaro ſcóuu er anan míh.
Thar ſíhit er thaz édili. ioh ſínes ſelbes bílidi.
giuuiſſo ſéh er anan míh. min fáter iſt ſo ſámalih.
Er zalt in óuh tho thar méiſt. uuio ther héilego géiſt.
thie uuízzi in ſcolta méron. mit ſínes ſelbes léron.
Nihéinemo ni brúſti. ni er alla frúma uueſti.
allaz uuár inti gúat. ſo ſélben gotes géiſt duat.

---

v. 22. des (*ſt.* thaz). F. íaman. P.
v. 23. irknúatit. V. P.
v. 24. lanclicha. F.
v. 25. daz (*ſt.* thiz). F.
v. 26. gilóubt. P.
v. 28. allen (*ſt.* uns alles). F.
v. 30. uuanta. F. in muat. F.
v. 32. ióh. P. noh. P.
v. 33. unolle. P.
v. 34. mih. P.
v. 35. biludi. F.
v. 36. giuuíſſo. P.
v. 37. zált. P. zalta. F. ouh. P. heiligo. F. geiſt. P.
v. 38. leron. P.
v. 39. alle. F. uuiſſi. F.

Zálta in ouh uuára. uuóroltliuto fára.
árabeiti mánago. thio ín tho uuarun gárauuo.
Lért er ſie mit uuórton. uuio tház firdrágan ſcoltun.
quad after théru thulti. zi mámmuntę in iz uuúrti.
Ir ni thúrfut quad bi thíu. fridu lázu ih mit íu.
mámmunti ginúagaz. drof ni ſúorget bi tház.
Ni lázu ih íúih uuéiſon. ih íúer áuur uuiſon.
gidróſtu ih íúih ſcíoro. mit fréuuidu ala zíoro.
Ir bírut thaz niſt uuúntar. fríunta mine ſúntar.
drúta mine in ála uuár. zi thiu ſo kós ih iuih ſár.
Theiſt gibót minaz zíu. ir íúih mínnot untar íú.
ioh íagilih thes thénke. thero mínnono ni uuénke.
Ín tho druhtin zélita. uuant ér ſe ſelbo uuélita.
mánota ſie thes náhtes. mánagfaltes réhtes.
Er hábet in thar gizáltan. dróſt mánagfaltan.
fon ſin ſélbes gúati. ſo ſlíumo ſo er irſtúanti.
Quad after théra friſti. in níamer ſin ni brúſti.
ioh ſię íámer ſar tház uuúrti. uuárin mit giuuúrti.
So er ſe lérta thó in théra náht. ſo thú thir thar léſan maht.
gizóh ſe thar tho fóllon. ſélbo in ſinan uuíllon.
Úf zi hímile er tho ſáh. ioh ſélben gotes lób ſprah.
bifálah tho thie thégana. in ſines fáter ſegana.

---

v. 41. zalt. F. in uuara. F.
v. 44. mámmunte. V. uurti. P.
v. 45. laz. F. íú. P.
v. 46. ſorget. F. thaz. P.
v. 47. iuih. P.
v. 49. mina. F.
v. 50. druta míne. P. mina. F. ala. P. íúih ſar. P.
v. 51. zi íu. V. F. íúih. P. íú. P.
v. 52. denche. F. uuenche. F.
v. 53. uuanta. F.
v. 55. droſt. P.
v. 58. ſie. V. ſia. F. íamer. P. uurti. P. kiuurti. F.
v. 59. tho. P.
v. 60. uuillon. P.
v. 61. Uf. P.

Thaz ér mo ſie gihialti. unz er fon tóde irſtuanti.
ér ſie thanne ſánti. in thionoſt ſinaz uuánti.

---

v. 63. ér. P. dóthe. V. dothc. P. irſtúanti. P. v. 64. er. P. thánne ſanti. P.

XVI.

EGRESSUS EST POST HAEC TRANS TORRENTEM CEDRON. IOH. 18.

Er after théſen uuorton. giang in einan gárton.
úbar einan klíngon. ſid tho théſen thingon.
Sie ouh zi thíu gifiangun. mit imo ſáman giangun.
feſtes húges follon. thie nótigiſtallon.
Bidrahtọ iz állaz umbiríng. thaz uuas nu iámarlichaz thíng.
ther alla uuórolt nerita. tho mérạ ira ni hábeta.
Er détạ al thaz gidán iſt. ioh gibit in álla thia uuíſt.
thoh ni hábeta er nu lés. méra thes githígines.
Thaz uuéſta ſelbo iúdas. thaz drúhtin thes giuuón uuas.
thaz er ófto thara ín. giuuon uuas gángan mit in.
Er ſlíumo ſar tho zímo nam. thes ſelben hérizohen man.
ſcára filu bréita. ioh ſie thára leitta.
Ioh thie éuuarton réhto. liuuun fílu knehto.
thie fárara ouh ginúage. zi thémo ſelben uuíge.
Bigóndun ſie ſih fázzon, mit iro líohtfazzon.
mit fákolon mánagen. ioh uuáſanon gárauuen.

---

v. 1. garton. P.
v. 3. ſamant. F.
v. 5. Bidrahto. V. thing. P.
v. 6. allo. F. méra. V. iro. F.
v. 7. déta. V. gíbit. P. allan in thia uuiſt. F. uuíſt. P.
v. 11. zi ímo. P. F. ſelbon. F.
v. 12. ſkára. V. P. ſe. F. leita. P.
v. 13. rehto. P. iro. F.
v. 14. fárira. V. P. uuige. P.
v. 15. lioth. F.
v. 16. fakalon. F. managen. P. garúuuen. F.

Ingegin ímo fuar in uuár. únfirſlagan héri thar.
mánno michil ménigi. ſie uuárun einon zuélifi.
Mit ſpéron ioh mit ſuérton. bihíazun ſih mit uuórton.
tház man nan gifíangi. mit níauuihtu er ningíangi.
Súme ouh thie ginóza. druagun ſtángun groza.
kólbon ouh in hénti. thaz ſíes gidatin énti.
Zi ín ſprah tho iúdas. ther iro léitari uuas.
fúriſta ouh in uuára. thera ármilichun fára.
Thaz ír ni miſſifáhet. ni uuánu ir nan irknáhet.
ſéhet then ih kúſſe. ſo ſít es ſar giuuíſſe.
Ther íſt iz ſagen ih íu in uuár. then gifáhet ir ſár.
ſar zi thémo uuipphe. tház er íú nintſlúpfe.
Óda er horta gáhun. ſon thén theiz giſáhun.
uuíolih er ſih fárota. in themo bérge ſih gibílodta.
Tho uuánt er in theru nóti. ſih ánderlichan dáti.
tház man nan nirknáti. ioh thiz bi thíu quati.
Sin kráft ouh thi uns giſcríban iſt. theiz uuari góugulares líſt.
mit thíu ſih in biuuériti. ioh ſíh fon in ginériti.
Kriſt giang fórna ſoſ iz zám. ióh ingegin ín quam.
er ſlíumo ſar tho zín ſprah. uuenan ſúachet ir quad.
Sie ímo ſar iz záltun. ioh ínan ſelbon nántun.
náles thaz ſie iz dátin. thaz ſíe nan thoh irknátin.

---

v. 17. heri thár. P.
v. 18. einin. F.
v. 20. niuuuihti. F. er in ningiangi. F.
v. 21. Súme. V. truagan ſlanga. F.
v. 23. leittari. F. leitiri. V. P.
v. 24. fara. P.
v. 26. ſi des. F.
v. 27. ſágen. P. íú. P. ſar. P.
v. 29. Odo. F.
v. 30. er ſih gibilidta. F.
v. 31. ther. V. P. dera. F. dati. P.
v. 33. diu uns ouh. F. liſt. P.
v. 34. ſih. P. ín. P. gineriti. P.
v. 35. kríſt. P.
v. 36. zi in. F.
v. 37. Síe imo. P. ſár. P. zaltun. P. ſelbo. F. nantun. P.
v. 38. irknatin. P.

Zi in ſpráh er tho ſár. ih bin iz ſélbo thaz iſt uuár.
zi gúatu ir min ni rúachet. thoh bín ih then ir ſúachet.
So ſliumo ſie iz gihórtun. ſie ſar biſkránkolotun.
uuídorort ſie ſúarun. ioh alle nídarfialun.
Det er áuur fragun. ſó ſie tho biquámun.
er eiſcota áuur ſar tho zi ín. uuénan ſie thar ſúahtin.
Gábun ſie mit uuórte. thaz ſelba zi ántuuurte.
thaz ſélba ſie imo ſágetun. ſie híar bifóra zelitun.
Ia ſáget ih íú quad er zi ín. thaz íh ther ſelbo mán bin.
bi thén ir rehto in uuára. irhúabut theſa ſúara.
Iúdas ther ſie bráhta. ſih drúhtine tho náhta.
thaz ér irfulti állaz. ſo ér hiar fórna gihiaz.
Heil quad er méiſtar. inti kúſt inan ſár.
intfíang er nan mit thúlti. thúruh ſina mílti.
Thaz zéichan tho firnámun. thie thara mit ímo quamun.
ioh íágilih tho hógeta. uuio er in ér ſageta.
Stúantun ſie tho gáro thar. inti fíangun nan ſar.
datun thio iro hénti. drúhtin in gibénti.

---

v. 39. uuar. P.
v. 41. bikrankolotun. F.
v. 44. eiſchota. V. P.
v. 45. ántuurte. P.
v. 46. imo. V. hiar. P.
v. 47. íú. P.
v. 49. nahta. P.
v. 51. kúſta. V. F. ſar. P.
v. 52. milti. P.
v. 54. íágilih. P. ér in ér ſágeta. P.
v. 56. dátun. P. gibenti. P.

XVII.

QUOMODO PETRUS ABSCIDIT AURICULAM SERVO SACERDOTIS. MATH. 26.

Pétrus uuard es ánauuert. ioh bratt er ſlíumo thaz ſuért.
er hérzen ſih gihárta. inti éinan ſar iruuárta.
Ih uuéiz er thes ouh fárta. thes hóubites rámta.
tház er thaz giſítoti. then méiſtar irrétiti.
Giſtuant géner uuan ih thénken. tház er uuolti uuénken.
thoh ſlúag er imo in uuára. thana thaz zéſua ora.
Níſt ther uuidar hérie. ſo héreron ſinan uuérie.
ther úngiſaro in nóti. ſo báldlicho dáti.
Ther ana ſcílt inti ana ſpér. ſo fram firlíafi in thaz giuuér.
in githréngi ſo ginóto. ſinero fíanto.
Uuérit er inan giuuíſſo. hárto filu uuáſſo.
unz imo drúhtin thuruh nót. thaz uuig ſélbo firbot.
So ſo éin man ſih ſcal uuérien. ioh héreron ſinan nérien.
ſo áht er íó ginóto. thero kriſtes fíanto.
Unz er ſélbo zimo ſpráh. ih mág giuuinnan hériſcaf.
éngilo giuuélti. ob ih iz dúan uuolti.

---

v. 1. anauuért. P.
v. 2. er *fehlt in* F.
v. 3. ramta. P.
v. 6. zeſauua. F.
v. 8. dati. P.
v. 9. giuuér. P.
v. 10. ſineru. F. ſínero fiauto. P.
v. 11. Uuerita er nan. F.
v. 13. ſinen. F. nerien. P.
v. 15. zi imo. V. F. mag giuuínnan. P.
v. 16. ſh. P.

Hímilisge thégana. thúſunt filu mánaga.
ſih ſnéllo héra fuartin. ioh géginuuerte ſtúantin.
Thaz ſíe mih hiar firſpráchin. ióh mih ſar girâchin.
irrétitin mit ſuérton. úzar iro hánton.
Irkenni ſélbo thiſu uuórt. ioh dúa thaz ſuert uuídorort.
gilímphit theih thiz uuólle. ioh thaz giſcríb irfulle.
Thés ni uuas tho duála. ſo er rúarta imo thaz óra.
er ſáztaz uuídar héilaz. ni gilóubtun ſíe thoh bi tház.
Thie liuti ráchun tho iro zórn. thes thahtun ſie ér iu filu fórn.
ſie ínan ſar gibúntun. ſo ſlíumo ſie inan fúntun.
Thie iúngoron thiz giſáhun. inflúhun imo gáhun.
then méiſtar io méino. líazun ſie thar éino.
Sie ſahun úngimacha. ioh égislicha ſácha.
drúhtin iro bíntan. ni gidórſtun zi imo iruuíntan.
Ánna híaz thar ein mán. káiphaſes ſuéhur uuan.
zi thémo leittun ſie érift. ſelbon drúhtinan krift.

---

v. 19. hiar *fehlt in* F. ioh. P. ſár. P. girachin. P.
v. 20. uzar íro hanton. P.
v. 21. diſiu. F. dua. P. ſuért uuidorort. P. uuidarort. F.
v. 22. giſcrip. F.
v. 23. tuuala. F. rúarta. V. mo. F.
v. 24. uuidar. P. gilouptun. F. ſie. P.
v. 25. thahtun. P. ſíe er. P. forn. P.
v. 26. inan ſár gibuntun. P.
v. 27. iungiron. F.
v. 28. ió. P.
v. 29. ekislicha. F. ſacha. P. racha. F.
v. 31. Anna. P. kaifaſes. F.
v. 32. léittun. P. ſie. V. truhtinin. F.

XVIII.

DE NEGATIONE PETRI. MATH. 26. MARC. 14. LUC. 22. IOH. 18.

Petrus fólgeta imo thó. rúmana ioh férro.
thaz er bifcóuuoti. uuáz man imo dáti.
Zi uuíu fie iz ouh bibráhtin. ioh uuáz fie bi inan tháhtin.
uuólt er in then ríuuon. thaz énti bifcouuon.
So ér tho zi einen dúron quam. ih uuanu er giangi zi fram.
zi imo hárto thar tho fpráh. thaz uuíb thaz thero dúro fah.
Ih uuánu thu fis réhto. théffes mannes knéhto.
thes fínes gifíndes. thaz uuán ih thu nu fíndes.
Tho fpráh er fora theru ménigi. flíumo thara ingégini.
lóugnit es álles. quad ni uuéfti uuíht thes mánnes.
Thar uuas fíur thurub tház. uuánta iz filu kált uuas.
thar ftuant pétrus untar ín. fih uuarmta fáman thar mit ín.
Sie quatun fúme fare. uuaz duas thú man hiare.
thú bift rehto in uuára. théffes mannes fúara.
Er fuár tho filu gérno. quad ni uuári thero mánno.
mit éidu iz deta féfti. thaz ér then man ni uuéfti.

v. 2. dati. P.
v. 3. thahtin. P.
v. 4. ríuọn. V. P.
v. 5. er thó. P. ze einan. F. giauch. F.
v. 7. knehto. P.
v. 9. dero. F.
v. 10. lougnith. F. uuiffi. F.
v. 12. uuaramta. F. famant. F. in. P.
v. 13. quadun. V. quádun. P. fume. P. fáre. P. dúaft thu. P. duaft. V. tnas. F. híare. P.
v. 15. kerno. F.
v. 16. uuiffi. F.

Ih ſágen iú quad in uuára. ni bín ih thera fúara.
ni máchon ih then úrheiz. ih uuiht ouh ſúliches ni uueiz.
Dátun thie ginóza. imo ánguſt ouh tho gróza.
ſie quátun ſum zi nóti. thaz man nan irknáti.
Thes ſelben mág es thar giuuúag. themo er thaz óra thana ſlúag.
quad ér nan in theru gáhi. in themo gárten giſáhi.
Thu dati ih ſágen thir in uuár. thaz ſelba uuértiſal thar.
uuanta íh giſtuant thin uuárten. thár in themo gárten.
Thaz uuíg thu thar irhúabi. ioh uuérreſal ginúagi.
ahtos únſer thuruh nót. ni ſcáltu queman uuídorort.
Ni thárft es quatun lóugnen. thin ſprácha ſcal thih óugen.
thinu uuórt nua. thiu méldont thih in dríuua.
Thó bigond er ſuérien. er uuólta ſih ginérien.
zált in in giuuíſſi. thaz ér then man ni uuéſſi.
Suár in io zi nóti. thaz ér nan ſar nirknáti.
noh er ánarati. mit ímo ió ni gidáti.
Uuárun tho thio zíti. thaz ther háno krati.
thaz ouh thaz húan gikúndti. thes ſelben dáges kúnfti.
So er ériſt tho irkráta. ſih pétrus ſar biknáta.
thaz múat brungun héimort. thiu ſelbun drúhtines uuort.
Irhógt er tho ginóto. théro ſelbun zíto.
thaz ímo iz hiar al gáganta. thaz drúhtin imo ſágeta.

v. 17. ſú. P.
v. 18. uuíht. P. ouh *fehlt in* F.
v. 19. imo. V.
v. 20. quádun. V. P. tház. P.
v. 21. ſelbun. F. giuúag. V. P. ſluag. P.
v. 22. ther. V. P. dera. F. karten. F. giſahi. P.
v. 24. thar. P.
v. 25. uuertiſal. F.
v. 26. áhtos unſer thuruh not. P. ſchalt du. F.
v. 27. quadun. V. P. ougen. P.
v. 28. uuort. P. nuuúa. F. núa. P.
v. 30. uuiſſi. F.
v. 33. thie. V. die. F.
v. 34. óuh. P. gikundti. P. kunfti. P.
v. 36. brungun. F.
v. 37. Yrhógt. V. Erhogt. F.
v. 38. hiar *fehlt in* F.

Thó bigan er uuúafan. zi drúhtine rúafan.
uuéinonnes ſmérza. ſo rúarta mo thaz hérza.
Uuanta drúhtin in uuár. ér ſah ubar ínan ſar.
bigónda er inan ſcóuuon. ginádlichen óugon.

---

v. 39. bigann. F. ruaſan. P. ruaſen. F.
v. 40. uuéiunones. V. uuéinones. P. ſmerza. P. rúartomo. V. P.
v. 42. bígonda. P. bigond. F. óúgon. P.

XIX.

VERBA PONTIFICIS AD IESUM ET DE FALSIS TESTIBUS. IOH. 18.

Stuant drúhtin innan thés in uuar. fora themo bíſcofe thar.
thaz éuuiniga uuísduam. ſcolta réda thar tho dúan.
Stúant er thar tho nóton. untar fíanton.
in bánton iro ſéilo. thero fríunto uuas er éino.
Fráget er nan ſáre. bi iúngoron ſíne.
ioh éiſcota ouh tho méra. bi ſínes ſelbes léra.
Thánne ih quad er lérta. iz thiſu uuórolt hórta.
in míttemo iro ríngo. ſo ſpráh ih zi iro thínge.
Thar ih in zálta minu uuórt. thar uuárun ſie al giſámanot.
ófonota in uuára. in álla mina léra.
Ziu thu fráges es míh. thie ſelbun ríhtent es thíh.
ioh uuís duent thih es álles. in thíu ſies frágen uuolles.
So druhtin tház tho giſpráh. ein thero mánno zimo ſah.
ſlúag inan hárto. ioh ráffta nan thero uuórto.
Sprih quad méz uuorte. zi theſemo éuuarte.
er iſt hiar hérosto. ni ántuuurti ſo fráuiſo.

v. 1. bíſkofe. V. bicoffe. F.
v. 5. Frágat. V. Frágeta. P. F. iungiron. F. ſine. P.
v. 6. éiſkota. V. P. F.
v. 7. Thanne ſh. P. diſiu. F. horta. P.
v. 9. miniu. F.
v. 10. óffonota. V. P. F. lera. P.
v. 11. Zíu. P. thih. P.
v. 12. thiu. P. du ſes (*ſt.* ſies). F. ſies. P.
v. 13. zi imo. F.
v. 14. ſluag nan. F. ráffta inan. V.
v. 15. Sprſh. P. quad *fehlt in* F. théſemo. P.
v. 16. ántuurti. V. P.

Mit uuángon tho bifílten. bigán er ántuuurten.
  mánota ſie thes náhtes. thes uuízodes réhtes.
Ob íh hiar úbilo gifpráh. zéli thu thaz úngimáh.
  ſpráh ih auur ala uuár. ziu fíllift thu mih thanne fár.
In mórgan ſar bi nóti. ſo quam thaz héroti.
  álte ioh thie iúnge. zi thero bíſcofo thínge.
Thie ſelbun éuuarton. ioh thie hérofton.
  ſúahtun ió innan thíu. úrkundon lúggu.
Thaz ſíe nan thoh mit lúginon. móhtin thar birédinon.
  thaz ſie irflúagin inan fár. ni fúntun ſies giuuára thar.
Thoh iro fílu uuari. ni uuárd in es gifúari.
  thaz ſíe nan in theru fáru. bizélitin mit uuáru.
Zuene ſágen ih thír tház. thie zaltun ál thaz ni uuás.
  quátun ſie iz gihórtin. thoh ſie ni uuíht fuartin.
Thaz kréfto er ſih bihíazi. thaz gótes hus ziſtíazi.
  ioh mohti in thrín dagon fár. irzímboron iz auur thár.
Lúgun ſie giuuíſſo. drúhtin er ni quád ſo.
  er quad zilóftin ſíe iz in uuar. thaz ér irquíktiz auur fár.
Er zéinta thés ſie uuas ouh ód. ſines líchamen tód.
  theſe méintun auur tház. mit ſtéinon gidánaz.
Éin ift thaz man uuékit. fon tóde man irquíkit.
  theift ánderlich gimácha. thaz man zímborot thia rácha.

---

v. 17. bigan. P. bigann. F.
v. 18. uuízzodes. V. rehtes. P.
v. 19. du. V. P. ánginah. P.
v. 20. ála uuar. P.
v. 22. althe. F. bíſkofo. V. P. biſcoffo. F.
v. 23. euuartun. F. héreſton. V. P. heroſtun. F.
v. 24. ió. P. luggu. P.
v. 25. thar *fehlt in* F.
v. 26. inan irfluagin. F.
v. 27. filo. F.
v. 28. ther. V. P.
v. 29. záltun al. P.
v. 30. quádun. V. P.
v. 34. ziloftin. P. uuár. P. irquícti iz. V. irquictiz. P. F. áuur ſar. P.
v. 35. thes. P. uuas ſie. F. óth. V. P. F. tót. V. tod. P.
v. 36. théſe meintun. P.
v. 37. dóde. P. dóthe. V. irquíckit. V. P. irquicquit. F.
v. 38. zimbrot. F.

Zi ímo ſprah ther bíſcof. gib es ántuuurti thoh.
thu hóris uuaz ſie nénnent. ioh thih ánazellent.
Ni gáb in thiu ſin thúlti. uuiht thes ántuuurti.
ingégin in ſo ih ſágeta. ſo ſtúant er inti thágeta.
Úf yrſcrikta hárto. ther furiſto éuuarto.
ſinan ſtúal in ala uuár. ſo liaz er ítalan thar.
Bizéinta thaz ſin uuírdi. zi ni uuíhti ſcioro uuúrti.
ioh ſcólti uuerdan ítal. thiu ſin éra ubar al.
Sís quad er bimúnigot. thuruh then hímilisgon got.
biſuóran thuruh thes fórahta. ther alla uuórolt uuorahta.
Thaz thu unſih nú gidua uuís. óba thu gotes ſún ſis.
zi kríſte er thih ginánti. ioh héra in uuórolt ſanti.
Ther gótes ſun fróno. gab ántuuurti imo ſcóno.
giduan ih thíh es quad er uuís. ih bin iz réhto ther thu quís.
Áfter thiſu ſéhet ir. thes gilóubet ir mir.
mih quéman filu hóho. in uuólkonon ſcóno.
Ouh ſizen hérlicho. ioh filu gúallicho.
after thérera redinu. zi ſelben gótes zeſauuu.
Ther éuuarto zi nóti. inbran in héizmuati.
ioh ſléiz er ſin giuuáti. ſin muat in kúnd gidati.
Thaz ther líut uueſti tház. theiz ímo filu zórn uuas.
in ábulgi ouh ſie uuúrtin. mit ímo iz ſáman zurntin.

---

v. 39. bíſchof. P. gabes. E. ántuurti. V. P.
v. 40. horiſt. F.
v. 41. uuíht. P. ántuurti. V.
v. 42. ingegin ín. P. enti. F.
v. 43. Ufferiota. F.
v. 44. liaz. P. italan thár. P.
v. 45. uuerdi (*ſt.* uuirdi). F. uuúrdi. V. uuurdi. P.
v. 47. gót. P.
v. 49. oba. P.
v. 50. hera. P.
v. 51. gotes ſún frono. P. ántuurti. V. ántuurti. P.
v. 52. gidúan. P. bín. P. rehte. F. quiſt. F.
v. 53. After. P. thíſu ſehet ír. P. mír. P.
v. 54. ſcono. P.
v. 55. ſizzen. F. erlicho. F.
v. 56. rédinu. P. ſélben gotes zéſauuu. P.
v. 58. múat. P.
v. 59. uueſſi. F. daz (*ſt.* theiz). F.
v. 60. iz. V. iz *fehlt in* F. ſamant. F. ſaman zúrntin. P.

Zéllu ih ana bága. bi théſa ſelbun frága.
irkénni in themo múate. ni dét er iz bi gúate.
Dét er iz then mánnon. zi einen fríſtfangon.
thaz ſíe nan ſo ih thir ráchon. mohtin giánabrechon.
Ir hórtut quad thaz úngimah. uuío er uuidar góte ſprah.
ni bithúrfun uuir in uuára. nu úrkundono méra.
Uuaz er ſélbo hiar nu quít. thaz éigut ir gihórit.
mánnilih nu thénke. uuaz ínan theſſes thúnke.
Ther líut tho ſar giméinta. zi tóde nan irdéilta.
quád thes uuari uuírdig. ioh hárto filu ſcúldig.
Tho ſpíun ſie ouh ubar tház. in ánnuzzi ſínaz.
ſíh ouh thes ni mídun lés. ſines hálsſlagonnes.
Thiu óugun ſie imo búntun. thaz in zi ſpíle funtun.
ioh frágetun ginúagi. uuér nan thanne ſlúagi.
Thaz thúlt er in then ſtúnton. bi únſeren ſúnton.
ál ió theſo fráuili. thuruh thio únſero ubili.

---

v. 62. fraga. P.
v. 63. einan. F.
v. 64. móhtin. P. giánabrechchon. F.
v. 66. mera. P.
v. 67. eigit. F.
v. 68. denche. F. dunche. F.
v. 69. dóthe. V. dóde. P.
v. 71. ouh *fehlt in* F. ſinaz. P.
v. 73. mo. F.
v. 74. inan. V.
v. 75. ſunton. P.
v. 76. al. P. unſoro. P.

XX.

DUXERUNT EUM AD CAIPHAM UBI ERAT ET PILATUS. Ioh. 18.

Tho léittun nan thie líuti. thar uuas thaz héroti.
ther biſcof káiphas uuas thár. ioh ther hérizoho in uuár.
Giang er ſélbo ingegin úz. thár zi themo pálinz hus.
ſie ni múaſun gan ſo frám. zi themo héidinen man.
Tház ſie in thén gizitin. biuuóllane ni uuúrtin.
mit réinidu giſémotin. thie óſtoron giſéhotin.
Sie uuíht thoh thes nintríatun. ſie mánſlahta ríatun.
ni ſíe thes giuuúagin. ſie kríſtan irſlúagin.
Sprah ther hérizoho zi ín. ſo er úz gigíang ingegin ín.
uuelih rúagſtab ſo frám. zéllet ir in theſan mán.
Thes árgen uuillen hérti. gab imo ántuuurti.
oba ér quad uuóla thahti. zi thíſu er iz ni bráhti.
Ni fúer er in then líutin. mit grozen méindatin.
uuír ouh thes ni tháhtín. thaz uuir nan thír brahtin.
Uuórton tho ginúagen. bigóndun ſie nan rúagen.
thíngon filu hébigen. ioh ſúnton filu mánagen.
Quátun ſih bihíazi. er gotes ſún hiazi.
íoh ouh dati mári. er iro kúning uuari.

---

v. 1. thár. P.
v. 2. kaifas. F. uuar. P.
v. 3. Gíang. P.
v. 5. then gizítin. P.
v. 7. des doch. F. níntriatun. P. riatun. P.
v. 8. irſluagin. P.
v. 9. Spráh. P. zi in. P.
v. 11. argen uuíllen herti. P.
v. 12. oba. V.
v. 15. rúegen. V. P.
v. 16. dingun. F. managen. P.
v. 17. Quádun. V. P.

Zélle ouh in giuuíſſi. tház er ſelbo kríſt ſi.
in thia béldida gigánge. then námon imo félge.
Quátun er ni uuólti. thaz man zíns gulti.
thie líuti furdir méra. in thes kéiſeres éra,
Ioh er thie líuti alle. ſpúani zi giuuérre.
zi grozemo úrheize. in thíu man nan firláze.
Er es ér ío niruuánt. er er állaz thiz lánt.
gidruabta hárto in uuaru. mit ſínes ſelbes léru.
Niſt thes giſcéid noh giuuánt. uuio er gírrit thaz lánt.
uuio er iz állaz uuírrit. ioh theſa uuórolt merrit.
Bigan er ſúsliches. zi énte theſſes ríches.
mit thiu er thaz lánt al ubar gíang. unz man híar nan nu gifíang.
Német inan quad er zíu. ziu bráhtut ir nan mír bi thiu.
irdéilet ímo tháre. ſo uuízod íúer lére.
Fíndet ir thar álle. uuio er thaz réhta uuolle.
thaz gifrúmmet allaz ír. iz iſt iu kúnd nales mír.
Thaz quátun ſie in ni dóhti. ouh uuéſan thaz ni móhti.
uuanta in thio búah luagin. thaz ſie mán ſluagin.
Ther liut mit thíu bizeinta. thaz druhtin ér gimeinta.
thaz er ſin líb ſcolta énton. in héidinero hánton.
Thoh ſágen ih in uuar mín. ſie uuarun mánſlagon ſín.
zi tóde ſie nan brúngun. mit uuáſſidu iro zúngun.

---

v. 19. thaz. P.
v. 20. felge. P.
v. 21. Quádun. V. P.
v. 22. kéiſores. P. era. P.
v. 23. Ióh. P.
v. 24. firliaze. F.
v. 25. is. F. lant. P.
v. 26. gidrúabta harto. P. uuáru. P. leru. P.
v. 27. thés. P. lant. P.
v. 28. uuirrit. P.
v. 29. Bigann. F. lantes (*ſt.* riches). F.
v. 30. al *fehlt in* F.
v. 31. zi ſu. V. F.
v. 32. thare. P. uuízzod. V. íúer lere. P.
v. 34. mir. P.
v. 35. quádun. P. V. ſie. V.
v. 37. líut. P. thiu bizéinta. P. zeinta. F. drúhtin er giméinta. P.
v. 38. héithinero. V. P.
v. 39. íú (*ſt.* in). P. uuár min. P. ſin. P.
v. 40. tóthe. V. P. nen. F. brungun. P. uuaſſido. F. iro. V.

XXI.

ALLOCUTIO PILATI AD CHRISTUM IN PRAETORIO. Ioh. 18.

Giang pilatus uuídari. mit ímo tho in then ſólari.
ſpráh mit imo lángo. er ſúorgeta thero thíngo.
Zi eriſt frágeta er bi tház. thaz er es hárto inſáz.
gidua mih quád nu ſar íó uuís. óba thụ iro kúning ſis.
Biſtú zi thiu giuuíhit. ſo thíh ther líut zihit.
in themo uuíllen gíangis. thaz ríchi ſo biſíangis.
Tho quad drúhtin ſáge mir. ſprichis ſúlih thu fon thír.
odo ándere iz thir ſágetun. ioh thir fon mír iz zelitun.
Pilátus uuolta ſliumo ſár. fon imo néman tho then uuán.
tház er thes ni uuánti. er iz fon ímo irthahti.
Thie liuti uuízun quad fon ín. thaz ịh iúdeo ni bín.
thínes ſelbes lánt thiot. gab thih mír in theſan nót.
Ther líut ther thih mír irgab. zálta in thih then rúagſtab.
thie ſelbun záltun alle mír. theſa béldi fona thír.
Ob áuur thaz ſo uuár iſt. thaz thu iro kúning nu ni bíſt.
bi híu iſt thaz ſie thih námun. ſus háftan mir irgábun.
Thir zéllu ih quad er thánana. ríchi min niſt hínana.
iz níſt ſoſo ih thir ráchon. fon theſen uuórolt ſachon.

---

v. 1. Gíang. P.
v. 2. ſorgeta. F.
v. 3. hártos V. P. inſaz. P.
v. 4. gidúa. P. quad. P. ſár. P. io *fehlt in* F. uuís. P. oba. P. thu. V.
v. 5. Biſt du. F.
v. 6. thémo uuillen. P. biſiangis. P.
v. 7. dir. P.
v. 9. ſlíumo ſar. P. ímo. P.
v. 10. thaz ér. P.
v. 11. iúdaeo. V. bin. P.
v. 12. dioth. F. deſa. F. not. P.
v. 13. zalta. P. thíh. P.
v. 14. ſélbun zaltun. P. mir. P. thir. P.
v. 15. uuar íſt. P. nu *fehlt in* F.
v. 16. irgabun. P.
v. 17. ríhi. V.

Ób iz uuari hínana. giſlízin mine thégana.
  mit iro kúanheiti. min fíant ſus ni uuíalti.
Ioh in thérera nóti. mih ſus ni hántoloti.
  mit théganheiti ſítotin. thaz ſie mih ín irretitin.
Ih duan es áuur redina. níſt min richi hínana.
  thaz íh mih nu biuuérie. mit mínes ſelbes hérie.
Tho ſpráh pilatus áuur thaz. uuanta ímo uuas iz héizaz.
  frageta áuur noti. bi ſinaz héroti.
So uuár ſo ſi thin ríchi. ioh thin gúallichi.
  thoh biſtu zi ála uuaru. kúning ſo ih gihóru.
Thu quís quad er theih kúning bin. zi thíu quám ih hera in uuórolt in.
  ioh uuard gibóran ouh zi thíu. theih ſuslih thúlti untar íú.
Theih úrkundi ſáre. gizálti fona uuáre.
  thaz ih ouh uuárlichu thíng. gibréitti in theſan uuórolt ring.
So uuér ſo iſt fona uuáre. ther hórit mir íó ſáre.
  hórit er mit mínnu. mínes ſelbes ſtímnu.
Sage thú mir quad er ſár. uuaz thu nénnes thaz uuár.
  gidúa mih thes giuuíſſi. uuaz ſi thaz uuárniſſi.

---

v. 19. giſlízzin. P. F.
v. 21. derara. F. noti. P.
v. 22. ſíe. P. in irrétetin. P.
v. 24. biuuerrie. F. herie. P.
v. 25. ſprah pilátus auur tház. P.
v. 26. inan (*ſt.* auur). F.
v. 28. biſt du. F. ſo. V. gihoru. P.
v. 29. quiſt. F. kunine. F.
v. 30. íú. P.
v. 31. ſare. P. ſon uuara. F.
v. 32. gibreiti. F.
v. 33. ſo. V. horit mír. P.
v. 34. mir mit minnu. F. ſtímmu. P. F.
v. 35. uuar. P.
v. 36. ſí. P.

XXII.

QUOMODO PILATUS UOLUIT CHRISTUM PRO BARRABA DIMITTERE. IOH. 18.

Giang er ſo er tház giquad. ih uueiz er uuírdig ni uuard.
　thaz er thaz gihórti. uuaz drúhtin thes giquáti.
Uuane óuh bi thíu ſo gahti. thes ſcáchares githáhti.
　mit uuéhſelu er giſítoti. er ſelban kríſt irrétiti.
Spráh er tho zen líutin. ſiez álles uuio giríatin.
　ni fíndu ih quad er theſan mán. in niheinen ſáchon firdán.
Ni bín ih ouh thes uuíſi. ob er thes líbes ſcolo ſí.
　ſo irſúaht ih inan thráto. ſínes ſelbes dáto.
Iá íſt íú in theſa zíti. zi giuuónaheiti.
　ih úzar themo uuíze. íú einan háft firláze.
Nu áhtot uuio ir uuóllet. ioh uuéderan ir iruuéllet.
　ir barrabáſan nemet zíu. odo ir nu kríſt iruuellet íú.
Thanne uuás imo auur thér. ſcachari hébiger.
　bi théro dato ánton. ſo lág er thar in bánton.
Riaf imo ál ingégini. thes lántliutes ménigi.
　quad uuár in líub ioh ſúazi. man barrabán inliazi.

---

v. 3. Uuáne ouh. P. díu. P. ſcháheres. V. ſká-cheres. P.
v. 4. irretiti. P.
v. 5. ſie iz. V. F.
v. 6. firdan. P.
v. 7. oba. V. F. ſcola. F. ſi. P.
v. 8. yrſúaht. V. irſuahta. F. drato. P.
v. 9. Ia. P. iu. P.
v. 11. uuedaran. F.
v. 12. barabbáſan. V. zí iú. F. nu *fehlt in* P. iú. P.
v. 13. ſkahari. V. ſcáhari. P.
v. 15. Ríaf. P. al. P.
v. 16. quád. P. uuar. P. líob. V. P. F. barab-bán. V. in ſliazi. F.

Tho háſt er nan ſọ er uuólta. ioh er nan ſélbo fílta.
ſelbon drúhtinan. quaz uuan ther uuénago man.
Námun nan tho thánana. thes hérizohen thégana.
ſie flúhtun in zi gámane. thórna thar zi ſámane.
Ioh ſáztun ſię imo in hóubit. then ſelbon thúrninan ríng.
zi hónidon gérno. coróna thero thórno.
Sie námun in thera dáti. kúninglih giuuáti.
fílu rotaz púrpurin. inti dátun nan ín.
Fialun thó in iro knío. zi hue hábetun nan íó.
zi bísmere thráto. ſúslichero dáto.
Heil thu quátun ſe kríſt. thu thérero liuto kúning biſt.
biſt gár ouh thiu gilícho. ioh harto kúninglicho.
Zi hónidu imọ iz dátun. thaz ſie ſúlih quatun.
ſie tháhtun íó bi nótin. uuío ſie nan gihóntin.
Sie ſlúagun ſar thén gangon. thiu héilegun uuángun.
ioh hérton in then fáron. ſo blúun ſię imo thiụ órun.
Er thúlta ſo ih hiar fóra quad. bi únſih ſuslih úngimah.
in ſlégin ioh in uuórton. bi únſen ſuaren ſúnton.

---

v. 17. ſo. V. filta. P.
v. 18. ſèlbon. P. uuénego. V. uuénogo. P.
v. 20. ci gamene. F.
v. 21. ſie. V. durninon. F. ring. P.
v. 22. gerno. P. io kerna. F.
v. 24. inan. V. F. in. P.
v. 25. Fíalun tho. P. inan. V. F. íó. P.
v. 26. bíſmero. P. dráto. P. dato. P.
v. 27. Héil. P. quádun. V. P. ſie. F.
v. 28. gáro. V. F.
v. 29. imo. V.
v. 30. íó. P. inan. V. F.
v. 31. heiligun. F.
v. 32. blíuun. V. ſie. V. ſie *fehlt in* F. thiu. V.

XXIII.

DUXIT PILATUS IESUM DERISUM AD POPULUM. Ioh. 19.

Pilátus giang zen líutin. ſid tho théſen datín.
uuólt er in giſtíllen. thes ármilichen uuíllen.
Hera úz quad léitu ih inan íú. thaz ir irkénnet in thíu.
thaz ih úndato. ni fíndu in imo thráto.
Giang kriſt tho in themo gánge. mit rótemo gifánge.
bithúrnter ioh bifílter. ioh ſus gibíſmeroter.
Púrpurin giuuáti. drúag er tho bi nóti.
thúrnina coróna. gidán uuas thaz in hóna.
Séhet quad er nu then mán. firdamnot íſt er filu frám.
ir ſéhet ſin únéra. uuaz uuóllet ir es méra.
Biſcóltan iſt er hárto. ioh hónlichero uuórto.
ouh ſinero úndato. giréſſit filu thráto.
Ér iſt quad bifíllit. mit thórnon ouh biſtéllit.
nú man imo ſúlih dúat. nu lazet kúalen íú thaz múat.
So ſíe nan tho giſáhun. ſo ríafun ſię alle gáhun.
ingegin ímo inbran thaz múat. ſo ofto fíanton dúat.
Bátun tho ginúagi. tház man nan irſlúagi.
ioh ríafun filu héizo. krúzo les nan krúzo.

v. 1. cen. F. theſén. P. deſan. F.
v. 2. ármalichen. V. uuillen. P.
v. 3. leit. F. ir *fehlt in* F.
v. 4. thrato. P.
v. 5. gifange. P.
v. 9. Sehet. P. quád. P.
v. 10. únera. P. mera. P.
v. 11. uuorto. P.
v. 12. dráto. V. P.
v. 13. Er íſt. P. dornun. F. biſtelit. F.
v. 14. duat. P. kulen. F. kúelen. V. P.
v. 15. nen. F. ſie. V. álle gahun. P.
v. 16. duat. P.
v. 17. inan. V.
v. 18. crúzo. V. P. F.

Német inan quad er zi íu. inti krúzot inan untar íú.
ni mág ih in imo irfíndan. oba er firdán ſi ſo frám.
Thero biſcofo hérti. gab imo ántuuurti.
mit alten nídes uuíllen. ni móhtun ſię in giſtíllen.
Er ſcal irſtérban thuruh nót. ſo uuízod unſer zéinot.
ioh dóuuen ſinen uuórton. in thérero manno hánton.
Uuanta ér gikundta hérafun. tház er ſi ſelbo gótes ſun.
ioh ubar ál in uuari. ſo det er ſúlih mari.
Ther uuízod lerit tháre. in krúzi man then háhe.
ſo uuer ſo in úrheize. ſih ſúliches biheize.
Yrfórahta ſih tho hárto. pilátus thero uuórto.
giang mit kríſte er tho ſon ín. in thaz ſpráhhus ín.
Gidua mih ſár nu quad er uuís. uuanana lántes thu ſís.
uuélichera gibúrti. thaz thu íó zi thíſu uuurti.
Er ſtuant ſuígeta. ioh mámmonto githágeta.
ſínes ſelbes thúlti. ni gab imo ántuuurti.
Ni uuildu ſpréchan quad er zi mír. ni uuéiſtu uuaz ih ſágen thir.
thaz ſtéit thaz thinaz énti. in mínes ſelbes hénti.
Ioh bín ih ouh giuuéltig. ubar éllu thinu thíng.
in líb ioh tód hiutu. ſo uuédar ſo ih gibíutu.
Ántuuurtita líndo. ther keiſor éuuinigo thó.
ther kuning hímilisgo in uuár. themo hérizohen thar.

---

v. 19. ziu. F. crúzot. V. P. F. untar íú. P.
v. 20. oba. V. fram. P.
v. 21. biſcoffo. F. herti. P.
v. 22. uuillen. P. ſie. V.
v. 24. douuan. P. touuen. F. ſínen uuorton. P. hanton. P.
v. 26. kikundta. F. thaz ér. P.
v. 27. crúce. V. crúzi. P. F.
v. 28. ſúlihes. V.
v. 29. erforahta. F.
v. 30. ſpráhhus in. P.
v. 31. Gidúa. P. ſar. P. uuanana. F. ſis. P.
v. 32. giburti. P. io. P.
v. 33. Ér. P.
v. 35. uueiſt du. F.
v. 36. ſteit. P. thínaz enti. P.
v. 37. elliu diniu. F.
v. 38. dod. P. híutu. P. hiuto. F. ſo ih. V. gibiuto. F.
v. 39. ántuurtita. V. P. antuurta do lindo. F. tho *fehlt und der folgende Vers fängt mit* do *an in* F.
v. 40. himilisco. F.

Ih ſágen thir thaz ni hiluh thih. giuualt ni hábetiſt ubar mih.
  óba thir thaz gizámi. fon himile ni quámi.
Bi thíu iſt mit méren ſunton. ther mih gab thir zi hánton.
  ioh ther iz zi thíu bibráhta. thaz hiar man min ſus áhta.

---

v. 41. hábetiſtu ubar. V. habetiſt tu ubar. F. v. 44. bibrahta. P. hiar *ſteht hinter* ſus.
v. 43. meren ſúnton. P. thir. P. dir gab. F.

XXIV.

VOLUIT PILATUS IESUM DIMITTERE ET QUIA TRADIDIT EUM EIS. IOH. 18.

Pilátus uuas tho in flízi. tház er nan firlíazi.
  tház er in ni hórti. ioh námi ir thera nóti.
Stímma ſie iro irhúabun. ſo ſíe tho thaz inſúabun.
  ingégin ſcrei ginóto. al ménigi thero líuto.
Thih zihen únhuldi. bi míchileru ſcúldi.
  thaz thú ſus laz in héila hant. thes kéiſores fíant.
Er uuar állaz thiz lant. bi thiu gábun uuir nan thír in hant.
  then líut ſpuan úrheizes. thu ſús inan nu lázes.
Ther man thaz giágaleizit. thaz ſih kúning heizit.
  ther uuídorot in ala uuár. themo kéiſore ſar.
Giang pilátus zi ín tho frám. ioh ſelbon kríſt mit imo nam.
  uuaz mag ih zéllen quad er mér. hiar eggo kúning íúer.
Ingégin riaf tho lúto. hériſcaf thero líuto.
  irſcrírun filu gáhun. ſo ſie inan ánaſahun.
Hína hina ním inan. inti krúzo then mán.
  ſin giſíuni iſt uns in uuár. zi ſehanne úrgilo ſuar.

---

v. 1. Pilatus uuás. P.
v. 3. ſie. P. tház. P.
v. 4. ſkrei. V. P.
v. 5. zíhen. P. ſculdi. P.
v. 6. heilen. V. heilan. F. den keiſeres. F. fiant. P.
v. 7. lánt. P.
v. 8. nu *fehlt in* F. lazes. P.
v. 9. mán. P.
v. 10. keiſere. F.
v. 11. in. P.
v. 12. mah. F. quader *fehlt in* F.
v. 14. ſíe. P. nan. F. anaſáhun. P.
v. 15. crúzo. V. P. F. man. P.

Quad pilátus uuio mag ſín. thaz quéme íó thaz in múat min.
theih ío zi thíu gifahe. ih íúan kúning hahe.
Thie bíſcofa zi nóti. firſpráchun tho thie líuti.
firſúachun ſino gúati. ioh ſelb thaz héroti.
Uuir eigun kúning einan. ánderan nihéinan.
ioh uuanen uuáltan uuolle. ther kéiſor ubar álle.
Ther líut mit thiſu ímo ánalag. unz ſelban mítten then dág.
ni móht er ſie íó giuuéichen. thes uuillen ármalichen.
Tho uuúaſg er ſino hénti. er uuólt es duan tho énti.
ſih uuolt er réhto ubarlút. néman ir theru léidunt.
Ni uuíll ih quad in uuar mín. ſínes bluates ſcólo ſin.
noh ouh thérero dato. plégan bora thráto.
Ir ſélbo iz hiar nu ſcóuuot. tho riaf ther líut al thuruh nót.
in ſih ſélbon ana rúah. luadun míchilan flúah.
Nim thana góralicho thíh. ſin blúat ſi ubar únſih.
iz fólgẹ ouh ſo uuir zéllen. unſen kíndon allen.
Ni uuéſt er thóh tho uuaz er uuán. firlíaz in then firdánan man.
thia fruma líazun ſie fon ín. ioh námun grozan ſcádon zin.
Tho irdéilt er thaz ſie dátin. ſó ſie thar tho bátin.
gibót thaz man nan námi. then líutin irgábi.
Irgáb er nan ſo ih zálta. ſíd er nan bifílta.
ioh uuórahtun ſie tho fóllon. then iro múatuuillon.

---

v. 17. io. P.
v. 18. iuan. P.
v. 19. noti. P.
v. 20. firſúahun. V.
v. 22. alle. P.
v. 23. thíſu. P. ſelben. F. dag. P.
v. 24. io. P. armilichen. F.
v. 26. thera. V. P. dero. F.
v. 27. uuillu ih. F. ſines. P. blúotes. V. bluotes. P. ſcolo. P. ſchola. F.
v. 28. pora. F. dato. V. P.
v. 29. Er. F.
v. 30. ſihc. F. fluah. P.
v. 31. mih (ſt. unſih). F.
v. 32. fólge. V.
v. 33. thoh. P. the firthanau. F.
v. 34. zi in. V. F.
v. 36. irgabi. P.

XXV.

PAUCA SPIRITUALITER.

Ih uuólta hiar gizéllen. er ſíe nan ſus nu quéllen.
tho man nan biſmerota. uuio er únſih mit thiu nérita.
Uuio uuúntarlichọ er uns giháłf. thó man thiz in inan uuarf.
ginádlicho unſih rétita. tho thíz man imo ſítota.
Thio ſúnta thio unſih ſtéchent. ioh ſih in úns rechent.
bizéinont thaz thie thórna. thie uuír hiar laſun fórna.
Sie ſtéchent unſih ſéro. ioh uuúntont filu ſuáro.
duent ſe únſih únguate. mit ſúntlichemo blúate.
Zéinot ouh thio dáti. thaz púrpurin giuuáti.
ther ſelbo dúah roto. héidinero liuto.
Thie lúad er thó thar ufan ſíh. giuuiſſo thaz ni híluh thih.
mit ſínes ſelbes uuírdin. irlóſta unſih thera búrdin.
Er nágalta ſie in thaz krúzi. inti thúlta bi unſih uuízi.
ioh thólota bi únſih allaz tház. thaz uns es íamer ſí the báz.

---

v. 1. gicellen. F.
v. 3. uúntarlicho. V. tho. V. thíz. P. in inan diz. F. uuarpf. P.
v. 5. *Das zweite* thio *fehlt in* F.
v. 6. dia. F. dia. F.
v. 8. unſih. P.
v. 11. tho. P.
v. 13. nagalte. V. P. cruci. F. crúzi. V. P.
v. 14. doleta. F. íámer. P. di baz. F. baz. P.

XXVI.

DUXERUNT EUM UT CRUCIFIGERENT. ET LAMENTATIO MULIERUM. Luc. 23.

Tho námun nan ſo ih zálta. thie ſine fíanta.
ioh léittun nan mit zórne. zi thes ſelben krúzes hórne.
Uuás tho thar ingégini. thes líutes michil ménigi.
thie fólgetun imo álle. zi ſin ſelbes tódes falle.
Thiu uuíb thero lántliuto. thiu iruuéinotun tho lúto.
uuánu ſin ouh thaz rúzin. uuaz ſíe imo leuues uuízin.
Sie uuéinotun tho lúto. ioh ſcrírun filu thráto.
in hérzen rúarta ſiu tho thár. thaz góraglicha iámar.
Siu blúun iro brúſti. thuruh thio ánguſti.
ioh kúmtun íó zi nóti. thio uuénaglichun dáti.
Bigóndun odo zéllen. ziu thén ſie ſcoltin quéllen.
ther frúma in íó giméinta. ioh al thaz lánt heilta.
So uuér ſo nan birúarit. er gúat fon imo fúarit.
er fró fon imo géngit. ſo uuér ſo zi imo néndit.
Er hórngibruader héilta. ſo er érift iz giméinta.
ál mit ſinen máhtin. uuaz uuízent ſie imo drúhtin.

---

v. 1. dia. F.
v. 2. kruces. F. kruzes. P. crúces. V. horne. P.
v. 3. des ſelben liutes menigi. F.
v. 4. tóthes. V. P.
v. 6. ſie ouh. V. P. thaz *fehlt in* F. uuízzin. V.
v. 7. drato. V.
v. 8. ruarta. P. ſie. F. góriglicha. V. P. go-rachlicha. F.
v. 9. iru. F.
v. 10. io. V.
v. 11. ouh do (*ſt.* odo). F.
v. 12. io. V.
v. 13. guat. P. ímo. P. fuarit. P.
v. 14. uuer. P. ímo nendit. P.
v. 16. uuízen. V. mo. F. thrúhtin. V.

Blínte man giſéhente. ioh krúmbe gángente.
ia uuúrtun dóte man ouh lés. quéke ſines uuórtes.
Ia ſáget man thaz zi uuáru. ſie ſcríktin fon theru báru.
thaz líb bigondun ſię áuaron. ioh ſtúantun ir then grébiron.
Niſt gúates uuiht in uuórolti. ni er untar úns hiar uuórahti.
nu ſcúlun nan ſúntiloſan. in giméitun ſus firlíaſan.
Ziu ſíe nan ſus nu thuésben. thia frúma in imo irléſgen.
oba uuir ſín nu thárben. ia mag iz gót irbarmen.
In ímo habeta hárto. fruma mánagfalto.
álles gúates íó ginúag. ſo uuer ſo mánno ſo es giuuúag.
Uuéinotun ſe lángo. hímile gizángo.
ſelbo drúhtin zi in tho ſáh. ioh ſúslih ouh tho zi ín ſprah.
Hera hóret quad er uuíb. ni ríazet ir thaz minaz líb.
ni kúmet tód minan. ni ſcál ih inan mídan.
Ni klágot ir thaz minaz ſér. ander uuírdit íú mér.
íuih ſélbon uuéinot. harto uuírdit thes íú nót.
Uuéinot ouh ſọ ih zéllu. íú kínd ellu.
thuruh ſulih úngimah. ſo úúorolt ér ni giſáh.
Uuanta químit noh thiu zít. thaz uuíbilih fon íru quit.
uuóla uuard thia lébenta. thiu kínde nio ni fágeta.
Thaz ſálig ſi in giuuíſſi. thiu kindes úmbera ſi.
fon réue iz íó ni iróugta. mit brúſtin ọuh ni ſóugta.

---

v. 17. giſehante. F. krumbe. P.
v. 18. uuurtun. P. tote. V. F. dode. P. les. P.
v. 19. ſcrígtin. P. V. ſcriotin. F.
v. 20. ſie. V.
v. 22. in gimeiton. F. firlioſan. F.
v. 24. obá. P. ob auur ſin. F. ſin. P. irbaremen. F.
v. 25. imo hábeta. P.
v. 26. guates. P.
v. 28. trúhtin. V.
v. 29. ríezet. V. líib. V.
v. 30. tod. P. mínan. P.
v. 31. mér. P.
v. 32. Íúih ſelbon. P. F.
v. 33. ſo. V. iu. V. elliu. F.
v. 34. thúruh. P. uuorolt. P. giſah. P.
v. 35. zíit. V.
v. 38. nirougta. F.

Iu quément noh thio zíti. thera uuénaghéiti.
  so iámarlih githíngi. thera góringi.
Súlih quément sie íú noh héim. thaz ir suíntet innan bein.
  thaz séla ioh thaz hérza. rúarit sulih smérza.
Tház ir in then sórgon. rúafet thesen bérgon.
  bíttet sie thaz ságen ih. sie fállen ubar íuih.
Ioh bíttet ouh thie búhila. thaz sie íuih theken óbana.
  biscírmen in then nótin. fon súlichen gizítin.
Ir bigínnet thanne rúafan. ioh innan érda slíafan.
  ioh suíntet filu thráto. súlichero dáto.
Nu síe iz in tház uuentent. then grúanan boum sus suéntent.
  mit thes krúzes fiure. sus brénnent inan híare.
Uuaz uuánet uuerde thánne. themo úmbitherben uuálde.
  so síe biginnent térren. bóume themo thúrren.

---

v. 39. thie. V. dero uuenachheiti. F. uuénegheiti. V. uuénegheiti. P.
v. 41. quement. P. suuintet. V. P.
v. 42. selba. F.
v. 43. Thaz ír. P. suorgon. P.
v. 45. dia. F.
v. 47. ruafen. F. sliufan. F.
v. 48. dráto. V. sulicheru. F. dato. P.
v. 49. thaz. P. gruannan. F. suuentent. V. P.
v. 50. kruces. F. cruces. V.

XXVII.

QUOMODO CLAVIS EUM FIXERUNT ET TITULUS PILATI. MARC. 15. LUC. 23. IOH. 19.

Ni námun ſie thía meiná. thero uuíbo klaga góuma.
nihéin thar zua ouh húgita. zi theru thráu thia ér in zélita.
Léittun ſie ouh tho tháre. ſcachara úrmare.
zuéne zi themo uuíze. thie ſtálun er zi flíze.
Ih uuéiz ſie thaz ouh uuóltun. mit ſúntigon nan záltun.
mit thén uuurti ouh firméinit. ſo alt giſcríb uns zéinit.
In thaz krúzi ſie nan nágaltun. ſo ſíe iz zi thíu giſítotun.
mit fúazin ioh bi hánton. mit thráto herten bánton.
Yrhúabun ſie úf in ala uuár. then kuning hímilisgan thár.
then kéiſor mit then máhtin. ſélbon unſan drúhtin.
Er uuás thar mit giuuélti. thóh er ſúlih thúlti.
bi únſih er iz thóleta. ſo ih hiar fóra zelita.
Mit théru diurun líchi. ſo loſt er uuórolt richi.
ménnisgon ouh álle. mit ſínes todes fálle.
Bi unſih góz er hiar ſin blúat. thaz íamer ánder ni dúat.
er détaz hiar nu féſti. thaz gúates uns ni brúſti.

---

v. 1. uuibo klága gouma. P.
v. 2. dara zua. F. ze. V.
v. 3. Léitun. V. ſcáchara. P.
v. 4. uuízze. P. flizze. F.
v. 6. giſcríp. V. P. F.
v. 7. crúci. V. F. nágultun. V. P. ſie. P. thíu. P.
v. 8. mit (*ſt.* bi). F. mithráto. P. dráto. V.
v. 9. uuar. P. kúning. P. hímilisgon. P. himiliscon. F.
v. 10. trúhtin. V. P.
v. 11. uuas thár. P.
v. 15. duat. P.
v. 16. dédaz. V. P.

Sie dátun ſo ih zélita. in thaz krúzi man nan nágalta.
ſo ſie tho fáſtos móhtun. ioh thar nan úfirrihtun.
Tho zéintun uuórolt enti. ſínes ſelben hénti.
thaz hóubit hímilisga múnt. thie fúazi ouh theſan érdgrunt.
Thaz uuás ſin al in uuára. úmbikirg in fíara.
óbana ioh nídana. ſo uuóla thie ſine thégana.
Pilátus huab giſcríbana. ſínes ſelbes rédina.
úbar ſinaz hóubit. thaz uuórolt al gilóubit.
Héilant ther uuáro. fon názareth ther máro.
iſt kúning er githíuto. iúdisgero líuto.
Tho quatun thie éuuarton. ni ſcríb iz ſo then uuórton.
ſcríb thaz er iz quáti. ioh ſulih ſélbo marti.
Tho gab er ántuuurti. quad álles uuio iz ni uuúrti.
thaz ih ſcréib in ala uuár. thaz ſtéit imo giſcríban thar. *)

---

v. 17. crúci. V.
v. 18. ſíe. P. ſaſtos. P.
v. 19. henti. P.
v. 20. munt. P.
v. 21. Tház uuas ſín. P. in ala uuara. F. uuara. P.
v. 26. iudiſkero. F.
v. 27. quádun. P. thén uuorton. P.
v. 30. tház. P. ſcreib. P. ála uuar. P.

*) *In* cod. friſ. *iſt das Ende der Verſe* 28 — 30. *ausgekratzt und ſtatt* ſelbo marti (v. 28.) *iſt* giuualt ni náti, *ſtatt* uuio iz ni uuurti (v. 29.) *iſt* giuuîlti, *und ſtatt* thaz ſteit imo giſcriban thar (v. 30.) *iſt* daz leiſtit iuuuîh ímér *übergeſchrieben.*

XXVIII.

DE SPOLIIS ET TUNICA SORTE DIUISIS Ioh. 19.

Sie námun thaz giróubi. then búachon thar gilóubi. *)
ſih thés tho gieinotun. in fíeru ſie iz gidéiltun.
Uuanta íro uuárun fíari. thie in theru dáti uuari.
thaz ſie iz ſús gimeintin. inti ébono gidéiltin.
Tho uuárd in theru déilu. thiu túnicha zi léibu.
uuas uuérkes thiu gidánes. harto ſéltſanes.
Ni uuás thar uuiht ginátes. noh gibóſotes.
uuas ſi ubar ál mit rédinu. ziaro giuuébanu.
Tho ríetun thie ginóza. ſie uuúrfin iro lóza.
thaz ſie mit thíu gizami. uuelih ſa ímo nami.
Ni dúemes quátun ſe lés. uuértiſal thes uuérkes.
ther lóz ther ríhtit unſih ál. uuéliches ſiu uuéſan ſcal.
In thiu únſih ouh ni réchen. tház uuir ſia ni bréchen.
untar úns ni flízen. uuir ſulih uuérk ſlizen.
Uuanta íz iſt ſo gizámi. ioh hárto ſéltſani.
mit lózu thaz githúlten. uuir ſa álanga gihálten.
Sagen mág man thes ginúag. uuio alt giſcríb er thes giuuúag.
zi zéllenn iſt iz láng in uuár. lis thir ſélbo iz rehto thár.

---

v. 2. ſie. V. ſies teiltun. F.
v. 8. uuás. P. ſie. V. P. al. P. zíaro. P.
v. 9. uurfun. F.
v. 10. uuélih. P.
v. 11. quádun. V. quadun. P.
v. 13. thaz uuír. P. ſa. V. P.
v. 15. harto. P.
v. 16. githúlden. V. alunga. F.
v. 17. al giſcrip. F.
v. 18. zellenne iſt. F. lang. P.

---

*) *In* cod. friſ. *iſt die 2te Hälfte des 1ſten Verſes ausgekratzt und* teiltun ſies in fieriu *übergeſchrieben.*

Zuéinzug ſelmo zéli thir. thaz gilóubi thu mír.
óba thụ es ouh ſo géro biſt. thes ſálteres zi ériſt.
Nu dúan ih thih es uuíſi. ther ſíd thanne éristo ſi.
niſt thés thehein duála. thar fíndiſt thu iz in uuára.
Thu fíndiſt fól then ſálmon. fon théſen ſelben thíngon.
ſúslichera rédina. thaz zélit er allaz thánana.

---

v. 19. Zueinzug. P. Zueinzooh. F. ſélmo. P. ſalmo. F. celi. F. zeli. P. mir. P.
v. 20. óbo. V. F. thu. V. ſó gero bíſt. P. ſaltares. F. eriſt. P.
v. 22. thes théhein duala. P. nihein tuuala. F.
v. 23. findiſt. P. ſelbon. F. dingon. V.

XXIX.
MYSTICE.

Bizéinot thisu túnicha. racha díurlicha.
giuuár es uuis giuuísso. harto límphit iz so.
Bizéinot thiu ira rédina. thie sélbun kristes thégana.
sint sie álang íó zi gúate. ioh harto fástmuate.
Sie sínt al éinmúate. zi allemo ánaguate.
ioh sínt íó mit ébine. mit mínnu al untaruuébane.
Uuólt er sie gisámanon. mit fílu kleinen fádomon.
er sélbo sie birúachit. bi thiu níst thar uuiht gidúachit.
Ouh síh thar zua ni náhit. uuíht thes ist ginájt.
úngimaches múates. noh uuíht thes ist gidúahtes.
Gilóubent sie íó réhtes. in líchamon krístes.
in sina ménnisgi. mit thiu thékent sie nan úmbi.
Thie gotes drút thegana. thaz sínt thie sconun fáduma.
mit ín ist íó mit ébinu. thiu túnicha giuuebinu.
Thiu túnicha thiu gúata. bi thia ther lóz suanta.
thaz si álang mit giuuúrti. giháltinu uuúrti.
Theiz uuári so gispróchan. ni uuúrti uuiht firbróchan.
thaz iro nihéin ni uuari. thaz uuíht ira firzári.

---

v. 1. tunica. F.
v. 2. límpit. V.
v. 3. thiu. V. iro. F. selbun. P. krísles thegana. P.
v. 4. alunch. F.
v. 5. sint. P. éinmuate. P.
v. 6. íóh sint. P. io. V. ebene. F. untaruuébene. P.
v. 7. fadumon. F.
v. 8. nistar. P.
v. 9. dara zua. F.
v. 10. giduachtes. P.
v. 11. krisles. P.
v. 12. thíu. P.
v. 13. scónun. P. fádama. V. F. faduma. P.
v. 14. duniche. P. thunicha. F. giuuebanu. F.
v. 16. sí alang. P. alúnch. F.
v. 17. uuurti nuiht firbrochan. P.
v. 18. uuari. P.

Ioh ſie thés gizami. thaz ſia éinlicher námi.
thes uuúrti ouh thar giflízan. ni uuúrti uuiht firſlízan.
Uuas ſí nu thero uuórto. unuuírdig filu hárto.
thaz íaman thaz thar ſpráchi. thaz uuíht ira firbráchi.
Uuánta ſia ſpan ſcóno. káritas in fróno.
ſie thie fáduma alle gáb. ioh ſia ſélbo giuuáb.
Giuuíſſo ſo ih thir zéllu. thiu uuérk biſíhit ſi éllu.
ſi iz allaz góte reiſot. ioh ſínen ió gizéigot.
Ni uuáne theih thir gélbo. thia túnichun ſpan ſi ſélbo.
ſélbo uuab ſi kríſte tház. bi thiu íſt iz allaz ſo álangaz.
Ioh ſi iz állaz gimáz. ſo kriſtes líchamen ſaz.
ſcóno ſi iz giſúagta. ſo drúhtin ſelbo ſúahta.
Giſcáfota ſia ſó ſo iz zám. ioh ſó ſiu béziſt biquam.
mit fílu kleinen fádumon. ioh únginaten rédinon.
Kléinero gárno. thaz déta ſi kríſte gerno.
uuas giuuéban ubar ál. ſo man éinegen ſcal.
Biſáh ſi iz ió gilícho. thrato húblicho.
giuuáralicho in thráti. thaz ſéltſana giuuáti.
Tház thar uuiht ni rómeti. ſo er ſih iz ána legiti.
biquami zíoro ana uuánk. thaz ſelba fróno gifang.
Ioh thár ſo ſo iz zámi. uuíht fúlteres ni uuári.
thaz ſih zi thíu giſiarti. thia kriſtes líh biruarti.

---

v. 19. Ióh. P. thes gizámi. P. ſie. F. ni nami. F.
v. 20. giſlizzan. F. firſlízzan. V.
v. 23. ſie. F.
v. 24. ſo (ſt. ſie). F. giuuab. P.
v. 28. kriſte. P. thíu iſt. P. ſo. V.
v. 29. lichamo. F.
v. 31. Giſchafota. F. ſia ſo. P.
v. 32. fádamon. V. ungitanen. F.
v. 33. deta. P.
v. 36. ſeltſani. F.
v. 38. ſélba frono gifáng. P. giſauk. V. giuanoh. F.
v. 40. giſíarti. P. birúarti. P.

Biquámi ouh ſcóno ubar ál. ſo fadum zi ándremo ſcal.
ſih untar ín rúartin. ziſámane gifúagtin.
Sélbo ſi thaz uuólta. tho ſi kríſte ſcolta.
thaz ſi in théra nahi. ſélbo iz al biſáhi.
Theiz uuari in ála lichi. thera ſínera líchi.
uuíht ni miſſihúlli. ſid ſí ſia ſelbo ſpúnni.
Thaz níaman thar ni ríafi. ſid ſí ſia ſelbo ſcúafi.
thaz uuíht thar miſſihúlli. thes líchamen fólli.
Súntar ſelb ſi in gáhi. kriſtan ánaſahi.
ioh ſélbon ſcóuuoti ana uuánk. tho ſimo ſcúaf thaz gifáng.
Káritas thiu gúata. ſi ſélbo iz ſus gifúagta.
ſi noh híutu ana uuank. uuibit kríſte ſin gifang.
Niſt uuiht ſo rédihaftes. drof ni zuíuolo thu thés.
laz thir quéman iz in múat. ſo thaz káritas giduat.
Si líuzit iz al thanana uz. zi themo drúhtines hus.
ſi iſt álla zit íó uuánne. ſímbolon thar ínne.
Súmenes farent thánana. thio iro ſuéſter zuá.
auur thíſu in min uuár. iſt émmizigen íó thar.

---

v. 41. anderemo. F.
v. 42. ziſamene. F. giſuactin. F.
v. 45. lichi. P.
v. 46. ſélbo ſpunni. P.
v. 48. folli. P.
v. 49. Sunthar. F.
v. 50. ſelbon. P. ſkúaf. V. giſank. V. P.
v. 51. ſélbo. V.
v. 52. giſank. V. giſánk. P.
v. 53. uuíht. P. uuith. F.
v. 54. gidúat. P.
v. 55. thanana. V. úz. P.
v. 56. allo ziti. F.
v. 57. zua. P.
v. 58. afur. V. émizigen. F.

XXX.

DE IRRISIONE SACERDOTUM ET OMNIUM PRAETEREUNTIUM. MATH. 27.

Sih fuarun thrángonti. umbi ínan tho thie liuti.
  intéretun nan hérton. mit iro ſcéltuuorton.
Thar ſtúantun tho ginúage. inti hábetun nan zi húahe.
  zi bíſmere hárto. mit íro ſelben uuórto.
Álle thie thar uuárun. ioh ouh thar fúri fuarun.
  zúrntun thia gimácha. ſínes ſelbes rácha.
Sie uuégitun iro hóubit. ioh ſprachun úbilo thar mít.
  ſpráchun tho zi nóti. thaz iro héizmuati.
Uuóla uueing zi zórne. bihíaz ſih ther iu uuánne.
  thaz móht er thaz giflízan. thaz gótes hus ziflízan.
Ioh thaz er móhti auur thár. iz eino irzímboron ſár.
  ioh dáti thiu ſin gúati. theiz thrítten dages ſtúanti.
Senú hánget er thár. nóh ni mag ni uuédar ſar.
  thes húſes uuiht bithíhan. noh hera nídarſtigan.
Nu hélf er imo ſélben. úfan themo gálgen.
  in ſcántu theſſes tódes. thaz uuízi mánot inan thes.

---

v. 2. ſkéltuuorton. V. P.
v. 5. Alla thia. F. ióh. P.
v. 6. racha. P. ſacha. P.
v. 9. uuologa uuénich. F.
v. 10. giſlízan. V. F.
v. 11. ſár. P.
v. 12. thio. V. P. thages. F.
v. 13. Senu. P.
v. 14. bidíhan. V. P.
v. 16. ſcanto. F. dóthes. V. P. uuizi. P. uuízi. V. thés. P.

Óba thu ſis gótes ſun. ſtig nu nídar heraſun.
thes ſélben ouh giflízes. thih lóſes theſſes uuízes.
Thie ſelbon éuuarton. hóntun nan mit uuórton.
ſcúltun nan zi flíze. in thémo ſelben uuíze.
Thio ármilichun uuízzi. imo dátun ítuuizi.
ſiez állaz frám brahtun. ſo uuás ſies thó githáhtun.
Ingegin ímo uuás thar. fílu manag láſtar.
thaz ſcéltan líezun ſe allaz frám. thaz in zi múate tho biquam.
Ia héilt er quatun líuti. mit ſínes ſelbes dáti.
nú ni mag biuuérban. thaz ſíh giheile ſélban.
Dua noh híutu unſih uuís. óba thu unſer kúning ſis.
ſo ſtig nídar hera in uuár. uuir gilóuben thir ſár.
Stíg fon themo bóume. tház man thir gilóube.
innágili thih thánana. uuir uuérden thine thégana.
Iá firſáh er ſih in gót. ſcirm er ímo nu iſt es nót.
thaz ſéhet ir hiar nu álle. nu hélf er mo ob er uuólle.
Niſt thiz álles uuanana. niſi ſínes ſelbes rédina.
thaz det er ſélbo mari. er gotes ſún uuari.
Thaz uuas nu iámarlichaz thíng. thaz fólk thaz ſtúant thar umbiríng.
ni uuárun in then líutin. thie ſulih ríuuetin.

---

v. 19. ſelbun. V. P.
v. 21. Thie. F. uuizi. F. datun. P. itiúúizi. F.
v. 22. allaz. P. tho. P. gidáhtun. V.
v. 23. uuas. P.
v. 24. ſceltan. P. liezan. F.
v. 25. quadun. V. P. dati. P.
v. 28. ſar. P.
v. 30. uuérthen. P. F.
v. 32. imo. F.
v. 33. ſin. F.
v. 35. uuás. P. díng. V. P. ſtúand. P.
v. 36. uuarun. P. líutin. P. riúúotin. F.

XXX.

DE IRRISIONE SACERDOTUM ET OMNIUM PRAETEREUNTIUM. MATH. 27.

Sih fuarun thrángonti. umbi ínan tho thie líuti.
  intéretun nan hérton. mit iro scéltuuorton.
Thar stúantun tho ginúage. inti hábetun nan zi húahe.
  zi bísmere hárto. mit íro selben uuórto.
Álle thie thar uuárun. ioh ouh thar fúri fuarun.
  zúrntun thia gimácha. síines selbes rácha.
Sie uuégitun iro hóubit. ioh sprachun úbilo thar mít.
  sprâchun tho zi nóti. thaz iro héizmuati.
Uuóla uueing zi zórne. bihíaz sih ther iu uuánne.
  thaz móht er thaz giflízan. thaz gótes hus ziflízan.
Ioh thaz er móhti auur thár. iz eino irzímboron sár.
  ioh dáti thiu sin gúati. theiz thrítten dages stúanti.
Senú hánget er thár. nóh ni mag ni uuédar sar.
  thes húses uuiht bithíhan. noh hera nídarstigan.
Nu hélf er imo sélben. úfan themo gálgen.
  in scántu thesses tódes. thaz uuízi mánot inan thes.

---

v. 2. skéltuuorton. V. P.
v. 5. Alla thia. F. ióh. P.
v. 6. racha. P. facha. P.
v. 9. uuologa unénich. F.
v. 10. gislizan. V. F.
v. 11. sár. P.
v. 12. thio. V. P. thages. F.
v. 13. Senu. P.
v. 14. bidíhan. V. P.
v. 16. scanto. F. dóthes. V. P. uuizi. P. uuízi. V. thés. P.

Óba thu ſis gótes ſun. ſtig nu nídar herafun.
thes ſélben ouh gifliʹzes. thih lóſes theſſes uuiʹzes.
Thie ſelbon éuuarton. hóntun nan mit uuórton.
ſcúltun nan zi fliʹze. in thémo ſelben uuiʹze.
Thio ármilichun uuiʹzzi. imo dátun ítuuizi.
ſiez állaz frám brahtun. ſo uuás ſies thó githáhtun.
Ingegin ímo uuás thar. fílu manag láſtar.
thaz ſcéltan liʹezun ſe allaz frám. thaz in zi múate tho biquam.
Ia héilt er quatun líuti. mit ſínes ſelbes dáti.
nú ni mag biuuérban. thaz ſíh giheile ſélban.
Dua noh híutu unſih uuís. óba thu unſer kúning ſis.
ſo ſtig nídar hera in uuár. uuir gilóuben thir ſár.
Stíg fon themo bóume. tház man thir gilóube.
innágili thih thánana. uuir uuérden thine thégana.
Iá firſáh er ſih in gót. ſcirm er ímo nu iſt es nót.
thaz ſéhet ir hiar nu álle. nu hélf er mo ob er uuólle.
Niſt thiz álles uuanana. niſi ſínes ſelbes rédina.
thaz det er ſélbo mari. er gotes ſún uuari.
Thaz uuas nu iámarlichaz thíng. thaz fólk thaz ſtúant thar umbiring.
ni uuárun in then liutin. thie ſulih ríuuetin.

---

v. 19. ſelbun. V. P.
v. 21. Thie. F. uuizi. F. datun. P. itiúúizi. F.
v. 22. allaz. P. tho. P. gidáhtun. V.
v. 23. uuas. P.
v. 24. ſceltan. P. liezan. F.
v. 25. quadun. V. P. dati. P.
v. 28. ſar. P.
v. 30. uuérthen. P. F.
v. 32. imo. F.
v. 33. ſin. F.
v. 35. uuás. F. [illegible] F. [illegible] F.
v. 36. uuarun. F. [illegible] F. [illegible] F.

XXXI.

ID IPSUM AUTEM ET LATRONES FECERUNT. Luc. 23.

Thero ſcáchoro ih ſagen thir éin. uuant er hángeta untar zuéin.
deta ímo ſo man uuízi. thia ſelbun ítuuizi.
Oba thu kríſt quad er bíſt. hílf thir nu thir thúrft iſt.
ioh dúa thar thina gúati. hilf úns ouh hiar in nóti.
Gab ántuuurti ther ánder. ther firſtúant ſih filu mér.
ráfſt er nan hárto. thero dúfarlichun uuórto.
Uuazamo mánno thu nu bíſt. thaz thu thoh got ni fórahtiſt.
ia thúltiſt thu zi nóti. thio ſelbun árabeiti.
Unſu uuérk zi uuare. thiu gáganent uns híare.
ioh rúarent nu in thráti. thio unſo míſſidati.
Tház uuir ofto uuórahtun. ioh ſúslih er ni fórahtun.
leidor íh inti thú. thaz ſelba thúlten uuir nu.
Ni habet thérer ander uuórt. ni ſi gúat einfolt.
er uuas íó gimuati. ubar álle theſe líuti.
Er deta íó gúat uuergin. in thórfon ioh in búrgin.
gómmanne ioh uuíbe. unz ér uuas híar in libe.
Kért er tho ſo er móhta. ſines ſélbes drahta.
bi thero lído mahtin. ioh grúazta ouh unſan drúhtin.

v. 1. ſcacharo. F.
v. 2. uuízzi. V. P. ítuuizzi. V. P. ´ituuuizi. F.
v. 3. kriſt. P. dúrft. V.
v. 4. thino. P. ouh *fehlt in* F.
v. 6. tufirlichun. F.
v. 7. Uuazámo. P. manno. P. fórahtis. P.
v. 8. dúltiſt. V.
v. 9. Únſu uuerk zi uuáre. P.
v. 10. dráti. V. míſſodati. V.
v. 11. Thaz uuír. P. er *fehlt in* F.
v. 12. indi. V. P. nú. P.
v. 16. gómmane. V. P. er. P.
v. 17. ſínes ſelbes tráhta. P. thrachta. F.
v. 18. ouh *fehlt in* F. trúhtin. V. P.

Gihugi mit éregrehtin. thines fcálkes druhtin.
ioh laz thaz lib minaz. in fconi richi thinaz.
Sar thú fis druhtin tháre. gihugi min ouh hiare.
ioh thánne ouh thu githénkes. thes thines armen fcálkes.
Ih duan quad krift fo thu quift. thoh thu es uuirdig ni fift.
bift hiutu thu zi uuáre. mit mir faman tháre.
Boton quément mine thir. thie thih léitent zi mir.
mines felben uuifi. in thaz fcona páradyfi.
Thia ginada ouh drúhtin. dua in mir mit máhtin.
thia thu in thina guati. themo fcáchare dati.
Ih bin drúhtin ana uuán. filu hárto firdan.
ih háben inan giáforot. ioh fúntono ubarkóborot.
Minero miffidato. ift úngimezon thráto.
ginada thin in uuára. ift hárto filu méra.
Thiu uuóla iz állaz ubarmág. fó fih ofto fcin uuag.
mit fcáden fi ió intfúarta. thés ih ofto fúalta.
Dua drúhtin nu in féfte. era fúrdir mir ni bréfte.
zi uuórolti ió ginado min. theih fi émmiziger fcálk thin.

---

v. 19. éragrehtin. V. P. fcálches. V. truhtin. V. P.
v. 20. láz. P.
v. 21. thruhtin. F. truhtin. V. P.
v. 23. dúan. P. krift. P.
v. 24. mir fáman thare. P. famant. F.
v. 26. felbés. F. paradifi. V. P.
v. 27. ouh *fehlt in* F. thruhtin. F. trúhtin. V. P.
v. 28. fchachari. F. fcáchere. V.
v. 29. trúhtin. V. P. F.
v. 30. giaforat. F. ubar koborat. F.
v. 31. miffodato. V. P. úngimezzon. V. P. F. dráto. V.
v. 33. fo fo fih. V.
v. 34. mit fcadon. F. thes. P. ófto fualta. P.
v. 36. ginada. F. fi. V. emiziger. F.

XXXII.

STABAT AUTEM IUXTA CRUCEM IESU MATER EIUS. Ioh. 19.

Múater ſin thiu gúata. thiz allaz ſcóuuota.
 théſo ſelbun quíſti. thio rúartun iro brúſti.
Rózagemo múate. ioh uuárd uns iz zi gúate.
 ni móht iz ſin in ánder. ni ſia rúarti thaz ſér.
Sin drút ouh ſtuant thar éiner. mit thíarnuduamu réiner.
 er gibúrita ouh tho thár. ioh ſáh imo thaz iámar.
Thúruh thio ſino gúati. thó in therera nóti.
 bifalah ther ſún guater. thémo ſina múater.
Thaz er ſia zi ímo nami. ſi dróſtolos ni uuári.
 in ira kíndes uuehſal. ſia biſórgeti ubar ál.
Biſórgeta er thia múater. thar ſo hángenter.
 uuir ſin gibót ouh uuírken. inti bi únſa muater thénken.

---

v. 1. thaz. F.
v. 2. bruſti. P.
v. 5. thrut. F. diornutuama. F.
v. 7. Thuruh. P. ſíno. P. thera. P.
v. 8. bifálah. P.
v. 9. ér. P.
v. 12. denchen. F.

XXXIII.

SOL OBSCURATUS. ET TRADIDIT SPIRITUM IESUS.
MATH. 27.

Súnna irbalg ſih thráto. ſúſlichero dáto.
 ni líaz ſi ſehan uuórolt thiot. thaz ira frónisga lioht.
Híntarquam in thráti. ther ármilichun dáti.
 ni uuólta ſi in then ríuuon. thara zín biſcouuon.
Ín ni liaz ſi núzzi. thaz ſconaz ánnuzzi.
 ni liaz in ſcínan thuruh tház. ira giſíuni blidaz.
Thes ſcímen thi ih nu zélita. thes ſih íó uuórolt freuuita.
 irzéh ſi in thes zi nóti. thrio dáges ziti.
Thaz uuas in ála uuara. fon ſéxtu unz in nóna.
 thaz ſcólta in thoh in uuar mín. thes dages líohtoſta ſin.
Thaz ira líoht berahta. ſi gáro iz in intuuórahta.
 ſi gikért in harto tház. in fínſtar égislichaz.
Uuanta ſah gifángan. ioh drúhtin ira irhángan.
 then ſélbon ther ſia uuórahta. ioh hárto thaz irfórahta.
Riaf er thó filu frám. ſo nóna zít tho biquám.
 ioh grúazta ouh thiu ſin ſtímna. ſines fáter minna.
Drúhtin min drúhtin min. ziu irgázi thu min.
 ſus gáro mih firlíazi. ioh fíanton gilíazi.

---

v. 1. Súnna. V. irbalc. F. ſúlichero. P.
v. 2. lioth. F.
v. 3. thera. V. F.
v. 4. ríuon. V. zi ín. V. F. biſcouon. V.
v. 5. ſi zi nuzze. F. ſchona antluzze. F.
v. 7. ſkímen. P.
v. 10. ſcolta. V. doch (ſt. in thoh). F.
v. 11. lioth perahta. F.
v. 13. Uuánta. P. ira. V.
v. 15. Ríaf. P.
v. 16. ſtímma. P. F.
v. 17. Druhtin mín druhtin mín. P.

Síe nan ouh tho quáltun. mit ézzichu dránktun.
  mit bítteremo líde. thaz dátun ſe al bi níde.
Riaf drúhtin auur ſáre. thu maht iz léſan thare.
  in míchileru luti. thaz hórtun thar thie líuti.
In hant fáter thina. ſo gib ih ſéla mina.
  biſíluhu thir óuh ſo thu uuéiſt. then minan éiginan géiſt.
Sar íó thía uuila. ſo liaz er ſéla ſina.
  in ſínes ſélben fater hánt. ſo er quád hiar fóra theiſt gizált.
Ein thero knéhto thiz giſáh. ioh zi férehe er nan ſtáh.
  mit ſpéru er thar zúa giilta. indéta mo thia ſita.
Indán uns uuard thar ana uuánk. thes hímilriches íngang.
  thia fílu langun bíta. indét uns tho thiu ſíta.
Slíumo ſloz thar úz ſar. blúat inti uuázar.
  irloſit ſágen ih thir éin. uuúrtun uuir mit thén zuein.
Tho uuard ſár firbróchan. thaz gótes huſes láchan.
  thaz man zi thíu íú thar gihíang. thiu zerubím untarſiang.
Áltari then díuron. ioh then dísg zi uuaron.
  éllu thiu líohtfaz. ni uuas thes láchanes thiu baz.
Íz uuard tho ziklékit. ni líaz es uuiht bithékit.
  uuanta uns in zéihnungu. ſiu ſcóltun uuerdan kúndu.
So uuaz ſo állaz thaz bizéinta. ioh uns zi gúate íó méinta.
  thaz deta drúhtin thar tho kríſt. thaz uns iz ófanaz iſt.

---

v. 19. dránktun. V. P. F.
v. 21. trúhtin. P., thruhtin. F. áuur. P. afur. F. ſare. P.
v. 22. lúti. P.
v. 23. hánt. P.
v. 24. biſíluhu. P. thír ouh. P. geiſt. P. keiſt. F.
v. 25. Sár. P. thía uuíla. P. líaz. P.
v. 26. ſelben. P. fáter hant. P. ér quad. P. fora *fehlt in* F.
v. 27. Éin. P. fereh. F.
v. 28. ſperu. P. ſíta. P.
v. 29. uuárd. P. uuáng. V.
v. 31. uuazzar. F.
v. 32. irlóſit. P.
v. 33. Thó. P. ſar. P.
v. 34. mán. P. cherubim. F. untarſíang. P.
v. 35. Altare. F. uuáron. P.
v. 36. elliu. F. liothfaz. F. thi. V. P. báz. P.
v. 37. uuas (*ſt.* uuard). F. bidéchit. F.
v. 38. úns. P.
v. 39. al. F.
v. 40. offanaz. F.

XXXIV.

TERRA MOTA EST. PETRAE SCISSAE SUNT. MATH. 27.

Érda bíbinota. thiu gótes kraft ſies nótta.
ioh in thía meina. ſo ſpíaltun ſih thie ſtéina.
Thiu grébir ſih indátun. ioh giangun úz thie dótun.
hera in uuórolt richi. thie ſáligun lichi.
Ih ſcal thir uuúntar redinon. ſie giángun ir then grébiron.
zen líutin in thia búrg in. ioh iróugtun ſih ín.
Thaz ouh ſúlih mari. únfirholan uuári.
ioh állo theſo dáti. ther ſelbo líut irknati.
Ih zellu híar ubarlút. irſtúant tho manag gótes drut.
mit ſelben drúhtine. liebe ſcálka ſine.
Thaz uuard állaz ſo gidán. tho ſelbo drúhtin uuoltạ irſtán.
thes uuír nu birun blídi. er uuas thaz frúmikidi.
Thaz zéllent euangélion. al ſo ih thir rédion.
iz ſágent filu ſcóno. thie ſelbun búah frono.
Ther ſelbo ſcúldheizo. irquám es filu héizo.
after théſen uuerkon. giſtuant er góte thankon.
Quad uuári er ana zuíual. thes giuuéltig ubar ál.
ioh deta lútmari. er gotes ſún uuari.

---

v. 2. ouh (*ſt.* ioh). V.
v. 7. unfarholan. V. P.
v. 10. trúhtine. V. P. ſchalcha. F.
v. 11. trúhtin. V. P. uuolta. V.
v. 13. ál. P. redinon. F.
v. 16. danchon. F.
v. 17. al. P.

Thie líuti kertun ſáre. mit míchilemo ſére.
uuuntun héim tho ſpáto. thero ármilichun dáto.
Thie dáti ſie tho rúun. ioh iro brúſti bluun.
ioh giangun ſar thés fartes. al ſerag héimortes.
Stúantun thar tho férron. álle ſine kúndon.
iámaragemo múate. iz irgiáng in thoh zi gúate.
Klágetun thó thiu ſelbun uuíb. thaz ira éigena lib.
thiu mit ímo uuarun. zen óſtoron quamun.

---

v. 21. ruuun. F. ryun. V.
v. 22. giangun. P.
v. 23. quundun. F.
v. 25. Klágotun. P. einaga. F.

XXXV.

QUOMODO IOSEPH ET NICODEMUS SEPELIERUNT IESUM.
MARC. 27. IOH. 19.

Tho quam ein édiles man. baldlícho ſo imo zám.
er theſo dáti zurnta. ſo gúat thegan ſcólta.
Ni máchot er thio dáti. noh ſélbaz thaz giráti.
ni uuás in themo uuíllen. er ſúlih uuolti irfúllen.
Giang er báldo tho ſon ín. zì themo hérizohen ín.
bat man gábi imo then mán. thóh tho ſo bilíbanan.
Thaz múaſi er thara uuíſen. then líchamon lóſen.
thára zua ouh húggen. in thaz gráb leggen.
Pilátus quad er dáti. ſó ſo er ſelbo báti.
híaz er imo irgéban ſar. then ſelbon líchamon thár.
Lis allo búah thio the ſín. ni fíndiſt iz in uuár min.
thaz mán io thaz gidáti. ſo diuran ſcáz irbati.
Thaz ér ioman in uuórolti. ſúlih dreſo légiti.
in ré odo in bára. thaz ſágen ih thir in uuára.
Thaz uuas éngilo uuérd. ioh hímilriches álles.
érdun ioh thes ſéuues. thoh ſie tho dátin leuues.

---

v. 1. Thó. P. élides. P. gizám. P.
v. 2. théſo dati. P. zúrnta. P. guat thégan ſcolta. P.
v. 3. máchota. V. mahchota. F.
v. 6. man *fehlt in F.* bilibanon. F.
v. 7. loſen. P.
v. 10. ſár. P. thar. P.
v. 11. die (*st.* the). F.
v. 12. ió. P. gitádi. V. díuran. P.
v. 13. íóman. P. ſulih. P. treſo. V. F. tréſo. P. legiti. P.
v. 15. uuerd. P.
v. 16. ſíe. P. datin léuues. P.

Nichódemus ther gúato. er quám thar tho gimúato.
unz ér nan tho thána nam. ther náhtes er iu zi ímo quam.
Ther bráng mit imo in uuára. ſálbun filu díura.
kriſt zi ſálbonne. ſo thar uuas ſítu thanne.
Lóſtun nan tho thánana. thie zuéne richun thégana.
thie drúhtines gidríuuon. ioh ſélben kríſtes líobon.
Thiu uuíb giſuaro ſtúantun. thiz allaz ſcóuuotun.
ſie uuárun uuártenti. uuára man nan légiti.
Tház ſiu thes gifártin. oba ſie nan thána fuartin.
ódo thaz giſítotin. giſúaro thar gilégitin.
Thaz ſíe nan muaſin fúaren. giſuáslicho birúaren.
ioh in ála halbon. then líaban man giſálbon.
Ioh múaſin thes giflízan. giſuáslicho biríazan.
ouh in then árumen. giſuáslicho bichúmen.
Biuuúntun ſie tho ſcóno. thia ſelbun líh frono.
mit líninemo dúache. ioh ſórglichemo rúache.
Mit líninemo ſábane. thár tho zi bigrábanne.
mit dúachon filu kléinen. ioh hárto filu réinen.
Légita nan tho ther éino. in ſínaz grab réino.
óuh in ala níuuuaz. in féliſon irgrábanaz.
Uuúllun ſe ér ſe fuarin héim. thara fúri míchilan ſtéin.
thaz dréſo thar gibúrgun. ioh héimortes uuúrbun.

---

v. 17. dara. F.
v. 18. únz ér. P.
v. 20. thár. P.
v. 22. trúhtines. P. gitriuuon. F. gidríuon. V. P. ſelben. P.
v. 23. thíz. P. daz. F. ſcóuotun. V. P.
v. 24. uuarun. P.
v. 28. liubon. F.
v. 29. biriázen. F.
v. 30. ioh. F.
v. 32. dúeche. V. ſórgilechemo. V.
v. 33. bigrabenne. F.
v. 35. Legitan do. F. ſinaz gráb reino. P.
v. 36. níuaz. V. P. niuuaz. F.
v. 37. ſe. V. er. P. furi míhilan ſtein. P.
v. 38. giburgan. F. uúrbun. P.

Thiu uuíb ſar thés fartes. giangun héimortes.
ouh zi thén rachon. ſálbun iro máchon.
Érda híalt uns tho in uuár. ſcazzo díuriſton thár.
dréſo thar gibórgan. unz ſúnnun dag in mórgan.
Tho gíang uns úf uuunna. thiu éuuinigu ſúnna.
ioh ouh ſálida ubar ál. ſo mán hiar fora ſágen ſcal.

---

v. 39. gíangun. P. heimmortes. F.
v. 41. Erda. P. dar (*ſt.* in uuar). F. ſcázzo. P. thiuriſthon. F. in uuar (*ſt.* thar). F.
v. 43. uf uúnna. P. uunna. V. F. euuiniga. F.

XXXVI.

QUOMODO SUMMI SACERDOTES SIGNAUERUNT SEPULCRUM. Math. 27.

Ni móhtun noh bilínnen. thes ármilichen uuíllen.
thie ſelbun éuuarton. thaz óugtun tho mit uuórton.
Fúarun ſie tho blíde. mit themo álten nide.
folle bálauues in uuár. zi themo hérizohen ſár.
Ni hélen uuir quatun nóti. thaz thínaz héroti.
thaz ther firdáno íó ſágeta. thes unſer múat nu irhógeta.
Er zálta michil uuúntar. then líutin ſus íó ſúntar.
ih irſtántu quad er zi ín. ſo ih thrítten dages dóter bin.
Nu heiz thes grábes uualtan. fora iúngoron ſinen háltan.
thaz ſie únſih ni biſuíchen. thara zúa ni firſlíchen.
Tház ſie thaz ninthéken. mit ſtálu nan nirzúken.
noh ínan thar githíuben. then líutin ſih gilíuben.
So zéllent ſino gúati. thaz er fon tóde irſtuanti.
ioh girrent mér thie líuti. thanne ouh thérer dati.
Quad ér tho thaz ſie ríetin. uuío ſie nan gihíaltin.
quad ſíh in thaz giráti. fúrdir uuiht ni dáti.

---

v. 1. uuillen. P.
v. 4. ſar. P.
v. 5. quadun. V. P. thinaz. P.
v. 7. úúnthar. F. íó ſus. F.
v. 8. drítten. V. tóter. V. P.
v. 9. héiz. P. iungiron. F.
v. 10. ſie. V.
v. 11. ninthenchen. F. nirzúchen. V. P. F.
v. 13. irſtúanti. P.
v. 16. uuith. F.

Sie ſlíumo thes ſar zílotun. thaz grab gizéinotun.
ſar íó in théru friſti. mit míchileru féſti.
ſó ſar thén gangon. mit giuuáfniten mánnon.
thaz mán nan ni firſtáli. mit méginu ouh ni námi.
So ſié ſín mer tho uuíaltun. thaz gráb ouh baz bihíaltun.
ſo uuír íó mer giuuíſſe. in themo irſtántniſſe.
Uuánta tho iz mártun. thie then bálo dátun.
ioh thie thar húattun ouh tho ſín. tho móhta man es báld ſín.

---

v. 18. dera. F.
v. 19. uuafniten. F.
v. 20. menigi. F.
v. 21. So *fehlt in* F. do mer. F. gihialtun. F. bíhialtun. P.
v. 23. Uuanta thó. P. datun. P.
v. 24. thíe. P. mann. F.

XXXVII.

MORALITER.

Oba uuír uuollen uuáhten. mit gidráhton filu réhten.
mit githánkon gúaten. thes kriſtes grabes húaten.
Thanne ſcúlun uuir gigáhen. thaz uuir iz ánafahen.
mit ánderen girátin. thanne théſe datin.
Thaz uuír thia uuahta irfúllen. mit ánderemo uuíllen.
mit ánderemo múate. theiz úns irge zi gúate.
Uuir ſcúlun dragan uuáfan. ioh lazan ſín thaz ſláfan.
ioh húggen uuíer thaz biuuárb. thaz er bi únſih irſtarb.
Thaz ſin húguluſti. in réhteru kúſti.
gilóuba filu féſti. in thínes hérzen brúſti.
Mit thíu ſi kriſt bifángan. ni láz thir nan ingángan.
bigín tharazua húggen. ni láz thir nan irzúken.
Thes ſíh thaz thu es uuáltes. ioh uuóla nan giháltes.
mit réhtemo líbe. theiz thír irge zi líebe.
Gilóuba thin ſi kréftig. thaz thír ſin tód ſi githíg.
mit ſínemo uuíhe. iz frámmort thir ió thíhe.
Thaz únſih ſo irlóſte. ther gótes boto dróſte.
ioh únſih ió gilícho. giloko líublicho.

---

v. 1. Óba uuir. P. uuillen. F. gitráhton. P.
v. 2. gidanchon. F. kriſtes grábes hueten. P. húeten. V.
v. 4. deſen. F.
v. 5. uuáhta irfullen. P.
v. 7. lázan ſin. P. ſlafen. F.
v. 8. uuio er. P. F.
v. 9. húgoluſti. V. P. kuſti. P.
v. 10. thínes hérzen bruſti. P.
v. 11. intgangan. F.
v. 12. lúggen. P. irzúchen. P. F.
v. 13. giuualtes. F. gihalthes. F.
v. 15. thín. P. githig. P.
v. 16. uuihe. P.
v. 17. gotes bóto droſte. P.
v. 18. gilócho. P. F. gilocko. V.

So er zen uuíbon thar tho ſáh. ioh líublicho zi ín ouh ſpráh.
líndemo múate. thaz dét er in zi gúate.
Thaz uns híar in libe. thiu fórahta ni klíbe.
ioh uuir ſin fáſtmuate. zi állemo guate.
Tház uns ſi giuuíſſi. thaz ſin irſtántniſſi.
thaz ſinaz líb níuuuaz. ther engil kúndta in tho tház.
Ni dúemes ſo thie ríetun. thie thie knéhta míattun.
mit ſcázzu ioh mit uuórton. thie ſelbun éuuarton.
Mit ſpénſtin ginúagin. tház ſies ni giuuúagin.
théiz ni uuurti irfúntan. thaz drúhtin uuas irſtántan.
Suntar fáhemes thara zúa. mit gilóubu filu frúa.
mit érnuſti ſnéllo. thaz dúe uns ther guato uuíllo.
Giduemes lútmari. ménnisgon in uuári.
thaz uuorolt uuízi thaz gúat. thaz kríſt fon themo grábe irſtuant.
Ioh uuír thaz mári bringen. then thára zua githíngen.
ioh thén thaz uuollen áhton. mit réhten gidrahton.
Thaz ſíe ouh thes ginénden. mit úns ſih ſaman ménden.
tház ouh ni bimíden. mit úns ſih ſaman blíden.
In éuuon zi gúate. mit héilemo múate.
mit rehten húguluſtin. in allen uuórolt friſtin.
In thíu ſin furdir uuónenti. ioh drúhtin íámer lóbonti.
ioh thánkon íó gimálon. then ſínen ginadon.

v. 19. ſprah. P.
v. 21. Tház. P. hiar. P. líbe. P. clibe. F.
v. 22. uuír. P.
v. 23. Thaz úns. P.
v. 24. níúaz. V. niuaz. P. kúndta. V.
v. 25. miattun. P.
v. 27. ſie es. V.
v. 28. trúhtin. P. irſtantin. F.
v. 30. gúoto. P. guoto. V. uuíllo. P.
v. 32. uuízzi. V. P.
v. 34. gidráhton. P.
v. 35. uns. P. ſáman. P. ſamant. F. menden. P.
v. 36. ſamant. F. bliden. P.
v. 38. réhten. P. húguliſtin. P. hugiluſtin. F.
v. 39. trúhtin. P.
v. 40. danchon. F. thankon. P.

Sinera éregrehti. ioh ſínera mahti.
ther úns gab thaz gimúati. thúruh ſino gúati.
Tház uuir ſin giuuíſſe. fon themo irſtántniſſe.
uuanta drúhtín iſt ſo gúat. bi thiu éigin íámer fráuuaz muat.
Éigun íámer ſcóna. fréuuida gizáma.
thúruh ſino mílti. ána theheinig énti.
Amen.

Explicit liber quartus.

v. 42. thuruh ſíno guati. P.
v. 45. ſcona. P. froida. F.
v. 46. thuruh ſíno milti. P. enti. P.

FÜNFTES BUCH.

Incipiunt capitula libri quinti.

I. Cur dominus ignominiam crucis et non aliam pro nobis mortem pertulerit.
II. De utilitate crucis.
III. Signaculum crucis.
IV. De reſurrectione domini ueſpere ſabbati.
V. Una ſabbati Maria Magdalena uenit ad monumentum.
VI. Spiritaliter.
VII. Maria ſtabat ad monumentum.
VIII. Spiritaliter.
IX. Duo ex diſcipulis Ieſu ibant in caſtellum.
X. Adpropinquabant caſtello.
XI. Stetit Ieſus in medio diſcipulorum ſuorum.
XII. Spiritaliter.
XIII. Manifeſtauit ſe Ieſus ad mare Tiberiadis.
XIV. Myſtice.
XV. Cum ergo prandiſſent dixit Ieſus Petro. amas me.
XVI. De aſcenſione domini.
XVII. Igitur qui conuenerant interrogabant eum et reliqua.
XVIII. Cumque intuerentur in coelum.
XIX. De die iudicii.
XX. Quomodo iudicaturus eſt mundum.
XXI. Quam diſtrictum ſit tunc iudicium dei.
XXII. Ibunt iuſti in uitam aeternam.
XXIII. De qualitate coeleſtis regni et inaequalitate terreni.
XXIV. Oratio.
XXV. Concluſio voluminis totius.

FÜNFTES BUCH.

DE RESURRECTIONE ET ASCENSIONE ET DE DIE IUDICII.

I.

CUR DOMINUS IGNOMINIAM CRUCIS ET NON ALIAM PRO NOBIS MORTEM PERTULERIT.

Iſt filu manno uuúntar. thaz zéll ih hiar nu ſúntar.
ziu drúhtin hiar in uuórolti. thes krúzes tod iruuéliti.
Tho er únſih hiar ſo nérita. fon fíanton irrétita.
nam uzár hérten banton. fon fíanto hánton.
Thaz ſínes ſelben gúati. thaz éina uuas gimúati.
in ſúlicheru nóti. er uns ginádoti.
Uuir uuizun ana zuíual. thaz er thes uuíalt ubar ál.
er bi unſih tod thulti. ſo uuío ſo er ſelbo uuólti.
Ob áuur uuir iz áhton. ioh uuóla iz al bidráhton.
thanne iſt uns ouh thaz uuúntar. ein ginâda ſuntar.

v. 1. zéllu. V. F.
v. 2. krúces. F. V.
v. 4. uzer. F. hanton. P.
v. 5. ſelbun. F.
v. 6. noti. P.
v. 7. uuízun. P. zuuíual. V. todes (ſt. thes). F. al. P.
v. 8. tód. P. uuio. P. ſélbo uuolti. P.
v. 9. ahton. P. bitráhton. V. bitrahton. P. F.
v. 10. ſſt. P.

Mit fíuru ſie nan brántin. mit uuázaru ouh irquáltin.
odo óuh mit ſtéinonne. mit uuiu ſégenotis thu thih thánne.
Uns iſt frúma in thiu gizált. ioh ſégan filu mánagfalt.
ſálida zi líbe. thaz ſcádo uns hiar ni klíbe.
Íſt uns thaz girúſti. brúnia ala féſti.
ioh iſt uns hélm ouh ubar tház. ioh uuáfan ala uuáſſaz.
Niſt uuíht in themo bóume. thaz fríuntilih gilóube.
thes mánnilih giuuís ſi. thaz thar úbbigaz ſi.
Thes krúzes horn thar óbana. thaz zéigot uf in hímila.
thie árma ioh thie hénti. thie zeigont uuórolt enti.
Ther ſelbo míttilo bóum. ther ſcóuuot theſan uuórolt ſloum.
es iſt zi zéllenne ginúag. ther then líchamon druag.
Niſt uuíht in themo bóume. thaz fríuntilih gilóube.
thes mánnilih giuuís ſi. thaz thar úbbiges ſi.
Thaz ſih es thára uuentit. theiz innan érdu ſtentit.
nim góuma uuaz thaz méinit. theiz untar érda zeinit.
Mit thíu iſt thar bizéinit. theiz ímo iſt al giméinit.
in érdu ioh in hímile. inti in ábgrunte ouh hiar nídare.
Bi thiu níſt in themo bóume. thaz mánnilih gilóube.
thes fríuntilih giuuís ſi. thaz thar úbbiges ſi.
Leg iz nídar haldaz. iz zeigot ímo iz allaz.
ſiar hálbun umbiríng. állan theſan uuórolt ring.

v. 12. ouh. P.
v. 14. ze. F.
v. 17. poume. F.
v. 19. krúces. V. kruces. P. F. hórn. P. uſan. F.
v. 21. boum. P. mittilipoum. F. ſcóuot. P.
v. 22. zellanne. F.
v. 23. poume. F.
v. 24. ubbigaz. F.
v. 25. thaz (*ſt.* theiz). P.
v. 26. innan (*ſt.* untar). F. erdu. F.
v. 28. inti *fehlt in* F.
v. 29. Bi thíu niſt. P. póume. F.
v. 30. ubigaz. F.
v. 32. ſiar. P.

Ellu zéllu ih thir thíng. theiſt áuur therer uuórolt ring.
  iſt íá uuiht mera ouh fúrdir. theiſt ſin gilóubi thu mir.
Niſt áuur in themo bóume. thaz fríuntilih gilóube.
  thes mánnilih giuuís ſi. thaz thar úbbiges ſi.
Líggez ſágen ih thir tház. odo iſt iz úfhaldaz.
  giuuiſſo uuízíſt thu tház. íó zeigot ímo iz allaz.
Éllu thiſu uuúntar. zeigot ímo iz ſuntar.
  iz rihtit uuórolt enti. zi ſínes ſelbes hénti.
Bi thiu níſt in themo bóume. thaz mánnilih gilóube.
  thes fríuntilih giuuís ſi. thaz thar úbbiges ſi.
Uuara thénkiſtu lés. uuio még iz uueſan álles.
  then rúarta mit theru líchi. ther rihtit hímilrichi.
Bigóz inan zi gúate. mit ſínes ſelbes blúate.
  er ſáltà uueiſt es méra. in thémo ſina ſéla.
Bi thiu níſt in themo bóume. thaz mánnilih gilóube.
  thes fríuntilih giuuís ſi. thaz thar úbbigaz ſi.

---

v. 33. Éllu. P. Elliu. F.
v. 34. méra. P. ſín. P.
v. 36. ubbigaz. F.
v. 38. uuizzift. F.
v. 39. ímo. V. iz *fehlt in* F.
v. 42. ubbigaz. F.
v. 43. thenchis du. F.
v. 45. ſin. F.
v. 47. póume. F.

II.

DE UTILITATE CRUCIS.

Nu ſcúlun uuir unſih rígilon. mit thes krúzes ſégonon.
mit krístes ſelben uuórton. uuidar fíanton.
Thaz ſcúlun uuir zi uuáron. in unſen éndin málon.
in unſemo ánnuzze. thaz uns iz uuóla ſize.
Zi thíu ouh in themo énde. thaz unſer múat ſih ménde.
ſúlichera rúſti. ingegin ákuſti.
Uuir duemes tház ih ſagen thir éin. mit unſen fíngoron zuein.
ſint zuéne ouh nim es góuma. thes ſelben krúzes bóuma.
Drag thú gilóubi thu mir. then gúndfanon anan thír.
in hóubite inti in brúſtin. in thines hérzen lúſtin.
Niſt fíant hiar in ríche. nub ér hiar fora intuuíche.
ther diufal ſélbo thuruh nót. ſo ér thar ana ſcóuuot.
Mit thiu uuúrtun uuir giróchan. ioh kráft ſin thuruhſtóchan.
mit thiu uuárd er al birédinot. thaz íámer er nirkóborot.
Mit thíu uuard filu hárto. ſelb ther uuídaruuerto.
giuuúntot ioh firdámnot. rumo in éuuinigan not.
Dua theiz in thír ſcine. intiz dragen lídi thine.
gilóubi mir in uuar mín. harto ſcíuhit er thin.

---

v. 1. krúces. V. F. ſeganon. F. ſegonon. P.
v. 3. malon. P.
v. 4. antluzze. F.
v. 5. Bi thin. F. mende. P.
v. 7. fingaron. F.
v. 8. krúces. V. P. F. bouma. P.
v. 9. kundfanon. F.
v. 10. intin. F. luſtin. P.
v. 11. er. P. fóra intuuiche. P.
v. 14. al *fehlt in* F. nirkóborot. P. ni koborot. F.
v. 15. úúidarúúarto. F.
v. 16. éúúiniga. F.
v. 18. er ſone din. F. thín. P.

III.

SIGNACULUM CRUCIS.

Gib druhtin ſégan ſinan. in líchamon mínan.
 ioh theiz ió híar in libe. minera ſéla klibe.
Si drúhtin ió ther ſégan ſin. in allon ánahalbon mín.
 thaz fíant ió zi uuare. min uuérgin ni gifáre.
Thaz ih mit thémo thuruh kriſt. ſi úmbikirg biféſtit.
 in líchamen ioh múate. zi allemo ánaguate.
Biſcírmen ſino ſúazi. óugun ioh thie fúazi.
 min hérza ouh mir biuuérre. thaz fíant mir ni dérre.
Mit thíu ſin mino brúſti. giſégonot in féſti.
 hóubit ioh thio hénti. thie lídi al unz in énti.
Bifángan ſi ih mit réino. thanne ih in mír iz zeino.
 ſar ió thía uuarba. in allan ánahalba.
Thaz ſcírme mih in brúſtin. fon ármalichen lúſtin.
 in hérzen ioh in dátin. fon úbilen githáhtin.
Mit thiu ſi ih ió thuruh nót. al úmbizirg biſéganot.
 thaz fíant ſih ni ménde. er ſtát in mir ió fínde.
Mit thiu ſi ih ió bifangan. ioh fíanton ingángan.
 bifólahan ſinen ſéganon. ioh allen gótes theganon.

---

v. 1. drúhtin ſegan. P. minan. P.
v. 3. trúhtin. P.
v. 5. íh. P. duruh. V. kríſt. P. umbizirg. F.
v. 7. thio. P.
v. 9. giſeganot. F.
v. 10. thie. V. F. lídi. V.
v. 11. in *fehlt in* F.
v. 12. io. V. alahalba. F.
v. 14. gidáhtin. V.
v. 17. thíu. P.

Thaz mih mit ſínu nide. ther ſíant ió bimíde.
ioh mir híar zi libę. gúatalih ió klíbe.

---

v. 19. míh. P. ſinu níde. P. v. 20. hiar *fehlt in* F.

IV.

DE RESURRECTIONE DOMINI UESPERE SABBATI.

Thuruh thes krúzes kréfti. ioh ſelben kríſtes mahti.
ſo quéme mir frámmort nu in múat. uuíer fon themo grábe irſtuant.
Ioh uuío nan fríuntilih giſáh. ouh mit then iúngoron ſprah.
uuio hárto er thie gifréuuita. ioh gúatilih in ſágeta.
Al thiz úngirati. ioh thie égislichun dáti.
thaz uuir hiar fóra quatun. in fríadag ſie iz dátun.
In mórgan uuas in uuára. thero óſtorono fíra.
uuas ouh thes dáges diuri. thar hárto filu mári.
Thes ſúnnun abandes ſár. irhúabun ſih thiu uuíb in uuar.
ni dátun ſies tho bítun. zi themo grábe ſe iltun.
Uuanu íagilih tho ílti. thuruh thio ſpatun zíti.
thaz thiu fíra irduálta. thiu mínna iz in irfúlta.
Drúagun ſe iro ſálbun. mit in ſar thía uuarbun.
líobemo mánne. kriſt zi ſálbonne.
Ioh giangun áhtonti. thaz uuéſan thaz ni móhti.
thaz ſíe thes ſteines búrdin. fon themo grábe iruuullin.
Sie tháhtun thaz ſie irbátin. thie mán thie thaz gidátin.
uuas íro kraft zi nídiri. íngegin thes ſtéines hebigi.

---

v. 1. krúces. V. F. crúces. P. krefti. P.
v. 2. nu *fehlt in* F. uuío er. P. F.
v. 3. uuio. P. giſah. P.
v. 4. guatalich. F.
v. 5. Ál. P.
v. 6. fritach. F. ſie. F. ſie. P.
v. 9. ſunnun ábandes. P. abundes. F.
v. 10. hiltun. V.
v. 11. ſpátun. P.
v. 12. irtuualta. F.
v. 13. Trúagun. F.
v. 14. lióbomo. F.
v. 16. ſie. P. ſtéines burdin. P. iruullin. V. P. F.
v. 18. nidari. F. hébigi. P.

Thes gánges ſie iltun gáhun. ioh thaz gráb giſáhun.
in míchilan únuuan. thaz ketti fúntun indan.
Tho uuard ſar thía uuila. michil érdbiba.
hárto michil égiſo. bi thiu hintarquámun ſe ſó.
Sih ſcútita ió gilícho. thiu erda kráftlicho.
ioh ſi ſlíumo thar irgáb. thaz dréſo thar in íru lag.
Quam éngil ein in gáhi. fon hímilriches hóhi.
er uualzta thána ſar then ſtéin. ſo er nan érist biréin.
Ni thaz er thara gíilti. thaz er then uuég girumti.
ſuntar man irknáti. thio ſéltſano dáti.
Ioh ouh mán thaz uuéſtin. thaz kríſt ſtuant ir then réſtin.
giſiunes árumi er gáb. in thaz ítala gráb.
Giſíuni ſin uuas uuúnna. ſo ſcónaz ió ſo ſúnna.
in uuizes ſnéuuen farauui. ſo uuás al ſin gigárauui.
Tho híntarquamun nóti. thár in ala thráti.
ioh fórahtun in tho gáhun. thie thes grábes ſahun.
Sie uuúrtun ſelb ſo dóte. in thémo ſelben nóte.
ther éngil bi einen líbon. ſpráh tho ſar zen uuíbon.
Uuib ih ſpríchu thara zi íu. uuiht ni fórahtet ir íú.
drof nintuuérfet íúer múat. ir quamut héra thuruh gúat.
Uuio mag uuéſan thaz ió ſó. thaz únſer íúih égiſo.
ia bírun uuir in uuára. íú éigene gibúra.

---

v. 19. kanges. F. giſahun. P.
v. 20. kétti. P. fúndun. V. P. funtan. F.
v. 21. uuárd. P.
v. 22. ſo. P.
v. 24. ſih (*ſt.* ſi). V.
v. 26. birein. P.
v. 27. Ni tház. P.
v. 28. ſúntar. P. ſeltſani. F.
v. 29. uuiſſin. F. irſtuant. F.
v. 30. áraimi. P. gab. P. grab. P.
v. 32. allaz. F.
v. 37. fórehtet. V. P. íu. P.
v. 38. dróf. P. íúar. F.
v. 39. Uuia. F. unſich. F. íúer. F. iuih. P.
v. 40. eigena. F.

Ih uueiz íúa hérafart. ir súachet unſan héilant.
then theſe líuti irſlúagun. ioh híar nan ouh bigrúabun.
Thén ſie hiar gidóttun. mit kruze mártolotun.
in thémo ſie ſih ráchun. mit iro ſpéron ſtachun.
Ir ni thúrfut in uuár. ni éigut ir ſin uuíht hiar.
er uuihtes úngidan ni líaz. ſo ſo er ſélbo gihiaz.
Er iſt fon héllu iruuúntan. ioh úf fon tóde irſtantan.
ni thúrfut ir nan ríazan. íá uuás íúz er gihéizan.
Er nam in tódes riche. ſigi kráftliche.
mit ímo er mer ni fíhtit. ioh fúrdir ſih ni irríhtit.
Ih zéllu íú ouh ſconó líubi. thar nám er ſin giróubi.
ſid er nan thár ubaruuánt. ioh leitta in ánderaz lant.
In himil gúallichi. ſines ſélbes richi.
kráftlicho filu frám. ſo imo ſélben gizam.
So imo ſélben gizam. al thaz er tóde ginam.
giloubet uuórtes mines. ni liaz uuíht er thar thes ſines.
ſagitih hiar ſéhan mag. uuar ther líchamo lag.
uuar ínan ouh gibúrgun. thie mán thie thaz biuuúrbun.
Nu ſcúlut ir ſar io giilen. zi then iúngoron ſínen.
mit blídlichemo uuíllen. thiu minu uuórt in zellen.
Ni due ouh pétrus nu thaz mín. ni er ſih fúage thara zín.
gifreuuet állen in thaz múat. uuant er fon tóde hiutu irſtúant.

---

v. 41. ſua. P. ſ echet. V. P. unſen. F.
v. 42. irſlúagun. P.
v. 43. kruce. V. F.
v. 44. ſie *fehlt in* F. ſtachon. F.
v. 45. dúrfut. V. uuith. F.
v. 46. uuiht ungidan des. F. ſo ſo. V.
v. 47. dóde. V. P. irſtántan. P.
v. 48. dúrfut. V. riazen. F. ia. P. iuz. P. iz (*ſt.* iuz). F.
v. 49. kraflicho. F.
v. 50. richtit. F.
v. 51. iu. P.
v. 55. ál. P. dóde. V.
v. 56. uuith. F.
v. 59. io *fehlt in* F. ſinen. F.
v. 60. uuillen. P.
v. 61. zi ſn. V. F.
v. 62. uuanta. F. dóde. V.

In múat in iz ni lázen. ouh uuíht inan ni ríazen.
ni thúrfun sie in uuar mín. er sprichit scíoro mit in.

---

v. 64. dúrfun. V. skíoro. P. ín. P.

V.

UNA SABBATI MARIA MAGDALENA UENIT AD MONUMENTUM. Ioh. 20.

Quam maría ſliumo in uuár. tho zen iúngoron ſar.
  déta ſi in ſar mári. thaz er firſtólan uuari.
Tho líafun ſár ſo thu uuéiſt. thie inan mínnotun méiſt.
  ána theheina bítun. zi themo grábe ſię iltun.
Uueiz thémo ouh baz záuueta. ther thia iúgund hábeta.
  then ginóz firliaf er frám. ioh ér zi themo grábe quam.
Ni gíang er thiu halt thoh thar ín. ni half ther ánder thiu ſin mín.
  liaf er náh in thrati. thóh iz uuari ſpáti.
Er ſar thia béldida gifíang. tház er in thaz gráb giang.
  ſih ther ánder tho gifnáh. ioh gíang themo ginóz nah.
Then ſábon ſie thar fúntun. mit thiu nan thie biuuúntun.
  thie nan thára legitun. ſo uuir hiar fóra zelitun.
Ther ſuéizduah uuard thar fúntan. ziſámane al biuuúntan.
  fon then ſábon ſuntar. tház bizeinot uuúntar.
Síe thaz al giſáhun. gilóubtun ſar tho gáhun.
  thaz er firſtólan uuari. ſo thaz uuíb in deta mári.

---

v. 3. líefun. V. P. nan. F.
v. 4. ſe. V. F.
v. 5. zoúúeta. F. habeta. P.
v. 6. firliuf. F.
v. 7. thíu. P.
v. 8. drati. V.
v. 9. beldi. F.
v. 11. ſabun. F. biuúntun. P.
v. 13. ẓiſamene. F. al *fehlt in* F.
v. 14. demo ſabane. F. uúntar. P.
v. 15. gilouptun. F.
v. 16. teta. V.

Sie nirknátun noh tho tház. theiz ér ſus al giſcriban uuas.
theiz ſús al er uuas fúntan. tház er ſcolta irſtántan.
Thie drúta giangun gúate. mit ſéragemo múate.
zi ſélidon thiz áhton. mit rózagen gidráhton.
Er ſtúant fon theru ſteti frúa. uuir ſculun húggen thar zua.
thár er lag gibórgan. in ſúnnun dag in mórgan.

---

v. 20. roazegen. F. gitráhton. P.

v. 21. théru. P. dara. F. zúa. P.

VI.

SPIRITUALITER.

Thie iúngoron in uuára. bizeinont rácha mara.
ioh íro zueio lóufa. dát filu díafa.
Théſo ſelbun dáti. bizéinont zuéne líuti.
thie iúdeon giuuáro. ioh folk ouh héidinero.
Uuio ſie dátun uuidar gót. híar iſt iz gibílidot.
gidóugno ſo ih thir rédion. in théſen euangélion.
Ioh uuío ſiez ouh firnámun. zi gilóubu ſid biquámun.
irlúegetun bi nóti. thie ſelbun kríſtes doti.
Bizéinot hiar thaz ſelba gráb. thar ther líchamo lág.
thes thie líuti uuas filu ód. ſelben drúhtines tod.
Iohánnes in giuuíſſi. thoh er iúngero ſi.
bizéinot in therera dáti. thero iúdeono liuti.
Pétrus ther álto. in thes giſcríbes uuorto.
thes thih mag uuéſan uuola níot. bizeinit héidinan thíot.
Liaf iohánnes harto mér. ioh quám zi themo grábe ouh er.
er ſtúant ſid themo flíze. in giméitun thoh thar úze.
So líazun in íó úmbiruah. thie ſelbun iúdeon gotes búah.
thár in anazálta. uuio kríſt in quéman ſcolta.

---

v. 1. iungiron. F. mára. P.
v. 2. tiúfa. F.
v. 3. Théſe. V. zuene. P.
v. 6. gitougono. F. redinon. F. euuangelion. F.
v. 7. ſie ez. F.
v. 8. ſélbun. P.
v. 9. lag. P.
v. 10. ſelbun. F.
v. 14. heidinero. F. thiot. P.
v. 15. zemo. F. ér. P.
v. 17. io. P.
v. 18. kriſt. P. quemen. F.

Zi uuízanne ſie áltun. thio búah thin frúma zaltun.
  uuio unſan líchamon nam. ſelbo drúhtin ſọ imo zám.
Ioh uuio er óuh thaz biuuárb. thaz er bi únſih irſtárb.
  thio búah ouh thar giuuúagun. uuío ſie nan bigrúabun.
Iro nihéin zi thiu gifíang. ſo thérer in thaz gráb ni giang.
  thaz thes góuma nami in uuár. irlúegeti thia frúma thar.
Ni quam tho pétrus thoh thiu mín. ioh giang er ſár íó thar in.
  gilóubig ſar ouh uuúrtun. ſo iz héidene bifúntun.
Thó giang náh ther ánder. thaz ſelba méid er thar ér.
  giang after ímo in then uuán. tho er ínan ſah thara íngan.
So uuérdent noh thio zíti. thaz méinent theſo dáti.
  thaz herza iúdeono. gilóubit kríſte ſcóno.
Gilóubent ſie thaz krúzi. ioh ſelben kríſtes uuízi.
  ioh éigun ouh giuuíſſi. thaz ſin irſtántniſſi.
Ioh íagilih ſih kúmit. ſar ſih thaz hérza rumit.
  fon úngiloubon féſti. iruuéichent tho iro brúſti.
Ioh rúarit thanne ſmérza. thaz ſtéinina hérza.
  bigínnit thanne ſuízzen. mit záharin ſih nézen.
Bigínnit thanne uuẹichen. mit ríuuu ſih irbléichen.
  ioh ílent íó in ríhti. zi kriſtes bígihti.
Sie thúnkit thaz giráti. thánne filu ſpáti.
  iſt iúdeo mánag thanne in uuár. hárto filu iamar.

---

v. 19. uuízzanne. V. P. F.
v. 20. nám. P. ſo. V.
v. 23. nihhein. F.
v. 26. biſuntan. F.
v. 27. Tho. P.
v. 28. dar. F.
v. 30. kriſte. P.
v. 31. cruci. F. uuizi. P.
v. 33. iagalich. F.
v. 35. herza. P.
v. 36. záhirin. V.
v. 37. ríu. P. riúúi. F.
v. 38. io. P.
v. 40. iámar. P.

Sih kérent ſie zi gúate. rózagemo múate.
biginnent thanne ríuuan. ioh iro brúſti bliuuan.
Ioh uuéinont ió zi nóti. thio langun míſſidati.
thaz ſie ſih ér ni klagotun. ſo uuénaglicho lébetun.
Nément ſie thanne góumâ. thera langun úngilouba.
ioh klagont théra férti. thia fílu langun hérti.
Bigínnent thanne uuúafan. ioh zi góte ruafan.
mit míchilen ílon. thaz ſie thia ſúnta dilon.
Giuuíſſo iz uuirdit thánne. thaz ſie gilóubent álle.
thaz ſie after thémo gúate. ſint rózagemo múate.
Sar ſo zála noto. héidinero thioto.
irfúllit uuirdit uuánne. thara in zi gánganne.
Ió ſo thér zi thiu giſíang. ther after pétruſe giang.
thaz ér ouh thio dáti. mit imo ſcóuuoti.
Sie ſáhun thar tho uuúntar. thie dúacha liggan ſúntar.
ther ſelbo ſuéiz duah in uuar. lag giſúntorot thar.
Biuuúntan thar ziſámane. fon thémo ſelben ſábane.
fon then dúachon ſuntan. mit thén er lag biuuúntan.
Bizéinot in giuuíſſi. ther duah thaz gótniſſi.
thaz iſt in giuuélti. ána theheinig énti.
Ther dúah ther uuirdit fúntan. ziſámane biuuúntan.
ni mahtu irſéhan uuiziſt tház. ni uuédar enti ſínaz.

---

v. 42. ríuan. V. P. bliuan. V. P.
v. 43. io. P.
v. 45. ſe. F.
v. 49. uuirthit. P. alle. P.
v. 50. guate. P.
v. 51. thíoto. P.
v. 52. gangenne. F.
v. 53. Io. V. Ioh. F. gíang. P.
v. 54. Tház er. P.
v. 55. thia. V. F. liggen. P.
v. 56. ſuuéiz duah. V. uuár. P.
v. 57. ziſamene. F.
v. 59. Bizeinit. F. dúah. P.
v. 60. Tház. P.
v. 62. ziſamene. F.

So iſt drúhtin in giuuélti. ána theheinig énti.
ioh iſt ana ánagengi. ni uuás thaz er bigúnni.
Iſt rúmo er in then gúatin. fon unſen árabeitin.
ſúntar biuuúntan. ſo thar ther dúah uuard funtan.
Gilóubent ſie thie dáti. thóh iz uuéſe ſpáti.
ioh irkénnit thaz muat. uúio ſelbo drúhtin irſtuant.
Uuio ſin gináda thaz biuuárb. thaz er bi únſih irſtárb.
klágont thanne nóti. thio érerun ziti.
Tház ſie thero dáto. gifólgetun ſo ſpáto.
ioh in liazun úmbiruah. thaz in záltun thio búah.

---

v. 63. mahtun. F.
v. 66. der tuach dar̀. F. fúntan. P.
v. 68. múat. P.
v. 69. irſtárp. V.
v. 70. thie. F.
v. 72. jóh. P.

VII.

MARIA AUTEM STABAT AD MONUMENTUM. Ioh. 20, 11.

Maríun thes thoh ió nirthróz. ſtuant úzana thes grábes roz.
zi ſtéti thar ginóto. ſi mínnota inan thráto.
Hábeta ſi nu in uuar mín. minna míchilo ſin.
míchilo líubi. thes uuórtes mir gilóubi.
Minna míchilo ubar ál. ſo íh thir hiar nu ſágen ſcal.
thie drúta giangun thana ſár. ſiu ſtuant thoh uuéinota thar.
Si thia ſtát noh tho nirgáb. ioh luagata áuur in thaz gráb.
ſi áuur thar tho ſúahta. ſo hárto ſiu ſin rúahta.
Ther mán ther thaz ſúachit. thes er hárto ruachit.
thar er es míthont miſta in uuár. er kérit ſuachit áuur thar.
Thiz uuíb ouh thaz hiar ſítota. ſi iz al irſúachit habeta.
ni ſúahta ſiu thar thes thiu mín. luageta áuur tho thar in.
Tho ſáh ſi ſízan ſcóne. thar éngila zuéne.
ſie uuarun frónisg filu fram. ſo in kríſtes ſelben grábe zam.
Zi then ſúazon ſaz ther éino. thar kríſt lag dóter eino.
zen hóubiton ther ánder. thar ther líchamo lag er.
Sie ſpráchun thio únthulti. ioh uuáz ſi thara uuólti.
ira múat ſie ouh ſértun. thaz ſie thes frágetun.

---

v. 1. ſo. P.
v. 4. mſhilo. V.
v. 5. al. P.
v. 6. ſi. F.
v. 7. doch (*ſt.* noh). F. luágeta. F.
v. 9. Thér man. P. ruahit. V. P.
v. 10. midon miſſa. F.
v. 12. des thar. F. luégeta. F.
v. 13. ſáh. P. ſizzen. P. F. ſízzan. V. zuene. P.
v. 14. frám. P.
v. 15. kriſt. P. toter lag. F.
v. 16. ér. P.
v. 17. úndulti. V.

Uuib ziu kúmiſtu thar. uuenan ſúachiſtu ſar.
uuaz úngifuaro thinaz íſt. ſo úngimacho ríuziſt.
Mág mih quad ſi zi in tho lés. giluſten uuéinonnes.
ſer ioh léid ubar uuan. iſt mir hárto gidan.
Háben ih zi klágonne. ioh léidilih zi ſágenne.
ni uuéiz ih les in gáhe. uuar ih iz ánafahe.
Thaz ſér thaz thar ruarit míh. theiſt léidon allen úngilih.
iz ubarſtígit noti. allo uuídarmuati.
Mir iſt ſér ubar ſér. ni ubaruuíntu ih iz mér.
ni uuán es untar manne. iámer dróſt giuuinne.
Sie éigun mir ginómanan. liabon drúhtin minan.
thaz min líaba herza. bi thiu rúarit mih thiu ſmérza.
Ni uuás in thar ginúagi. tház man nan irſlúagi.
ſúntar ſe ouh biuuúrbin. tház ſie nan gibúrgin.
Thaz fríunt nihein ni uuéſti. uuío man nan firquíſti.
ioh uuío man nan firthuásbti. mir zi léidluſti.
Bi thiu fró min ſo ih íú rédinon. ni még ih thaz irkóboron.
theih íámer fráuuo luſti. giláze in mino brúſti.
Ioh ſo íh íú hiar nu zéllu. uuárd mir uue mit mínnu.
theih ſino líubi in mih gilíaz. ob ih ſia níazan ni muaz.
Oba íáman thoh giquáti. uuára man nan dáti.
ódo mir gizéliti. uuára man nan légiti.

---

v. 19. kumíſt du. F. thár. P. ſuachis thu. F. ſár. P.
v. 21. Mag. P. quád. P. giluſthen. F.
v. 22. uuán. P. githan. F.
v. 23. léidalich. V. P. ſaganne. F.
v. 26. note. F.
v. 28. mánne. P. iamer. P.
v. 29. liobon. F.
v. 30. hérza. P.
v. 33. uuiſſi. F. irquiſti. F.
v. 34. firduásbti. V. P. firtuasbti. F.
v. 35. iu. P.
v. 36. iamer. P.
v. 37. ſo. V. iu. P. uué. P.
v. 38. múaz. P.
v. 39. iáman. P. dati. P.
v. 40. legiti. P.

Thaz íh thoh in theru dóti. uuaz thíonoſtes gidáti.
themo líaben manne. uuaz uuári mir thánne.
So ſlíumo ſi tho thaz giſpráh. ſi ſar íó uuídorort biſah.
thar ſah ſi drúhtin ſtantan. ioh hábeta inan fúntan.
Si uuíht thoh ſin nirknáta. ioh giuuíſſo uuanta.
theiz in ála uuari. ther gártari uuari.
Frágeta er ſa ſáre. ziu ſi rúzi thare.
uuaz ſúahti ſi ſo hárto. thero klágontero uuorto.
Fró min quad ſi dua mih uuís. oba thú nan námis.
ioh uuára thiu thin gúati. then minan líobon dati.
Ih giágaleizon thaz iſt uuár. thaz íh inan gihólon thar.
ni klékent mir zi héiti. thio liebun árabeiti.
Ni nánta ſi nan dróf er. thuruh thaz míchila ſer.
ſi uuanta in ála feſti. thaz mánnilih iz uueſti.
Bi námen er ſa nánta. ioh ſí nan ſar irkánta.
zi fúazon ſi ſar ílta. thes híaz er ſía duan bíta.
Inthábe quad er zi iru thíh. drof ni rúari thu mih.
ni fúar ih noh nu thárauuert. in mínes fater géginuuert.
Gizeli uuórton thinen. then brúadoron minen.
thaz hábes thu irfúntan. theih bin fon tóde irſtantan.
Ioh theih fáru in rihti. in ſines ſélb giſíhti.
in frónisgi giſíunes. thes drúhtines mínes.

---

v. 41. Tház ih. P. thera. V. P. thioneſtes. V. F.
v. 42. líeben. V. F. líoben. P. mih. F.
v. 43. tho *fehlt in* F. tház. P. ſár. P. io. P. uuidorort. F.
v. 44. ſáh. P. truhtinan. F.
v. 49. Fro. P. quád. P. namis. P.
v. 52. thie. V. F. lieben. F. arabéitti. F.
v. 54. mánnalih. V. P. úúiſſi. F. uuéſti. P.
v. 55. namin. F. ínan. F.
v. 56. illta. F.
v. 58. mines fáter geginuuert. P.
v. 59. brúodoron. P. mínen. P.
v. 60. the. F.
v. 61. ríhti. P. ſelbes. F.
v. 62. froniski. F. thes *fehlt in* F. mines. P.

Zél in thu ther bóto bift. er gót ioh iro fáter ift.
thaz lázen fie in uuára. thia úngilouba in fíara.
Ni déta fi thes tho bíta. zen iúngoron fi far ílta.
fageta in thó thaz fi nan fáh. ioh uuort thiu er zi íru fprah.

---

v. 63. Zeli. F.

v. 66. fágeta. P. fnan gifach. F. uuórt. P.

VIII.

SPIRITALITER.

Ih uuíllu hiar giméinen. uuaz thie éngila bizéinen.
thie ſcónun ioh thie uuízun. thie in kriſtes grábe ſazun.
Thie thar in réſti frono. gizámun ſo ſcóno.
uuarun ſcínenti frám. ſo gótes boton uuóla zam.
Ioh tház iſt michil uuúntar. thaz ſíe ſo ſazun ſúntar.
ſih thar ſo giéinotun. thera ſtéti guatun.
Thaz uuir éngil nennen. thaz héizent ſo uuir zéllen.
bóton in githíuti. frénkisge líuti.
Thie íó thaz iruuéllent. thaz ſie tház gizellent.
ſar in hórsglicha friſt. ſo uuáz ſo in gibótan iſt.
Sie méinent hiar thie zuéne. thie éngila ſine.
dúent unſih giuuíſſe. fon themo irſtántniſſe.
Thie ſelbun gótes thegana. thie uns ſcríbent kriſtes rédina.
thie uns ſcríbent ſino dáti. ioh ſélbaz ſin giráti.
Tház iſt uns iróugit. thaz got iſt kríſtes houbit.
uuíziſt thaz gimúato. theiſt drúhtin unſer gúato.
Ther zen hóubiton ſáz. ther kundit uuíziſtu thaz.
úns in giuuíſſi. thaz kriſtes gótniſſi.

---

v. 1. úúilla. F. uuílle. V. thia. F. biceinen. F.
v. 3. ſchonu. F.
v. 4. ſkínenti. P. F.
v. 6. thár. P.
v. 7. nennén. P.
v. 8. githíudi. V.
v. 9. ſo. P. gizéllent. P.
v. 10. fríſt. P. gíboton. F.
v. 11. thia zunene. F. thia. F.
v. 13. ſcribent uns. F.
v. 14. ſcribent uns. F.
v. 17. úúiziſt du. F.

Then man zen fúazon gisáh. ther zeinot ánder gimah.
ther zeinot scóna giuuurt. thera selbun líchi giburt.
Iohannes uuízistu tház. zi kristes hóubiton saz.
tho er so hóho gisan. thes euangélien bigan.
Tho er so hóho iz fuarta. thaz gótnissi ruarta.
mit uuórton filu díafen. thára uuir zua íó rúafen.
Gihógat er ouh thero fúazo. uuant ér giscréib uns suázo.
ófono filu frám. uuío er hera in uuórolt quam.
Uuio druhtin déta so imo zám. er unsan líchamon nam.
uuio er uuárd ouh héra funs. ioh nu búit in uns.
Bi námen sia druhtin nánta. so ih hiar fóra zalta.
gisuáso ioh thin kúndo ist. then thu bi námen nennist.
Sáma so er zi iru quáti. irknái mih bi nóti.
in muate láz thir iz héiz. uuanta ih thinan námon uueiz.
Sí nan sar irkánta. so ér then námon nanta.
tház si garo ér firliaz. únz er sia uuíb hiaz.
So íst themo gótes drute. gisprόchan zi gúate.
móysene in uuáre. themo uuizod spéntare.
Íh quad drúhtin uuéiz thih. bi námen thaz ni híluh thih.
bi namen uuéiz ih thih ál. só man sinan drút scal.
Náles theih thih zéino. mit uuórolti giméino.
ih uueiz thih súntaringon. in thínes selbes thíngon.

---

v. 19. thér. P.
v. 20. giuuúrt. P. ther. P.
v. 21. Iohánnes. P. úúizist thu. F. thaz. P.
v. 22. éúuangelien. F.
v. 23. fúarta. P. rúarta. P.
v. 24. filo. F. V. díofen. P. tiufen. F. io. P.
v. 25. giscreib. P. giscreip. F. suuazo. F. súazo. P.
v. 28. uuío. P. uuard. P.
v. 29. truhtin siá. F.
v. 31. so. V.
v. 32. heiz. P. uuanta. V. thinen. F.
v. 34. thaz. P. gáro. P.
v. 35. ist. P.
v. 37. druhtin. P.
v. 38. námen uueiz. P. ih *fehlt in* F. al. P.
v. 39. diz (*st.* thih). F.
v. 40. suntiringon. F.

So uuard ouh híar bi thaz uuíb. thiu thar tho ſúahta thaz líb.
ſi irkánta nan ſo er uuólta. tho er then námon nanta.
Sáma ſo er zi iru quáti. irknái mih bi nóti.
in muate láz thir iz héiz. tház ih thinan námon uueiz.
Thaz uuíb zi thiu gifúndta. then iúngoron iz kúndta.
aller érist tho thaz uuíb. in giſágeta thaz lib.
Nim góuma hiar nu nóti. thia uuúntarlichun dáti.
thaz frónisga gizámi. ioh thaz ſéltſani.
Gab iú uuíb uuanne. themo gómmanne.
bíttiri tódes. thiu nátara giſpúan ſes.
Quam auur thíſu nu in uuár. ioh kúndta thaz líb ſar.
uuíb ſo ih thir rédinon. er iſt gómmannon.
Sélb ſo druhtin quáti. ioh er iz zi thíu dati.
thia bótaſcaf ſus ſúntar. theiz uuári mera uuúntar.
Fon théru ſelbun hénti. thiu tód giſcankt iu enti.
ioh uuéuuon tho mánne. gab zi drínkanne.
Fon theru intfáhent theiſt ouh uuíb. nu thaz éuuiniga líb.
fréuuida zi líbe. ni ſít irbolgan uuíbe.

---

v. 41. uuar. F. lib. P.
v. 42. ſo. V.
v. 44. heiz. P.
v. 45. thíu gifundta. P. dien iungiron. F.
v. 46. thoh. F. líb. P.
v. 47. thio uúntarlichun. P.
v. 49. iu. P.
v. 50. todes. P.
v. 54. uúntar. P. úúnthar. F.
v. 55. the. P. thód. V. P. giſchanktiú enti. F. giſcankti. u. enti. V. giſcanktiuénti. P.
v. 56. manne. P.
v. 57. éuueniga. V. lib. P.
v. 58. irbólgan uuibe. P.

IX.

DUO EX DISCIPULIS IESU IBANT IN CASTELLUM. Luc. 24.

Tho thaz éuuiniga guat. úz fon themo grábe irſtuant.
thaz líb thaz bi únſih hiar irſtárb. fon béche hera uuídar uuarb.
Thes dáges fuarun thánana. ſine drút thegana.
giſéllon zuene gúate. ſéragemo múate.
Sie fuarun quítilonti. thio ármilichun dáti.
iámarlichon thíngon. íó in then ſelben gángon.
Sie gíangun inan klágonti. ioh íó fon ímo ſagenti.
quam in hárto in iro múat. thaz ſin mánagfalta gúat.
Uuard drúhtin in tho líndo. thes uueges ſáman ſindo.
gíang óuh in thera férti. mit in tho kóſonti.
Ni tház ſie thaz thoh dátin. thaz ſie nan irknátin.
odo in ála uuari. ſie uuéſtin uuer er uuári.
Uuéiſt quad íúer rédina. ioh íúer únfreuuida.
ir íúerero uuórto. get ſus drúrento.
Gab einer ántuuurti. ſélb ſo er iz zúrnti.
thaz léid thaz ínan ruarta. thaz géner es ni fúalta.
Biſt thu éino ir élilente. ir ánderemo lánte.
thaz thir in múate thaz niſt héiz. thaz éllu thiſu uuórolt uueiz.

---

v. 2. hiar bi unſich. F.
v. 3. thanana. P.
v. 4. ſéragomo. P.
v. 5. ármalichun. V.
v. 6. ío. P. in *fehlt in* F. ſelbon. F.
v. 7. io. P.
v. 8. mánagfalda. V.
v. 9. thruhtin. F. ſamant. F.
v. 10. ouh. P.
v. 11. tház ſie nan. P.
v. 12. uuiſſin. F.
v. 13. iuer. P.
v. 14. ſuerero. P.
v. 16. leid. P.
v. 17. eino. P. ándaremo. V. P.
v. 18. elliu. F.

Ouh uuíht thu thes nirknáiſt. thaz níuuenes gidán iſt.
in theſen ínheimon. thaz múgun uuir íámer uuéinon.
Uuaz íſt thaz quad er ſúliches. nu giríhtet mih thés.
ſie záltun ſo man ofto dúat. thaz iro ſéraga muat.
Inti thu ni hórtos hiar in lánte. fon themo héilante.
iſtir únkund ouh nu tház. uuio diuri fóraſago iz uuas.
Máhtig uuas er hárto. ſínes ſelbes uuórto.
ioh ſines ſélbes dato. kréftig filu thráto.
Fora góte uuas iz méiſt. uuir zellen thír iz thu iz ni uuéiſt.
for állen theſen líutin. thoh ſíe thar ſo gidátin.
Ioh uuio nan ouh irquáltun. zi tóde nan firſáltun.
thie unſe héroſton. ioh álle theſe fúriſton.
Uuir uuántun thes giuuíſſo. thoh iz ni uuúrti leidor ſó.
er únſih ſcolti irláren. thes mánagfalten uuéuuen.
Firfáhan unſih ſcólti. thoh uuíht es ſo ni uuúrti.
thiu ſín ſelba gúati. thera altun árabeiti.
Thes mánagfalten ſéres. thaz uuir nu thúlten leuues.
theiz álles uuio ni uuúrti. nub ér es duan ſcolti énti.
Thiu thíng uuir hiar nu ſágetun. ioh thír ouh hiar gizélitun.
uuiziſt thú thaz ana uuán. nuſt thrítto dág theiz iſt gidán.
Bigán tho druhtin rédinon. then ſélben ſinen théganon.
ſines ſélbes uuorton. then líaben giférton.

---

v. 19. úúíth. F. níuenes. V. P.
v. 20. iamer. P.
v. 21. Uuaz iſt quad er daz ſuliches. F.
v. 22. ofto man. F. ira. V.
v. 23. horthus. F.
v. 24. iſt dir. F. díuri. P.
v. 25. Magtih. F. ſin. F.
v. 26. ſin. F. dáto. P. dráto. V.
v. 28. ſe. F.
v. 30. heroſthon. F. furiſthon. F.
v. 32. mánagfalden. V.
v. 33. dohc úúith des. F.
v. 35. mánagfaltes. P. dulten léunes. P. thulthen. F.
v. 38. thritto. P.
v. 39. thruhtin. F. ſinan. F.
v. 40. líeben. V. P. liobon. F. giferton. P.

Uuola dúmp muate. zi mánagemo gúate.
zi thesen thíngon allen. thoh iuz thio búah zellen.
Iúz thio búah nennent. ioh fórasagon singent.
íúer hérza thoh thiu in uuár. ni gilóubit thes giscríbes thar.
Ia lámf so sie gisâgetun. fon kríste sulih zélitun.
er ál iz so irfúlti. ioh sélbo sulih thúlti.
Ioh ér in sinaz ríchi. in sina gúallichi.
mit súlichu biquámi. sos ímo selben zámi.
Thio búah bigan er áfaron. fon móyscse ouh tho rédinon.
íoh bigan in zéllen. fon fórasagon állen.
Ántfristota ouh filu frám. thaz giscríb in so so zám.
uuio iz íágilicher zélita. fon ímo súlih sageta.
Er zalt in mánagfalto. súazlichero uuórto.
ál thia selbun rédina. thia se scríbun thanana.
Zált in thes ginúagi. uuélih es íó giuuúagi.
scóno inti réino. ioh hárto filu kléino.

---

v. 42. iúz. P.
v. 43. Iuz. P. singent P.
v. 44. iuer. V. uuith des scribes. F.
v. 45. gilamf. F. lampf. P. ságetun. P. F.
v. 46. álliz. V. sus so. F.
v. 47. guatlichi. F.
v. 48. imo sélben zami. P.
v. 49. bigann. V. P. F. áforon. F.
v. 50. allen. P.
v. 51. giscrip so so in zam. F.
v. 52. íagilicher. P. sulih ságeta. P.
v. 53. zalta. F. suuazlichero. F.
v. 54. thánana. P.
v. 55. Zalta. F.

X.

APPROPINQUABANT CASTELLO. Luc. 24.

Sih náhtun ſie tho álle. zi themo káſtelle.
thára zen iro ſélidon. mit théſen ſelben rédinon.
Tho dét er ſelb ſo ér uuólti. ioh rúmor fáran ſcolti.
tho nóttun ſie nan ginúagi. thaz er mit ín giangi.
Ní dúa thir quatun thia árabeit. uuanta áband unſih ánageit.
uuis mit úns hinaht. uuanta fúrdir thu ni máht.
Ni ſcaltu íó nú ſo giduan. uuir gében thir hinaht ſuásduam.
ni uueiz uuár thu iz auur findes. thér dág iſt ſines ſindes.
Ih uuéiz ſie filu hárto. tháhtun thero uuórto.
thiu ín thar uuarun méiſta. thes ſines tódes dróſta.
Fon móyſeſe ſélben. ioh fóraſagon állen.
uuio iz thar ána iſt al gizált. er tódes duan ſcolta úbaruuant.
Dét er ſo ſie quátun. ioh ínan ouh tho bátun.
ál ſo ſie nan béittun. in hús inan giléittun.
Tho uuán ih ſie giſázin. tház ſie ſaman ázin.
irbútun ímo tho iro gúat. ſo man líobomo duat.
Nám er tho thaz ſelba brót. ioh then iúngoron iz bot.
thiu giſiuni in ſih indátun. ioh ínan far irknátun.

v. 1. caſtelle. F.
v. 2. ſelbon. F.
v. 3. ſo. V.
v. 5. quadun. V. P.
v. 7. ſcáltu. P. giduan. P.
v. 8. thu *fehlt in* F.
v. 9. uuorto. P.
v. 10. droſta. P.
v. 12. iz iſt tharana. F. dódes. V. ſcolta, V.
v. 14. béitun. V. P. giléitun. V. P.
v. 16. tho imo. F. liobemo. F.
v. 17. iungiron. F.
v. 18. giſíuni. V.

Tho uuard in ála gahun. ſin uuíht ſar ni giſáhun.
ſar íó in théra friſti. tho ruartun ſe ánguſti.
Uúard in ſár tho filu léid. thaz er ſih ſár fon in firméid.
thaz múaſin ſih ſin frónuuon. ioh inan lángo ſcouuon.
Sah ein zi ánderemo. ioh fórahtun in ſlíumo.
irquamun úngimezen. thes líaben gimazen.
Thaz ſíe ſin ſo firmíſtun. ſó ſies uuiht ni uuéſtun.
ióh inſlúpta in gahun. then míthont ſe ánaſahun.
Bigondun thíngon tho untar ín. uuio er giang kóſonti mit ín.
uuaz es thio búah quatun. ſie uuíht thoh ſin nirknátun.
Uuio thaz hérza bran in ín. unz er thíngota mit ín.
thuruh thio ánguſti. ioh ſines líubes luſti.
Sie ſar íó thén ſtunton. uuídorortes uuúntun.
thaz ſíe ſih tho gidúamtin. then iúngoron es girúamtin.
Giuuiſſo ſágen ih thir éin. ſie záltun ſar tho théſen zuein.
thaz inan pétrus giſah. ioh ſélbo er ouh mit ímo ſprah.
Sie in tho réda datun. uuio ſíe nan ouh irknátun.
ioh uuío ſie in thera férti. giangun kóſonti.

---

v. 19. uúith. F.
v. 20. io. P.
v. 21. Uuard. P.
v. 22. ſcouon. V. P.
v. 23. anderemo. V. P.
v. 24. liebin gimazon. F.
v. 26. ioh. P. intſlúpta. P. inſlúpta. V. F. in *fehlt in* F. gáhun. P. mitthont. F.
v. 27. ér. P. in. P.
v. 28. és. P. des. F. thie. V.
v. 29. mit in. P.
v. 30. ſínes liubes lúſti. P.
v. 31. ſtuntun. V. uuidorortes. P. uuidarorthes. F. uuídarortes. V.
v. 32. gituamptin. F. iungiron iz giruamptin. F.
v. 36. ſe. P.

XI.

STETIT IESUS IN MEDIO DISCIPULORUM SUORUM.
Ioh. 20.

Uuarun thie iúngoron tho. bi fórahtun thero iúdeono.
thuruh míchila not. in einaz hús gifamanot.
Then búachon maht thar uuárten. dúron fo bifpárten.
ftúant er untar mítten. thes félben dages thrítten.
Ni zemo ántdagen mín. quam er áuur fama zi in.
uuanta ih ságen thir in uuár. fie uuárun auur fáman thar.
Sie flúhun ouh then felbon nót. ioh er in frídu far irbót.
gab frídu fo ih thir rédinon. then finen drút theganon.
Ouh blías er fie ána fo thu uuéift. then felbon héilegon géift.
thia felbun kraft fina. thaz gihíaz er in íú uuíla.
So uuémo ir quad giheízet. ir fúnta mo bilázet.
giuuiffo uuízit ana uuán. ift mína halbun far gidán.
Then ír iz auur uuízet. in fúnta ni bilázet.
theift ouh fésti ubar ál. ána theheinig zuíual.
Firgáb in thaz zi rúame. theiz uuari in íro duame.
thaz fies álles uuialtin. fo uuío fo fiez giríatin.

---

v. 1. iungiron. F. forahton. F. iudono. V: P.
v. 2. nót. P.
v. 3. thuron. F.
v. 6. uuanta. V. afur famant. F.
v. 7. frído. V. P. irbot. P.
v. 8. frído. V. finan. F.
v. 9. fie. V. heiligon keift. F. geift. P.
v. 10. iu. P.
v. 11. in funta bilazet. F. bilazet. P.
v. 13. bilazet. P.
v. 14. theiz fefti ouh úbar al. F. zuuíual. V.
v. 15. ira. V. F.

Thaz ſies uuíaltin filu frám. ſo gotes théganon gizám.
ioh ſar ió in théru friſti. iz uuári filu féſti.
Tho uuúrtun ſie gidrúabte. zuíualemo múate.
ni gilóubtun theſa rédina. thuruh thes hérzen freuuida.
Ni dét er thes tho bíta. hiaz rúaren ſina ſíta.
ſie hénti ouh ſino rúartin. thaz ſie ni zuíuolotin.
Thaz deta drúhtin thuruh tház. uuant er giuuúntoter uuas.
thaz ſie álles uuio ni dátin. bi thíu nan thoh irknátin.
Uuant ér uuard thar giuuáro. giuuúntot filu ſuáro.
zi férehe giſtóchan. iz uuard thoh ſid giróchan.
Síe ouh tho ſo dátun. ioh noh tho zuíuolotun.
uuas in thaz hérza filu fró. bi thiu uuúntarotun ſie ſih ſó.
So gibúrit mánne. thara er ſo ginget thanne.
giſihit thaz ſúaza liabaz ſin. thoh fórahtit theiz ni mégi ſin.
Súlih hiar ouh rúarta. thie ſelbun kriſtes druta.
ſie hábetun nan in hánton. hérzon zuíuolonton.
Híaz er imo thánne. geban zi ézanne.
noh uuarun zuíuiline. thie ſelbun drúta ſine.
Sus lókota er mit mínnon. thie drut ménnisgon.
ſus ió thé́ſen datin. tház ſie nan irknátin.
Thaz fón in uuurti fúntan. thaz ér uuas ſelbo irſtántan.
ioh ſie giuuíſſo ouh uuéſtin. thaz ér ſtuant fon then réſtin.

---

v. 17. gizam. P.
v. 18. feſti. P.
v. 19. zuuíualemo. V.
v. 22. zuuíuolotin. V.
v. 23. giuúntoter. P.
v. 24. ſie. V.
v. 25. Uuanta. F.
v. 28. uuúnterotun. V. P. uuntorotun. F.
v. 29. Só giburit. P. gingit. F.
v. 30. liába ſuáza. F.
v. 31. ſélbun. P. drúta. P.
v. 32. hérzen. V. herzen. P.
v. 33. mo. F.
v. 34. thia. F.
v. 36. ſo. P.
v. 37. uurti. P. er. P. ſélbo irſtantan. P.

Uuanta iz mag man uuízan. ther the uuilit ézan.
 thaz inan líb ruarit. ioh líchamon fuarit.
Áz er fora in tho tháre. thaz uuéſtin ſie zi uuáre.
 thaz er thaz férah habeta. in líchamen lebeta.
Tho nám er thaz er léibta. mit thíu er in ouh tho líubta.
 gáb in thaz zi ſúazi. thaz íágilih thes ázi.
Mánota er ſie tho álles. thes éreren thínges.
 thaz er gizálta iz allaz ín. unz er ér íú uuas mit ín.
Er deta in ófan állaz. thaz giſcríb follaz.
 mérota in thie uuízzi. ménniſgon zi núzzi.
Thaz íágilih firnámi. thar ána thaz gizámi.
 thaz drúhtin thiz ſo uuólta. ioh ſús ouh uuéſan ſcolta.

---

v. 39. Uuánta. P. uuizzan. F. thér. P.
v. 42. ér. P. lébeta. P.
v. 43. leipta. F. liupta. F.
v. 44. ſagilih. P. ſágalich. F.
v. 45. thinges. P.
v. 46. gizálta. V. in. P.
v. 47. óffan. V. P. F. allaz. P. giſcrip. F.
v. 48. uuízi. P.
v. 49. ſágalich. F. daranach. F.
v. 50. uueſan. P.

XII.

SPIRITALITER.

Lékza therero uuórto. thiu gruazit zéichan harto.
rácha filu mára. ioh thrato féltſana.
Iz íſt thaz ni híluh thih. uuúntoron managen úngilih.
thíſu ſelba rédina. thia uuir hiar ſcríbun obana.
Éigun uns thiu gotes uuérk. harto míchilaz gibérg.
thaz uuír thes biginnen. uuir ſúlicho dati zellen.
Íſt thaz ſelba mári. harto féltſani.
harto rúmo oba unſan uuán. ſulih rácha gidán.
In uuélicha uuiſun uuúrti. ther mán uuas in gibúrti.
ioh uuir gilóuben thaz ouh frám. er uuaran líchamon nam.
Ioh habet fáſto ouh unſer múat. ſid er fon tóde ſelbo irſtúant.
giuuiſſo uuízun uuir tház. theiz ſid uuar líchamo uuas.
Uuío er ſelbo quámi. thaz iſt féltſani.
biſparten dúron thara zi ín. ioh ſtuant thar mítten untar ín.
Uuir ſcúlun hiar nu ſúntar. gizellen ánder uuuntar.
théſemo gimachaz. thaz uuir firſtánten thiz thiu baz.
Thaz uuir fon féltſane. uuóla megin fáre.
irkénnen ſo iz giſcríban ſtat. thia uuúntarlichun gótes dat.

---

v. 2. racha. P. drata. F.
v. 3. hiluh. P. thíh. P. uuontoron. F.
v. 4. uuír. P. ſcribun óbana. P.
v. 5. gótes uuerk. P.
v. 6. bigínnen. P. zéllen. P.
v. 8. unſen. F. gidan. P.
v. 9. uúrti. P.
v. 11. ouh faſto. F. dóde. V.
v. 12. giuuiſſo ſo. F. ſíd. P.
v. 13. thuron. F. untar in. P.
v. 15. úúnthar. F.
v. 16. gimahchaz. V. F. gimáchaz. P. báz. P.
v. 17. uuola. P.
v. 18. gotes. P.

Mánnilih uueiz guater. thaz thíarna iſt kriſtes múater.
thiu nan bár ſo er uuólta. tho er bunſih ſtérban ſcolta.
Bar ſi frúma mánagen. mit ira lídin alangen.
ni thúlta ſi in giuuíſſi. nihein iruuártniſſi.
Tho er bi únſih uuolta douuen. mit thiu thia uuórolt frouuen.
tház ſi ſin gintúzzi. in thes líchamen brúzzi.
Uuaz uuúntoro iſt thaz uuólta. ther íámer lében ſcolta.
er ingiang úngimerrit. dúron ſo biſpérrit.
Tho er uuard zi mánne. bi ſie zi irſtérbanne.
álangera múater. ther gotes ſún guater.
Giháltenera thíarnun. ther ſelbo drúhtines ſun.
ubar bédu det er tház. ſó thiu ſin giuuált uuas.
Hiar liſis thu óuh gizami. ánder ſeltſani.
hárto michil uuúntar. fon ſelben kríſte ouh ſuntar.
Theiſt giuuís íó ſo dág. thaz man girúaren mag.
thaz iz mág ſo ih rédinon. uuértiſal irkóboron.
Yróugt uns hiar gimúato. unſer drúhtin guato.
ſih zi rúarenne ubar ál. ther thoh íámer lében ſcal.
Sih zi rúarenne. thia uuúntun ouh zi ſéhanne.
thoh inan tód giloubi mír. ni ſcúli ruaren fúrdir.
Ioh uuértiſal nihéinaz. giuuiſſo uuízit thu thaz.
ál ſoſ ih thir rédinon. fúrdir ubarkóboron.

---

v. 19. thiorna. F. kríſtes muater. P.
v. 20. bi unſich. F.
v. 21. managen. P. iro. V. P. iru. F.
v. 22. dúlta. V. nichhein. F.
v. 23. er *fehlt in* F. dóuen. P. toúúen. F. thie (*ſt.* thia). F. frouen. P.
v. 24. bruzzi. P.
v. 26. íngiang. P.
v. 27. Thó. P. zirſterbanne. F.
v. 29. thruhtines. F.
v. 31. ſéltſani. P.
v. 32. úúnthar. F. ſélben kriſte. P.
v. 33. girúeren mág. P.
v. 34. tház. P. mag. P. ih thir redinon. F.
v. 35. Yróugta. P.
v. 36. iamer. P.
v. 39. nihheinaz. F. uuizziſt. F.

Thaz uuari uuúntarlih thiu dát. ſo ſiu thar giſcriban ſtat.
úngilih in gúatin. ió ánderen ſinen dátin.
Úngilih ſo ih zéllu. thiſu thing éllu.
állo theſo dáti. thaz drúhtines giráti.
Thaz ſie gúallichi. inſtúantin in thera líchi.
ioh ſo frónisg gimah. ſo mennisgo ér ni giſah.
Ioh íámer uueſtin thánne. thie ſine hóldon alle.
thie tho thár uuarun. ioh ouh ſídor quamun.
Tház er in natúru. uuas ſélbo ther zi uuáru.
thera érerun uueſini. ſo iz ér ſah ſin githígini.
Nóh iſt ouh hiar méra. thera frónisgun léra.
thero drúhtines dáto. thes uuir bithúrfun thrato.
Thaz uuír firnemen álle. uuaz thíu racha uuólle.
ioh uuáz ſiu hiar bizéme. inti uns zi frúmu meine.
Thie ſélbun zuagífti. es ſínt uns harto thúrfti.
thie zúagifti dróſtes. thes ſélben gotes géiſtes.
Hiar lérit thiu ſin ſtímna. unſih zuá minna.
tho er in zuíro ſo thu uuéiſt. gab then héilegon geiſt.
Tho er ſie híar thaz anablíás. thaz er in ér iu gihíaz.
fon hímile ínan ſid ouh gáb. ſo er in ér íu firgab.
Éríſt gab er in thaz gúat. thar er in géginuuertig ſtuant.
ioh ſánta in auur ſidor tház. tho er in hímile giſáz.

---

v. 41. úúntharlich. F.
v. 42. úngalih. V. ungalich. F. ioh. F.
v. 43. Ungalich. F. ſo. V. thiſu thíng ellu. P.
v. 44. alle. F. dati. P. girati. P.
v. 45. inſtuantun. F.
v. 46. gimáh. P. kiſah. F.
v. 47. uueſſin. F. holdun. F.
v. 50. uuéſini. P. gidígini. V. P. F.
v. 51. lera. P.
v. 52. thruhtines. F. dato. P. thráto. P.
v. 54. frumon. F.
v. 56. ſelben gótes geiſtes. P.
v. 57. ſtimma. F.
v. 58. in *fehlt in* F. heiligon keiſt. F.
v. 59. thaz *fehlt in* F. iu. P.
v. 60. himile ínan. P. iu firgáb. P.
v. 61. ſtúant. P.
v. 62. ſánta. V. giſáz. P.

Theiſt ther héilego géiſt. mit thiu er ſe dróſta ſidor méiſt.
  ſid ſino géginuuerti. er nám fon iro hénti.
Mit thíu iſt gizeinit mánnon. ſih untar ín ío minnon.
  ioh ouh thiu mínna ſo thu uuéiſt. ſi íó zi drúhtine meiſt.
In érdu gab er in then géiſt. thaz man firnémen thaz íó méiſt.
  thaz mínna ſie ginúage. ioh káritas gifúage.
Sid gáb er nan fon óbana. thaz man firnámi thanana.
  thaz ſie ſcúlun thuruh nót. minnon gót ſo er gibót.
Mit thiu kúndt er hiár ouh mánnon. thaz ſíe ſih eriſt mínnon.
  thaz ſíe biquemen fóllon. mit thiu zen gótes minnon.
So er ériſt hiar in érdu. then géiſt gab ſoſo ih zéllu.
  áfter thiu fon hímilon. ſo íh thir hiar ouh rédinon.
Niſt ménnisgono uuízzi. ni uuédar ana ander núzzi.
  ioh er ſih góte leidit. ob ér ſiu zuei giſcéidit.
Bi thiu ſímes íó zi góte funs. mit then mínnon untar úns.
  ioh ínan harto mínnon. ſo quimit iz uuóla mannon.
Niſt thiu mínna ſumirih. kreftin ánderen gilih.
  giuuiſſo uuíziſt thu thaz. thía uuir heizen káritas.
Gilóbot iſt ſi hárto. páules ſelbes uuórto.
  ſines ſélbes bredigon. thiu káritas ſo ih thir rédinon.
Lóbot ſia giuuáro. ther brédigari máro.
  filu mánagfalto. ſínes ſelbes uuórto.

v. 63. heiligo. F. geiſt. P. ér. P.
v. 65. íó mínnon. P.
v. 66. méiſt. P.
v. 67. keiſt. F.
v. 69. thánana. P.
v. 71. óúh. P.
v. 72. thíu. P.
v. 73. ſo ſo. V.
v. 74. hiar *fehlt in* F.
v. 75. menniſcono. F. ánder nuzzi. P.
v. 76. oba. F.
v. 78. inan hárto minnon. P.
v. 79. Níſt. P. minna ſumiríh. P. ſo mir ih. F. gilíh. P.
v. 80. uuizziſt tu. F. tház. P.

Thóh er ſi ſo mári. ioh ouh ſo uuís uuari.
ni irzált er thaz gimúati. thia mánagfaltun gúati.
Odọ er íra dohti. zi énte queman móhti.
thera ira frámbari. bi thíu iſt ſi ſo mári.
Zalt er mánagfaltaz gúat. ufan ſía ioh thes ginúag.
ioh lúad ſia hárto guates. ioh ſúazliches múates.
Theiſt es állero meiſt. uuies drúhtin quít ſo thu uueiſt.
bí thịa ſelbun mínna. thiar lérta uuórolt alla.
Uuio er lerta drúta ſine. hiar in uuórolt libe.
uuier zálta in fon theru mínnu. mit ſínes ſelbes ſtímnu.
Quad man irkénnen ſcolti. ther ſía mínnon uuolti.
ioh thaz gibót mit uuillen. uuolti émmizen irfúllen.
Thaz thíe uuarin gúate. ioh góte filu drúte.
zi thiu zóh er hiar in líbe. thie iúngoron ſíne.
Bi thiu dúemes uns íó hiar in múat. thaz filu míchila guat.
thia filu ſcónun uuunna. thaz héizit auur mínna.

---

v. 87. Ódọ. P. Odo. V. F.
v. 88. der. F.
v. 89. managfalthaz. F.
v. 90. guathes. F.
v. 91. Théiſt. P. des (ſt. es). F. quit. P. uuéiſt. P.
v. 92. thier. P. thia er. F. lerta. P.
v. 94. uuſọ er. P. ſtimmu. V. F.
v. 95. ſia. P.
v. 96. uuíllen. P. emizen. F. irfullen. P.
v. 98. iungiron. F. ſine. P.
v. 99. io. P.
v. 100. filo. F.

XIII.

MANIFESTAUIT SE IESUS AD MARE TYBERIADIS. Ioh. 21.

Ih zéll uns hiar zi núzzi. bi einaz físgizzi.
uuio ſie ouh thár gidatun. ioh ſelbon kríſt irknatun.
Fuar petrus físgon in uuar. ſélbo maht thu iz léſan thar.
giloubi uuórton minen. mit ſehs giſéllon ſinen.
Sie arabéitotun. thia náht al in giméitun.
thie físga in al ingíangum. nihéinan ni gifíangun.
Er ſtúant in themo ſtáde thar. tho thes mórganes fạr.
thánana er tho zi in ſprah. thar er ſie físgon giſah.
Obạ íro thehein uuiht hábeti. thes in in uuéidu zauueti.
fríunton ouh zi núzzin. gifángan mit then nézzin.
Sie ímo ſar tho ſágetun. tház ſies uuiht ni hábetun.
ſágetun ſo ih nu zélita. thaz ín es uuiht ni záuueta.
Er quád ſie ſih gifíartin. zi zéſue gikértin.
thaz in thánne zauueti. ſo ſọ ér in ſelbo zéliti.
Sie uuúrfun tho zi zéſue. thaz iro nézzi in then ſé.
ín quam ſar ingégini. físgo michil ménigi.
Zúgun ſie tho ginóto. uuanta iro uuas fílu thrato.
zi ſtáde ioh zi ſánte. zi thúrremo úzlente.

---

v. 3. ſiſcon. F.
v. 4. kiſellon. F.
v. 5. árabeitotun. P.
v. 6. dia ſiſca alla in. F.
v. 8. ſn. P. ſe. F.
v. 9. Oba. V. thes in uueidu. F.
v. 10. ouh *fehlt in* F.
v. 14. záuueti. P. ſoſo. V.
v. 16. thar (*ſt.* ſar). F. fisco. F.
v. 17. iru. F.
v. 18. ſante. P. thurremo. P.

Thría ſtunton fínfzug. thes duent búah thar gihúgt.
ouh thrí ſo ih thir rédinon. thaz zéllent euangélion.
Thaz nezzi dróf thoh ni bráſt. thoh iro uuári ſulíh láſt.
iz al uuóla ſo gizam. álangaz zi ſtáde quam.
Quad iohánnes gotes drút. zi then ginózon ubarlut.
ſprah in ála uuari. theiz ſelbo drúhtin uuari.
Pétrus ſar thés ſindes. bigonda ſuímmannes.
mit mínnu ioh mit uuíllen. ni móht er mo giſtíllen.
Thie ándere zi lánte. quamun fériente.
ér ni mohta irbítan. uuant er nan mínnota ſo fram.
Gágant er ſar ouh zíoro. then ginózon filu ſcíoro.
thaz nézzi ſo thu líſiſt thar. zóh er in then ſtád ſar.
So ſie zi ſtáde quamun. ſie thar fíur giſahun.
brót ouh thar zi hénti. ioh fisga brátenti.
Hiaz er ézan ſare. zi dágamuaſe tháre.
mit ímo thar in uuára. thie ſine físgara.
Ioh híaz er ſie ouh giuuíſſo. bríngan thero físgo.
thie ſie tho thés fartes. gifiangun míthontes.

---

v. 19. finfzught. F.
v. 20. euuangelion. F.
v. 22. gizám. P.
v. 23. lút. P.
v. 25. Petrus. P. ſuímmanes. V.
v. 26. mohther. F.
v. 27. ánthere. V. P. lente. F. fergente. F.
v. 28. uuanta. F. ér. P.
v. 30. zóg. P. F.
v. 32. fisca. F.
v. 33. Híaz. P. ézzan. V. ezzan. P. F. ſáre. P. thare. P.
v. 34. fiſcara. F.
v. 35. ſie. V. F. bringan théro fisgo. P. fiſco. F.
v. 36. ſíe. P. fiangun. P. mitthontes. F.

XIV.

MYSTICE.

Thaz bizéinot michil gúat. thaz drúhtin thar in ſtáde ſtuant.
thaz ér ni drat thio úndun mer. ſo ſò er iu déta for in ér.
Únodi iſt iz hárto. ſus frénkiſgero uuórto.
thia kléini al zi giſágenne. ioh zi irrékenne.
Thoh uuíll ih es mit uuíllen. hiar lúzilin gizéllen.
gizéigon ouh in uuára. uuar thú es liſis méra.
Ther ſtád bizeinot lúſti. thes ſines líbes feſti.
thia er ginám in ſina hánt. tho er tód ubaruuánt.
Ther ſé bizeinot dáti. ioh unorolt únſtati.
thíu ſih íó zi nóti. hiar ferit ſtózenti.
Thar uuárun mit githuínge. thie iúngoron noh tho ínne.
ſie ſcolta rúaren noh tho mér. thaz ſelba uuóroltlicha ſér.
Thaz hábeta mit then máhtin. ther éuuinigo drúhtin.
ubaruuúntan thaz iſt uuár. bi thiu ſtúant er tho in ſtáde thar.
Sélb ſo er rehto quáti. in thérera ſelbun dáti.
ni bin fúrdir ih mit mánnon. in theſen uuórolt undon.
Thia zeſſa drát ih untar fúaz. ſi furdir dáron mir ni múaz.
ioh ſtán nu mit gilúſti. in éuuinigeru féſti.

---

v. 2. drát. P. undun mér. P. fora. F. er. P.
v. 3. Unnodo. F. kreftigero (ſt. frenkiſgero). F. uuorto. P.
v. 4. giſáganne. V. F. ſágenne. P.
v. 6. thu. P. líſis mera. P.
v. 10. ſtozonti. F.
v. 13. thruhtin. F.
v. 17. ceſſa. V. F. fuaz. P.
v. 18. euuinigero. F. feſti. P.

Uuaz thaz nézzi zeinit. ther rim thero físgo meinit.
thero iúngorono ménigi. thaz théro uuarun ſíbini.
Thaz brót in themo díſge. mit gibrátanemo físge.
ioh tház ouh thuruh thía laſt. thaz ſelba nézzi ni braſt.
Thaz pétrus thaz in ſtád ouh zoh. thaz imo físg nihein inflóh.
thaz kriſt zi iúngiſt hiar giſáz. mit knehton ſíbinin inti áz.
Gregórius ther gúato. er ſpúnota iz gimúato.
ioh filu ſcóno in uuar mín. ſo iſt giuuónaheit ſín.
Iz àuguſtínus rekit. ioh fílu kleino inthékit.
ther uns hárto mánag guat. ofan ſcóno giduat.
Sie thiz béde gruazent. ioh uns iz hárto ſuazent.
théſſes thi ih nu hiar giuuúag. es iſt uns fóllon thar ginúag.

---

v. 19. fiſco. F.
v. 20. ſibini. P.
v. 21. fiſco. F.
v. 23. ſtade. F. zóh. P. infloh. P.
v. 24. kríſt. P.
v. 27. filu. P.
v. 28. offan. V. P. F.
v. 29. grúazent. P. ſuuazzent. F.
v. 30. theſſes. P. thí. P. hiar nu. F. thar *fehlt in* F.

XV.

CUM ERGO PRANDISSENT DICIT IESUS PETRO. Ioh. 21.

Só ſie thar tho gázun. thar mit ímo ſazun.
mit ſelb drúhtine. thie liebun drúta ſine.
Quad tho drúhtin ſelbo ſús. mínnoſt thu mih pétrus.
mínnoſt thu mih filu mér. thanne thín ginoz ánder.
Thú uueiſt druhtin quad er mín. thaz ih mínna haben thín.
ioh thú mir biſt in mínnon. fora allen uuórolt mannon.
Quad ér theih thir gibíete. thaz hábe thu faſto in múate.
ioh íl iz ío irfúllen. mit hórsglichemo uuíllen.
Gihalt mir ſcáf minu. mínu nales thínu.
fúatiri ſiu ío zi uuáru. mit mines ſelbes leru.
Druhtin áuur zi imo ſprah. thaz man ér ni giſah.
thaz er éino dati. ſo thiko frágeti.
Pétrus dua mih uuíſi. oba ih thir líob filu ſi.
mit mínnu thines múates. mir únnis alles gúates.
Gab auur ántuuurti. pétrus mit giuuúrti.
zalta drúhtine. thie githánka ſine.
Thu uuéiſt druhtin gúato. thaz ih thih mínnon thrato.
thaz thu líobo miner bíſt. mir ánder fora thír niſt.

v. 1. thie dar. F.
v. 3. ſelbo truhtin. F.
v. 4. thú. P. ander. P.
v. 5. Thu. P. drúhtin. P.
v. 6. biſt mir mit (*ſt.* mir biſt in). F.
v. 7. habe. P. fáſto. P.
v. 8. uuillen. P.
v. 10. fuatari. F. ſiu. V. léru. P.
v. 11. Drúhtin auur. P. imo. P.
v. 16. thia. F.
v. 17. theih minnon thih. F. drato. V. P.

Dúa quad drúhtin thuruh nót. ſo ih híar thir óbana gibót.
in hérzen ſi iz bifángan. ni láz es uuiht ingángan.
Biſih mir lémbir minu. mínu nales thínu.
in ín gidua thia uuórolt uuis. uuio filu hóld thu mir ſís.
Er thríttun ſtunt nan grúazta. uuant er in ímo buazta.
thaz er és íú in uuar mín. ſo thiko lóugnita ſin.
Ther thría ſtunton íáhi. ſo thiko inflóhan uuari.
thia minna zálti hiar ſo zám. ther er ſo ſéro hintarquám.
Pétrus auur zéli mir. bin ih líob filu thír.
iſt thaz hérza thinaz. mir uuárlicho holdaz.
Irquám er ana bága. thera thíkun gotes frága.
er uuas es harto únfro. ioh gab er ántuuurti auur thó.
Thu ſelbo drúhtin alles bíſt. ioh uuéiſt al thaz in uuórolt iſt.
thu uueiſt thir ſélbo anan mír. thia mina mínna zi thir.
Firním quad er thia rédina. thia íh zálta thir hiar óbana.
thaz ih uuílle ſo thu uuéiſt. laz thir uuéſan thaz io méiſt.
Nu fúatiri ſcáf minu. mínu nales thínu.
in ín dua hárto filu ſcín. uuio liob thir húldi mino ſin.
Húgi hiar nu hárto. thero mínero uuorto.
in hérzen. kléibi ſiu nu ſár. uuanta ih ſágen thir in ála uuar.
Unz thu iúng uuari. ſo uuás thir thaz gizámi.
thaz thu thir ſélbo gurtos. ioh gíangi thara thu uuóltos.

---

v. 19. thir hiar. F. gibot. P.
v. 21. Biſíh. P.
v. 22. ſis. P.
v. 23. uuant her. F.
v. 24. iu. P.
v. 26. mínna. P. ér. P. hintarquam. P.
v. 27. thir. P.
v. 30. uuás. P. unfró. P. auur *fehlt in* F.
v. 31. al *fehlt in* F. uuerolti. F.
v. 33. thir zalta. F.
v. 34. uuolle. F. diz io meſt. F.
v. 35. fuatiri. P.
v. 36. filu *fehlt in* F.
v. 38. kleibi. P.

Thu thénift thino hénti. far thu bift áltenti.
giuuiffo thaz ni híluh thih. fo gurtit ánderer thih.
Thih leitit filu manno. thara thú ni gengift gérno.
thu fcált iz thoh irfúllen. mit thinemo únuuillen.
Er mit thíu mo zálta. thaz uuérdan thaz noh fcólta.
thaz man nan gifíangi. in krúzi nan irhíangi.

---

v. 43. thu. P. géngift gerno. P.
v. 45. tho (*ft.* mo). F. zalta. P.
v. 46. krúci. V. erucí. F.

XVI.

DE ASCENSIONE DOMINI. MATH. 28. MARC. 16.

Tho drúhtin uuolta réiſon. ſin ſelbes ríches uuiſon.
ſid themo ſíge ſo gizám. then er in ſátanaſe nam.
Fon thémọ er unſih rétita. in héllu nan giſtréuuita.
giuuán ouh mit githuínge. in ſin ſelbes héiminge.
Gibót er ſinen théganon. ſid tho théſen redinon.
thaz uuóla ſie iz firnámin. ingegin ímo quamin.
Gibót in thaz ſie giíltin. zi then ſélben ſconen zítin.
thárạ er tho gimeínta. ioh ſélbo in iz gizéinta.
Sie íltun íro thuruh nót. ſo er in ſélbo tho gibót.
thia fárt ſie al ſo giſítotun. ioh ſelbon drúhtin betotun.
Er in tho náhor gigiang. ioh ſie ſúazlicho intfiang.
thoh ráfſt er ſe eriſt hárto. ſines ſélbes uuorto.
Thaz in thera úngiuuurti. thaz hérzạ in uuas ſo hérti.
ni gilóubtun ſar then gáhun. thierſtántan nan giſáhun.
Fílu er in tho zálta. ſo er fón in fáran ſcolta.
thaz ín iz uuari féſti. in thes hérzen bruſti.
Er in thar ouh zálta. ſpracha mánagfalta.
uuórton ginúhtin. ioh ſpráh ouh ſus tho drúhtin.

---

v. 1. uuolta truhtin. F.
v. 2. gizam. P.
v. 3. themo. V.
v. 4. githuuinge. V.
v. 7. ſelbon. F.
v. 8. thára. V.
v. 9. iltun. P. tho *fehlt in* F. gibot. P.
v. 11. gigíang. P. ſuuazlicho. F. intſíang. P.
v. 12. ſínes ſelbes uuórto. P.
v. 13. hérza. V.
v. 14. gilouptun. F. dierſtantinan. F.
v. 15. fon. P. in do. F.
v. 17. Ér. P.
v. 18. ſús. P. druhtin. P.

In hímile int in érdu. ſo uuált ih es mit állu.
gigéban ſint mir zi hénti. ellu uuórolt enti.
Nu ſcál ih iuih ſénten. in thíonoſt minaz uuénten.
gizellet uuórolt thiote. ál theih íú gibíete.
Faret brédigonti. ſo uuít ſo thiſu uuórolt ſi.
ioh kundet éllu thiſu thing. úbar theſan uuórolt ring.
Gizéllet in ouh filu frám. theih ſélbo hera in uuórolt quam.
thaz thiu min géginuuerti. giuuéihti thia iro hérti.
Mines ſélbes lera. thia dúet in filu mára.
dóufet ſie inti brédigot. thaz ſie gilóuben in got.
Árme ioh thie ríche. ſo gén íú al gilíche.
ſo uuaz ſo in érdu habe líb. thaz ſi gómman inti uuíb.
Óba ſie thes gigáhent. zi gilóubu ſih gifáhent.
gidóufit uuerden álle. ſo iſt iro lába thanne.
Ther auur thés ni giilit. mit dóufu ſih ni uuíhit.
ni gilóubit thanne ouh thuruh nót. ſo íſt er íú firdámnot.
Zéichono éigit ir giuuált. zi uuírkenne ubar uuórolt lant.
thiu ir mih dúan ſahut. unz ir mit mír uuarut.
Hórngibruader héilet. ſo ſlíumo ir iz giméinet.
thio ſuhti thána fuaret. ſo ſlíumo ſo ir ſe rúaret.
Dóte man irquíket. thar ir zi mír es thigget.
thar zúa ſin ouh gizálte. béttiriſon álte.

---

v. 19. inti. V. F. uualthih. V. F.
v. 20. elliu. F.
v. 21. uuentin. F.
v. 22. gizéllet. P. diete. F.
v. 23. Farat. F.
v. 24. elliu. F. thíng. P. ubar. P.
v. 26. tház. P.
v. 27. Mínes ſelbes. P.
v. 28. tóufet. V. P. F.
v. 33. ni *fehlt in* F. gihilit. V. giílit. P.
v. 34. thánne. P.
v. 35. uuirkanne. F.
v. 38. thie. V. P. fueret. P.
v. 39. irquicket. F. daz (*ſt.* thar). F.

Thiu kráft ist íú giméini. thaz nist únheili.
in uuórolti zi uuare. nub ír sa heilet sáre.
Ni mag díufal thara ingégin sin. thar ír ginennet námon min.
so uuár ir es biginnet. ir uuidar ímo ringet.
Ir ni thúrfut bi thiu. ih bin íámer mit íú.
íú ni brístit min mér. drof ni fórahtet thaz sér.

---

v. 42. uuáre. P. ir. P. héilet sare. P.
v. 43. namo. V.
v. 44. bigínnet. P.
v. 45. thíu. P.

XVII.

IGITUR QUI CONUENERANT INTERROGABANT EUM ET RELIQUA. Actor. 1, 6.

Sie thíz al tho firnámun. thie thara zi ímo quamun.
tho frágetun nan giméino. ioh hárto filu kléino.
Uuil thu thaz ríchi druhtin. mit thínes ſelbes máhtin.
irſézen theſen líutin. nu ſar in théſen zitin.
Niſt íú quad er noh mánne. thaz zi uuízanne.
thaz min fáter ſo githuáng. inti ínnan ſinaz dréſo barg.
Theiz hiar in uuórolt friſti. mán nihein ni uuéſti.
zi uuízanne iz firbári. uuár thiu zit uuari.
Thoh quément íú thio máhti. giuualt ioh gótes krefti.
thio gíbit íú mit mir méiſt. ther ſelbo héilogo geiſt.
So birut mir úrkundon. mit míchilen redinon.
mit kréftigera hénti. in ellu uuórolt enti.
Yrhúab er ſih ſo er thaz giſpráh. thar ſin githíginiz giſáh.
ioh fuar ſoſ ímo ſelben zám. zi ſinemo fáter thanana er quám.
Zi ſin ſelbes ríche ſo gizám. ſid ér in tode ſígu nam.
in lúfte filu ſcóno. ther gotes ſún frono.
Ther niſt in ála uuari. ther er thia ſtráza fuari.
ther ér íó thaz gidáti. then ſelbon uuég gidrati.

---

v. 3. mahtin. P.
v. 5. uuizzanne. F.
v. 6. giduuanch. F. branch. F.
v. 7. uuiſſi. F.
v. 8. uuizzanne. F. uuízanne. V. uuar. P. zít. P.
v. 9. giuuált. P.
v. 10. keiſt. F.
v. 11. bírut. P. rédinon. P.
v. 13. ſo. V. tház giſprah. P. gidigini iz. V. F. gidiginiz. P.
v. 14. fúar. P. imo. P. ſélben. P. danna. F. quam. P.

Er fúar ouh fama herásun. uuant er ist thíarnun sun.
nist man in ála uuari. ther er so héra quami.
Firliaz er thia érda ouh thuruh tház. uuanta uuírdig si ni uuás.
bira míssodati. thaz er sia fúrdir drati.
Sie híntarquamun gáhun. ioh sie after ímo sahun.
sih uuúntorotun hárto. súlichero férto.
Thia súnnun ioh then mánon. so úbar fuar er gáhon.
ioh állan thesan uuórolt ring. ni gisah man ér íó sulih thíng.
Sar zi théru stullu. thiu zuelif zéichan ellu.
íó far bi thémo thinge. in themo úáhalden ringe.
Ubar thaz síbun stirri. ioh ther uuágano gistelli.
then drachon níauuihtes min. ther sih thar uuíntit untar in.
Satúrnum ouh then drágon. polónan ouh then stétigon.
then thu in bérahtera naht. so kúmo thar giséhan maht.
Iz ist zi láng manne. sus al zi nénnenne.
al thaz séltsani. thes hímiles gimali.
Thoh nist nihéin sterro. ni er úbarfúari ferro.
quédan man iz uuóla muaz. alle drát er se untar fuaz.
Kápfetun sie lángo. uuas uuúntar sie thero thíngo.
mit hánton oba then óugon. thaz báz sie mohtin scóuuon.
Sie irlúagatun nan kúmo. zi iúngist filu rúmo.
thar uuolkono óbanentig íst. thar sáhun sie nan náhist.

---

v. 19. uuanta. P. F.
v. 20. ér. P.
v. 21. érda. V. siu. F.
v. 22. bi ira. P. F. missatati. F. ér. P. furdir dráti. P.
v. 23. sie. V.
v. 24. ferto. P.
v. 25. gahun. F.
v. 26. thing. P.
v. 28. úahalden ringe. P.
v. 29. dero. F.
v. 30. nieuuihtes. V. P. neuuihtes. F.
v. 32. bérehtera. V.
v. 33. zi *fehlt in* F. lanc. F. sus zi zellanne. F.
v. 34. himilriches. F.
v. 35. nihhein. F.
v. 36. fúaz. P.
v. 37. se lángo. P.
v. 38. scóuon. V. P. gischouuon. F.
v. 39. irluagetan. F.
v. 40. obanantig. F.

XVIII.

CUMQUE INTUERENTUR IN COELUM.

Únz ſie thar tho ſtúantun. thar after lúagetun.
thar ſtuantun mán tho zuene. ioh hárto filu ſcóne.
Sie quatun zi ín ſoſ iz zám. uuas ſcóuuot ir thar guate mán.
ziu ſínt thie iúó uuízzi. thes ſulih fíruuuizzi.
Ir ni thúrfut bi thiu. er quimit áuur ſama zi íú.
zi thera ſélbun uuiſun. ſo er hína fuar nu thárafun.
Er fuar íó thémo meze. zi ſínes ſélbes ſezze.
zi ſin ſelbes gúallichi. in ſines fáter richi.
Ubar hóhi hímilo. inti íſt in allen óboro.
zi díuri thar ſin fáter uuas. zi ſin ſélbes zéſue er giſaz.
Thar ſcóuuot er ſin ríchi. thaz hoha hímilrichi.
niſt uuiht in érdu ouh uuiziſt tház. giſíuni ſin firhólanaz.
Iz mág uns uueſan thráti. er ſíhit unſo dáti.
húgu in then githánkon. ni múgun uuir thaz biuuánkon.
Sint unſu uuórt in rihti. in ſíneru giſíhti.
irthénkit uuíht íó mannes múat. er ím es alles réda duat.

---

v. 3. quadun. P. zam. P. ſcóuot. P. man. P.
v. 4. zíu ſint. P. firúúizzi. F.
v. 5. dúrfut. V. thíu. P. íu. P.
v. 6. théra ſelbun uuíſun. P. nu fuar. F.
v. 7. déme. F. mezze. V. P. F. ſines. P.
v. 9. Úbar hohi. P. iſt. P. állen oboro. P.
v. 10. zéſu. V. P. zeſué. F.
v. 11. ſcóuot. P.
v. 12. uuizziſt. F.
v. 13. dráti. V. P.
v. 14. gidanchon. F. biuuanchon. F.
v. 16. ímo. P. imos. F.

XIX.
DE DIE IUDICII.

Thes habet er ubar uuórolt ring. giméinit einaz dágathing.
thíng filu hébigaz. zi ſorganne éigun uuir bi thaz.
Thír zéllu ih híar ubar lút. niſt nihéinig ſiner drút.
thes álles uuio bigínne. ni er quéme zi themo thínge.
Quément tharạ ouh thánne. thie uuénagun álle.
thie híar gidatun fóllon. then iro múatuuillon.
Zi zéllenne iſt iz fuári. niſt ther fon uuíbe quami.
es irquímit muat mín. nub er thár ſculi ſin.
Ni ſie ſculin hérton. thar iro dáti renton.
al íó giuuíſſo umbiríng. theiſt filu íámarlichaz thíng.
Uuard uuóla in then thíngon. thie ſelbun ménnisgon.
thie thar thoh bígonoto. ſint ſíchur iro dáto.
In thie thoh úbil thanne. niſt uuiht zi zéllenne.
mit thíu ſih thoh biuuérien. ioh éthesuuio ginérien.
Uuantạ es niſt lába furdir. thaz gilóubi thu mir.
er uuérgin megi ingángan. uuérd er thar bifángan.
Nub er ſcúli thuruh nót. uuérd er thar birédinot.
thúlten thanne in éuuon. thes hélliuuizes uuéuuon.

v. 1. éiniz. F.
v. 2. ci. F.
v. 3. niheiner. F.
v. 4. irqueme (ſt. er queme). F.
v. 5. thara. V. uuénegun. V. P. alle. P.
v. 8. múat. P. núb. P.
v. 9. Nſ. P. ſie. P.
v. 10. io. P.
v. 11. Uuola úuard. F.
v. 12. thár. P. ſíchor. V. P. dato. P.
v. 13. thíe. P. ubil thánne. P.
v. 15. Uuanta. V. és. P.

Uuard uuóla in then thingon. thie ſelbun ménnisgon.
thie thar thoh bígonoto. ſint ſíchur iro dáto.
Uueiſtu uuío bi thia zít. ther gotes fóraſago quít.
er zélit bi thaz ſelba thíng. thaz thar ſi míchilaz githuíng.
In ímo man thar léſan mag. theiz iſt ábulges dag.
árabeito quíſti. ioh managoro ánguſti.
Thaz íſt ouh dag hórnes. ioh éngilliches gálmes.
thie bláſent hiar in lánte. thaz uuorolt úfſtante.
Theiſt dag ouh níbulniſſes. ioh nuíntes bruti léuues.
thiu zuei firuuáhent thanne. thie ſúntigon alle.
Hérmido ginóto. ioh uuénagheiti thráto.
uuaz mag ih zéllen thir hiar mér. thes iſt ther dág al foller.
Láſi thu íó thia rédina. uuio drúhtin threuuit thánana.
thar dúat er zi gihúgte. er thanne hímil ſcutte.
Uuér iſt manno in lánte. ther thánne uuidarſtánte.
thanne er iz zi thíu gifiarit. thaz ſih ther hímil ruarit.
Thánne er mit giuuélti. iſt inan fáltonti.
queman mág uns thaz in múat. ſo man ſinan líuol duat.
Níſt ther dag ſumiríh. dagon ánderen gilih.
thaz ſar man in githánkon. thar mégi uuiht biuuánkon.
Gibórganero dáto. ni plígit man hiar nu thráto.
ſih ougit thár ana uuánk. ther ſelbo lúzilo githank.

v. 20. thár. P. biginoto. F. ſiohor. V. P.
v. 21. Uueiſt du. V. F. zit. P. quit. P.
v. 22. githuing. P. giduuinch. F.
v. 23. déiſt ábulges. F.
v. 24. quiſti. P. mánagoro. P.
v. 27. dág. P.
v. 28. firuuáent. V. P.
v. 29. dráto. V.
v. 30. íſt. P.
v. 31. thanana. P.
v. 33. uuitharſténte. V.
v. 34. thanne. V.
v. 35. Thánne. V. giúúalti. F.
v. 36. ſó. P.
v. 38. ſár. P. gidanchon. F. biuuanchon. F.
v. 39. dráto. V. P.
v. 40. óugit thar. P.

Uuard uuola ménnisgon. in thén ſelben thíngon.
thie thar thoh bígonoto. ſint ſíchur iro dáto.
In thie thoh úbil thanne. niſt uuiht zi zéllenne.
mit thíu ſih thoh biuuérien. ioh éthesuuio ginérien.
Ni lóſent thar in nóti. góld noh diuro uuáti.
ni hilfit gótouuebbi thar. noh thaz ſílabar in uuar.
Ni mag thar mána houbit. helfan hérеren uuiht.
kind noh quéna in uuare. ſie ſorgent íro thare.
Odo íáuuiht helfan thánne. themo filu richen mánne.
ſie ſint al ébanreiti. in theru ſelbun árabeiti.
Giuuíſſo thaz ni híluh thih. thar ſorget mánnilih bi ſih.
bi ſines ſélbes ſela. niſt uuíht in thanne méra.
Scálka ioh thie ríche. thie gént thar al gilíche.
ni ſi thíe thar bi nóti. gifórdoront thio gúati.
Uuard uuóla in then thíngon. thie ſelbun ménnisgon.
thie thar thoh bígonoto. ſint ſíchur iro dáto.
Thar niſt míotono uuiht. ouh uuehſales níauuiht.
thaz íáman thes giuuíſe. mit uuíhtu ſih irlóſe.
Nu uuari thu íó ſo richi. ubar uuórolt richi.
thóh thu es thar bigínnes. ther ſcáz iſt ſines ſíndes.
Uuanta drúhtin iſt ſo gúat. ther thaz úrdeili duat.
er duat iz ſélbo ih ſagen thir éin. ander bótono nihein.

v. 41. ſelbon. F.
v. 42. biginoto. F. ſíchor. V. P. dato. P.
v. 46. ſilibar. F.
v. 47. uuith. F.
v. 48. kínd. P. ſórgent. P. iro tháre. P.
v. 49. íáúúith. F. helphan. V. P. manne. P.
v. 50. thera. F.
v. 52. ſélba. P. uuith. F.
v. 53. Skálka. V. P. thia. F.
v. 54. dia guati. F.
v. 56. thár. P. ſichor. F. dato. P.
v. 57. uuéhſales. P. niaúúith. F.
v. 58. uuihthu. F. irloſe. P.
v. 59. uuári. P. ríchi. P.

Bi thiu iſt uuóla in then thíngon. thie ſelbun ménnisgon.
thie thar thoh bígonoto. ſint ſíchur iro dáto.
In thie thoh úbil thanne. niſt uuiht zi zéllenne.
mit thíu ſih thoh biuuérien. ioh éthesuuio ginérien.

---

v. 64. ſíchor. F. dato. P.

v. 65. uuith. F. zéllene. V.

XX.
QUOMODO IUDICATURUS EST MUNDUM.

Gizéllen uuill ih ſúntar. thaz égislicha uuúntar.
thaz ſelba úrdeili. thaz uuórolti iſt giméini.
Er ſélbo iz ſus giméinta. ioh iúngoron ſinen zéinta.
ioh ſelbo in ſágeta ubar ál. uuio égiſlih iz uuéſan ſcal.
*) Químit ther ſelbo gótes ſun. fon hímilriche héraſun.
mit míchileru kréfti. ioh éngilo giſcéfti.
Mit míchileru hébigi. mit ímo al ſin githígini.
thaz ſúach er mit then fórahtun. uuaz ménnisgon íó uuórahtun.
Thaz méintun hiar thie zuéne. thie uuízun man thie ſcóne.
thie quátun ſar ſo er uuólti. er ſama quéman ſcolti.
Thaz uuíll ih hiar nu zéllen. unſen líobon allen.
thaz ſorge mín gilicho. thara zúa íó fórahtlichó.
Ther ſelbo kúning richo. ſizit gúallicho.
hóh iſt ther ſo ih zéllu. then uuórolt ſihit éllu.
Thaz ſelba ſédal ſinaz. iſt allen úngilichaz.
ni uuirdit thíng ih ſagen thir tház. ér noh ſidor ſúlichaz.
Thar ſizent drúta ſine. thier zóh hiar ſélbo in libe.
ioh ſínt ouh therero dáto. giuuéltig filu thráto.

v. 1. egislicha. P.
v. 3. ſélbo. V.
v. 4. egislichaz (*ſt.* egislih iz). F.
v. 6. giſceſti. P.
v. 7. ímo. V. gidígini. P.
v. 11. unſon. F.
v. 13. ſizzit. V. P. F.
v. 14. ſo. V.
v. 16. ſagan. F. ſídor ſulichaz. P.
v. 17. ſizzen. V. ſizzent. P. F.
v. 18. thérero dato. P. dráto. V. P.

*) *Die erſte Hälfte des 5ten Verſes iſt mit groſsen rothen Buchſtaben in* P. *geſchrieben.*

Thara férit al ingégini. éngilo ménigi.
quément ió gilicho. thara zua fórahtlicho.
Fóra ſinen óugon. ſtent alle ménnisgon.
úbile ioh gúate. in ſtárcho iſt thanne in múate.
Niſt mán ther nóh ió uuurti. odo ouh ſi nú in gibúrti.
odouh noh uuérde in ala uuár. nub er ſcúli uueſan thár.
Thie ſélbe irſtantent álle. fon thes líchamen fálle.
fon themo fúlen légare. iro uuérk zi irgebanne.
Úz fon theru áſgu. fon theru fálauuisgu.
ſo uuánne ſo ſo iz uuérde. fon themo irdisgen hérde.
Mit themo ſélben beine. ándere níhéine.
mit fléisge ioh mit félle. thoh er ió ni uuolle.
Thie ſcéidit er in uuar mín. íágiuuedar halb ſín.
ſo hírti ther thar héltit. ioh ſines féhes uueltit.
Ni thárft thu thes uuiht frágen. ni bigínnent ſie thar bágen.
thaz zúrnen odo iz réchen. odo íáuuiht thes giſpréchen.
Odo íáuuiht thara ingégini. múrmulo thiu ménigi.
ſumtar ſár ſih ríngot. ſo drúhtin iz githíngot.
Sih ſceident thío uuarba. ſar in ála halba.
nihéin iz thar innéinit. ſo kráft iz ſin giméinit.
Sih ſcéident thar zi líbe. thie uuárun hiar gilíabe.
zi áltere fúrdir. thaz gilóubi thu mir.

---

v. 21. allo. F.
v. 22. ſtárcho. V. thanne. V.
v. 23. uuúrti. P. odo. V.
v. 24. odo ouh. F. ſculi uuéſan thar. P.
v. 25. ſélbe. V. ſelbo. F. lichamon. F. falle. P.
v. 26. légere. V. P. irgébanne. P.
v. 28. ſo ſo. V. ſoſ iz. F. írdisgen herde. P.
v. 29. thémo ſelben béine. P.
v. 30. thóh. P. uuólle. P.
v. 31. íagiuuedar. P. iagauuedar. F.
v. 32. haltit. F.
v. 33. uuith. F.
v. 34. odo. V. iauuith. F.
v. 35. iauuith. F.
v. 39. gilíebe. P.

Múater fona kínde. thaz fúrdir si iz ni finde.
ioh ther fáter thaz ist uuár. giscéidit sih fon in thar.
Giscéident sih in ala uuár. hérero inti thégan thar.
fon álteru líubi. then uuórton mir gilóubi.
Gisibbon filu líebe. thie uuárun hiar in líbe.
mit mínnon filu zéizen. ni múgun siez thar giuuéizen.
So selbo drúhtin gibot. so scal iz uuésan thuruh nót.
nist in themo thínge. ther thára ingegin ringe.
Ni múgun siez bibríngan. ni iz uuérde thar infángan.
thaz sie ér ió mínnotun. ioh émmizigen uuórahtun.
Súaznissi mánagaz. thie hiar githíonotun thaz.
thie ándere iz ni níazent. thara áfter iámer ríazent.
Sih scéidit so ih thir zéllu. sús thiu uuórolt éllu.
fríunt fono fríunte. mit míchilemo nóte.
So sézzit er thie gúate. blídlichemo múate.
in zésuemo ringe. zi thémo selben thínge.
Thar sint thie ándere alle. in uuénegemo fálle.
thie uuínistrun ni biuuénkent. thie selb so zígun stinkent.
Ther kúning biginnit scóuuon. ginádlichen óugon.
thie thar zi zésue thuruh nót. sines uuórtes beitont.
Sie óugun zi imo oúh uuéntent. ioh fórahtente stántent.
ist in hárto in múate. uuío er bi sie gibíete.

---

v. 41. fone. F.
v. 47. gibót. P. not. P.
v. 48. thara ingégin ringe. P.
v. 50. sie. V. emizigen. F.
v. 51. súúaznissa. F. tház. P.
v. 52. ánthere. V. P.
v. 53. fus. P.
v. 54. fone. F.
v. 57. falle. P.
v. 58. die. F. biuuenchent. F. stinchent. F.
v. 59. scóuon. P.
v. 61. ímo. P.
v. 62. íst. P. harto. P. uuío. V.

Hánton ioh ouh óugon. biginnent ſie nan ſcóuuon.
uuio er ſinaz uuórt gimeine. ioh uuáz er in irdéile.
Biginnit er ſie grúazen. uuórton filu ſúazen.
mit míchileru mínnu. ſines ſélbes ſtimnu.
Quemet quít er thara zi ín. thie giuuíhte mines fáter ſin.
giſégenote ſíne. ioh liabun drúta mine.
Intfáhet thaz er uuórahta. ríchi thaz er gárota.
er ánagengi uuórolti. er íúih thara hóloti.
Ir éigut iz giſcúldit. uuíllon min irfúllit.
ih lónon íú es tháre. mit líabu zi ála uuare.
Ir gibúaztut mir in uuár. thúrſt inti húngar.
in hús mih ouh intfíangi. theih uuállonti ni gíangi.
Ir ni thúltut thuruh gót. tház ih giangi nákot.
ir eigut óuh thuruh gót. ſiúchi in mir gilókot.
Ob ih in kárkare uuás. ír biríuuetut thaz.
uuiſotut mín ouh in thíu. ni braſt mir uuíhtes noh io ziu.
Uuard ouh tház theih irſtárb. íúer iágilih biuuárb.
tház man mih irhúabi. ioh ſcóno bigrúabi.
Gébent ſie mit thúlti. themo kúninge ántuuurti.
ſie ſéhent ſinaz ríchi. thie hohun gúallichi.
Híntarquement múates. uuer mag uuánen druhtin thés.
thaz mán íó ín ála gahi. thih ſúlichan giſáhi.

---

v. 63. ſcóuon. P.
v. 65. ſúúazzen. F.
v. 66. ſtimmu. P. F.
v. 67. Quémet. P.
v. 71. eigit. F.
v. 72. thare. P. líeba. V. P. liobo. F. zi. V. ala *fehlt in* F.
v. 75. thaz. P. gíangi. P. náchot. V. P. F.
v. 76. éigut. P. ouh. P. gilóchot. V. P. golochot. F.
v. 77. Oba. P. uuas. P. ír. P. tház. P.
v. 78. uuíſotut. P. uuiſetut. V. F. uuith des. F. zi ſu. V.
v. 79. iuer. V. iegelich. F.
v. 81. kúninge. V.
v. 83. thes. P.

Dótan thih ió fúarti. ioh nákot dag thih rúarti.
thúrſt inti húngar. uuio mag uuérdan thaz íóuuár.
Thaz quámị uns in gidráhti. thih thuungin úmmahti.
élilenti ſéro. odo kárkari ſuáro.
Thaz íó thaz mohti uuérdan. iz iſt rúmo obạ unſan uuán.
in ſúlicheru nóti. thir man íó thíonoti.
Quit ther kúning maro. ih ſágen iu giuuáro.
ih ſcal iu iz zéllen ubar ál. thaz uuízit ana zuíual.
Mino líd es fúaltun. ioh mih thio dáti rúartun.
thar ir iz dátut líaben. then brúaderon mínen.
Thie uuíniſtre er ouh thar grúazit. ioh thio úbili in firuuízit.
biginnit ſię ánafarton. mit égislichen uuórton.
Ioh ouh ánabrechon. mit égislichen ſáchon.
mit ſéremo githuínge. ioh ſuáremo ánaginge.
Iámarlicho er zi in quít. firuuázan ir fon góte ſit.
fáret fon thérera ſuazi. in thaz éuuiniga uuízi.
Giuuiſſo uuízit ir tház. themo díufelę iſt iz gárauuaz.
mit ímo iz niaze nóti. ther thíonoſt ſinaz dáti.
Ni fánd ih in íú uuiht gúates. noh líabes mines dróſtes.
léides theih githúlta. hiar líaben minen zálta.
Ni búaztut ir mir thaz iſt uuár. thúrſt inti húngar.
ír mih ouh ni uuáttut. in ſíuchi dróſt ni dátut.

---

v. 85. thir rúarti. V.
v. 86. íóuuar. P.
v. 87. quámi. V. úmmahti. P.
v. 88. ſero. P. ſuaro. P.
v. 89. ío. P. oba. V. unſen. F.
v. 90. noti. P. mán. P.
v. 93. Mine. F. fualtun. P. ruartun. P.
v. 94. ír. P. datut. P. líeben. V. F. líoben. P. brúederon. P. bruaderen. F. minen. P.
v. 95. uuinſtre. F. die. F.
v. 96. ſie. V.
v. 98. feregemo. F.
v. 99. zin. F. firuuazen. F.
v. 100. faret. P. ſuuazi. F.
v. 101. díufele. V. garuuaz. F.
v. 102. mit im iz io zi noti. F.
v. 103. uuith. F. liebes. F. líobes. P.
v. 104. léithes. V. des ih. F. líeben. V. líoben. P.
v. 105. ír. P.
v. 106. droſt. P.

Ób ih ouh irftúrbi. ni uuás ther mih bidúlbi.
in hús mih ouh ni léittut. ioh mámmuntes ni béittut.
Mir íágilih íó uuánkta. thes íh in iuih thíngta.
es fcál man íú giuuáro. nu Ionon filu fuáro.
Biginnent fie ánguften. fie uuóllent fih inzéllen.
er dríbit fie alle thánana. uuíht nift iro rédina.
Mit hérzen filu féren. biginnent fie thána keren.
fie fátanafa dríbent. in uuízi thiu in ni líbent.
Sie habent in ála uuari. zuifalt úngifuari.
fie hímilriches thárbent. ioh imman béche uuerbent.

---

v. 109. íágilih. P. uuángta. V. P. uuaucta. F. uuincta. F.
v. 110. lónon. P.
v. 111. fie. V.
v. 112. fie. V. uuith. F.
v. 114. dribent. P. uuizzi. F. thiu. V.
v. 115. hábent. P. zuiualt. V. P. F.
v. 116. tharbent. P. in. F.

XXI.
QUAM DISTRICTUM SIT TUNC IUDICIUM DEI.

Nim góuma hárto. thero drúhtines uuórto.
  in herzen hárto thir gibínt. uuio filu égislih ſiu ſint.
Ni réſſit er ſie thráto. iro fírndato.
  ſuntar ziu ſe irgázin. ſin thíonoſt ſo firlíazin.
Oba thér ſcal ſin in béche. ther armen brót ni breche.
  uuaz ther ínan ubar tház. ni líaz haben ſinaz.
Nu man uuízinot then mán. ther armen ſélidono irbán.
  iſt férro irdríban fon hímile úz. ther anderemo nímit ſinaz hús.
Ob ouh thér biſlipfit. ther nákotan ni thékit.
  uuaz uuaniſt thémo irgange. ther anderan róubot thanne.
Oba ther brínnit thuruh nót. ther háftes man ni uuíſot.
  fon héllu ther niruuíntit. ther ſúntiloſan bíntit.
Nu brínnit ther in béche thár. ther dótan ni bigrébit hiar.
  uuaz thúnkit thih ſi thémo man. ther ánderemo thaz líb nam.
Dúa thir ouh in múat thín. uuar thie húarera ſin.
  lúginara thánne. ioh nídigun álle.
Ioh thie tház ouh datun. allan bálo rietun.
  inti ínnan theru brúſti. druagun únkuſti.

---

v. 1. Nim nu. F. Ním. P. gouma. P. drato. F. uuorto. P.
v. 2. hérzen harto, P.
v. 3. dráto. V. P. iru firintato. F.
v. 4. ſúntar. P. ſe. V. ſie. F.
v. 6. ubur. F.
v. 7. ſelidon. F.
v. 8. ánderemo. P. hus. P.
v. 9. Oba. V. F. biſliphit. F. náchotan. V. P. F.
v. 10. ánderan. P. anderen. F. roubot. P.
v. 11. uuiſot. P.
v. 12. bintit. P.
v. 13. thar. P.
v. 16. nithigun. V. P. F. alle. P.
v. 17. dátun. P.
v. 18. inti. V. innan. P.

Sie fárent ſo uuir záltun. in uuízi mánagfaltun.
in hélli pina nóti. thuruh úbildati.
In beches éinoti. thúrúh iro dáti.
zi ſátanaſes hénti. ána theheinig énti.
Thar brínnent ſie unz in éuuon. ioh éigun iámer uuéuuon.
ſér ioh ſmérzan ubar dág. thaz man girzéllen ni mág.
Biſcírmi druhtin thánana. thie thíne liebun thégana.
ouh únſih múadon álle. fon ſúlichemo fálle.

v. 19. uuizi. P.
v. 20. bina. F. noti. P.
v. 21. thúruh. P.
v. 23. ſe. F. eigun. P. iamer. V. uueuuon. P.
v. 24. mag. P.
v. 25. thégena. V.
v. 26. fálle. P.

XXII.
IUSTI IN UITAM AETERNAM.

In hímil farent thánana. thie gotes drút thegana.
thie réhte ioh thie gúate. blídlichemo múate.
In éuuinigo uuúnni. ſo ferit thaz ádalkunni.
in mámmunti ginúagaz. hiar githíonotun ſie thár.
Thie ſelbun gótes liuti. thar níazent liohto zíti.
ioh ſínt thar ana fórahtun. thie híar íó uuóla uuorahtun.
In filu ſcínantaz líoht. thes iſt ſie iámer filu níot.
ana tód inti ana léid. ni mag ih giſágen thes giſcéid.
Ni mág man thaz irdráhton. noh mannes múat irahton.
noh man irſcóuuon ni mág. then ſelbon fróniſgon dag.
Uuio ſcóni thar in hímilẹ iſt. thu es íó gilóubo ni biſt.
uuio féſta fruma níazent. thie ſih íó thára liezent.
Ni mahtụ irzéllen thaz in uuár. uuio filu thu líebes ſihiſt thár.
unſan drúhtin thanne. ioh ſine líabon alle.
Thes ni bríſtit thir mér. thero drúto biſtu ouh éiner,
thir uuólaſt mit giuuúrti. thu íó gibóran uuurti.

---

v. 1. farant. F.
v. 4. githíenetun. V.
v. 5. níezent. P. níozent. F. líohto. P. liothto. F. ziti. P.
v. 6. hiar. P. uuola hiar io. F.
v. 7. ſcínintaz. V. lioth. F. iſt. P. iámer. P.
v. 10. mán. P. irſcóuon. P. mag. P.
v. 11. hímile. V.
v. 12. feſta frúma niazent. P.
v. 13. mahtu. V.
v. 14. liébon. V. líebon. P. liebun. F.
v. 15. biſt thu. P. thu *fehlt in* F. oh. V. P.
v. 16. uuóla iſt. P. F. thaz thu. V. F.

XXIII.

DE QUALITATE COELESTIS REGNI ET INAEQUALITATE TERRENI.

Uuólt ih hiar nu rédinon. ni mág iz thoh irkóborón.
uuio mánagfalt giléri. in hímilriche uuari.
Mit thiu drúhtin lónot. thémo thi imo thíonot.
er thara ouh thie ſíne leitta. thén er hiar forna irdéilta.
Uuio uuúnniſamo gúati. ioh minna ſo gimúati.
thar untar thén iſt ſámer. bi thaz hiar thúltent thaz ſér.
Uuio thár thia frúma niazent. thie hiar thia ſúnta riazent.
ſih hiar ſó thára liezent. thie ſih mit thíu bigiazent.
Ouh zellen thio árabeiti. thio uuir hiar thúlten noti.
in írdisgen thíngon. thoh uuír iz harto mínnon.
Biſcírmi uns druhtin gúato. thero ſelbun árabeito.
líchamon ioh ſéla. in thínes ſélbes era.
Thuruh thíno guati. dúa uns thaz gimúati.
uuir mit ginádon thinen. theſa árabeit bimíden.
Thaz uuíll ih hiar gizéllen. gláuuen mannon állen.
thaz ſí in mer gimúati. thiu hímilriches gúati.

---

v. 3. thíu druhtin. P. der imo. F.
v. 4. thára. P. thara. V.
v. 5. uuúnnoſamo. V. P.
v. 6. unthar. F. tház. P. ſer. P.
v. 7. thar. P. thio. V. dio. F. niezent. V. P. dió ſunta. F. riezent. V. P.
v. 8. io. V. ouh (ſt. io). F. thara. P. ſih. P.
v. 9. thie uuir. V. uuír. P. thulten nóti. P.
v. 10. írthisgen. V.
v. 11. Biſcírmi. V. unſich. F.
v. 12. ioh dia ſela. F. ſelbes éra. P.
v. 14. theſa. V.
v. 15. gláuen. V. P.
v. 16. ſi. P. mér. P.

Thes uuólt ih hiar bigínnan. ni mág iz thoh bibríngan.
thoh uuíll ih zellen thánana. étheslicha rédina.
Nift mán nihein in uuórolti. ther ál ió thaz irſágeti.
állo thio ſcóni. uuio uuúnniſam thar uuári.
Odọ ouh ſuígenti. es mánnes muat irhógeti.
in ſínemo ſánge. odo ouh in híuuilonne.
Ód ouh thaz bibráhti. in hérzen es irtháhti.
ſin óra iz ió gihórti. od óuga irſcóuuoti.
Uuio hárto fram thaz gúat iſt. thaz uns gíbit druhtin kríſt.
thaz gúates uns er gárota. er er uuórolt uuorahta.
Thára leiti drúhtin. mit thínes ſelbes máhtin.
zi thémo ſconen líbe. thie holdun ſcálka thine.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thínera munti.
níazen uns in múate. in éuuon zi gúate.
Níſt thaz ſulih rédina. thoh ſágent ſẹ alle thánana.
thie híar thaz iruuéllent. thaz ſe thára uuollent.
Thaz duit in íamaragaz múat. ioh thes hímilriches gúat.
thes hímilriches ſcóni. ioh állaz ſin gizámi.
Thaz duit fílu manno. thaz er hiar mínnot gerno.
mit mínnu thes giflízit. in múat ſo diofo lázit.
Thaz uuíziſt thu in giuuíſſi. thoh imọ iz ábuuertaz ſí,
ni mág ouh mit then óugon. zi géginuuertiz ſcóuuon.

---

v. 18. uuíſlle ih. V.
v. 21. Odo. V. ſuuígenti. V. P.
v. 23. Odo (*ſt.* od ouh). F. er (*ſt.* es). F.
v. 24. odo. F. irſcóuuoti. P.
v. 25. harto frám. P.
v. 26. ér uns er. F. garata. F.
v. 30. nuazen. F.
v. 31. ſúlih. P. ſe. V.
v. 33. dúat. P. F. guat. P.
v. 34. ſconi. P.
v. 35. Tház. P. ér. P. kerno. F.
v. 36. tiufo. F. díofo. P. lazit. P.
v. 37. uuizziſt. F. imo. V. íz. P. ſi. P.
v. 38. zi geginuuerti ſchoúúon. F. ſoouon. P.

Yruuáchet er thoh filu frúa. ioh habet thaz múat ſar thar zúa.
ſúftot ſinaz hérza. thaz duit thes líobes ſmerza.
Thoh imo iz ábuuertaz ſí. thoh hugit er íó uuar iz ſí.
hábet ſinan gíngon. íó zi thes liabes thíngon.
So duent thie gótes thegana. ſie uúizun thaz gúat hiar óbana.
in hímilriches hóhi. thia gotes gúallichi.
Thara ſúftont ſie zúa. ioh uuachent múates filu frúa.
thaz múat iſt in íó thárafun. ni múgun ſih freuuen hérafun.
Sierhúggent kriſtes uuórtes. ioh líabes mánagfaltes.
biginnent thára íó flízan. er hábet in iz gihéizan.
Bigínnent thara íó húggen. gináda ſina íó thiggen.
ſie fergont drúta ouh ſíne. thes líabes in nirzíhe.
Thaz múazin ſih thes fróuuon. ioh ínnana biſcóuuon.
thes uuíllo ſin íó uuálte. zi lángo uns iz ouh ni élte.
Thes thigit uuórolt ellu. thes íh thir hiar nu zéllu.
thiz ſcál ſin íó thés githig. ther uuílit uúerdan ſálig.
Thaz íſt in thar in líbe. gihéizan zi líabe.
zi dróſte in iro múate. mit mánagemo gúate.
Thára leiti drúhtin. mit thínes ſelbes máhtin.
zi thémo ſcónen libe. thie holdun ſcálka thine.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thínera munti.
niázen uns in múate, in éuuon zi gúate.

---

v. 39. her. F. hábet. P. dara zua. F. zua. P.
v. 40. tuat. F.
v. 41. abuuerthaz. F. ſi. P. húgit. P. ſi. P.
v. 42. líobes. P. liebes. V. F. thiugon. P.
v. 43. Só. P. uuízun. P. guat. P.
v. 44. hohi. P. die. F.
v. 45. ſúftent. V. frua. P.
v. 46. frouuen. F.
v. 47. Síe erhuggent. F. kríſtes. P. uuortes. P. líobes. V. liobes. P. liebes. F. mánagfaldes. V.
v. 48. bigínnent. P.
v. 49. ſina. V.
v. 50. ſine. P. líobes. P. líebes. V. F.
v. 51. fróuon. P. biſcóuon. P.
v. 52. io. P. lángo. V. óuh. P. helte. F.
v. 53. Thés. P.
v. 54. ſcal. P. ſín. P. thes githíg. P.
v. 55. iſt dar. F. líobe. P. líebe. V. F.
v. 57. druhtin. P.
v. 58. ſconen líbe. P.
v. 59. uuir. P.

Éigun iz giuuéizit. thie mártyra man héizit.
thaz thar in ánauuani. iſt hárto manag ſcóni.
Ioh ófonotaz iro múat. thaz thár iſt harto mánag guat.
tho ſie hiar thaz biuuúrbun. bi thia ſélbun ſconi irſtúrbun.
Ni namun thía meina. uuáfanes góuma.
liuto fíllennes. noh fiures brénnennes.
In múate uuas in génaz mer. thanne thaz mánagfalta ſer.
thannę in théra friſti. thes líchamen quiſti.
Uuúrtun in in nóte. thie líchamon dóte.
thio ſéla filu ríche. in themo hohen hímilriche.
Duemes uuír ouh uns in múat. thaz filu mánagfalta gúat.
uuír thar zúa ouh húggen. thes hímilriches thíggen.
Thes émmizigen férgon. gihógtlichen ſórgon.
mit míchilen mínnon. hiar untar uuórolt mannon.
Flíahemes thio úbili. thiu únſih geit hiar úbiri.
ílemes gidrófte. zi hímilriche irlóſte.
Uns klíbent hiar in ríhti. manago úmmahti.
thúrſt inti húngar. thiu ni dérrent uns thár.
Biſcírmị uns druhtin gúato. therero árabeito.
líchamon ioh ſéla. in thines ſélbes era.
Thuruh thíno guati. dúa uns thaz gimúati.
uuir mit ginádon thinen. theſạ árabeit bimiden.

---

v. 62. harto mánag ſconi. P.
v. 63. óffonotaz. V. P. ofono daz. F.
v. 64. ſelbun ſcóni irſturbun. P.
v. 68. thanne. V. lichamon. F.
v. 69. dote. P.
v. 70. thie. P.
v. 71. guat. P.
v. 72. dara zua. F.
v. 73. emizigen. F.
v. 74. minnon. P.
v. 75. Flíhemes. V. P. Fliehemes. F.
v. 76. ílemus. F. gidrofte. P.
v. 78. thar. P.
v. 79. Biſcírmi. V. unſich. F.
v. 80. thínes ſelbes óra. P.
v. 82. theſa. V.

Uns iſt léid hiar mánagaz. thorot ni ſórgen uuir bi tház.
manago ánguſti. thar éigun uuir giluſti.
Thiz iſt tódes giuualt. thar iſt líb einfalt.
uuanta hímilrichi. theiſt lébentero richi.
Ni fráuuont thar in múate. ni ſi éinfalte thie gúate.
thie híar ió datum thuruh nót. thaz euangélio gibot.
Thie híar ió gerno irfúltun. thaz in thio búah gizaltun.
ther uuízod ginoto. giníazent ſies thar thráto.
Híar iſt ió uueuuo. ioh állo ziti ſéro.
ioh ſtúnta filu ſuáro. thaz uuíziſt thu giuuáro.
Ummézigaz ſér. thaz ni ubaruuínten uuir mer.
ni ſi óbạ iz quémẹ uns múadon. fon drúhtines ginádon.
Biſcírmị uns druhtin gúato. therero árabeito.
líchamon ioh ſéla. in thínes ſelbes era.
Thuruh thíno guati. dúa uns thaz gimúati.
uuir mit ginádon thinen. theſa árabeit bimíden.
Ílemes ió hínana. uuir fúarun leidor thánana.
fon páradyſes hénti. in ſuaraz élilenti.
Fon hímilriches ſúazi. in íamarlíchaz uuízi.
in thiz írdisga dál. firlúrun garo génaz al.
In thiz dál záharo. thes fúelen uuir nu ſuáro.
in theſſes uuéinonnes láſt. thes uns fúrdir ni braſt.

---

v. 83. hiar leid. F. doch (*ſt.* thorot). F. thaz. P.
v. 84. mánago anguſti. P. gilúſti. P.
v. 85. Thíz. P. dodes. P. éinfalt. P.
v. 86. ríchi. P.
v. 88. hiar. P. dátun. P.
v. 89. kerno. F. zaltun. F.
v. 90. ginóto. P. giníezent. V. P. dráto. V. P.
v. 91. uuéuuo. P. allo zíti ſero. P.
v. 92. ſtunta. P.
v. 93. Úmmezzigaz. P. Ummézzigaz. V. mér. P.
v. 94. óba. V. ubez (*ſt.* oba iz). F. queme. V. ginadon. P.
v. 95. Biſcírmi. V. unſich. F.
v. 96. éra. P.
v. 99. hinana. P.
v. 100. páradiſes. V. P.
v. 101. ſuuázi. F. amarlichaz. F.
v. 102. irdiſca. F.

Biſcírmi uns druhtin gúato. therero árabeito.
  líchamon ioh ſéla. in thínes ſelbes era.
Thuruh thíno guati. dúa uns thaz gimúati.
  uuir mit ginádon thinen. theſa árabeit bimíden.
Uuir birun zi úmmezze. hiar émmizen mit házze.
  in ſúntono ſúnftin. mit grozen úngizunftin.
Thaz dúat uns ubil uuíllo. thes ſint thio brúſti uns follo.
  ioh ubil múat ubar tház. giuuiſſo uuízíſt thu thaz.
Ioh ouh giuuíſſo ana uuánk. harto nídiger githánk.
  ház unſes múates. bi thiu thárben uuir thes gúates.
Biſcírmi uns druhtin gúato. therero árabeito.
  líchamon ioh ſéla. in thínes ſelbes era.
Thuruh thíno guati. dúa uns thaz gimúati.
  uuir mit ginádon thinen. theſa árabeit bimíden.
Iſt thórot ana zuíual. thiu brúaderſcaf ubar ál.
  káritas thiu díura. thiu búit thar in uuára.
Mit állen gizíugon. thes iſt ſi hárto giuuon.
  uuíllo iz al firfáhit. ther ſih hiar íru nahit.
Ádeilo thu es ni bíſt. uuio in búachon ſiu gilóbot iſt.
  uuio míchil gimúati. ſint állo thio iro gúati.
Búent ouh gimúato. zua ſuéſter ira gúato.
  réht inti frídu thar. uuízíſt thaz in ala uuár.

---

v. 105. Biſcírmi. V. uuſich. F.
v. 106. éra. P.
v. 109. úmmezze. V. unmezze. F. hemizen. F. hazzo. F.
v. 111. dúit. P. ſin. F. brúſti. V.
v. 112. du. V. P. tu. F. tház. P.
v. 113. githank. P.
v. 115. Biſcírmi. V. uuſich. F.
v. 118. bimiden. P.
v. 119. brúadarſcaf. P.
v. 120. cáritas. V. F.
v. 122. uuíllo. V. ſíh. P.
v. 123. Adéilo. P. ſiu in buachon. F.
v. 124. thio. V.
v. 125. iro. V. P. F.
v. 126. fríthu. V. frído. P. ála uuar. P.

Nift mán thoh er uuólle. ther thaz gifúari irzelle.
ioh uuio fih mán thar frouuent. thar éllu thíu thriu buent.
Thára leiti druhtin. mit thínes felbes máhtin.
zi thémo fconen líbe. thie holdun fcálka thine.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thíneru munti.
níazen uns in múate. in éuuon zi gúate.
Ni maht áuur thaz gimáchon. thara ingégin rachon.
uuio mánagfalto uuúnta. hiar thúlten thuruh fúnta.
Fróft ther úmblider ift. ther ni gíbit thir thia fríft.
hízza ginóto. fuárlichero dáto.
Nift óuh in érdriche. núb er hiar irfiache.
nub er íó innan thés. fih lade fórahtennes.
Ni uuirdit óuh innan thés. zi ftunton bréft imo thes.
ni in iúngiftemo thínge. thoh élti nan githuínge.
Thiu mo állaz liob inférlzit. ioh máhto nan gihélzit.
duit imo uuídarmuati. thia iúgundlichun gúati.
Léident imo in brúfti. thio érerun gilúfti.
ift méra imo in theru brúfti. thes huaften ángufti.
Bifcírmi uns druhtin gúato. therero árabeito.
líchamon ioh féla. in thínes felbes era.
Thuruh thíno guati. dúa uns thaz gimúati.
uuir mit ginádon thinen. thefa árabeit bimíden.

---

v. 127. ircelle. F.
v. 128. uuío. P. man. P. fróuuent. P. thiu. P. búent. P.
v. 129. drúhtin. P.
v. 131. thínera. V. F.
v. 133. math. F. áfur. P. thára ingegin ráchon. P.
v. 134. managfalta. F.
v. 135. unblider. F. thar (*ft.* thia). P.
v. 136. ginoto. P. dato. P.
v. 137. ouh. P. irfíeche. P.
v. 139. uuirthit. V. brefte. F.
v. 140. iungeftemo. F. alti. F.
v. 141. mo. V. infezit. F.
v. 142. iungunlichun. F.
v. 143. imo. V. hererun. F.
v. 144. méra. V.
v. 145. Bifcírmi. V. unfih. P. F.
v. 146. érá. P.
v. 148. thefo. V. P.

Hiar ſuidit mánne ana uuánk. íó ther úbilo githánk.
in hérzen ioh in múate. ni firſéhent ſih zi gúate.
Súht ioh ſuéro manager. thes giuuúagun uuir ér.
ni bríſtit thoh in thés thiu mín. ni ſie ſih házzon untar ín.
Ni ſie ſih íó muen. mit mánagemo uuéuuen.
ni dúent in thíu halt thoh in múat. thaz ther díufal in thaz dúat.
Nihéin ouh thes githénkit. uuio er ſe émmizigen ſcrénkit.
ioh thés ouh ni giſuíchit. ſie émmizigen biſuíchit.
Biſcírmi uns druhtin gúato. therero árabeito.
líchamon ioh ſéla. in thínes ſelbes éra.
Thuruh thíno guati. dúa uns thaz gimúati.
uuir mit ginádon thinen. theſa árabeit bimíden.
Therero árabeito. thárbent íó ginóto.
thie híar thes bigínnent. zi hímilriche thíngent.
Theiſt al ánder gimah. ſo ih hiar fórna giſprah.
theiſt al éinfaltaz gúat. gilaz thir thára thinaz múat.
Éinfaltu uuúnna. ſo ſcínit thar ſo ſúnna.
ſie fúrdir thar niruuélkent. then híar íó uuóla thenkent.
Thio frúma then thar blúent. thie ſih zi thíu hiar muent.
then thaz hiar giágaleizent. mit húrsgidu ouh giuuéizent.
Thaz ſie thára al thaz iár. ládot michil iámar.
ioh iro líb allaz. thie hiar ſórgent bi tház.

---

v. 149. ſúúidit. F. uuáng. P. F. githáng. V. githang. P. gidanch. F.
v. 151. ſuero mánager. P. giuuogon. F.
v. 152. thes. P. mín. P. hazzen. F.
v. 153. mánegemo. P.
v. 154. duat. P.
v. 155. gidenchit. F. ſie. P. femmizigen. F. ſkrenchit. F.
v. 156. giſuíkhit. V. giſuikit. F. emmizen. V. emizigen. F.
v. 157. Biſcírmi. V. unſih. P. F.
v. 160. theſo. V. P.
v. 162. hímilrichi. V. P.
v. 163. gimáh. P. fora. F. giſpráh. P.
v. 164. éinfoltaz. V. P.
v. 165. Éinfoltu. V. P. Éinfalta. F.
v. 166. die (*ſt.* then). F. io *fehlt in* F. denchent. F.
v. 167. múent. P.
v. 168. tház. P. giágileízent. F.

Thára leiti druhtin. mit thínes ſelbes máhtin.
zi thémo ſconen líbe. thie holdun ſcálka thine.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thíneru munti.
níazen uns in múate. in éuuon zi gúate.
Thar iſt ſáng ſconaz. ioh mannon ſéltſanaz.
ſconu lútida ubar dág. thaz ih irzéllen ni mag.
Tház iſt in giríhti. fora drúhtines giſíhti.
ſelbo ſcóuuot er thaz. bi thíu iſt iz ſo ſcónaz.
Thu horiſt thár ana uuánk. ío thero éngilo ſang.
mit thiu ſe thén uuarbon. lóbont druhtin ſélbon.
Mit thiu ſe drúta ſine. duent íámer filu blíde.
íámer fráuuamuate. zi állemo guate.
Thára leiti druhtin. mit thínes ſelbes máhtin.
zi thémo ſconen líbe. thie holdun ſcálka thine.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thíneru munti.
níazen uns in múate. in éuuon zi gúate.
Thir ál thar ſcono híllit. thaz múſica giſingit.
állaz thir zi líebe. zi themo éuuinigen libe.
ſo then éuuinigan dág. then man irzéllen ni mag.
giſtéit thir thar al rédinon. mit éuuinigen fréuuidon.
Ni mag mán nihein irrédinon. uuio thár iſt gótes theganon.
thie árabeiti thúltun. ioh ſinan uuíllon fultun.

v. 171. mahtin. P.
v. 173. thínera. V. F.
v. 175. ſanc. F.
v. 176. ſcona. F. lúdida. P. lútida. V. F.
v. 178. ſcóuot. P. thás. P.
v. 179. thero. V. ſank. V. P. ſanc. F.
v. 180. lobont drúhtin ſelbon. P.
v. 182. íámer filu. P.
v. 183. drúhtin. P.
v. 185. thínera. V. F.
v. 187. giſingit. P.
v. 189. mág. P.

Thára leiti druhtin. mit thínes selbes máhtin.
zi thémo sconen líbe. thie holdun scálka thine.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thíneru munti.
níazen uns in múate. in éuuon zi gúate.
Sih thar ouh ál ruarit. thaz órgana fuarit.
líra ioh fídula. ioh mánagfaltu suégala.
Hárpha ioh rótta. ioh thaz íó gúates dohta.
thes mannes múat noh io giuuúag. thar ist es álles ginuag.
Thaz spil thaz séiton fuarent. ioh man mit hánton ruarent.
ouh mit blásanne. thaz hórist thu allaz thánne.
Thaz níuzist thu íágilícho. thar scono géistlicho.
iz ist so in ála uuari. in hímile gizámi.
Thára leiti drúhtin. mit thínes selbes máhtin.
zi thémo sconen líbe. thie holdun scálka thine.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thíneru munti.
níazen uns in múate. in éuuon zi gúate.
Allo uuúnna thio sín. odo íó in gidráhta quemen thín.
thaz níuzist thu in múate. íámer thar mit gúate.
Íámer mit líabe. thin hérza mir gilóube.
thaz guata mánagfalta. thaz ih thir hiar nu zálta.
Níuzit thar in uuara. sálida thin séla.
íámer mámmunti. ioh éuuinig gimúati.

---

v. 193. mahtin. P.
v. 195. thínera. V. F.
v. 199. io (*st.* ioh). F. io *fehlt in* F.
v. 200. giuúag. V. giuuuach. F. des (*st.* es). F.
v. 201. spíl. P. fuarih. P. ióh. P. marit. P.
v. 202. plasanne. F. thu. V. horis tu. F.
v. 203. íó. P. keistlicho. F.
v. 204. íst. P.
v. 205. druhtin. P. mahtin.' P.
v. 207. thínera. V. F.
v. 209. queme. F.
v. 210. du. V. in euuon zi guate. F.
v. 211. liebe. V. P.
v. 213. uuára. P.

Éuuiniga fúazi. bimídit allaz uuízi.
álles múates forgon. si blídit sih thar fóllon.
Blídit sih thar sámer. ana sórgun ioh sér.
ioh ana léido gilih. giuuísso thaz ni híluh thih.
Thára leiti drúhtin. mit thínes selbes máhtin.
zi thémo sconen líbe. thie holdun scálka thine.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thíneru munti.
níazen uns in múate. in éuuon zi gúate.
Uuári in mir gimóto. manago thrúsunt múato.
sprácha so gizámi. thaz énti thes ni uuári.
Ni móht ih thoh mit uuórte. thes lóbes queman zénte.
álles mines líbes frist. uuíolih thar in lánte ist.
Thu uuírdist mir gilóubo. sélbo thu iz biscóuuo.
theiz dúit thia mína redina. hárto filu nídara.
Ioh scouuos uuízist thu tház. líob filu mánagaz.
liabes hárto ginúag. thes ih noh híar ni giuuúag.
Thára leiti drúhtin. mit thínes selbes máhtin.
zi thémo sconen líbe. thie holdun scálka thine.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thíneru munti.
níazen uns in múate. in éuuon zi gúate.
Uuio mág ih thaz iruuéllen. thaz mínu uuort irzéllen.
hímilriches dóhta. thaz uuórolt al ni móhta.

---

v. 215. Eúúiga suuázi. F.
v. 216. alles. P.
v. 218. léidsgilich. F.
v. 219. druhtin. P. mahtin. P.
v. 220. libe. P.
v. 221. thínera. V. F.
v. 223. manag. F. muato. P.
v. 225. zi énte. P.
v. 226. frist. P. lánte. V.
v. 227. biscóuo. V. P.
v. 228. duit. P. nídira. F.
v. 229. scouos. P. uuízzist. V. du. V. P. managaz. P.
v. 230. liobes. V. P. liebes. F. ginuag. P. ih. P. giuuuag. P.
v. 231. druhtin. P.
v. 232. libe. P.
v. 233. thínera. V. F.

Thaz thíe allẹ er nirzélitun. thara zúa thoh thíngotun.
 ioh ouh zi ála uuare. mit múate uuarun tháre.
Uuaz ſcolt íh thanne. bin ſúntạ untar mánne.
 tho ébanlih ni móhta. gizéllen thaz dóhta.
Thára leiti drúhtin. mit thínes ſelbes máhtin.
 zi thémo ſconen líbe. thie holdun ſcálka thine.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thíneru múnti.
 níazen uns in múate. in éuuon zi gúate.
Niſt thémo thar in lánte. tód íó thaz inblánte.
 thiu fréuui iſt in giméino. thaz ſinan fríunt biuueino.
Odọ óuh thaz inſíze. thaz ínan uuiht gilézze.
 theiſt in óuh gimeini. thera ſínera ſelbun héilĩ.
Odọ imo tód ſo giénge. thaz gót íó thaz gihénge.
 thaz in thémo riche. íaman ſar irſíache.
Quíſtu bi thio ſíuchi. odo er ſar únfrauuer ſí.
 odo man uuíht ſar ſmérze. thaz ér es thoh gigrúnze.
Odo íáuuiht ánder ſuntar gúat. rúere mo thaz blída múat.
 léid odo ſmérza. thaz ſinaz fráuua herza.
Thára leiti drúhtin. mit thínes ſelbes máhtin.
 zi thémo ſcónen libe. thie holdun ſcálka thine.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thíneru múnti.
 níazen uns in múate. in éuuon zi gúate.

---

v. 237. alle. V. doh. V. P.
v. 239. bi. F. ſúnta. V.
v. 241. druhtin. P. mahtin P.
v. 242. libe. P.
v. 243. thínera. V. F.
v. 247. Odo. V. Ódọ. P. ouh. P. inſízze. V. P. F. uuith. F.
v. 248. théiſt. P. ouh. P. giméini. P. ſinera félbun heili. P.
v. 249. Odo. V. ímo tod. P.
v. 250. irſíeche. V. P.
v. 251. dia. F.
v. 252. ínan uuith. F. ſmerze. P. toh. P.
v. 253. ander. P.
v. 255. druhtin. P. mahtin. P. ſconen. P.
v. 257. thínera. F.

Ni uuírdit in themo érbe. thaz mán thihein irſtérbe.
tód inan biſuíche. in thémo ſelben ríche.
Giuuiſſo ſágen ih thir éin. thár nirſtirbit mán nihein.
bi thiu ni uuírdit ouh in uuár. thaz man nan bigrábe thar.
Odo íáuuiht thés man thar bigé. thes zi tóde gigé.
zi thémo thíonoſte. ſie ſínt thar al gidróſte.
*) Then tód then habet fúntan. thiu hélla ioh firſlúntan.
díofo firſuólgan. ioh élichor gibórgan.
Thoh ouh tház ni uuari. thaz uuari thóh io ſconi.
héili uuíziſtu tház. ana énti thehéinaz.
Thára leiti drúhtin. mit thínes ſelbes máhtin.
zi thémo ſcónen libe. thie holdun ſcálka thine.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thíneru munti.
níazen uns in múate. in éuuon zi gúate.
Thar blúent thir ió lília inti róſa.
ſúazo ſie thir ſtínkent. ioh élichor niruuélkent.
Thia bluat thia érda fuarit. ioh ákara alle rúarit.
thia ſcóni zi uuare. thia ſíhiftu alla thare.
Ther ſtánk ther bláſit thar in múat. ió thaz éuuiniga gúat.
ſúazi filu mánaga. in thia gótes thegana.
In thie gótes liabon. mit ſúazin ginúagon.
in thie drúta ſine. uuard uuóla ſie mit líbe.

---

v. 259. uuírthit. V. P. dichhein. F.
v. 260. biſuíkhe. V. P.
v. 262. tház. P.
v. 263. iauuith. F.
v. 264. themo. P. dara. F.
v. 265. Den tod habet. F.
v. 268. uuizift tu. F. dichheinaz. F.
v. 271. thínera. P. F.
v. 273. blÿent. V.
v. 274. ſúúazo. F. noh. F.
v. 275. ruarit (*ſt.* fuarit). F. alla. F. fuarit (*ſt.* ruarit). F.
v. 276. ſihift du al. F.
v. 278. ſuuazzi. F.
v. 279. liebon. F. liobon. V. ſuuazzin. F.

---

*) v. 265 — 298. *fehlen in* cod. pal.

Thaz ſie gibóran uuurtun. tho ſie ſálih ſuntun.
  ioh ſie in théſa redina. níazent iámer fréuuida.
Thára leiti drúhtin. mit thínes ſelbes máhtin.
  zi thémo ſcónen libe. thie holdun ſcálka thíne.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thínera munti.
  níazen uns in múate. in éuuon zi gúate.
Ubar thíz allaz. ſo iſt uns ſúazista thaz.
  uuir unſih thés thar frouuon. ſelbon drúhtin ſcouuon.
Sines ſélbes ſconi. ioh állaz ſin gizámi.
  íámer in then máhtin. bi ſinen éregrehtin.
Theiſt thiu uuúnna ioh thaz gúat. thaz blaſit líb uns in thaz múat.
  theiſt al fon thémo brunnen. thaz uuír hiar gúates zellen.
Sehen óuh thar then dróſt. thero éngilo thionoſt.
  uns thar íó líb bibríngit. thaz íágilicher ſingit.
Thára leiti drúhtin. mit thínes ſelbes máhtin.
  zi thémo ſconen líbe. thie holdun ſcálka thíne.
Thaz uuir thaz mámmunti. in thíneru munti.
  níazen uns in múate. in éuuon zi gúate.

---

v. 281. ſolich. F.
v. 288. thes *fehlt in* F. ſcouon. V.
v. 292. guetes. V.
v. 293. Sehet. F.
v. 297. thínera. V. F.

XXIV. *)

ORATIO.

Giuuérdo uns geban drúhtin. mit thínes ſelbes mahtin.
  uuir únſih muazin blíden. mit héilegon thínen.
Mit ín uuir muazin níazan. thaz hábeſt thu uns gihéizan.
  théſa ſelbun uuúnna. thia uuír hiar ſcríbun fórna.
Érdun inti hímiles. inti alles flíazentes.
  féhes inti mánnes. drúhtin biſt es álles.
Uuir birun drúhtin alle thín. ni laz quéman thaz íó in múat min.
  theih híar gidue in ríche. uuíht thes thir ni líche.
Gibóran uuir ni uuúrtun. er thino máhti iz uuoltun.
  ſtéit ouh unſer énti. in thínes ſelbes hénti.
Iſt uns in thír giuuiſſi. ouh thaz irſtántniſſi.
  thaz unſer ſtúbbi fulaz. uuerde auur ſúlih ſo ſo iz uuas.
Thu uueltiſt óuh ana thés. thes ſelben úrdeiles.
  rihtis ſélbo thu then dág. then man biuuánkon ni mag.
Nu iz állaz druhtin thín iſt. ginado bi únſih ſo thu bíſt.
  léiti unſih in ríchi thín.. thoh uuir es uuírdig ni ſin.
Druhtin álles uuio ni dúa. mih íó fúagi thara zúa.
  thaz íh mih untar thínen. íámer muazi blíden.

v. 2. engilon (*ſt.* heilegon). F.
v. 5. flíazennes. F.
v. 8. uuith. F.
v. 9. maht. F.
v. 12. ſtuppi. F.
v. 13. uualtiſt. F.

*) *Dieſes und das folgende letzte Capitel fehlen in* cod. pal.

Theih thar thih lóbo ubar ál. ſo man drúhtinan ſcál.
allen kréftin minen. mit héilegon thínen.
Uuir thina géginuuerti. níazen mit giuuúrti.
ioh ſín thih ſaman lóbonti. allo uuórolt uuorolti.
Amen.

---

v. 20. engilon (ſt. heilegon). F. v. 22. ſamant. F.

XXV.
CONCLUSIO UOLUMINIS TOTIUS.

Selben kríſtes ſtíuru. ioh ſínera ginádu.
  bin nú zi thiu giſíarit. zi ſtáde hiar gimíarit.
Bín nu mines uuórtes. gikerit héimortes.
  ioh uuíll es duan nu énti. mit thiu íh fuar férienti.
Nu uuíll ih thes giflízan. then ſegal nídarlazan.
  thaz in thes ſtádes feſte. min rúadar nu giréſte.
Bin gote hélfante. thero árabeito zi énte.
  thes mih fríunta batun. in gótes minna iz dátun.
Thes ſíe mih batun hárto. ſelben gótes uuorto.
  thaz ih giſcríb in unſer héil. euangéliono deil.
Tház ih es bigúnni. in únſeraz gizungi.
  ih thuruh gót iz dati. ſo ſo man mih báti.
Ni móht ih thaz firlóugnen. nub íh thes ſcolti góumen.
  thaz ih ál dati. thes káritas mih bati.
Uuanta ſíe iſt in uuar min. druhtines drútin.
  iſt fúriſta innan húſes. ſines thíonoſtes.
Thes ſelben thíonoſtes giuuált. thaz géngit thuruh íra hant.
  niſt es uuíht in thanke. mit íru man iz ni uuírke.

---

v. 2. giſſerit. V. gimſerit. V.
v. 3. heimmortes. F.
v. 5. Uuillu. F. níthar. V.
v. 7. hélphante. V. F.
v. 8. iz *fehlt in* F.
v. 10. euuangelióno. F.
v. 18. uuith. F. danche. F. uuirche. F.

Nu íſt iz ſo ih rédinon. mit ſelben kríſtes ſegenon.
mit ſínera giuuélti. braht anan énti.
Giſcríban ſo ſíe bátun. thaz íro mínna datun.
brúaderſcaf ouh díuru. thaz ſágen ih thir zi uuáru.
Ih hiar nu férgon uuille. gótes thégana álle.
alle hóldon ſine. ioh liabe fríunta mine.
Si frúma in theſen uuérkon. thaz ſie es góte thankon.
thaz ſie tház iruuellen. gótes gift iz zellen.
Síneru máhti. állaz thaz gidráhti.
ímo ſo ih zéllu. thiu ſelbun uuórt ellu.
Sí thar thaz ni dóhta. ſo mir gibárren mohta.
zéllet thio giméiti. mineru dúmpheiti.
Mínes ſelbes úbili. thaz ih ío uuard ſo fráuili.
ioh mineru árgi. filu fram. thaz ih es góuma ni nam.
Thaz íh in theſen rédion ni lugi in theuangélion.
thaz íh mir liaz ſo unbiruah. thio mines drúhtines buah.
Thero ſelbon miſſidato. thig ih druhtin thráto.
ginráda thina in uuára. uues még ih fergon méra.
Ther hóldo thin ni uuide inti er in thána ſnide.
ioh er iz thána ſcerre thaz ih hiar ni merre.
Zi thiu thaz guati ſine. thes thiu báz hiar ſcine.
ioh man uuizi fóllon. in thíu then guatan uuíllon.

v. 19. ſo ih dir redinon. F. ſeganon. F.
v. 20. brath. F.
v. 24. liebe. F.
v. 25. uuerchon. F. ſi. F. danchon. F.
v. 26. gifti. F.
v. 27. Sínera. V. F.
v. 30. minera. V. F.
v. 32. minera. V. F.
v. 33. die euangelion. F.
v. 34. unbiruah. F.
v. 35. ſelbun. V. F.
v. 40. auizzi. V. F. guaton. F.

Uuant er thaz gúata mímuot. ioh hiar iz líſit thuruh gót.
 thaz árga hiar ouh mídit. ioh iz thána ſnidit.
Noh thuruh zíua lugina. ni firuuirfit al thia rédina.
 noh thuruh úngiuuara mín. ni lázit thia frúma ſin.
Súntar thaz giſcríb min. uuirdit bézira ſin.
 búazent ſino gúati. thio mino miſſidati.
So éigun dáti ſine. lon fon drúhtine.
 gélt filu fóllon. thuruh then gúatan uuillon.
Uuant er thaz úbila firméid. ioh iz garo thána ſneid.
 thaz gúata ſteit gihaltan. ioh mág ſih baz giuuáltan.
Sús bi thésa redina. ſo duent thie gótes thegana.
 ſie uuírkent thiz gimúati. thuruh thio íro guati.
Sús duent thíe íó álle. thes gúaten uuillen fólle.
 thie ſelbun drúta ſine. ioh liabe fríunta mine.
Ih uuéiz ouh thaz thu irkénniſt. ioh thih iz únfirholan iſt.
 uuio áuur íó gilícho. duit ther min gilícho.
Then rúarit íó thiu ſmérza. thaz dúit imo úbil herza.
 er ſcóuuot zi themo gúate. ſéragemo múate.
Iz rúarit ſino brúſti. fár zi thero friſti.
 mit míchilen ríuuon. ſo ér iz biginnit ſcóuuon.
Er bíeget zemo gúate. iſt úbilo imo in múate.
 uuólt er ſar thén uuílon. gérno iz firdílon.

v. 41. Uuanta. F.
v. 45. giſcrip. F.
v. 48. guaton. F.
v. 49. Uuanta. F.
v. 52. uúúirchent. F.
v. 53. guáthen uuillon. F.
v. 54. liebe. V. F.
v. 55. únfarholan. V.
v. 56. áfur. V. íá. F.
v. 60. míhilon. V. ríuon. V. ſcóúón. V.
v. 62. uuillon. F. kerno. F.

Niſt ímo thar ouh fóllon. thuruh then argan uuíllon.
ſúntar er thaz grúbilo. findit er thar úbilo.
Ioh uuilit ſúlichero íágilih. theiz állaz ſi ſo ſámalih.
biginnent frám thaz rékèn. thaz ſie thaz gúata theken.
Lúagent íó zemo árgen. thaz ſie génaz bergen.
tház ſiez íó bihéllen. mit árgemo uuillen.
Iz ſpríchit ouh giuuáro. hierónimus ther máro.
giuuuag er uuórtes ſines. thes ſelben álten nides.
Er quit ſin ſúmiliche. thoh in tház uuérk liche.
ſie thoh bi thía meina. thes árgen nemen góuma.
Thaz ſie thaz íó ſpurilon. uuio ſie in ábuh redinon.
ioh ſie thés íó faren. uuioz híntorort gikeren.
Nu ſie tház ni mident. ſo hóhan gómon rinent.
ſie óuh thaz ni éltent. then gotes drút ſo ſceltent.
Uuaz dúit thanne iro fráuili. theru míneru nídiri.
ioh iro uuíllo úbiler. got biſcírme mih ér.
Sus ſínt thiu thíng ellu. ſo íh thir hiar nu zéllu.
ſus míſſemo múate. ſint úbile ioh gúate.
Thie einun uuóllent in uuár. thaz gúata óffonon ſar.
thie ándere mit ílon. iz uuóllent ſar firdílon.
Thie gúate es ſar bigínnent. ioh iz frám bringent.
ioh ſint fró thrato. réhtero dato.

v. 63. ouh dar. F.
v. 64. finthit. V.
v. 66. réchen. V. F. guat. F.
v. 68. ſie iz. F.
v. 70. giuuuach. F.
v. 74. hinterort. F.
v. 77. mínera. V.
v. 79. dinc. F. zello. F.
v. 80. miſſemmate. F.
v. 81. offanon. F.

Thie andere álle filu frúa. ſero grúnzent thar zúa.
ſero dúit in thiu fríſt. theiz bithékitaz niſt.
Nu biſílu ih mih hiar. then béziron allen in uuár.
allen gótes theganon. mit ſelben kríſtes ſeganon.
Tház thie ſelbun ſmáhi mín. in gihúgti muazin íro ſin.
mit uuórton mih ginúagen. zi drúhtine giſúagen.
Ió ſar in thémo friſte. zi uuáltantemo kríſte.
zi uuáltanteru hénti. ána theheinig énti.
Themo ſi gúallichi. ubar állaz ſinaz ríchi.
ubar allo uuórolti. ſi díuri ſin íó uuónenti.
In érdu ioh in hímile. in ábgrunte ouh hiar nídare.
mit éngilon ioh mánnon. in éuuinigen ſángon.
Ther míh hiar ſo gidrósta. thero árabeito irlósta.
thaz er min githáhta. zi ſtáde mih bibráhta.
Thoh íh thar zua húgge. thoh ſcóuuon ſie zi rúgge.
bin mir méndenti. in ſtade ſtántenti.
Si gúallichi theru énſti. thiu mir thés íó giónſti.
lób ouh theru giuuélti. ána theheinig énti.
In érdu ioh in hímile. in ábgrunte ouh hiar nídare.
mit éngilon ioh mánnon. in éuuinigen ſángon.

Amen.

---

v. 85. dara zua. F.
v. 91. úúaltentemo. F.
v. 92. úúaltenteru. F. dicheínich. F.
v. 93. al. F.
v. 94. alle. F. uuónanti. V.
v. 95. nídere. V.
v. 96. ioh mit mannon. F.
v. 100. ménthenti. V. ſtántenti. V.
v. 101. gunſti. F.
v. 102. thera. V. F.
v. 103. nídere. V.
v. 104. ioh mit. F.

Schluſs des Freiſinger Codex.

Du himilisco trohtin. Ginade uns mit mahtin.
In din ſelbes riche. Sṓ ſo dir giliche.
Trohtin chriſt in himile. Mit dines fater ſegane.
Gínáde uns in euun. Daz uuir ní lîden uuêuuún.

Uualdo epiſcopus iſtud euangelium fieri iuſſit. Ego ſigihardus indignus presbiter ſcripſi.

Halle, gedruckt in der Gebauerſchen Buchdruckerei,
mit Genehmigung der Königsberger Cenſurbehörde.

Anzeige.

Von dem Herausgeber des Krist ist in demselben Verlage früher erschienen:

Die althochdeutschen Präpositionen.

Ein Beitrag zur deutschen Sprachkunde
und als Vorläufer eines althochdeutschen Sprachschatzes nach den Quellen des 8ten bis 11ten Jahrhunderts

von

E. G. Graff.

Preis 1 Rthlr. 12 gGr.

